Nicolae Tașcă

Observator

Jurnal socio-politic 2003–2018

Presa Universitară Clujeană

Nicolae Tașcă

Observator

Jurnal socio-politic 2003-2018

Nicolae Tașcă

Observator

Jurnal socio-politic 2003-2018

Presa Universitară Clujeană

2018

ISBN 978-606-37-0362-1

Tehnoredactare computerizată: Alexandru Cobzaș

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro/

Dedic această carte mamei mele

Cuprins

Prefață

Fiecare carte își are autorul și propria-i istorie.

Cartea lui Nicolae Tașcă, numită sugestiv *Observator. Jurnal socio-politic,* are o cronologie întinsă pe mai bine de 14 ani, deci nu este o carte scrisă sub imperativele de moment dictate de o avansare profesională sau din dorința de a-și vedea numele tipărit pe o copertă.

Pentru corectitudine și exactitate e necesar să amintesc că de fapt ea se constituie într-o culegere de articole personale publicate în săptămânalul *Jurnalul Văii Jiului*. Și fiindcă amintesc aici de acest săptămânal e nevoie să arăt că în Valea Jiului competiția pe piața media a fost una acerbă, în toți acești ani, fiind numeroase astfel de publicații (săptămânale sau cotidiene) în care s-au făcuți remarcați mulți alți jurnaliști, fiecare cu aria și domeniul său de interes.

Cartea este o colecție de adevăruri de opinie, drept urmare subiective (dar nu subiectiviste, laturi negre ale subiectivității), și nici nu ar avea cum altfel căci printr-o obiectivitate rigidă s-ar fi transformat dintr-un *observator* într-un *Monitor oficial* sec, lipsit de orice fel de afect, de orice fel de emoții pe care un consemnator media vrea să le transmită cititorilor.

Îmi face plăcere să arăt că, elementele și cunoștințele sociale pe care autorul cărții de față și le-a însușit în urma absolvirii specializării Psiho-Sociologie (la Universitatea din Petroșani), le-a pus în practică, uzitând din plin de unele dintre funcțiile sociologiei ca știință.

În primul rând, a exploatat pozitiv funcția ei expozitivă căci a descris detaliat și episodic, unele în timp real altele prin prisma efectelor, evenimente și fenomene cu caracter social, economic și politic care au avut loc în Valea Jiului, în județul Hunedoara sau în România. Amintesc aici aleator mineriadele și influența lor asupra Văii Jiului, disponibilizările de personal și șomajul generat de ele, luptele dintre diferitele structuri sindicale pe ruinele fostei LSMVJ, depopularea Văii, campaniile electorale locale și generale, dar și multe altele. Drept urmare, această colecție de articole are un pronunțat caracter sociografic, dar nu neapărat limitativ, ci extins (geografic și cronologic) și în același timp corelat, ceea ce îi dă un plus de valoare.

Deși nu a exersat pe deplin funcția explicativ-interpretativă a sociologiei, căci nu a realizat studii de teren cu caracter empiric, autorul, în urma multiplelor discuții (convorbirilor și întrevederilor libere ocazionate de profesia de jurnalist) cu reprezentanți ai diferitelor categorii din populația Văii Jiului (de la cele mai de jos straturi și până la notabilități) a ajuns să își formeze opinii bine conturate despre cele pe care le-a expus prin intermediul articolelor despre variatele evenimente și fenomene relatate.

Chiar dacă funcția explicativ-interpretativă a sociologiei a fost exersată minimal, autorul emite o serie de judecați de valoare (nu doar de constatare, cum rezultă descriptiv) încer-

când să țină sub control generalitățile presupuse de cunoașterea comună prin raportare la o serie de aspecte similare și comparate în societăți diferite de cea a Văii Jiului sau cea românească în ansamblu. Altfel spus, elaborează judecăți inclusiv pe baza elementelor presupuse de coordonatele cunoașterii științifice, care includ scepticismul organizat bazat pe eliminarea acceptării spuselor unora sau altora dintre personalități și autorități doar pentru că sunt pe poziții cheie în acel moment!

În aceste fel, am reținut permanenta îndoială a autorului cu privire la viitorul Văii Jiului, județului Hunedoara și României. Este o nesiguranță rezultată dintr-o analiză sociografică derulată pe aproape un deceniu și jumătate. Coordonatele acestui scepticism sunt generate de vectori reali, evidenți în societatea noastră: o clasă politică slab profesionalizată, lipsită de patriotism local si național, dominată de interese personale și de grup, coalizată în vederea protejării privilegiilor și dominării societale. Cu excepțiile de rigoare pe care le și indică!

Una dintre preocupările autorului este cea legată de comunicare, de legătura care trebuie să existe permanent între factorii decizionali ai societății, presă și destinatarii mesajelor, adică publicul larg. Aproape în fiecare text citit de către mine în care se exprimă pe această problemă concluziile lui sunt negative, și tind să-i dau dreptate, căci autoritățile sunt expresia votului popular sau a celor care alcătuiesc ca membri instituțiile ce presupun în interiorul lor alegeri, deci trebuie să comunice cu masele indiferent de starea lor de spirit.

O altă marotă este cea a profesionalizării clasei politice. Și aici trebuie să-i dau dreptate, exemplele sale despre ceea ce consideră a fi eșuații din politica locală sau națională fiind multiple. Aș putea să îi adaug cu nume, dar vă las curiozitatea să îi descoperiți singuri pe cei care în viziunea lui Nicolae Tașcă au parazitat politica local-județeană și națională timp de ani de zile. Mai mult, ca exemplu definitoriu pot arăta „războiul" său cu unul dintre cei mai controversați politicieni ai Văii Jiului, acestuia acordându-i spații largi în articolele sale în care îl caracterizează într-o notă personală.

De penița lui Nicolae Tașcă nu scapă nici personalitățile politice ale județului. Dau aici câteva nume dintre cei care au fost sau încă mai sunt în politica mare: Mircea Moloț, Petru Mărginean, Mircia Muntean sau Laurențiu Nistor, toți fiind trecuți printr-un filtru critic și fierbinte, în funcție de evenimentele cu care sunt corelați.

În foarte multe dintre articolele sale face referiri la fosta Securitate a Statului comunist, acuzând prezența ei în toate domeniile societății românești actuale: de la politică, trecând prin economie și până la învățământ. Viziunea sa despre influența fostei Securități este una sumbră, oamenii mai vechi sau mai noi ai Securității controlând viața partidelor politice, impunând oameni pe liste electorale, acordând protecție sau dispunând eliminarea celor care devin indezirabili atunci când nu se aliniază comandamentelor generate de interesele ei.

Prognozele lui Nicolae Tașcă sunt unele în tușe predominant gri, multe dintre ele, mai ales cele legate de evoluția anumitor lideri de partid fiind deja confirmate de timp, care este cel mai aspru critic și cea mai înaltă barieră de trecut. Autorul nu întrevede o însănătoșire prea grabnică a societății românești pe care o descoperă ca sleită de puteri, obosită să mai lupte împotriva unui sistem foarte bine închegat și alcătuit, după cum am mai spus, din oamenii fostei securități și din foști nomenclaturiști comuniști.

Permanentele sale raportări la Uniunea Europeană, în ansamblu, sau la diferitele țări pe care le-a vizitat din interiorul acesteia, au darul te a te face să gândești la rândul tău sceptic viitorul României, o țară rămasă cu mult în urmă, nu doar politic și economic, dar mai ales

din perspectiva moravurilor ei care au făcut-o să accepte mediocritatea și submediocritatea ca valori reale și premize favorabile reușitei în viață într-o societate care urăște, prin conducătorii ei de ieri si de azi, mai mult decât orice competența moral-umană și profesionalismul în domeniul lor de activitate.

Nu în ultimul rând, dar foarte important, libertatea presei și a cuvântului ca resursă a democrației este pentru autor un obiectiv permanent ce trebuie menținut la un anumit nivel, el atrăgând atenția asupra pericolelor presupuse de profesia de jurnalist într-o regiune pauperă, decuplată de la investiții și infuzii de capital precum cele din marile orașe, care îi permit profesionistului media să fie cât de cât liber și nu condiționat financiar de cel care patronează un anumit organism de presă.

În definitiv, și pentru a parafraza titlul unei alte cărți, cele relatate de Nicolae Tașcă în cartea sa sunt *o istorie trăită* de noi toți, cei care în 1989 am pășit cu speranță spre o lume mai bună dar pe care am învățat pe parcurs să o cunoaștem și să o definim ca plină de pericole și „subtilități” care scapă celor care nu au făcut parte din vechiul sistem ce populează critic noul sistem!

Lector univ. dr. Fulger Ioan Valentin

Jurnal socio-politic 2003–2018

Economia de paiață

Economia s-a dovedit, în cei aproape paisprezece ani care s-au scurs de la Revoluție, nuca cea mai tare a societății românești.

Acest lucru s-a întâmplat din cauza faptului că mediul economic a fost acaparat de securiștii regimului lui Ceaușescu, care au simțit că pot câștiga infinit mai mult dacă folosesc informațiile acumulate în serviciu pentru a șantaja, corupe și controla.

Nenorocirea noastră economică vine și din faptul că proprietatea de stat a fost menținută mult mai mult decât era necesar pentru drumul pe care alesem să mergem, iar de acest lucru au profitat directorii acelor societăți, numiți în mare parte pe criterii politice, care le-au sugrumat cu afaceri oneroase, comisioane și firme căpușă. S-a creat astfel o oligarhie economică care funcționează pe cu totul alte criterii decât cele de piață, și anume cele de pile, cunoștințe și prieteni politici. Această oligarhie este neatinsă până în ziua de azi, când își vede nestingherită de afacerile combinate cu politica.

Se pune însă problema intrării noastre în Uniunea Europeană, organizație în care astfel de practici nu numai că nu sunt agreate, dar sunt chiar condamnate. Pentru a accede în acest club este elementar ca să se spună despre România că are o economie de piață funcțională, titlu care ne-ar face agreabili la Bruxelles. Acest titlu nu se va obține însă atât de ușor. Americanii ne-au acordat acel titlu, vor spune naivii. Numai că ei au avut poate o viziune mai pozitivă după ce ne-am declarat prietenii lor de nădejde, dar mai ales că lucrurile s-au mișcat puțin, iar capitaliștii formați prin metodele amintite mai sus au copiat din acțiunile și modul de a gândi al unor oameni de afaceri din vest, dar nu și-au uitat vechile principii. În loc de economie de piață funcțională, României i s-ar potrivi titlul de economie de paiață multifuncțională. Până și Bulgaria, țară pe care o dădeam exemplu când vorbeam de mai rău a primit acest calificativ. N-ar fi exclus să auzim azi-mâine că și Republica Moldova a obținut acest calificativ, iar noi așteptăm încă minunea. Așa cum am mai scris, cred că România are multe metehne care ne-au ținut și ne vor mai ține destul departe de Lumea Bună. Chiar dacă se văd unele mici progrese, cum ar fi privatizările din ultimele săptămâni, senzația reală este că se face ceva doar după ce un personaj influent face o vizită la Bruxelles sau în alte locuri importante. Mobilizarea, ca orice lucru românesc, ține puțin. După aceea se uită. Mai sună unul de-al nostru și treaba se oprește. Lovitura de teatru a fost pe măsura așteptărilor. Raportul de țară spune că România „poate fi” o economie de piață funcțională dacă se vor continua reformele. Premierul Adrian Năstase însă vede în această expresie declararea României – economie de piață funcțională. Tristă țară, veseli conducători.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 5, 7–13 Noiembrie 2003

Învățați lecția Georgiei!

Deși au trecut 14 ani de la Căderea Zidului Berlinului, eveniment care a fost începutul căderii comunismului, estul Europei rămâne încă butoiul cu pulbere al continentului. Am văzut cu toții la televizor, asemeni Revoluției române, cum un președinte care nu mai este dorit de popor poate fi răsturnat fără a muri însă nici un om. Revoluția de catifea, cum a fost numită aproape instantaneu, a demonstrat că sărăcia și corupția generalizate pot răscula un popor oricând, chiar și în 2003, când se considera că Europa este liniștită, iar atenția era ațintită spre Orientul Mijlociu. Eduard Șevarnadze este ministrul de externe al lui Mihail Gorbaciov, omul care a modernizat comunismul rus și a permis ca republicile baltice să-și declare independența. El a pus substanțial umărul la independența Georgiei, fapt care i-a adus un capital de simpatie imens demonstrat și prin alegerea sa în cea mai înaltă funcție în stat. Totuși el a pierdut contactul cu poporul georgian și s-a înconjurat de oligarhi. Corupția a ajuns până la cel mai înalt nivel, și ca în orice țară lovită de acest flagel, nivelul de trai a scăzut. Din păcate, evoluția României nu diferă prea mult de cea a Georgiei, corupție avem la nivel înalt, sărăcie cât cuprinde, doar că nu avem în coastă o țară cu tendințe expansioniste.

România a avut totuși o alternanță la guvernare, iar democrație, chiar și originală, există. Politicienii români, și mai ales cei de la Putere, își râd în barbă când văd ce se întâmplă la est de noi. Nu cred însă că ar trebui să fie prea liniștiți. Lehamitea românilor este foarte mult subestimată. Foamea, la fel. Ce ar fi însă dacă în România s-ar petrece ce s-a petrecut în Georgia? S-ar răsturna democrația? Cred că s-ar răsturna clasa politică. Din păcate noi nu avem o Opoziție unită care să poată lua puterea în urma încă unei revoluții. În 14 ani, noi nu ne-am elucidat cu privire la ce a fost în decembrie 1989. Dacă ne-ar trebui alți 14 ca să elucidăm și pe aceasta. România nu mai are timp. Suntem condamnați să facem reformă și să intrăm în Uniunea Europeană. Măcar dacă acest lucru l-am face și n-am găsi o scuză să nu-l facem și să rămânem în stadiu de țară săracă și prost condusă.

Asemănările noastre cu ale realității georgiene sunt izbitoare dincolo de forma publică a Revoluției. Când vezi că la alții se poate și fără sânge, ți se rupe inima că la noi au trebuit să moară 1.100 de oameni ca Ceaușescu să fie doborât. Lecția Georgiei ar trebui să dea insomnii multora. Caracteristica clasei politice este din ce în ce mai mult nepăsarea, o nepăsare care ar putea răbufni în populație. De-ar da Dumnezeu să nu fie așa, iar politicienii să se trezească

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 8, 28 Noiembrie – 4 Decembrie 2003

Necesitatea armistițiului dinaintea războiului

Dezbaterea politică din România este în toi tot anul, fie că e electoral, fie că nu. Anul 2003 fiind an preelectoral a fost plin de dispute și scandaluri politice. Discuții și șicane politice au ținut prima pagină a ziarelor centrale și locale, dând impresia unei gâlceve permanente. Premierul Adrian Năstase a simțit nevoia să ceară printr-o scrisoare deschisă ca în luna decembrie disputele politice să fie lăsate deoparte și fiecare să fie mai liniștit de sărbători. Propunerea lui Năstase are un sâmbure de adevăr în sensul că înaintea declanșări ofensivei

electorale fiecare are nevoie să-și încarce bateriile pentru a putea duce lupta pentru câștigarea puterii. Fără îndoială că PSD va arunca în luptă toate forțele, partidul având nevoie ca de aer de încă 4 ani la putere. Dacă invitarea de a intra în NATO s-a întâmplat în timpul guvernării PSD, ar fi extraordinar ca și admiterea în Uniunea Europeană să se producă cu același partid la putere. Iar pentru asta totul e posibil. Opoziția este și astăzi slabă, deși nu mai e mult până la confruntările de anul viitor. Am spune chiar că în fața imensei mașini politice a PSD, Opoziția pare mai degrabă un Trabant în derivă. Liderii locali ai unor partide de opoziție nu au nimic în comun cu politica sau cu inteligența, iar acest lucru se vede în lipsa sau stângăcia acțiunilor. PRM va fi cel mai probabil și surpriza (sau poate de acum obișnuința) alegerilor din 2004. Dacă liderii acestui partid vor profita de lipsa de simț politic a celor din celelalte partide, vor avea un scor bun.

Revenind la apelul lui Năstase, acesta nu s-a bucurat de ecoul scontat fiind respins de liderii partidelor de opoziție. Armistițiul dinaintea ofensivei s-ar putea totuși întâmpla având în vedere sila pe care o mare parte a populației o are față de politică și politicieni. Românul nu va vrea să audă și în vacanța de sărbători aceleași discursuri învechite și lipsite de consistență ca în timpul anului. O perioadă de liniște va fi necesară dacă ne gândim la perioada ce va urma, când cetățeanul va fi agresat de cei care-i vor votul și care sunt dispuși să facă totul pentru a-l obține.

Anul 2004 va fi crunt din punct de vedere al campaniilor electorale. Miza este mult prea mare pentru ca partidele să nu se bată până la ultima picătură de sânge. Războiul va fi lung și greu de aceea se dorește un armistițiu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 10, 12–18 Decembrie 2003

Datoria de a trăi mai bine

Deși au trecut deja 14 ani de la Revoluția din 1989 subiectul rămâne unul pe marginea căruia se mai pot scrie multe mii de rânduri. Acest lucru este posibil pentru că nici până astăzi nu știm cu exactitate ce s-a întâmplat atunci, iar sentimentul tot mai general este că cei 1100 de tineri care și-au dat viața pentru un trai mai bun au făcut-o cam degeaba. Eroii democrației românești s-ar răscoli în morminte dacă ar ști că, după 14 ani, avem o democrație strâmbă din multe puncte de vedere și că acum ne raportăm la 1989 ca la un an bun, nu ca la unul în care lucrurile stăteau atât de prost încât foarte mulți români au ieșit în stradă. Și chiar acel nivel este preconizat că îl vom atinge abia la sfârșitul anului viitor.

În democrația românească avem o clasă politică care n-are habar de argumente, de dezbatere. Avem parlamentari care înjură, care se rățoiesc la ziariști, care habar n-au de ce se află acolo, cărora le repugnă la ideea de societate civilă. Iar sălbăticia politicienilor se ascute odată cu apropierea cursei electorale. De calitatea clasei politice care are tot mai multe din caracteristicile unei caste, politicienii mediocri fiind apropiați chiar dacă sunt din partide diferite (vezi Legea pașapoartelor diplomatice pentru neveste și copii de parlamentari), suntem vinovați și noi cetățenii care din prea puțină informație, din dezinteres, iar unii din neștiință, dăm votul unor șacali care se aruncă la gâtul oricui îi întreabă de rostul lor în societate.

Mi-a fost dat să văd că mediocritatea a ajuns virtute, iar inteligența și iuțeala minții defecte care te fac dezagreabil în ochii multora. Așa e România astăzi. Sărăcie, corupție fără corupți, oameni uciși în propria lor țară de nu se știe cine, telefoane ascultate fără nici o relevanță, libertăți încălcate, abuzuri peste abuzuri, democrație fără democrați. Anul ce va să vină în curând va fi un an greu, un an în care mulți se vor da noi, fiind tot cei vechi, un an în care sălbăticia și disperarea în fața competiției a politicienilor mediocrii va naște multe gafe și înjurături. În 2004, România are toate șansele să stagneze, să băltească, în acest marasm economic, politic și moral. Dar, acest an este foarte important pentru ce va însemna, dacă va însemna(?), România în viitorul apropiat. Numai de nu ne-ar trage înapoi politicienii păguboși de Dâmbovița. Totuși, Revoluția ne-a adus dreptul de a ne revolta, de a cerne grâul valorilor de neghina mediocrității. Iar acest lucru stă în puterea noastră și trebuie să-l facem de dragul viitorului nostru, care e obligatoriu să fie mai bun și cu gândul la cei care și-au dat viața renunțând la somnul liniștit al comunismului pentru ca noi să putem gândi, vorbi și vota liberi. Lor le suntem datori și după aceea nouă. La fiecare sfârșit de an trebuie să medităm la acest lucru.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 11, 19–24 Decembrie 2003

„Sărăcia românilor" s-a demonetizat

Clișeul „sărăcia românilor" s-a dovedit, la sfârșitul anului trecut, că este mai mult decât relativ. Luna decembrie a fost mai bună ca vânzări decât trei luni normale ale anului. Un miliard și două sute de milioane de euro au ieșit din buzunarele românilor și au intrat în cele ale comercianților. Supermarketurile, hipermarketurile și complexele comerciale au fost luate cu asalt, atât la București și în alte mari orașe, cât și la Petroșani și înainte și după sărbători. Chiar dacă nu întotdeauna au cumpărat cu bani gheață, românii s-au aprovizionat cu de toate, de la televizoare și electrocasnice până la alimente. De Sărbători s-au cumpărat tot felul de produse, acoperindu-se toată plaja de oferte.

Aceste fapte vin în întâmpinarea celor care susțin că România a luat-o pe un drumul ireversibil al economiei de piață și a societății de consum. De altfel, cred că ceea ce s-a demonstrat este că românii nu sunt atât de săraci pe cât ne place nouă să ne plângem. Cum ar putea o națiune săracă, ca a noastră, să absoarbă un număr important de autoturisme, atât autohtone cât și din import, să-și petreacă vacanțele în stațiuni românești și străine în care prețurile sejurului depășesc câteva sute de euro. Dintr-o națiune săracă, a rămas doar un procent mare, dar nu de 100%, de săraci. Nu putem spune că nu sunt și săraci, în special în Valea Jiului, dar numărul acestora nu mai poate da greutate întregului popor. Politicile guvernamentale și locale din ultimii ani au și fost dovada unei gândiri de nababi și nu de țară în tranziție. Fără a fi avut o guvernare autentică de dreapta, România pare să fi găsit calea spre bunăstare dar nu și modalitatea de a o parcurge. Avem mai mulți bogați în PSD decât în partidele cu tradiție „burghezo-moșierească". România se aseamănă astăzi cu țările din America de Sud. Avem milionari în dolari (cu toții vreo mie), avem corupție până în cele mai înalte structuri, avem traficanți și consumatori de droguri, avem și săraci, nu ne mai trebuie decât o lovitură de stat militară și suntem buni de intrat în clubul lor.

Avem multe probleme, economice, politice și legislative, dar un lucru nu mai avem. Nu mai avem sărăcie generalizată, ci doar una de o mare amploare.

Despre anul care tocmai a început se poate spune sigur că va fi unul interesant din toate punctele de vedere. Dar despre asta data viitoare.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 12, 9–15 ianuarie 2004

Iliescu, Becali și PSD

Săptămâna trecută a fost acaparată de două evenimente politice de anvergură. Este vorba despre intrarea în politică a latifundiarului din Pipera, patron al Clubului de Fotbal Steaua București, Gigi Becali. Intrarea lui în politică s-a produs așa cum a preluat Steaua, adică prin intermediul averii colosale pe care a acumulat-o în timpul scurt scurs de la Revoluție. Domn' Gigi și-a cumpărat pur și simplu partid, al cărui comandant suprem s-a autointitulat instantaneu. Partidul Noua Generație (PNG) este fostul partid al fostului primar al Capitalei ajuns un ilustru anonim, Viorel Lis, un personaj sinistru al guvernării cederisto-pedisto-udemeristă, un partid de buzunar pe care nici milioanele de dolari ale lui Becali nu-l vor ridica peste 5%.

De aici trecem la Sfântul Ion Iliescu, vizitat la Cotroceni de sute de oameni printre care pensionari fără ocupație, miniștrii, baroni locali, politruci și, bineînțeles, Gigi Becali. Ultimul Sfânt Ion de Cotroceni al lui Iliescu a arătat că nu și-a pierdut priza la public, și că președinte sau nu, politicianul Iliescu rămâne un capital politic numai bine de exploatat de partidul pe care chiar el l-a înființat. Tocmai de aceea, mai marii PSD nu dorm liniștiți în așteptarea Alegerilor, ci caută soluții de a-l băga pe Iliescu pe listele de partid, chiar și independent, știut fiind că Legea Fundamentală nu permite președintelui să candideze pe liste de partid, el fiind imparțial și deasupra partidelor. În nebunia sa, Becali se va arunca în lupta pentru Președinție și astfel cel pe care „îl iubește foarte mult" i-ar putea fi mentor. Fără îndoială că domn' Gigi se bazează pe banii pe care-i are și pe recentul sondaj Gallop care relevă că 40% dintre microbiști sunt suporteri ai Stelei. N-ar fi frumos ca Steaua să câștige titlul, Becali să mai arunce câteva sute de dolari și să ajungă președinte fără a trece examenul de limba română propus de Silviu Brucan pentru șefii de partide.

Ca show-ul să fie complet, săptămâna aceasta Cozmin Gușă a intrat în Partidul Democrat, devenind astfel prieten politic al celui mai vehement acuzator, Traian Băsescu, iar premierul Adrian Năstase, președintele Ion Iliescu și miniștrii Ioan Rus și Gabriel Oprea au criticat breasla polițienească și i-au îndemnat pe polițiști la o activitate mai bună în slujba cetățeanului.

Spectacolul politic din 2004 s-a arătat demn de Caragiale, prezent pe bancnota de un milion. Și când te gândești că suntem abia în primele zile. Să vezi ce o să fie de acum încolo.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 13, 16–22 ianuarie 2004

A început vânătoarea

Chiar dacă mai sunt patru luni până la debutul oficial al Campaniei Electorale, lupta de culise și dictatura subterană sunt tot mai puternice. Sunt din ce în ce mai puternice pentru că, evident, în Campanie e nevoie de foarte mulți bani. Bani care nu se știe, în mod oficial, de unde vin și nici ce interese ascund de fapt. Degeaba a încercat societatea civilă să monitorizeze câți bani se cheltuie în astfel de campanii că nu a reușit. Încrengăturile sunt atât de mari și de puternice încât casta politicienilor veroși în special de la putere ar distruge pe aproape oricine s-ar încumeta să le deslușească. „Mergeți pe centură", striga un deputat deunăzi unor activiști Pro Democrația. Adică ce caută societatea civilă în Parlament, de ce vrea ea să știe care e în „underground"-ul vieții politice electorale?

Proiectul de Lege al secretarului Comisiei Juridice din Senat, Ion Predescu, este mai mult decât elocvent. El vrea ca, cei care au suferit condamnări penale să poată fi aleși în Legislativ, iar executarea pedepsei să le fie amânată până când vor rămâne fără imunitate. Dacă va deveni Lege, proiectul lui Predescu (personaj straniu, de un caragialesc aproape inegalabil, dar puternic, influent și purtător de idei care fie se nasc în mintea lui, fie sunt moșite mai la vârful partidului) va aduna sub culorile partidului de guvernământ și în Parlament pe toți cei care au probleme serioase cu Legea, dar și bani cu grămada.

Dictatura subtilă, termen pe cât de elitist pe atât de cuprinzător, s-a manifestat și se manifestă în România de mulți ani. Tradus mai pe româneşte, este vorba despre celebrul dicton „dacă nu ești cu noi, ești împotriva noastră" și pe care l-au auzit foarte mulți oameni de afaceri care nu fac politică sau care sunt în partide aflate în opoziție. Toate astea sunt în desfășurare pentru a aduce în visteria partidului mult prea importanta grămadă de bani.

Conducerea PSD și-a chemat la raport șefii de filiale locale tocmai pentru a se lămuri problema banilor din cotizații și sponsorizări. Totodată, Năstase & Co. i-a supus și unui curs de marketing politic pe care însă nu l-a priceput nimeni, fapt reieșit la iveală la plecare când au dat bot în bot cu presa. Fără a cădea în desuetudine, trebuie să remarcăm, încă o dată, înalta pregătire intelectuală a multor șefi de filiale județene pentru care termeni ca marketing politic sunt mai mult decât străini.

În tot răul însă e și un bine, conducerea la vârf a PSD pare a fi singura care știe că timpul până la alegeri e scurt, liderii județeni și locali încă n-au aflat. Pentru a afla și ei e nevoie de încă o convocare la Centru.

Aviz și celorlalte partide.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 14, 23–29 ianuarie 2004

Apar prezidențiabilii

Apropierea de momentul Alegerilor locale lasă impresia în interiorul partidelor că e momentul optim pentru desemnarea candidaților. Chiar dacă în unele locuri, cum ar fi Petroșaniul, desemnarea candidaților se tot amână, în cele mai multe orașe, candidații au fost nominalizați. Dacă până și Traian Băsescu a reușit să iasă din dilema „primar sau prim-ministru" atunci înseamnă că e momentul desemnării candidaților. Candidații pentru locale

au rolul de actori ai unei avanpremiere la Generale, unde lupta este infinit mai puternică, iar candidații mult mai grei. Neanunțarea tuturor numelor care vor intra în marea cursă a Prezidențialelor, nu înseamnă că ei nu se știu. Primul care va avea botezul public al anunțării candidaturii este Theodor Stolojan, candidat al Alianței D.A. (PNL-PD), cotat cu șanse mari de a ajunge la Cotroceni. Stolojan este un finanțist desăvârșit cu experiență la Banca Mondială și F.M.I., dar și fost prim-ministru al unui guvern cu viață scurtă și unele măsuri controversate. Candidatul P.S.D., deși este cunoscut de toată lumea ca fiind Adrian Năstase, nu este încă anunțat. Momentul pare să vină după ce Năstase își va desemna doi vicepremieri care să preia într-un fel responsabilitățile guvernării, iar el să aibă timp pentru turnee electorale.

Cel de-al treilea este cert candidatul P.R.M., Corneliu Vadim Tudor, personaj cu mare priză la o parte a publicului, dată poate și de talentul incontestabil de orator, care va bate foarte multă monedă pe schimbarea sa și a partidului pe care îl conduce. Cel mai probabil lupta se va da între cei trei candidați cu posibilitatea ca în funcție de ce va prevedea noua Lege Electorală să apară sau nu mici schimbări. Restul candidaților vor fi de umplutură, ca-n 1996 și 2000. Ceva însă s-a schimbat. Nu mai e în cursă Ion Iliescu, personaj care a marcat puternic viața politică a României post-decembriste. Cine îi va lua voturile? Cei mai mulți dintre votanții iliescieni îl vor prefera pe Năstase, dar probabil vor și unii care îi văd pe acesta un epigon al lui Iliescu și-l vor vota pe Stolojan, cândva bun prieten cu Ion Iliescu.

Cursa prezidențială va fi și mai interesantă dacă se va decide să intre în luptă și „americanca" Lia Roberts, dar și alți bogați ai săracei noastre țări, poate Gigi Becali, pe care orgoliul său nemăsurat îl va împinge și în această cursă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 15, 30 ianuarie – 5 februarie 2004

Pacepa trebuie reabilitat

Dezbaterea creată în jurul reabilitării generalului Ion Mihai Pacepa a demonstrat încă o dată, deși nu mai era nevoie, că nu vrem să ne rupem de regimul lui Ceaușescu și de politica lui criminală, atât internă cât și externă. În continuare judecăm cu jumătăți de măsură și ne declarăm fani ai dictatorului, cu toate că noi, românii, am ieșit în stradă pentru a-l da jos. Pacepa l-a trădat pe Ceaușescu și regimul său, România e astăzi democratică și n-avea de ce să trădeze România. El este numit și astăzi „erou al Războiului Rece" pe care occidentalii l-au câștigat și cu ajutorul lui Pacepa, la noi este un trădător și în februarie 2004. Dacă ar veni în țară, ar fi arestat pe aeroport. Nu vrem să-i dăm gradul pentru că l-a servit pe Ceaușescu până în 1978, dar plătim pensii grase celor care l-au servit pe „cel mai iubit fiu al poporului" până în dimineața lui 22 decembrie 1989. Argumentul că ar fi făcut poliție politică e și el pueril, oameni care au făcut poliție politică până la sfârșitul regimului sunt astăzi în Parlament, în SRI sau în vârful unor companii importante. Toți aceștia pot să fie și sunt oameni importanți deși și-au oprimat cu zel poporul, iar Pacepa pentru că dintr-un motiv sau altul l-a părăsit pe Ceaușescu nu-și poate primi nici măcar pensia aferentă gradului său, de la pronunțarea sentinței de către Curtea Supremă de Justiție.

De-a lungul timpului, dar și acum, Pacepa a atras atenția asupra pericolului pe care îl reprezintă pentru România prezența securiștilor în toate structurile puterii. Niciodată nu

s-a revoltat nimeni la anvergura la care se revoltă mulți astăzi. Președintele Ion Iliescu a luat el însuși în derizoriu Punctul 8 al Proclamației de la Timișoara și Piața Universității, unde se cerea curățarea Serviciilor Secrete și a Puterii de securiști. Când vine vorba despre un om care l-a lovit pe liderul României comuniste, ne cramponăm și ne declarăm șocați.

Vorbim cu patos despre averea pe care o reclamă fostul general, când știm foarte bine în ce lux trăiau nomenclaturiștii de rând, dar altminteri șeful Securității. Pacepa nu va veni, cel mai probabil niciodată în România, averea sa echivalată va fi lăsată moștenire sau donată. Este vorba mai mult de o reparație morală și de acceptarea valorilor occidentale, acceptare față de care n-ar trebui să avem rezerve, dar din păcate, avem.

Cred că până la urmă rațiunea va învinge, iar sfătuitorii președintelui Iliescu îl vor informa mai prompt, iar Pacepa va primi ceea ce i s-a dat printr-o Hotărâre Judecătorească Definitivă. Nu va fi probabil nici un Decret Prezidențial, ci doar o reparație făcută de un regim democratic a unei sentințe dintr-un regim totalitar.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 16, 6–12 februarie 2004

Campania Electorală – măsura bogăției partidelor

S-a anunțat deja că cele două campanii electorale care vor avea loc în acest an vor fi unele de o risipă materială aproape fără precedent. Deși s-a încercat de către societatea civilă controlarea și limitarea sumelor care se aruncă în campaniile electorale, acest lucru nu s-a reușit pentru că nici un partid nu are interesul să se știe cu adevărat câți bani au fost băgați în acele campanii și nici de unde vin ei. Se știe că, în toate țările, donațiile făcute de diferite firme sau oameni de afaceri unor politicieni au în spate diferite interese, în special economice. Evident, de la acest lucru nu face derogare nici România, numai că pe alte meleaguri interesele sunt pe treisfert vizibile, iar la noi mai deloc. Deja partidele s-au grăbit să încheie contracte cu firme de consultanță electorală străine, deși și la noi sunt oameni care se pricep. Partidul Social Democrat a preferat o firmă americană, Partidul România Mare și-a găsit consultanți israelieni, având de spălat unele acuzații de antisemitism, iar mai nouă în lupta electorală, Lia Roberts, l-a adus pe Dâmbovița pe celebrul Dick Morris, după unele surse un șomer de lux cu vechime. Toți acești consultanți sunt foarte scumpi. De unde au partidele banii? Dacă pentru partidul aflat la putere aproape că nu mai trebuie explicat, pentru partidele de opoziție se naște suspiciunea. Totuși partidele românești au mult mai mulți bani decât societatea și infinit mai mult decât cetățeanul de rând. Poate tocmai de aceea partidele se feresc ca Dracu' de tămâie de publicarea adevăratelor sume din campanii, pentru că șocul ar fi atât de mare încât omul de rând s-ar rupe și mai mult de clasa politică de cât a făcut-o deja. Și așa foarte mulți români și în special tineri au o scârbă teribilă și nu vor să aibă cu nimic de-a face cu ceea ce se cheamă politică. Dar dacă ar ști cu toții ce bani se învârt în acest domeniu atât de desconsiderat de ei. Cum să înțeleagă și să aprobe cetățeanul milioanele și zecile de milioane de dolari care se aruncă în campania electorală când el vede că sistemul sanitar se află în colaps, că nu are șosele decente, iar afacerea lui se îndreaptă spre faliment din lipsa banilor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 17, 13–19 februarie 2004

Politica surprizelor sau surprizele politicii

În ultimul timp, mai exact în ultima săptămână, surprizele au ținut prima pagină a ziarelor. Pe primul loc, detașabil, se situează scrisoarea președintelui P.R.M., Corneliu Vadim Tudor, care își recunoaște toate excesele de după ’90 într-un mod nemaiîntâlnit în politica românească. El recunoaște Holocaustul în România și îl face criminal pe cel căruia i-a ridicat statuie, Ion Antonescu, și ca tabloul să fie complet aruncă asupra sa responsabilitatea pentru moartea a 400.000 de evrei.

Scrisoarea a fost vârful de lance a mult vânturatei „schimbări”, adică o cosmetizare care să-l facă pe Vadim și PRM mai umani, conform unei definiții electorale lansate de PSD. Pe locul doi, dar la mare distanță, se situează lansarea noului partid al lui Petre Roman, Forța Democrată, o realizare a unui om ajuns din prim-planul vieții politice la marginea ei și dintr-un om dur cu colegii, subordonații și ziariștii, într-unul neinteresant și neabordat de nimeni.

Locul trei este adjudecat de o instituție care, deși stă bine în sondaje, are o imagine destul de proastă printre oamenii cu capul limpede. Este vorba de Biserica Ortodoxă Română în al cărei Sinod s-a luat o decizie care trebuia luată de mai mult timp, dar care e bine că a venit și acum, și anume ca preoții să nu mai poată face politică și să fie aleși în funcții publice. Aceasta este o decizie care ar putea fi o dovadă că nu s-a pierdut cu totul controlul asupra situației din teren, dar care face parte, după cum susține un cotidian central, din lupta intestină pentru desemnarea viitorului patriarh. Înlăturarea din cursa politică a candidaților cu știință în cele sfinte convine, evident, multor politicieni veroși de Dâmbovița pentru că în unele locuri preoții s-au dovedit foarte pricepuți în cele ale administrației. Lansarea în cursa prezidențială a Liei Roberts ar fi trecut aproape neobservată dacă nu s-ar fi remarcat cu debutul de campanie în cel mai pur stil american.

Revenind la titlu, au fost multe surprize politice în ultima perioadă să fie ele oare noua politică a politicienilor români sau doar semnul că în Campania Electorală se practică orice, iar unele „schimbări” sunt imperios necesare.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 18, 20–26 februarie 2004

Presa, bat-o vina!

De-a lungul celor 14 ani de tranziție am auzit de multe ori că vinovată pentru situația proastă în care se găsește societatea românească ar fi doar presa. Nu guvernele care s-au succedat, nu Parlamentul, ci presa. E drept că presa a rămas singura forță care mai are puterea să dezvăluie abuzurile și matrapazlâcurile unor indivizi fără scrupule care s-au aflat în fiecare guvernare de până acum. În vremuri în care opoziția s-a coalizat cu greu, rămânând totuși dezbinată, ca acum, guvernații s-au temut într-un fel de presă.

Dacă de la Mischie și Oprișan ne-am fi așteptat să aibe o astfel de poziție vizavi de presă, când președintele Ion Iliescu, politician de prim rang, spune că vinovată de starea proastă a Justiției este presa, îți pui unele întrebări.

În epoca în care ziariștii sunt bătuți, hăituiți, prost plătiți și nebăgați în seamă, presa este vinovată de toate relele societății. După unii politicieni, tot presa este vinovată și de corupția atotcuprinzătoare, de criticile venite de la Bruxelles și de opiniile critice ale ambasadorului Statelor Unite la București, Michael Guest.

Presa este de vină pentru că a relatat despre Proiectele de Legi ale senatorului Ion Predescu privind statutul parlamentarilor și alegerea infractorilor în Parlament, precum și suspendarea executării pedepselor până la finalul mandatului.

Evident, toate aceste aprecieri de prost gust sunt semne ale slăbiciunilor și corupției care domnește în România la toate eșaloanele. Când cineva arată clar că ești corupt, că ești slab pregătit, că închizi ochii la furturi din avutul public e normal să te „iei" de el. Cam așa merge treaba. Până la înțelegerea exactă a rolului presei într-o societate va mai trece mult timp, poate prea mult timp.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 19, 27 februarie – 4 martie 2004

Criticile

De când ne-am dat seama că viitorul României se leagă de NATO și Uniunea Europeană am fost criticați mereu pentru faptul că nu am vrut să facem ceea ce trebuia pentru a accede în cele două cluburi. Deși am fost tratați cu înțelegere, cel puțin de americani, de foarte multe ori am fost trași de urechi pentru jumătățile de măsură cu care am făcut reformă economică și instituțională, am privatizat și ne-am cramponat de lideri politici indezirabili în occident. Așa s-au petrecut lucrurile și în săptămânile care au trecut când încălcarea moratoriului privind adopțiile a făcut ca unii parlamentari europeni să ceară oprirea negocierilor de aderare cu România. Reacția întârziată a oficialilor de la București, deși acele amendamente nu s-au adoptat, nu a reușit să-i facă pe oficialii europeni mai optimiști față de România. Rezerva cu care ne privește Comisia Europeană este justificată și de faptul că Bulgaria, colega noastră de pluton s-a dezis de noi considerând că o tragem înapoi, mergând de acum singură. De parcă n-ar fi fost de ajuns, Departamentul de Stat American are și el câteva reproșuri la adresa României legate de Drepturile Omului, dar mai ales de încălcarea lor. Iar ambasadorul SUA la București critică și el de câte ori are ocazia încetineala luptei împotriva corupției. Dacă cu americanii avem o prietenie ridicată pe considerente strategice, iar aceasta s-ar putea rupe mai greu, criticile europene și faptul că suntem ultimii în ce privește capitolele încheiate (22, în timp ce Bulgaria are 24 de capitole încheiate) ne pot face neagreați la U.E., iar data de aderare împinsă mult în viitor.

Anul electoral pare a fi anul în care rămân de făcut lucruri importante, care trebuiau făcute de mult, dar nu s-au făcut din considerente de castă și electorale. PSD a anunțat că preferă să piardă alegerile, dar să încheie negocierile cu U.E. (încheiere preconizată pentru sfârșitul acestui an). De dragul României sperăm să fie adevărat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 20, 5–11 martie 2004

Relativitatea puterii

Tocmai când la ordinea zilei erau discuțiile despre reorganizarea Guvernului am citit în presa centrală despre falimentul politic și economic al unui partid care a fost în fruntea României de mai multe ori în istorie. Partid istoric, PNȚCD a falimentat guvernarea sa, viitorul său politic și mai ales o parte a dreptei. O comparație între PSD și PNȚCD arată clar diferențele. În 1996, PDSR pierdea alegerile, iar la Putere venea un partid hulit 50 de ani sub comunism și 7 ani sub Iliescu, e drept, nu singur, ci într-o coaliție largă. După patru ani de scandaluri, reforme puține și strâmbe, PNȚ-ul lui Coposu cade în afara Parlamentului, de pe prima scenă a politicii românești și în disgrația românilor. Trec patru ani, dar nu cu liniște, ci cu rupturi, împăcări și răsturnări de lideri, când în loc să renască se prăbușește și mai rău în „incapacitate de plată" și s-ar vrea ajutat de liberali, dușmani declarați în perioada interbelică. Partidul de sorginte iliesciană, fost PDSR, acum PSD, ajuns pe mâna lui Adrian Năstase a avut de departe un traseu politic mai îndrăzneț. A guvernat România, cu păcatele sale, 7 ani. Apoi a luat o pauză de patru ani în care s-a întărit, și-a schimbat unii lideri, dar nu toți și în 2000 s-a întors la guvernare, luând tot, de la Președinție la Guvern și majoritate parlamentară, ajutat puțin și de UDMR. Patru ani a condus România în totalitatea sa, și-a întins tentaculele puterii până în străfundurile acestei țări. Iar acum, are șanse mari să mai conducă România încă patru ani, adică să fie partidul care, după ce ar fi dus țara în NATO, să o ducă și în UE, cum ar spune orice pesedist de frunte. Diferențele traiectoriilor politice atât de evidente sunt date în proporție covârșitoare de liderii celor două partide. PNȚCD a preferat foști deținuți politici, pentru care am toată stima, și lideri sindicali stângaci, când PSD a preferat politicienii cu state vechi, copii de lux ai comunismului și alți indivizi cunoscători ale „meandrelor politicii", fie din lecturi scurte, fie din povestirile cunoscătorilor. Neșansa dispariției lui Corneliu Coposu, omul care a reînviat PNȚ-ul și la modernizat, afiliindu-l Creștin –Democrației, dar care și-a petrecut viața în închisorile comuniste, pare a fi fost neșansa PNȚCD. Diaconescu n-a fost Iliescu și nici Ciorbea nu e Năstase. Oricât s-ar zbate Partidul Popular European va mai curge multă apă pe Dâmbovița până când PNȚ-ul, fie el creștin-democrat, nu va mai însemna ceva în politica românească.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 21, 12–18 martie 2004

Credibilizarea instituțiilor

De când au început să se facă sondaje, românii s-au declarat neîncrezători în instituțiile democratice ale României și încrezători în instituțiile cele mai nedemocratice. Așa se face că Armata și Biserica au procente peste 80%, iar Guvernul, Parlamentul, Serviciile Secrete și alte instituții ale statului dacă au un 5%. Această neîncredere aproape viscerală este dată de faptul că multe din problemele cetățeanului și petițiile acestuia rămân nerezolvate. Și asta nu de azi de ieri, ci de 14 ani. Nici un guvern nu și-a pus problema credibilizării instituțiilor, lăsând ca nemulțumirea cetățeanului să crească și să se transforme în furie pentru ca la un moment dat să nu mai poată fi stăvilită și să izbucnească asemeni Revoluției din decembrie 1989. Ori rolul primordial al democrației este de a preîntâmpina aceste acumulări de furie și a nu frustra pe nimeni. Când cetățeanul vede că nimic din ce dorește el nu devine realitate

e normal ca el să fie furios și să-și caute dreptatea și liniștea fie prin alte zări, fie să trăiască cu o lehamite generală fără a se mai implica cu nimic în construcția societății.

Foarte mulți cred astăzi că Revoluția n-a schimbat nimic din filosofia statului român. Iar statul român democrat are aceleași principii idioate ca și cel totalitar. Conceptul de siguranță națională, de exemplu, este folosit și astăzi cu aceeași abilitate ca și înainte de '89 pentru a ascunde opiniei publice crimele odioase ale comuniștilor și a-i cunoaște pe cei care și-au turnat și terorizat semenii. Iar acesta este unul din multele motive de frustrare ale cetățeanului. Iar lucrurile care creează nemulțumire nu sunt îndreptate, instituțiile cele mai necredibile nu sunt credibilizate. Cetățeanul rămâne și astăzi strivit de imensitatea Statului și a Intereselor sale (care de fapt sunt ale unei clase care are toate caracteristicile fostei nomenclaturi), iar cetățeanul și interesele sale sunt la fel de insignifiante ca înainte de '89. Cei aflați în fruntea unor instituții de acest gen se apără cu Legea strâmbă și de dragul pozițiilor înalte și excelent remunerate opresează cetățeanul călcându-i în picioare demnitatea, dorințele, libertatea și interesele. Asta e România. O țară tristă cu veseli conducători.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 22,19–25 martie 2004

Autosuspendările, o glumă de imagine proastă

De-a lungul ultimilor ani, sintagma „baroni locali" lansată de presă a prins atât de bine încât aproape orice român știe astăzi ce se ascunde în spatele acestor două cuvinte. Ei au fost atât de apărați de conducerea PSD încât s-a creat impresia (poate justificată) că ei sunt de fapt partidul de guvernământ și nu alți oameni serioși gen Mircea Geoană. Și totuși în preajma alegerilor ei nu dădeau bine la imaginea partidului, mai ales că pârdalnicul de Parchet Național Anticorupție s-a găsit să-i cerceteze pentru delicte care ar fi închis de mult pe orice muritor de rând. Așa s-a născut ideea „autosuspendării forțate" din funcțiile în partid aplicată în cazul a doi dintre cei mai semnificativi baroni locali, Bebe Ivanovici și Nicolae Mischie, ca o spălare de imagine pătată și un pic cam neagră. Dacă Bebe Ivanovici trebuie să dea socoteală pentru niște terenuri, Mischie trebuie să explice cum a ajuns profesor universitar și și-a editat mai multe cărți, deși înainte de a fi ales „baron" la Gorj nu scrisese nici una. Situația seamănă izbitor cu unii de pe la noi care au ajuns doctori în științe de care în urmă cu patru ani dacă auziseră, iar cărțile curg sfidând orice intelectual autentic care transpiră multe sute și mii de ore până scrie o lucrare. Dar despre baronii județului nostru cu altă ocazie. Moda autosuspendărilor impuse a apărut odată cu scandalurile în care a fost implicat baronul de Vrancea, Marian Oprișan, care, chipurile, s-a autosuspendat pentru câteva luni după care a revenit mai vârtos la vechile metehne, deși nu le părăsise nici pe perioada suspendării. Din păcate, finalul poveștii cu autosuspendări este previzibil. PNA-ul și conducerea acestuia își vor primi porția pentru cercetarea celor doi, dar și a altor baroni printre care primarul „care este" Marian Vanghelie.

Dar dacă Ion Amarie și procurorii săi sunt așa cum trebuie? Scăpăm de baroni?

Nu cred pentru că toți baronii au prins rădăcini atât de adânci încât va fi nevoie de un uragan ca să le rupă. Uraganul ar putea fi PNA. Poate așa ne-am europeniza și noi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 23, 26 martie –1 aprilie 2004

Va schimba NATO România?

Aceasta este întrebarea care mi-a venit în minte la vederea manifestărilor care au avut loc cu prilejul accederii de facto a țării noastre în Organizația Pactului Nord-Atlantic. Întrebarea este perfect justificată cunoscută fiind natura duplicitară a poporului român și priceperea noastră la șmecherii, inacțiune și înșelarea partenerilor. Cum am putea caracteriza altfel o națiune care de 15 ani zice că vrea capitalism, dar se declară de câte ori are ocazia pentru o politică etatistă, egalitaristă și neproductivă. România este țara paradoxurilor. Avem săraci și sărăcie cu duiumu, dar și câteva sute de milionari în dolari, printre care mulți politicieni, polițiști, vameși și alte categorii de funcții care dacă ar fi cinstiți n-ar putea avea mai mult de un apartament și o mașină. După ce am asistat la spectacolul opulenței 15 ani fără să se întrebe nimeni de unde, vedem acum că, într-o campanie de imagine concepută de un consultant străin, primul ministru anunță că va impozita cu 90% averile nejustificate. Evident, acest lucru nu se va întâmpla, pentru că am rămâne cu miniștri, parlamentari, primari, consilieri, polițiști și cu vameși săraci. Iar acest lucru dăunează partidului și poziției lui Năstase implicit. Tot în România este foarte slabă clasa de mijloc, adică acea clasă care este motorul societăților occidentale, dar care nu reușește să se formeze în țara noastră. Avem o Armată creditată nespus de bine de popor, dar care e construită pe niște valori de dinainte de 1989 și care, în profunzimea ei, este prost antrenată, prost echipată și prost motivată. Suntem în NATO și avem încă militari în termen. Avem o clasă politică formată în mare parte din nulități intelectuale, corupți și corupători. Avem securiști în toate structurile și în mediul de afaceri. Avem o populație fără pic de cultură politică și gândire democratică. Avem tineri valoroși care sunt aruncați la groapa de gunoi a societății, în timp ce lichelele, inculții și lingăii sunt promovați. Avem o selecție inversă în toate domeniile, de la administrație la societăți private. Va putea NATO să schimbe toate acestea, când ei ne-au vrut acolo nu pe noi ca popor (nici n-ar fi avut de ce), ci pentru situarea noastră geografică „de cinci stele"? Cel mai probabil NU. Păcatele noastre, mai vechi sau mai noi, ne vor urmări mult timp de acum înainte. Poate Uniunea Europeană să vrea și să poată (???) să schimbe câte ceva pe aici. Vom vedea.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 25, 9–15 aprilie 2004

Suspiciunea fraudării

Recent, o nouă dispută politică s-a născut între Putere și Opoziție. Este vorba despre posibilitatea fraudării alegerilor locale, posibilitate despre care nu se discută pentru prima dată. Acest subiect revine periodic în atenția politicienilor. Până nu de mult, cel care vorbea direct despre fraudări de alegeri în România era doar liderul PRM, astăzi și alți lideri de partide au preluat acest discurs. Această preluare este, poate, justificată de Recensământul pentru aprobarea noii Constituții, când Puterea a făcut și lucruri care nu se fac într-o țară democratică pentru a avea câștig de cauză. Disputa mai are un motiv pentru care a apărut tocmai acum, în preajma Campaniei Electorale, și anume lipsa programelor pe care să se poată purta discuții. Degeaba s-au exprimat unii lideri că vor o campanie electorală curată,

bazată pe programe, că până acum nu s-a văzut nici un program serios care să poată naște o discuție publică. Ce s-a văzut până acum a fost doar o invazie a parlamentarilor din toate partidele în a candida pentru posturi în administrația publică locală. Am spune chiar că accentul este mult mai serios față de anii electorali precedenți, când partidele s-au concentrat mai mult asupra Alegerilor Generale.

Revenind la problema fraudării, premierul Năstase a reacționat într-un mod care tinde să-i devină caracteristic, adică violent, amenințându-i pe opozanți cu judecata. Pentru a înlătura suspiciunile de fraudă, Guvernul a invitat observatori străini, făcând mulți analiști să considere că PSD nu-și va permite acest lux. Observatorii străini își au rolul lor, însă România profundă, România orașelor sărace și îndepărtate de București le scapă acestora și eventuale acte antidemocratice s-ar putea produce. O importanță mai mare o au observatorii autohtoni care sunt mai mulți și uneori mai vigilenți decât cei străini. Până la uitarea acestei dispute vor trebui să aibe loc și alegerile, iar după aceea să se tragă o concluzie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 26, 23–29 aprilie 2004

Europa se îndepărtează

Într-un recent articol apărut în prestigioasa revistă londoneză The Economist se arăta că România nu are șanse să intre în Uniunea Europeană la data preconizată – ianuarie 2007 – și că un termen mai realist ar fi 2009. Și acesta dacă se vor face reforme serioase în toate domeniile. Iată că optimismul exagerat al oficialilor de la București și cel moderat al oficialilor europeni în privința datei integrării este considerat nerealist pentru echipa redacțională a prestigioasei publicații britanice. Deși înalții oficiali înțeleg că nu pot contrazice cu argumente credibile și nici nu pot pune la îndoială credibilitatea „Economistului", în mod sigur se vor găsi voci mai puțin avizate care vor pune la îndoială cele expuse. Și vor găsi și ascultători, în special printre cei care cred că noi nu avem nici o problemă, ci există undeva un grup sau mai multe care au un dinte mare împotriva României.

Articolul este un semnal foarte important pentru mediul de investitori europeni, care vor avea încă un motiv în plus pentru a nu investi în România și, totodată, cea mai importantă critică de la scandalul adopțiilor din iarnă. Este încă un semnal, din multe altele, că trebuie să mărim pasul reformei în toate domeniile, dacă vrem să fim în Uniune în 2007. Pentru România, însă, este nevoie de mai mult decât semnale.

Lentoarea de melc, dublul limbaj și lipsa voinței politice vor face ca cele exprimate în revista amintită să se și adeverească. Și asta în detrimentul celor care muncesc și sunt performanți, în detrimentul cetățenilor onești și a celor care înțelegeau ce înseamnă U.E.

Cum am putea intra când venitul pe cap de locuitor este la 10% față de cel din Comunitate, nu avem nici măcar economie de piață funcțională. Nu suntem nici pregătiți, nici echipați. Dar despre ce ar însemna integrarea în 2009, altă dată.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 27, 30 aprilie – 6 mai 2004

Libertate de expresie parțială

Aș fi vrut ca în acest număr să fi vorbit, așa cum am promis, despre integrarea europeană și posibilitatea ca ea să aibă loc doar în 2009. Săptămâna trecută fiind însă săptămâna libertății de exprimare, dar mai ales pentru că au fost date publicității două rapoarte privind încălcare libertății presei în România, am hotărât că acesta este subiectul săptămânii. Două instituții prestigioase au adus României critice foarte serioase în privința încălcării libertății de expresie. Este vorba despre Reporters sans Frontières și Freedom House. Raportul Reporterilor fără Frontiere vorbește despre o continuare a obiceiurilor dictatoriale și de o presiune imensă a mediului politic asupra mass-media. Presiunile economice exercitate asupra instituțiilor de presă au dus la o practică din ce în ce mai largă a autocenzurii. Nici atacurile asupra ziariștilor nu le-au scăpat Reporterilor având ca sursă și raportul Agenției de Monitorizare a Presei Academia Cațavencu, dar și cercetările de teren. Raportul Freedom House, redactat de președinta Societății Academice Române, Alina Mungiu-Pippidi, apreciază că în România presa este parțial liberă, aducându-ne în aceeași gașcă cu Panama și Bosnia-Herțegovina. Aceste rapoarte se constituie într-un nou mesaj, (al câtelea, oare?) că în România lucrurile se găsesc într-un normal ciudat, că din ce în ce mai mult am început să ne obișnuim cu acest anormal, care a ajuns să facă parte din viața noastră. Mai mulți analiști consideră că principalii autori ai încălcării libertății presei sunt Guvernul și baronii locali. Iar cea mai frecventă formă de constrângere nu este cea a agresiunii fizice asupra ziariștilor (care se află și ea la un nivel mai mult decât îngrijorător), ci cea economică prin împingerea la limita subzistenței a patronilor și ziariștilor, fapt care dă naștere autocenzurii, care este mai periculoasă decât cenzura pe față sau, cum s-ar zice, directă. Evident, spune și raportul Reporterilor, și o știm cu toții, presa locală este mult mai vulnerabilă decât presa central, fiind prinsă în tot felul de jocuri și interese, fapt care a dat naștere, în concepția observatorilor, unui pesimism. Cu cât ne apropiem mai mult de lumea civilizată, vedem cât de negru și de strâmb este totul în România. N-avem nici economie de piață funcțională, nici presă liberă și nici o clasă politică adevărată. Tristă țară, veseli conducători.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 28, 7–13 mai 2004

Bulversarea

Nici n-a început bine campania electorală că alegătorul este deja bulversat de multitudinea de candidați, de lipsa de programe concrete, dar și de numărul mare de parlamentari care s-au aruncat în cursa pentru primării. Luând primul exemplu, Bucureștiul, deslușim faptul că această campanie va fi poate cea mai aglomerată de până acum. Dovedind că știe cât de slab se prezintă în marile orașe ale României, PSD a ales să arunce în lupta pentru fotoliul de primar general un ministru de Externe, știut fiind că titularii acestui portofoliu au cote impresionante de popularitate, care însă nu se confirmă în contactul direct cu alegătorul. Desemnarea lui Geoană a fost deja catalogată de unii analiști ca fiind omul sacrificat de rivalii săi din PSD, misiunea sa de a câștiga Bucureștiul fiind considerată imposibilă. În marea de emisiuni și articole electorale, subiecte importante au scăpat vigilenței presei, este

vorba despre scurtarea mandatului Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii şi aducerea lui mai aproape de ciclul electoral, de ameninţările pe faţă cu judecata la adresa celor care au suspiciuni asupra corectitudinii, fapt care arată clar că atenţia poate fi cu uşurinţă distrasă în perioade ca şi aceasta. Cetăţeanul cu drept de vot însă trebuie ca din marea de candidaţi să se hotărască pe cine să pună ştampila. Acest fapt nu este unul uşor dată fiind asemănarea programelor, multitudinea problemelor comunităţilor şi nu în ultimul rând a nebuniei care se creează. Începutul spectacolului nu a fost şi începutul războiului de gherilă dintre contracandidaţi, adică a atacurilor, înjurăturilor şi acuzaţiilor mai mult sau puţin fondate, iar bulversarea alegătorului este abia la început, urmând a se adânci odată cu apropierea datei scrutinului. Bulversarea sa va avea în mod evident consecinţă asupra actului votului nefiind exclus ca din disperare şi/sau necunoaştere să fie dat unuia pe care alegătorul nu la dorit. Tot bulversarea, însoţită de dezgust şi nehotărâre ar putea duce la un absenteism masiv. Când se vor clarifica lucrurile şi în această zonă pentru ca alegătorului să-i fie clar cine, ce şi cum vrea, e greu de spus. Previziunea optimistă spune că ar fi posibil în 2008, atunci când clubul votanţilor va cuprinde noi membrii foarte tineri.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 29, 14–20 mai 2004

Votăm, votăm, dar când reformăm

De mai multe ori în perioada scursă de la Revoluţia din Decembrie 1989 am votat primari, consilieri şi partide care au guvernat, adică oameni care au ajuns în fruntea administraţiei locale sau centrale, fără a înţelege cu adevărat că aparatul în fruntea căruia au ajuns aceşti oameni este corupt şi prost instruit. Aceasta fiind realitatea, orice primar reformist sau care şi-a dorit să inducă funcţionarilor publici ideea că sunt la dispoziţia plătitorului de impozite şi nu invers a fost sabotat.

Se vede clar că reforma administraţiei, cerută cu insistenţă şi de Uniunea Europeană, este mai mult decât necesară dar totuşi amânată de mult timp. A venit însă vremea ca autoritarismul, centralismul şi birocraţia să dispară şi să facă loc descentralizării, competenţei, funcţionarilor de carieră şi unei noi mentalităţi. Evident acest lucru nu se va întâmpla pentru că vrem noi, ci tot la presiunile din ce în ce mai mari ale oficialilor europeni a căror autoritate este dată de dorinţa noastră de a intra în acest club select care este Uniunea.

Acum s-a trezit şi guvernul că trebuie făcut ceva şi a anunţat în cadrul unui seminar cu mare pompă că până în 2006 se vor elabora două legi care vor sta la baza reformei administraţiei şi se vor axa pe depolitizarea şi profesionalizarea administraţiei. Una din legi va face referire la descentralizare şi modul cum ea se va înfăptui, iar cea de-a doua la crearea unui nou corp de funcţionari publici care va începe de la vârf, adică de la reprezentantul guvernului în judeţ, prefectul. Viitorul prefect, deşi va rămâne reprezentantul guvernului, nu va mai fi membru de partid, ba chiar i se va interzice să se implice şi să participe la activităţi politice. Mai mult chiar, în selectarea prefecţilor profesionişti nu vor fi acceptaţi nici foştii politicieni, care ca românul, de faţadă, şi-ar da demisia din partid. Modernizarea corpului funcţionarului public va fi însoţită şi de o creştere substanţială a salariilor acestora, dar şi de o pregătire mult mai bună şi mai temeinică din punct de vedere profesional. Pentru liniştea politicienilor cu gândul la funcţii şi la câştigarea alegerilor ce vor veni în curând precizăm că

acestea vor deveni realitate abia din 2006, adică cu un an înaintea presupusei noastre intrări în U.E. Până atunci ne vom lupta cu aceeași funcționari acrii, slab pregătiți și prost plătiți.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 30, 21–27 mai 2004

Politicienii vor, dar nu vor

După prestigioasa revistă londoneză The Economist, iată că un important om de afaceri român vorbește despre data integrării noastre în Uniunea Europeană ca fiind mai oportună în 2010. Ion Țiriac, cel care a făcut declarația cu pricina, este un foarte important om de afaceri care deține legături foarte serioase cu bussinesman-i și politicieni occidentali, deci ale cărui surse de informare sunt credibile. Țiriac s-a referit, evident, la faptul că din punct de vedere economic n-am rezista pe piața comună nefiind pregătiți în nici un domeniu. Reacții din zona politică au fost și încă de la cel mai înalt nivel. Președintele Ion Iliescu a preluat stilul premierului Adrian Năstase și a avut o reacție nervoasă, cerând imperativ ca nimeni să nu se mai joace cu astfel de lucruri. Reacția politico-nervoasă a Președintelui face parte din noul ton al finalului de mandat, el aducându-și aminte de curând și de vechile teorii economice ale comunismului conform cărora statul plătește salariile tuturor salariaților, indiferent de sectorul în care lucrează. Am înțeles din această discuție că politicienii din sfera Puterii vor cu tot dinadinsul să intrăm în U.E. în 2007, dar nu fac nimic în acest an care pe lângă că este electoral este și decisiv pentru integrare. Neluarea în calcul a unui plan de rezervă care să însemne o integrare în 2009 sau 2010 nu va face decât să creeze o decepție națională, asemeni rateului intrării în NATO în 1997, în cazul din ce în ce mai probabil al integrării în 2007. A ne bate cu pumnul în piept, în fața oficialilor europeni și a cetățenilor români, că vom face și vom drege în timp ce toată lumea vede că nu se face nimic nu poate fi decât o politică păguboasă pe termen mediu, care va duce în final la pierderea și a ultimului gram de credibilitate pe care îl mai avem la Bruxelles. Justiția este un exemplu foarte grăitor. În timp ce 76% dintre magistrați se declară supuși presiunilor politice, iar UE ne cicălește cu independența Justiției, în Parlament se discută legi prin care Justiția este arondată în continuare intereselor politice. Tot în timpul acestei discuții pe tema datei integrării a mai fost tras un semnal dinspre Banca Națională, semnal în care guvernatorul Mugur Isărescu atenționează că dacă nivelul arieratelor (ajuns la 40% din P.I.B.) nu va scădea, economia de piață funcțională va rămâne un deziderat îndepărtat. Deci politicienii vor să intrăm în U.E. la data stabilită, dar nu vor să facă ce trebuie făcut pentru ca acest lucru să se întâmple, adică reforme, fie ele economice sau instituționale.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 31, 28 mai – 3 iunie 2004

Se schimbă România?

Rezultatul alegerilor din 6 iunie a demonstrat încă o dată că într-o singură Românie funcționează mai multe Românii. Așa cum am mai spus, România Capitalei este complet diferită de România satelor. Am revăzut dimensiunile diferite ale multiplelor Românii din

rezultatele votului din 6 iunie, dar și din celelalte, multe, scrutine post-decembriste. Când România a fost fesenistă, pedeseristă și pesedistă, Bucureștiul a fost cederist și mai recent democrat. Câștigarea Primăriei Generale a Capitalei din primul tur de către Traian Băsescu și câștigarea majorității din Consiliul General de către Alianța D.A. este un semnal pe cât de clar pe atât de radical: românul a început să înțeleagă că pentru a se realiza ceva trebuie să dai totul unui partid sau alianțe și nu să faci diferite jonglerii care devin foarte repede neproductive. Pe cât de puternic, sigur și pus pe treabă este Băsescu în București, pe atât de slabi și de nepotriviți pentru funcții publice sunt colegii lui din Valea Jiului. Alianța D.A. a luat Capitala, dar România a rămas la PSD. Aproape 70% din primari aparțin acestui partid. A pierdut însă în multe din cele mai importante orașe ale țării. Lucrurile încep să se schimbe. Încet. Așa cum și în satele României, unde campaniile candidaților au fost modeste dar au și preluat din campaniile de oraș, cel puțin la capitolul banner-e. Pe sub banner-ul unui candidat oarecare, omul a trecut în fiecare zi când a mers cu vaca la păscut și chiar dacă nu l-a votat pe acela tot a înțeles că ar trebui să meargă să-și spună părerea. Lupta electorală a fost ascuțită și în Valea Jiului. S-a remarcat o campanie electorală neprofesionistă, cu mesaje slabe și discursuri agramate. Cu spatele la conducerile partidelor, filialele au lucrat amatorește și acest lucru s-a văzut în calitatea actului votării. Mulți au căzut pradă populiștilor și nostalgismului și au votat ca atare. Într-o Românie bate vântul schimbării. În Valea Jiului cel al întoarcerii la trecutul neluminos.

Una peste alta, votul din toamnă ar putea fi altul decât în 2000. Poate pentru că PRM pare să fi căzut de pe val. Și avem toate șansele să asistăm la o nouă alternanță la guvernare. Sperăm însă mai de bun augur decât cea din 1996, pentru că ar putea fi șansa noastră de a fi europeni în adevăratul sens al cuvântului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 33, 11–17 iunie 2004

Avanpremiera tinerilor politicieni

Am văzut cu ocazia acestor alegeri care este rețeta de succes în politica românească. După ce ani de-a rândul tinerețea a fost privită ca un handicap și tinerii au fost respinși la examenul de intrare în marea politică, rețeta succesului s-a dovedit a fi totuși politicianul tânăr neviciat și fără a fi fost atât de îndoctrinat de comunism ca cei de vârstă medie sau chiar bătrâni. Cel care a înțeles acest lucru este cel mai pragmatic politician al României astăzi, cel care a înțeles că politica de primărie bine făcută este mai bună decât o guvernare minoritară dezastruoasă. Nu vreau să fac aici apologia acestui politician, el este însă Traian Băsescu, omul care a schimbat trupa lui Petre Roman pe un grup de tineri, atunci, necunoscuți. Atunci toți au spus că își va frânge gâtul, viața a arătat însă altceva. Votul bucureștenilor a demonstrat o idee pe care noi o susținem de mult, aceea că este nevoie de o clasă politică tânără, școlită și mai ales cu o mentalitate capitalistă sănătoasă. Triumful tinerilor pediști în București a arătat care este viitorul politicii românești. Pentru a deveni mai importante, partidele vor trebui să înțeleagă că tinerii trebuie scoși în față, nu doar folosiți la lipit afișe în campania electorală. Sigur, este necesară o atenție sporită la calitatea tinerilor promovați. Nevoia de reformă a partidelor politice este imperios necesară la PSD, PRM și chiar PNL și

PUR. Am văzut cel puțin un politician tânăr, câștigător în aceste alegeri locale, căruia i-am prezis un viitor mare în politica românească, cu condiția să fie lăsat în pace de mai marii partidului său. Acesta este noul primar al Bacăului, Romeo Stavarache, politicianul al cărui discurs s-a dovedit mai bun decât al multor politicieni cu state vechi în politica românească. În Vale, calitatea luptei electorale și mai ales finalul ei au fost date și de lipsa unor candidați tineri din partea partidelor importante. Au fost preferați tot oameni de vârstă medie și chiar vârstnici, ceea ce a tras în jos atât calitatea campaniei, cât și prezența la urne. La nivelul țării însă a fost avanpremiera tinerilor care au dovedit că vin cu un alt gen de discurs și un alt mod de a face politică. Cel mai probabil rezultatele bune obținute nu vor o trambulină pentru promovarea mai multor tineri pe listele pentru generale, dar revoluția tinerilor în politica românească este mai aproape decât credem, iar cei care vor înțelege acest lucru și îi vor da voie să se întâmple, vor câștiga mai mult. Vremea dinozaurilor a trecut.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 35, 25 iunie – 1 iulie 2004

Descentralizarea imposibilă a PSD

Alegerile locale recent încheiate au scos la iveală încă o dată diferențele de vederi care există la vârful PSD între liderii marcanți. Înfrânt de mai carismaticul Emil Boc, la Cluj, și rămas fără fotoliul de ministru (ocupat acum de Săniuță), Ioan Rus este foarte supărat pe imaginea proastă creată de baronii locali din Vrancea, Bacău și alte feude de renume al cărui preț a fost plătit și de el la Cluj. Rus vrea acum să descentralizeze PSD pentru ca incapacitatea conducerii centrale de a sparge feudele și de a înlătura baronii să nu se mai răsfrângă asupra întregului partid.

După Rus, s-a auzit și vocea copilului adoptiv al lui Adrian Năstase, Victor Ponta, care este și el nemulțumit de rezultatele obținute, de numărul de tineri promovați pe liste și de conducerea dinozaurilor. El a cerut zburarea lui Octav Cozmâncă din fruntea PSD și desființarea funcției de președinte executiv precum și reducerea numărului de vicepreședinți, care a atins proporții aberante. Ambele propuneri vor fi discutate în Delegația Permanentă a partidului fără a avea însă mari șanse de a fi acceptate. Mișcările și nemulțumirile din PSD sunt din ce în ce mai vizibile, unii lideri nu vor să mai plătească la infinit tributul baronilor și al năzbâtiilor acestora. Valul de nemulțumire se accentuează și pentru că se apropie reîntoarcerea la cârma mastodontului a omului care l-a creat. Ion Iliescu va prelua în iarnă un PSD schimbat, așa cum un părinte își regăsește odrasla după mai mulți ani de absență. El nu e însă dispus să facă mari schimbări și nici n-ar putea să reformeze ceea ce n-a reformat când încă se putea. Uriașul PSD începe să aibe picioare de lut și să se legene din ce în ce mai tare. Nu credem însă că se va rupe în două sau mai multe bucăți, deși eșecul de la Locale va fi depășit de insuccesul de la Generale. Năstase și-a aruncat în lupta pentru București și Cluj doi dintre cei mai buni oameni ai săi, pe unul pierzându-l iremediabil (Rus), iar pe al doilea reducându-l la tăcere definitiv (Geoană). Va veni rândul său să fie aruncat în luptă, la Prezidențiale, unde dacă ținem cont de valul schimbării care bântuie prin România are șanse destul de mici să acceadă la Cotroceni. Un eventul eșec l-ar arunca și pe el la marginea partidului. Asta dacă mentorul său, Ion Iliescu, nu-l va lua din nou la pieptul său vânjos.

În concluzie, PSD nu se va descentraliza și nu se va reforma atâta timp cât în fruntea lui se va afla această generație. Ponta va trebui să mai latre mult la spatele lui Năstase (la al lui Iliescu nu credem că va fi lăsat) până să i se împlinească dorința cea mare. Poate intrarea noastră în Uniunea Europeană, în 2007 sau 2008, să forțeze actualul partid de guvernământ la unele schimbări, dar nici atunci nu e sigur nimic.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 36, 2–8 iulie 2004

Modesta reformă a partidelor

Deși rezultatele alegerilor locale din acest an au fost mai bune decât cele din 2000, majoritatea partidelor parlamentare se află în plin proces de clarificări interne. Nemulțumirea partidelor, mai ales a PSD, a fost dată de apropierea dintre unele și altele din punct de vedere al rezultatelor. Adică de apropierea dintre ele. În fiecare partid, cu excepția PRM, reforma s-a declanșat în funcție de măsura nemulțumirii. Cea mai abitir a fost evidentă în PSD prin suspendarea Delegației Permanente și înlocuirea sa cu un Birou Coordonator. Faptul, deși o extraordinară lovitură de imagine, nu are consistență pentru că mahării PSD deși aparent nu mai au putere politică, o dețin prin alții. Săptămâna trecută, Adrian Năstase a trecut printr-o acută criză de autoritate. Văzând că nu are putere prea mare asupra liderilor din teritoriu, el a luat în calcul chiar demisia din fruntea partidului, lăsând zvonul să fiarbă câteva zile în cazanele presei. În cele din urmă, s-a răzgândit și a lăsat-o moale cu demisia, trecând la reorganizarea Guvernului și a partidului prin separarea celor două. Reforma celorlalte partide este de mai mică amploare. Alianța D.A. vrea să pună la punct un guvern din umbră, un Executiv care să fie deja pregătit în cazul în care Alianța va câștiga alegerile. Ideea este de sorginte britanică și are ca scop monitorizarea acțiunilor Executivului și creșterea vitezei de reacție la greșelile acestuia. În țările Commonwealth, unde această idee funcționează foarte bine, posesorul portofoliului în guvernul din umbră are acces la informații și este un partener de dialog al ministrului în funcție. Funcționând foarte în democrații polarizate, ideea are toate șansele să nu prindă la noi din cel puțin două motive: va da naștere la certuri în cadrul Alianței, iar miniștrii actuali nu vor accepta niciodată să pună informațiile importante la dispoziția contracandidatului. Reforma declanșată de partide, deși dorită și cerută de întreaga societate civilă, nu pare a fi genul de reformă pe care îl așteptăm de mult. Cu atât mai mult cu cât această reformă s-a născut din nemulțumirile din interiorul partidelor și nu din nevoia de primenire a acestora prin aducerea în prim-plan a unor oameni noi, de preferință tineri.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 38, 16–29 iulie 2004

Regionalizarea temperată

Am avut onoarea ca într-una din săptămânile ce au trecut să particip la o Universitate de Vară care a avut ca temă principală REGIONALIZAREA, deși într-un fel mascat. Înainte de a petrece cele câteva zile frumoase în compania unor colegi și a unor lectori de excepție, aș fi putut jura că această temă nu mai pune în alertă atât de profund spiritele. Am fost surprins

să constat că nu e deloc așa și că pe acest subiect suntem în același stadiu în care eram cu mai mulți ani în urmă. Regionalizarea României rămâne un subiect sensibil pentru că nu se poate încă discuta rațional, la rece. Deși asupra ideii de regionalizare marea majoritate a elitelor cad de acord, lucrurile se schimbă când vine vorba de criteriile pe baza cărora să se facă acest lucru și de context. Dacă ideii de regionalizare i se adaugă și cea de autonomie spiritele se încing la maxim. Regionalizarea economică este dorită, în special de tineri, ei înțelegând mai bine acest aspect, dar când vine vorba despre o regionalizare pe criterii etnice lucrurile se întorc cu susul în jos. Încurajată de lideri radicali, (vezi fostul grup reformist din U.D.M.R.) și intelectuali de prestigiu, ideea regionalizării pe criterii etnice este respinsă de elite, dar mai puternic de clasa politică de la București. Din rațiuni diferite, evident. Insistența și modul de abordare a lucrurile din ambele părți, dar cu precădere din cea maghiară și filomaghiară, nu permit discutarea problemei în mod rațional. Regionalizarea, spunea cineva, va prinde viață în România atunci când Uniunea Europeană va cere acest lucru țării noastre, ca îndeplinire a criteriilor politice de aderare. Cel mai probabil așa va fi. Până atunci, dezbaterea reală neavând loc cu adevărat, ci cu nervii întinși și unele șicane, rămânem cu cele opt regiuni de dezvoltare care funcționează fără a beneficia de o politică regională. Dar, totuși, funcționând întrucâtva. Căpătând accente violente, așa cum s-a întâmplat postum în cazul de față, dezbaterea nu va avea rezultatul scontat, iar tema regionalizării va fi aruncată, iarăși, în colțul cu probleme nerezolvate pentru că vor apărea probleme care necesită o rezolvare imediată. Regionalizarea va deveni realitate în România, mai devreme sau mai târziu. Momentul propice ar fi reorganizarea administrativ teritorială a țării,. Dar clasa politică știind că modernizarea structurii administrativ-teritoriale, și totodată europenizarea ei, va șubrezi oligarhia de partid din județe amână acest moment la nesfârșit. Momentul însă trebuie să vină. Europenizarea României înseamnă și regionalizarea ei. Rămâne să discutăm cum și când o vom face. Integrarea bate la ușă, iar noi ne pierdem în șicane și abordări neadecvate. Temperarea dezbaterii pe tema regionalizării nu poate fi decât în interesul nostru, în luarea unei decizii cât mai curând posibil. Dacă integrarea va fi în 2007, așa cum cred optimiștii, suntem în întârziere, dacă va fi 2008 sau 2009, după cum spun pesimist-realiștii, atunci mai este ceva timp, dar tot în urmă se cheamă că suntem.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 39–40, 6–12 august 2004

Înnoirea parlamentului

Aproape la unison, partidele politice au anunțat că pregătesc liste cu oameni noi pentru Generale. Sigur, în proporții diferite și în unele cazuri doar din gură. PSD, prin vocea noului strateg electoral Dan Nica, spune că va aduce în Parlament o treime oameni noi, PNL aruncă o proporție mai mare, vizibilă, iar PRM spune și el că va scoate peste 70% oameni noi. Până aici nimic rău, dată fiind calitatea multora dintre actualii parlamentari care n-ar merita să lucreze nici la abatoarele tot mai rare. Unii dintre cei noi sunt personalități total necunoscute marelui public, alții însă vin aducând cu ei notorietatea pozitivă sau negativă din domeniul în care au activat. Mulți vin din mediul de afaceri, vizibil sau invizibil pentru cetățean, alții din cu totul alte domenii. Totul e ca ei să vină și cu un nou mod de a face po-

litică, un mod în interesul cetățeanului și în favoarea lui fără a ascunde sub preș cuvântul și drumul spre capitalism. Am văzut săptămâna trecută un PNȚCD care încă răsuflă și răsuflă aproape ca un organism viu în partea dreaptă a eșichierului politic, unde liniștea devenea din ce în ce mai apăsătoare. Deși unii analiști șunt sceptici în privința capacității de conducere a noului președinte Ciuhandu, el a venit cu o rezoluție procapitalistă și de minimizare a statului, rezoluție care ar fi trebuit de mult acaparată de spectrul liberal, dar care s-a ținut departe de un astfel de discurs tranșant și de din ce în ce mai mulți pretendenți ai curentului creștin-democrat, de la Gigi Becali la Acțiunea lui Zoe Petre. La vârful partidelor se vorbește de oameni noi, dar nicio conducere de partid serioasă nu se poate uita spre filialele locale fără să constate că în vârful lor sunt aceeași oameni de foarte mulți ani, nici vorbă de oameni noi. Oricât ne-am strădui nu putem înțelege lipsa de preocupare a șefilor de partide pentru filialele locale, cele care ar trebui să fie baza partidelor. Pe de altă parte, oameni noi nu înseamnă neapărat oameni mai buni. Am obosit de când cerem promovarea tinerilor valoroși. Au fost și câteva exemple pozitive, dar senzația este că nu vine o nouă mentalitate. Senzația generală este că alternanța la guvernare tot mai previzibilă anul acesta nu va fi decât o alternanță a oligarhiilor și sistemelor clientelare. Dacă Alianța D.A. va repeta comportamentul coaliției care a guvernat între ’96 și 2000, încrederea în clasa politică aflată acum la limita cea mai de jos a democrației participative va scădea și mai mult, iar variantele nu vor fi deloc fericite: fie PSD în fruntea căruia se va găsi Ion Iliescu (în varianta polarizării clasei politice), fie PRM-ul lui Vadim (în varianta păstrării actualei structuri). Putem avea totuși o consolare: vom avea oameni noi în Parlament.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 41, 13–19 august 2004

Lanțul slăbiciunilor

Am auzit de-a lungul timpului și, atât eu cât și colegii mei, am scris despre lipsa de independență din justiție. Uniunea Europeană ne-a cerut de multe ori să scoatem magistrații de sub mâna politică a Ministerului Justiției, iar noi facem în continuare pe surzii. S-a vorbit puțin, și mai ales în presă despre subordonarea economică și traficul de influență care funcționează în justiția noastră. Am aflat cu stupoare că articolele critice pe care le-am scris pot produce consecințe și altfel decât prin clasica acționare în judecată și cererea de daune morale. Șicanele potentaților zilei te pot atinge prin mâna coercitivă a statului. Pe scurt, politicianul jegos are un prieten avocat care este foarte bun prieten cu procurorul pe care l-a ajutat cândva și care poate oricând reactiva o poveste veche soluționată în favoarea ta. Zis și făcut. E nevoie doar de o întâlnire și bumerangul pornește. Pentru că nu este nimic grav în acea cauză trebuie fabricat și atunci se apelează la un alt personaj: medicul legist, care poate scrie din pix ce-i trece prin cap că nimeni n-o să-l sancționeze vreodată. Făcătura e gata, politicianul, ales între timp, e răzbunat, iar de acum se declanșează al doilea tăvălug cel al împingerii tale cât mai la fund, unde intervine un alt magistrat, dar care și el e prieten cu avocatul, care e prieten cu politicianul, care se dă lovit. Doar sunt toți o castă, ce dracu’. Așa se acționează mai nou împotriva ziariștilor incomozi. Nu clasica bătaie, nu darea în judecată, unde ziariștii au început să mai câștige – lucru de neconceput în urmă cu câțiva

ani. Nici măcar politica nu mai înseamnă mare lucru pentru magistratul de provincie, ci potența financiară și cârdășia cu amicii acestui potențat al zilei. Nu nevinovăția, nu căutarea adevărului, ci prieteniile acoperite de bani și alte favoruri asta contează astăzi în justiția din România. Cât va mai dura și câtor ziariști li se va închide astfel gura, e greu de spus. Aceste lucruri trebuie să înceteze și vor înceta doar dacă noi, indivizi simplii, fără pile și oameni sus puși ne vom ridica împotriva acestei nedreptăți. Și cu siguranță o vom face pentru că lucrurile au devenit foarte grave. Acest caz va ajunge la cele mai importante persoane din această țară și din alte zări, evident în forma lui explicită. Iar undeva trebuie să se găsească și dreptatea. Câte procese va mai pierde statul român și le vom plăti noi toți pentru că astfel de oameni pot și sunt lăsați să impună și să-ți pună în cârcă lucruri pe care nu le-ai făcut. Așa se prezintă astăzi justiția într-o tară care se vrea democratică și într-o zonă care se vrea prosperă. Lanțul slăbiciunilor funcționează perfect.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 42, 20–26 august 2004

Ce mai înseamnă 23 august, astăzi

Am văzut în al 15-lea an de la Revoluție aprinzându-se, aproape la ordin prezidențial, o dezbatere de mare amploare în ce privește evenimentele desfășurate la 23 august 1944. Dincolo de desfășurarea a încă unui act din piesa de slabă calitate a apropierii președintelui Ion Iliescu de Regele Mihai, dezbaterea nu cred că a atras atenția opiniei publice. Ar fi și greu în anul electoral în care suntem foarte aproape de încă o rocadă a puterii și în care spectacolul electoral a decăzut până la limbajul suburban și alte metode neortodoxe. Surprinde însă îndrăzneața ideea a lui Ion Iliescu de a sărbătorii din nou 23 august ca o zi națională, idee care, în opinia mea, este total inoportună. Este prea devreme pentru noi românii să reluăm sărbătorirea cu fast a actului de la 23 august. Nu putem încă să trecem de la groteștile manifestări ale Zilei Naționale acaparată de Ceaușescu & Co. Asta nu înseamnă că 23 august nu poate fi marcat sobru în conformitate cu gestul politic la Regelui Mihai, gest care a dus la scurtarea Celui De-al Doilea Război Mondial. Pentru românul de rând, 23 august nu mai înseamnă nimic. El este preocupat de ziua de mâine, de alte aspecte mult mai actuale și mai acute decât un act istoric din urmă cu 60 de ani. Tânăra generație este și mai dezinteresată de această zi. Sigur, cu excepția celor care au studiat istoria sau care au preocupări în domeniu. Generația cea mai lovită de tranziția nesfârșită nu mai dă doi bani pe istoria acestei țări, cu atât mai mult cu cât cel puțin jumătate din tinerii acestei țări sunt preocupați doar de cum să plece mai repede de aici. Rămâne ca de această zi să se preocupe istoricii. Și mai nou politicienii, mai ales cei care marșează pe ideea „marelui neam românesc". Așa ar trebui să se desfășoare lucrurile într-o societate normală.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 43, 27 august – 2 septembrie 2004

Prim-miniștri alternativi

În loc de o dezbatere despre programe, proiecte și soluții avem dezbateri și discuții în care se face o extraordinară risipă de energie despre cine va fi prim-ministru după decembrie 2004. S-a discutat și s-a scris mult despre cine va fi șeful Guvernului în cazul câștigării alegerilor de către Alianța D.A.. Cu sau fără Stolojan la Cotroceni. Acum a venit timpul ca discuția să se mute în tabăra PSD, mai exact împrejurul ei. A apărut și prima întrebare. Ca viitor șef al PSD, Iliescu ar fi îndreptățit să fie prim ministru? Deși e greu să ți-l imaginezi pe Iliescu premier după atâția ani de președinție, care este o funcție oferită prin vot, totuși mulți analiști au comentat acest scenariu, de altfel destul de previzibil. Este clar că, PSD a înțeles că pentru a câștiga electoratul, în special de la sate, e nevoie de Ion Iliescu. Se încearcă, totodată, forțarea mâinii președintelui pentru a-și clarifica poziția într-o eventuală guvernare. O altă variantă ar fi ca numele lui Iliescu să fie anunțat pentru postul de șef al Guvernului doar pentru a câștiga voturi, iar după alegeri scaunul să-i fie oferit lui Mircea Geoană. Discuția se poartă prea devreme, desigur. Cu atât mai mult cu cât scorurile din sondaje ale celor doi poli, PSD și Alianța, sunt atât de apropiate, iar scăderea PSD reliefată de unele sondaje nu este una ireversibilă putând fi recuperată. Fără îndoială că se încearcă atragerea de voturi prin folosirea numelui lui Iliescu și distragerea atenției opiniei publice de la campania negativă desfășurată până acum.

Cel puțin două subiecte au rămas însă în planul doi. Este vorba despre negocierile purtate de primul partid sindicalist din România, Blocul Național Democrat, partid înființat de Blocul Național Sindical, dar care va mai cuprinde și alte centrale sindicale, cu Partidul România Mare. După unele surse cele două partide s-au și înțeles, sindicaliștii urmând să beneficieze de 15 locuri în Parlament pe listele PRM. Concretizarea acestei alianțe va văduvi PSD de multe voturi din zona muncitorească, motiv pentru care partidul de guvernământ face tot ce poate pentru a împiedica PBND să se afirme. Înțelegerea îi va ridica categoric cota și lui Corneliu Vadim Tudor printre muncitori, ceea ce nu e de neglijat.

Cel de-al doilea, este apelul lansat de noul președinte al PNȚCD, Gheorghe Ciuhandu, cu privire la unirea partidelor de doctrină creștin democrată. Se anunță așadar o toamnă fierbinte nu însă din cauza căldurilor mari care s-ar putea abate asupra României, ci datorită temperaturilor ridicate din multe sedii de partid sau de campanie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 44, 3–9 septembrie 2004

Teama de opoziție

În ultimele săptămâni am văzut că liderii PSD se tem ca de dracu' de Opoziție. Văzând rezultatele obținute la alegerile locale, conducerea PSD a înțeles că trebuie făcut orice pentru a nu pierde și Generalele. Așa s-au născut Congresul, Preliminarele, desemnarea lui Geoană și alianța cu PUR. Toate aceste evenimente au avut un singur scop, acela de a acapara media și a nu lăsa prea mult loc de exprimare actualei Opoziții. Și au reușit. Liderii PSD s-au perindat de la un post de televiziune la altul, de la un jurnal de știri la altul. Dacă prima parte

le-a reușit, dincolo de aparițiile publice, mesajele s-au confirmat doar în parte. Sobrietatea congresului și vizibilitatea mâinii forte cu care Năstase conduce partidul n-a fost o surpriză pentru nimeni. Surpriza însă a venit în urma Preliminarelor (care deși aplicate prima dată în România, nu sunt deloc originale) și a arătat că întinerirea PSD este doar o vorbă goală, numai lui Victor Ponta i s-a părut o reușită că 20 de tineri (în general cei impuși de pile și părinți) sunt pe locuri eligibile. S-a văzut însă că se lucrează cu tehnicieni, însă doar la vârful PSD. Premierul Năstase, având un bun strateg electoral în spate, se schimbă de la zi la zi. Se îmbracă și vorbește în funcție de oamenii cu care se întâlnește. Acest lucru îl avantajează, poate, personal nicidecum partidul și asta pentru că la nivel local lucrurile stau altfel. Alianța cu PUR, care s-a dovedit un partid de piețari, acceptând cea mai bună ofertă, și crearea Uniunii Naționale face parte tot din aceeași teamă, Năstase &Co. dându-și seama că are nevoie de imperiul media al lui Voiculescu, imperiu care a și început să lucreze pentru noul prieten imediat ce alianța fusese perfectată. Promisiunile Uniunii se înscriu în traiectoria ultrapopulismului în condițiile în care finalul mandatului 2004–2008, în opinia lor, va transforma România într-un Rai. În urma acestui demers, umaniștii cu coloană vertebrală, cei care au crezut în cântecul de lebădă al participării pe liste proprii cântat de un an fie au plecat, fie se pregătesc de plecare. În condițiile astea, noua uniune se va alege cu oportuniști și un scor sub cel al PSD. Și cum de ce ți-e frică nu prea scapi, managerul Campaniei Alianței D.A. și a lui Theodor Stolojan va fi Traian Băsescu, cel care a și avut curajul să accepte criteriile principalelor organizații civice în desemnarea candidaților. Cunoscând stilul lui Băsescu, putem deduce ușor că PSD va avea de luptat cu cel mai aprig adversar al său, iar omologul lui Băsescu, Dan Nica, pare să fi pierdut deja războiul. Să fie oare ăsta semnul că PSD se află cu un pas în Opoziție, fapt de care se teme atât e mult?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 45, 17–23 septembrie 2004

Necesitatea clarificării doctrinare

După 14 ani de politică, în România lucrurile sunt destul de neclare din punct de vedere doctrinar. Dacă ne uităm pe scena politică am putea spune că poporul român este stângist. Adică mai toate partidele importante de la noi se dau de stânga. Am avut 15 ani de guvernare de stânga, chiar dacă unii spun că guvernarea 96–2000 a fost de dreapta. Cum putea fi de dreapta când două partide importante din coaliție făceau parte și atunci din Internaționala Socialistă. Este foarte clar ce doctrină are PSD. Dar nu se poate spune foarte clar ce doctrină are Alianța D.A., PUR și PRM. Alianța D.A. formată dintr-un partid liberal, care ar trebui să se revendice categoric de la dreapta, și un partid social-democrat este nedefinită doctrinar. Lucrurile nu sunt, deci, clare mai ales după ce proiectul de unificare a celor două partide și crearea unui partid puternic în partea dreaptă a eșichierului politic propus de Valeriu Stoica a fost atât de criticat de ambele partide. Partidul Umanist, devenit important în urma alegerilor locale, unde a avut un mesaj neclar din punct de vedere doctrinar, dar împotriva PSD, s-a aliat acum cu dușmanul de la locale lăsând și el lucrurile în ceață în privința doctrinei sale. Bluf-ul lui Voiculescu cum că PUR aduce PSD, prin alianță, un electorat de dreapta nu e bun nici de glumă nereușită. Deși cu o doctrină națională, care conform teoriei politice

este de dreapta, PRM se declară de stânga, deși nu e foarte clar de ce. Prin alianța cu partidul constituit Blocul Național Sindical se întărește această idee deși nu este suficient. Locul de la dreapta eșichierului rămâne așadar liber fapt care este foarte bine speculat de partidele mici PNG, PNȚCD și AP. Dreapta românească rămâne așadar un teritoriu ciumat în care partidele nu cresc. Dacă ne gândim la creșterea pe care o înregistrează clasa de mijloc, această doctrină ar trebui să fie acceptată și îmbrățișată mult mai ușor pentru că poate aduce creșterea cea mai importantă. În situația de față însă clasa mijlocie n-are cu cine să voteze, dacă luăm în calcul o oarecare principialitate. Necesitatea unor clarificări doctrinare este evidentă în condițiile în care cei doi poli importanți în politica românească încep să se concretizeze și să devină cu adevărat importanți. Dacă însă acest lucru nu se va produce până la alegerile din noiembrie, ceea ce este foarte probabil, n-are șanse să se producă nici în 2005, când Puterea și Opoziția se vor lupta abitir. Iar intrarea în U.E ne va prinde descoperiți și din acest punct de vedere, de parcă n-am avea destule probleme.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 46, 24–30 septembrie 2004

Competiția programelor

Acest început neoficial de Campanie Electorală pare a fi cel mai programatic din istoria postdecembristă a României. Certată aspru de PSD pentru că n-a vrut să-și facă public Programul de Guvernare și nici candidatul de prim-ministru, Alianța a scos public un rezumat al acestui program. Conceput în cinci capitole pe cele mai importante domenii, programul alianței se constituie într-un autentic program de dreapta, poate primul program autentic de dreapta. Printre prevederile importante ale acestui act se numără anularea tuturor scutirilor și eșalonărilor, introducerea unei cote unice de impozitare, atât la impozitul pe salarii, cât și la cel pe profit, și schimbarea încadrării evaziunii fiscale în criminalitate economică. Chiar și concepția privind rolul statului este diferită de cea făcută publică până acum în România. Recentele scandaluri și proteste din învățământ nu au rămas fără ecou în programul Alianței, aceasta promițând alocarea a 6% din PIB acestui sector.

PSD n-a stat nici el pe loc și a elaborat un program în care accentul principal cade pe ajutorul social. Un program de stânga, care însă pe alocuri scapă spre populism. Partidul de guvernământ se află însă în fața unui mic fiasco în urma alianței cu Partidul Umanist. În afara trustului media al lui Voiculescu, care poate fi un sprijin de nădejde în campanie, PSD pare să nu se fi ales cu mai nimic. Migrația din PUR este fără precedent în politica românească, deși mai marii partidului îi atacă dur pe cei care pleacă. Nici în PSD lucrurile nu sunt liniștite, tot mai mulți lideri influenți din partid sunt nemulțumiți de alianța cu partidul lui Voiculescu. Cu toate acestea, toamna aceasta se vor lupta două programe, două concepții politice în privința viitorului României ceea ce nu poate fi decât un câștig important pentru tânăra și frageda democrație românească. Românul va avea pentru prima dată de ales între două concepții diferite, ceea ce nu a avut până acum.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 47, 1–7 octombrie 2004

Surprizele precampaniei

La demararea campaniei electorale interne pentru Alegerile preliminare, liderii PSD au lansat un mesaj care dacă s-ar fi adeverit ar fi fost semnul important al modernizării politicii românești. Era vorba despre înnoirea PSD, despre o față nouă a partidului de guvernământ. Toată lumea a asistat cu atenție la acest proces de vot intern atât de contestat în special de cei care își pierduseră locurile fruntașe. Se aleseseră niște oameni, în unele județe mai cunoscuți, în altele mai puțin cunoscuți, dar aleși de membrii PSD. A venit apoi alianța cu PUR, alianță care până în momentul de față cu excepția tonului agresiv al Antenei 1 față de Opoziție și cei care pleacă din partidul lui Voiculescu, n-a adus niciun câștig. Dimpotrivă, i-a creat deservicii, a dat naștere la adevărate revolte în mai multe filiale județene. La formarea listelor însă cei aleși n-au rămas pe locurile în care fuseseră aleși, Centrul jonglând atât cu cei 10% la dispoziția sa, dar și prin impunerea celor 32 de umaniști, a miniștrilor și a consilierilor prezidențiali. Revolta pare să fi atins cote de avarie. Pe plan de imagine, PSD și-a scos din căciulă cam toate surprizele electorale vrând să acapareze media în perioada de precampanie. Calculele strategilor PSD au fost că și Alianța D.A. va face la fel. N-a fost însă așa, Alianța abia și-a lansat schița programului de guvernare, și-a schimbat prezidențiabilul acaparând și ea câteva zile media în special prin cele petrecute într-un timp foarte scurt. Până acum, PSD a controlat piața surprizelor preelectorale lansându-le pe toate, perioada electorală se pare că va fi acaparată de Alianță, acum cu Traian Băsescu ca stindard, omul care și-a făcut o specializare din a intra ultimul în cursă și a câștiga cursa. Strategii partidului de guvernământ vor trebui să găsească noi surprize importante pentru perioada electorală cu atât mai mult cu cât beneficiul de imagine al Raportului de țară dat de obținerea statutului de economie de piață funcțională a fost ratat de acest partid, prin introducerea în text a rezervei că integrarea s-ar putea produce abia în 2008. În timpul ăsta Alianța și Băsescu vor putea zburda în voie venind cu elemente, oameni și idei despre care nu s-a vorbit până acum.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 49, 22–28 octombrie 2004

Penurie de teme în debutul campaniei

Campania Electorală n-a adus nimic spectaculos până acum. Înainte de campanie s-au înregistrat câteva lucruri care ne-au condus la ideea că vom avea o campanie mai efervescentă. Deocamdată însă n-am văzut nimic. Am putea spune cu ușurință că este și o penurie de teme care să suscite cu adevărat interesul alegătorului român. Am văzut pentru prima dată cum societatea civilă s-a unit în jurul ideii de curățare a Parlamentului, fapt care a născut unele reacții din partea liderilor partidului de guvernământ pentru simplul fapt că în tabăra lor au fost găsiți mai mulți oameni pătați. Nici mai vechea tema a nerespectării Constituției prin participarea președintelui Ion Iliescu la alegeri pe listele PSD și mai nou la campania electorală nu pare să fie o temă interesantă. Unii analiști consideră chiar că acest lucru nu este unul prolific pentru Adrian Năstase, ci mai degrabă o ghiulea legată de piciorul candidatului PSD. Tehnicizarea fiscală a alegerilor din acest an a făcut ca marele public să nu mai înțeleagă mare lucru. E drept că încă n-au apărut în prim plan cei mai puțin importanți din

grupa celor 11 prezidențiabili și nici multe din cele 57 de partide care s-au înscris în cursă. Până acum, românul a fost mai degrabă bombardat cu teme ale Alegerilor din Statele Unite, în special, și Ucraina. Nici faptul că până acum candidații nu s-au înfruntat, ei apărând fiecare singur cu niște moderatori care de multe ori sunt moi. Venind la Valea Jiului, penuria de teme este aceeași. În afara lansărilor mai anoste sau mai americane, dezbaterea este mai degrabă o sumă de monologuri. Candidații vorbesc singuri peste tot pe principiul că până în 28 mai e destul și niciunul nu vrea să-și irosească muniția de la început, pentru simplul motiv că alegătorul uită. Deși fiecare formațiune importantă are în spate un strateg mai mult sau mai puțin priceput, până acum gândirea lor pare să fi fost cam stearpă. Este clar că liniștea și lipsa temelor și a dezbaterilor nu mai poate dura mai mult de o săptămână, iar atunci va începe războiul. Și judecând după cei aflați în cursă nu va fi un război nespectaculos.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 51, 5–11 noiembrie 2004

Când se vor schimba și politicienii?

Am vrut, ca și alții, să credem că odată cu electoratul s-au schimbat și politicienii. Eroare. Ca să luăm cazul omului care a marcat iremediabil istoria României postdecembriste: Ion Iliescu. Pe la mijlocul anilor '90 expresia „Măi animalule" făcea carieră și nu pentru frumusețea ei, ci pentru că era rostită la adresa unui ziarist de Președintele României. Acum, pentru că a îndrăznit să-l critice, trecându-l pe lista indezirabililor pentru Parlament, Alina Mungiu Pippidi a picat pe gura președintelui. Deci nici o schimbare, după atâția ani. Disprețul față de alegătorii săi arătat de președinte prin alăturarea fățișă în campania electorală a PSD nu pare să mai fie ceva anormal. Un important analist se întreba retoric într-o emisiune de televiziune de ce se face atâta caz pe marginea candidaturii și participării președintelui în Campania electorală, e prima dată când se nesocotește Legea Fundamentală? Am ajuns în tristul stadiu în care anormalitatea este considerată normalitate, iar normalitatea anormalitate. O altă trăsătură a politicianului român de la începutul democrației românești este frica de cuvântul capitalism. La 15 ani de la Revoluție, acest cuvânt sperie la culme politicienii. El lipsește în dezbaterile publice ale principalilor candidați. Singurul care pare să iubească acest cuvânt este un candidat fără prea mari șanse să conducă astăzi România: Gheorghe Ciuhandu. Nici Năstase, nici Băsescu și cu atât mai puțin Iliescu nu pot pronunța acest cuvânt. Acest tablou dezolant nu face decât să îndepărteze alegătorul de urna de vot, iar absenteismul este cea mai grea boală a democrației. Refuzând muzica, micii și berea politicienilor, electoratul demonstrează că s-a schimbat, politicienii nu par să fi înțeles acest lucru și se comportă asemeni liderilor din țările sud-americane. E nevoie de un vot de blam, care să fie dat nu printr-o prezență slabă la urne ci printr-o prezență masivă și tragerea unui puternic semnal de alarmă. Iar în 2004 este deja târziu, dacă mai amânăm va fi imposibil.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 52, 12–18 noiembrie 2004

Apatia omoară campania

Campania electorală din acest an s-a dovedit cea mai apatică din câte campanii au avut loc în România, până acum. Seria de monologuri spartă săptămâna trecută cu altă serie de monologuri consecutive și televizate a arătat aceeași apatie. Am putea spune că liniștea acestei campanii este dată de apatia ei. Se tace și se face, ar spune unii. PSD prin Guvern șterge datoriile Rafo și a altor două firme ale clienților politici. Iliescu s-a tuns, iar asta a fost prima știre la Antena 1, că doar PUR e în barca PSD-ului. Iar Băsescu ratează șansa confruntării cu Năstase prin aruncarea unui document dezmințit, neclar și neacuzator. Comportarea, discursul și atitudinea lui Ciuhandu l-au recomandat și în această săptămână și au atras voturi. Din păcate, aceste voturi nu se vor transfera și PNŢCD, una din cauze fiind și incapacitatea liderilor locali de a se face vizibili și auziți. Dacă confruntările TV atât de dorite, de clamate și de refuzate până acum au păstrat nota anostă a întregii campanii datorită reglementărilor impuse de Legea 373, candidații se întrec în băi de mulțime, mult mai multe decât în celelalte campanii. Dacă prezidențiabilii stau cum stau, eșalonul doi, candidații pentru Camera Deputaților și Senat sunt și mai slabi. Confruntările lor n-au nici o brumă de spectacol, sunt plicticoase, iar limbajul de lemn le fac aproape neinteligibile. Aceeași apatie. Datorită discursurilor anoste, dezbaterile acestora nu atrag în nici un fel publicul. Cum ar putea nehotărâții să se hotărască dacă asistăm de trei săptămâni la același spectacol anost și nici cei hotărâți nu mai sunt siguri cu cine să voteze. Toată lumea speră ca acumularea de până acum să izbucnească în ultima săptămână, ca măcar atunci cetățeanul să poată face diferența. Blazarea arătată de politicieni până acum mă împiedică să cred că acest lucru se va întâmpla. Iar după o campanie anostă va urma o guvernare la fel. Noroc că suntem tractați în U.E.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 53, 19–25 noiembrie 2004

Și dacă democrația a murit…

Disputa privind fraudarea alegerilor din 28 noiembrie se poartă acum în spațiul publicistic românesc. Editorialiștii dezbat în continuare și continuă să întoarcă pe toate părțile ce s-a întâmplat în urmă cu două săptămâni. În completare a cea ce spuneam săptămâna trecută a mai venit un element și anume acela că alegerile furate la 28 noiembrie nu sunt singurele de acest fel din istoria postdecembristă a României. Analiști importanți vorbesc despre marea fraudă a alegerilor din ’90. Deci nici măcar nu e prima dată. Acest fapt aruncă în aer orice teorie a democrație românești. Democrația a murit înainte de a se naște? Mulți vor spune că inclusiv acest articol și apariția sa este o dovadă de democrație. Nu, este o dovadă că nu mai avem dictatură, multe din articolele mele mi-au cauzat necazuri foarte mari pentru că oligarhia este în floare. Dar despre asta cu altă ocazie. Am înțeles că ceva nu e în ordine cu țara asta când l-am văzut pe moralistul de serviciu, Cristian Tudor Popescu, înfierând cu mânie proletară orice discuție despre frauda din 28. A ieșit apoi la suprafață biografia și discursul politic al președintelui Biroului Electoral Central, un personaj mai mult decât șantajabil cu un trecut comunist important, scos din scenă de Constantinescu, dar reactivat de Rodica Stănoiu, și care în loc să răspundă tehnic la acuzațiile aduse s-a apucat să facă

politică în direct la televizor de parcă candida la Preşedinţie. Fără a ridica în slăvi Alianţa D.A., care este departe de a fi o forţă politică aşa cum ne-am dori, trebuie spus că PSD-ul şi acoliţii sau aliaţii săi controlează astăzi oligarhia românească până în măduva ei, iar acest lucru este pe placul celei mai mari părţi a populaţiei care continuă să voteze în neştire PSD. Acelaşi care se găseşte astăzi în cea mai grea situaţie de după '90, nebeneficiind nici de o victorie politică, nici de un mandat popular. Scandalul stenogramelor a scos la iveală şi mai mult lipsa de democraţie din această ţară. Vocabularul folosit de lideri de cel mai înalt nivel rivalizează cu unele romane ale lui Eugen Barbu, iar dispreţul faţă de competitorii adverşi este fără margini. Fără îndoială că în structurile oligarhice sunt şi oameni de bună credinţă, mai ales la nivel local, dar înhăitarea lor cu rapaci, mafioţi şi comuniştii cei mai autentici de dragul postului ocupat îi face total invizibili. Cineva spunea că nu ne putem compara cu Ucraina pentru că nu e o democraţie şi e cu cel puţin 10 ani în urma noastră, aş putea spune acum, fără să greşesc, că până şi Ucraina ne-a luat-o înainte la democraţie. Concluzionând, trebuie să spun că, pentru mine, ideea de democraţie românească a murit, iar de curând a fost şi îngropată. Trăiască România oligarhică!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 56, 10–16 decembrie 2004

Preşedintele jucător

Asta se pare că şi-au dorit românii în iarna lui 2004. Adică un preşedinte care să se implice pe faţă în problemele ţării, nu să facă declaraţii belicoase şi să-i impună pe sub masă primului ministru renunţarea la anumite decizii. Câştigătorul Turului II, Traian Băsescu, a dovedit încă o dată că este unul dintre cei mai importanţi politicieni ai României, şi anume acela care a învins de trei ori infernala maşinărie pesedistă. A făcut-o în 2000, când a câştigat Primăria Bucureştiului după ce a intrat ultimul în cursă, a rezistat patru ani presiunilor inimaginabile a consilierilor şi puterii pesediste, în vara acestui an l-a bătut fără drept de apel pe Mircea Geoană, iar zilele trecute pe însuşi preşedintele PSD. Este primul politician post-decembrist care a câştigat de trei ori spărgând limba de lemn, aviz celorlalţi politicieni. Momentul care a făcut diferenţa a fost dezbaterea de la TVR, dezbatere în care Băsescu l-a bătut pe Năstase la umanitate, la franchețe, la sinceritate. Echipa de campanie a candidatului Alianţei a fost net mai bună decât a contracandidatului său, sloganurile puse la punct de această echipă l-au făcut pe Băsescu cel mai direct politician român. Destinul politic de excepţie îl obligă infinit pe Traian Băsescu. Aşteptările legate de votul din 12 decembrie sunt foarte mari, imense am putea spune. Cu atât mai mult cu cât a fost votat de locuitorii marilor oraşe, de ardeleni, de clasa mijlocie, de intelectuali, de oameni pe care nu-i poţi mulţumi cu ajutoare sociale şi plata utilităţilor de la bugetul local. Viitorul politic al lui Băsescu depinde de mandatul de preşedinte, de demonstraţia pe care trebuie să o facă că modelul Ion Iliescu a fost greşit, că modelul Emil Constantinescu a fost, de asemenea, nepractic. Va trebui să reformeze Administraţia Prezidenţială, să se înconjoare de oameni de calitate, să-l respecte şi să aibe o relaţie excelentă cu primul ministru, oricare ar fi el. România nu mai poate pierde nici un tren. Iar trenul care se apropie este cel al integrării europene. Iliescu şi Năstase ne-au dus în NATO, chiar dacă pe uşa din dos, Băsescu şi echipa lui trebuie să ne ducă în U.E.

P.S. Și totuși Legea de Fier a erodării guvernării și pierderii alegerilor în țările din Europa de Est s-a dovedit adevărată, PSD credea că a spart-o

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 57, 17 decembrie 2004 – 13 ianuarie 2005

Clarificările interne și nerealizarea lor

Am văzut de curând ce înseamnă politica, când la o întâlnire cu un parlamentar am înțeles de cât respect și autoritate se bucură în rândul „subalternilor" excesivi în exercitarea funcțiilor locale. Dictatorii locali nu dau doi bani pe criticile presei, dar când șeful de la partid spune ceva e luat de bun. Întâmplarea face ca acei oameni să fie din cel mai penibil partid postdecembrist. Adevărul e că dictatori, lichele și hoți sunt în toate partidele și, de regulă, se adună și iau puterea. Așa se face că, periodic partidele simt nevoia unor clarificări interne pentru a se vedea ce pondere și ce putere au hoții și lichelele. Acum e sezonul clarificărilor. PSD trebuie să sufere o reformă, însă va fi reforma lui Ion Iliescu care va fi o reforma oamenilor noi ca și el. În teritoriu bate un vânt de reformă, dar ei vin cu ideile lor și pleacă cu ale lui Năstase & Iliescu. În PNL, clarificarea internă se produce prin reintrarea în forță a lui Valeriu Stoica, strateg de excepție însă lipsit de carismă și imagine. Călin Popescu Tăriceanu aleargă singur pe culoarul de președinte al PNL și doar funcția de premier îl împiedică să nu iasă pe locul II. La PD, clarificarea internă este din ce în ce mai necesară date fiind gafele lui Emil Boc, care se dovedește o alegere proastă în fruntea fostului partid al lui Băsescu. În ambele trebuie discutat și despre fuziune și despre doctrina noii formațiuni. Și la PRM apele sunt tulburi. Partidul își arată fața internă doar când câte un parlamentar îl părăsește, iar imaginea e destul de proastă. Scăderea scorului de la Parlamentare și trendul descendent datorat schimbărilor liderului său ar trebui să oblige, de asemenea, la clarificări interne. Aici șansele sunt mai scăzute decât la PSD. De aici putem deduce că întreaga clasă politică trebuie să sufere clasificări cu atât mai mult cu cât toate partidele cu excepția PSD ar vrea să devină Partidul Popular Român. Viteza cu care se vor produce, dacă se vor produce, ne va da răspunsul la întrebarea privind calitatea clasei politice.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 59, 21 ianuarie – 3 februarie 2005

Schimbarea priorităților

Acum că o campanie electorală – cea mai importantă – s-a terminat, se vede clar că actuala putere nu era pregătită să preia frâiele. Cota unică de impozitare, singura diferență notabilă a programelor celor două blocuri politice, s-a dovedit a nu fi o soluție tocmai fericită. Asta pentru că bruma de câștig dintr-o parte este luată cu zece mâini pe celelalte părți. Cei mai loviți sunt oamenii cu o stare economică medie, electoratul Alianței Dreptate și Adevăr, care își schimbă acum părerea despre cei cărora le-a dat votul. Declanșarea unei noi campanii anticorupție (a câta oare?) s-a soldat până în prezenta doar cu vizite la Parchet, arestări spectaculoase urmate de eliberări rușinate. A apărut și problema caselor președintelui Traian Băsescu, cel care seamănă din ce în ce mai mult cu omul pe care l-a făcut praf într-o confruntare televizată, Adrian Năstase. Aparițiile prea dese ale președintelui pe ecranele

televizoarelor în detrimentul celorlalţi lideri ai guvernării actuale, impresia sa că trebuie să ia poziţie faţă de toate cele ce există în România nu-i fac bine şi îl fac să piardă capitalul său cel mai important: imaginea. În cadrul coaliţiei, liberalii pierd continuu teren în faţa democraţilor (vezi nominalizarea lui Adriean Videanu pentru candidatura la Primăria Generală a Capitalei), iar umaniştii sunt loviţi din nou de presă cu dezvăluiri despre modul de îmbogăţire a mentorului lor. Până acum Alianţa şi aliaţii săi nu au arătat nimic în afara faptului că vor posturi, funcţii şi alte beneficii chiar dacă stau destul de rău la capitolul cadre. Scandalul excluderii trio-ului Guşă–Şandru–Pavelescu arată că nici la democraţie nu se stă prea bine în Partidul Democrat, atmosfera de acolo începând să semene mai mult cu cea din PSD. Tinerii democraţi au fost aruncaţi ca nişte şosete uzate, uitându-se că şi datorită implicării lor foarte active în Campania electorală Băsescu se află la Cotroceni şi lideri ai Alianţei la Palatul Victoria. În PSD, lucrurile s-au liniştit. Iliescu este PSD, iar puţinii reformişti fie vor accepta, fie vor pleca. Eu aş spune că se vor converti. Perspectiva României se arată sumbră cu aceşti politicieni. Cu toate astea, ei vor trebui să ducă România în U.E. Vor putea s-o facă?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 61, 18 februarie – 3 martie 2005

Anticipatele dezbină

După dezbaterile din anii trecuţi din jurul alegerilor anticipate, care au durat mult şi s-au soldat cu un răspuns negativ, credeam că această temă nu v-a mai reveni în actualitate curând. N-a fost aşa. Imediat după instalare, volubilul nostru preşedinte s-a scăpat la păcat şi a vorbit de anticipate. Cum nu putea să vorbească doar de anticipate, aşa de dragul anticipatelor, el a condimentat declaraţia cu alte cuvinte cu greutate cum ar fi: imoral, compromis ş.a. Înţelegând că vor veni vremuri în care măsurile nepopulare vor trebui aplicate, Băsescu continuă ofensiva anticipatelor intensificând referirile publice la acest subiect. În timpul ăsta, premierul e luat de păcălici, pe el nu-l întreabă nimeni, cu excepţia ziariştilor. Iar el nu e de acord. Nici n-are de ce. Pentru că încă n-a apucat să facă mai nimic. Când să ia taurul de coarne şi să-l pornească la drum, Băsescu mai zice ceva de anticipate şi omului îi piere cheful de muncă. Semnarea Acordului de Aderare la Uniunea Europeană bate la uşă, oficialii europeni cer performanţe, reforme, parlamentarii europeni ţipă „corupţii" şi cer amânarea aderării. Tăriceanu este din ce în ce mai singur şi lipsit de autoritate. Ales preşedinte de liberali, Tăriceanu pare că nu mai reprezintă mare lucru şi e luat la mişto de colegii de partid. Criza de autoritate a premierului e din ce în ce mai acută în timp ce Băsescu se bate continuu cu cărămida în piept că va face anticipate. Umaniştii şi udemeriştii sunt adversari declaraţi ai acestei idei, nedorind să mai treacă prin emoţiile intrării în Parlament încă o dată. Aşadar, Băsescu e singurul care vrea anticipate. Dar poate el să le facă singur? Dacă lucrurile vor continua aşa, Tăriceanu v-a rupe relaţiile cu Băsescu, devenit până atunci liderul suprem (doar a stat la un pahar de vorbă cu Bush), şi nu v-a pleca de la Palatul Victoria chiar dacă aşa vrea preşedintele. Iar dacă PD-ul se va retrage de la guvernare, forţând căderea Guvernului, PSD îl va susţine bucuros pe Tăriceanu. Cel puţin un timp. Până prin 2007. Iar Alianţa D.A. se va fi dus. Până atunci: Să trăiţi bine!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 63, 11–17 martie 2005

Vulnerabilitatea ziariștilor

Am văzut în cazul scandalului de la unul dintre cele mai importante cotidiane din România, dacă nu cel mai important, „Adevărul", cât de nesigură este meseria de ziarist. Pe lângă greul război cu politicienii, potentații, sistemul juridic și instituțiile impenetrabile, ziaristul este concentrat și pe un alt război: cel cu patronul său. Cea mai cunoscută echipă de jurnaliști din România a fost demisă fără prea multe explicații, pentru că acționarul majoritar poate lua această decizie. Și a luat-o. Acest caz a devenit scandal pentru că era vorba de „Adevărul" și de notorietatea foarte mare a echipei care a condus acest ziar în frunte cu Cristian Tudor Popescu. Dacă n-ar fi fost vorba despre ei, lucrurile s-ar fi petrecut în tăcere, cum de altfel se și întâmplă în această țară de ani de zile. Ziariștii sunt supuși unor presiuni extraordinare din partea politicienilor aflați la Putere care devin brusc foarte puternici și cu un singur telefon se distrug vieți și cariere. Acestora li se adaugă presiunile din interior: cenzură bazată pe interesele patronatului, cenzură de frică (autocenzura) și cenzura pe prietenii și amiciții. Victimele sunt ziariștii și cititorul sau telespectatorul. Ca jurnaliști suntem, așadar, într-o permanentă presiune exercitată din multe direcții, însă societatea nu pare interesată de acest lucru, deși o presă independentă poate fi câinele de pază al democrației și să vegheze la tot mai desele abuzuri ale politicienilor aflați în vârful structurilor locale și centrale. Nu de puține ori presa a ținut loc de Opoziție, aceasta din urmă dormind cot la cot cu Puterea. Nu de puține ori presa a făcut anchete în locul procurorilor și polițiștilor. Nu de puține ori a fost singura forță care a scos la iveală matrapazlâcuri și furturi de multe milioane de dolari. Toate astea le fac și le-au făcut ziariștii, cea mai vulnerabilă categorie socio-profesională, prost retribuită în mare parte. După '89, presa a fost domeniul care s-a dezvoltat foarte mult. Au venit tineri care au vrut și vor doar să-și facă meseria în aceste condiții vitrege. Ei trebuie susținuți și nu lăsați pradă vulnerabilităților.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 65, 25–31 martie 2005

Corectitudinea politică vs. libertatea de expresie

În presa culturală de la noi se poartă o polemică pe o temă foarte puțin dezbătută până acum: discriminarea. Totul a plecat de la amendarea eseistului timișorean Mircea Mihăieș cu 40 de milioane de lei pentru articolul „Matusalem votează" apărut în Cotidianul din 14 decembrie 2004. În articol, autorul își arată revolta față de modul cum votează pensionarii din România printr-o judecată de valoare. Autorul acestei măsuri coercitive este Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, instituție înființată încă din 2001, dar care nu s-a făcut remarcată până la acest caz. Intelectuali prestigioși (ca H-R Patapievici) îi iau apărarea lui Mihăieș, argumentând că este o încălcare a libertății de expresie și a ceea ce este de fapt o judecată de valoare. De cealaltă parte, alți intelectuali cu renume (ca Mihaela Miroiu) militează pentru dreptul la demnitate personală al celor vârstnici, în acest caz, și a celor care se află într-o situație sau alta din cauze care nu țin de responsabilitatea personală. Acest caz arată că nu suntem pregătiți să devenim europeni din încă un punct de vedere. Textul lui Mihăieș cuprinde mult adevăr, la fel cum adevărat este că trebuie să ne păstrăm în limita

dreptului la demnitate al oamenilor, așa cum sunt ei. Intervenția unei instituții a statului este, de asemenea, nefericită pentru că eu consider că nu statul trebuie să intervină aici, ci societatea civilă, intelectuali de prestigiu, care să ia poziție față de discriminările care se produc în societatea noastră, știut fiind că se produc. Corectitudinea politică, deși cunoscută la nivel de intelectuali, este puțin cunoscută la nivel de mase. Ea presupune un lucru cu care eu nu sunt de acord și anume a pune accentul pe apartenența la o minoritate (fie ea etnică, sexuală sau religioasă) și nu valoare individuală a omului. Linia de mijloc este foarte subțire. La fel cum referirea critică într-un articol la o categorie socială poate fi considerată discriminare, tot așa corectitudinea politică trebuie menținută până la luarea în considerare a valorii individuale și mai puțin a faptului că aparține sau nu unei minorități. Dezbaterea pe această temă este însă abia la început, ea va continua fără îndoială și pentru că vor mai fi cazuri care vor atrage atenția.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 66, 1–7 aprilie 2005

Xenofobia și moartea unui simbol

Am avut zile grele din punct de vedere mediatic în ultima săptămână. „Răpirea" colegilor noștri în Irak continuă să ne frământe, așa cum fiecare om care știe câte ceva despre viața și activitatea Papei a plecat cel puțin un minut capul, gândindu-se la cel care a fost Sfântul Părinte. Tocmai când Papa s-a stins a apărut în media românească o părere a unui spaniol despre conaționalii noștri care populează Peninsula Iberică și care sunt sau tind să devină o minoritate destul de numeroasă. Melodiile, căci despre o astfel de părere este vorba, ne jignesc și ne înjură într-un mod care se întâlnește în cartierele mărginașe ale orașelor. Iar tinerii spanioli se zbenguie râzând pe aceste melodii în discoteci. Mai mult chiar, melodiile sunt considerate deja hituri, prinzând foarte bine. Am înțeles astfel că și ei au xenofobii lor. E fără putință de tăgadă că guvernul spaniol trebuie să ia poziție și să înăbușe aceste excese până nu se va ajunge la alte fapte mai grave cum ar fi agresiuni, formarea unor grupuri de extremiști ș.a., tot așa cum actele antisociale comise de conaționalii noștri trebuie sancționate cu asprime. Dacă Papa Ioan Paul al II-lea ar fi fost astăzi în viață este foarte probabil că ar fi luat poziție, cu atât mai mult cu cât în tot pontificatul său a luptat cu fapte împotriva xenofobiei, fiind primul papă care a vizitat o țară ortodoxă (România) și care a intrat într-o moschee și într-o sinagogă. Nu se putea o jignire mai mare adusă celui care a fost Papa decât apariția acestei păreri într-un mediu atât de vizibil tocmai în săptămâna în care se pregătește să meargă la Domnul. Milioanele de oameni care în aceste zile își iau rămas bun de la Sfântul Părinte, sutele de lideri politici care vor asista la înmormântarea sa, noi toți până la urmă, trebuie să luptăm împotriva propagării unor astfel de idei, așa a făcut-o și el. Este cu atât mai trist cu cât aceste lucruri se petrec într-o țară catolică, o țară ai cărei cetățeni trebuie să fi cunoscut mai bine de cât noi faptele și învățăturile Papei, dar care se dovedesc foarte înverșunați împotriva noastră pentru că muncim pe bani mai puțini, pentru că unii dintre noi comit infracțiuni. Măcar în această săptămână lumea ar fi trebuit să fie mai bună. A murit un simbol al toleranței. Ar trebui să fim mai toleranți. Cu toții.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 67, 8–14 aprilie 2005

Politica și interesele comunităților

Revedem în ultimele zile ce înseamnă o guvernare de coaliție, după ce în guvernarea '96–2000 am asistat de foarte multe ori la scandaluri datorate intereselor divergente ale membrilor coaliției. Divergențele de opinie sunt date de interesele separate ale partidelor participante la guvernare, dar și de dorințele bazinului electoral al fiecărei forțe sau lider. Cel mai elocvent exemplu este disputa din jurul celor două autostrăzi. Autostrada Brașov–Borș este dorită cu insistență de UDMR și Emil Boc, primarul Clujului ajuns președinte PD, după urcarea lui Băsescu în Dealul Cotrocenilor. Motivele sunt foarte clare, cele electorale. Autostrada ar urma să parcurgă județele cu populație preponderent maghiară, unde UDMR își are bazinul electoral, și să treacă foarte aproape de municipiul Cluj, unde Boc a fost ales anul trecut primar și probabil speră să mai fie ales și în 2008. Nu mai contează cât costă, s-a uitat și scandalul atribuirii fără licitație, a rămas doar interesul comunității care i-a votat sau îi votează pe ei. Acestei autostrăzi i se opune o alta, promovată de Uniunea Europeană, care are la bază culoarul 4 paneuropean. Evident, și aceasta are susținătorii ei, numai că aceștia sunt mai puțin vizibili. Un exemplu de interes comunitar exclusivist poate fi dat și din guvernarea PSD, care n-a avut colegi de guvernare importanți, dar care pentru preamărirea temporară a unor lideri locali a cheltuit sume foarte mari de bani în județul Bacău. Totul pentru a consolida puterea unui primar de municipiu, Dumitru Sechelariu, potențat afacerist și exponent al baronismului local, și a altor lideri politici ajunși la centru în poziții foarte importante. Astfel de practici sunt împământenite și în țări mult mai democratice decât România, însă acolo lucrurile sunt mult mai echilibrate, iar o autostradă construită într-o parte a țării nu lasă restul teritoriului fără o cale de traversare rapidă. La noi însă da. Iar o astfel de practică este pe cât de neortodoxă pe atât de păguboasă pentru partea de Românie care nu are lideri politici influenți sau care nu sunt preocupați de interesele ei. Acestora cine le reprezintă interesele?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 68, 15–21 aprilie 2005

Europa vine către noi, facem ceva?

După votul din Parlamentul European, nelipsit de emoții, este aproape 100% sigur că România va face parte din Uniunea Europeană. Problema nu este, deci, dacă ci când și cât de pregătiți suntem. Ca și timp, avem două variante, fie la termenul stabilit (1 ianuarie 2007), dacă totul decurge normal și se trece și la reforme dintre cele mai serioase, fie un an mai târziu dacă nu vom reuși să spargem buna tradiție românească de a fi tot timpul la coada normalității și a lumii bune. Acum, mingea e în terenul nostru. În terenul și la îndemâna Guvernului, președintelui și a Parlamentului, de ei depinde dacă vom fructifica această șansă. Despre gradul de pregătire însă e mai greu de tras o concluzie. Gradul de informare al populației despre costurile aderării este destul de scăzut. Dacă în mediul urban putem vorbi de o cunoaștere medie, la sate necunoașterea acestor costuri este flagrantă. Asta fiind pliată pe faptul că agricultura va fi sectorul care va suferi mari schimbări. Nici societățile de altă natură nu sunt pregătite să facă față șocului aderării și invaziei de produse de calitate superioară și, de multe ori, cu preț mai mic. Clasa politică, deși ar trebui să fie cea mai informată și mai

pregătită, are și ea deficiențe grave. Politicienii români vorbesc fluent engleza și se înțeleg întru totul cu oficialii europeni, dar când vin în țară acționează de parcă n-ar fi înțeles nimic, lăsând ca balcanismul și interesele conjuncturale și politice să ia locul interesului național. Cât despre mentalitate, aici problemele sunt mari și greu de reparat. Au trecut 50 de ani de stricăciuni peste noi, probabil vor mai trebui să treacă alți 50 pentru a ne reveni la normal. Românul nostru majoritar vrea liniștea unui serviciu la stat și de stat, adică să nu facă nimic. Să muncim ca la noi și să fim plătiți ca la ei, spun mulți despre aderare. Ei, asta va trebi să dispară. Europa a mai făcut un pas către noi, noi vom face vreun pas către ea? Sau vom aștepta să ne cucerească, ca pe o fată de la țară. Acțiunea nu pare a fi pentru noi. Noi vrem să cugetăm la integrare în felul nostru.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 69, 22–28 aprilie 2005

Îngrămădeală pe culoarul popular

Noi, românii avem darul de a fi aproape întotdeauna originali. Sau poate doar politicienii. Astfel, după ce ne-am trezit cu toții că în România nu există un Partid Popular, așa cum există în alte țări europene, și cum există, și este foarte puternic, în Parlamentul European, în România au început să apară PP-uri ca ciupercile după ploaie. Primul a fost deținătorul titlului de creștin-democrat, PNȚCD-ul, a urmat apoi PRM-ul care în criza de imagine în care se găsea ar fi făcut orice. La ceva distanță și după ce Dan Voiculescu a stat ceva pe la Londra, PUR a considerat și el că ar fi oportun să atace zona populară, dar de la distanță. Voiculescu a propus, congresul a aprobat, și din PUR s-a născut Partidul Conservator. Numit în primă fază PCR, partidul a dat fiori reci pe șirea spinării multor români, dar s-a și deplasat la dreapta pe eșicherului politic. Justificat, ar trebui să ne întrebăm ce mai urmează în curtea și mintea lui Voiculescu, știut fiind că PUR a suferit cele mai multe transformări doctrinare dintre toate partidele postdecembriste și n-a dat niciodată piept cu electoratul ca să vadă ce părere are. Mai nou și prin PD sunt lideri care vor un partid popular, decizia fiind amânată deocamdată până la începutul lui iunie.

Revenind, de unde culoarul popular era liber până mai ieri, azi deja politicienii se calcă pe picioare. Îngrămădeala și aglomerația au devenit cuvinte de ordine la dreapta eșicherului politic, de unde, până acum, partidele fugeau ca dracu' de tămâie. Capitalismul atât de rar pronunțat de politicienii români a devenit brusc un magnet teribil. Să fi devenit și românii votanți ai dreptei? Sau doar mirajul european le-a luat mințile politicienilor noștri. Cert e că, va fi popular cine va fi acceptat de PPE, iar până acum singurul partid recunoscut a fost PPCD-ul. Bătălia recunoașterii se anunță aprigă mai ales că dintre mulții populari făcuți peste noapte niciunul nu pare dispus la o fuziune de dragul doctrinei populare. Iar ca recunoașterea să fie sigură, fuziunea trebuie să includă obligatoriu PPCD-ul. Iată o grea ecuație pentru liderii politici români. O ecuație a cărei rezolvare este necesară foarte repede.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 71,13–19 mai 2005

Elita neelită

Am vrut ca acest editorial să se numească „Academicienii care ne conduc". Am renunțat însă pentru că am considerat că vor fi mulți cititori, în special politicieni, care nu vor înțelege ironia. Discuția neintrării intelectualilor în politică e veche de 15 ani, însă la fel de actuală. De-a lungul timpului, foarte puțini intelectuali de marcă ai României au făcut pasul spre politică. A rămas astfel loc pentru cei ce posedă o inteligență speculativă, specifică micilor butique-ari, ei putând găsi cu ușurință spațiile goale de pe scena politică, din media, dar foarte slabi la construirea unor teme adevărate de dezbatere. Exemple avem la îndemână câte vrem. Vânătoarea declanșată de politicienii români față de doctrina populară pentru simplul fapt că Popularii Europeni sunt, întâmplător sau nu, foarte puternici în Parlamentul European se încadrează perfect în acea inteligență speculativă de care vorbeam mai sus. Pe de altă parte, luăm ca exemplu Consiliile locale din Valea Jiului, unde intelectualii adevărați sunt atât de rari, încât îi putem ușor numi specie pe cale de dispariție, liderii filialelor partidelor politice, unii primari și directori de întreprinderi, și lista poate continua foarte mult. Intelectualii nu par a da bine în politică din moment ce avem atât de puțini. Cazul fostului consilier prezidențial, Andrei Pleșu, al fostului consilier al lui Adrian Năstase, Emil Hurezeanu, sunt alte exemple de nepliere pe stilul de lucru alambicat și pe un sistem de valori invers al politicienilor români. Termenul „elită politică" folosit în literatura de specialitate și în Vest nu poate fi corect folosit în România și cu atât mai puțin în Valea Jiului decât dacă ne imaginăm o elită a averilor (materială). La acest capitol politicienii noștri, mai ales cei de frunte îi întrec de multe ori pe cei din Occident. Adică, politicienii români au adunat în puținii ani (pentru noi, prea mulți) scurși de la ce o fi fost în decembrie 1989 mai mult decât au strâns politicienii occidentali în zeci de ani și în multe generații. Concluzionând, putem spune că politicienii din România sunt o elită neelită. Iar pentru asta plătim cu vârf și îndesat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 72, 20–26 mai 2005

România mereu surprinzătoare

Dintr-un punct de vedere, România este cea mai frumoasă țară din lume. Aici nu te poți plictisi. În fiecare zi se întâmplă ceva care te ia prin surprindere. Iar această realitate îmi aduce aminte de celebrul album de promovare a României realizat de firma lui Adrian Costea de la Paris pentru plătirea unor afișe pe care acesta i le făcuse lui Ion Iliescu. Săptămâna trecută, Parlamentul a votat în unanimitate (parcă ar fi vreun Consiliu local din Valea Jiului) Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană. Momentul a trecut aproape neobservat, dat fiind că ne aflam în prelungita criză a jurnaliștilor, iar în zilele următoare eliberarea lor a făcut uitat acest eveniment istoric. Venind la criza jurnaliștilor, trebuie spus că eliberarea lor a fost cea mai bună veste după cea a votului din Parlament. Însă aceiași veșnici analiști care apar de cel puțin zece ani la televizor au găsit de cuviință să bagatelizeze și acest moment accentuând pe cauciucul spart al avionului, pe faptul că au ridicat mâinile a victorie (era totuși victoria vieții lor) și alte asemenea lucruri. Din această extremă, Traian Băsescu ne-a aruncat în cealaltă extremă capitalizând tot beneficiul de imagine pe spuza sa și ridicând în slăvi mult mai mult

decât era normal serviciile secrete. Toate au culminat cu prelungirea termenului de grație cerut ziariștilor pentru aflarea celor petrecute cu două săptămâni, pentru ca zilele trecute să spună public că adevărul nu se va cunoaște niciodată. Nu e România cea mai surprinzătoare, din moment ce spionii noștri sunt mai tari decât a francezilor, italienilor și americanilor? Nu e România cea mai surprinzătoare din moment ce aceeași oameni își difuzează obsedant scenariile pe toate televiziunile, fără a fi contraziși și a lăsa loc și altor opinii? Nu e România cea mai surprinzătoare din moment ce președintele cere presei termene de grație? Nu e România cea mai surprinzătoare din moment ce unei minorități sexuale nu-i este permis să se exprime public? Ei bine, da. România este cea mai surprinzătoare. Mereu surprinzătoare. După 15 ani am vrea însă să ne surprindă din ce în ce mai puțin. Dacă se poate deloc și să devenim o țară normală. Dacă se poate.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 73, 27 mai – 2 iunie 2005

Parchetul care te leagă

Alături de judecători, procurorii sunt cele mai uzitate instrumente de politic și cercurile potente financiar. Prin urmare sunt cei care poartă cea mai mare vină pentru stadiul incipient al democrației românești. Mai nou văd că Parchetul a devenit și certăreț. Scoate comunicate în care ceartă toată societatea că nu-l ascultă și nu-l lasă să-și facă de cap, și iasă prin vocea procurorului general să ne învețe ce e societate civilă și cum pot ei să facă ce vor și să aresteze pe cine vor. După ce ani de zile Parchetul a fost unealta PSD și în provincie a oricui are mai mulți bani decât salariul unui procuror, fără să spună o vorbă, acum procurorii au și păreri și le spun public, umplându-se de ridicol. La această instituție, suntem de fapt în anii prigoanei comuniste, întâi te arestăm și după aia îți găsim noi ceva. Se dispun teme personale de către procurorii șefi dându-i-se procurorului un nume, iar acela trebuie găsit cu ceva. Mentalitatea comunistă și slaba pregătire a celor mai mulți procurori, fie ei tineri sau bătrâni, este o realitate tristă a zilelor noastre. Iar statul și puterea politică dau unor incompetenți posibilitatea de a nenoroci destine și vieți. Ce se întâmplă la București izbește prin incorectitudine, însă trebuie spus că în provincie e ceva demn de Evul Mediu. Aristocrații procurori comuniști își fac de cap nestingheriți în provincie fără ca cineva să știe și să aibă tăria de a ieși public. Instituțiile Uniunii Europene au simțit foarte bine că problemele cele mai mari ale României sunt în justiție, iar cei mai mari vinovați sunt magistrații. Reforma Justiției va trebui să înceapă și să sfârșească cu magistrații, cu procurorii și judecătorii care să înțeleagă noțiuni ca Drepturile Omului, prezumția de nevinovăție și alte puncte ale jurisprudenței europene. Reforma va trebui să înceapă și să se termine cu schimbarea oamenilor, nu a unora cu alții, ci a celor proști cu alții mai buni. Se vede treaba însă că școlile noastre de drept nu pot produce decât nenorociți și lichele. Atunci reforma trebuie să înceapă cu facultățile de drept. Ceva trebuie făcut. Așa nu se mai poate. Parchetul trebuie să devină o instituție curată care întâi te cercetează și abia apoi, dacă este cazul, te arestează și nu ca în prezent când arestările se fac cu presa de față și eliberările pe ușa din dos. Nu se sesizează nimeni, oare, că toate numele răsunătoare arestate în ultimele săptămâni sunt acum în libertate, arătând că procurorii sunt incompetenți și rău intenționați? Ce s-ar fi întâmplat însă dacă arestarea rămânea atributul

exclusiv al procurorilor. Trebuia să se mai construiască aresturi noi, că n-ar mai fi avut loc. Am fi făcut din toată România un arest ca să-și justifice procurorii salariile grase.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 74, 3–9 iunie 2005

O națiune neinteresantă

Criza ziariștilor răpiți în Irak a născut la începutul ei și o mândrie exagerată a unora că, în sfârșit am devenit importanți pe plan internațional. Ieșirea la iveală a cea ce mai apoi s-a dovedit a fi adevărul a estompat mult acest avânt luat și am căzut în panta cealaltă: nu suntem interesanți pentru străini nici măcar pentru o răpire în scopul obținerii unor beneficii, fie ele politice sau materiale. Pentru a-și spăla imaginea publică, cineva a putut pune la cale un plan atât de diabolic în sine, dar atât de prost pentru noi ca și națiune. Am ajuns astfel cu acest caz pe buzele multor cetățeni occidentali, care acum sunt puși în fața faptului de a fi fost înșelați în acțiunile lor care au privit eliberarea ziariștilor români. Cum ne vor privii aceștia de acum încolo? Cu o lipsă totală de simpatie și cu o suspiciune permanentă. Dincolo de acest caz, a mai fost un moment în care s-a demonstrat că nu avem prieteni în nici o țară. A fost Eurovizionul, unde reprezentanții noștri nu au luat nici un punct de la nu mai puțin de 12 țări. Până și „frații noștri” moldovenii ne-au arătat că dau doar doi bani pe noi. Avem deci o problemă. Și încă una mare. Conaționalii noștri care lucrează în străinătate ne-au făcut foarte iubiți în mai multe țări europene încât s-au născut și cântece despre mamele românilor. Se dovedește încă o dată faptul că nu știm să ne facem iubiți sau măcar simpatici pe plan extern, deși momente de simpatie au fost destule în cei aproape 16 ani, însă după fiecare moment care ne-a adus un capital de imagine a urmat o bombă de imagine proastă care a distrus tot.

Până mai ieri dădeam frumos măcar din punct de vedere politic și deși eram criticați nu aveam curajul să răspundem. Odată cu schimbarea puterii la București, președintele Băsescu s-a arătat indignat când Franța și alte țări ne-au criticat pentru lipsa de reformă. Evident, răspunsul a fost atât de dur încât a lăsat cu gura căscată diplomații mai multor țări europene. Și am mai pierdut simpatia unor oameni care puteau ajuta România.

În concluzie, pentru străini suntem o țară cu mari probleme și o imagine proastă (mai nou nu mai suntem buni nici la sport), o națiune total neinteresantă. Toate acestea coroborate cu lipsa de reformă economică, cu o democrație în pioneze și un sistem juridic arbitrar ne-au dus foarte aproape de aderare în 2008. Vom avea un an de zile să ne gândim cum am putut deveni atât de neinteresanți, dar n-o vom face.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 75, 10–16 iunie 2005

Coincidența anului

Deși în general nu cred în coincidențe, cele petrecute zilele trecute trebuie tratate ca și coincidențe în lipsa unor elemente care să arate altceva. La 15 ani de la „evenimentele din 13–15 iunie 1990”, tocmai în ziua în care actualii lideri ai minerilor își cereau scuze celor care au avut de suferit în iunie ’90 în urma descinderii minerilor din Valea Jiului, Miron

Cozma a fost eliberat. Coincidența a fost uriașă. Instanța a amânat săptămâna trecută să dea verdictul, rezolvarea cazului căzând exact în dezbaterea din fiecare an având ca subiect sfârșitul Pieței Universității. Eliberarea lui Cozma vine ca un bumerang împotriva fostului președinte al României, Ion Iliescu, care se vede treaba va plăti pentru toate greșelile pe care le-a făcut în cei zece ani în care a condus țara. Și din păcate pentru noi a făcut cu duiumul. Implicit revocarea Decretului de grațiere în care era trecut și numele lui Cozma. Ieșit la scurt timp după anunțarea sentinței, Miron Cozma l-a atacat dur pe Iliescu, vrând parcă să-i plătească cei opt ani de pușcărie „pe dosarul lui", dar parcă mai tare cele 6 luni pe care trebuia să le petreacă în libertate, dar le-a petrecut la Craiova și Rahova. Coincidență să fie oare și acest atac venit acum când Iliescu nu mai reprezintă nimic. Actualii lideri ai minerilor vor să se rupă de trecut. Ei și-au cerut scuze bucureștenilor și au anunțat că nu-l vor pe Cozma înapoi la Ligă. Suprapunerea celor două evenimente a arătat că la nivelul liderilor sindicali percepția s-a schimbat, dar și că tema mineriadelor revine în actualitate mai tare ca oricând, dat fiind că partidul care ținea cu tot dinadinsul să nu se afle adevărul este acum în opoziție. Ieșirea lui și atacurile dure pornite din ușa închisorii ne arată un om care nu s-a resemnat, care are multe de spus și le va spune, mai ales că interesul mediatic este acum foarte mare. Dincolo de coincidența anului, ca eliberarea celui în cârca căruia se puseseră toate nenorocirile acelor zile se produce în aceleași zile câțiva ani mai târziu, este una care face dreptate. Îi arată lui Iliescu și celor care au crezut și cred în el că nu te poți juca cu prerogativele prezidențiale cum vrei, așa cum nu te poți juca cu democrația. Cel mai lovit din această coincidență este Iliescu. Întrebările însă continuă. De ce a lăudat-o Cozma pe Monica Macovei? Este mâna lui Băsescu în eliberarea sa? Care este relația sa cu actuala Putere? Va face pasul către politică? Din punct de vedere al justiției pot spune că e o decizie normală. Dar într-o mare de anormalitate nu se prea vede, deși cazul este foarte vizibil.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 76, 17–23 iunie 2005

În ce ne vom integra?

Criza în care a intrat Uniunea Europeană în urma scrutinelor din Franța și Olanda se adâncește tot mai tare de la zi la zi. Summit-ul de vară de la Bruxelles a arătat că acum politicienii se gândesc tot mai mult la alegătorii proprii, în unele țări urmând să aibă loc alegeri, și mai puțin la ideea măreață a Europei Unite. Cei mari nu mai sunt dispuși, cel puțin acum, să mai dea celor săraci, banii atât de necesari dezvoltării lor. Motiv pentru care, cei mici s-au grăbit să anunțe că de dragul integrării sunt dispuși să renunțe la o parte din tortul prevăzut după data aderării. „O lecție de bun simț", au spus analiștii și au avut dreptate. Ca întotdeauna, cel mic și sărac este mai înțelegător decât cel mare și bogat. Ideea fundamentală a Uniunii Europene (solidaritatea) a fost alterată, acum mai mult ca altă dată, de aceste discuții și crize în care se găsește construcția. Însă astfel de crize au mai fost și s-a trecut cu bine peste ele, fapt care e posibil după alegerile din fiecare țară. Ca și în România, Uniunea Europeană este gândirea liderilor politici, și nu a maselor populare, care de fapt sunt tot mai nemulțumite de situația lor economică stabilită de lipsa unei mari creșteri economice. Auzind că vor trebui să plătească mai mult decât au plătit până acum pentru că se vor alătura în curând două

națiuni care numai în pas cu ei nu sunt, europenii s-au revoltat și au cerut politicienilor lor să schimbe foaia. Aceștia sunt prinși între ciocan și nicovală. Nu-și pot dezamăgii electoratul care i-a ales, dar nici nu pot lăsa România și Bulgaria pe dinafară. Așa că se bat pentru fiecare euro care trebuie să plece de la ei spre noi și strâng cât mai mult din ce merge de la Bugetul Uniunii spre ei. În timpul acesta, politicienii români, justificat îngrijorați, sunt asigurați în continuare că trenul integrării e pe linia lui, dar că viteza lui depinde exclusiv de noi. Tot mai mulți europeni vorbesc de ora de sosire 1 ianuarie 2008, punct de vedere care nu e însă oficial, dar ar putea deveni dacă schimbările de putere preconizate vor avea loc și noii lideri nu-și vor schimba discursul. Întrebarea în ce ne vom integra își așteaptă în continuare răspunsul, răspuns care nu poate fi dat încă, dar poate fi schițat. Uniunea Europeană se va schimba, va deveni altceva. Important este ca aceste schimbări să nu fie prea radicale și să nu mai semene deloc cu ceea ce au văzut și vor să trăiască 90% dintre români. Dacă nu va fi așa dezamăgirea va fi atât de mare încât euro-optimismul de astăzi se va transforma rapid în euroscepticism național. Și atunci…

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 77, 24–30 iunie 2005

Unanimitatea și amatorismul politic

Unanimitatea este cea mai gravă boală a politicii românești de după 1989, este cea mai clară reminiscență comunistă, dar care se manifestă în special la politicieni tineri. De foarte multe ori am criticat, mai dur sau mai puțin dur, unanimitatea din consiliile locale ale orașelor Văii Jiului. Argumentam cu faptul că nici un om nu este identic cu altul, cum ar putea să aibă în 80–90% din deciziile care se iau într-un astfel de for aceeași opinie. La nivel local, amatorismul politic este prezent în mai mare măsură decât la Centru, iar partidele de lider cum sunt PRM, PC sau PNG nu au nici un fel de dezbateri, credeam atunci. A venit însă Convenția Națională a Partidului Democrat, un partid mic, de lider și nu prea, dar care manifestase o tendință democratică cvasigenerală. Numai că atunci când gândește altul pentru tine (în cazul nostru președintele Traian Băsescu) mori pe limba ta. Dincolo de stilul comunist al candidaturii unui singur om pe post, PD-ul și-a arătat adevărata față și la votul dat moțiunii populare a lui Emil Boc. Doar câteva abțineri (deci nici gând de un vot împotrivă) i-au lipsit lui Boc să fie votat de totalitatea celor 3 mii și ceva de delegați. Un astfel de gest demonstrează fără putință de tăgadă că PD-ul este un partid mort, un partid fără dezbatere internă, fără lideri autentici și, ceea ce este foarte trist, nedemocratic. Ce democrație este aia în care 3000 de oameni își văd liderul impus și îl aprobă fără a ridica capul. Lipsa de democrație și dezbatere se vede foarte clar și în guvernare. Ca și în 97–2000, PD-ul este cel care ridică din nou securea disputelor în coaliție pe baza intereselor sale. Faptul că Băsescu dictează încă în PD, coroborat cu slăbiciunea cel puțin aparentă a premierului Tăriceanu resimțită tot mai mult de liberali, nu va lăsa lucrurile să se liniștească. Partidul președintelui vrea să-i ia fața PNL-ului și să devină vioara I, numai că liberalii nu vor sta nici ei cu mâinile în sân. Miniștrii PD, cu excepția sacrificatului Dobre de la Transporturi, nu se dau implicați în guvernare, în eșecurile și imaginea proastă de până acum. Iar ca și în 2000, la sfârșit ar vrea să rămână la suprafață. Cu toate astea, PD-ul și-a dat arama pe față. Iar unanimitatea și

viclenia practicată în coaliție arată amatorismul politic al pediștilor, un președinte la fel ca Ion Iliescu, iar asta românii nu vor putea ierta. În concluzie, unanimitatea și amatorismul politic nu țin cont de nivelul la care se face politică.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 78, 1–7 iulie 2005

Acceptarea salvgardării

Este mai clar cu fiecare zi că vom adera la Uniunea Europeană în 2008. Dacă până acum politicienii români n-au vrut să accepte în ruptul capului că stăm foarte prost în cursa pentru aderare, mai nou confirmarea realității vine de la un nivel foarte înalt. Premierul Călin Popescu Tăriceanu a vorbit săptămâna aceasta prima dată despre aderarea din 2008 și a făcut-o în contextul unui nereușite de mici dimensiuni. Ce l-a împins însă pe premier să facă această declarație? Fără îndoială, situația țării. După șase luni de mandat, Tăriceanu și-a dat seama că nu putem sub niciun chip să ajungem trenul integrării la termenul stabilit. Această situație a fost în mare parte moștenită, dar, ca un făcut, în guvernările dreptei se termină banii, vin dezastrele, iar pe plan extern ne cam luăm bobârnaci. Semnarea tratatului cu cunoscutele clauze de salvgardare la începutul acestui an a fost semnul neîncrederii europenilor în noi, și acesta a continuat cu zecile de declarații ale oficialilor europeni, care spuneau tocmai ce știm și simțim cu toții, nu suntem pregătiți. Tăriceanu n-a făcut decât să lase loc de întors când semnalul de la Bruxelles va veni foarte drastic: Mai stați un an! Iar până atunci nu mai e mult. Economia și-a redus creșterea și și-o va reduce și mai mult când se vor introduce condiții mult mai aspre la creditul de consum. Nu trebuie să fii mare economist pentru a înțelege că mare parte din creșterea economică spectaculoasă s-a datorat și lejerității cu care s-au luat credite de consum. Nici cele mai problematice domenii: justiție, concurență și mediu, n-au fost reformate spectaculos și se pare că nici nu vor fi curând. În cazul justiției, reforma Monicăi Macovei este contestată de toată lumea. De sistem, de Consiliul Superior al Magistraturii, de Opoziție. Și chiar dacă în cele din urmă va câștiga lupta, este departe de a fi câștigat războiul. Multitudinea de adversari, dintre care cel mai tare este sistemul însuși, care face ca reforma justiției să aibă oricum pași de melc. Toate astea, dar mai ales senzația că îi scapă lucrurile din mână și datorită divergențelor din interiorul coaliției de guvernare, l-au făcut pe Tăriceanu să arunce pisica. Dată fiind perioada de concedii, se poate ca cei mai mulți români să nu fi aflat sau să nu dea o prea mare importanță acestui semnal, dar care este însă unul deosebit de important. De acum, putem vorbi despre 2008 ca obiectiv al aderării. Rămâne doar să vedem dacă restul clasei politice își va însuși acest nou termen. Opoziția tocmai și-a găsit o temă de atac, iar Puterea, în mare parte, așteaptă semnalul președintelui Băsescu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 79, 8–14 iulie 2005

O eroare politică

Astfel aş caracteriza acceptarea de către premier a declanşării mecanismului de ajungere la Alegeri Anticipate. S-a demonstrat astfel că Traian Băsescu este în continuare liderul de facto al Alianţei D. A. şi orice dorinţă a sa este ordin pentru pedişti şi penelişti. Declanşarea mecanismului anticipatelor, pe lângă faptul că este ceva nou pentru români, este şi un cuţit cu două tăişuri. Rechemarea românilor la urne atât de curând este o gravă eroare politică. Iar dacă ne gândim la alegerile parţiale din prima jumătate a acestui an şi la rata participării la vot în Bucureşti putem deduce destul de uşor că românii vor absenta masiv de la anticipate. Cei care vor absenta vor fi tocmai cei care fac parte din electoratul Alianţei, adică cei din marile oraşe, cei activi, oamenii de afaceri, pentru care acum nu era prioritară o prezenţă la urne, ci mai degrabă urmărirea unor obiective pe termen lung cum este integrarea europeană. Vor veni însă satele, cei care trăiesc din ajutorul social şi frustraţii permanenţi, adică votanţii PSD şi cei ai PRM. Nu este deloc exclus ca în toamnă să vorbim despre un nou 2000, adică de un scor mare al PRM, care va deveni cea fost, şi mai mult decât atât, cum le place lor să spună. Şi scorul PSD va fi mai mare ca în 2004, condiţionat însă de ieşirea din amorţire a partidului şi de găsirea unui discurs mai credibil decât cel actual. Dacă cele prezentate mai sus se vor adeveri, demersul tăricenilor şi băseştilor de la putere va duce la pierderea guvernării şi implicit va fi catalogat ca fiind cea mai mare gafă politică postdecembristă. Dacă însă Alianţa va ieşi întărită din anticipate, ceea ce este puţin probabil după cum am arătat mai sus, şi va scăpa de „soluţia imorală" Partidul Conservator, vom putea spune că viaţa politică românească a intrat într-o etapă nouă, mai avansată, dar şi că electoratul românesc este cu totul diferit decât până acum. Se va mai putea preciza că din nou jocul la cacialma al lui Traian Băsescu l-a scos câştigător, ca în cazul jurnaliştilor răpiţi. Şi dacă Alianţa va câştiga şi dacă va pierde din anticipate, liberalii vor fi înfrânţi. Simpatizanţii liberalilor, dar mai ales cei ai liberalismului se vor considera jigniţi de lipsa de tărie la guvernare şi de acceptarea acestui demers riscant. Una peste alta, trebuie spus că după această renunţarea la un mandat încredinţat de popor, Alianţa D.A. sau partidele separat nu vor mai câştiga poate niciodată alegerile în România şi vom rămâne la mâna PSD-ului, care are păcatele sale cunoscute, şi la jocul din ce în ce mai perfid la PRM. În general, erorile se plătesc, iar erorile politice cu atât mai mult.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 80, 15–21 iulie 2005

Joaca de-a demisia şi consecinţele sale

Unul dintre cele mai mari defecte ale politicienilor români, dacă nu cel mai mare, este neseriozitatea. Neseriozitatea lor pleacă în principal din nerespectarea cuvântului dat, din nerecunoaşterea declaraţiilor din presă, dar şi din cameleonismul, considerat de ei ca fiind virtutea supremă a unui politician. Am înţeles mai bine acest lucru din joaca de-a demisia practicată în ultimele săptămâni de premierul Călin Popescu Tăriceanu. La începutul crizei, găsise scuza cea mai bună pentru a demisiona şi a declanşa mecanismul greoi al alegerilor anticipate (ciuntirea reformei justiţiei de către Curtea Constituţională), apoi nu mai era

sigur, gândindu-se că o dată demisionat nu va mai avea un cuvânt de spus, a lansat apoi câteva condiții pentru a-și reconsidera demisia, a plecat la Bruxelles, unde oficialii europeni i-au cerut acțiune și s-a întors spășit cu aere de mare lider, care nu-și lasă poporul la greu, în speță afectat de inundații catastrofale. Anunțul premierului că nu mai demisionează a făcut să răsufle ușurați toți parlamentarii, liderii PSD, dar și pe cei ai partidelor din coaliția de guvernare. Numai că, acum Tăriceanu și-a pecetluit destinul politic pentru o lungă perioadă, a dovedit că se gândește la pielea sa și la viitorul său politic. Dacă ar fi demisionat, ar fi dispărut din prim-planul politicii, știut fiind că sunt mulți liberali care nu cred în el. Revenind asupra demisiei și-a prelungit destinul politic cu o perioadă importantă și și-a mai acordat o șansă, cea a realizării unor lucruri extraordinare în procesul guvernării. Dacă nu va face din guvernarea sa un succes, Tăriceanu, probabil împreună cu liberalii, va dispărea de pe scena politică, după modelul țărăniștilor. Aș putea spune că actuala guvernare este în pragul ultimatumului, ultimatum care poate fi cel al ducerii României în U.E., altfel PNL, ca și celelalte partide din coaliție ar fi drastic sancționate de electorat. Deocamdată, tema favorită a președintelui Băsescu, anticipatele, a luat o mică vacanță până la rezolvarea crizei inundațiilor, dar va reveni. Atunci, lui Tăriceanu îi va fi foarte greu să-i țină piept lui Băsescu, fiind într-o puternică scădere de popularitate, iar Băsescu într-o creștere după desele vizite în zonele sinistrate. Vom asista însă la o schimbare de discurs, acum că anticipatele nu mai sunt atât de aproape, atât la putere, cât și la opoziție. Scopul principal al guvernării va trebui să redevină integrarea. Și repede cât încă mai sunt șanse pentru 2007.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 81, 22–28 iulie 2005

Cearta ca mod de guvernare

În ultimii ani, în România a apărut un nou mod de guvernare. Acest mod inventat de politicienii români nu va apărea în nici un tratat de științe politice pentru simplul fapt că este ineficient, prostesc și neagreat de electorat. După cum probabil v-ați dat seama, este vorba despre ceartă. Cearta între partenerii de coaliție, cearta dintre palate (Palatul Cotroceni vs. Palatul Victoria), cearta dintre coaliție și președinții celor două camere și cearta din interiorul partidelor. Peste tot ceartă. Iar ca totul să fie complet, cearta a ajuns și în principalul partid de opoziție și nu la orice nivel, ci chiar între lideri. Totul a început în toamna lui 1996, când la putere au venit mai multe partide, foarte diferite între ele. Până atunci, România postdecembristă nu mai cunoscuse o guvernare de coaliție, ci un monolit, o conlucrare perfectă între palate, între palate și Parlament pentru simplul fapt că un singur om (și grupul acceptat de acesta), Ion Iliescu, controla tot și nimeni nu avea curajul să cârâie. După ’97, certurile dintre partidele din coaliție au devenit aproape cotidiene, de cele mai multe ori purtându-se la televiziuni și în ziare. Președintele Constantinescu a ieșit și el la ceartă, cel mai cunoscut caz fiind cearta dintre el și Radu Vasile, fapt care a arătat cât de puțin potent este președintele, deși este ales prin vot popular. Lucrurile au continuat din ceartă în ceartă patru ani făcând din acea guvernare una deosebit de slabă. La sfârșit, au pierdut toți, dar cel mai mult PNȚCD-ul și cetățeanul. Paradoxal, deși PSD a guvernat singur între 2000 și 2004, n-au lipsit certurile. Iliescu nu-l mai ținea în mână pe Năstase și astfel trebuia să-l mai

tragă de mânecă, și nu amical ci public, că prinsese și el gustul. Și astfel patru ani am urmărit dezbateri la televiziune, am citit în ziare despre cearta dintre palate, războiul dintre Iliescu și Năstase. Învingător a ieșit tot timpul președintele Iliescu. După decembrie 2004, am reînceput să vedem certuri. La început mai timide, apoi din ce în ce mai puternice. Am avut certuri pentru demisia cabinetului și demararea procedurilor de alegeri anticipate, apoi ceartă pe renunțarea premierului la demisie, certuri între partide, între președinte și partide, între liderii coaliției, între președinte și premier. Președintele Băsescu a promis că va fi un altfel de președinte decât Ion Iliescu. Și până acum s-a ținut de acest deziderat și a dat semnale prin presă și nu direct, cum poate ar fi fost normal. A creat scandaluri și a ridicat informațiile oferite de serviciile secrete la rang de certitudini. Se anunță o guvernare agitată cu multe certuri și scandaluri. O guvernare în modul românesc consacrat. O guvernare care deține toate datele să fie foarte slabă. Învingătorul este tot mai clar: Traian Băsescu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 83, 12–18 august 2005

Afacerile și politica fără finalitate

Nu e un secret pentru nimeni că afacerile și politica sunt strâns legate între ele. Aș putea spune că există, de fapt, o simbioză între cele două. Iar această simbioză nu ține cont de culoare ci doar de o caracteristică conjuncturală: aflarea la putere. Din acest punct de vedere, reacțiile președintelui Traian Băsescu sunt cel puțin hilare. El l-a atacat dur pe premierul Călin Popescu Tăriceanu pentru că a luat masa cu doi afaceriști importanți, dar când presa dezvăluie că persoane din anturajul lui sunt prinse în încrengătura marilor afaceri se dă lovit, acuzând mafia. În cazul atacului la adresa premierului există două ipoteze. Fie președintele știe mult mai multe decât spune și atunci este de două ori vinovat pentru că nu spune exact și nu pune informațiile la dispoziția instituțiilor abilitate. Fie uită că e președinte și vorbește ca un om de pe stradă, ca un ziarist fără dovezi, iar atunci ar fi mai bine să tacă.

În cazul afaceriștilor conectați la persoane din imediata sa apropiere, de asemenea, există două ipoteze. Fie președintele a colaborat cu afaceriștii pe care îi înfiera în opoziție, înainte sau după accederea la Cotroceni și astfel acum trebuie să-i apere, fie îi consideră de bună credință pe toți cei din jurul său și atunci se află într-o gravă eroare. În ambele cazuri președintele Băsescu seamănă cu predecesorul său și dovedește o slabă tărie de caracter, caracteristică care pare să-l urmărească de la începutul mandatului său. Când un președinte face afirmații generale de fapt nu face nimic, când își apără grupul de afaceriști din apropierea sa face însă rău. Este clar ca lumina zilei că actuala guvernare își are (atâția cât sunt) afaceriștii și oamenii proprii care trebuie să acumuleze, însă ei ar trebui să se manifeste mai ales în zona guvernamentală. Și fără îndoială că o fac. Interese au fost, sunt și vor fi pentru că afacerile cu statul sunt cele mai profitabile. Prin votul popular pe care l-a luat, președintele trebuie să vegheze ca interesele unora să nu acapareze puterea politică și să facă din ele politică de stat. Când acest lucru se întâmplă, președintele trebuie să -și pună în mișcare toate pârghiile și nu să facă afirmații generale. „Guvernul trebuie să iasă din minciună" și „unii miniștrii fac jocul unor interese" nu sunt altceva decât focuri de paie, ceva de genul vedeți că știu, dar nu spun, la fel cum președintele așteaptă ca ziaristul care l-a amenințat să se deconspire singur.

Prin toate acestea președintele arată lipsă de curaj și aplică strategia serviciilor secrete, care ştiu multe, dar spun puține. Prietenia lui Băsescu cu serviciile ar putea da tonul unei viitoare politici de stat. O politică fără finalitate pentru că nu se va întâmpla nimic. Mai ales nu se va schimba nimic în bine, iar rațiunea pentru care a fost ales președintele se va stinge. Acțiunea a început încet dar sigur.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 84, 19–25 august 2005

Telenovela prietenia și amenințarea

Pentru câteva săptămâni am asistat la o adevărată telenovelă. Avându-l ca personaj principal pe președintele Traian Băsescu, iar succesul acestei povești era garantat. Al doilea personaj principal a fost la început necunoscut unei părți a telespectatorilor, cea mai puțin avizată, însă până la finalul trist la acesteia el este deconspirat. Ca orice telenovelă, nu începe cu începutul, ci de undeva de unde personajul principal Traian Băsescu ajunge președintele României și tot mai apăsat de greutatea funcției, el începe și spune vrute și nevrute.

În urma unei zile cu multe telefoane date și primite, președintele se trezește vorbind pe un post de radio cum că al doilea personaj principal l-ar fi amenințat telefonic. Nu că-l va omorî, nu că-i va rupe un picior, ci că-l va scrie în ziare. Dar, conform formatului telenovelistic, nu-i spune numele. Presat din toate părțile, de societate, de analiști, de Clubul Român de Presă, președintele aruncă intriga în aer și-i rostește numele, fără a preciza, cum era normal, că nu are nicio dovadă. Acesta nu era nimeni altul decât vechiul său prieten de pe vremea când acesta își rodea pantalonii pe fotoliul de primar general și mai încolo, când era secretar de stat, ministru. Urmează dezmințiri, discuții, emisiuni de televiziune, comentarii, articole de presă, tot tacâmul. Totul culminează cu sfârșitul telenovelei, care coincide cu ruperea prieteniei dintre cei doi. Și pace. Telespectatorul neavizat îl crede aproape sigur pe președinte și își pierde încrederea în presă sau, mai puțin rău, în ziarele controlate de cel dezvăluit. Cel sceptic, privește telenovela cu circumspecție și înclină când și când să dea dreptate fiecăruia. Cei care sunt convinși de sângele de politician al lui Traian Băsescu nu-l cred pe președinte și susțin că doar cuvântul său nu este suficient pentru a distruge credibilitatea unui ziarist. Breasla ziariștilor este împărțită în mai multe tabere, ca de obicei. Subsemnatul, însă, crede că dintele lui Băsescu împotriva ziariștilor a crescut atât de mult încât trebuie să muște cu el, pentru a nu-i intra în creier, asemeni șobolanilor. Ca el avem și alții la nivelul nostru mic, de provincie. Și ei sunt la fel. Vor urma alți ziariști. Cu un nou scenariu și o nouă telenovelă, desigur. Așa cum, la Mărăcineni, Băsescu a jignit un ziarist, făcându-l vocea mafioților, pentru că a îndrăznit să-i adreseze o întrebare. Pentru mine, Băsescu este un inamic de tip nou al presei și al ziariștilor. Nu mai este la modă „Măi, animalule" al lui Ion Iliescu, nici cumpărarea tăcerii practicată de Năstase, nici măcar „domnule senator, puteți începe" al lui Adrian Păunescu. Ci compromiterea prin metode specifice.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 85, 26 august – 1 septembrie 2005

Finalul amorului Iliescu-PSD

Înlăturat de lupii tineri de pe fotoliul care i s-ar fi cuvenit de drept, în concepția sa, Ion Iliescu este tot mai aproape de divorțul de partidul pe care la creat. Nu putea însă să plece pur și simplu, ci trebuia să-și joace cartea până la final, ceea ce și face acum. Toată lumea știe că în ultimele luni a fost mai aproape de primul său colaborator postdecembrist decât de „copilul său". Iar aici i-am nominalizat pe Petre Roman și Adrian Năstase.

Aruncat la rândul lui din fruntea creației sale, Iliescu și-a amintit de omul de care s-a descotorosit fără prea mari regrete în septembrie 1991 și și-a întors fața către el. Odinioară personaj politic important, Roman a sfârșit în ultimii ani într-un crunt anonimat. Pentru el întoarcerea lui Iliescu către el a fost mană cerească. Uniți de destin cei doi au căutat o formulă politică de a se relansa ca tandem. Așa a apărut „Polul Stângii". Ideea, deși bună, nu se poate realiza astăzi decât în jurul PSD rămas singurul partid important de stânga. Simțind pericolul, Geoană și Năstase scot fum pe nări, știind că nu se vor putea opune prea mult ideii și lui Nea' Nelu fără să piardă teren. Dacă nu acceptă îl pierd pe Iliescu, puncte, electorat, membrii și privilegii. Toate dintr-o dată. Dacă acceptă, Iliescu va fi șef peste ei (este evident că el va fi președintele noii creații în timp ce Roman îi va fi probabil adjunct) și le va da cu tifla, iar mai târziu tot îi va lăsa, știut fiind că Iliescu nu uită și nu iartă prea ușor.

Oricum ar da-o, tot vor pierde. Divorțul este deja cunoscut de cei doi soți, însă fiecare așteaptă și amână inevitabilul. Fostul președinte îi ține în șah pe actualii lideri și le arată din când în când ca pe o pisică o fantomă a trecutului: Petre Roman. Așa cum a făcut-o și la relansarea cărții sale „Între violență și dialog". E clar că Iliescu nu va pleca cu mâna goală, ci cu o mare parte din membrii PSD, parlamentari, consilieri, primari, și mai ales cu o imensă parte din capitalul politic al PSD, ceea ce în starea actuală a partidului l-ar aduce undeva la 10–15%, ceea ce evident ar fi foarte puțin față de orgoliul pesediștilor lui Năstase, cândva cei mai mari și cei mai tari. Dacă îl vor putea convinge pe Iliescu să nu plece, să-i țină în Pol, o vor duce bine și în continuare, deși vor trebui ca în viitoarea guvernare să împartă cașcavalul și cu flămânzii lui Roman și alții. Divorțul este iminent dat fiind că amorul Iliescu – PSD s-a rupt cândva la un congres cu iz tovărășesc. Finalul povești de amor care a durat mai bine de cincisprezece ani nu e cu nimic mai breaz decât finalul unui amor de cartier dintr-un oraș de provincie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 86, 5–8 septembrie 2005

De la Rousseau la Geoană

Contractul Social este o carte importantă pentru oricine vrea să ia la cunoștință câte ceva despre filozofie. Jean Jacques Rousseau, autorul cărții, vorbește, în cartea sa, despre un contract încheiat între oameni pentru a putea conviețui împreună. Ideea a fost preluată de președintele PSD, Mircea Geoană, care se vrea un Rousseau al politicii românești și vrea să propună românilor un „contract social pentru o viață mai bună în România".

Ideea este descrisă de presă ca ultima invenție a liderului PSD, după ce duminica trecută s-a trezit transpirat din somnul opoziției și a visat punerea în practică a unei „Coaliții a binelui". Prin aceasta, Geoană i-a dat o replică lui Ion Iliescu, cu care continuă să se lupte

și după congresul în care l-a întrecut și care venise cu ideea „polului social". Dar ce conține platforma lui Geoană. Nici o noutate în afara unui titlu pompos „Revoluția binelui în România" și cuvinte dure ca „dinamitare" ș.a. A preluat de fapt ideile care circulă de 15 ani prin societatea românească: vot uninominal, parlament unicameral, descentralizare reală. Cu siguranță este mai ușor să țipi în opoziție că vrei vot uninominal și parlament unicameral, după ce atunci când ai fost la putere nici măcar n-ai prea adus vorba despre astfel de lucruri. De fapt, Geoană vrea să lupte cu alții împotriva actualei puteri și să construiască, totodată, o coaliție electorală pentru a nu se mai lupta cu aceeași oameni la viitoarele alegeri. A mai vrut să-i arate lui Iliescu că și el poate să gândească ceva care să transpară PSD-ului. Și astfel, după ce Iliescu suspină după intelectualii de stânga care nu se alătură în nici un chip PSD-ului, Geoană suspină după liderii partidelor de stânga. Amândoi însă îl visează pe Petre Roman, care are și acum succes, deși fetele de la Apaca l-au uitat. Gesturile și expresiile pretențioase ale lui Geoană, reinventând temele vechi ale reformei clasei politice, în timp ce în PSD apele sunt tulburi, demonstrează că oricât și-ar dori contractul său social nu se va ridica nici mărit de microscop la nivelul contractului lui Rousseau. De fapt, aduce aminte de „Contractul cu România" din 1996, al CDR.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 87, 9–15 septembrie 2005

Diferența de agendă și dezbinarea politică

Ultimele declarații și dezbateri ale politicienilor din România au confirmat, deși nu mai era cazul, teza multiplelor Românii. Am revăzut că prioritățile politicienilor diferă de cele ale cetățenilor. În timp ce politicienii se gândesc la fotolii (fie de președinte de cameră sau de altă natură) unii să le ocupe, alții să le păstreze, mulți români sunt afectați din nou de inundații, sunt blocați în drum ș.a. Nici la nivel politic lucrurile nu sunt altele. Reluarea vechii teme a votului uninominal și parlamentului unicameral n-a surprins atât de tare pe cât se aștepta Geoană, Băsescu și ceilalți pentru că, dacă stăm să ne gândim, aceste teme trebuiau reluate într-o perioadă în care pe piață este o penurie de idei. Faptul că Geoană trebuia să contracareze cu ceva ofensiva mediatică a lui Ion Iliescu cu polul social democrat, l-am comentat într-o ediție trecută. De ce însă Băsescu și-a arătat colții în această problemă după ce a pus piciorul pe pământ românesc fără a se consulta cu nimeni. Este clar că la nivelul populației ideile votului uninominal și a parlamentului unicameral sunt foarte populare. De fapt, toți politicienii care au percutat la această inițiativă, și cu atât mai mult cei care au inițiat-o, n-au vrut decât să câștige simpatia populară și au apelat la populism. Pentru, cred, prima dată premierul Călin Popescu Tăriceanu are dreptate. Lansarea acestor teme nu se pliază deloc pe necesitatea de reforme pentru integrarea în Uniunea Europeană. În nici un caz nu era momentul. Acum aveam altă treabă chiar și fără inundațiile care au atins și Bucureștiul și clădirea Parlamentului. Agenda cetățeanului cuprinde cu totul alte lucruri, cum ar fi prețul benzinei, costul întreținerii de peste câteva luni. Nici măcar spectacolul luptei pentru fotoliile de șefi ale celor două camere ale Parlamentului nu interesează populația. De acestea este interesată doar Puterea, care vrea să ocupe de tot puterea politică, și Opoziția, care nu se dă plecată. Toate astea sunt argumente suficiente pentru teza separării agendelor

și a inexistenței unor punți comune. În acest maldăr de discuții, au trecut aproape neobservate și moțiunile simple ale PRM și PSD. Cele două idei au dus și la dezbinarea unității coaliției și a PSD. În timp ce democrații susțin fără drept de apel inițiativa șefului lor, liberalii strâmbă tare din nas. La fel și în PSD, aripa Iliescu nici nu vrea să audă de vot uninominal. În PSD, sunt mulți cei care nu vor astfel de schimbări. Dovadă și neaprobarea în nici un for de conducere a acestei acțiuni a conducerii. Aceste idei au dezbinat în aceeași măsură în care au și unit PSD cu PD și PC.

Eu cred că nu era însă acum momentul. Acum obiectivele sunt altele. Iar argumentele nu sunt împotriva celor două idei ci împotriva momentului, mai ales că aceste schimbări ar fi operabile abia în 2008. Agenda publică are alte puncte. Ar trebui să revenim la ele. Iar votul uninominal și parlamentul unicameral, când vom fi în Uniune. Dacă ne cramponăm de ele acum, s-ar putea să nu mai fim.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 89, 23–29 septembrie 2005

Imaturitatea politică

Săptămânile care s-au scurs din actuala sesiune parlamentară au făcut ca încă o felie consistentă din tortul românilor să-și piardă iremediabil încrederea în Legislativ. Cum s-ar fi putut întâmpla altfel când singura grijă a taberelor politice din Parlament a fost scaunul. Scaunul de președinte nu orice scaun. Săptămâni întregi parlamentarii n-au avut altă grijă decât cum să modifice (unii) sau cum să împiedice modificarea (alții). Ținta: Regulamentele celor două camere. Îndârjirea manifestată de ambele părți a lăsat un gust cât se poate de amar cetățeanului român pentru că scopul era unul mic, chiar insignifiant pentru el. Nu reforma, nu integrarea în Uniunea Europeană, nu inundațiile, nu costul întreținerii ce va să vină, ci scaunele i-au ținut în priză pe parlamentari. Dacă Puterea și-a dat în petec cum nu se putea mai rău, nici Opoziția nu s-a comportat mai bine. Năstase părea să se distreze de minune șmecherind procedural demersul Puterii, Văcăroiu se ascundea și el în spatele măștii dezinteresului. Abia după „lupte seculare" și săptămâni de blocaj total, PSD a găsit portița să câștige câteva voturi. A lăsat de la el. Regulamentele se vor vota la pachet cu Legea Minorităților Naționale, iar acum vrea și nea' Nicu Văcăroiu să plece. De ce? Pentru că simte că se apropie sfârșitul oricum, iar partidul s-a prins că nu-l mai poate susține la nesfârșit. Ce e asta dacă nu imaturitate, până la urmă politică, pentru că circul acesta nu mai semăna nici a politică, ci a ceva nedefinit.

Tot imaturitate politică am văzut și pe la partidele mici și filialele de p'aici. PD-ul petroșenean și județeana de PNȚCD și-au ales șefii. Nimic neobișnuit, numai că noii șefi sunt tot ăia vechi, iar în competiție nu s-a mai înscris nimeni altcineva. O filială, o județeană, un partid nu este nimic dacă în interiorul său nu se ridică cel puțin doi care să ridice pretenția de a fi șefi. Un astfel de gest se plătește însă scump. Noul lider, care după cum am văzut este tot cel vechi, nu vrea concurență, ci să alerge singur pe culoar. Ca să ajungă primul. Cu un alt competitor ar exista o șansă să ajungă al doilea. Iar asta îi creează disconfort. Și duce la un minim stres, generat de orice competiție. Nu tot imaturitate se cheamă când îi cumperi unui om votul și apoi semnătura cu o cântărire și o măsurare de tensiune? Cam așa ceva.

Putem trage ușor concluzia și fără să greșim foarte tare că actuala clasă politică este imatură. Chiar și din punct de vedere politic. Dar cine i-a votat pe ei. Nu noi? Nu majoritatea dintre noi. Răspunsul e cinic. Ba da. Și tot noi ar trebui să-i facem mai maturi. Să trăiți bine!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 90, 30 septembrie – 6 octombrie 2005

Noua prietenie PSD – PRM

O prietenie nouă și totodată nu prea își face loc pe scena politică românească, în ultimele săptămâni. Partidul Social Democrat și Partidul România Mare sunt tot mai aproape unul de celălalt și chiar acționează unitar în Legislativ. Împreună s-au bătut pentru menținerea lui Năstase și Văcăroiu, împreună au boicotat consultările președintelui Traian Băsescu, iar PRM a fost singurul partid care s-a prezentat la consultările inițiate de PSD pentru rezolvarea situației provocate de inundații. Oricât de mult ar surâde ideea unirii Opoziției în fața acțiunilor Puterii de a pune mâna pe toată puterea conferită de guvernare, acest lucru nu e tocmai firesc. Cu atât mai nefiresc pare acest demers cu cât odinioară aceste două partide erau de neapropiat, iar acuzele care au curs mai ales dinspre PRM nu sunt tocmai de natură a închega o relație de prietenie. Și totuși lucrurile stau așa. Opoziția se unește în timp ce Puterea pare tot mai divizată, în special când vine vorba despre problemele guvernării, fiscalitate, inundații și altele.

Dar este o apropiere de PRM lipsită de consecințe, cel puțin de imagine? Să se fi spart stigmatul acestui partid după ce Băsescu s-a rugat de votanții acestuia să-l voteze pe el? Nu e clar. Ceea ce e clar este că am intrat într-o altă fază a existenței acestui partid. Deși a rămas cu același lider, aceeași doctrină nedefinită, PRM a făcut tot timpul parte din Parlament, a fost acolo la împărțirea rolurilor în jocul parlamentar, iar locurile sale nu sunt de neglijat.

Pe de o parte, PSD nu reușește să se adune și să dea o replică puternică actualei puteri. Iar de nevoie te faci frate și cu Dracu'. Să fie însă doar până va trece puntea, până va dispărea pericolul pierderii fotoliilor de președinți ale celor două camere ale Parlamentului sau le va pierde. Sau până Puterea se va ocupa mai mult de guvernare și mai puțin de PSD.

Pe de altă parte, mai sunt încă trei ani. Trei ani în care cuplul PSD–PRM ar putea face multe zile fripte coaliției de guvernare. Așa cum face acum. La nici un an, coaliția se găsește în fața spargerii, spargere care pe zi ce trece pare iminentă. De fapt despre ce vorbim? Vorbim despre o prietenie, nu despre o alianță formală, poate mai degrabă informală. Vorbim despre o opoziție unită. O opoziție care pare să nu accepte să lase garda jos sub nici un chip și care vrea să țină piept deviațiilor actualei puteri, care împreună cu președintele pare a fi uitat de reguli democratice, de unitate măcar aparentă. Prietenia dintre PSD și PRM are, evident, la bază o înțelegere a liderilor, o înțelegere care însă pare puțin vizibilă public, deși aceștia nu se mai atacă aproape deloc. Cum ar putea fi altfel, când tirurile sunt puse, atât declarativ cât și faptic pe actuala majoritate și pe guvern. Prietenia celor două partide are toate șansele să continue până în 2008, asta dacă nu cumva printr-o manevră PSD s-ar putea înfiripa la guvernare, dar aici Băsescu are drept de veto. Așa că tot prieternia cu PRM e mai sigură.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 91, 7–13 octombrie 2005

Frământările de toamnă

La începutul acestei săptămâni au debutat și frământările politice de toamnă. Dacă la coaliția de guvernare era de așteptat datorită eterogenității ei, la principalul partid de opoziție, PSD, aveam premise să credem că se va instaura liniștea. În coaliție, deși există divergențe importante între UDMR și Partidul Conservator pe tema modificării legilor electorale, între premier și PC pe tema TVA-ului la produsele de bază, cele mai importante frământări sunt între PNL și PD, cele două fiind principalele forțe politice ale coaliției. A fost de-ajuns o întâlnire de partid cu toată floarea liberală la un loc pentru ca vocile critice din PNL să se facă auzite. Portavocea a fost nimeni altul decât vicele de la Capitală, Ludovic Orban. Cu toate că s-a referit cel mai mult la Traian Băsescu și la „baloanele sale de săpun" ținta directă a fost PD-ul. Același PD care pare să aplice tactica învățată în guvernarea '96–2000 și să joace politic fără a se eroda prea mult în bâlbele și greșelile guvernării. Dacă odinioară se discuta despre fuziunea dintre PD și PNL, acum putem spune că Alianța D.A. este mai aproape de rupere decât de crearea unui singur partid. La nivel județean lucrurile stau chiar mai rău, neînțelegerile privind împărțeala posturilor ducând la multe dispute. (Vezi cele petrecute între PNL și PD în județul nostru, la începutul săptămânii). Replica lui Băsescu a fost seacă, cum sunt de la accederea în funcție răspunsurile date de președinte presei, ceea ce a lăsat să se întrevadă dezinteresul președintelui față de problemele din coaliție, ceea ce nu este decât o imagine falsă. Lucrurile încep să se precipite și mai mult pentru că guvernarea merge prost, iar Alianța a început să se erodeze serios, după ce nu cu mult înainte așteptările care se legau de guvernarea ei erau foarte mari. PD nu vrea în nici un fel să plătească prețul guvernării, iar liberalii nu vor în nici un chip să ia locul țărăniștilor. Se anunță o iarnă care va diviza și mai mult apele, dat fiind că prețul căldurii continuă să crească. În opoziție, mai exact la PSD, lucrurile sunt mai puțin vizibile, dar la fel de tensionate. Trio-ul Geoană–Năstase–Mitrea pare a fi tributar orgoliilor, ceea ce îl face tot mai puțin funcțional. Dacă săptămâna trecută, aripa ardeleană insista pentru un congres extraordinar cu scopul răsturnării lui Adrian Năstase, zilele trecute reintrase în scenă Ion Iliescu, care n-a uitat încă de Piața Universității și s-a gândit să-i certe pe finanțatorii americani ai organizațiilor care au fost atunci în piață. Pe dedesubt, Iliescu vorbește despre Polul Social Democrat ca despre un viitor partid, idee care a ajuns la urechile liderilor de filiale ai PSD, care lideri se înghesuie acum tot mai tare să prindă un loc bun în Polul lui Iliescu și Roman. Se anunță vremuri interesante și de o parte și de alta.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 93, 21–27 octombrie 2005

Șansa 2007

Prezentarea Raportului de Monitorizare de către Comisia Europeană ne arată încă o dată că mai avem mult de lucru până să îndeplinim criteriile de aderare. Totuși, așa cum spunea comisarul pentru extindere Ollie Rehn, s-au făcut progrese importante, însă nu atât de importante încât să dormim liniștiți cu gândul la aderarea de la 1 ianuarie 2007. Un domeniu în care s-au făcut progrese importante este cel al concurenței, iar cel în care nu s-au

făcut progrese aproape de loc este cel al corupției. Nici un pește mare (într-o terminologie care tinde să devină generală) nu a fost trimis în judecată. Așa s-a ajuns ca în capul listei de nerealizări, semnalată cu roșu în semaforul integrării se află anticorupția și antifrauda, urmată de securizarea frontierelor și reforma administrației și a sistemului de achiziții publice. În fiecare domeniu dintre cele menționate s-a făcut câte ceva. Ele au rămas însă în topul listei de nerealizări pentru că deși avem legislație aliniată la standardele europene, ea nu este aplicată. Ultimul raport de monitorizare, înaintea celui decisiv care va fi prezentat în aprilie 2006, a prezentat și progresele dar și neajunsurile. Oficialii europeni ne-au încurajat încă o dată, și probabil nu doar diplomatic, să facem tot ce se poate pentru a nu se activa clauza de salvgardare. Deși mai sunt multe de făcut și lucrurile rămase sunt foarte grele, totuși șansa aderării în 2007 rămâne în picioare. Este cel mai important obiectiv al actualei guvernări, care pare să nu-l conștientizeze aproape deloc, pierzându-se în conflicte interne și lucruri mărunte și concentrându-se foarte puțin la aderare. Semnalele puterii au fost moralizatoare. Președintele Băsescu anunță „toleranță zero pentru corupți", Tăriceanu zice și el la fel, iar liderii partidelor din coaliție insistă pe partea pozitivă a raportului. Opoziția, prin vocea președintelui PSD, este mai îngrijorată în privința amânării, crezând că pericolul nu a trecut. În concluzie, trebuie spus că mai avem șanse importante pentru 2007. Mingea este acum în mâna magistraților, care până acum s-au preocupat doar de peștii mici și i-au lăsat să doarmă liniștiți pe peștii mari. Mingea este în terenul Ministerului Administrației și Internelor, care trebuie să continue reforma administrației și să finalizeze securizarea frontierelor. Depinde de noi, de actuala putere și clasă politică dacă vor fructifica șansa 2007 sau o vom pierde cum am mai pierdut și alte șanse și ne vom gândi cu jind la 2008, care 2008 e cu semnul întrebării. Deci, la treabă domnilor, că aveți destulă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 94, 28 octombrie – 3 noiembrie 2005

Veșnica imixtiune a politicului în justiție

Este ca un blestem pentru România că toți politicienii care s-au aflat la putere să se implice în acțiunile justiției. Obiceiul, pentru că putem vorbi cu ușurință despre un obicei, a fost instituit încă din 1990 de către Ion Iliescu și acoliții lui, care au împiedicat Ministerul Public, abia renăscut, să cerceteze și să afle ce s-a petrecut la Revoluție, sau ce-o fi fost în decembrie 1989. Lucrurile au continuat sub guvernarea de până în 1996, cunoscut fiind că în acea perioadă au fost date cele mai mari tunuri din istoria postdecembristă a României, fără ca cineva să fi fost tras la răspundere. Săracul și cinstitul Ion Iliescu și acoliții săi au subjugat Parchetul General și a impus judecătorilor decizii, fie public, fie pe dedesubt. Lucrurile sunt însă destul de clare. Guvernarea '96–2000 a închis câțiva corupți, dar prea multe n-a făcut, ministrul justiției de atunci rămânând celebru pentru implicarea sa în mai multe dosare de adopții internaționale. Progrese s-au făcut, dar suspiciunea implicării politicienilor în justiție a fost vizibilă mai mult sau mai puțin în tot acest timp. Guvernarea Năstase n-a făcut deloc rabat de la astfel de practici, reușind totuși să încheie negocierile cu Uniunea Europeană cu amendamente privind reforma în justiție care s-au transformat în clauza de salvgardare. Actuala guvernare a anunțat cu surle și trâmbițe, la presiunea Uniunii Europene, că va lăsa

justiția să-și facă treaba fără a interveni în vreun fel în activitatea ei. La presiunea presei însă, s-a descoperit că nici actualii guvernanți, cei de care ar trebui să se lege integrarea noastră în U.E., nu fac rabat de la această veche metodă când vine vorba de ai lor.

Așa că, premierul Tăriceanu a sunat la Parchet în ziua în care colegul și partenerul său de afaceri, Dinu Patriciu, era reținut de către Parchetul General. Varianta oficială, conform căreia a sunat pentru a se informa de cele petrecute în acea zi, este pentru cei care n-au înțeles în nici un fel evoluția postdecembristă a României. El a sunat pentru a-l scoate pe prietenul său, așa cum fostul președinte Ion Iliescu făcuse nu cu mult timp în urmă pentru un alt prieten. Și intervenția a dat roade, câteva zeci de ore mai târziu Patriciu fiind eliberat. Am avut de-a face cu un caz clar de imixtiune a politicului în justiție, indiferent dacă apreciem că procurorii au făcut bine sau nu. Trist este însă că acest lucru se află mult mai târziu din războiul devenit celebru între premier și președinte, și este pornit în urma unor declarații venite din gura unui cel mult comic. Rolul presei de câine de pază al democrației a fost demonstrat încă o dată, recunoașterea acestui fapt făcându-se la presiunile ei, după ce atâtea luni fusese ascuns opiniei publice. Politicul însă continuă să-și demonstreze o meteahnă veche și care ne va pune serioase bețe în roate justificate, la integrarea europeană. Tristă țară, veseli politicieni.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 95, 4–10 noiembrie 2005

Tărâmul diferit și disprețul Puterii

Valea Jiului este diferită de restul țării. Asta ar fi concluzia desprinsă în urma realizării unei dezbateri la care am invitat reprezentanți ai clasei politice locale. Ideea de societate civilă este mai aproape de politicieni doar în Opoziție, când ajung la Putere aceștia nu mai dau două parale pe aceasta. (Vezi cazul Alianței D.A. care a colaborat bine cu Coaliția pentru un Parlament Curat, dar care la nivel local este total insensibilă la ideea de societate civilă.)

Așa pare să fi stat lucrurile și în Valea Jiului, însă PD și PNL n-au avut niciodată o simpatie pentru societatea civilă și cu atât mai puțin acum. Lucru foarte clar reprezentat de lipsa oricărei reacții la această idee. În contradicție cu restul țării și chiar cu conducerile de la București, mai apropiați de această idee sunt reprezentanții locali ai PRM și PSD. De altfel, trebuie spus că peremiștii din Valea Jiului au fost primii care au răspuns lansării în dezbatere publică a criteriilor pentru introducerea pe liste. Pesediștii din unele orașe sunt constant receptivi la colaborarea cu, deocamdată timida societate civilă din Valea Jiului. Onoarea Partidului Conservator a fost salvată de un politician care nu e din Valea Jiului și prin urmare nu intră întru totul în gașca PD–PNL. De ce însă primarii și politicienii locali ai majorității nu mai dau prea multe parale pe părerea cetățenilor, societatea civilă fiind constituită din fiecare cetățean chiar dacă numai unii sunt vizibili? E simplu. Pentru că votul i l-au luat, iar până peste patru ani mai este mult timp pentru ca, la un moment dat, să aplece urechea și la părerile lui. În acest dispreț se încadrează și dezinteresul politicienilor în aplicarea Legilor Transparenței, ei nesocotind faptul că cetățenii trebuie să știe totul despre cheltuirea banilor lor și despre acțiunile și hotărârile care se iau în numele lor.

Reformarea accederii lor pe listele electorale și în funcții publice nu este pentru cei care astăzi se cred nemuritori din punct de vedere politic pentru simplul fapt că într-un fel sau altul i-au convins pe cetățean să le dea votul anul trecut. Toate aceste forme de dispreț ar trebui să atârne greu în mintea cetățeanului, care văzându-le ideile și modul de acțiune în raport cu fiecare dintre ei, ar trebui să-i sancționeze. Este devreme încă să stabilim dacă o va face, cert e că presa și societatea civilă, în formele ei coagulate, o face și o va face în continuare. Vom sancționa cu toată tăria fățărnicia europenismului acestor partide, devenite, de la preluarea mandatelor, caste închise ermetic la ideile din exterior, politicieni temători de dezbateri, conferințe de presă sau dezbateri publice.

Toate astea se întâmplă din cauza nebuniei dată de puterea absolută dintr-un oraș, de ideea că poți face absolut orice fără ca cineva să poată să te tragă la răspundere. Ei uită însă că această realitate este doar temporară și că aceste forme de dispreț se vor întoarce împotriva lor. Asta dacă nu cumva diferența față de restul țării a acestei zone se va manifesta și în acest domeniu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 96, 11–17 noiembrie 2005

Schimbarea care nu mai vine

Ceea ce se petrece acum la vârful fotbalului românesc dă măsura momentului în care se găsește întreaga noastră societate. Zbaterea de acum a lui Mircea Sandu, președintele Federației Române de Fotbal, n-a fost străină societății și clasei politice românești. Cât de greu am acceptat cu toții că trebuie să ne schimbăm stilul de viață, că trebuie să vindem fabricile străinilor, că politicienii care au pierdut alegerile trebuie să plece și să lase locul noilor veniți, pentru ca după patru ani să se întâmple la fel. De astă dată cei care trebuiau să plece, erau ceilalți. Și asta dacă ne referim doar la perioada post-decembristă, pentru că dacă ne ducem cu gândul la Nicolae Ceaușescu și la cât de greu s-a dat plecat din fruntea României, asemănarea dintre cei doi, Ceaușescu și Mircea Sandu, este pe cât de izbitoare pe atât de reală. La fel ca fostul dictator, președintele FRF nu crede în ruptul capului că va trebui să plece din funcția pe care o ocupă de 15 ani. Dacă ar avea un dram de onoare nu ar mai candida, așa cum de altfel a și anunțat, din cauza rezultatelor foarte proaste obținute la nivel de Națională. Dar lucrurile nu stau așa, ci exact invers.

Din păcate, Sandu are astăzi și foarte mulți susținători, în special printre președinții de cluburi din Divizia A, dar și din celelalte eșaloane. Contracandidatul său, fostul internațional Gică Popescu, vine cu un suflu nou, însă relația sa cu frații Becali, care se dau în spectacol chiar în aceste zile, atârnă atât de greu încât îi taie serios din șanse. El a venit însă cu un program tineresc și cu elemente clare de noutate.

De la anunțul candidaturii lui Popescu, Sandu a simțit că sunt ceva șanse să cadă din fotoliul de mare mahăr de la Mogoșoaia și a început să se comporte ca un politician. A avut și ce oferi. Astfel i-a întors pe cei mai mari critici ai săi, Lupescu și Prunea, care scârbiți de anturajul în care se învârte colegul lor de generație, se gândesc serios să accepte oferta Nașului.

Datele uneia dintre cele mai așteptate schimbări par a nu mai fi atât de mari. De fapt, sunt chiar foarte mici, iar schimbarea pare să nu vină nici în momentul care părea a fi cel

mai favorabil din ultimii 15 ani. Susținerea lui Popescu de către mass-media și microbiști nu pare să mai facă nici cât o ceapă degerată, iar Nașu' pare să rămână pe veci în fruntea fotbalului românesc. Modelul Ligii Profesioniste și al realegerii lui Mitică Dragomir pare să fie blestemul etern al fotbalului românesc. Iar multașteptata schimbare pare să nu mai vină.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 97, 18–24 noiembrie 2005

Căderea în dizgrație și criza continuă

La începutul ei, greva profesorilor a fost aproape unanim susținută de opinia publică. Aproape toată lumea credea că revendicările acestora sunt justificate, dat fiind situația financiară a profesorilor. Odată cu prelungirea ei peste două săptămâni, opinia publică și-a redus simțitor susținerea morală față de demersul acestora. Deși n-au obținut nimic, opinia publică crede astăzi că profesorii ar trebui să se întoarcă la ore pentru a nu compromite total procesul de învățământ în acest început de an școlar. Acum fiecare părinte vede lucrurile și prin prisma copilului său care a rămas în urmă cu lecțiile, iar cei care sunt în pragul examenelor, fie de capacitate, fie de bacalaureat, sunt de-a dreptul revoltați.

Cu totul altfel ar fi stat lucrurile dacă profesorii ar fi dat semnalul unei acceptări a situației și unei înțelepciuni superioare celei a guvernanților și s-ar fi întors la cursuri. Atunci ar fi fost limpede pentru toată lumea că deși nu au obținut ceea ce și-au dorit, se întorc la cursuri pentru a nu afecta pregătirea elevilor și studenților. Lipsa simpatiei mai are un argument tare. Această situație (subfinanțarea sistemului de învățământ) nu este una nouă, ci este una veche de cincisprezece ani. Cu toate astea cea mai lungă grevă a profesorilor se întâmplă abia acum. Dincolo de dizgrația în care au căzut profesorii prin această grevă prelungită, guvernul și-a demonstrat impotența în relația cu sindicaliștii din învățământ. În mai bine de două săptămâni n-a reușit să găsească o formulă prin care să-i înduplece pe aceștia. A fost dovada unei inabilități comunicaționale și a unei poziții arogante care a stârnit orgoliul dascălilor și a avut ca și consecință prelungirea protestului peste măsură. Actualul guvern își face dovada capacității sale de gestionare a problemelor țării, iar semnalul este cu atât mai prost cu cât și alte categorii sociale sunt pregătite de a declanșa proteste și greve și a cere creșteri salariale. Toate acestea coroborate cu disensiunile din Alianța D.A. dau măsura unei crize politice în care România pare să se tot afunde. Disputele pedisto-liberale ne arată acum imaginea unei alianțe care de la început s-a realizat doar pe baze electorale și nicidecum pe baza unei compatibilități doctrinare și umane. Menținerea în viață a Alianței și stabilitatea guvernului sunt astăzi obiective din ce în ce mai greu de îndeplinit, însă considerentele electorale și cele ale avantajelor oferite de poziția privilegiată a Puterii îi vor face pe liberali și democrați să stea unul lângă altul până la sfârșit. România este în acest sfârșit de an într-o criză care va trece în mod cert în 2006 și va mai ține. Probabil că se va și diversifica pe măsură ce Traian Băsescu va deveni tot mai puțin interesat de prevederile Constituției și tot mai implicat într-ale guvernării. Până una alta, profesorii vor trebui să conștientizeze prăpastia de simpatie în care se vor afunda dacă nu vor renunța la această luptă deschisă cu guvernul pe spinarea tinerilor români care nu mai au nici timpul și nici răbdarea ca profesorilor să li se satisfacă cererile.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 98, 25 noiembrie – 1 decembrie 2005

Întoarcerea fiului rătăcitor

Emil Constantinescu poate juca cu mare ușurință rolul fiului rătăcitor în povestea politicii românești. El pleca scârbit și învins de securiști în toamna lui 2000 din vârful politicii românești și hoinărea cinci ani în pribegie și într-un cvasi-anonimat. Toate astea pentru a se întoarce acum cu o falcă în cer și cu una în pământ pentru a-și face loc în politica mai sedimentată a României de azi. Se vede treaba că o dată prins de microbul politicii nu mai scapi de el decât pe lumea cealaltă.

Dar cine e acest Emil Constantinescu? Este omul în care românii își puneau speranțele în 1996 și care avea să-i dezamăgească teribil, cu toate că făcuse câteva gesturi politice fără precedent și de pe urma cărora România a existat în diplomația mondială. Constantinescu a stat în fruntea unei coaliții care seamănă izbitor cu cea care guvernează astăzi țara. A plecat cu avânt și a ieșit cu coada între picioare, atât pe poarta Cotrocenilor, cât și pe cea a politicii. Dar astăzi el dorește să revină și intră în prim-planul politicii atacând omul politic situat cel mai sus: pe Traian Băsescu. Diferit de acesta atât ca structură, cât și ca viziune politică, Constantinescu a stat cândva pe scaunul pe care astăzi stă neclintit, uitându-se la talk-show-uri, Băsescu, dar umbra sa n-a rămas prin nimic acolo decât prin gesturi simbolice. România îi datorează astăzi puțin lui Constantinescu. Puțin față de misiunea pe care electoratul i-o dădea la in-vestire. Vrea să revină pe scaunul pe care a stat patru ani. Vrea să revină în fruntea României. Este însă moral? După ce ai plecat scârbit și fără să dai piept, în luptă, cu adversarii, să vii acum pe un cal alb? După ce ai renunțat la politică ca la o femeie ușoară să te întorci acum ca un adolescent amorezat? După ce te-ai declarat bătut înainte de a se juca meciul revii acum în mijlocul unei alte bătălii, din altă etapă a existenței acestei nații?

Fără doar și poate politica românească este murdară, este tributară intereselor unora sau altora, dar oamenii trecutului mai pot fi astăzi ce au fost? Realitatea arată că românii își doresc oameni noi, dar oameni pe care să-i cunoască. Vrem oameni care să schimbe starea de fapt din această țară secătuită de corupție. Poate Constantinescu să ne ofere asta? Cel mai probabil, nu. El nu va putea să adune nici cât Gigi Becali, care în limitele sale intelectuale, ar putea strânge cinci procente. Nu va putea să strângă în jurul său oameni cât să facă un partid. Întoarcerea fiului rătăcitor nu va fi tratată ca în poveste. Nimeni nu este dispus astăzi să taie nici cel mai gras animal din curte și nici să-i dea haine și bijuterii scumpe. El a avut o șansă. A avut o șansă pe care a împărțit-o cu „jucătorul" Băsescu, care și-a creat de atunci mâna de jucător într-ale politicii mari. Astăzi, fiul rătăcitor nu are altă șansă decât întoarcerea în pribegie și cvasi-anonimat sau o existență dură la marginea politicii anilor 2005–2009 și cleveteala unei babe privind la o telenovelă de proastă calitate. Asta e soarta fiilor rătăcitori.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 99, 3–8 decembrie 2005

Un an de la schimbare

Istoria post-decembristă a României a fost marcată de două schimbări ale puterii politice. Acestea două, dar în special prima, din 1996, au dus la consolidarea democrației românești, atât de fragile în primii ani și atât de necoaptă în anii din urmă. Prima schimbare, deși a

introdus câteva inovații importante, a sfârșit prin a-i dezamăgii foarte tare pe români, care în 2000 s-au făcut luntre și punte pentru revenirea la putere a lui Ion Iliescu și a camarilei sale. Fapt petrecut de teama ajungerii în postura de a lua decizii pentru țară a lui Corneliu Vadim Tudor. La cinci ani de la acel moment avem deja un an din guvernarea unei coaliții care a ajuns la putere tot în urma unei schimbări. La începutul acestei săptămâni s-a aniversat un an de la câștigarea mandatului de președinte al României de către Traian Băsescu. Alegerea lui Băsescu a fost momentul în care a fost clar că se va schimba puterea, pentru că până în acel moment PSD-ul putea continua nestingherit guvernarea. La un an, tragem linie și ne uităm în urmă. Situația nu s-a îmbunătățit mai deloc, bâlbâielile și scandalurile au luat locul muncii asidue pentru reformarea României. Am avut un an în care Băsescu n-a contenit să arate că vrea să fie șeful cel mare, în timp ce premierul Tăriceanu a jucat mai mult rolul elevului nepregătit scos la răspuns, în fața națiunii.

Cu toate că semnalele de la Uniunea Europeană arată o îmbunătățire a situației, românii continuă să nu simtă această îmbunătățire. Nici cota unică de impozitare n-a fericit românii așa cum se spera și cu atât mai puțin „duduiala" economiei atât de anunțată și totuși invizibilă. Am revăzut în acest an, în special la nivel local, criza de oameni cu care se confruntă în special Alianța D.A., tot așa cum am văzut repuse în posturi personaje de tristă amintire ale guvernărilor trecute. Am văzut că Puterea poate fi uneori impotentă în fața încordării mușchilor Opoziției, ca în cazul schimbării președinților celor două camere ale Parlamentului. Am văzut multe lucruri proaste, am văzut multe fapte și mulți politicieni nelalocul lor. Pentru un singur an am văzut prea multe. Cel mai mult am văzut că erodarea unei coaliții se poate petrece din prima lună de guvernare și că încrederea atât de mare în politicienii care vin la putere poate scădea spectaculos. De pildă, mulți analiști se entuziasmează în fața procentului de 50% privind încrederea în președintele Băsescu, dar uită că la începutul mandatului său aceasta era de 70%. La un an de la schimbare lucrurile stau rău, deși în cursa pentru aderare stăm bine. Schimbările operate în justiție au avut un caracter formal, iar cetățeanul nu se simte cu nimic mai apărat decât înainte. La un an de la schimbare, românii au făcut deja pași serioși spre o nouă dezamăgire de proporții. Asemeni celei din 2000. Iar asta e trist.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 101, 16–22 decembrie 2005

Președintele colaborator și Președintele Alianței

La doar un an de la alegerea sa în cea mai înaltă funcție în stat, sintagma „președinte jucător" lansată de Traian Băsescu, pare să se fi transformat în cea de „președinte colaborator". Acest lucru s-a întâmplat pentru că Băsescu n-a considerat oportun să dea un răspuns normal acuzațiilor lui Emil Constantinescu, fostul șef al statului. Băsescu tinde să devină din ce în ce mai superior și mai arogant. Acest lucru este vizibil în cel puțin două cazuri. Cazul casei din Stefan Mihăileanu și acuzațiile de colaborare cu Securitatea. În ambele președintele a încercat să privească situația de sus, fără a se coborî și a explica elegant ce s-a întâmplat. Dacă în cazul casei, Băsescu s-a găsit în postura de a da telefoane în emisiuni televizate și a explica partea sa de adevăr, în cazul acuzației de colaboraționism el i-a dat cu tifla lui Constantinescu ca și cum acesta n-ar fi făcut parte din aceeași guvernare cu el. Stilul lui Băsescu lasă

să se întrevadă un om care nu face cinste funcției. A nu răspunde acestei acuzații și a o trata ca pe o pișcătură de țânțar nu poate fi în niciun fel o variantă câștigătoare, ci una pierzătoare. Nu va trece mult până când această problemă va deveni un scandal imens care îi va mai tăia din cota de popularitate atât de mult apreciată de Băsescu însuși. Președintele a devenit dintr-un personaj popular unul arogant de-a dreptul. El pare să fi fost atins de acel complex de superioritate atât de specific politicienilor români care ajung într-o funcție sau alta. Dintr-o dată ziariștii au devenit niște furnici neimportante, Opoziția e și ea destul de neînsemnată, iar predecesorii nu mai reprezintă nimic pentru simplul fapt că ei au fost, iar el e azi. Una peste alta, președintele nu pare să mai fie interesat de nimic, prin măreția funcției, el se crede intangibil. Această credință la făcut să terfelească constituția mai ceva ca Ion Iliescu în 2004 și să meargă la bilanțul Alianței D.A., unde s-a comportat ca în campania electorală, dând sugestii și atacând lucrurile ca și când ar fi președintele Alianței nu al României. Acțiunile sale din ultimul timp ne arată un președinte prea jucător, prea implicat și prea partizan. Ne arată un președinte care se vrea altul decât a fost, mai presus de națiune, mai presus de politicieni, mai presus de orice. Turnul său de fildeș este însă construit doar în apărarea sa și pentru a-l face superior. El este însă și foarte fragil și va începe în curând să se fisureze, iar mai târziu să se spargă. Și atunci se va mai compromite un mit. Și încă unul. Până când România se va schimba cu adevărat. Constatăm cu tristețe că Băsescu nu este aproape cu nimic mai breaz decât Ion Iliescu și că puterea președintelui îl face să se creadă mai presus de România.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 102, 22 decembrie 2005 – 13 ianuarie 2006

Criza de lideri și viitorul Văii

La fiecare început de an, discursurile politicienilor din Valea Jiului debordează de optimism. Întotdeauna anul care începe este caracterizat ca fiind cel mai bun din istoria localității. Însă problemele Văii Jiului și faptul că se află într-o zonă cel puțin gri a României pleacă de la lipsa concursului de idei, lipsa dezbaterilor adevărate dintre lideri adevărați ai comunității. Aici este, de fapt, explicația principală a marasmului politic în care se găsește această zonă. Orașele duc lipsă de lideri. De oameni care să știe, să vrea și să poată găsi și comunica soluții care să modifice această stare care se prelungește mult prea mult. La alegerile locale de anul trecut am înțeles că de fapt Valea Jiului se zbate într-o criză de lideri. În multe orașe lupta s-a dat doar între doi lideri (și aici mă refer la lupta pentru fotoliul de primar) din care unul fie era compromis de mandatul pe care îl avusese, fie nu era un lider în adevăratul sens al cuvântului pentru că nu avea nici notorietate și nici credibilitate. Prin urmare, criza de lideri era atât de evidentă încât s-a știut în unele cazuri chiar înainte de primul tur de scrutin cine va fi alesul. Dacă neapariția liderilor în anii electorali este considerată o cauză a timpului scurt de ajungere în prim-plan, nu apar lideri nici cu un an înainte, nici cu doi. De altfel, Valea Jiului n-a mai „scos" de mult un lider adevărat, ci doar parveniți și oameni care au plecat din funcții care le asigurau notorietate și au coborât pe plan local. Neapariția liderilor este dată de un mecanism care s-a perpetuat de la mandat la mandat, indiferent de cine l-a exercitat. În aproape toate orașele orice coalizare a câtorva persoane, în special a tinerilor, este privită cu maximă suspiciune și suprimată foarte repede. Orice formă de asociere este ucisă din fașă de către liderii potenți ai zilei pentru ca forma să nu poate ajunge ca la un

moment dat să poată genera un lider. Dacă în formele asociative nepolitice lucrurile stau așa cum am explicat, nici în organizațiile politice lucrurile nu stau mai bine. Aici promovarea are loc doar pe criterii oligarhice. Un tânăr lipsit de apartenența la un sistem oligarhic nu va putea niciodată să ajungă la un nivel de decizie, ascensiunea lui fiind suprimată de la primele semne ale dorinței puterii. Dacă însă prin cine știe ce minune se naște un lider adevărat, el va dispărea din zonă, fie voit, fie nevoit, pentru că nimeni nu-și dorește ca el să ajungă suficient de cunoscut și de priceput încât să poată genera un program și un curent de opinie favorabil lui. Nimeni nu-și dorește un lider care să aibă o viziune. Nimeni nu-și dorește un lider tânăr. Până când comunitățile nu vor avea minim trei lideri credibili și cunoscuți care să se prezinte în dezbateri și să se dueleze în idei, situația Văii Jiului nu se va îmbunătăţii în nici un fel. Iar asta ar trebui să ne pună pe gânduri pe toți. Din păcate, criza de lideri a continuat în 2005, va continua și în 2006, după toate cele care se arată până acum și probabil că va continua și în 2007. Dar nu poate continua la nesfârșit. Iar asta poate fi una din fărâmele de optimism de care ne putem agăța în acest început de an.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 103, 13–19 ianuarie 2006

Complicațiile averii

De-a lungul anilor, la nivelul cetățenilor și în presă au circulat informații conform cărora oamenii politici care au condus România sunt foarte bogați. Nu de puține ori, într-o localitate sau alta, într-o stațiune turistică sau în alta, cineva ne șoptea la ureche „asta e a lui Năstase" sau „asta e a lui Hrebenciuc", arătând spre o vilă somptuoasă sau spre un hotel proaspăt renovat.

Fiecare spunea asta, urmat de gândul, rostit sau nu cu voce tare, că niciodată nu va trebui să spună cum a dobândit una sau alta. De curând însă, averile, acum devenite publice, au început să le cauzeze politicienilor la imagine și într-un caz la dosar. Așa s-a ajuns la scandalul „mătușii Tamara" și a soției expert contabil a lui Dan Ioan Popescu. Pentru prima dată după '90, scandalurile de presă au o amploare atât de mare încât doi lideri de prim rang ai principalului partid de opoziție au fost forțați de împrejurări (și de colegii de partid) să se autosuspende din funcțiile pe care le-au ocupat la nivelul partidului. Mai în glumă mai în serios, putem spune acum că averea cauzează grav la imagine, atât de grav încât până și colegii de partid se dezic de tine pentru a nu le strica și lor imaginea. În cazul fostului președinte de la PSD București, justiția și-a intrat pe rol și va trebui, la un moment dat, să dea o rezoluție. În cazul Năstase însă, fostul președinte executiv al PSD se va confrunta în continuare cu o problemă de imagine și morală și mai puțin cu una penală. Cel puțin până în acest stadiu al scandalului. Dincolo de aceste aspecte concrete, rămâne însă problema confirmării a ceea ce până mai ieri se spunea pe la colțuri. Foștii conducători ai României dețin averi care nu pot fi justificate. Averi de milioane, de zeci și sute de milioane neoficial, nu pot fi dobândite într-o țară normală decât în câteva generații. Puterea însă te poate aduce în poziția de a ajuta la înmagazinarea unor astfel de averi și, desigur, la scurgerea și în buzunarele proprii. Semnalul dat de aceste scandaluri este unul de schimbare a etapei de existență a statului român.

Dacă nu este o vânătoare de vrăjitoare a actualei puteri, impulsionată de cererea de pești mari în lupta împotriva corupției venită tocmai de la Bruxelles. Asta în cazul DIP.

Cazul Năstase are alte valențe. Putem însă spune că s-a schimbat ceva în această etapă față de vechea etapă? Rămâne de văzut. Cu o floare nu se face primăvară. Așa cum nici cu două averi puse în discuție nu putem spune că politica românească s-a însănătoșit pe deplin. Trebuie însă remarcată presiunea dinspre interiorul PSD asupra celor doi lideri și cea a presei care a dezvăluit și analizat problemele cu averile ale celor doi pesediști de top. Săptămâna asta a mai ieșit la iveală o avere interesantă. O senatoare PD. Legătura ei cu Traian Băsescu este foarte clară. Va urma o altă autosuspendare? Greu de crezut. Ei văd acum doar averile opoziției. Oricum, a fost un moment în care presa și-a dovedit forța și un pas spre normalitate.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 104, 20–26 ianuarie 2006

Trezirea încasatorilor și începutul erodării

Săptămâna trecută s-a petrecut primul gest surprinzător pe anul 2006. Organizația Partidului Democrat din Petroșani a ieșit la atac împotriva principalilor adversari (PSD) după ce în mai multe rânduri încasase cu stoicism toate loviturile. Pentru prima dată, pediștii petroșeneni își lăsaseră deoparte plictiseala puterii și ieșiseră la luptă dreaptă, mediatică, după ce luni de-a rândul încasaseră lovituri după lovituri fără a da vreo replică. Dincolo de unele sfaturi prietenești care semnalau lipsa de comunicare publică, această acțiune a mai avut un factor declanșator. A fost străfulgerarea ideii că a început erodarea imaginii publice a partidului. Și nu s-au înșelat. A început. Erodarea guvernării, fie ea și locală, este o lege de fier în democrațiile postdecembriste. Și ea se face simțită și la Petroșani. Pentru prima dată după alegerile din 2004, ei înțeleg că lipsa unei activități și a unei preocupări constante față de principalele probleme, coroborată cu o comunicare catastrofală nu poate să-i ducă decât la pierzanie. Și au acționat. Pentru că viața politică din Vale este destul de anostă, nu puțini au fost cei care au exaltat la gândul că s-a declanșat un război. În parte au avut dreptate. Acesta a fost începutul. Ideea erodării și a semnului de întrebare care se mărește de la zi la zi în ce privește câștigarea a încă unui mandat nu le va da pace și îi va face să lovească și altă dată, dezicându-se astfel de eticheta de încasatori. Frica pierderii puterii și mai ales a privilegiilor care însoțesc această putere nu-i va lăsa pe pediști să doarmă cum au dormit un an și jumătate. Nici PSD-ul nu se va lăsa mai prejos. Rolul de stindard al opoziției anunțat va trebui susținut și de acum încolo și vor trebui scoase din amorțeală și celelalte organizații. Lucru care este valabil și pentru PD. În această săptămâna, ofensiva mediatică pedistă a fost și mai vizibilă. Alături de președintele liberalilor, președintele democrat a mai ieșit o dată în fața presei. Deja ideea construirii unei punți de comunicare directe cu presa și prin ea cu populația este evidentă. În puține cuvinte putem spune că pediștii s-au trezit. Rămâne să vedem care va fi rolul jucat de liberali în viitor, știut fiind că și ei au avut și au probleme de comunicare. Dacă înfruntarea putere-opoziție va deveni o regulă de câștigat nu va avea decât cetățeanul, pentru că va avea ocazia sa vadă care sunt mai buni, și democrația, care până acum a lipsit aproape cu desăvârșire pentru că nu s-a auzit decât o parte.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 105, 27 ianuarie – 2 februarie 2006

Macovei și scuzele presei

Actuala guvernare a reușit multe recorduri negative în numai un an și o lună de când deține frâiele puterii în România. S-a reușit însă și o premieră mediatică. Două cotidiane importante din această țară au fost puse în situația jenantă de a cere scuze public unui ministru. Aceluiași ministru. Considerată la un moment dat cel mai bun ministru al Cabinetului Tăriceanu, după Băsescu mai bună chiar decât Tăriceanu, Monica Macovei a reușit să ajungă unul dintre cei mai criticați miniștrii. Asta dacă nu luăm în calcul dezastrele gen Sulfina Barbu. De numele ei s-au legat inevitabil câteva scandaluri care au ținut prima pagină și titlul de „prima știre" pe mai toate televiziunile. Însă cele două cotidiane s-au lăsat târâte în aceste jocuri de informații venite pe căi mai mult decât suspecte. Dar, așa cum spunea cineva, nu contează cum obții informația, important este dacă ea se dovedește adevărată. Verificarea informațiilor s-a făcut pe fugă sau din surse neavizate, iar death line-ul impunea o decizie. Deciziile au fost să se publice acele informații. Ele au fost apoi infirmate sau nu s-au dovedit corecte în totalitate, iar cotidianele au ieșit șifonate și au trebuit să-și ceară scuze. Aceste fapte nu i-au făcut fericiți pe șefii celor două gazete, așa cum nu fac plăcere nici unui jurnalist din România. Ele deschid însă o cutie a Pandorei și lasă loc la o nouă dezbatere publică despre deontologia jurnaliștilor.

Premierul Tăriceanu va fi cel mai bucuros să declare deschisă o nouă dezbatere publică după ce ne-a mai cerut încă două cu privire la ora la care poate să-l sune pe procurorul general și dacă un ministru trebuie să plece pe baza faptelor comise înainte de a fi ministru. Incidentele ar fi trecut într-un plan secund dacă unul dintre cele două cotidiane nu ar fi condus de însuși președintele Clubului Român de Presă, Cristian Tudor Popescu, cel care și-a asumat și toată responsabilitatea pentru acel articol.

Ori acum, o perioadă cititorul se va uita lung la articolele de presă care vor acuza anumite persoane sus-puse în tânăra democrație românească. Fără îndoială că nu se va rata prilejul ca ziariști de la alte medii să iasă și să puncteze în defavoarea celor două cotidiane, așa cum nu vor rata momentul nici cei care se cred atotștiutori și într-ale jurnalismului. Așa cum se vor bucura și vor zburda din studio de televiziune în studio de televiziune cei care își făcuseră un obicei din a ataca presa și ziariștii. Greșeala colegilor noștri este pe jumătate iertată pentru că au avut demnitatea să-și ceară scuze, însă istoria sau măcar conștiința fiecăruia va avea consemnat că a fost un ministru căruia ziariștii i-au cerut scuze. De două ori. Și public. Lucru care nu s-a întâmplat, după cunoștințele noastre, în alte cazuri, care au ținut aceleași prime pagini și aceleași prime știri ca și Monica Macovei. Dacă cineva se îndoia de posibilitatea întoarcerii acesteia, la un moment dat, în fotoliul de lider marcant al societății civile. Iată că, acum se va putea produce fără probleme, având un fel de certificat în alb din partea presei. Numai că certificatul este pentru acum și atât și nu garantează nimic pentru evoluțiile ulterioare.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 106, 3–9 februarie 2006

Libertatea de expresie este baza democrației

Scandalul declanșat de publicarea caricaturilor profetului Mahomed a repus în discuție o temă care credeam că am depășit-o demult. Adică, până unde poate merge libertatea de expresie. Dacă nu cumva trebuie întocmită o listă de teme asupra cărora nu te poți exprima decât dacă ești de acord sau ai o părere bună.

Evident, nu asta credem noi, cei care mâncăm o pâine din această meserie bazată pe libertatea de expresie. Ce libertate mai e aia în care nu ai voie să-ți faci publică părerea față de un lucru sau altul, față de o idee sau alta, față de o religie sau alta. Pentru libertatea de expresie au murit oameni de-a lungul secolelor, iar cu cât înaintăm în mileniul trei aceste lucruri par să devină din ce în ce mai delicate. A fost mai întâi problema cu Holocaustul, apoi am intrat pe discriminarea pozitivă a tot ceea ce înseamnă minoritate, iar acum niște caricaturi au transformat lumea arabă într-un teatru de război. Este fără putință de tăgadă că nu trebuie să instigi la ură de rasă sau de clasă (deși, dacă ne uităm, occidentul n-a condamnat nici astăzi comunismul, așa cum a făcut-o cu nazismul), să îndemni la xenofobie. Dar o lucrare de artă, o idee, o părere trebuie să-ți fie permis să ți-o spui/expui public.

Asta este baza democrației. Să nu impui nimănui punctul tău de vedere, ci fiecare să își poată spune public părerea. Iar de la apariția unei caricaturi în ziar și până la incendierea unei ambasade și boicotarea produselor dintr-o țară sau alta e cale lungă. Iar evident acea cale a fost trecută într-o secundă. A ajuns chiar să se vorbească despre izbucnirea celui de-al treilea război mondial de la aceste proteste, unii considerând că astfel s-ar îndeplini profețiile lui Nostradamus. Nu puțini oficiali români au cerut ziariștilor din această țară să nu preia în ziare caricaturile cu pricina pentru a nu strica relațiile excelente cu lumea arabă. Avem cunoștință despre un singur caz de nesupunere (deși credem că a avut loc înainte de izbucnirea scandalului) cel al lui Andrei Gheorghe, care a arătat necenzurat aceste caricaturi în emisiunea pe care o realizează la Realitatea TV. De data asta s-a cerut să nu se preia caricaturile, mâine se va cere să nu se scrie despre o țară anume pentru a nu strica relația nu știu cui cu nu știu cine. Poimâine însă se va interzice să se mai scrie de președinte, de premier, de parlamentari ș.a.m.d. Orice îngrădire devine periculoasă pentru că ea creează un precedent care va fi dus apoi mai departe. Și nicio îngrădire nu este mai importantă decât un drept fundamental și decât libertatea individului. Ce ar fi fost dacă oficialii români ar fi cerut presei să nu critice verdictul în cazul pușcașului marin american pentru a nu strica relația noastră cu SUA? N-ar fi fost o încălcare a libertății presei? Urmează apoi sancțiunile. Dacă cineva îndrăznește să spună ceva despre asta, va fi întemnițat sau va avea de suferit într-un fel sau altul. Iar asta parcă ne sună cunoscut. Prin urmare, libertatea de expresie prelungită de libertatea presei este una dintre pietrele de bază ale democrației, iar cu orice îngrădire a ei nu suntem și nu vom fi de acord. Asta este normalitatea și libertatea noastră. Față de orice îngrădire a dreptului la liberă exprimare protestăm sincer și tranșant.

Nimeni nu are dreptul să ne bage pumnul în gură!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 107, 10–16 februarie 2006

Anul în care se vor clarifica multe

După cum a început, 2006 va fi anul în care se vor clarifica multe lucruri în politica românească, atât la nivel local, cât și la nivel central. Va fi un an al limpezirii apelor atât de tulburi ale politicii dâmbovițene, atât din punct de vedere doctrinar (vezi trecerea PD în barca Popularilor Europeni și tragerea cu de-a sila a liberalilor în aceeași barcă și schimbarea culorii oficiale a PSD-ului din albastru în roșu, la fel ca socialiștii europeni), cât și la nivel de lideri (vezi înghesuiala liderilor pesediști la Parchet și frământările tot mai aprinse din interiorul coaliției la guvernare). Va fi anul în care mai multe pisici vor fi rupte în sensul câștigării sau pierderii luptei dintre fracțiunile din interiorul partidelor. Garnitura de lideri pesediști de la nivel central va fi foarte probabil remaniată. Puțini sunt cei care mai cred în liderul Adrian Năstase după toate cele petrecute și câte se vor mai petrece. Deja grupurile din PSD își freacă toate mâinile pentru a pune mâna pe filiale și chiar pe conducerea centrală. Dar nici la Putere nu va fi liniște. PD-ul va împrumuta din ce în ce mai mult din superioritatea președintelui Băsescu și vor lovi în toți partenerii. Nici ceilalți nu se vor lăsa. Partidul Conservator, mai devreme sau mai târziu, va pleca de la guvernare, nu fără a trânti ușa și a crea un scandal. Udemeriștii se vor bate în continuare pentru problemele etnice, iar liberalii se vor fărâmița sub presa pedistă care vrea fuziunea. La nivel local, trecerile dintr-un partid în altul n-au fost puține și probabil vor continua. Cei mai mulți aleși pare să fi pierdut PSD–Petroșani, care a rămas cu un singur consilier. Aici luptele interne nu s-au finalizat nici pe departe, acestea continuând cu sârg și în acest an. Și la Uricani, PSD-ul își va da examenul continuării existenței în acest an. Nici în celelalte orașe lucrurile nu vor fi mai liniștite. Filiala vulcăneană a Partidului Conservator, împreună cu liderii săi, va face presiuni din ce în ce mai mari asupra acelora care nu sunt de aceeași părere cu liderul lor, iar acțiunile lor nu vor face rabat de la nimic, așa cum au procedat și în trecut. Se vor readuce în prim-plan metode de sancționare a opozanților demne de anii '40–'50. Vom asista în continuare la gesturi de poliție politică, care vor deveni mai dese și mai stringente, având ca ținte cetățeni ai municipiului, fie ei politicieni, ziariști sau simpli cetățeni. Conservatorii uricăneni s-ar mai putea întări. Pediștii locali și județeni vor continua să le ceară primarilor să treacă în barca lor promițându-le vremuri mai bune pentru ei și orașele lor. Cei tari însă vor rezista, deși nu le va fi ușor. Orașele sub asediu politic se vor afunda și vor căpăta o singură culoare. Nici în acest an nu există șanse prea mari să apară mai mult de unu-doi lideri noi care să se bată pentru conducerile orașelor. Iar lucrurile se vor aglomera în 2007. Una peste alta, anul acesta va clarifica multe lucruri, dar nu va schimba în mod radical viața politică a Văii. Asta dacă nu se va întâmpla nimic extraordinar.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 108, 17–23 februarie 2006

Președintele Băsescu, frate!

Luni seara pe postul public de televiziune l-am văzut într-un talk-show pe însuși președintele României. Pe lângă lejeritatea cu care trecea de la o temă la alta și lipsa de reținere de a da explicații asemeni unui profesor, am mai sesizat la președinte și un limbaj de tip

șmecheresc, de cartier. În două rânduri, Băsescu și-a încheiat frazele cu apelativul „frate". Acest apelativ este folosit foarte mult de adolescenți, ei dorind să pară cât mai interesanți în această perioadă de schimbări din viața lor, dar și la șmecherii „de cartier" care vor să-și demonstreze prietenia față de cel cu care poartă o conversație.

Una peste alta, „frate" este un apelativ folosit în păturile de jos și de adolescenți aflați într-o perioadă în care doresc să-și manifeste personalitatea, formându-și un stil propriu de comunicare. Regăsindu-l la președinte, am dedus că jocul de-a popularitatea al președintelui constă tocmai în aceste mici lucruri, iar aceste „arme" sunt folosite permanent de președinte, fie că se află pe stradă, în mijlocul oamenilor, fie că vine la televiziune. Țelul său este să fie cât mai popular, cât mai de-al nostru, iar pentru asta nu se dă în lături de la nimic.

Dar este cazul ca un președinte să vorbească astfel? El și-a construit, în anul care a trecut, un stil libertin, din ce în ce mai colțos față de ceea ce ar trebui să fie și să facă un președinte. L-am văzut pe președinte în multe ipostaze, în care, spun mulți, n-ar fi trebuit să se găsească, dar pe el nu l-a interesat. Tot așa cum l-am văzut acum și în ipostaza de a vorbi cu „frate".

Acest stil prinde la o parte a populației. Șmechereala este una dintre virtuțile post-decembriste. Evident că, acest stil aduce voturi. la fel cum e clar că și astfel l-a bătut pe Adrian Năstase. Însă, parcă un președinte n-ar trebui să fie și să vorbească așa. Un astfel de stil îl face popular, însă îl poate face și neserios în ochii oamenilor care văd că lucrurile merg din rău spre mai rău, dar președintele căruia i-au dat votul se ține de șotii, de expresii ciudate pentru funcția sa. Văzându-l pe președinte vorbind așa, după ce l-am văzut vorbind la per-tu cu muncitorii care au lucrat în vară la Mărăcineni, văzându-l bând din sticlă în noaptea de Revelion, n-ar fi exclus ca într-o zi, într-una din vizitele în țară, cineva să-l bată pe umăr și să-i zică: „președintele Băsescu, frate!" sau simplu „Băsescule, frate!". Nu cred că președintele s-ar simți stânjenit, probabil chiar ar gusta formula, însă funcția pe care se află n-are voie să accepte așa ceva. Un președinte de țară, ales cu mai multe sau mai puține milioane de voturi, trebuie să-și îndeplinească rolul de reprezentare al instituției, a țării și a românilor, a tuturor românilor, construindu-și o imagine sobră și având un vocabular care să nu includă apelative folosite la colț de stradă. Parcă așa trebuie să arate și să se prezinte un președinte. Ca să nu riscăm să părem noi, românii, o nație neserioasă, de băieți de cartier, purtând toți fes pe vârful capului și vorbind „la mișto".

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 109, 24 februarie – 2 martie 2006

Divorțul PD-PNL și noua temă politică

Relația dintre Partidul Democrat și Partidul Național Liberal s-a tensionat săptămâna aceasta încât cei doi parteneri care până mai ieri vorbeau despre căsătorie sunt acum în pragul divorțului. Mărul discordiei a plecat de la cel care nu lasă din mână politica, nici cea de partid și nici cea de președinte, și de la politica de expansiune a PD, care în dorința de a deveni mare nu mai ține cont de nimic. Fuziunea celor două partide era și nu era o temă de actualitate, așa cum nici temele lansate de liberali nu sunt tocmai cele prioritare pentru societatea românească în acest moment. Trebuie remarcat însă stilul ultimativ al invitației pediste care a avut rolul de a incita spiritele în PNL.

De acolo și până la punerea de paie pe foc de către președinte, care de la sosirea la Cotroceni n-a avut altă treabă decât să-i lovească pe liberali, n-a mai fost decât un pas. Iar pasul s-a făcut când Băsescu a aruncat cu piatra în PNL într-o emisiune televizată, conform stilului care l-a consacrat. În guvernările de coaliție (vezi guvernarea '96–2000) partenerii sunt sensibili la orice critică și acțiune neconformă cu ceea ce s-a negociat. Iar loviturile lui Băsescu cântăresc cu atât mai greu cu cât i-au vizat pe toți, cu excepția partidului din care provine el. Pentru că la începutul guvernării PNL-ul era vioara întâi, a și fost ținta cea mai importantă a președintelui, mai ales că Tăriceanu a și îndrăznit să nu facă cum a spus fostul său coleg de campanie electorală. Deși săbiile s-au ascuțit și de o parte și de alta, concubinajul Alianței D.A. nu se va rupe de dragul guvernării, tot așa cum și ceilalți doi parteneri vor sta și ei pitiți la guvernare, deși fiecare are motive de nemulțumire. În acest context tensionat, președintele Traian Băsescu, forțat de liberali prin cererea de a trece CSAT-ul la Guvern, a lansat tema unei noi modificări a Constituției. Adică reglarea acesteia prin stabilirea exactă a felului de republică care funcționează în România și renunțarea la struțo–cămila actuală, când președintele deși este ales de popor nu are prea multe atribuții constituționale. Cum era și normal, Băsescu nu vrea să audă de o republică parlamentară, în care președintele să fie ales de Parlament, cum există în majoritatea țărilor europene, pentru că acesta ar fi sfârșitul paradigmei sale de președinte jucător și l-ar transforma în spectator de-a dreptul. Lui Băsescu i-ar conveni de minune o republică prezidențială, mai ales în contextul transformării PD-ului în-tr-un puternic partid prezidențial, afiliat și la Partidul Popular European. Atunci Băsescu ar fi mulțumit. Mai ales dacă noul PD ar câștiga alegerile din 2008, ceea ce la momentul actual este destul de puțin probabil. Tema modificării din nou a Constituției necesită o adevărată dezbatere publică. Și trebuie făcută întocmai cu dorința alegătorilor, fie că va fi sporirea puterilor președintelui, fie că va fi o republică parlamentară. Prima variantă pare a fi mai aproape de dorința populară.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 110, 4–9 martie 2006

Se ascute lupta preelectorală?

Săptămâna trecută am asistat la o declanșare anunțată a luptei opoziției locale împotriva actualei guvernări și a presiunilor care se fac dinspre aceasta spre pesediștii rămași în funcții după alternanța din vara și toamna lui 2004. Momentul este destul de bine ales, dat fiind că în vara acestui an se împlinesc doi ani de la alegerile locale, fiind de fapt mijlocul mandatului. Au trecut doi ani care n-au fost extraordinari pentru putere și au fost grei pentru opozanți. Acum, la aproape doi ani, opoziția anunță începutul luptei pentru recâștigarea tuturor redutelor pierdute. Dar de ce abia acum?

Cunoscătorii știu că lupta pentru recâștigarea capitalului pierdut trebuie să înceapă imediat după ce ai suferit eșecul. De ce nu s-a întâmplat așa? Pentru că pierzătorii au trebuit să treacă prin furcile caudine ale colegilor de partid, după ce trecuseră sau nu prin cele ale electoratului. Au trebuit ca apele să se așeze. Deși dacă ne gândim că în cele mai multe orașe ideea de opoziție le e străină aleșilor locali, iar în alta ea nu poate fi exercitată din lipsă de personal, e clar că nu s-a întâmplat nimic. Au fost lupte, demisii, plecări, excluderi, jocuri,

lovituri, culise. Iar de acum lupta poate începe. Cel mai important partid de opoziție, PSD, a dat semnalul unității, iar cei mai slabi i-au chemat în ajutor pe cei mai importanți. Celelalte partide încă se mai gândesc. PRM-ul ar vrea și el, dar cu numai câțiva oameni nu se duce un război și nici nu se prea începe o luptă. Restul partidelor sunt într-un fel sau altul angrenați în jurul puterii fie că o recunosc, fie că nu. Deși clarificările s-au cam terminat, deși în unele locuri nu au existat de fapt, au apărut puține figuri noi și foarte puțini lideri care să dea senzația că pot înclina balanța voturilor din vara lui 2008. Nici nu poți acoperi degetele de la o mână.

Însă nici puterea nu stă cu mâinile în sân. Indiferent cum se cheamă ea, aceasta a înțeles că trebuie să facă ceva pentru a menține sau a salva cât se poate din numărul voturilor câștigate. Au înțeles că trebuie să lupte împotriva erodării. Câteva acțiuni au fost deja vizibile și își vor arăta sau nu efectul scontat în cel mai scurt timp. Bilanțul jumătății mandatului va fi un prilej de analiză. Vom asista cum am mai asistat în unele orașe la bilanțuri umflate, la lucruri neadevărate, la cumpărări de titluri și diplome, lucruri care își au rolul lor în construirea imaginii. Dacă însă opoziția se va deștepta, și în acest moment de bilanț va demonta falsurile și umflăturile atunci putem spune că aceasta s-a trezit. Semnalele date acum, atât de o parte cât și de cealaltă, semnalează o ascuțire a luptei, deocamdată a celei preelectorale, deși e doar un semnal, încă neconfirmat. De la lansarea unui semnal și până la concretizarea acestuia e însă cale lungă. Concretizarea se face cu lideri credibili, cu echipe coerente, cu strategi, cu strategii și … cu presă. Până acum n-am prea văzut niciuna. Scepticismul alegătorului în 2008 va fi mult mai mare decât în 2004. Lupta preelectorală va avea rolul ei, dacă va exista și va fi adevărată și credibilă. La fel cum și cea electorală va avea o importanță deosebită. Deocamdată, avem o dilemă de rezolvat. Se ascute sau nu lupta preelectorală Putere-Opoziție? Va fi ceea ce electoratul vrea să vadă?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 111, 10–16 martie 2006

Băsescu s-a lepădat de Tăriceanu

Într-un interviu acordat la începutul săptămânii unui cotidian central, președintele Traian Băsescu s-a dezis încă o dată de premierul Călin Popescu Tăriceanu. După ce au umblat prin țară la braț, s-au îmbrăcat la fel (cu scurte portocalii), s-au pupat și s-au răspupat, dar mai ales s-au promovat unul pe altul, relația dintre cei doi a ajuns în cea mai rece fază a existenței ei. După ce în scandalul legilor securității l-a beștelit în direct la televizor, făcându-l amnezic, acum Băsescu se răscoală și îl consideră pe Tăriceanu un partener de dialog nelegitim. „Eu n-am semnat cu domnul Tăriceanu, ci cu domnul Stolojan" ascunde de fapt o delegitimare a premierului, chiar dacă faptic, conform acestuia, a semnat cu alții. Alianța D.A., deși foarte tânără ca structură politică, a suferit însă câteva transformări importante, dintre care unele ireversibile (vezi povestea plecării temporare a lui Stolojan), însă proiectul a rămas în picioare fără a ține cont de persoanele care își puseseră semnătura. Aproape că putem spune că între cei doi nu mai există cale de împăcare. Între multitudinea de teme atinse în interviu (cei doi ziariști exploatând foarte bine momentul) Băsescu este atât protector, cât și critic la adresa PD-ului, însă aruncând vina asupra Guvernului și nu asupra conducerii

pediste. El vorbește despre alunecarea spre dreapta a fostului său partid, în perspectiva fuziunii, și răzgândirea liberalilor (a câta oare?), care pică iarăși prost în vorbele președintelui. Deși îi cere PD-ului să se oprească din racolarea de primari, parlamentari și a orice are o poziție publică, președintele mută răspunderea tot în terenul Guvernului, cu privire la repartizarea fondurilor către primării, îndulcind însă puțin tonul. Singurul punct în care atrage atenția liderilor fostului său partid se referă la anunțul prematur al susținerii pentru încă un mandat la Cotroceni. Dacă în urmă cu câteva săptămâni constatam divorțul dintre PNL și PD, acum putem constata cu lejeritate și divorțul dintre doi oameni care au reprezentat Alianța și dădeau impresia, până nu demult, că ar fi cel puțin amici, dacă nu chiar prieteni. Declarațiile președintelui pun astfel capăt unei relații tensionate și deschid ușa unei coabitări destul de grele de acum încolo, atât între cele două partide, cât și între cei doi poli ai puterii din România, președintele și premierul. Așa cum s-a lepădat de Satana de mai multe ori, în cadrul ceremoniilor de nășie, acum, prin aceste declarații, s-a lepădat și de Tăriceanu. Dacă va fi sau nu pentru vecie, vom vedea în viitor. Însă, contextul unui raport favorabil în mai și a unei decizii de aceeași natură la summit-ul din iunie, relația Băsescu-Tăriceanu este moartă în coteț și îngropată la Bellu. În contextul în care doar procurorii și serviciile secrete sunt lăudate de șeful statului, e greu de stabilit care va fi noul prieten al lui Traian Băsescu. Și mai ales cu cine „va semna" de acum încolo. În acest mandat și/sau în următorul. Cert este un lucru: acea relație nu va dura prea mult. Deoarece, Băsescu ne-a obișnuit să le ia capul prietenilor săi apropiați, iar mai nou să se lepede de ei.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 112, 17–23 martie 2006

Corectitudinea politică vs. portavocea liberală

Președintele Organizației de București a Partidului Național Liberal, Ludovic Orban, era, până mai ieri, un personaj simpatizat de unii și urât de alții pentru că avea tot timpul ceva de comentat la adresa președintelui Traian Băsescu. Cu declarațiile făcute săptămâna trecută în fața mai multor femei liberale, Orban a arătat că are o problemă cu ceea ce în literatura de specialitate se numește corectitudine politică (în engleză, political corectness) și că nu e nici pe departe un lider liberal de anvergură.

Dacă remarca ar fi fost făcută de un lider al unui partid oarecare, probabil nu ar fi stârnit atâta vâlvă, dar venind din partea unui lider al unui partid liberal, unde democrația nu e doar o vorbă aruncată peste umăr, lucrurile s-au întors împotriva sa ca un bumerang. „Simpaticul" Orban a devenit dintr-o dată antipatic pentru mai toată lumea, rostind pe gură în fața câtorva zeci de femei și a camerelor de luat vederi, ceea ce unii abia au curajul să șoptească pe la colțuri. În politica românească, corectitudinea politică nu are prea mulți adepți, dacă ne gândim că foarte puțini lideri politici s-au grăbit să comenteze discursul lui Orban.

Nici în Biroul Permanent al PNL, unde Raluca Turcan, una dintre cele trei femei incriminate, s-a dus cu jalba în proțap, ideea n-a fost comentată mai deloc. Asta spune mult și despre componenții acestui for. Reacția dură a venit, evident, din partea mediei, a reprezentanților ei care au luat poziție față de ieșirea necontrolată a liderului bucureștean. El și-a câștigat astfel mult mai multă notorietate și capital politic negativ decât și-ar fi câștigat

„pişcându-l” pe Băsescu timp de 10 ani. Dar cine e Ludovic Orban? După unii, el e supranumit „portavocea PNL” pentru că spune public ceea ce i se spune și ceea ce alții lideri nu ar putea și nici nu ar vrea să spună. După alții, e doar un personaj care dansează pe mese la chefuri. Nu de puține ori, în spatele declarațiilor lui la adresa lui Băsescu, mulți au văzut frustrările premierului Tăriceanu. De fapt și declarațiile la adresa celor trei persoane de sex feminin sunt bănuite tot de un „imbold” al actualului prim-ministru. Cea care a vociferat a fost tot Raluca Turcan, care după ce era „dezvăluit” public modul în care și-a construit cariera politică s-a trezit și cu soțul șomer, acesta fiind demis din fruntea Agenției pentru Strategii Guvernamentale. Legătura s-a făcut imediat, considerându-se că acesta a avut girul conducerii partidului când a deschis (pentru a câta oară?) gura în public.

Elena Udrea n-a mai catadicsit nici să comenteze fiind obișnuită să ia bobârnace, după ce a fost sursa convorbirii telefonice dintre Tăriceanu și Botoș, iar Mioara Mantale, nefiind căsătorită, a amenințat cu judecata, ca un prefect adevărat. Dincolo de acestea, tema corectitudinii politice, a discriminării pe criteriul sexului din politica românească și a prezenței minimale a femeilor în prim-planul vieții politice a fost deschisă. Dacă va fi subiectul unei dezbateri publice e greu de anticipat, mai ales că luptele din fostul partid de guvernământ (care au deținut poziția dominantă în viața politică în ultimele săptămâni) sunt departe de a se fi încheiat. Orban, însă, cu sau fără statutul de portavoce, s-a definit ca un politician care nu acceptă (nu știm dacă înțelege) corectitudinea politică. Așteptăm replica feministelor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 113, 31 martie – 6 aprilie 2006

Condamnarea comunismului și jignirea românilor

Condamnarea comunismului, ca ideologie și ca și rezultat, ar trebui să fie un demers aproape firesc. Mai ales că nu suntem în 1990, ci la 16 ani după acel prim an de cvasilibertate. Acest lucru a fost cerut luna trecută de un grup de 500 de intelectuali români, ca o recunoaștere a nenorocirilor înfăptuite în numele acestei ideologii. Președintele Băsescu însă a găsit o formulă de eschivare care pare cel puțin infantilă. El a cerut public o cercetare științifică din care să reiasă că regimul comunist este condamnabil în integralitatea sa. Adică, președintele consideră invariabil că regimul de până în 1989 a avut și părți bune. Ceea ce este fals.

Blestemul României a fost că a avut președinți care au provenit din sistemul comunist (de la vârf sau pur și simplu din sistem), iar, de câte ori a venit vorba despre comunism, aceștia s-au arătat indulgenți și moderați. Orice om care a citit două cărți despre ce a însemnat comunismul și cum s-a instaurat el, care a fost preţul plătit de cei care n-au fost de acord cu această ideologie, ştie că acest regim n-a avut nimic bun. Ca să nu mai spunem de cei care l-au trăit și au putut înțelege (atunci sau mai târziu) ce a făcut acesta din România. În acest context o negare a răului cauzat de comunism, asemeni celei practicate de Băsescu, este o jignire la adresa noastră a tuturor. Este o jignire asemeni celei aduse de cineva unui evreu care a supraviețuit holocaustului, spunând că holocaustul n-a existat. Ce dovadă științifică mai așteaptă Băsescu decât miile de cărți care s-au scris despre ororile comunismului, despre ceea ce supraviețuitorii închisorilor comuniste au povestit și mai pot povesti. Ce dovada

mai vrea Băsescu decât milioanele de dosare realizate de Securitate, de miile de români care au zăcut în închisori zeci de ani doar pentru că n-au fost de acord cu ideologia oficială sau cu modul de punere în practică. Prin această punere la îndoială a răului înfăptuit de comunism, Băsescu pune la îndoială însăși Revoluția din 1989, sau schimbarea timidă de regim care a avut loc atunci, chiar și cele patru cicluri electorale care au avut loc în România până acum și chiar funcția pe care o ocupă astăzi. Gestul lui Băsescu are consecințe multiple și generale. Are consecințe asupra a ceea ce înseamnă România azi. Pentru că fără trecut nu poți avea prezent și nici viitor. Este, poate, cea mai mare gafă a președintelui de la venirea la Cotroceni. O gafă care arată că acesta a devenit dependent de serviciile secrete (în cadrul acestora, ca și în unele structuri ale Armatei și Ministerului de Interne, continuitatea dintre comunism și democrație fiind de bază) care îi toarnă în ureche astfel de teorii care nu pot decât să jignească pe toți cei care i-au dat votul în 2004. Este aproape sigur că gestul său este cauzat și de lipsa unor consilieri mai preocupați de această chestiune. Fără a minimaliza meritul soților Săftoiu sau a analistului Dorel Șandor, în acest moment este foarte vizibilă lipsa din staff-ul prezidențial a lui Andrei Pleșu (astăzi membru în Institutul pentru Cercetarea Crimelor Comunismului). Chiar dacă nu-i mai este consilier, Băsescu s-ar fi putut consulta în această privință cu cunoscutul scriitor. După cele declarate, putem susține aproape 100% că nu a făcut-o, iar prin ceea ce a spus ne-a jignit pe toți, votanți sau nu. Sper ca românii să nu uite.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 114, 7–13 aprilie 2006

Nevoia de politici speciale

Ideea necesității unor politici publice speciale nu este nouă. Numai în conținutul acestui ziar ea are circa doi ani vechime. Însă în realitate ea există doar la nivel de discuții, fără însă ca nimeni să facă ceva concret în această direcție. Fie pentru realizarea unei metropole cu șase sectoare, în locul celor șase orașe, fie găsirea unei alte formule care să facă Valea Jiului o zonă cu un statut special.

Evident, există două direcții din care această inițiativă poate să ajungă din nou în discuția publică și apoi să se întâmple. Este direcția „de sus în jos" dar mai consistent decât a încercat PSD-ul prin numirea unui guvernator fără însă a i se da pârghiile necesare unei acțiuni concrete și direcția „de jos în sus", adică de aici, dintre noi, ideea să pornească și să se ridice, devenind într-un timp scurt operabilă. Cunoscând zona, oamenii, liderii și mai ales edilii, realizarea celei de-a doua variante este aproape sigur că nu se va întâmpla. Deși comunitățile pe care le conduc sunt mici și fără putere financiară, unii edili sunt principalii opozanți ai acestei idei deoarece consideră că realizarea unui astfel de demers le-ar știrbi din privilegii și, cel mai important, din putere. Exemplu stă lansarea ideii realizării unei metropole în Valea Jiului de către președintele Consiliului Județean, care deși a fost lăudată de unii primari a rămas la stadiul de idee, fără a fi crescut vreun pic. Singura idee de coeziune este cea a asocierii dintre consiliile locale și Consiliul Județean pentru realizarea unei gropi de gunoi ecologice la Petrila. În rest…

Despre alți oameni nu prea putem vorbi. Oamenii de afaceri au fost dintotdeauna în zona aceasta destul de dezbinați, mai ales că fiecare dintre cei mai importanți este afiliat unui

partid, partide care fie sunt foarte slabe, fie l-au dat pe primar și majoritatea consilierilor și nu pot accepta ca aceștia să rămână fără privilegii. Abia acum se încearcă coagularea lor într-o organizație, dar până la constituirea unei voci comune va mai curge multă apă pe Jiu. Ar mai rămâne lideri ai societății civile și mass-media prin liderii de opinie. În primul caz, aceasta este foarte slabă și fără lideri impozanți în rândurile ei, prin urmare fără puterea de a impune o temă în dezbatere publică. În ce privește presa, aceasta este atât de dezbinată și de fărâmițată încât ziariștilor le e greu să se pună de acord și dacă mâine dimineață va răsări soarele. Nici aceștia nu prea pot să impună o temă în dezbatere publică. Rămâne așadar, soluția luării unei decizii într-un for superior: Guvern, Parlament și realizarea unei regiuni administrative cu caracter special, astfel încât să fie foarte ușor ca banii europeni să fie investiți aici și să se ridice astfel, în primul rând din punct de vedere economic, zona. Dacă acest lucru nu se va întâmpla (și are toate șansele să nu se întâmple), prăpastia economică dintre Valea Mureșului și Valea Jiului se va adânci, iar această zonă va rămâne tot oaia neagră a județului și a României. O zonă care nu se regăsește nicăieri, pentru că nu e interesantă pentru nimeni. Nici pentru politicienii mari deoarece nu iau voturi foarte multe și nici pentru Uniunea Europeană pentru care, ca așezarea umană, este foarte mică. Așa să ne fi fost sortit?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 115, 14–20 aprilie 2006

Proba de curaj

Astăzi, în România, este o adevărată probă de curaj să fii jurnalist. Asta dacă avem în vedere că fiecare jurnalist își face meseria cu conștiinciozitate, ceea ce în mod clar nu este o caracteristică generală și nici viceversa nu e dominantă.

Jurnaliștii sunt astăzi țintele preferate ale tuturor potentaților, ai celor aleși într-o funcție sau chiar a autorităților. Tonul acuzelor, apostrofărilor, înjurăturilor sau chiar bruscărilor celor care își fac meseria de jurnalist este dat de la cel mai înalt nivel, de la Cotroceni. Adversitatea președintelui Traian Băsescu a devenit deja proverbială. Iar pentru asta nu i-a trebuit decât un an și jumătate. El a apostrofat de la analiștii care își fac veacul prin studiourile de televiziune, până la reporterii de teren, pentru simplul fapt că l-au criticat pentru o acțiune sau alta, sau pentru că i-au adresat întrebări incomode. A trecut de la „guru media" la „ai în spate pe cutare", de la „mafioții plătesc, jurnaliștii întreabă" la a da indicații ziariștilor despre ce trebuie să facă și să le spună oamenilor. Evident gestul său nu a rămas fără imitații.

Apropiatul său prieten, Gigi Becali, incomodat de întrebarea unui reporter de sex feminin și-a pus bodyguarzii să o bruscheze, pentru ca apoi să nege vehement acest lucru. Doi oameni pe care presa i-a făcut ceea ce sunt azi, au devenit cei mai mari adversari ai ei, dar mai ales ai ideii de presă liberă, cea care îți poate fi incomodă câteodată. Un alt exemplu de acuzare a presei este cazul nepoatei senatoarei Norica Nicolai.

Ziariștii sunt, în opinia parlamentarilor români, plătiți și din banii jurnaliștilor, vinovați de scandalul generat de faptul că o persoană a putut intra în plenul Senatului și chiar a putut vota. În timp ce senatoarea liberală a fost spălată de colegii de bancă, presa a fost desemnată singura răspunzătoare. Adică, „ce tot își bagă ziariștii ăștia nasul, dom'ne, și ne tot filmează și ne fotografiază cum dormim și cum votează alții în locul nostru". Acestea sunt doar câteva dinte cele mai recente și vizibile reacții împotriva jurnaliștilor care au avut loc în România.

Lor li se adaugă alte sute de cazuri în care jurnaliştii sunt bătuţi, ameninţaţi, tracasaţi, târâţi prin tribunale. Presiunile asupra ziariştilor au devenit ceva cotidian, fie că sunt economice, fizice sau atentează la libertatea și sănătatea acestuia. Iar asta, în mod total anormal, a devenit ceva neînsemnat pentru marele public. Într-un cuvânt, în România, meseria de jurnalist a devenit sinonimă cu sporturile extreme, ceea ce poate fi atuul pentru care Facultăţile de Jurnalism sunt foarte căutate. Tot mai mulţi tineri vor să treacă această probă de curaj şi să devină ziarişti într-o ţară care se vrea europeană, dar care tinde din ce în ce mai mult să semene cu Belarus și alte ţări asemeni acesteia.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 117, 5–11 mai 2006

Cine are nevoie de alianța PSD-PRM

Dincolo de ciorovăiala dintre partidele din coaliţia guvernamentală, de impozitul inventat de conservatori, de râsul liberalilor la pamfletul excepţional al lui Mircea Dinescu, săptămâna trecută a avut loc un alt eveniment politic foarte important, de astă dată în barca Opoziţiei. Liderul PRM, Corneliu Vadim Tudor, și-a făcut apariția pe aproape toate posturile de televiziune (unde până mai ieri era prezent doar pe OTV-ul lui Dan Diaconescu, acesta fiind și primul efect al alianței) și a trâmbițat printre multe alte idei, că s-a înțeles cu Mircea Geoană să semneze un protocol de colaborare parlamentară. În prima fază, nimeni de la PSD n-a fost de găsit, apoi purtătorul de cuvânt a negat energic pentru ca peste câteva ore, însuşi Geoană să iasă şi să spună că aşa e. Cum era de aşteptat, mai mulţi lideri importanţi, printre care de data asta nu se numără Ion Iliescu, au cârtit la decizia care pare să fi fost luată de Geoană, fără să se fi consultat cu nimeni. Ideologul de serviciu al Grupului de la Cluj și într-un timp al PSD și al președintelui acestuia, i-a dat o bâtă peste ochi liderului PSD. La PRM, mormânt, așa cum ne-am obișnuit. Nimeni nu comentează deciziile șefului. Nimeni n-are altă părere decât cea oficială. Dincolo de aceste date, însă, rămâne întrebarea: cine are nevoie de această alianţă?

Slăbit în urma scandalurilor care îi au sau i-au avut în prim-plan pe liderii săi, PSD avea nevoie să se simtă sprijinit de cineva, chiar dacă colabora bine cu partidul lui Vadim, încă de la intrarea în opoziție. Cum un fost aliat de nădejde, Partidul Conservator, s-a aciuiat la guvernare, trebuia găsit un partid de opoziție. Singur în această parte era PRM. Știindu-se vlăguit, liderul PSD a apelat la mitraliera de vorbe a lui Vadim pentru a-i străpunge pe cei care conduc astăzi țara. De partea cealaltă, liderul PRM și al său partid aveau nevoie să se legitimeze încă o dată ca o voce obișnuită, neextremistă, o voce aproape credibilă, o voce care să aibă acces neîngrădit la mass-media. Iar pentru aceasta avea nevoie de girul unei alte forțe politice. De spălarea trecutului injurios de către unul dintre cei mai atacați. Și pentru aceștia, singura variantă era PSD-ul. La auzul acestei alianțe, despre care toți s-au grăbit să spună că nu va fi un fel de Alianța D.A., mulți analiști și-au amintit de patrulaterul roșu, care a condus România în anii '90. Pe bună dreptate, mai ales că acum fostul partid de guvernământ și-a înroșit culoarea reprezentativă. Primul fruct va fi o moțiune de cenzură, care va fi depusă luna viitoare. Aceeași moțiune despre care se zvonește de câteva luni că va fi votată de pediști și va fi sfârșitul Guvernului Tăriceanu. Dincolo de colaborarea parlamentară, ar

fi interesant ca cele două partide să facă schimb și de proiecte. Fără pic de imaginație ne întrebăm cum ar arăta Generația 2008 din PRM, după ce nici cea din PSD nu are alt atribut decât cel numeric (la ședință fiind, după estimările optimiste, 1000 de participanți) sau o revistă gen România Mare în concepție pesedistă. Ar fi ceva, nu? Ceva mai interesant decât o alianță parlamentară, cu perspectivă limitată.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 118, 12–18 mai 2006

Uniunea Europeană ne mai lasă să așteptăm

Contrar tonului super-optimist al autorităților române și a multor politicieni, Raportul de Monitorizare făcut public marți, 16 mai, n-a fost chiar atât de pozitiv pe cât s-a așteptat. Chiar dacă am întrecut Bulgaria și am făcut mai multe reforme importante printre care se numără și cea din Justiție, oficialii europeni și-au luat o marjă de eroare, știut fiind că românul abia așteaptă să ia o notă bună pentru a se culca pe ureche. Acesta pare să fi fost principalul argument însoțit și de alte câteva domenii problematice încă, cum sunt agricultura și siguranța alimentelor. Nici chiar în lupta împotriva corupției oficialii Uniunii nu par foarte convinși, până acuma fiind văzute pe ecran numai plimbările pe la Parchete și nici un „pește mare” împotriva căruia să se fi dat o sentință definitivă. După anunțarea Raportului în Parlamentul European, doi dintre cei mai importanți oficiali ai Comisiei au trecut la o vizită fulger de consolare, după modelul lui Bill Clinton din 1997, când, la Madrid, Statele Unite spuseseră „pas” la intrarea României în NATO. Cei doi au venit în România în încercarea de a mai pansa rănile pricinuite de amânarea până în toamnă a verdictului în ceea ce privește aderarea la Uniune, care a rănit puternicul orizont de așteptare. Mai devreme sau mai târziu tot vom intra, deși despre soluția 2008 nu se discută. În timpul acesta, în țară, premierul Tăriceanu dădea singur explicațiile pentru neanunțarea datei aderării, pentru ca o zi mai târziu însuși președintele Traian Băsescu să aterizeze la București, după atât de mediatizata operație și convalescență de la Viena. Este aproape sigur că președintele putea face un efort să fie în țară la ora anunțării concluziilor Raportului, însă conflictul dintre cei doi lideri politici ai României nu ține cont de nimic decât de orgoliul celor doi. Consecințele sunt însă și unele pozitive. Premierul Tăriceanu a rostit miercuri în Parlament cel mai bun discurs din cariera sa politică, în care îndemna partidele la unitate în vederea realizării scopului primordial al națiunii române: integrarea. Deși aliați neoficial, liderii celor două partide de opoziție au dat două răspunsuri total diferite. În timp ce Mircea Geoană accepta explicit cererea premierului de consens, Corneliu Vadim Tudor arunca cuvinte grele înspre Palatul Victoria. Dacă liderul PRM a spus-o pe șleau, Geoană a lăsat loc la îndoieli. Probabil că nici Tăriceanu nu crede sincer în cuvintele acestuia. Dincolo de toate, rămâne însă pisica neruptă în ce privește aderarea la Uniunea Europeană. De fapt, în ultimele luni ideea aderării începuse să fie conștientizată mult mai clar în special în mediul de afaceri, dar și la nivelul simplului cetățean. Lăsarea ușii întredeschise până în luna octombrie ar trebui să-i motiveze și mai mult pe politicienii români preocupați mult mai mult de luptele dintre ei decât de aderare. Iar asta trebuie să se schimbe măcar acum în al 13 ceas. Vor reuși?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 119, 19–25 mai 2006

Frica de Ion Iliescu

Greu născutul Pol Social a luat ființă, în sfârșit, săptămâna trecută. Nu însă fără ca liderii actuali ai PSD să nu își arate frica față de o astfel de construcție politică (pentru că trebuie spus că va fi, până la urmă, o construcție politică). Dar care este problema liderilor PSD. Problema lor este că nu-l mai pot lăsa pe Ion Iliescu să conducă PSD-ul, dar nu-și pot permite nici să-l aibă ca adversar, deoarece, „Bunicuța" are un capital popular de simpatie de care nu se apropie niciunul din liderii actualei gărzi a PSD. Așa s-a născut dilema și frustrarea acestora la auzul numelui Polului. Încă de conferința de înființare, Mircea Geoană a ținut să-l certe pe primul premier post-decembrist, Petre Roman, și să-i amintească dorința lor ca Polul să fie și să rămână un seminar. Iliescu însă tace și face. El nu se ia la harță cu actualul președinte, pe care însă l-a catalogat definitiv prin calificativul „Prostănac", ci aruncă doar mici mănuși. El nici nu se gândește ca această construcție să nu devină la un moment dat partid. Un partid care să-i ofere, din nou, postura care i-a intrat în sânge, aceea de a conduce.

Este limpede ca lumina zilei că, Iliescu nu e câtuși de puțin satisfăcut de statutul de lider al senatorilor PSD. El vrea un partid cu o structură în teritoriu, la dispoziția sa. Cu vizite. Cu întâlniri cu cei care-l iubesc și o să-l iubească până la sfârșit. Dorința lui Iliescu fiind atât de clară, Geoană și Compania nu știu ce carte să joace. Ei știu că fostul președinte, al țării și al PSD, este incomod în partid dar este mult mai redutabil în afara acestuia. Pe de altă parte, fără capitalul electoral al lui Ion Iliescu, PSD nu mai este, aproape sigur, cel mai mare partid, ci doar unul sub 20%. Așa se răzbună modul în care Ion Iliescu a condus partidul. De pe o poziție de forță, deși propovăduia consensul. Chiar și atunci când era izolat la Cotroceni, iar în fruntea partidului se instaurase ferm Adrian Năstase, Iliescu era o voce puternică. Când Năstase a vrut cota unică, Iliescu i-a arătat degetul și premierul de atunci n-a mai adus vorba. Când l-a făcut arogant acesta a încercat să dreagă busuiocul și să mai pupe niște babe, să iasă în teritoriu în cizme de cauciuc, postură care, bineînțeles că nu s-a lipit de ștaiful de cartierul Primăverii. Cu sau fără el în fruntea partidului, PSD a trăit și trăiește prin și cu frica de Ion Iliescu. Am putea spune că e chiar viața, dar și coșmarul acestui partid. Înlăturat de la decizii la congresul de anul trecut, acesta a rămas cel mai „greu" membru. Testul de maturitate va fi trecut sau picat de partid când Iliescu va fi plecat de acolo. Asta însă depinde de importanța pe care o va avea Polul Social, de numărul intelectualilor de stânga (cam puțini, dar atât de visați) care se vor ralia demersului lui Roman și Iliescu. De luciditatea pe care o va manifesta primul față de omul care l-a mai sacrificat o dată și, probabil, o va mai face dacă va fi nevoie. Un lucru însă e cert. Actualilor lideri ai PSD în frunte cu Geoană le e o frică teribilă de blajinul nea' Nelu. Iar asta nu se vindecă nici cu acest medicament dur, apropiat de România reală, care se cheamă Opoziție.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 120, 2–8 iunie 2006

Nepregătiți pentru toleranță

Duminica trecută am revăzut cu toții de ce n-am reușit să ajungem la nivelul occidentului, din niciun punct de vedere. Am văzut că nu suntem pregătiți pentru nimic, că suntem

la fel de netoleranți ca la începutul secolului trecut. Că ne interesează foarte mult lucruri despre care ar trebui să discutăm, eventual, la o șuetă relaxată. Am văzut că nu suntem în stare să acceptăm niciun fel de manifestare care nu ne convine, ci că în loc să trecem de acel moment suntem mereu dispuși la a da o bâtă în cap oricui are ceva de obiectat sau de cerut. În mod cert v-ați dat seama la ce fac referire.

Este vorba despre marșul homosexualilor de la sfârșitul săptămânii trecute, manifestare care a fost umbrită și de această dată (anul trecut au fost iarăși probleme) de incidente. Fără a fi fost de ajuns că înainte cu câteva ore de acest marş, o organizație cu tentă legionară a avut voie să protesteze, culmea tot printr-un marș, dar al normalității, homosexualii au fost încă o dată loviți și înjurați pentru că au înțeles să iasă pe stradă și să ceară unele drepturi. În locul unei discuții, cu argumente pro și contra, gay-ii participanți la manifestări au primit bocanci între ochi și înjurături. Cu ocazia asta însă pe străzile din Bucureşti a fost iarăși vizibilă zvastica și alte simboluri legionare. Precum și folosirea simbolurilor religioase ca și argument. Asta parcă sună cunoscut. Din cărți. Ceea ce în mod cert ar trebui să ne îngrijoreze mult mai mult decât faptul că niște minoritari, fie ei și sexuali, își cer drepturile. Tot la fel de îngrijorați ar trebui să fim de faptul că Biserica Ortodoxă a aruncat iarăși cu piatra, chiar dacă în mod simbolic, la fel cum cel puțin un partid pare să fi fost implicat în altercațiile care au umbrit manifestarea de duminică, iar altul a dat o mână de ajutor celor care proslăvesc românismul. Ceea ce s-a petrecut ar trebui să stârnească o regândire a valorilor naționale. Putem să mai blamăm astăzi pe cineva pentru că are altă orientare sexuală decât noi, putem astăzi să mai oprimăm dreptul cuiva la liberă exprimare și la a manifesta în mod pașnic pentru a-și revendica un drept sau altul? În mod cert, nu. Iar, practici ca acelea de a arunca cu ouă pentru că nu ne plac cei ce mărșăluiesc pe strada noastră ar trebui să fie doar amintiri neplăcute. Propuneri de consultare a poporului, gen Gigi Becali, era aproape în firea noastră de români să apară. Să facem un referendum să vedem dacă românii sunt de acord cu homosexualii. De acord. Și dacă iese NU, ce să facem, să le rupem capu'? Să-l scoatem de la naftalină pe Antonescu, pe Corneliu Zelea Codreanu? Parcă eram la alt nivel. Sau nu?

Oricare ar fi răspunsul, suntem parcă blestemați să ne învârtim în cerc să ne reîntoarcem periodic pe unde am trecut cu anii în urmă, iar asta devine exasperant pentru orice român care speră că într-o zi o să ajungem acolo unde trebuia să fim deja. Dacă duminica trecută ar fi fost un test al toleranței, ca nație l-am picat din nou, am dovedit că suntem nepregătiți la acest capitol, așa cum tot nepregătiți suntem și la altele. Dincolo de a ține de europenism, toleranța ține de normalitate. O normalitate la care parcă refuzăm să ajungem.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 121, 9–15 iunie 2006

Ora bilanțului și moartea Opoziției

După cum am mai spus și am mai scris, a sosit ora bilanțului de mijloc de mandat. Ora la care primarii, șefii partidelor, consilierii pot și trebuie să vină în fața electoratului și să spună ce au făcut, ce n-au făcut și de ce și una și alta. Iar acest lucru se întâmplă cel puțin în publicația de față.

Categoric, momentul ar fi trebuit să fie oportun pentru Opoziție, care să facă și ea un bilanț critic al celor doi ani. Dacă primarii nu avem nicio îndoială că nu vor scăpa prilejul să-și

popularizeze realizările și să-și ascundă cât mai bine neîmplinirile, avem totuși o îndoială mare că, cu maxim o excepție, în toate celelalte orașe momentul va trece nemarcat de către Opoziție. De fapt, dacă ne gândim bine, putem decreta că în Consiliile locale din Valea Jiului Opoziția a murit sau este în ultima fază a existenței sale morale. Cum altfel am putea caracteriza o atât de neinteresantă acțiune a consilierilor care fac parte din niște partide, care, cel puțin teoretic, nu fac parte din majoritatea acelui consiliu. Preocupată mai mult să explice votul „în unanimitate" devenit, în mod cu totul aberant, o modă, la care este mai mult decât complice, poate chiar coautor, Opoziția și-a semnat singură certificatul de pieire, întărind percepția generală că în Consiliile locale toți cei 19 consilieri sunt „o apă și un pământ". Lucrurile au fost evidente de mult timp. Imediat după constituirea actualelor foruri legislative. Când cei care trebuiau să asigure un cor critic s-au bucurat nespus de scaunul moale pe care urmau să zacă patru ani. Într-atât încât au uitat de ce i-au trimis alegătorii în acele organisme. Lucrurile au devenit clare mai de curând, când un reprezentant al unui veşnic partid de Opoziție a fost preocupat, în direct la televiziune, să explice de ce în Legislativele locale 90% din Proiectele de Hotărâri se votează în unanimitate. Vrând să spele imaginea tuturor celor care ar trebui să exercite rolul de opozanți, respectivul politician a reușit să devină un excelent exponent al Puterii, folosind retorica unuia dintre aceia. Atunci, pentru orice observator al vieții politice locale, mai avizat sau mai puțin avizat, a devenit cât se poate de clar de ce lucrurile în Valea Jiului nu se mişcă mai repede. Fie că sunt din partide ale Majorității, fie că sunt din partide ale Opoziției, politicienii Văii Jiului sunt educați politic în aceeași manieră, gândind aproape la fel.

Cât de asemănător cu adversarul tău politic (de formă) trebuie să fi ca să folosești același gen de argumente sau chiar argumente identice. Așa cum am mai spus și altă dată, meteahna Văii Jiului este că nu există o competiție adevărată între lideri adevărați. Până când oare va mai ține această boală? Răspunsul stă în votul cetățenilor acestei zone năpăstuite și cu această boală grea, a inconsecvenței și lipsei de viziune, manifestată de politicienii, așa-ziși din Opoziție. Până una alta, Opoziția a murit, trăiască Puterea și primarii. Iar bilanțurile să fie cât mai pozitive.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 122, 16–22 iunie 2006

Descoperirea mediocrității

Atât de dezbătutul discurs al președintelui Traian Băsescu în fața Parlamentului a avut un merit aparent destul de nesemnificativ, însă destul de important. A scos la iveală cauza cea mai importantă a stagnării noastre obsedante de decenii: mediocritatea.

Acea mediocritate care a acaparat cu totul societatea românească și care este constituită în special din multitudinea de caste create pe mediocritate ca sistem. Acea mediocritate care nu lasă locul valorii adevărate să răzbată, probabil, pentru că diferența ar fi vizibilă. Acea mediocritate din toate domeniile de activitate, iar aici meritul lui Băsescu este că a vorbit, deși voalat, și despre mediocritatea clasei politice, el fiind politician.

Mediocritatea a înfășurat România în acești ani prin câteva arme foarte simple și simpliste. Nepotismele și relațiile au fost criteriile principale de selecție a oamenilor, iar asta se vede peste tot. Clasa politică, dacă ar fi fost o elită și nu o baltă din marea de mediocritate, ar

fi trebuit să spargă acest viciu național. N-a făcut-o. Iar pentru asta suferim toți, deopotrivă. Că un politician a găsit prilejul să vorbească despre ea, e un început, însă nu un capăt de coridor. Dispariția mediocrității trebuie să înceapă cu înnoirea clasei politice și crearea unei elite adevărate. În toate domeniile. Până atunci…

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 123, 23–29 iunie 2006

Scandaluri peste scandaluri

Până acum, vara aceasta a fost plină de scandaluri. În doar trei săptămâni, sau nici măcar atât, în România s-au întâmplat multe. Avem un oraș reședință de județ care la ora actuală este condus de nu se știe cine, avem dispute și scandaluri între șefii institutelor de sondare a opiniei publice, avem dispute și inadvertențe între ziariști, aparținând aceluiași trust media. Avem fotbaliști și legionari cu titlu de Mari Români și un top zece în care sunt reprezentanți ai multor categorii, fiind considerat contrafăcut. Iar dacă la acestea mai adăugăm și deja învechitul scandal dintre Băsescu și Tăriceanu, în care ultimul se apără tot mai stângaci, confundând partidul cu Guvernul și invers, și cearta sa cu președintele pe soldații din Irak, putem spune că avem o vară plină. Sau o vară de pomină. O vară în care aproape că nu mai poți să-ți iei un bine meritat concediu pentru că la întoarcerea din acesta ai putea găsi o Românie transformată într-un imens scandal, în care toată lumea se ceartă cu toată lumea. De fapt, cu excepția faptului că s-au înghesuit toate în câteva săptămâni, aglomerația aceasta de scandaluri nu iasă din tiparul cu care ne-am obișnuit în ultimii ani. Iar dacă ne gândim că avem la guvernare o coaliție de patru partide, lucrurile par aproape normale, deși nu ne mai aducem aminte cum a fost între ’96 și 2000. Până acum se discuta despre neapariția pe lista celor cu probleme penale a niciunui pedist, când dintr-o dată ne-am trezit cu doi, și nu unii oarecare. Primarul și viceprimarul municipiului Râmnicu Vâlcea trebuie să explice cum se dau autorizațiile la primăria lor după ce vicele a fost prins în flagrant, luând o sumă mare de bani de la un om de afaceri. Auzind, președintele Emil Boc a scos din valiza cea veche instituția excluderii, însă doar în cazul vicelui, deoarece primarul nu fusese încă arestat, deși el trebuia să semneze autorizația.

În Valea Jiului, s-a desfășurat un episod din febra sondajelor, fiind realizate vreo două, din care doar unul a văzut (încă) lumina opiniei publice. Este probabil ca de acum să urmeze un scandal asemănător celui desfășurat la București, în care capii institutelor sunt solicitați să dea răspuns la diferențele dintre sondaje, redus însă la proporțiile și la presa noastră. Din păcate, remarca mai veche că viața politică din Valea Jiului începe să se centralizeze doar la Petroșani se adeverește și prin aceste sondaje, acesta fiind singurul ai cărui locuitori au fost chestionați de doi realizatori de sondaje și locuitorii din două alte orașe fiind întrebați o singură dată. Așadar, dacă la București scandalurile se țin lanț, în Valea Jiului ele se lasă încă așteptate, așa cum așteptată se lasă și o dezbatere serioasă asupra mai multor teme de interes pentru întreaga Vale, cum ar fi ruperea pisicii în ceea ce privește metropola. Politicienii noștri sunt în vacanță, de fapt ei cam tot timpul sunt în vacanță, nemolipsindu-se de apetența colegilor lor de la București.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 124, 15–20 iulie 2006

Războiul sindicaliștilor vs. interesele minerilor

Apropierea Zilei Minerului a readus în prim-planul vieții publice din Valea Jiului conflictul din lumea sindicală dintre fracțiunea Jurcă-Temneanu-Rusu cu cei rămași în Liga Sindicatelor Miniere „Valea Jiului". Temele războiului dintre cele două tabere sunt dintre cele mai diverse de la masa caldă la cursurile făcute de liderii din tabăra adversă. Ca în orice război, fie el modern sau mai puțin modern, loviturile dintre adversari fac și victime colaterale, iar în acest caz acestea nu pot fi și nu sunt decât minerii din Valea Jiului. Plecând de la atât de tocita unitate sindicală, a cărei distrugere a rămas unul dintre cele mai importante rele, fie că a fost vorba despre plecarea grupului lui Costel Postolache, din urmă cu câțiva ani, când în fruntea Ligii se afla Vasile Savu, fie că e vorba de ruptura mai nouă, de pierdut a avut minerul. Chiar dacă în aparență acesta a aflat din dedesubturile sindicalismului vălean, afaceri sau fraude, pe termen lung, el a pierdut prin slăbirea puterii de reprezentare și prin apariția diferențelor între ceea ce se cere în beneficiul lui. Aici, exemplul este la îndemână, în timp ce unii vor ca masa caldă să fie înlocuită cu tichete de masă, ceilalți spun că de masa caldă nu trebuie să se atingă nimeni și că tichetele de masă trebuie obținute suplimentar. În timp ce unii vorbesc despre viabilitatea Minei Lupeni, ceilalți spun că încă nu se știe care sunt minele viabile. Lipsa unui punct de vedere unitar slăbește puterea cererii a ceea ce doresc minerii, prin rezultatul referendumului realizat în urmă cu câteva luni. Nici în ceea ce privește Sărbătoarea Minerilor, lucrurile nu sunt clare. Unii vor spectacol, iar alții nu vor. Nu puțini sunt cei care susțin că nu înțeleg de ce mișcarea sindicală din mineritul Văii Jiului trebuie să fie dezbinată și care întind o mână spre reunificare, însă, la fel ca în politică, unitatea nu mai e pe placul unora sau a altora. Nu puțini sunt cei care s-au săturat de certuri și care vorbesc cu nostalgie despre epoca lui Miron Cozma, când astfel de dezbinări și certuri nu existau, iar atunci s-au obținut multe dintre drepturile de care beneficiază și astăzi minerii. De fapt, lumea politică și cea sindicală au multe puncte comune printre care și lupta pentru putere, toți vor să fie șefi, iar dacă acest lucru nu se întâmplă se supără și pleacă. Iar puterea te îmbată și te corupe. O vor permanent, devin dependenți de ea. Din acest punct de vedere, apropierea mai mare de oameni (fie ei muncitori sau mineri) nu-i face pe mulți dintre ei mai umani, ci chiar mai răi. Restrângerea mineritului și împuținarea minerilor trebuia să-i strângă pe mineri într-o forță puternică, atât cât mai poate fi ea de puternică după mineriade și rezultatul lor, însă iată că lucrurile nu stau deloc așa, iar dezbinarea n-a dus niciodată la nimic bun. Nici chiar ceasul al 12-lea al aderării la Uniunea Europeană nu pare a avea ecoul pe care ar fi trebuit să-l aibe, poate pentru că subvențiile vor dispărea abia în 2010. Interesele minerilor vor fi însă din ce în ce mai afectate de această lipsă de unitate, iar acest lucru pare cert la ora aceasta.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 125, 21–27 iulie 2006

O vară incendiară

Într-un editorial de acum două săptămâni vorbeam despre scandalurile din prima parte a verii și arătam că orice concediu, cât de mic, ți-ai lua s-ar putea ca la întoarcere să găsești o altă Românie, una cufundată într-un imens scandal, în care toată lumea se ceartă cu toată

lumea. Dacă atunci erau în floare mai multe scandaluri mai mici, acum avem câteva scandaluri importante. Doi dintre cei mai grei oameni, acuzați de infracțiuni foarte grave, au plecat din țară fără să-i întrebe nimeni de sănătate. Unul dintre ei, nimeni altul decât Omar Hayssam, acuzat de terorism în cazul răpirii celor trei jurnaliști. Cu numele acestuia, galeria celor care s-au salvat de pușcăriile românești prin plecarea spre alte zări crește considerabil. O astfel de gafă nu putea trece neobservată, vinovații aflându-se în toate structurile, de la judecătorii care i-au dat drumul din închisoare, la procurorul care a cerut eliberarea, la polițiști și servicii secrete. O arie largă de vinovății. Era firesc să cadă capete, însă mai multe și mai grele. Au demisionat, conform declarațiilor oficiale, dar de fapt li s-a cerut să plece pentru că se umpluse paharul funcționării defectuoase, în numai 24 de ore, trei șefi de servicii secrete și procurorul general al României. Toată artileria grea a președintelui Traian Băsescu, prietenii lui cei mai apropiați și instituțiile cele mai lăudate și-au arătat măsura competenței și au fost decapitate fără milă. Prin această mișcare, Băsescu și-a mai dovedit încă o dată statutul de politician feroce, de politician care nu se dă în lături să-și lovească și înlăture prietenii, fie ei mai noi sau mai vechi. Ce au simțit Timofte, Fulga, Ardelean și Botoș săptămâna trecută au simțit cu ani în urmă Petre Roman, Victor Ciorbea și chiar Stolojan, toți prieteni sau colaboratori ai actualului șef al statului. Nici n-au părăsit încă birourile că bătălia pentru locurile demisionarilor a și început, deocamdată neoficial. Acestui scandal i se adaugă atacurile concertate la adresa Colegiului CNSAS, apărând o alianță despre care n-au fost elemente până acum: PRM – PC. Vadim și Voiculescu și-au descoperit un inamic comun: Mircea Dinescu și CNSAS. Acuzele? Grele, ca de obicei. În timpul ăsta, Colegiul are teme grele: informatorii minori ai Securității și verificarea a peste 1000 de jurnaliști, cerută de o organizație neguvernamentală, ambele cu un potențial exploziv extraordinar. În Vale, acalmia a rămas starea principală de fapt, chiar dacă PNL și PD s-au rățoit la sondajul comandat de PSD, iar PNL și-a scos strămoșii de la naftalină pentru a mai câștiga ceva capital electoral, că tot și-au desființat organizațiile de tineret. Așadar, se întrunesc toate elementele ca vara aceasta să candideze cu succes la cea mai incendiară vară de după ’90, atât din punct de vedere al temperaturilor înregistrate în termometre, cât și al evenimentelor ce se succed cu mare repeziciune pe scena politică românească.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 126, 27 iulie – 11 august 2006

Ce facem cu România?

Orice periplu prin frumoasa noastră țară nu-ți poate trezi decât un foarte important sentiment de frustrare. Da, de frustrare. Sentimentul se naște din cauza faptului că oriunde întorci capul, oriunde mergi și cu orice mijloc de transport, lucrurile nu stau așa cum ar trebui să stea. În România, anormalitatea a devenit normalitate. Mizeria a devenit atât de obișnuită încât tot mai mulți o confundă cu curățenia. Punctualitatea a devenit atât de rară încât întârzierea este un fapt banal. Iar lipsa de performanță ne-a intrat atât de mult în sânge încât mediocritatea ne călăuzește în fiecare zi. Așa arată România în vara lui 2006, cu câteva luni înainte de a intra de facto în Europa. O Românie murdară, chiar și acolo unde ar fi trebuit să sclipească de curățenie, adică în zonele turistice, o Românie cu un sistem de cale ferată pă-

gubos, prăfuit și total incomod, o Românie cu șosele ca vai de ele, cu aglomerații, cu agenți de circulație care mai mult încurcă decât să descurce, o Românie total dezagreabilă. Este clar că ne cunoaștem puțin țara, iar cu cât o cunoaștem mai mult cu atât ne este din ce în ce mai greu să o iubim. De fapt, ce am mai putea iubi? Cei mai mulți când descoperă adevărata Românie își iau catrafusele și pleacă, alții rămân aici și poate, dacă nu sunt prea plictisiți, încearcă să schimbe câte ceva fiecare pe domeniul lui. De foarte puține ori reușesc. Aproape niciodată. „Avem o țară, cum procedăm?", spune sloganul unui foarte apreciat ziar de satiră, într-o îngrijorare serios-glumeață. Substanța acestei întrebări rămâne și începe să ne urmărească pe tot mai mulți. Ce facem cu România? Este o întrebare la care nu mai putem aștepta răspunsuri din partea politicienilor care ne-au condus 17 ani. La această întrebare trebuie să răspundem fiecare. Însă nu noi toți vom putea schimba ceva, ci cei pe care îi vom alege să ne conducă. Dovada că până acum n-am ales foarte bine în România reală, în România de care ne lovim zilnic. O dovadă însă pe care parcă nu vrem să o vedem, pe lângă care vrem să trecem întorcând capul. Și totuși, România, astăzi, nu mai impresionează prin nimic. Poate doar prin elemente negative. O țară parcă din alt secol, din altă lume, de pe alt continent, de alt regim politic. Și totuși, țara noastră. A fiecăruia dintre cei care ne mai revendicăm de la ea. Pentru cât timp, însă? Cel mai comun răspuns la întrebarea din titlu pare a fi: o lăsăm în legea ei, să o lăsăm așa. De ce? Pentru că nu vrem să schimbăm nimic. Nu mai putem să schimbăm. Modernitatea este de foarte multe ori hulită, tinerii sunt trimiși în birourile de la marginea scărilor, performerii sunt concediați pentru că vor mai mult. Iar atunci, putem spune că avem România pe care o merităm. Nu fiecare dintre noi, ci noi toți. O Românie pe care doar Europa o mai poate salva. O Românie care trebuie, în mod disperat, salvată. Și dacă va fi așa, procesul va fi lung. Al naibii de lung. Iar mulți dintre noi nu mai au răbdare. Prea mulți.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 127, 11–17 august 2006

Atenție, cad politicieni!!!

Gunoiul ascuns de guvernările postdecembriste sub preș timp de aproape 17 ani a dat pe dinafară cum nu se putea mai rău. Milionul de dosare ajunse la CNSAS pe filiera Băsescu, alături de cele scoase de la „Siguranța națională" au aruncat în aer clasa politică, într-o vară care se anunțase oricum incendiară pentru breasla ziariștilor din România. Ca o ironie, primul caz important de deconspirare a lovit unul dintre cei mai populari politicieni pe care i-a avut România după 1989. Urmăritoarea lui Băsescu din sondajele de opinie la întrebările ce vizau popularitatea politicienilor s-a dovedit a fi, de fapt, o turnătoare a Securității. Asta n-a fost aproape nimic în comparație cu reacția pe care aceasta o are de câteva zile bune și care a creat stupefacție în rândul multor oameni din această țară. Cum un politician atât de mare, atât de popular, atât de consiliat și de consultat a putut să se comporte în acest hal. A fost și a rămas cea mai mare descalificare publică a unui politician român, fără a mai pune la socoteală că a avut 16 ani la dispoziție să recunoască și i s-ar fi trecut cu vederea. A ales însă cea mai neproductivă soluție, crezând probabil că toți cei care o apreciază pentru inteligența ei o vor considera dintr-o dată proastă, și a și fost pusă pe lista de viitori oameni excluși din

PNL. Mona Muscă, politicianul căruia foarte mulți îi prevedeau un viitor important, s-a descalificat într-atât, încât îi va fi aproape imposibil să mai fie spălată vreodată. Decizia CNSAS, dacă a făcut sau nu poliție politică, nu mai are nici un fel de relevanță. Mona Muscă s-a dus din prim-planul politicii. S-a dus pe mâna ei. Cazul ei nu va rămâne izolat, vor urma și alte nume, poate nu la fel de importante sau mai importante, însă în mod sigur vor urma. În lotul de 29 de dosare au mai fost și alte nume de politicieni, niciunul însă de anvergura Monei sau poate a Danei, dovadă că despre nici unul nu s-a discutat atât de mult. De altfel, și Serviciul de Informații Externe lasă să-i scape 4 dosare de politicieni, care mai mult ca sigur că vor produce seisme, însă probabil de mult mai mică amploare. Urmează cazul Băsescu, care va produce un seism pentru că președintele a făcut ce a trebuit. Cu acest prilej, altfel destul de trist, l-am revăzut râzând pe Ion Iliescu, care nu și-a putut ascunde satisfacția că Securitatea i-a lovit pe adversarii săi și nu pe cei pe care i-a ținut în brațe în anii '90. Însă se așteaptă ca tema securității să ajungă să lovească și fostul partid de guvernământ. Dacă ar fi să vedem România din afara ei, acesteia i-ar corespunde un semn asemănător unuia din Regulamentul privind circulația pe drumurile publice „Atenție, cad politicieni!", conexat sau nu cu un altul, „Alte pericole".

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 128, 18–24 august 2006

Cine sunt securiștii și turnătorii noștri?

Ofensiva dosarelor care ține capul de afiș în presa și televiziunile centrale, e clar, n-a ajuns și în Valea Jiului. De altfel, nu e nici prima, nici ultima dată, când Valea nu se pliază nicicum pe temele dezbătute la nivel național. Timpul și realitățile sunt altele aici, decât în restul României. În timp ce prime-time-ul televiziunilor este ocupat aproape 100% de această temă, la noi ea nici nu prezintă prea mare interes, deși ar fi trebuit. Am fi putut spune că tema colaboratorilor nu a prins pentru că în dezbaterea publică se află alte teme. Însă, în dezbatere nu se află nici o temă. E vremea concediilor și atât. Și totuși întrebarea plutește în aer. Cine sunt securiștii și turnătorii noștri? Ea aparține în special generației tinere, probabil pentru că mulți dintre cei trecuți de o anumită vârstă nu au prea multe necunoscute la acest subiect, poate și pentru că zona fiind destul de strâmtă, se știu foarte bine complicitățile fiecăruia. Însă, n-a existat nici o acuzație. Nici un scandal. Cu toate că, se știe, anumite funcții dețineau în fișa postului furnizarea de informații pentru Securitate. Cu toate astea, toată lumea tace. Cetățeanul, însă, plătitorul de impozite are dreptul să știe dacă cei care îl conduc și îi administrează banii, au avut sau nu de-a face cu Securitatea, tot așa cum trebuie să știe, când merge la taraba de ziare, că ziaristul cutare și-a turnat colegii de redacție sau era ofițer acoperit. Studentul trebuie să știe dacă cel care îi furnizează informațiile necesare formării sale și-a turnat studenții și/sau colegii, iar șefii facultăților și universităților au moralitatea să ocupe acele funcții sau nu. E în firea lucrurilor ca, cetățeanul să fie informat în ceea ce privește aceste lucruri și să știe foarte bine pe cine votează, creditează cu încredere sau citește. Însă nu și la noi. Aici informațiile de acest gen plutesc în aer. Cei aleși au depus declarații în care au susținut că n-au colaborat cu Securitatea, însă așa cum s-a văzut și în cazul unuia dintre cei mai populari politicieni din România, Mona Muscă, acest lucru nu oferă nici o garanție.

Chiar dacă demonstrarea contrariului constituie infracțiune și se pedepsește. Pentru a-și păstra funcția sau pentru a accede într-una mai înaltă, politicianul român nu ține cont de nimic, nici chiar de încălcarea legii. Prin urmare, până la aflarea adevărului întrebarea rămâne. La fel cum rămâne și suspiciunea, în special în zona politică și cea universitară. Lumea presei este oarecum salvată de această suspiciune, ea funcționând doar în cazul ziariștilor cu state de dinainte de 1989, altfel destul de puțini.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 129, 25–31 august 2006

Sesiune cu schimbări, dar fară priorități

După o vară incendiară, în care „Dosariada" a ținut capul de afiș, poate unii se așteptau la o toamnă mai liniștită. Încă de la debutul oficial al toamnei, se arată că nu va fi deloc așa, ci poate viața politică va fi mai aprinsă ca niciodată. Liberalii au demarat curățenia de toamnă și au început să scoată colaboratorii Securității la mezat în afara partidului, PD este încă euforic și vorbește pe mai multe voci, în timp ce PSD se pregătește de guvernare, dar pierde membrii marcanți. Nici PRM nu stă degeaba, ci se războiește. Și-a descoperit un nou inamic, Gușă, Șandru & Co, pentru că au îndrăznit să-l deconspire în rolul de colaborator al Securității pe însuși capul acestuia. Conservatorii lui Voiculescu nu mai știu nici ei cu cine să se mai alieze să scape de cuplul PD – Traian Băsescu. Majoritatea partidelor enumerate au lansat și curățenia de toamnă. Dacă nu pleacă de bunăvoie, cum s-a întâmplat cu Dan Ioan Popescu și Rodica Stănoiu, personaje reprezentative pentru PSD, membrii cu probleme (în special în ce privește colaborarea cu fosta Securitate) sunt dați afară din partide. Spun unii, că doar așa de ochii lumii. Liberalii i-au dat afară fără nici o emoție pe doi dintre cei mai cunoscuți membrii: Mona Muscă și Ioan Ghișe. Zbuciumului politic datorat desecretizării dosarelor politicienilor i se adaugă presiunea exercitată de dorința de întinerire a garniturilor. Nu de puține ori în ultima săptămână am auzit vorbindu-se despre întinerirea forurilor de conducere a partidelor, însă până acum tinerii de valoare promovați se pot număra pe degetele de la o mână. La acestea se adaugă și nemulțumirile profesorilor reiterate cu ocazia începerii noului an școlar și noua strategie de imagine a președintelui Traian Băsescu de a interveni personal în toate talk show-urile televizate unde îi este pomenit numele. Dacă mai adăugăm și discuțiile despre schimbarea Constituției, în care cele două partide din Alianța D.A. au viziuni complet diferite, date, deocamdată, doar de posturile pe care le ocupă vremelnic liderii de facto și de jure ai celor două partide. Toate acestea constituie suficiente motive pentru a demonstra că se arată că va fi o vară cu multe dezbateri, tensiuni și schimbări în noua sesiune parlamentară. De fapt, în aceste dispute interminabile și politicianiste riscă să se piardă din vedere problemele și prioritățile importante ale României: nivelul de trai și integrarea europeană, despre care se vorbește tot mai puțin spre deloc, din cauza consumului mare de energie pe temele importante doar pentru clasa politică și pentru locurile călduțe ale acestora.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 131, 8–14 septembrie 2006

Blestemul lui Băsescu

Săptămâna trecută, într-una dintre tot mai desele intervenții în direct la televiziune ale președintelui Traian Băsescu, s-a petrecut un fapt de-a dreptul șocant pentru orice om normal al acestei țări. Băsescu i-a urat Corinei Drăgotescu, de la ziarul Adevărul, să-i dea Dumnezeu atâta sănătate pe cât adevăr spune. Gestul, cu o clară referire la starea de sănătate a ziaristei, ține de mai mult decât de o ineleganță, ține de un delir mistic și de credința că în lipsa unor argumente normale, poți aduce oricând argumentul dumnezeiesc și al pedepsei venite de sus. Șocanta expresie prezidențială, centrată perfect în gestica primului om în stat, a arătat că nu e deloc departe de Gigi Becali, ajuns în urma unui sondaj cel mai puternic om din România. De fapt, reacțiile acestuia seamănă izbitor cu cele ale latifundiarului din Pipera. În timp ce Băsescu sună la emisiuni în direct, doar pentru că cineva i-a rostit numele într-un context defavorizant pentru imaginea sa, Becali sună sau este sunat de realizatorii de emisiuni și înjură în direct, aducând în discuție tot pedeapsa lui Dumnezeu. Gesturile publice ale celor doi seamănă ca două picături de apă, semn că politica românească se îndreaptă cu pași repezi spre becalizare. Președintele ales al României petrece și discută prin cârciumi, blestează în direct la televizor, chiar și o femeie, și se autoinvită telefonic seară de seară la un anumit post de televiziune, printre altele proprietatea unuia dintre cei mai vehemenți adversari ai săi. Orice specialist în relații publice știe că formula adoptată de Băsescu nu este deloc cea mai bună, cu atât mai mult cu cât are un întreg aparat care se poate ocupa de comunicarea sa cu populația. Însă așa cum poartă discuții politice în cârciumi de cartier, consideră că trebuie să comunice singur ceea ce dorește ca publicul să știe. Iar ieșirea după aproape fiecare articol de presă sau în fiecare emisiune televizată nu face decât să ducă la oboseala publicului. Dincolo de știință, gesturile prezidențiale par să se bucure de apreciere în rândurile populației, la fel cum Becali este apreciat de o mare parte și considerat cel mai puternic, fapt care pune în discuție natura acestui popor și a ceea ce-și dorește el. Dacă arma lui Becali pare a fi sinceritatea și limbajul explicit, Băsescu pare să câștige din lipsa de perdea, din faptul că nu se ascunde în nimic din ceea ce face, comportându-se la fel cum fac marea majoritate a românilor. Are ceva de spus, spune, nu mai are argumente credibile, blestează, vrea să bea un șpriț, se duce la cârciumă, bea, după care se urcă liniștit la volan, își lovește aliații fără nici o remușcare și răspunde foarte dur la orice atac. Toate acestea fac parte dintr-o descriere acțională care este apreciată de români. Așa să fie sau o fi doar iluzia puterii și încrederea că doar cel ales direct poate schimba ceva? Rămâne să vedem.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 132, 15–21 septembrie 2006

Datoriile separă prietenii

Scandalul datoriilor de multe miliarde ale PSD din campania electorală a fostului președinte Adrian Năstase a relevat opiniei publice despre ce sume se vorbește în activitatea și lumea politică românească. Partidul care a guvernat România unsprezece ani aruncă zeci de miliarde sau poate sute (e drept, de lei vechi) într-o campanie electorală, pe care până la urmă o pierde cu brio din lipsa de consistență a mesajului și de credibilitate a candidatului.

Faptul că firma care a fabricat căciulițele nu a lăsat lucrurile să se stingă, în speranța că PSD se va revanșa când va reveni la guvernare, a dus la tensionarea gravă a relațiilor dintre fostul și actualul președinte. De altfel, Adrian Năstase își ia de câteva zile bobârnace, atât prin scandalul dintre el și Mircea Geoană, cât și prin trimiterea Dosarului Zambaccian în judecată, în timp ce el își pregătea strategia de revenire în prim-planul vieții politice. Zbaterea firmei cu căciulițele a produs acest scandal, iar scandalul a aruncat în aer PSD, trezindu-se cu conturile blocate. Ca să scape cumva, Geoană a considerat că ar fi bine să arunce vina asupra lui Năstase, din a cărui campanie ar fi rămas datoriile neplătite și care era oricum căzut de pe vremea scandalului mătușii Tamara. Președintele PSD a dat uitării momentele în care ridica mâna, împreună cu actualul său adversary, după ce reușiseră să-l răstoarne pe Iliescu. Prin această mișcare, Geoană a reușit să se definească drept politician feroce și să lase impresia că se pregătește să conducă cu o mână forte, așa cum a făcut-o și Năstase la rândul său. Disputa celor doi lideri e departe de a se fi încheiat, însă, în cazul lor, nu putem vorbi despre o separare definitivă, ci doar de una temporară. Meciul urmează acum să se mute în terenul grupărilor, iar Grupul de la Cluj, devenit foarte important, să se hotărască de partea cui joacă. Dat fiind că de la Năstase nu mai au nimic de câștigat, este foarte probabil că îl vor apăra pe Geoană, pe care însă nu-l au deloc la inimă. În jurul lui Năstase n-a mai rămas o grupare, ci doar grupuri nostalgice, gândindu-se la vremea în care era premier și mai tăia din ciolan și pentru ei, iar astăzi, în Opoziție, Geoană nu mai dă nimic. Speranța sa vine probabil de la Ion Iliescu și grupul său, dar deocamdată nu se vede nici un semn. Poate mai târziu. Sau poate niciodată. Singurătatea omului fără putere nu-i prinde deloc rău fostului premier.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 133, 22–28 septembrie 2006

Aderarea și problema mediocrității

Bucuria ar fi trebuit să fie cuvântul de ordine printre oficialii români la auzul anunțului făcut de președintele Comisiei Europene și comisarul pentru extindere, și totuși n-a fost așa. Atât președintele cât și premierul au făcut declarații reținute, nevrând parcă să-și arate satisfacția față de acest succes. Președintele Traian Băsescu și-a readus aminte de problema mediocrității, pe care a mai atacat-o și în trecut. El a denumit „acceptabil" modul în care România se alătură marii familii europene. În spatele acestei sintagme se ascunde de fapt același cuvânt: mediocritate. Dincolo de faptul că nu era deloc momentul pentru astfel de aprecieri, se pare că acest cuvânt și această stare de spirit îl macină pe președinte. Pe bună dreptate, poate. Mediocritatea este în tot ce ne înconjoară în această țară. Chiar președintele s-a definit ca un elev nepremiant, adică mediocru, care chiulea de la ore și învăța selectiv. Despre unul dintre cei pe care i-a pus în fruntea unui serviciu secret, presa spunea zilele trecute că este un politician mediocru. Despre clasa politică de la București s-a spus, de nenumărate ori, că este mediocră. Performanțele economice ale multor companii sunt mediocre, așa cum sunt și cele ale Guvernului în domeniul fiscal și cel economic. Prestația judecătorilor din România este mai mult decât mediocră, dacă ne gândim că noii noștri parteneri de organizație, europenii, nu vor să audă de sentințele din România. Mediocră se anunță și atragerea de fonduri europene după 1 ianuarie, nefiind deloc pregătiți să facem față cerințelor

agenţiilor şi Comisiei Europene. Deci mediocritatea există, este a noastră şi aproape că face parte din fiinţa noastră. Despre temele alese de preşedinte s-a vorbit şi se va mai vorbi, însă momentul ales pentru a face astfel de declaraţii mi se pare cel puţin neinspirat. Oricât de mari ar fi problemele noastre, şi sunt, la moment de sărbătoare trebuie să apreciem ce am reuşit, chiar dacă în secunda doi devenim vigilenţi şi atenţi. Dincolo de o declaraţie sobră, dar pozitivă, oficialii români, dar mai ales preşedintele, au exagerat vorbind de prestaţia mediocră a României. Imediat, succesul şi bucuria a fost înlocuite de dezbateri privindu-l pe viitorul comisar român, începând şi bătălia între partide pentru desemnarea acestuia. Adică, fără a fi avut o prestaţie de excepţie, un român ne va reprezenta la Bruxelles. Tot mediocru?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 134, 29 septembrie – 5 octombrie 2006

Războiul membrilor

Până acum lupta politică s-a purtat în Valea Jiului mai puţin pe idei şi programe şi mai mult pe alte teme. Una dintre acestea a fost numărul de membrii. Aflat la guvernare, Partidul Democrat n-a făcut un secret, ba chiar s-a lăudat cu faptul că mai mulţi consilieri locali şi oameni obişnuiţi au intrat în acest partid. În replică, PSD l-a luat pe Constantin Alexandrescu, iar acum alte trei personalităţi de prim rang din Petroşani şi nu numai. Partidul Conservator şi-a pus pe picioare la Lupeni o organizaţie şi vrea şi el să atragă membrii. În PRM s-a mai întors un fiu rătăcitor, Florin Racoţea, iar restul partidelor habar nu au ce se întâmplă. De fapt, însăşi existenţa lor este pusă sub semnul întrebării.

În timpul acesta, ocupaţi cu această acţiune, nici unii nici alţii n-au luat parte la o dezbatere pe programe şi idei. Mai mult chiar, pe perioada verii, când vacanţele aleşilor creaseră un moment prielnic, la îndemâna Opoziţiei, a rămas nefructificat. La venirea toamnei, subiectul principal a rămas tot atragerea de oameni noi. Şi-a mai făcut loc şi o acţiune sau alta. Însă, deocamdată, ritmul rămâne lent. Mult prea lent. Chiar dacă, pentru un partid este foarte important să aibă mulţi membrii, credem că ar trebui să fie cel puţin la fel de importantă şi comunicarea unor idei, a unor programe şi chiar a unor mesaje. Pentru aceasta însă este nevoie de o viaţă internă de partid, viaţă pe care cele mai multe organizaţii politice nu o au şi nici nu intenţionează să o aibă. Ele se războiesc pe numărul de membrii şi pe atragerea lor şi mai puţin pe calitatea şi capacitatea lor de da idei, de a realiza programe şi a crea mesaje credibile. Ori, aici stă de fapt succesul. Chiar şi electoral. În a crea lideri puternici. Până acum însă n-am prea auzit de aşa ceva în Valea Jiului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 135, 6–12 octombrie 2006

Înjurături prezidenţiale

În cei aproape doi ani de mandat la Cotroceni, preşedintele Traian Băsescu s-a remarcat prin multe declaraţii şi acţiuni. Printre acestea s-au numărat şi cele adresate ziariştilor. N-au fost deloc puţine, ba chiar prea multe în nici jumătate de mandat. La acest moment, putem spune că, din acest punct de vedere, îl copiază foarte bine pe predecesorul său Ion Iliescu.

De fapt, cred că l-a depășit. Ultima ispravă de acest fel a lăsat să se întrevadă și faptul că timpul petrecut prin cârciumi n-a fost folosit doar pentru „discuțiile prietenești cu foștii colegi de partid", ci și pentru a învăța cuvinte noi.

De fapt, Băsescu și-a construit imaginea pe faptul că a învățat selectiv, acum vedem că își folosește și vocabularul selectiv, iar atunci când are de-a face cu ziariștii nu face rabat de la cele mai grele cuvinte. Ultima vorbă prezidențială adresată unui ziarist, de data asta un bărbat, a scos la iveală un președinte care nu și-a uitat cuvintele uzitate pe navele pe care le-a condus și nici pe cele de prin mahalalele pe unde își făcea, deunăzi, veacul. Descărcarea lui Băsescu se manifestă nu în urma unui gest sau a unui articol deranjant apărut în presă, ci în urma unei întrebări adresate de un ziarist, la o conferință de presă. Locația stârnește și mai mult uimirea, din cauza faptului că era un loc în care se puneau întrebări. Însă o întrebare cu tâlc l-a scos din pepeni, iar președintele i-a tras o înjurătură ziaristului ca nu cumva să mai îndrăznească și alții. S-ar putea ca gestul să-i aducă voturi din segmentul de oameni care nu văd cu ochi buni presa, însă, sper, că i-a adus și o distanțare a părții mai culte din propriul electorat. Înjurătura prezidențială naște cel puțin două întrebări: Cum o fi vorbind Traian Băsescu atunci când bea vin cu prietenii, dacă în public se exprimă în acest fel? După blestemul adresat unei doamne, tot ziaristă, și înjurătura adresată unui ziarist, ce urmează? Poate o pereche de palme și un șut în partea dorsală, însoțit, evident, de câteva înjurături, poate chiar mai dure decât arsenalul folosit până acum. Una peste alta, președintele este tot mai iritat de jurnaliști, în orice împrejurare și în orice loc. Însă, un politician atipic, ca președintele, fără o presă receptivă ar scădea mult din anvergură. Băsescu pare să fi uitat asta, poate și pentru că un jurnalist apropiat a fost transformat în șeful spionilor. Măcar doamna Săftoiu să-l mai tragă de mânecă. Că de nu…

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 136, 13–19 octombrie 2006

Crearea de evenimente

În ultimul timp, este vizibil un interes ceva mai mare al politicienilor locali pentru imagine. Fie că este vorba despre un politician mai puțin important sau de unul aflat în prim-plan, toți cei care se așteaptă să fie votați pentru o funcție sau alta au început să fie foarte atenți la imagine. Însă, mulți par a nu ști că imaginea nu se creează doar apărând la televizor și a-ți da cu părerea despre vrute și nevrute. Imaginea se creează prin construcții interesante, prin crearea de evenimente, de acțiuni, de lucruri care să aibă consistență și să-l promoveze, evident, pe cel pe care trebuie să-l promoveze. Valea Jiului n-a avut și nu are mulți politicieni capabili să creeze evenimente. Sunt doar câțiva, însă destul de egal răspândiți, atât în tabăra Puterii cât și în cea a Opoziției. Dacă până acum au cam stat ascunși, fiind prea devreme, ei au început, de acum, să mai lucreze. Un eveniment important l-a constituit aducerea la Petroșani a Regelui Mihai I, prin decernarea titlului de Cetățean de Onoare. Sigur, e discutabil dacă între municipiul Petroșani și Rege există sau nu o legătură, însă venirea sa la Petroșani a constituit un eveniment. Discutabil este însă și dacă beneficiile de imagine se vor cuantifica în sfera edililor sau se va pierde undeva între administrație și uitare. Semnalul a fost însă tras, urmează o avalanșă de evenimente, unele mai importante ca altele. Crearea lor presupune

oameni, idei și bani, lucruri pe care nici administrațiile locale și nici organizațiile de partid nu le-au avut sau nu le-au folosit până acum. Va urma probabil un eveniment pus la cale de un partid din Opoziție și apoi un altul și un altul, însă este puțin probabil ca lucrurile să dea în clocot spre sfârșitul anului. Următorul eveniment va fi aproape sigur tot din zona administrativă, zona politică așteptând măcar anul preelectoral pentru a-și face numărul. Credibilitatea, coerența și buna organizare vor fi ingrediente obligatorii, pentru că o idee bună de eveniment poate avea un rezultat lamentabil, dacă nu este organizată foarte bine și nu are substanță. Creatorii de evenimente vor trebui să se lase însoțiți și de buni organizatori și oameni care să dea un plus de calitate. O resursă în acest sens o constituie zona societății civile, care deși este extrem de fragilă, poate scoate un creator de evenimente și câțiva oameni de substanță. Examenul este destul de aproape și va da sau nu tonul lansării unor astfel de oameni. Zona rămâne însă destul de restrânsă și de fără vlagă, cu toată grija de imagine a politicienilor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 137, 20–26 octombrie 2006

Politicienii vs. ziariștii

Moda lansată de președintele Traian Băsescu, la scurt timp după ce a preluat fotoliul de la Cotroceni, atrage adepți cu fiecare zi. Este vorba despre desele atacuri prezidențiale la adresa ziariștilor și chiar a presei. A fost prima dată prietenul apropiat al președintelui, Gigi Becali, care s-a aruncat și el într-o pleiadă de înjurături publice la adresa unor jurnaliști care avuseseră tupeul să-l critice. Însă, în gura lui înjurăturile păleau și nu mai aveau același efect. De curând, însă, un inamic declarat al președintelui i-a preluat moda. Dan Voiculescu, omul care a construit un imperiu media susține că „independența presei este o himeră" și că „ziariștii sunt noii securiști". Pornit dintr-un calcul politic simplist cu referire la gesturi populare ale politicienilor, gestul voiculescian a stârnit mai multă stupoare decât „urarea" lui Băsescu către Corina Drăgotescu. Un om care a lucrat ani de zile cu ziariști și care are o grijă exagerată de imaginea proprie să aibă atâta lipsă de considerație față de ziariști nu s-a văzut de prea multe ori în România. Un om care a câștigat bani, și nu puțini, din colaborările cu ziariștii, consideram, până mai ieri, că nu poate exprima asemenea păreri. Și totuși se poate. În mod cert, acestea sunt cazurile cele mai cunoscute pentru că, cei care le-au făcut sunt oameni politici de prim rang, cu o vizibilitate și un interes mediatic foarte mare. Însă lor li se adaugă zecile sau poate chiar sutele de cazuri de amenințări, înjosiri și înjurături încasate de ziariștii din provincie, ale căror autori sunt tot politicieni, însă de talie mai mică. Nici chiar politicienii din Opoziție nu fac excepție de la această modă. Zilele trecute, un pesedist din județul Maramureș și-a argumentat afacerile cu petrol folosind înjurături și amenințări la adresa ziaristului care îl sunase. Iată deci că, moda lui Băsescu are adepți și printre adversarii personali, cât și printre cei politici. Dacă, până mai ieri, ziariștii erau cei care atacau preponderent politicienii, mai nou lucrurile s-au schimbat și politicienii și-au făcut un obicei din a ataca ziariștii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 138, 27 octombrie – 2 noiembrie 2006

Cât va mai face valuri Securitatea?

Oare cât va mai dura zbaterea Securității în viața politică? La aproape 17 ani de la schimbarea de regim, această zbatere a fostei instituții de represiune continuă nestingherită. Dacă povestea cu generalul Ioan Mihai Pacepa se cam încheiase, trebuia să iasă altcineva cu altceva. Așa a apărut de acum celebrul Liviu Turcu, personaj a cărui notorietate nu se apropia deloc de cea a generalului Pacepa, dar care prin valurile create tinde să-l ajungă pe fostul șef al Direcției de Informații Externe. Un personaj suficient de dubios și foarte puțin credibil a reușit să stârnească unele dintre cele mai mari valuri ale politicii românești. De ce? Pentru că a beneficiat de persuasiunea unui cotidian de mare tiraj, al cărui șef a avut și are încredere în ceea ce acest fost ofițer susține. Nu puțini au fost cei care au criticat acest demers din punct de vedere jurnalistic, voci mai mult sau mai puțin autorizate au criticat încrederea acordată acestui individ, însă reacția cea mai neașteptată și cea mai categorică i-a aparținut patronului trustului în care Turcu și-a făcut așa-zisele dezvăluiri, tot mai surprinzătorul Dan Voiculescu. Voiculescu îl consideră trădător, probabil pentru a mai ajunge încă o dată pe pagina întâi și la emisiunile din prime-time. Revenind la Securitate, trebuie spus că nimic dintre cele provocate de acest ofițer n-ar mai fi fost posibile dacă această problemă s-ar fi clarificat în anii '90, iar dosarele pe care dă astăzi verdicte Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității n-ar fi suferit atâtea perieri câte au suferit. Scandalul Turcu demonstrează că România nu se va debarasa curând de această problemă. Am intrat în Alianța Tratatului Nord-Atlantic cu această badoacă de coadă, vom intra și în Uniunea Europeană tot așa. Este clar că am ajuns cu toții la exasperare. Carierele politicienilor încep și se termină cu această problemă, vezi cazul lui Varujan Vosganian a cărui carieră s-a zdruncinat serios din cauza dezvăluirilor lui Turcu. Mărturie stă și cazul Monei Muscă, a cărei carieră era dată ca terminată, dar care nu pare să fie prea mult afectată de notele date securității. Urmează cei de pe lista acestui Liviu Turcu, care cuprinde mulți foști, dar nici un actual. Cutremure vor fi, însă de mică magnitudine. Sau poate vor fi dovedite cumva.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 140, 10–16 noiembrie 2006

Epilogul telenovelei căderii lui Adrian Năstase

Ca orice telenovelă, cea a căderii de prea sus a lui Adrian Năstase a fost lungă, cu ițe încâlcite și cu multe răsturnări de situații. Tot arsenalul folosit în producții de acest gen, mult gustat de gospodinele din România, a fost uzitat și în cazul său. Însă ca orice telenovelă și aceasta trebuia să aibă un epilog. În cazul lui Năstase acesta nu a fost cu căsătorii, cu iubiri mărturisite și cu multe, multe împăcări. A fost cu trimitere în judecată, cu distanțarea liderilor PSD de el mai mult decât până în prezent și va avea ca final, probabil, excluderea din partid. Ajungerea dosarului Zambaccian în instanță pune punctul final carierei unuia dintre cei mai importanți politicieni ai României. Indiferent cât va dura procesul și dacă verdictul îl va dezvinovăți, Adrian Năstase a închis capitolul politică din viața lui. Așa cum am mai spus, este cea mai de sus căzătură văzută în politica românească. După ce a fost cel mai puternic om din România, vreme de patru ani de zile, acesta va ajunge la statutul de simplu cetățean

târât prin sălile tribunalelor, într-un proces lung și anevoios. Pecetea de corupt nu va mai putea fi dezlipită niciodată de pe fruntea lui Năstase. După ce a circulat, pe vremea guvernării sale, sintagma PSD – partid corupt, iar numele său era asociat tuturor marilor afaceri și obiective, aceasta a ajuns și subiectul unui proces, care se va judeca. Cum ar spune românul simplu, înseamnă că e ceva. Chiar dacă se va încăpățâna să mai joace un rol în politică, acesta va fi minimal și va fi oricum un rol de planul doi. Nu va mai avea nici măcar jumătate din anvergura politică pe care a avut-o. Inclusiv zbaterea cu care a încercat să se apere în aceste zile, arătând cu degetul spre justiție, spre DNA-ul, pe care el însuși la creat sub altă denumire și pe care astăzi îl denumește Departamentul Năstase Adrian, nu-l mai ajută cu nimic. Așa cum a jucat prost în plin scandal privind imobilul din strada Zambacccian, tot așa joacă și acum, compromițându-se și mai mult. La experiența sa politică, Năstase a făcut greșeli infinite și nepermise. Prețul pe care-l va plăti va fi unul drastic, poate prea drastic. Însă, în politică, ca și în viață, totul se plătește. Iar greșelile mari se plătesc cu vârf și îndesat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 141, 17–22 noiembrie 2006

Din nou proteste

Când se părea că în Valea Jiului lucrurile încep să se miște înspre bine, bomba protestelor a explodat din nou, având ca substrat o problemă socială. O problemă care își are rădăcini puternice în anii '90, dar și după aceea, și care a creat o masă de oameni, reuniți în cele mai sărace cartiere, care sunt pregătiți oricând să facă un gest care să atragă atenția, când le lipsește o utilitate sau problemele lor se agravează. Contextul este unul încurajator pentru astfel de gesturi. Suntem în prag de iarnă, iar mulți conducători de instituții și administrații sunt deja cu gândul la sfârșitul de an. Atenția fusese mutată, de asemenea, spre partea prosperă, fiind vizibilă o îmbunătățire clară a situației economice a unei părți a populației. Reapariția protestelor va readuce în atenție o imagine care începuse să se estompeze. Aceea a unei Văi a Jiului – focar de probleme sociale și de proteste de stradă. Cu greu se uitase, așa zisa grevă a foamei din Parcul Avram Iancu, tot din Vulcan din vara lui 2000, când mai multe zeci de persoane protestaseră împotriva sărăciei și a lipsei locurilor de muncă. Acum, cutia Pandorei se deschide din nou și vom mai avea de-a face cu astfel de mișcări, fiind creat un precedent periculos. Molipsirea altor cartiere cu probleme sociale e o chestiune de timp, ea fiind deja luată în calcul, în urma mediatizării protestului din cartierul Ferentari și acum a celui din Morișoara. Obținerea unor facilități și îndreptarea, chiar și în mai mică măsură, a situației locuitorilor acestor cartiere va atrage ca un magnet acest gen de acțiuni și sunt mari șanse ca spre sfârșitul anului și începutul anului viitor să fie instituită o modă. Problemele însă există și își așteptă rezolvarea de prea mult timp. Rezolvarea va trebui să fie găsită cât mai repede, altfel riscăm să transformăm Valea și România într-un teren cu multe focare sociale aprinse, asemenea unui câmp petrolier pe care au fost incendiate mai multe puțuri. Cine și mai ales cum va rezolva aceste probleme este foarte greu, dacă nu chiar imposibil de spus.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 42, 25–30 noiembrie 2006

Ion Iliescu, reîntors în fruntea PSD

Congresul de săptămâna trecută al Partidului Social-Democrat n-a adus prea multe surprize în prim-planul vieții politice. Nu și-a schimbat liderul, dar a adus în frunte, alături de el, un om din generația tânără, Titus Corlățean, și un fost lider al acestuia, Ion Iliescu. S-a marcat astfel oficial împăcarea produsă mai demult dintre fostul și actualul președinte al PSD. Deși, deocamdată, pare că a venit pe o funcție lipsită de pârghii, Iliescu se reîntoarce în fruntea partidului pe care l-a creat. Liderii acestuia vor fi obligați în acest fel să țină cont mai mult decât altădată de părerea președintelui de onoare, deși Iliescu n-a fost niciodată rezervat dacă a vrut să transmită un mesaj. Unanimitatea cu care a fost confirmat în funcție îi va da avânt fostului președinte, iar „prostănacului" nu-i va fi ușor să treacă peste cuvântul său. Miza pentru fostul partid de guvernământ este să se folosească de capitalul electoral al lui Iliescu și să devină un reprezentant al unei stângi moderne. Modelul de stânga al lui Ion Iliescu nu va mai fi mult timp pliabil pe situația din România, care se va schimba profund, iar aici ideologii mai tineri în frunte cu Titus Corlățean vor trebui să se bată pentru un nou model al politicii de stânga și, implicit, pentru un nou mesaj de stânga al PSD. Culoarul de centru stânga este acum liber, însă dacă modelul social al lui Ion Iliescu va deveni și al PSD, nișa nu va fi în totalitate ocupată și va rămâne încă un loc pentru un partid de stânga mai european și mai modern. Lansarea programului România socială n-a lămurit încă pe ce fel de politică de stânga va merge partidul. Dacă ne uităm doar la alocațiile bugetare pentru protecție socială, putem întrevedea mai degrabă o politică a fostului locatar de la Cotroceni și nu una a ideologului de la Cluj, Vasile Dâncu. Oricum, repunerea în fruntea partidului a lui Ion Iliescu, chiar și într-o funcție onorifică, nu va lăsa apele atât de liniștite. Repunerea sa în geamul de la PSD și purtarea prin orașe și prin piețe ar putea aduce acea creștere în sondaje atât de clamată în timpul congresului. Însă, dacă Iliescu va dori să fie un președinte jucător, cum n-a fost la Cotroceni, se anunță vremuri grele pentru „prostănacul" Geoană.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 145, 16–21 decembrie 2006

Show-ul comunist din 2006

România a avut o șansă să intre în istorie, făcând prima condamnare a comunismului. A fost convins până și scepticul președinte Traian Băsescu, s-a format o comisie care a reunit importante nume ale „intelighenției" românești, se finalizase raportul, avem invitați de seamă din țară și de peste hotare. Însă la final am fost aproape să ne înecăm în acest demers. La prezentarea mesajului de condamnare a comunismului, ca un regim „nelegitim și criminal", Partidul România Mare n-a mai rezistat și și-a dat arama pe față. A încercat prin orice mijloace să oprească demersul prezidențial și să nu lase să se întâmple ceea ce foarte mulți români (e drept, nu toți) așteaptă de 17 ani. Spectacolul a fost teribil. Fluierături, înjurături, amenințări, afișarea unor bannere cu mesaje provocatoare. Însă tehnica diversionistă n-a reușit. Președintele Băsescu s-a încăpățânat și a dus mesajul până la capăt, consfințind astfel un gest care face onoare României. Acesta n-a fost aprobat nici de principalul partid de opoziție, PSD, care susține că gestul nu angajează statul român, ci doar pe președinte.

Polemica va fi întreruptă doar de sărbătorile de iarnă şi va mai ţine mult timp capul de afiş. Totuşi, România a făcut un mare pas spre lumea civilizată şi chiar a luat, prin această acţiune, faţa unor state mai avansate decât noi. Împreună cu aderarea la Uniunea Europeană, condamnarea comunismului încheie o epocă de incertitudini politice în România şi deschide orizontul spre o dezvoltare şi o modernizare ale căror începuturi pot fi observate cu ochiul liber. Din păcate, la începutul săptămânii, comunismul a mai dat încă un spectacol grotesc, unul care era să se sfârşească prost şi putea crea un scandal şi mai mare. Lipsa de reacţie a conducătorului şedinţei a avut un rezultat pozitiv. A lăsat să se înfăptuiască, chiar şi în condiţii dintre cele mai vitrege, actul condamnării regimului comunist şi n-a dat posibilitatea celor care s-au comportat incalificabil să se victimizeze. A fost astfel vizibil cine s-a opus acestui demers, cine pe cine a înjurat şi ameninţat, cine a adus forţe de presiune. Totul însă în ultimul spectacol comunist din anul 2006. Sperăm şi ultimul din istorie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 146, 22 decembrie 2006 – 11 ianuarie 2007

Vocaţia europeană

Ceea ce s-a stricat în jumătate de secol de comunism nu este nici pe departe reparat în cei 17 ani de democraţie. Acest lucru a fost vizibil în nici două săptămâni de la împlinirea unui deziderat îndelung aşteptat de întregul popor. Am reuşit ca într-un timp atât de scurt să ne facem de râs pe la toate instituţiile europene. De ce? Pentru că nouă ne place să ne facem singuri jocurile şi să nu ne supunem regulilor oricare ar fi ele. Exemplele ţin paginile I ale ziarelor. Este vorba despre taxele aberante de la Giurgiu şi Nădlac, precum şi de suprataxa la prima înmatriculare a autoturismelor aduse din spaţiul U.E. Dacă celelalte sunt indiscutabil inoportune, pentru taxa mărită pare a fi cea mai grea lovitură dată principiilor Uniunii Europene. De altfel, Comisia Europeană a dat României termen trei luni de zile să rezolve această problemă şi să găsească altă soluţia pentru a se proteja de valul de maşini poluante din ţările Uniunii. Însă vocaţia noastră neeuropeană este vizibilă şi în alte domenii, cum ar fi dezbaterile publice pe anumite domenii şi recunoaşterea unor forme de corupţie din gura celor mai importanţi oameni politici. Premierul Tăriceanu recunoştea deschis într-o emisiune televizată că a dat derogări de la lege, pentru ca anumiţi demnitari să-şi rotunjească veniturile. Balcanism pur sânge! Avem şi atât de mult fundamentalism în concepţiile oamenilor publici, încât aproape că nu-ţi vine să crezi că suntem în secolul XXI. Manifestări ale acestui fundamentalism întâlnim la tot pasul. Deunăzi, într-o dezbatere televizată, mai multe persoane care fac figuraţie în zona publică au dat dovadă de un fundamentalism extrem într-o discuţie despre libertatea de conştiinţă a tinerilor români. Regretatul Silviu Brucan a fost înjurat îndelung pentru termenul de 20 de ani pe care l-a preconizat pentru învăţarea democraţiei, acum, mulţi comentatori şi politicieni vorbesc de 20 de ani până ne vom integra cu adevărat în Europa. Văzând ceea ce se întâmplă în această ţară, înclin să cred că ambele termene sunt de fapt optimiste.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 147, 12–18 ianuarie 2007

Politica de bilețel

În politica românească, marile polemici se poartă pe lucruri mici. Lucruri mici din fața unor lucruri grave, ar spune unii. Cazul bombei aruncate de fosta șefă a Cancelariei prezidențiale, Elena Udrea, a deschis o cutie a Pandorei și anume aceea a importanței bilețelelor în politica românească de la alegerea lui Traian Băsescu încoace.

Paternitatea introducerii bilețelului ca mod de comunicare în politică îi aparține actualului președinte. El a lansat moda încă de dinainte de a ocupa fotoliul de la Cotroceni, chiar în timpul campaniei electorale. Atunci, într-una dintre confruntările televizate cu Adrian Năstase, i-a băgat în buzunar un bilețel să-l citească seara înainte de culcare. Conținutul biletului a rămas cvasinecunoscut până astăzi. Șocul lui Năstase a fost însă destul de important și l-a condus pe Băsescu spre victorie. Al doilea bilet era ceva mai mare și s-a constituit dintr-o parte a unei stenograme dintr-o ședință a Consiliului Suprem de Apărare a Țării pe tema legilor siguranței. Cel vizat, Radu Stroe, s-a clătinat serios pe picioare, citind, și i-a produs lui Băsescu o mare bucurie. Stroe a ținut ascuns conținutul biletului până de curând, neștiind dacă conținutul este secret sau nu. Iar povestea de acum i-a oferit lui Băsescu tot un prilej de bucurie, mai ales când a fluturat biletul în fața presei. Tăriceanu s-a clătinat și el serios pe scaunul de premier, dar i-a dat și o replică foarte rapidă. Amploarea luată de această dezbatere, fără îndoială, că l-a bucurat pe președinte. Iar strategii din laboratoarele sale au fost premiați pentru reușită. Cele trei bilețele despre care am vorbit, două trimise și unul primit, demonstrează apetența lui Băsescu pentru genul epistolar, mai puțin consistent, dar foarte persuasiv. Așa cum a fost și sloganul din 2004. Marile probleme politice sunt gestionate de președinte prin bilețele. În curând, o să aflăm că i-a dat și lui Bush un bilețel, când a vizitat Casa Albă, iar președintele american a fost impresionat teribil. Ce se poate spune despre o politică care-și transmite mesajele prin bilețele? Că e mică, probabil. Deși cei care o aplică se consideră mari.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 148, 19–25 ianuarie 2007

Bătălia comunicării și victimele ei

În Valea Jiului, de când se știe, edilii au comunicat slab sau foarte slab. Cu unele excepții, e clar. Așa au stat lucrurile și la partide. Cele mai multe n-au comunicat deloc, altele au făcut-o prost și/sau doar în campaniile electorale, foarte puține (chiar prea puține) au făcut-o bine, însă inconstant. În ultimul timp, în unele zone se constată o îmbunătățire a comunicării. În prea puține însă. În altele, cele mai multe, deficitul sau calitatea proastă a comunicării se adâncește cu fiecare zi. Exemplul cel mai notoriu este cel al Primăriei Petroșani, care neavând nici măcar purtător de cuvânt, dar altminteri un comunicator calificat, își dă cu stângul în dreptul până la sângerare, fără a simți durerea. Lipsa unei strategii și a unor oameni specializați a târât instituția într-o gaură neagră din acest punct de vedere. Analizând ultimul comunicat de presă al administrației petroșănene, eșecul comunicațional este mai mult decât vizibil. Pe lângă faptul că nu poartă antetul instituției și nu este semnat (faptic), acesta conține câteva erori flagrante. Insistă pe culpabilizarea mediei pentru acuzațiile pe care doar

le-a reflectat, întărind și neadevărul conform căruia nu li s-a cerut părerea. Cu referire directă la acuzațiile aduse, minimalizarea se face necredibil și concomitent cu amenințările cu judecata la adresa celor care le-au lansat. Orice om care a citit două cărți de relații publice poate susține cu argumente că acestea sunt greșeli flagrante pe care oricărei instituții îi este interzis să le facă. Acestea nu sunt singurele greșeli, nici primele și, probabil, nici ultimele. Din păcate, pentru calitatea actului de comunicare publică din Valea Jiului. Dacă la acestea adăugăm și lipsa oricărei comunicări din partea multor instituții ale administrației publice sau de altă natură, avem tabloul unei mulțimi de victime ale comunicării. Pentru aceasta cetățeanul trebuie să-i sancționeze drastic. Și mai mult ca sigur că o va face.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 149, 26–31 ianuarie 2007

Tinerii români au valențe europene

Am avut șansa de curând să mă aflu la o întâlnire cu tineri din mai multe țări europene. Concluzia a fost una foarte clară. Tinerii români nu sunt cu nimic mai prejos decât cei din celelalte țări europene, ba chiar, în anumite privințe, sunt mai buni. Cu siguranță sunt însă mai preocupați de viitorul lor, mai aplecați spre pregătirea acestui viitor. Sunt însă și mai puternici în argumentație, mai bătăioși și mult mai expresivi. Dacă până mai ieri, tinerii din țările din vestul Europei îi întreceau pe ai noștri la numărul de cercei, la piercing-uri și alte teribilisme adolescentine, nici acest avantaj nu-l mai au. Moda aceasta pare să-i fi cuprins iremediabil și pe o parte a tinerilor noștri. Așa că nicio barieră nu-i mai separă pe unii de alții, nici măcar cea comunicațională. Engleza a devenit o a doua limbă printre tinerii români. Ba chiar în unele privințe, cum ar fi cunoștințele despre Uniunea Europeană, sunt mai buni. Într-o frază, tinerii români au dovedit cel puțin o dată că au valențe europene, că nu se situează în niciun fel mai prejos față de colegii lor europeni și că în anumite momente pot fi mai serioși și mai competitivi decât ei. Din păcate, așa cum am mai spus, aceste valențe europene nu se regăsesc și la cei mai mulți dintre politicienii români. Cel mai important politician român, președintele Traian Băsescu nu seamănă deloc cu tinerii descriși mai sus. De fapt, o foarte importantă parte a clasei politice românești pare a avea foarte puține lucruri în comun cu acești tineri. Nici măcar tinerii politicieni nu par a-i reprezenta pe aceștia, ci mai degrabă au preluat din metehnele celor bătrâni. Văzându-i, îți dai seama că viitorul acestei țări poate arăta mult mai bine decât prezentul. Cât de bine însă rămâne să vedem.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 150, 9–15 februarie 2007

Auschwitz – tărâmul morții

Cel mai mare cimitir din Europa este considerat de foarte mulți ca fiind amplasat în Polonia, mai exact la Auschwitz. Cimitir nu este însă un cuvânt foarte exact, pentru că acolo nu se găsește niciun mormânt, ci doar urmele unui loc în care moartea era o consecință programată pentru cei care nu erau la fel ca „națiunea pură". Este locul în care crima a fost ridicată la rang de știință, locul în care au intrat milioane de oameni și au ieșit foarte puțini.

Urmele sistemului

Bazele lagărului s-au pus în toamna lui 1939, pentru ca în 1941 să se înceapă construcția celui de-al doilea lagăr, Auschwitz II – Birkenau. Cel de-al doilea lagăr a definit cel mai bine ideea de sistem și de știință a ceea ce s-a constituit în una dintre cele mai mari crime ale omenirii. Construirea unei căi ferate până în capătul lagărului a avut ca scop ușurarea cât mai mult a muncii celor care se ocupau de gestionarea acestui loc. De fapt, oamenii erau aduși foarte aproape de camerele de gazare, de unde nimeni n-a mai ieșit vreodată. Ironia și cinismul sistemului făcea ca la urcarea în „trenurile morții" oamenilor să li se promită o viață mai bună într-un colț al Europei, unii fiind puși chiar în ipostaza de a-și cumpăra bilet pentru „ultimul drum". Selecția celor care erau reținuți pentru muncă se făcea imediat după coborârea din trenuri, când li se luau și bagajele. Cei care nu treceau testul privirii ofițerului SS erau trimiși, sub pretextul unui duș, direct la moarte. Dușul era însă o utopie deoarece în acea zonă nu există apă. Dușul morții se făcea cu gazul Ciclon B, iar după jumătate de oră corpurile erau duse direct la crematoriu și arse. Totul se petrecea în cel mai mare secret, cu ajutorul unor comandouri formate din prizonieri evrei. Sistemul a fost însă unul complet, deoarece au fost gândite și forme de pedeapsă asupra celor care nu se supuneau ordinelor naziștilor. Cei care au fost prizonieri în cele două lagăre ale morții n-au rezistat mai mult de doi ani, poate doar cei care au beneficiat de slujbe mai ușoare cum ar fi munci de interior, curățarea latrinelor și alte asemenea exemple considerate astăzi înjositoare.

Pentru aducere aminte

La Auschwitz există astăzi poate cel mai important muzeu european, un instrument împotriva uitării și a putinței repetării unui asemene genocid. Aici vin anual peste un million de oameni pentru a vedea cu ochii lor până unde poate ajunge o doctrină utopică. Există clădirile, barăcile, camerele de înfometare, un crematoriu, ruine ale camerelor de gazare, tot ce a fost găsit de sovietici în 1945 și ce s-a mai putut reface. Impresionante sunt obiectele personale ale unei mici părți din cei care au murit acolo. Munții de pantofi, de valize, de pieptene de păr sau de ochelari nu pot lăsa rece niciun om normal. Totul pentru a nu uita și a repeta istoria.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 150, 9–15 februarie 2007

De la prea multă liniște la prea multă agitație

Valea Jiului s-a caracterizat în ultimii ani prin prea multă liniște, fapt semnalat de mai multe ori chiar aici. Săptămâna aceasta însă am avut imaginea unei avalanșe de evenimente. Este zvonistica și dezbaterile din jurul campaniei electorale pentru alegerile parțiale de la Petroșani, vizita unui ministru și peste toate acestea dezbaterea din jurul refuzului dat lui Miron Cozma în privința eliberării. Aceste evenimente sunt importante pentru Valea Jiului, fiecare în felul său. Agitația dată de alegerile parțiale apare acum doar ca vârful aisbergului, urmând ca restul să fie observat în splendoarea lui abia peste vreo două săptămâni. Vizita ministrului Economiei și Comerțului dă semnalul unei noi viziuni în privința mineritului

și anume acela al unei singure alternative a supraviețuirii, cea a investițiilor. Amânarea eliberării lui Miron Cozma demonstrează, că deși s-au scurs niște ani problema mineriadelor rămâne încă deschisă. Scuzele prezentate de liderii sindicali actuali n-au fost încă acceptate, iar frânturi de adevăruri continuă încă să apară chiar și după atâția ani. Campania electorală încă neîncepută va ridica nivelul acestei agitații, iar orice alte evenimente se vor plia greu sau deloc pe acestea. Populația și electoratul vor fi bombardate în perioada următoare cu mesaje, cu sloganuri, cu idei, toate venite dinspre politicienii care doresc să ocupe scaunul de primar al Petroșaniului pentru ceva mai mult de un an. Deși principalii candidați se cunosc, în perioada următoare mai mulți politicieni „no name" vor da din coate să-și facă loc în bătălie. Fără prea mari șanse însă. Una peste alta, trebuie să ne pregătim de agitație.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 152, 22–28 februarie 2007

Surprize, surprize

Ultimele zile din precampanie și primele din campania electorală au produs câteva surprize pe scena politică petroșeneană, altfel destul de liniștită. În războiul dintre principalii contracandidați, Haralambie Vochițoiu și Tiberiu Iacob-Ridzi au mai intrat câțiva combatanți. Chiar dacă unii dintre ei au șanse mici să acceadă pe scaunul de primar, exercițiul pe care îl fac cu doar un an și ceva înainte de alegerile din 2008 nu poate fi decât benefic. Cea mai spectaculoasă intrare în scenă este cea a liberalului Petre Drăgoescu, omul care s-a supărat pe mașina de vot pedistă din Consiliul local. Declarația săptămânii a venit tot din tabăra liberală și i-a aparținut fruntașului de la județ, Mircia Muntean. Intrarea în cursă a liberalilor după ce chiar candidatul anunțase că nu se va arunca în luptă, slăbește destul de tare tabăra pedistă și anunță dezmorțirea taberei liberale. Mai ales că PD-ul a făcut, în ultima perioadă, foarte multe greșeli. Prea multe pentru o perioadă atât de scurtă. O greșeală care se încadrează și la capitolul surprize este cea a folosirii celor mai importanți lideri ai PD într-o singură manifestare și într-o singură zi, ceea ce echivalează cu tragerea tuturor cartușelor într-un singur foc. Numărul candidaților se cifrează acum la opt. O cifră care demonstrează importanța politică și administrativă a funcției de primar al Petroșaniului. Un post care odată ocupat asigură persoanei respective calea deschisă spre o carieră politică importantă, în Valea Jiului, dar nu numai. De modul în care își vor juca rolul și ceilalți candidați, depinde drumul politic al fiecărui partid și dacă vom avea sau nu o diversitate de partide importante pe scena politică din Valea Jiului. Îndemnul este același. Urmăriți-i pe toți și alegeți-l pe cel mai bun!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 154, 9–15 martie 2007

Evaluarea campaniilor

Duminică, se trage prima linie de evaluare a campaniilor făcute de candidații și partidele care s-au înscris în cursa pentru fotoliul de primar al municipiului Petroșani. Este primul examen care va arăta rezultatul diferitelor moduri de a-și face campanie electorală. Au fost candidați care și-au făcut o campanie în adevăratul sens al cuvântului, dar cei mai mulți au

privit oarecum de pe margine meciul care se desfășura între candidații principali. Au fost candidații importanți pe care i-am văzut peste tot, s-au acuzat, și-au replicat, și-au adus lideri de la centru să-i susțină, iar cetățeanul i-a putut vedea și hotărî dacă îi va vota sau nu. Aceștia au fost Haralambie Vochițoiu, Tiberiu Ridzi, Petre Drăgoescu și foarte departe de cei trei, Florin Racoțea, care și-a demonstrat încă o dată amatorismul politic. Au fost însă alții, care n-au catadicsit să se agite aproape deloc. Au mai făcut câte ceva doar de gura șefului de partid de la județ. Iluștrii anonimi Constantin Graure, Constantin Maria, Pompiliu Prip și Claudiu Popa n-au făcut altceva decât să irosească timpul și nervii membrilor partidelor lor, să cheltuie niscaiva bani (puțini, foarte puțini) și să-și plimbe mutrele pe la scurte emisiuni televizate sau prin ziare mai bine sau mai rău famate. În rest, doar cerneala folosită degeaba pe buletinele de vot. Într-o societate normală aceștia nu ar fi avut nici măcar curajul să se înscrie, dar altminteri să joace atât de prost. Pentru a normaliza această societate, dumneavoastră trebuie să-i eliminați din cursă, să-i scoateți din viața politică locală definitiv. Să rămână doar cei care vor, știu și pot să-și facă măcar o campanie adevărată. Doar cei care și-au făcut imagine ani la rând, nu cei care se trezesc dimineața că vor să candideze, iar partidele îi nominalizează la prânz. În concluzie a fost o jumătate de campanie adevărată și o jumătate falsă. Dumneavoastră, votanții, trebuie să alegeți din jumătatea bună dacă vreți ca în orașul dumneavoastră să se schimbe ceva. Iar din jumătatea bună, alegeți-l pe cel mai bun!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 155, 16–21 martie 2007

Cultura protestului

În urmă cu câteva zile, în fața Senatului italian au protestat zgomotos studenții Conservatorului din Roma. O făceau atât de tare, încât se auzea în toată piața și bineînțeles în sediul senatului. Zgomotul atrăgea atenția tuturor trecătorilor, cei mai mulți mergând până în inima protestului chiar dacă locul era împânzit de carabinieri. Italienii, ceilalți turiști și chiar unii români aveau un zâmbet în colțul gurii, văzându-i pe tinerii instrumentiști italieni cerându-și drepturile într-un astfel de mod. Nu departe de locul respectiv sosise un grup de români. Cineva din acel grup spune că nu e bine să fie văzuți acolo, pentru că protestatarii nu sunt decât niște extremiști. Vorbele acelea au stricat cu totul spiritul evenimentului. Atunci mi-am reamintit subit că în România un astfel de protest nu ar fi posibil. De ce? Pentru că la noi cultura protestului este ceva foarte rar. Ceva care nu ne mai definește ca națiune. Sunt doar spirite libere care ar avea tăria să protesteze în stradă pentru un motiv sau altul. Poate și de aceea noi nu suntem și n-o să fim niciodată italieni. Avem însă o șansă să ne redefinim ca spirite libere. Însă va mai dura câțiva ani. Prea mulți. În timp ce italienii protestează pentru un motiv aparent minor, la noi nu există motive majore care să scoată în stradă câteva zeci, sute sau mii de oameni.

Tristă țară, grijuliu popor!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 157, 30 martie – 5 aprilie 2007

Băsescu și schimbarea României

Inteligența politică a lui Traian Băsescu nu mai poate fi contestată. N-ar fi însă rău dacă aceasta s-ar găsi și la alți politicieni, chiar și de la nivel local. Această caracteristică la împins probabil pe președinte spre lansarea unei noi teme, cea a necesității schimbării României. Aceasta nu are altă pornire decât aceea de a-l pune într-o lumină favorabilă, în detrimentul clasei politice, după înfrângerea usturătoare suferită prin eliminarea miniștrilor Partidului Democrat din Guvern. Ca aproape întotdeauna, Băsescu spune doar jumătate de adevăr. România trebuie să se schimbe, însă după decembrie 2004, una dintre cheile cu care România se putea schimba s-a aflat la el. Președintele vrea însă o schimbare care să se facă așa cum vrea el, prin transformarea țării într-o republică prezidențială. Dacă mai bine de doi ani a lăsat să se înțeleagă acest lucru, în discursul adresat națiunii înainte de investirea noului guvern a spus-o pe șleau. Oricât ar părea de populară ideea unei astfel de schimbări este foarte periculoasă. Și așa Băsescu nu a încăput în limitele Constituției, într-o republică prezidențială, el ar fi condus cu mână forte. O experiență prea des întâlnită în istoria noastră. Prin urmare, deși și-a pierdut cel mai important consilier, Băsescu rămâne redutabil la capitolul lansării de teme. Modernizarea României, atât la nivelul infrastructurii, cât și la nivel instituțional, este o necesitate, însă calea democratică spre această modernizare nu pare a fi cea indicată de președinte.

Așadar, să se schimbe, primim, dar ca într-o democrație neoriginală și o republică neprezidențială.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 159, 13–19 aprilie 2007

Sărăcia pieței de lideri

Nu e prima dată când, într-un editorial, vorbesc despre lipsa de lideri politici marcanți în Valea Jiului și în județul Hunedoara. A devenit deja ceva obișnuit. Însă când un partid își caută un lider care să-l scoată din anonimat și recurge la un personaj scos din scenă pentru ambiții incomensurabile și jocuri de culise neortodoxe, îți dai seama că lucrurile nu sunt în regulă. Aici i-am nominalizat pe conservatorii petroșeneni și pe Constantin Lungu. Iar când în conferința unui partid, care se vrea reformat, se lipesc de microfon personaje sinistre, rumegând talajul vremurilor demult apuse, în care reprezentau și ei ceva, sau în funcția de vicepreședinte este ales un fost parlamentar care s-a remarcat prin faptul că n-a făcut nimic concret în patru ani de mandat, ideea revine obsedant. Asta este însă una din caracteristicile pieței hunedorene de lideri. Și aici e vorba despre PSD, Gheorghe Popescu și Ioan Rus. Oameni care nu mai atrag mai mult de 100 de voturi trag sfori pentru a umple listele de candidați, iar partide întregi nu valorează nici cât o ceapă degerată. Așa arată politica noastră și piața de lideri din această parte a României. și atunci să ne mirăm că Valea Jiului se prezintă așa cum se prezintă. Că județul Hunedoara, cu excepția Devei, arată atât de dezolant. Răspunsul firesc ar fi că nu trebuie să ne mirăm deloc. Și că va mai trece mult timp, prea mult timp, până când lucrurile vor intra în normal. N-am văzut mai mult de o duzină de oameni publici care să merite să fie lideri. În funcții am văzut însă o mulțime de nevolnici. În partide

nu mai vorbim. Iar viața noastră. Străzile noastre. Orașele noastre arată așa cum arată. Și noi trăim așa cum trăim din cauza lor. Pentru că n-a existat și nu există și nu va exista curând o selecție reală a valorilor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 160, 20–26 aprilie 2007

Bătălia pentru supremația politică

Bătălia pentru câștigarea Referendumului din 19 mai are o miză cu mult mai mare decât aceea de a-l repune sau nu pe scaunul de președinte pe Traian Băsescu. Este, de fapt, forma supremă a luptei dintre Parlament și cei care vor un Parlament puternic, pe de o parte, și Președinte și cei care vor un Președinte puternic, care să taie și să spânzure după bunul plac, pe de altă parte. Într-un fel sau altul se luptă pentru supremație în politica românească. Dacă va ieși învingător, Băsescu își va lua un avânt politic extraordinar, iar dacă va pierde, Parlamentul va deveni suveran. Urmarea acestei înfruntări va fi, oricum, schimbarea Constituției, într-un sens sau în altul, după cum va fi desemnat câștigătorul. Tabăra lui Băsescu, lipsită de data aceasta de aportul a doi dintre cei mai importanți oameni de imagine, soții Săftoiu, s-a orientat bine către românii din străinătate. În acest sens, Președintele suspendat se va deplasa în Spania și apoi, probabil, în Italia, știut fiind că mulți dintre cei care au plecat îl simpatizează pe acesta, părăsind țara pe vremea PSD-ului. Deși n-a făcut-o fățiș, PSD-ul și-a arătat puterea în numărul participanților la mitingul de 1 Mai, când a lansat mici șicane la adresa fostului lider democrat și la modul său de a face politică. Vor urma și alte partide din tabăra proBăsescu, dar vor fi și câteva mitinguri în țară și în afara ei organizate de cuplul PD-PLD, care nu peste mult timp vor deveni un partid sau, poate, o federație.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 162, 4–10 mai 2007

Pierderea societății românești

A murit Octavian Paler!!!, a spus televizorul pornit aiurea. Atunci am înțeles că Dumnezeu își ia la el oamenii cei mai buni și lasă pe pământ nenorociții. A murit după ce fusese citat, tocmai în Valea Jiului și tocmai de Ziua Libertății Presei, la o discuție despre calitatea de câine sau de hienă a presei locale. A plecat la fel cum a trăit. Discret. A fost însă unul dintre cei mai exigenți și experimentați critici al exceselor Puterii, unul dintre cei mai tranșanți și duri analiști. I-a criticat pe toți, iar acest lucru i-a adus respect. A scris mii de editoriale, cărți și a apărut de sute de ori în emisiuni TV. A fost un reper al societății, un reper la care se uitau politicieni, jurnaliști dar și simpli cetățeni. A plecat la cele din altă lume și i-a lăsat pe nevolnici cu ale lor. A lăsat Puterea cu excesele ei, pe Traian Băsescu în avânt spre câștigarea referendumului, Opoziția cu neputința ei, iar cetățenii nu mai au un reper. Societatea în ansamblu a pierdut prin plecarea celui care a fost una dintre cele mai limpezi minți ale presei românești. Deși era bătrân și bolnav, ar mai fi avut multe de spus și poate și mai multe de scris. Inima sa și Dumnezeu n-au mai vrut să-l lase. Multora le pare rău, alții însă exultă, societatea a mai pierdut un om. Tragicul moment mi-a amintit de o altă plecare. Cea a pro-

fesorului Silviu Brucan. Omul care a trăit trei regimuri și a știut să vorbească despre fiecare. Fără cei doi presa și publicistica românească sunt mai sărace.

Dumnezeu să-i odihnească!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 163, 11–17 mai 2007

Jurnaliști la rampă

Săptămâna aceasta o mare parte din elita jurnalistică s-a aflat în prim-plan. Am asistat la ultimele strigări dinaintea votului de sâmbătă, iar televiziunile au profitat de moment și au invitat personajele politice importante, implicate sau nu în bătălia al cărei apogeu va fi în 19 mai. Au făcut-o însă la pachet cu cei mai importanți jurnaliști ai țării care au avut prilejul de a le adresa întrebări incomode politicienilor. A mai fost și apariția pe piață a catalogului „Averile din presa românească", în care situația materială a elitei jurnalistice era prezentată, pentru prima oară, publicului. Surprize au fost multe. Atât dintre cele mai bune, putând observa că sunt puțini jurnaliști de rangul I care sunt săraci, dar și ziariști suficient de înstăriți pentru a nu-și face griji pentru ziua de mâine și a putea comenta liber acțiunile politicienilor, cât și dintre cele mai puțin plăcute, cum este bogăția de prost gust a lui Dan Diaconescu, omul care se plânge de situația sa grea, din punct de vedere economic, ori de câte ori are ocazia. În comparație cu cele văzute în respectivul catalog, jurnaliștii din Valea Jiului sunt suficient de săraci ca să putem trage o concluzie nefericită în privința libertății actului jurnalistic. Mulți dintre cei prezenți în top au fost săptămâna aceasta și pe ecranele televizoarelor pentru a ajuta telespectatorii să distingă mai ușor mesajul adevărat de cel fals, și pe cel credibil de cel mai puțin credibil. Fie că au fost pro sau contra președintelui suspendat Traian Băsescu, jurnaliștii au avut prestații bune, ceea ce a venit în sprijinul ideii că politicienii ar trebui să apară la televizor doar în compania unor jurnaliști de top, care să-i poată opri atunci când încep să bată câmpii în mod nepermis. Sâmbătă, lupta pentru supremația în politica românească se va încheia, iar rezultatul va fi al nostru al românilor. Mergeți și spuneți-vă părerea! Doar așa vocea dumneavoastră se va face auzită.

Votați DA sau votați NU!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 164, 18–24 mai 2007

Ultima tură

Nu peste mult timp, actualele administrații locale vor intra în ultimul an de mandat. La cererea noastră de a-și face o evaluare după scurgerea celor trei ani, toți primarii s-au arătat mulțumiți. Probabil, la fel s-ar arăta și viceprimarii și consilierii. În unele orașe, sentimentul de mulțumire este justificat, în altele însă nu. Problema care se pune este cum simte cetățeanul cei trei ani scurși deja din acest ciclu electoral. Indiferent de acest lucru, mai ales că toți primarii au anunțat că doresc să candideze pentru încă un mandat, este de așteptat ca în acest ultim an să facă tot ce le stă în putință pentru a demonstra că lasă ceva în urma mandatului avut. Va fi anul în care se va face cel mai mult și cel mai repede, edilii dorind să termine

cursa în forță, asemeni atleților. Din păcate, cu excepția presei, edilii și Consiliile locale nu au niciun element de echilibru, în sensul că nu există nicio contestare a explicațiilor pe care le-au dat într-un moment sau în altul. Știind bine acest lucru, în câteva orașe, edilii nici nu se vor mai obosi să treacă linia de sosire în viteză, pentru că știu că nu au niciun adversar redutabil. Lucrurile stând așa și cetățeanul cade pe panta mulțumirii, crezând că deși nu i-a asfaltat strada, a asfaltat în alte zone și poate în viitorul mandat va veni și rândul lui. În celelalte orașe, însă, primarii vor vrea să demonstreze că pot face și pentru a-și satisface propriul orgoliu și a avea cu ce să se laude în fața cetățenilor în campania electorală. Dincolo de diferențele din fiecare oraș, rămâne însă momentul intrării în ultima tură a mandatului, un mandat care ar trebui să fie unul al transformărilor, doar am devenit europeni cu acte în regulă. Următoarea evaluare va fi, în 2008, la urne, pentru că până atunci cu greu se va găsi cineva care să facă un bilanț critic administrațiilor locale.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 167, 8–14 iunie 2007

Birocrație sau (dez)interes politic

Cazul drumului Câmpu' lui Neag – Herculane a demonstrat, deși nu cred că mai era nicio nevoie că, în România nu există o gândire clară în privința infrastructurii. Ceea ce astăzi este prioritate, mâine nu mai înseamnă nimic. Așa se face că, „Drumul lui Băsescu" a căzut la mijloc între interesele politice ale Guvernelor Tăriceanu I și Tăriceanu II. Sau poate a căzut victima birocrației, care blocată de inerție a decis să oprească lucrările. Mai există chiar și o a treia variantă aceea a dezinteresului celui care a făcut lucrările, care mult timp nu s-a sinchisit să obțină aprobările de mediu necesare. Până și cel al cărui nume îl poartă drumul, ridica mirat din umeri când era întrebat de avizele necesare pentru lucrări. „Nu mă ocup de avizări, doamnă!", îi spunea Băsescu unei reportere la a doua descălecare de anul trecut de la Cheile Buții. De când lucrările s-au oprit, Băsescu n-a mai descălecat, deși ar fi trebuit să-și mai viziteze tizul. Dezbaterea iscată și poziționarea categorică în favoarea continuării lucrărilor a edililor Văii Jiului sunt poate singurele lucruri bune care s-au petrecut în jurul acestui caz. Ciudat este că liberalii din zonă n-au făcut demersuri pentru a-l informa pe premierul Tăriceanu despre această stare de lucruri. Nu este însă clar dacă pentru liberali Valea Jiului reprezintă o zonă importantă. Așa cum nici pentru alte partide nu este.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 168, 15–21 iunie 2007

Prețul guvernării

În cei 17 ani scurși de la revoluția din decembrie 1989, sintagma „prețul guvernării" a avut un înțeles cu referire la erodarea de care au parte partidele care guvernează. Rareori s-a întâmplat ca partidul care a fost la guvernare să câștige și alegerile următoare. De săptămâna aceasta însă, sintagma „prețul guvernării" va avea un înțeles pur financiar. Acest lucru va fi posibil în urma cererii unui lider din conducerea PSD a nu mai puțin de un miliard de euro pentru menținerea în funcție a Guvernului Tăriceanu II. Banii au fost ceruți de

vicepreşedintele Liviu Dragnea pentru primăriile conduse de membrii PSD, dorind astfel să repare criza financiară în care aceste primării s-au zbătut în anii de după 2004. Demersul este pe cât de dăunător imaginii partidului pe atât de pragmatic. Călin Popescu Tăriceanu nu se putea aştepta că se va menţine în funcţie doar făcând mici capricii fostului partid de guvernământ, în Parlament. Mai devreme sau mai târziu, PSD trebuia să ceară ceva pentru susţinerea parlamentară acordată guvernului. Mulţi moralişti vor strâmba din nas, însă politica este dincolo de morală, este legată de interese. Iar interesul PSD este acum ca primarii săi să aibă bani pentru a realiza cât mai multe din proiectele pe care le au și a câștiga anul viitor din nou alegerile în comunităţile lor. Oricât de interesantă sau mai puţin interesantă ar părea politica de la Bucureşti, ea se bazează pe rezultatele obţinute de partid în teritoriu. Rezultatele se obțin însă cu bani. și nu puţini. Dacă Tăriceanu va accepta trocul, fiind vorba despre o sumă deloc de neglijat, rămâne de văzut. Dacă nu va accepta, premierul va trebui ca în toamnă să-și caute alt birou, cel din Palatul Victoria revenind atunci altuia. Dacă va accepta va avea de înfruntat un cor de atacuri fără precedent. Probabil, că în prima fază va face o înţelegere de culise. Ideea este însă foarte clară. Preţul guvernării a fost instituit în România, iar de acum va trebui, într-un fel sau altul, plătit.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 169, 22–28 iunie 2007

Două scandaluri într-o săptămână

Săptămâna aceasta viața politică a ajuns la o performanță pe care o credeam posibilă abia din toamna acestui an spre alegerile din vara și toamna lui 2008. Într-o singură săptămână au fost reluate două scandaluri care au ținut prima pagină a ziarelor cu câteva săptămâni în urmă. Simțind mirosul publicității, politicienii au tăbărât în ringul de bătaie, după ce pe mulți dintre ei nu i-am auzit vorbind luni bune. Este vorba despre scumpirea apei și drumul Câmpu' lui Neag – Herculane. Atacurile au venit din toate părțile spre toate părțile. Pesedistul Vochiţoiu l-a atacat pe liberalul Moloţ, Buhăescu l-a atacat pe Barbu, în chestiunea DN66A. Cu alte cuvinte, o învălmășeală de acuzații, unele lipsite de orice temei însă cu unicul scop de a nu lăsa să treacă o dezbatere fără a trage un important capital de imagine. De unde până mai ieri nimeni nu declara nimic despre nimeni sau o făceau foarte rar, acum cele două teme par să fi angrenat în luptă o parte destul de importantă a politicienilor locali. Și se anunță vremuri și mai interesante. Adică scandalurile se vor înmulți, atacurile la fel, iar cetățeanul va putea vedea o viață politică efervescentă, așa cum a văzut doar la televizor și în ziarele centrale. Dacă ar fi să luăm de bun ceea ce s-a petrecut săptămâna aceasta, am putea crede că va fi o vara incendiară. Cred de fapt că va fi o toamnă foarte aprinsă și că până și cei mai tăcuți politicieni vor încerca să-și scoată pârleala celor patru ani de tăcere. Până la războiul total va veni o binemeritată vacanță și pentru ei, dar mai ales pentru cetățeni. Când vor începe politicienii să vorbească, cetățeanul va ciuli urechile. Doar așa va putea distinge între grâu și neghină. Fie acum, fie în toamnă în scenă vor mai intra și alte nume. Vor veni și alte scandaluri. și poate pe final de mandat vom avea și noi un meci pe bune între Putere și Opoziție, oricare ar fi ele, în funcție de oraş.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 170, 29 iunie – 5 iulie 2007

Etapa penală și poliția politică

Dezbaterea din jurul opririi lucrărilor la „Drumul lui Băsescu" a trecut prin multe etape. A fost perioada eforturilor administrației locale, a interpelărilor parlamentare, a atacurilor politice, a vizitei ministrului Transporturilor și chiar a vizitei președintelui Traian Băsescu, pentru a exemplifica doar câteva dintre acestea. Ultima etapă, declanșată de președinte, este însă aceea a punerii poterii pe cei care au luat decizia opririi lucrărilor. Mai exact, președintele a cerut Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție să verifice dacă nu cumva cineva a încălcat vreo lege când a decis oprirea lucrărilor. Demersul prezidențial este total neavenit, dacă considerăm că Parchetul trebuia să se autosesizeze dacă a existat o încălcare a legii, în afara aceleia de a lucra fără avize și care aparține constructorului. Luarea la purecat a șefilor Gărzii de Mediu și Autoritatea pentru Protecția Mediului v-a descuraja, pentru viitor, luarea unor decizii care contravin părerilor președintelui. Într-o lume civilizată, un astfel de gest ar fi scandalizat foarte multă lume, în România însă protestează cincisprezece organizații neguvernamentale de mediu, care trimit o scrisoare deschisă. Așa cum sesizau și șefii ONG-urilor respective, precedentul este unul periculos. Nu atât pentru drumul atât de mult discutat, ci pentru întreaga societate românească. Urmează ca președintele să sesizeze Parchetul în privința Opoziției, a ziariștilor care îl critică, a premierului care nu-l ascultă și în privința oricui nu este de acord cu domnia sa. Acest fapt se numește poliție politică și a mai existat în România. În ce privește „Drumul lui Băsescu", foarte probabil nu se va întâmpla nimic, nu va fi găsit niciun vinovat și nu-i va întreba nimeni nici pe membrii Consiliului Științific al Administrației Parcului Național Retezat când au de gând să ia o decizie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 172, 13–19 iulie 2007

Prețul politicii

Săptămâna acesta s-a deschis indirect o dezbatere cât se poate de publică despre prețul pe care trebuie să-l plătească politicienii pentru viața privilegiată pe care o duc. Nu puțini au fost cei care, chiar și din rândurile mediei, s-au declarat repudiați de faptul că un cotidian local a preluat două articole din două cotidiane centrale în care era dezvelite (nu știm dacă pe drept sau nu) amănunte din viața intimă a unui demnitar. Ceea ce s-au făcut că n-au înțeles „virginii" aplaudaci ai deputatului este că în toată lumea civilizată acești oameni plătesc un preț pentru privilegiile lor. Iar acest preț este și acela ca, la un moment dat, să se intre cu bocancii în viața așa-zis privată. O persoană publică, care trăiești din banii publici nu are viața privată. Este în interesul publicului să cunoască tot ce este legat de viața acestui om, pentru că el trebuie să fie un etalon de bunăcuviință și moralitate. Având un rol de reprezentare, un deputat nu se poate declara rănit în orgoliu pentru că cineva intră în viața sa privată, ci are la îndemână alte instrumente de comunicare. Numai că știindu-se niște comunicatori foarte proști, politicienii apelează la tot felul de argumente false pentru a-și spăla imaginea pătată de unele excese. Dacă acești oameni se apără în spatele principiului vieții private, care mai este diferența dintre un astfel de om și un simplu cetățean, dintre pensionarul care locuiește într-o garsonieră și alesul care se lăfăie în mai multe viloaie. Diferența este dată de aceste transparențe pe care politicianul trebuie să și-le asume. Politica i-a îmbogățit pe mulți după

1990, iar pentru această bogăție, dar și pentru celelalte privilegii trebuie plătit un preț. Iar acest preț este condamnarea la transparență și la un comportament și o viață morale.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 173, 20–26 iulie 2007

Cine tulbură acalmia politică?

Politicienii din Valea Jiului au învățat ceva în multiplele lor vizite în occident. Au învățat că luna august poate fi dedicată concediilor. Acesta pare a fi motivul pentru care politicianul din Valea Jiului își ia nevasta, copiii, cățelul și purcelul și pleacă unde-l ține buzunarul să nu mai audă de cele care îi fac zilele din restul anului un calvar. Când majoritatea politicienilor fac asta, în Valea Jiului se instaurează acalmia politică. O știți. E acea stare care caracterizează, în general, viața politică din Valea Jiului sau, mă rog, surogatul de viață politică din această zonă. Când acalmia își intrase serios în drepturi, aproape de mijlocul lunii august, un politician, altfel neremarcat, a găsit de cuviință să strice liniștea. Acesta nu s-a dat în lături să amenințe un jurnalist cu judecata, chiar în redacția unui ziar, pentru ca mai apoi să trimită spre redacțiile celor două cotidiane un text plin de greșeli, în care îi ceartă pe jurnaliști și le aplică o lecție de deontologie jurnalistică, deși acesta n-a scris în viața lui mai mult de o pagină A4. Mai trist este că acest politician este, de fapt, o femeie. O femeie care se crede instituție, semnând un text în antet, nu știe ce va face anul viitor prin luna iunie, dar știe (oare de la care jurnalist?) cum e treaba cu deontologia jurnalistică. Dacă n-ați recunoscut-o deja, trebuie să vă spun că este vorba despre Gabriela Negrea, funcționarul public care face politică pe hârtii cu antetul instituției, nominalizată de colegii de partid, împotriva voinței ei, candidat la fotoliul de primar al unui municipiu din Valea Jiului. Pentru că a stricat acalmia politică și somnul unor politicieni, mai mici sau mai mari, cred că doamna, ajunsă și deontolog jurnalistic, trebuie pusă la stâlpul infamiei. Cum ați îndrăznit doamnă să stricați acalmia?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 176, 17–23 august 2007

Despre două stiluri jenante de comunicare

Săptămâna care se încheie a fost marcată de doar două (e vacanță, ce să-i facem) evenimente, cu sau fără ghilimelele de rigoare. Două cazuri începute înainte de această săptămâna și-au derulat noi episoade, în încercarea celor care le gestionau la nivelul imaginii. Gabriela Negrea și-a continuat voalat atacul la presă într-o emisiune TV în care a apărut fără a aduce nici un element nou, ci aceeași teorie a conspirației, care ar funcționa la nivelul părții importante a presei în ce privește persoana ei. Deși au trecut zile bune de la lansarea spre redacții a unui text greu inteligibil pentru orice minte exersată, doamna Negrea n-a găsit de cuviință și schimbe nicio virgulă, ci a adus argumente șchioape pentru a-și susține teoria. Cel de-al doilea a fost răspunsul adresat presei de secretarul clubului de fotbal Jiul Petroșani, în urma ieșirii clubului basma curată din scandalul agresării fotbalistului Mihai Lungan. Odată cu clubul au scăpat de răspundere și cei doi atacatori. Textul semnat de Marian Spiru s-a remarcat printr-o ironie neexersată și un atac superior la adresa presei, fără a face vreo delimitare

în privința locației sau a publicațiilor împricinate. Domnul Spiru vrea să ne convingă, la fel ca și doamna Negrea, că presa sau o parte a ei este un fel de diavol care spintecă oameni și nu-i lasă să-și vadă de ale lor. În accepțiunea domnului Spiru, dezgustul față de cele apărute în presă l-au împins pe Mihai Lungan să-și retragă plângerea, iar conducerea clubului împărtășește și ea aceleași sentimente și se declară superioară oricărei zone a presei. Cele două stiluri de comunicare au fost foarte vizibile poate pentru că au fost singurele din această săptămână. Mulți oameni publici fie se bronzează dincoace sau dincolo de graniță, fie își folosesc resursele și transpirația în alte zone. Se poate spune că într-o mare liniștită și cei doi peștișori cu colți sunt ceva. Sunt. Dar nu ceea ce ar trebui să fie. Oricine va împrumuta sau va continua aceste stiluri nu va avea decât de pierdut, așa cum vor avea și cei doi artizani.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 177, 24–30 august 2007

Politica de amenințare

Până mai ieri cei care erau amenințați erau fie jurnaliștii, fie oamenii simpli. Însă foarte foarte rar politicienii. Acum, vremurile s-au întors și politicienii au devenit la fel de vulnerabili ca toți cetățenii. Deși exercită puterea, mulți dintre ei sunt deschiși la injurii și amenințări. Asta a demonstrat cazul edilului vulcănean Angela Stoica, care, la mijlocul acestei săptămâni, a fost victima unui astfel de atac verbal. Povestea are și alte dedesubturi legate, după spusele acesteia, de unii polițiști care își fac meseria în municipiul Vulcan, însă cel mai important rămâne gestul cetățeanului de ataca virulent un politician. În politica românească există de ceva vreme o virulență, atât verbală cât și fizică care se manifestă deschis. Am avut cazul președintelui care s-a crezut procuror și a confiscat un telefon mobil și tot el ia dat în gât la Procuratură pe cei care au luat o decizie care nu corespunde părerilor sale. Iar despre violența verbală a acestui personaj și a altora nici nu mai are rost să vorbim. De fapt, zona politică a dat tonul violențelor de toate felurile, iar acum, prin cele petrecute săptămâna aceasta, se întoarce împotriva ei. Pentru a fi foarte bine înțeleși, trebuie spus că nu aprob sub nicio formă gestul cetățeanului cu pricina, mai ales că agresiunea verbală s-a petrecut asupra unei femei, însă cu acest caz se deschide cel puțin o cutie a Pandorei și se dovedește că politicienii sunt apărați de puterea lor, însă nu sunt infailibili când vine vorba despre lucruri care nu se petrec direct. De acum, în politica românească și în cea din Valea Jiului se poate întâmpla orice. S-a mai depășit o barieră. Urmează alta și alta. Până acolo încât unii politicieni vor deveni victimele unor agresiuni fizice, așa cum mulți cetățeni și, în special jurnaliști au fost. Am avut politică de amenințare, vom avea și politică de bătaie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 178, 31 august – 6 septembrie 2007

Moloț și penibilitatea audiențelor în direct

În Valea Jiului și-a făcut apariția, de câteva luni, un stil de construcție a imaginii care probabil nu există niciunde în lumea normală. Este vorba despre audiențe în direct la televiziune. Ideea este întru totul nefericită, dar foarte pe gustul lui Mircea Moloț, președintele

Consiliului județean Hunedoara, precum și al altor politicieni. Despre realizatorii de emisiuni ce să mai vorbim. Sunt în al nouălea cer. Și uite așa, audiențele în direct sunt considerate un succes de părțile implicate. Din afară însă se vede altceva. Se vede o chinuială teribilă în a face imagine unui personaj care n-a lucrat, probabil, niciodată cu un specialist în relații publice. Amabilitatea de fațadă la diversele probleme ale cetățenilor, îl face pe Moloț să-și trădeze lipsa de amabilitate pe care o practica în general, dar de dragul imaginii, face și el pe înțelegătorul. Numai că de multe ori aroganța puterii îi iasă de sub cămașă și face afirmații de genul „Când eu sunt la televizor, cineva notează problemele cetățenilor". În mod clar, nici un consilier de imagine profesionist nu l-ar fi sfătuit să spună așa ceva și nici un moderator independent nu ar fi lăsat aceste cuvinte nesancționate, dar la audiențe în direct se poate orice. Și asta se și petrece. Diversitatea problemelor ridicate de cetățeni este una care depășește de multe ori competențele unui șef al Consiliului Județean, însă domnul Moloț rezolvă orice, de la țevi sparte la conflicte între vecini sau regimul cabinetelor medicale din blocuri. Penibilitatea curge în râuri groase la audiențele sale, însă Mircea Moloț este fericit. Crede că lumea care îl bate pe umăr, indirect bineînțeles, pentru că a pus o vorbă la Regia Autonomă a Apei Valea Jiului, îl va și vota. În realitate lucrurile nu vor sta deloc așa, dar asta va vedea la alegerile de anul viitor. Până atunci spectacolul penibilului este în plină desfășurare, parcă am fi la Teatrul „I.D. Sîrbu", că și de el tot Moloț se ocupă. În consecință, sunați-l în direct la televiziune dacă aveți nevoie de bilete sau locuri bune! Moloț rezolvă orice, la televizor!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 179, 7–13 septembrie 2007

Penibilul continuă

Recunosc că nu sunt un spectator fidel al televiziunilor locale. Poate pentru că nu-și fac un promo adevărat. Însă după editorialul de săptămâna trecută, am considerat că trebuie să mă uit pentru a vedea dacă aparițiile publice ale președintelui Consiliului județean Hunedoara, Mircea Ioan Moloț au suferit vreo schimbare. Din păcate, spectacolul a fost la fel de penibil. Laude de sine de la un capăt la altul, momente false de sinceritate și, normal, valul forțat de exhibiționism al problemelor cetățenilor, care îi face atâta plăcere.

De data aceasta, secvențele oferite au fost de un penibil și mai mare, iar aerul de Știe Tot, al președintelui CJH mi-a lăsat un gust și mai amar. Exercițiul săptămânal de imagine nu are, evident alt scop decât acela de a-l face simpatic pe politicianul devean electoratului din Valea Jiului, în speranța, de acum foarte evidentă, a obținerii unui număr cât mai mare de vot. Metoda aplicată o cunoaștem și o putem vedea în fiecare marți pe un post local de televiziune. Despre calitatea ei și capacitatea ei de persuasiune în cadrul publicului aproape că nu merită să vorbim. Trebuie doar să vedem cum lucrurile se spun dintr-o singură parte și nimeni nu le neagă sau să le prezinte într-o altă lumină. Ca și în consiliul județean și în 99% dintre consiliile locale și în încercarea de a-și face imagine a lui Moloț nu există opoziție nu există altă părere, altă viziune. De ce? Pentru că oamenii aceștia nu au viziune. Oamenii din fruntea orașelor, a județelor și chiar a țării nu au nicio brumă de viziune. Ori ca să fi un lider autentic, ai nevoie de viziune. E chiar primordial. Însă, un om care își face imagine în acest fel este 100% clar că nu are viziune. Vizionare plăcută!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 180, 14–20 septembrie 2007

Toamna cuțitelor lungi

Acum că a început și școala, iar concediile s-au terminat în mod cert, politicienii au reînceput să-și arate mușchii, fiecare pe unde poate și în fața cui poate. De fapt, ei încearcă să se antreneze pentru examenul dat în campania pentru alegerile europarlamentare, unde fie că sunt candidați, fie că sunt doar în staff-ul de campanie, vor trebui să se implice foarte serios. De fapt, conducerile partidelor vor pune presiune pe toți membrii, considerând că alegerile din 25 noiembrie sunt primul examen electoral dintr-o serie care se va termina abia în 2009. Cum niciunde nu sunt suficiente locuri pentru toți cei care doresc să ajungă, se va duce o luptă crâncenă pentru fiecare loc de europarlamentar. O luptă cu toate armele, cu atacuri și apărări, cu scoateri din scenă și cu reveniri spectaculoase. O luptă în slogane atractive, în consultanți și idei originale. Miza este foarte mare pentru că deși a fost în permanență scandal, în ultimii trei ani partidele și politicienii au fugit ca dracu' de tămâie de întâlnirea cu electoratul. Iar, dincolo de credibilitatea mai mică sau mai mare a sondajelor de opinie care se aruncă pe piață în fiecare săptămână, rezultatul alegerilor europarlamentare va reprezenta o radiografie foarte exactă a situației partidelor în ochii electoratului. Miza acestui scrutin este mai degrabă una politică, românii nu sunt încă familiarizați cu ceea ce înseamnă politica europeană, instituțiile și strategiile europene. Cu toate acestea, toamna aceasta va fi una a cuțitelor lungi pentru că nicio formațiune politică nu va face rabat de la nimic pentru a obține un rezultat bun. Dacă mai avem în vedere și faptul că aleșii europeni vor câștiga și foarte mulți bani, atunci vom ști sigur că nimeni nu vrea să piardă nici puterea, nici influența, dar mai ales nu vor să piardă banii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 181, 21–27 septembrie 2007

Jurnaliștii și problemele lor

Din când în când, jurnaliștii devin subiecte de dezbatere publică, la fel ca restul persoanelor publice aflate tot timpul sub lumina reflectoarelor. Săptămâna aceasta, jurnaliștii din județul Hunedoara au protestat față de blocajul informațional la care sunt supuși, precum și față de violența unor directori de instituții. Mai mulți colegi din Valea Jiului au luat parte la protest, însă raportat la numărul acestora au fost foarte puțini. La o privire mai atentă, se vede că jurnaliștii din Valea Jiului sunt mult mai dezbinați decât cei din zona Devei sau de aiurea. Chiar dacă încercări de punere în comun au mai fost, ele au sfârșit lamentabil. Exemplu stă Asociația Media Valea Jiului, organism pe care l-am părăsit la doar o zi după protestul de la Deva. Deși la început toți cei care am plecat la drum am fost optimiști, la puțin peste un an de funcționare rata de dezamăgire este foarte mare, însă cea a plecărilor rămâne în continuare mică. Breasla jurnaliștilor se confruntă cu o multitudine de probleme, iar lipsa de reacție este un argument suficient de tare pentru a determina o plecare dintr-un organism care trebuia să apere libertatea exercitării profesiei de jurnalist. Doar astfel de mișcări, fie ele publice sau mai puțin publice, pot face corpul ziariștilor mai omogen și mai compact, chiar dacă în acest moment realitatea se prezintă cu totul altfel. Doar o breaslă unită a jurnaliștilor

va putea face față blocajelor și violențelor la care aceștia sunt supuși în fiecare zi. Iar pentru a se unii e nevoie de mai mult decât de asociații profesionale lipsite de conținut.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 182, 28 septembrie – 4 octombrie 2007

Teme inventate, teme agățate

Am explicat de multe ori că politicienii din Valea Jiului nu se pricep la a inventa teme de dezbatere și se agață cu mare ușurință de orice dezbatere, fie ea reală sau ireală. Așa au stat lucrurile în crearea scandalului privind aducerea în Petroșani a unor rromi din București. Aflați în criză de subiecte, politicienii locali au sărit ca arși și au luat fiecare cât a putut din acest scandal. După ce s-a dovedit că totul a fost inventat, s-a făcut o liniște aproape mormântală și niciunul dintre cei care se băteau cu pumnii în piept că nu vor permite așa ceva n-a ieșit să-și ceară scuze pentru că s-a lăsat atras în această capcană. De fapt, dacă cineva a urmărit să vadă dacă poate impune în dezbatere o tema inventată dintr-un articol de presă și să întindă această capcană, cu siguranță a reușit. În disperare de cauză mulți politicieni locali așteaptă cu gura căscată să se agațe de o temă pentru a mai câștiga câteva puncte la capitolul notorietate. Ei ar dori să câștige și la credibilitate, însă atunci când cazi într-o capcană este greu de presupus că devii credibil. De altfel, când nu există o temă de dezbatere nici nu se aruncă nimeni să deschidă una nouă. Acum, spre exemplu, toți politicienii așteaptă campania pentru alegerile europene și cum partidele au puțini oameni pregătiți pe temele europene este de așteptat ca dezbaterile să se poarte tot pe teme românești. Dacă or mai fi găsind unele, pentru că nici cele naționale nu mai sunt atât de interesante. Dacă anul acesta se va mai putea merge cu teme inventate și agățate din mers, anul viitor ar trebui să vedem lansat pe piață tot ceea ce partidele și politicienii au mai bun. Personal sunt destul de sceptic că se va întâmpla așa. Ne rămâne însă speranța că și viața politică locală se va normalizare cândva. Poate la anu'. Sau poate nu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 183, 5–11 octombrie 2007

Dați drumul la votul uninominal!

Despre votul uninominal se discută în România de aproape zece ani, fără niciun rezultat. Pentru că este o temă populară, ea a fost însușită de toate partidele, într-o formă sau alta, însă în planul concret nu s-a întâmplat nimic. Au fost doar discuții interminabile și controverse. Ba a fost acceptată propunerea Asociației ProDemocrația, ba s-a trezit PSD că vrea alt tip de vot uninominal. Simțind miros de voturi, președintele Traian Băsescu a preluat și el tema și o folosește pentru a șantaja clasa politică cu declanșarea unui referendum, chiar în ziua alegerilor europarlamentare, deși cu doar un an-doi în urmă se declara sceptic în privința acestui sistem. Prinse la mijloc, partidele nu mai știu cum să joace această carte, iar, deși nu-și doresc prea tare această formă de responsabilizare a politicienilor vor trebui să o înfăptuiască, odată și odată. Departe de a fi perfect, sistemul votului uninominal este cel care leagă cel mai strâns parlamentarul de votanții săi și de comunitatea din care provine. Popu-

lară printre cetățeni, ideea este impopulară printre politicieni, dar mai ales printre liderii partidelor, care nu-și mai pot recompensa oamenii fideli cu locuri călduțe pe liste și apoi cu locuri în fotoliile parlamentare, unde somnul de patru ani este foarte confortabil. Dacă până acum s-au eschivat cu succes de la punerea în aplicare a acestui sistem de vot, acum însă a venit timpul ca dorința electoratului să devină realitate. România europeană, chiar cu clauză de salvgardare pe agricultură, trebuie să-și reformeze clasa politică. Ar urma firesc și o reformare a instituțiilor, însă aici rezistența este și mai mare. Principalul pas spre această reformă este votul uninominal, iar îndemnul pentru normalizarea clasei politice trebuie adresat celor care au amânat prea mult această reformă.

Dați drumul la votul uninominal, domnilor politicieni!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 185, 20–25 octombrie 2007

Limpezirea politică

După luni și ani în care apele politice au fost mai mult decât tulburi în Valea Jiului, se pare că spre sfârșitul acestui an lucrurile încep să se limpezească. Separarea Putere–Opoziție a devenit din ce în ce mai evidentă în câteva Consilii locale, iar partidele încep încet-încet să-și stabilească ierarhiile interne, candidații pentru toate funcțiile, fie ele de primari sau consilieri. Pe ansamblu, viața politică a Văii Jiului se limpezeşte, iar taberele și interesele se clarifică pentru a avea o vizibilitate mai bună. Deși s-a dat startul campaniei electorale pentru alegerile europarlamentare, până în prezent nici candidații și nici partidele n-au dat semne că sunt prea implicate în primul meci al acestui sfârșit de ciclu electoral. Toată lumea pare a avea ca țintă alegerile locale de la jumătatea anului viitor și mult mai puțin scrutinul din 25 noiembrie, fapt care va cântări destul de mult în economia acestei campanii. Deși nu în lumina reflectoarelor, lucrurile se mișcă înspre bine în aproape toate partidele, cu unele excepții însă. Mai sunt politicieni de viță veche, care țin mai degrabă de începutul anilor ’90, și care trăiesc într-o altă lume. În trecutul tenebros al unei democrații originale al cărei mentor a fost și va rămâne Ion Iliescu. Un exemplar de această speță este fostul deputat PSD Ioan Rus, care se crede încă mare șmecher de cartier și găsește de cuviință să amenințe jurnaliștii cu judecata. Oricâtă limpezire politică s-ar produce în celelalte partide, până când un astfel de personaj se află în fruntea unei organizații de partid, acea organizație are un viitor politic extrem de limitat. Începutul schimbărilor trebuie însă menționat și apreciat la justa sa valoare. Ceea ce nu înseamnă desigur că lucrurile vor fi foarte diferite de ceea ce am văzut în Valea Jiului în ultimii ani, ba chiar va modifica foarte puțin situația. Faptul că ceva se mișcă și în lumea politică este poate premisa că Valea Jiului nu este întru totul pierdută, deși nici multe șanse de scăpare nu mai are.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 186, 26 octombrie – 1 noiembrie 2007

Fascinația puterii – fascinația banului

Fascinația puterii a fost o tema asupra căreia s-au aplecat de-a lungul timpului foarte mulți gânditori. Deși s-au scris zeci sau chiar sute de cărți, această dorință arzătoare a omului este încă puțin înțeleasă de majoritatea populației. Începutul campaniei electorale pentru alegerile europarlamentare, altfel destul de modest, atât la nivel național cât și la nivel local, a arătat din nou că de fapt este vorba despre putere chiar dacă în Parlamentul European un europarlamentar român nu e tocmai un om foarte puternic. Puterea unui politician ales în forul european nu este neapărat în legătură cu cei de acolo, ci mai degrabă cu cei de acasă, cu comunitatea din care face parte, cu partidul și șeful acestuia, care l-a pus pe liste. În spatele acestei puteri se află însă banul. Banul pe care politicianul îl primește ca indemnizație și care cumulat cu celelalte drepturi pe care acesta le are dă o sumă de multe multe mii de euro. Pentru niște politicieni care în vârful ierarhiei, în Parlamentul României, câștigă mai puțin de cât un manager tânăr la o companie multinațională, o poziție de asemenea factură este mai mult decât dorită. Numai că în România nu salariul de parlamentar e cheia către succes, ci informațiile la care ai acces și afacerile la care poți fii părtaș. De aici vine luxul exorbitant în care acești oameni își duc traiul de zi cu zi. În România, opulența este cuvântul de ordine pe când la Bruxelles și Strasbourg modestia este moda permanentă. Pentru că nu vor putea să-și arate bogăția printre colegii europeni, și-o vor arăta cu prisosință în România prin sărăcia care strezărește orașele și satele românești. În urma unui calcul am aflat că într-un mandat de patru ani (nu e cazul actualului mandat, care este unul scurt) un politician primește puțin peste un milion de euro. Așa s-ar explica aglomerația și dorința multora de a ajunge cât mai sus pe lista care te poate duce în doar patru ani în clubul milionarilor. Aflată abia la început, campania electorală se arată puțin interesantă atât pentru public, cât și pentru partide. La doar o săptămână de la debut, apele sunt liniștite, poate prea liniștite. Spre sfârșitul campaniei va apărea puternica motivație a puterii și a banului, iar atunci se vor încinge cu adevărat spiritele. Fascinația puterii și a banului nu va lăsa această campanie să se desfășoare în liniște, din cauza faptului că nu pot fi toți în Parlamentul European. Dacă aveți de unde alege, alegeți-i pe cei mai buni.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 187, 2–8 noiembrie 2007

Xenofobia de tip nou

După primele mele ieșiri în Europa am înțeles că globalizarea își va arăta la un moment dat și reversul medaliei. Oricât de frumos ar fi să poți merge oriunde dorești, să poți să trăiești și să muncești oriunde în lumea asta, am știut că vor veni și vremuri grele. Afluxul de imigranți din Italia, de exemplu, trebuia să umple paharul răbdării, știut fiind că marea majoritate a celor care pleacă nu sunt cele mai de regretat persoane. Am fost apoi la Auschwitz, unde drama a milioane de oameni mi-a lăsat o emoție cât pentru 100 de vieți, însă m-a uimit organizarea și am avut sentimentul că o astfel de dramă se va putea repeta, iar eu, dumneavoastră, un om sau mai mulți nu pot face aproape nimic. N-au trecut decât câteva luni și valul de optimism privind imposibilitatea prigonirii cuiva pentru că este de o etnie

sau alta s-a dovedit fals. A fost de ajuns o crimă atroce și o mediatizare excesivă ca xenofobia să renască în inima unui popor civilizat cum este cel italian. Nu vreau să jignesc vreo secundă poporul italian, însă știm foarte bine că la ei, ca și la noi și în Germania, nazismul a găsit un teren propice. Indignarea pe care ți-o produce o crimă comisă de un străin nu trebuie să fie mai mare decât cea care ți-o provoacă crima comisă de un conațional. Și totuși este. Românii din Italia trăiesc acum vremuri grele, iar pentru câteva zeci de infractori plătesc poate sute de mii de români care și-au căutat bunăstarea pe străzile Romei. Nu știu dacă e normal ca guvernul italian să-i expulzeze pe românii care comit ilegalități, însă a bloca accesul românilor în Italia și a nu le da dreptul celor acuzați să se apere și să-și dovedească eventuala nevinovăție este o încălcare flagrantă a drepturilor omului. Când însă un ministru vorbește la televizor despre izolarea și supunerea la munci foarte grele a celor care comit infracțiuni, întrevăd că problema este și a noastră. Ținută până acum în frâu, xenofobia de tip nou a răbufnit pe fondul unei opinii publice extrem de iritate, iar în perioada următoare ea se va dezvolta. Vremurile tulburi sunt cele mai propice pentru creșterea unor astfel de mișcări. Ele se vor dezvolta până la stadiul în care vor fi cu greu controlate, iar atunci Europa va fi din nou un butoi cu pulbere, iar un nou Kosovo se va putea naște oriunde în Europa. Cei în măsură să facă ceva pentru a limita creșterea unei astfel de ideologi ar trebui să se grăbească. Nu peste mult timp va fi însă prea târziu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 188, 9–15 noiembrie 2007

Care campanie?

Nu cred că există bucurie mai mare pentru un ziarist, din punct de vedere profesional, desigur, decât aceea de a fi confirmat de realitate. Am scris în mai multe rânduri că deși sunt interesate la nivelul liderilor de rezultatul alegerilor europene, partidele și candidații nu vor reuși să mobilizeze resurse umane importante în perioada campaniei electorale. Până acum, realitatea pare să-mi fi dat dreptate. Cu toate că deja doi președinți de partid au dat iama prin Valea Jiului, campania electorală pentru alegerile europarlamentare este suficient de slabă pentru a nu suscita interes. Dacă ar fi vorba doar de Valea Jiului, lucrurile ar mai fi poate de înțeles, deși până și noi ne putem lăuda cu doi candidați dintre care unul cu șanse mari de a fi ales. Dar, acalmia pare să fie cuvântul de ordine în toată circumscripția România, nu doar în săraca zonă a Văii Jiului. De fapt, e exact așa cum spuneam. Aceste alegeri nu au o miză decât pentru cei care urmează să încaseze indemnizație de deputat european. Nici membrul simplu de partid, nici simpatizantul și nici simplul cetățean nu se entuziasmează aproape deloc la gândul că 35 de români se vor plimba pe holurile sediilor Parlamentului European de la Bruxelles și Strasbourg. Nici n-ar fi putut fi altfel la cât de departe par a fi cele două sedii de români și problemele lor de zi cu zi. Valentin Fulger explica într-un contraeditorial că pentru omul de rând groapa de pe strada lui este infinit mai importantă decât Strategia Energetică a Uniunii Europene, deși nu îi e indiferent prețul gazelor și gaura pe care acesta o lasă în bugetul familiei. Miza cea mare pentru organizațiile locale sunt alegerile locale și, în cazuri excepționale alegerile parlamentare (deși parlamentarii sunt și ei destul de îndepărtați de cetățean). Alegerile europene sunt ultimele pe lista de probleme politice ale oricărei or-

ganizații de partid. Nu exclud ca spre sfârșitul perioadei de campanie să se întrevadă oareșce mișcare, însă sunt sceptic că va avea forța să impună vreun trend în această zonă, numită Valea Jiului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 189, 16–22 noiembrie 2007

Universitatea de scandal

Mulți ani a fost la modă ca oamenii publici să se laude cu Universitatea din Petroșani. Atât de mulți ani s-a vorbit frumos de universitate că multă lume începuse să și creadă. A fost însă ultimul mandat al lui Nicolae Iliaș a cărui prestație a demolat în câțiva ani mitul universității importante din capitala neoficială a Văii Jiului. Scandalurile au fost singurele care au ținut numele universității pe prima pagină a ziarelor centrale și locale, urmate de plecăciunile fostului rector în fața oricărei forme de autorități. A urmat Nicolae Dima, om apropiat lui Iliaș, coleg de generație și de concepții care a dus obediența mult mai departe, ba chiar a stârnit sau a lăsat să fie create alte scandaluri. Astăzi, când această instituție de învățământ superior are peste 6000 de studenți, criza morală a atins cotele paroxismului. Scandalul financiar, al cheltuirii multor miliarde, dublat de neînțelegerile dintre conducerea de facto și cea de jure, care gestionează banii, având ca miză tot banii care circulă doar prin birourile luxoase, au ajuns la maximum. Numărul instituțiilor care cercetează modul de cheltuire al banilor publici sau strânși din taxele de învățământ crește de la o zi la alta. De asemenea, apropierea finalului de mandat al lui Nicolae Dima &Co. a declanșat lupta pentru putere, pretendenții „tronului” călcându-se în picioare de-a dreptul. Toate acestea n-ar fi fost poate posibile dacă studenții petroșeneni ar fi avut în fruntea lor oameni care să nu poată fi cumpărați cu modeste posturi de asistenți sau cu doctorate. Din păcate, liderii Sindicatului Studenților Democrați nu și-au urmărit decât propriul interes, interesele studenților fiind lăsate în fața ușilor birourilor în care au fost cumpărați fiecare în parte sau toți o dată. *Jurnalul Văii Jiului* dezvăluie astăzi doar o parte din încrengătura intereselor din Universitatea din Petroșani, partea în care Dacian Ciodaru și-a vândut conștiința pentru un doctorat și un post de asistent. Scandalurile și încălcarea legilor și a moralei fac astăzi imaginea acestei instituții de învățământ sau a ceea ce o mai fi rămas din ea.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 190, 23–29 noiembrie 2007

O regrupare așteptată

Prezența la vot și rezultatele alegerilor de duminică au făcut să curgă multă cerneală în primele zile ale acestei săptămâni. A fost și un motiv foarte bun dacă avem în vedere că a fost ce mai importantă palmă pe care cetățenii României au dat-o clasei politice de la București. Dincolo de absenteismul fără precedent, atât la alegerile europarlamentare cât și la referendumul pentru votul uninominal, am sesizat o regrupare a forțelor politice românești. Partidul Conservator și Partidul România Mare n-au reușit să adune 5% din voturile exprimate și să acceadă în Parlamentul European. Dacă în cazul Partidului Conservator lucrurile

erau mai mult decât clare, negăsindu-și încă un loc pe scena politică, în cazul PRM, surpriza a fost mare, chiar dacă în ultimii ani căderea din planul imaginii a fost evidentă. Puțin i-a lipsit Partidului Noua Generație să facă pragul și să-l trimită pe Gigi Becali la Bruxelles și Strasbourg. În Valea Jiului, orașele și-au demonstrat încă o dată independența politică, iar Partidul Democrat a făcut scoruri bune peste tot, însă la Petroșani a spart din nou toate tiparele (prima lovitură având loc la alegerile parțiale din martie). Cu excepția municipiului Lupeni, PSD trăiește din inerție, însă și inerția este mai mare decât rezultatul pe care îl poate scoate organizația din Petroșani, care se cifrează la doar 17 procente. Deși a făcut pragul în câteva localități, PRM pare a fi pe ultima sută de metri a ieșirii sale de pe scena politică a acestei zone, criza de discurs și mesaj aruncând partidul înspre marginea clasei politice vălene. Partidul Liberal Democrat a început destul de bine prima confruntare cu electoratul, reușind să treacă pragul însă doar la Petrila. Atât la nivel național, cât și la nivelul Văii Jiului, alegerile europarlamentare au reușit să producă o regrupare a forțelor politice, demonstrând că, atât cât mai este interesantă pentru populație, scena politică pare să meargă către cristalizare. Partidele noi nu vor mai reuși să intre pe scena politică dacă nu vor reuși să se adreseze publicului printr-un mesaj în forță, serios și prin oameni credibili. Și toate acestea într-o singură zi și un singur scrutin

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 191, 30 noiembrie – 6 decembrie 2007

O nouă lovitură politică marca Băsescu

Surpriză mare și deranj așijderea pe scena politică românească la anunțul fuziunii dintre PD și PLD. Aproape firesc, decizia a fost luată în laboratorul de la Cotroceni, iar Emil Boc și Theodor Stolojan au fost chemați doar pentru a face oficiile. Burzuluiala politică față de un asemenea stil a ținut capul de afiș toată săptămâna, știut fiind că nu urmează niciun eveniment politic important în care președintele Traian Băsescu să aibe nevoie de susținerea unui partid prezidențial. Și totuși, președintele a forțat realizarea acestei fuziuni prin comasare a celor două partide, dând astfel naștere Partidului Democrat Liberal. Un posibil scenariu ar fi că președintele a fost nemulțumit de scorul înregistrat de PD la europarlamentare (după numărătoarea oficială, PD se află cu doar 5% în fața PSD, scor deloc confortabil), fiind mult mai mulțumit de scorul înregistrat de PLD (8%), dar mai ales de capacitatea de mobilizare a partidului condus de Theodor Stolojan. Nu fără temei sunt speculațiile conform cărora într-un timp scurt în fruntea noului partid se va afla Stolojan și o parte din echipa sa, iar Emil Boc, dar mai ales Adriean Videanu și ceilalți să fie împinși în planul al doilea. Este de notorietate plăcerea cu care președintele Traian Băsescu dărâmă lideri, iar mandatul de yesman al lui Boc pare să fi ajuns la scadență, și cum în linia a doua a PD nu există lideri de încredere, președintele a găsit această formulă care îi va asigura un background mult mai bun decât cel pe care l-a avut până acum. Noua structură va crea serioase probleme în teritoriu. Certuri și dezamăgiri vor fi cu duiumul după ce algoritmul funcțiilor va fi desemnat la centru. Iar dacă peledștii vor lăsa locul liber la vârful structurilor, acum, nu la fel de înțelegători vor fi și la realizarea listelor pentru alegerile parlamentare. Singura salvare de la scandaluri fără sfârșit va fi introducerea votului uninominal care va da naștere unei competiții reale între pediști și

pelediști. Prestația PLD, deși atât de scurtă încât te întrebi dacă a meritat efortul creări unui partid, a fost însă una excepțională, fapt care a cântărit foarte mult în decizia prezidențială de a trage frâiele astfel încât partidul prezidențial să fie realizat la sfârșitul lui 2007 și nu la începutul lui 2008 sau după alegerile locale, cum își doreau atât liderii PD, cât și cei ai PLD.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 192, 7–13 decembrie 2007

Vremea sărbătorilor și a bilanțurilor

Luna decembrie, prin multitudinea de sărbători pe care le găzduiește, poate fi lesne denumită luna sărbătorilor și a cadourilor. Fie că recunosc fie că nu, titularii multor posturi de conducere se gândesc deja la sfârșitul anului și la minivacanța care vine odată cu acesta. Sunt însă și oameni care în luna decembrie turează motoarele pentru a mai adăuga în lista de realizări noi obiective și investii, care ulterior îi vor ajuta în demersul de a câștiga încrederea cetățeanului. Dincolo de aceste lucruri, decembrie este, mai mult decât oricare altă lună, luna sărbătorilor. O lună în care, cu motiv sau fără, lumea petrece, face cadouri și bea un pahar mai mult. Dacă vă uitați cu atenție, veți vedea că, în decembrie, și conflictele sunt mai puține, ba chiar foarte puține, oamenii, fie ei politicieni sau alte categorii sociale încearcă pe cât posibil să fie mai buni. Această lună decembrie are câteva caracteristici speciale. Este prima lună de după marea clarificare politică dată de rezultatul alegerilor europarlamentare. Acum politicienii și partidele știu exact câți bani fac, dar mai ales cum sunt văzuți de către electorat. Judecând după prezența la vot, este clar că nu sunt văzuți prea bine, dar asta nu e noutate. Omul care a plătit cel mai scump erorile începutului de tranziție petrece sărbătorile în libertate după un deceniu. Miron Cozma își trăiește primele sărbători (din păcate, nu în Valea Jiului) fără teama că va fi mai devreme sau mai târziu arestat. Și decembrie 2007 mai are un bilanț. Aceasta încheie primul an de după aderarea noastră la Uniunea Europeană, anul în care integrarea n-a făcut niciun pas înainte, iar românii n-au simțit aproape deloc beneficiile faptului că suntem în Europa. Evident, bilanțuri se pot face foarte multe și fiecare își face bilanțul propriu. Bilanțul României, al guvernării și a ceea ce s-a petrecut în acest an rămâne întotdeauna făcut doar pe jumătate. Poate ar trebui făcut și un bilanț al Văii Jiului, în ansamblu sau separat pe orașe, însă depinde cine va fi autorul. Dacă ar fi făcut de politicieni, el ar ieși mai roz ca o haină de damă, dacă ar fi făcut de o parte a presei ar fi cu câteva nuanțe de albastru, dacă ar fi însă făcut de cetățeni ar ieși cu siguranță cenușiu. În mod clar, realitatea e mai aproape de percepția cetățeanului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 193, 14–20 decembrie 2007

Anul clarificărilor

Abia intrați în noul an, ne punem cu toții speranța ca de acum să ne meargă mai bine sub toate aspectele. Dacă economia a dat în ultimii ani semne că se îndreaptă spre normalizare, politica a rămas undeva în urmă. Dacă până acum mulți spuneau că avem politicienii pe care îi merităm, în ultimii ani este vizibil cu ochiul liber că politicienii au rămas în urma societă-

ții, deși societatea nu e lipsită deloc de probleme. Doar în politică, și chiar în cea din Valea Jiului, eșecul și lipsa de performanță sunt răsplătite cu menținerea în funcții, scandalurile nu duc sub nicio formă la demisii, iar adversarii politici fac afaceri de miliarde împreună sugând cu nesaț din punga banilor publici. În acest an sunt programate niște puneri în joc a titlurilor de primari, consilieri și parlamentari. În majoritatea zonelor, printre care și Valea Jiului, este de așteptat ca prea multe afaceri să nu fie zdruncinate, iar eventualele rocade să-i țină în picioare tot pe eternii „căpușari" ai banului public. Însă chiar și într-o zonă în care amorțeala este starea generală, iar confruntarea de idei, fie și politice, doar un vis frumos, cum este Valea Jiului se așteaptă câteva schimbări. Românii au devenit mai vigilenți. Deja mulți dintre noi sunt cu adevărat jurnaliști, filmează și fotografiază situațiile jenante în care autoritățile sunt depășite de evenimente. În România, amorțeala devine istorie iar, indiferent dacă le place sau nu politicienilor, românii încep să se trezească. În Valea Jiului, lucrurile se mișcă mai încet, dar vor trebui să se miște. Presiunea publică va face ca acest lucru să se petreacă. Acolo unde vor avea cu cine, poate locuitorii vor face și niște schimbări la nivelul edililor. În multe localități nu au însă cu cine să-i schimbe pe cei care nu s-au remarcat prin nimic, iar aici situația este mai mult decât tristă. Ne rămâne însă speranța. Speranța că se poate și mai bine de atât și că depinde de noi ca acest bine să devină realitate. Chiar în acest an.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 195, 11–17 ianuarie 2008

Încrengătura politică-sindicate

Începutul anului electoral n-a născut până în prezent o mare temă politică, ba chiar este greu de presupus că va apărea într-un interval scurt de timp. Au apărut însă atacurile și conflictele în lumea sindicală. Deși aparent nu au nicio legătură, politica și sindicalismul sunt legate aproape ombilical, iar așa zisele dezvăluiri sunt strâns legate de lumea politică locală. De fapt, politicienii din Valea Jiului, nefiind specialiști în elaborarea unor teme politice pertinente, se ocupă doar cu jocuri de culise și lovituri mișelești pe la spate. Atacul asupra lui Adrian Jurca, liderului Uniunii Sindicale Mine și Energie, a fost elaborat în laboratorul sărăcăcios al PSD-ului. Deși se dau mari cunoscători, pesediștii n-au avut nici măcar inteligența să arunce acuzațiile într-un ziar așa-zis independent, ci le-au aruncat chiar în ziarul patronat, până acum fără nici un succes, de liderul maxim al PSD. Asta da, strategie politică de doi bani. La acest conglomerat se adaugă și un alt element fără de care proastele strategii politice ar rămâne doar o furtună într-un pahar cu apă. Este vorba despre o parte a presei care, fie este controlată în totalitate de politicieni sau de anexele lor din lumea sindicală, fie sunt momite cu bani proveniți din cele două feluri de organizații. Nu puține dintre atacurile pe care le vedem în presă sunt produse și executate pe filiera arătată mai sus. Factura privind capitalul de încredere al presei, politicienilor și sindicaliștilor este plătită de toți la un loc, însă cel mai mult are de suferit ideea de presă și ziariștii care își fac treaba cu onestitate. În acest an este de așteptat ca astfel de atacuri să devină tot mai dese și tot mai dure. E abia începutul unui an în care se vor spune multe, poate prea multe dacă ne gândim la cât de liniște a fost până acum.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 197, 29 ianuarie – 1 februarie 2008

Bătaia pe puținii lideri

Valea Jiului n-a suferit niciodată de o afluență de lideri adevărați. Ba chiar a dus lipsă. Multe organizații politice n-au reușit să „coacă" niciun lider marcant, ducân-du-și existența într-un cvasiobscurantism deloc benefic. În acest context era absolut normal ca doi lideri care au făcut performanță cu organizația unui partid de buzunar să aibă căutare pe scena politică din Valea Jiului. Este vorba despre cuplul de la conducerea Primăriei Vulcan, Gheorghe Ile și Angela Stoica. Plecarea lor spre alte forțe politice a fost în ultimii ani o chestiune de timp. Era previzibil că la un moment dat vor pleca dezamăgiți de forța Partidului Conservator și chiar a fostului lider al acesteia, Dan Voiculescu. Ceea ce s-a văzut la congresul de la sfârșitul săptămâni trecute, absența reprezentanților județului Hunedoara din prim-planul congresului nu putea fi trecut cu vederea. Dezgustul față de ceea ce s-a petrecut a lăsat urme adânci, iar cei doi lideri și o parte din membrii organizației politice pe care o conduceau au părăsit partidul. Demonstrând o bună abilitate politică, soți Iacob-Ridzi, Monica și Tiberiu, le-au făcut acestora o propunere de nerefuzat, iar PD-L a primit o garnitură de lideri, un președinte și un candidat puternic la primărie. Experiența politică nu i-a lăsat pe cei doi soți să rateze o astfel de oportunitate de a pune mâna pe doi lideri importanți în politica Văii Jiului. Câștigul politic al PD-L este unul foarte mare dacă avem în vedere performanța slabă înregistrată în campaniile electorale de până acum. Evident, o astfel de mișcare nu este suficientă pentru un succes politic garantat, ea trebuie însoțită și de alte acțiuni politice de anvergură, precum și de crearea unui mecanism de comunicare politică de mare eficacitate. Dacă cineva se așteaptă ca adversarii politici ai cuplului Ile-Stoica să stea cu mâinile în sân se află într-o gravă eroare. Este de așteptat ca alte forțe politice să se regrupeze și să încerce să contrapună un candidat mai serios decât ce se vehiculase până acum susținut de mai multe forțe politice, probabil, și mai puternice. Un lucru este însă foarte clar. Liderii politici care au performanță sunt căutați și susținuți pentru crearea unor importante proiecte politice.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 198, 2–7 februarie 2008

Surprizele liberalilor

Cel mai atacat partid din ultimele luni, PNL, a făcut săptămâna aceasta câteva mișcări surpriză. Acestea au avut rolul de a fi în mare parte surprize, poate și pentru că întreaga scenă politică a Văii Jiului nu trece printr-o reorganizare. Nominalizarea fie în fruntea unor organizații locale, fie în postura de candidați a unor persoane care se bucură de o oarecare notorietate este surpriza săptămânii. Liberalii păreau să fi intrat definitiv pe topoganul dispariției de pe plăpânda scenă politică a Văii Jiului, dar orgoliosul cuplu MM, Mircea Muntean și Mircea Moloţ, nu putea lăsa lucrurile chiar așa. Aceștia au negociat și au scos candidați și președinți de organizații în orașe și municipii în care nimeni nu credea că liberalii vor mai renaște din cenușă. Anunțarea candidaturilor lui Nicolae Petroi, Constantin Brândușe; Gheorghe Cioară și Mihăiță Nistor, pentru Vulcan, Lupeni, Petrila și Aninoasa, a constituit o surpriză, judecând și după trecutul politic al acestora. Acestea nu se vor opri însă aici, ci vor merge mai departe la anunțarea unui candidat pentru municipiul Petroșani, capitala neoficială a

Văii Jiului. Numele „generalului” Daniel Surulescu a fost deja rostit chiar pe un post local de televiziune, însă vor trebui găsite argumente foarte tari care să-l motiveze pe acesta să intre în lupta pentru fotoliul ocupat acum de Tiberiu Iacob-Ridzi. Este de așteptat ca liberali să scoată și alte surprize, iar cea mai vehiculată se referă la trecerea primarului orașului Uricani, Dănuț Buhăescu, care va deveni și candidat cu șanse mari pentru încă un mandat în fruntea uricănenilor. Așadar, aflați în pragul achitării notei de plată pentru o guvernare care nu arată deloc bine la o analiză de ansamblu, liberalii vor să facă o figură bună în campania pentru alegerile locale din Valea Jiului. Și nu doar aici, evident. De la o figură frumoasă la câștigarea alegerilor e însă cale lungă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 199, 8–14 februarie 2008

Leadership-ul de tip Cozma

Recenta vizită în Valea Jiului a lui Miron Cozma a demonstrat ceea ce fostul lider al minerilor spunea în dese rânduri. Calitățile sale de lider nu s-au estompat în cei 10 ani petrecuți în pușcărie, ba dimpotrivă. Discursurile sale au mai mult aplomb, mai multă gravitate, iar lucrurile pe care le spune sunt mai ușor considerate adevărate. Carisma sa depășește cu mult politicienii locali și marea majoritate a liderilor din politica mare. Astăzi el nu mai conduce pe nimeni, dar nu e deloc exclus să strângă lângă el grupuri mari de oameni, care să-l urmeze, așa cum l-au mai urmat. Dezamăgirea sa față de numărul mic de oameni care au venit să-l vadă la Lupeni nu i-a tăiat deloc aplombul și nici franchețea. La un moment dat, chiar i-a certat pe mineri pentru că „l-au lăsat în surpare 10 ani” și nimeni n-a vociferat, nimeni n-a plecat. Aura sa de lider îi va fi umbrelă pentru multe acțiuni, fie ele umanitare sau de altă natură. La un moment dat vor fi chiar politice, se vede din discurs și din temele pe care și le alege. Modelul său de lider pare oarecum din afara vremurilor, însă el trăiește din ceea ce a fost cândva și nu din poziția pe care o are astăzi. Pe lână jandarmi, polițiști și oameni din serviciile secrete, la Lupeni au venit și politicieni să-l vadă pe Cozma. Au venit să învețe. Să-i fure tehnica discursivă, să-i fure temele. Este clar că nu va putea sta deoparte. Nu va putea să ducă o viață obișnuită. Va face acțiuni, va aduna mai mulți sau mai puțini oameni, însă va crea vâltoare. Numele său înseamnă astăzi ceva, iar el nu va putea lăsa lucrurile așa. Fără îndoială că fostul lider al minerilor a fost și rămâne un lider autoritar, un lider care a luat decizii, așa cum și recunoaște, de unul singur. Pare că vremea în care un astfel de lider avea succes a trecut, însă vom ști cu adevărat acest lucru doar după ce vom vedea dacă Miron Cozma a reușit sau nu în proiectul său. Până atunci, specialiștii în leadership vor putea exemplifica mai bine stilul de conducere autoritar cu leadership-ul de tip Cozma. El există, iar cei care nu l-au văzut în 1990 și 1991 îl vor vedea de acum încolo.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 200, 15–21 februarie 2008

Disperat după putere

Aceasta este meteahna liderului pesedist din Petroșani. Pentru că nu mai e ce a fost, el suferă din greu și își aruncă frustrările asupra mea și a altora. Pentru mine nu e nimic nou, probabil nici pentru o parte importantă a electoratului petroșănean. Însă, pentru cei care nu-l cunosc pe Haralambie Vochițoiu, ei trebuie să știe că totul la acest om este fals. Începând de la fundamentul său intelectual. Singura idee care îl însuflețește este puterea. Sub orice formă. Nu mai este niciun secret că PSD Petroșani este condus în stil autoritar și nimeni nu are voie să iasă din cuvânt. La fel stă situația și la firmele pe care le deține sau le controlează, după cum a recunoscut chiar el. Iar despre ziarul care a sfârșit în mâinile sale… Dar nu-i e de ajuns. Vrea cu orice preț la Primărie. Iar cine nu e alături de el în acest demers primește diferite apelative: „haidamac", „mercenar", ș.a. Perceptele sale morale sunt cel mult egale cu zero, iar cei care îi sunt apropiați știu foarte bine acest lucru. Băltoaca de imoralitate din jurul său tinde deja să devină mare și să-i cuprindă pe toți cei care, întâmplător sau nu, sunt în aceeași barcă cu el. El n-a avut în toată viața sa nici un fel de scrupule, iar acum se erijează în moralistul de serviciu al Văii Jiului. Cu siguranță, cetățenii cărora vrea să le fure votul cu filosofii ieftine sunt mai deștepți decât el, iar atacurile sale la adresa unor oameni care nu au ambiții politice sunt în măsură să-l discrediteze și mai mult. Se spune că, atunci când politicienii sunt în criză de idei, atacă ziariștii. Iar în cazul lui Vochițoiu este perfect adevărat. Sigurele teme ale lui și ale ciracilor săi sunt ziariștii și adversarii politici. În rest, pauză. Dar puterea o vrea. O vrea pentru că atât lui cât și celor care îl slujesc le e foame. Iar o foame de patru ani nu poate fi astâmpărată decât cu un mandat la Primărie, mai exact în fruntea bucatelor. Atunci, am vedea cu toții ce înseamnă dictatură, ce înseamnă clientelă politică, ce înseamnă presă aservită. Așa cum am mai spus, trebuie să ne ferim de politicianul disperat după putere. El e în stare de orice pentru a pune mâna pe aceasta, iar dacă ar avea-o ar folosi-o doar într-un mod discreționar. Am zis!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 201, 22–28 februarie 2008

Distingeți adevărul!

Deși mulți nu vor s-o recunoască, campania electorală a început. A început chiar în forță. Rapiditatea și tensiunea declanșată scot la iveală un lucru care nu se putea spune până acum și anume acela că miza jocului politic a devenit foarte mare. Mărimea mizei nu este dată de situația actuală din Valea Jiului, ci de viitorul acestei zone. De viitorul ei economic pricinuit de fondurile europene care vor fi aduse în această zonă. Lucrurile devin deja foarte complicate pentru că dintr-o dată piața politică se aglomerează. Oameni care până acum n-au avut nimic de spus devin dintr-o dată guralivi, iar piața media destul de anostă până mai ieri a căpătat o efervescență demnă de o cauză mai bună. Modelul apariției unor publicații doar pentru a ajuta un partid sau altul în campania electorală nu este deloc nou. El a fost experimentat în zone în care miza este cu adevărat importantă, chiar și din județul nostru. În toată această învălmășeală, dumneavoastră, votanții, trebuie să distingeți adevărul de minciună, calomnia și înjurătura de dezvăluire. Fără îndoială, nu vă e ușor. Ba, chiar e foarte complicat.

O posibilă rețetă ar fi apelul la trecut. La ceea ce politicianul sau ziaristul au făcut/scris în trecut. Veți avea cu siguranță surprize majore, iar în funcție și de aceste surprize puteți crede sau ignora mesajele venite dintr-o anumită direcție. Spoiala pe care o veți vedea la toți candidații trebuie să aibă un substrat. Vorbele frumoase pe care vi le spun nu cadrează, de multe ori, cu ceea ce spun în cercuri mai mult sau mai puțin închise. Un astfel de exemplu a fost explicat pe îndelete în această săptămână. Liderul PSD Haralmbie Vochițoiu, cel care vorbește frumos în fața camerelor și care se prezintă ca un om de stânga a fost descoperit ca fiind xenofob și având o ură viscerală față de ziariștii care nu-i mănâncă din mână.

El nu s-a dat în lături de la a face referi la originea etnică a unui membru de partid, când acesta a avut o poziție diferită de a sa și nici de la a profera amenințări la adresa unor jurnaliști. Categoric, un astfel de om nu poate avea niciun fel de credibilitate, indiferent de cât de seducător poate fi un mesaj fabricat în laboratorul său de campanie. Exemple mai sunt multe, iar spoiala îi face pe aceștia să se prezinte așa cum nu sunt și nu vor fi niciodată. Dumneavoastră aveți însă puterea de a-i selecta pe acești oameni, de a cerne grâul de neghină, promovând în funcțiile cele mai importante oameni care nu au un trecut tenebros, asemeni exemplului de mai sus.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 202, 29 februarie – 6 martie 2008

Disperarea lui Vochițoiu

Disperarea dictatorului pesedist Vochițoiu a atins cote inimaginabile. Chiar dacă nu e în stare să mai scoată o temă serioasă de dezbatere politică de luni de zile, el se trezește vorbind prin emisiuni de ziariști. Nu de orice fel de ziariști, ci despre aceia care n-au acceptat să lucreze sub patronajul său la cotidianul Matinal. Principala sa țintă a devenit subsemnatul, pentru că în ziarele pe care le conduc, a devenit persona non grata. El a început însă să scoată pe gură numai aberații. Așa se face că, după ce a avut vise erotice cu o fostă blondă, Vochițoiu s-a trezit vorbind că i-aș fi fost salariat, lucru total neadevărat. Chiar dacă am greșit fundamental, considerându-l, la un moment dat, prieten, n-am fost niciodată angajatul lui Vochițoiu și nici ziarist pe statul său de plată. Dar ce să vorbească și el dacă performanțele sale de doctorand în științe politice sunt egale cu zero. Ce să vorbească și el, dacă a ajuns la performanța de neegalat de a rămâne, în doar câteva luni de la preluarea șefiei organizației PSD din Petroșani, fără niciun consilier local, iar organizația sa politică este formată din proprii angajați. Ce ar putea să mai spună, în condițiile în care jurnaliștii cotidianului pe care l-a preluat au plecat pe capete sub administrația sa, iar ziaristul său de casă, pe care l-a cumpărat încă o dată, l-a înjurat ca la ușa cortului, făcându-l (de data asta real) lider de 5%. El se visează patronul meu, în condițiile în care mai mulți colegi nu și-au încasat salariile restante, iar acum se gândesc serios să-și caute dreptatea în justiție. Așadar, tovarășe Vochițoiu, dacă n-ai ce vorbi, mai bine taci! Că poate așa mai crede lumea că poți conduce mai mult de o fabrică de termopane, o tânără ca Ileana Mărginean și altele la fel de neînsemnate.

În rest, disperarea îl macină pe liderul pesedist mai rapid ca orice boală, doar puținele apariții publice reușind să-i mai amelioreze singurătatea politică și personală.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 203, 8–13 martie 2008

Campania ilegală și imorală

După cum a început, campania electorală din această primăvară va fi cea mai josnică campanie din câte au avut loc în România, după 1989. Fără să fi început de facto, deja în această precampanie s-au făcut de toate. S-a furat, s-au folosit bani publici pentru spectacole indecente și s-au făcut mari abuzuri în ceea ce privește limbajul folosit. Aflat oricum la limita de jos a credibilității, Haralambie Vochițoiu, cel mai slab lider politic din istoria Petroșaniului, și-a pus singur cireașa pe coliva politică după ce a înghițit gălușca venită de la un consultant de ocazie (care printre sfaturi îi mai dă și câte un cap în gură) de a-și pune numele pe un CD cu muzică piratată, distribuit cu nonșalanță de Ziua Femeii. De câtă lipsă de discernământ este nevoie ca să accepți să te compromiți, atât pe tine, dar mai ales partidul din care faci parte, cu muzică furată și distribuită ca material promoțional? Probabil de foarte multă. Dar de și mai multă lipsă de simț politic, este foarte clar.

Deși abia ajuns în PSD, Dănuț Buhăescu a prins repede mișcarea că în campania acestui partid este posibil orice. Este posibil chiar ca, pe bani publici, câțiva băieți să se dezbrace și să-și arate organele sexuale. De dragul publicității, Buhăescu a dat și el drumul la bani, tot la propunerea unui consultat de ocazie, care în proporție de 90% este același. Până acum, două caracteristici principale ale acestei campanii electorale au ieșit la iveală. Ilegalitatea și imoralitatea. Adică ceea ce e mai rău. În doar o zi, PSD a intrat în conflict atât cu legea, cât și cu morala. Mai trist este însă că, în acest partid, nu-i va trage nimeni de mânecă, liderii județeni sau naționali nu le vor spune niciodată să nu sară pârleazul pe nisipurile mișcătoare ale ilegalității, ci le vor lua apărarea. Exemplul cel mai elocvent este declarația liderului PSD–Hunedoara, Florin Cazacu, pentru care nu e nicio problemă că banii publici au fost folosiți pentru a se arăta organe sexuale. Așa cum, probabil, nu e nicio problemă că Vochițoiu a pus sigla partidului pe un CD cu muzică furată de pe internet.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 204, 14–20 martie 2008

Curaj la uninominal

Extinderea votului uninominal, ca un fel de răzbunare, și pentru președinții de consilii județene, a luat multe partide pe nepregătite. Mai exact, la nivel local, partidele au puțini oameni care să se bucure de o notorietate județeană, în măsură să le permită să candideze pentru un astfel de post, recurgându-se la lideri cunoscuți la nivel național, la oameni cu o activitate parlamentară de 18 ani. Lucrurile i-au luat prin surprindere și pe liderii hunedoreni, care nu se așteptau ca o astfel de decizie să fie luată pentru alegerile de anul aceasta. Câteva partide, precum PNL, PD-L sau PRM nu sunt prea afectate, având oameni care fie că sunt, fie că au fost în astfel de funcții, se bucură de o experiență și de o notorietate suficiente. Mircea Moloț, Gheorghe Barbu sau Costel Avram sunt nume grele ale politicii hunedorene. Alte partide, precum PSD, de exemplu, nu sunt pregătite pentru această experiență. Astfel, organizația lui Cazacu și Vochițoiu se vede nevoită să retragă dinspre Parlament ultimul om pe care îl mai avea. Cosmin Nicula pare că va fi soluția PSD. Un nume care nu numai că este lipsit de rezonanță, dar este și puțin cunoscut în județ. La partidele mici, situația se agravea-

ză și mai mult, una dintre consecințele votului uninominal fiind faptul că puterea partidelor mici scade și mai mult. Nici măcar liderul omniprezent al conservatorilor, Petru Mărginean, nu pare să fie atras de o competiție uninominală, ci mai degrabă de jocuri de culise. Criza din interiorul partidelor este una a întregii societăți, însă ce se va întâmpla atunci când se va introduce votul uninominal și la consilierii locali și județeni? Atunci marea majoritate a partidelor se vor bloca cu siguranță, neputând să scoată atâtea nume impozante pentru a câștiga o majoritate în deliberativele locale. Așa că… Domnilor politicieni, listele au murit, curaj la uninominal!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 205, 21–27 martie 2008

Calitatea presei a luat-o la vale

În ultimele săptămâni, o parte a presei pare să fi alunecat foarte serios pe panta lipsei de orice noimă. Câteva ziare, făcute în mare parte de aceiași oameni, au devenit niște troace în care își varsă fiecare frustrările, cum îi vine la gură.

Parcă ștacheta și așa destul de scăzută a fost lăsată și mai jos. Ei se folosesc de prilejul campaniei electorale (fără a avea nevoie de un pretext), ca să reînvie stilul consacrat de Corneliu Vadim Tudor în „România Mare". Nu știu dacă frustrările și complexele unor așa-zis colegi sunt sau nu de interes public, însă mi-e din ce în ce mai clar că aruncarea cu lături a redevenit un stil de a face presă și în 2008. Mai trist e să descoperi cine aruncă cu lături. Pseudoziariști cu aspirații de politicieni sau filosofi sunt un fel de gardieni care sancționează orice mișcare, apariție sau articol care nu se încadrează în convingerile lor subvenționate cu sume minime de bani. Multe discuții s-au purtat și se mai poartă pe marginea calității presei din Valea Jiului, iar dacă până mai ieri credeam că lucrurile mai pot fi îndreptate, acum pot să spun fără teama de a greși că presa Văii Jiului are puține șanse de însănătoșire. Dacă diletantismul, selecția inversă și acceptarea amestecului politicului în presă, prin implicarea unor ziariști în politică, vor rămâne formule care generează un oarecare succes, nu cred că presa locală are mari șanse de însănătoșire. Este cel puțin nesănătos ca un succes să fie clamat de trei-patru ori pe săptămână, mai ales dacă avem în vedere cum a fost obținut acest succes și ce are la baza sa. Însă, cu prilejul acestei campanii electorale sau fără, unele ziare devin cu adevărat o latrină, deși cei care scriu în ele au adus termenul pe piața media. Din păcate, acești scriitori pe hârtie nu au nici scrupule și nici bun simț. Ei amestecă persoane care n-au nicio legătură doar-doar lăturile lor vor mai atrage câțiva ctitori interesați de moriștile de aruncat rahat, indiferent dacă apar în fiecare zi sau o dată pe săptămână.

P.S. Dacă Asociația Media Valea Jiului ar avea măcar o brumă de simț civic ar lua poziție împotriva acestei degradări a limbajului folosit în presa Văii Jiului. Se pare însă că dacă nu e vorba despre mine, asociația nu are motive să iasă cu o opinie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 206, 28 martie – 3 aprilie 2008

Prea multă așteptare

Intrarea târzie în cursa pentru Primăria Capitalei a lui Traian Băsescu în anul 2000, pare să fi prins destul de bine în Valea Jiului, mai ales la partidele mici. Acestea, deși au șanse minime de a accede chiar și în Consiliul local, își amână nejustificat anunțarea candidaților, așteptând să se apropie cât mai mult de debutul campaniei electorale. Sigur, dacă ai un candidat cu notorietatea lui Alin Simota, îți poți permite să te joci puțin cu lansarea însă, când candidatul tău este cunoscut doar în anumite medii sau chiar este necunoscut, o întârziere nejustificată a anunțării candidaturii nu face decât să-i slăbească și mai mult șansele de câștig (dacă le-o avea). Nici contraexemplul anunțării premature a intenției de a candida, cu ani înainte de confruntare, nu este o soluție pertinentă, mai ales dacă este urmată de o lipsă crasă de acțiune politică, coroborată cu schimbarea taberei politice. Mulți politicieni nu vor să recunoască, dar campania electorală a început, iar de aceea pare că este cam multă așteptare și prea puțină acțiune. Iar lipsa de acțiune se vede cel mai bine la partidele mici, care nu vor putea ieși din anonimat în timpul scurt rămas până la alegeri, ele rămânând tributare campaniei făcute „după ureche". Este evident că bătălia se va da între partidele mari, însă jocul partidelor mici ar fi putut fi interesant, fie în alianță cu cele mari, fie încercând prin forțe proprii să intre în consiliile locale. Nu avem însă parte de așa ceva, iar de pierdut vor avea tocmai aceste partide.

Strategiile politice făcute de amatori prevăd câteva apariții televizate în tumultul campaniei electorale, prin proiectarea unui mesaj neelaborat și a unui program mult prea simplist. O astfel de strategie nu este numai nepotrivită, dar are și câteva hibe de context. Mesajul va ajunge mai greu la cetățeni pentru că pe piață va exista o multitudine de mesaje, dar mai ales pentru că mesajele partidelor mari vor fi mult mai penetrante. Amatorismul în politică a rămas cea mai mare problemă și în 2008, iar, astăzi, acest amatorism se vede din așteptarea care domnește în rândul multor partide. Așteptarea are în general un scop, această așteptare însă n-are nicio noimă. Iar la numărarea voturilor cineva se miră de ce acestea lipsesc din dreptul partidului său.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 207, 5–10 aprilie 2008

Câini ucigași și politicieni indolenți

Realitatea din țara noastră este mai tare decât orice ficțiune. Când atenția pare să se fi îndreptat spre ceva anume, apare un eveniment foarte grav care ne arată că trăim în orașe cu zeci de probleme nerezolvate și o țară în care legile se dau fără a avea în vedere ceea ce se întâmplă în realitatea de zi cu zi. Așa stau lucrurile și în cazul fetiței de șapte ani mușcată de față de un câine fără stăpân, dar care își face veacul în apropierea unui restaurant, evident cu acordul patronului și al angajaților.

Edilii ridică din umeri și spun că nu mai pot face nimic, deoarece alți politicieni, de data aceasta de la București, au hotărât că aceste patrupede nu trebuie să mai fie eutanasiate. În atari condiții, aceștia au decis să nu mai strângă câinii de pe străzi, deoarece nu-i pot hrăni. Situația este în defavoarea cetățeanului care, asemenea fetiței de șapte ani, se vede în fața

unei probleme pe care n-o poate sub niciun chip rezolva. În această perioadă, problemele orașului ar trebui să fie principalul subiect de discuție între candidații anunțați și neanunțați. Ei însă se ocupă de atacuri, de afaceri și de orice altceva. Aberanța legii care interzice eutanasierea câinilor fără stăpân este evidentă. Ea este, însă, aprobată de oameni care nu mai știu care este situația în lumea reală. Ei trăiesc în case de lux din cartiere rezidențiale, neavând nici un contact cu realitatea de zi cu zi a cetățeanului român. Cercul vicios al problemelor legiferate prost nu poate fi spart decât de cetățean, care trebuie să fie atât de lucid încât să nu-i mai voteze pe politicienii care au împiedicat rezolvarea unor probleme și nici pe cei care n-au avut prezența de spirit pentru a le rezolva când se puteau rezolva.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 209, 17–24 aprilie 2008

Pregătiți-vă, începe nebunia!

Multe s-au spus până acum despre campania electorală. Mulți au considerat că va fi mai dură decât toate câte au fost până acum, că își vor arunca vorbe grele, că se vor înjura, că-și vor descoperi unii altora hoțiile, într-un cuvânt că-și vor pune poalele în cap de dragul puterii și a gestionării banilor publici. Acum, suntem în pragul declanșării acestei mult comentate campanii electorale. De acum va începe show-ul, show-ul total, cu toate ingredientele unui circ veritabil. Un show care, însă, se preconizează că nu va produce schimbări în multe dintre orașele Văii Jiului. Totuși, candidați mai slabi și mai puternici se vor bate, așa cum știe fiecare, pentru a pune mâna măcar pe o felie din marele tort al banilor publici. De fapt, miza este și mai mare și este legată de fondurile europene care urmează să vină în orașele Văii Jiului, iar aici e vorba despre multe milioane de euro. După cum se știe, în România, este capital să fii la butoane pentru a putea împărți acești bani, a-ți umple buzunarele și a-ți satisface clientela politică. Multe ne vor vedea ochii și ne vor auzi urechile în această lună. Mult mai multe decât în altă perioadă. Poate că ne vom și distra, ca la un show de proastă calitate, dar în mod sigur ne vom enerva din cauza prostiilor, a dezacordurilor, a atacurilor suburbane pe care le vom auzi în următoarele săptămâni. Mulți participanți la show n-au nicio legătură cu lumea reală, ei trăiesc într-o lume virtuală, iar cei mai mulți n-au nici știința și nici oamenii care să-i propulseze spre vârful ierarhiei. Majoritatea candidaților sunt, de fapt, candidați pagal.

Exemplul cel mai elocvent este candidatul Florin Țurcaș, care se vrea primar peste petrileni, deși nu este recomandat de nimic.

N-au nicio șansă, nu sunt cunoscuți, dar participă în cursa cea mare (adică pentru Primărie) pentru a avea câștiguri mai mici, cum ar fi un post de consilier sau măcar o sinecură într-un consiliu de administrație sau adunare generală a acționarilor la vreo firmă a consiliului local. Cei mai mulți nu vor reuși nici atât, însă participarea lor la show dă culoare, dar scade dramatic calitatea.

Pregătiți-vă, așadar, începe show-ul electoral!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 210, 3–8 mai 2008

Campanie fără dezbateri și cu teme neimportante

Începutul campaniei electorale în Valea Jiului este mult sub așteptări. De fapt, este în nota în care ne-am obișnuit. Fără noimă și fără vlagă. Până acum tema cea mai importantă a fost afișajul, adică cea mai puțin importantă metodă de promovare a partidelor și candidaților. Au mai fost și câteva acuzații, dar multe dintre ele sunt legate tot de afișaj, de locurile în care aceasta se face și de întâlnirile echipelor care se ocupă de acest lucru. În toată lumea civilizată, în campania electorală se poartă confruntări între candidați, dezbateri de idei și programe. Metoda a fost importată și în Romania și este pusă în aplicare la televiziunile naționale, fiind de departe cel mai bun catalizator al valorii candidaților.

În Valea Jiului, poate pentru că nu există o cultură a dezbaterii, se practică doar monologul. Fiecare politician iasă la televiziune, însoțit de un moderator mai mult sau mai puțin obedient și își spune nestingherit opiniile despre orice. O astfel de campanie pe lângă faptul că este anostă, îl lipsește pe cetățean de posibilitatea de a putea vedea cum se comportă respectivul politician în situații mai puțin comode, cum ar fi aceea de a avea în față un adversar politic. De aceea, cetățeanul nu se poate hotărî pe cine să voteze. El nu poate face diferența între multitudinea de politicieni care îi cer votul. Lipsa dezbaterilor convine cel mai mult primarilor aflați în funcție, care au avut patru ani la dispoziție, atât pentru a face diverse lucruri, cât și pentru a vorbi despre ele. Patru ani în care opozanții săi au ținut, de regulă, capul în nisip, ca struțul. Ei ies acum, în campania electorală, și cred că pot vorbi într-o lună cât a vorbit și a făcut primarul în patru ani. Iar dacă și subiectele alese se învârt mai mult în jurul afișajului și mai puțin în jurul unor probleme arzătoare, atunci eșecul este garantat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 211, 10–15 mai 2008

Prima temă politică din această campanie

Dacă până acum cel mai important subiect de dezbatere indirectă (pentru că directă nu se vrea) a fost afișajul, cu toate fețele lui, și locurile în care este sau nu este voie să se pună aceste afișe, săptămâna aceasta, însă, a apărut și prima temă politică.

Primarul Tiberiu Iacob-Ridzi i-a acuzat pe candidații liberali și social –democrați că au pus la cale un blat (adică o înțelegere secretă prin care să nu se atace reciproc și să pună tunurile pe edilul actual). Evident, candidații celor două partide au negat cu vehemență și s-au folosit de prilej pentru a-l mai ataca o dată pe primar.

Acuzația de blat a stârnit dezbateri importante în media locală, fiind de altfel și prima temă politică din această campanie. Concret, fie că e sau nu vorba despre o înțelegere, candidatul liberal și cel al PSD nu aveau nici un motiv să se atace frontal, deși au mai existat mici înțepături, în special din partea pesedistă. Prin urmare, tunurile trebuiau puse tocmai pe cel care se află în funcție, atât pentru a avea vizibilitatea necesară, cât și pentru a câștiga electoratul nemulțumit. În mod clar, în această perioadă este nevoie de teme de dezbatere, iar cine este suficient de inteligent pentru a lansa aceste teme, care să ocupe apoi spații mari în mass media, va câștiga puncte importante. Chiar și cei acuzați pot scoate puncte în plus, fie la notorietate, fie la intenții de vot, dacă știu să gestioneze din punct de vedere al imaginii acuzațiile lansate împotriva lor.

Prin urmare, din punct de vedere politic, campania electorală a luat startul abia în această săptămână, fapt care are atât o parte bună, cât și una rea. Pe de o parte, ar fi putut începe mult mai repede, iar cetățenii ar fi avut mai mult timp să înțeleagă care sunt atuurile fiecărui candidat și să poată alege în mai bună cunoștință de cauză. Pe de altă parte, ar fi putut începe și mult mai târziu, lucru care ar fi fost dezastruos, în special pentru candidați, care s-ar putea confrunta cu un număr mare de absenteiști. Bine totuși că am depășit faza dezbaterilor exclusive despre afișaj, că riscam să rămânem închistați în ea toată campania. Iar până la urmă, afișajul rămâne doar o metodă marginală de promovare.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 212, 17–23 mai 2008

Armele pe masă, domnilor!

Printre cunoscătorii într-ale comunicări circulă o vorbă care spune că în campania electorală se folosesc toate armele din dotare. Fiecare partid și fiecare candidat își scoate în față toate atuurile și toate informațiile pe care le deține despre adversar. Deși abia la mijlocul campaniei electorale, și în Valea Jiului a început războiul. Ocupați aproape două săptămâni cu insignifianta problemă a afișajului, candidații au scos în această săptămână multe din armele pe care le dețin și le-au și folosit. Discursul politic a alunecat înspre injurii, înspre jigniri și acuzați dintre cele mai grave (vezi disputa dintre Cristian Vladu și Costel Avram). E vremea dezvăluirilor, a scoaterii la iveală a celor mai murdare lucruri din biografia politicienilor și așa se și întâmplă. E vremea manipulărilor de toate felurile, e vremea minciunilor sfruntate. Iar la capitolul minciuni stăm, poate, cel mai bine. Avem sondaje mincinoase, care scot pe primul loc oameni care sunt necunoscuți chiar și în cartierul în care locuiesc. Minciuna ține la unii candidați loc de discurs și de argumente, ține loc de comunicare și de joc politic. Nu puțini au fost cei care au prevăzut că în această campanie se vor întâmpla lucruri foarte grave, iar de săptămâna trecută au început să se întâmple. Nu se mai ține cont de nimic. Se vopsesc afișe și mașini, se rup afișe, ba chiar unele partide își dau jos afișele amplasate ilegal (pe stâlpi) într-o acțiune de imagine la care au aderat și alte formațiuni politice. Multitudinea de arme folosite dă puterea fiecărei formațiuni politice și fiecărui candidat, însă cetățeanul ar putea fi cel mai dezamăgit la final pentru că va rămâne doar cu acuzațiile și fără a afla cine ar merita votul său. De aceea, armele ar trebui puse la loc.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 213, 23–29 mai 2008

Era brandurilor politice

La 1 iunie, politica românească a intrat în era brandurilor politice. După ce 18 ani am trăit în era partidelor, schimbarea era, evident, mai mult decât necesară. Cu o întârziere semnificativă, ea însă a avut loc și nu oricum, ci tocmai la alegerile locale. Orașe mici și orașe mari, comune și sate au în fruntea lor oameni politici care au devenit, unii cu multă muncă, branduri politice. Un astfel de brand se creează în timp și are nevoie de un mediu propice. Dacă mediul este unul concurențial, atunci omul politic creează un brand consistent, dacă

concurența politică lipsește, atunci omul politic creează un brand care este mai mult concentrat pe calitățile sale de politician. În această eră, contează mai mult ca oricând omul, partidele rămânând doar organizațiile în interiorul cărora aceștia ar trebui să fie crescuți, școliți și cizelați astfel încât imaginea lor să fie una impecabilă în exterior. În Valea Jiului, am văzut foarte mulți oameni pe scena publică, oameni care nu aveau ce căuta pe această scenă. Oameni politici care, deși ar fi avut o șansă bună, n-au putut să se transforme în branduri politice. Cel mai cunoscut eșec în crearea unui brand este al fostului viceprimar Constantin Stancu, iar cel mai de succes brand creat în ultimii ani este Dănuț Buhăescu. Acesta din urmă ar putea ridica, în orașul pe care îl conduce, orice partid, doar prin simpla sa intrare în acel partid. Așa s-a întâmplat cu Partidul Conservator și așa s-a întâmplat mai de curând cu PSD. Dacă la Uricani, PSD a importat un brand foarte bun, la Petroșani nu reușește să creeze unul. Haralambie Vochițoiu se chinuie de ani de zile să capete consistență politică, însă nu reușește sub niciun chip să treacă pragul inerțial al partidului care l-a ridicat. Stancu a plecat din viața publică, Vochițoiu nu se dă plecat nici dacă va pierde toate alegerile posibile. Vremea lor, însă, a trecut, acum am intrat în era brandurilor politice.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 215, 7–12 iunie 2008

Ultimul semnal de alarmă

Campania electorală care stă să se încheie în doar câteva zile a relevat un lucru pe care, atât eu cât și alți comentatori, l-am spus de foarte multe ori. Politica trebuie făcută cu profesioniști și cu atât mai mult campania electorală. Ceea ce am văzut cu toții în perioada premergătoare scrutinelor a semănat, în foarte multe cazuri, cu un câmp de încercare pentru idei sau bucăți de idei despre ceea ce ar însemna o campanie electorală. Peste unii oameni dornici să ocupe funcții publice au trecut degeaba mandate întregi și multitudini de scrutine, pentru că nu par să fi învățat nimic. Și acum ca și altă dată, bătălia s-a dat între doi candidați, care au avut campanii concepute de cunoscători, restul au intrat într-un pluton al amatorismului din care nu s-au putut diferenția. Au fost și la alegerile locale din acest an orașe în care ideea de strateg politic sau de imagine a rămas total străină politicienilor, iar acest lucru a tras campania mult în jos. Până și trecerea prin furcile caudine ale turului II s-a datorat, la Petrila de exemplu, tocmai acestui amatorism de neînțeles. Campania electorală făcută după ureche nu mai face parte din vremurile în care trăim, cine vrea să câștige va trebui să înțeleagă că nu se pricepe la toate, ci are nevoie să fie sfătuit de oameni care își pot păstra sângele rece chiar și în situații de criză.

E drept că în unele cazuri nici Dick Morris n-ar putea face din unii politicieni, însă, cu siguranță, și campania unui nimeni ar arăta cu totul altfel dacă ar fi concepută de un astfel de strateg. Semnalul de alarmă a fost tras, cred eu, pentru ultima oară. Cei care își vor mai face campania după idei verificate în piața de legume vor suferi eșecuri lamentabile (așa cum s-a și întâmplat), iar cei care vor ști să-și ia alături oameni care pot face diferența vor triumfa. Piața de politicieni se va dispersa de balastul inutil, iar performanța va spune cine e bun și cine nu. Cei care vor continua să nu se schimbe, împreună cu partidele care vor refuza în continuare să se reformeze vor fi eliminați. Locurile vor fi ocupate doar de premi-

anți, de cei care se însoțesc cu cei care știu și pot să facă performanță. A fost, așadar, ultimul semnal de alarmă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 216, 13–19 iunie 2008

Lupta politică continuă

Deși campania electorală s-a încheiat, lupta politică continuă. Ea înregistrează noi episoade în fiecare săptămână și chiar în fiecare zi. Săptămâna aceasta, lupta politică a continuat la constituirea unor consilii locale. Acolo unde, fie configurația politică a permis, fie negocierile purtate au eșuat. Locul în care lupta politică nu se va încheia curând este municipiul Vulcan, însă nici la Petrila nu se întrevede un mandat prea liniștit. Deși părea că va reuși să obțină viceprimarul pe care și-l dorește, primarul Gheoghe Ile, a avut parte de prima înfrângere în consiliu. În urma votului, a ieșit un alt viceprimar: Alina Cârstoiu. În mod clar, negocierile purtate au eșuat, iar alianța PNL-PSD-PRM pare să dețină majoritatea în Consiliul local, deși PD-L are nouă consilieri locali. Scenariile pe care le-a născut această acțiune au fost multiple, însă trebuie constatat și eșecul în negocieri al primarului Vulcanului, ales încă din primul tur al alegerilor locale. Pentru prima dată, Gheorghe Ile a pierdut o bătălie, rămâne de văzut dacă va pierde și războiul cu Consiliul local sau mai bine spus dacă majoritatea menționată mai sus se va menține și de acum încolo. Scenariul prevăzut n-a funcționat nici la Aninoasa, iar în loc de un pesedist, la primărie a ajuns un liberal, semn că și acolo negocierile politice vor trebui să continue. Într-o situație asemănătoare pare să se afle și primarul orașului Petrila, Ilie Păducel. La ora scrierii acestui articol, negocierile erau probabil în toi, însă șansele lui Păducel de a avea viceprimarul pe care și-l dorește sunt destul de mici. Nu este exclusă nici opțiunea ca omul pe care Păducel îl agreează cel mai puțin, Dumitru Răscolean-Negoi, să-i stea în coastă încă patru ani. Așadar, așa cum în unele orașe liniștea de după alegeri s-a așternut, în altele taberele beligerante se pregătesc de război. În sens politic, binențeles.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 217, 20–26 iunie 2008

Linșajul mediatic și criza morală

Deși ne place să credem că le-am văzut pe toate, din când în când realitatea ne surprinde pe toți. Așa ne-a surprins și ceea ce putem cu ușurință numi linșajul mediatic al anului. Proaspăt ales consilier local, Valentin Fulger a fost trecut direct prin acest tip de linșaj, probabil pentru a se „purifica" și a i se face „botezul" intrării în politica mare. Această metodă, bazată pe minciună grosolană, amintește teribil de anii '50, în care cei cu origine „nesănătoasă" erau victimele unor astfel de acțiuni, având ca scop intimidarea sau înlăturarea dintr-un post sau o competiție. Practicată în 2008, ea demonstrează că pentru unii dintre noi degeaba s-a schimbat regimul, degeaba au murit oameni în decembrie 1989. Evident, a analiza doar linșajul ar fi o imensă greșeală. Așa-zisul act jurnalistic lasă să se întrevadă o ură viscerală. O ură asemeni celei de clasă sau rasismului.

Cine e însă răpus de această ură? Autorul articolului sau cei care i-au ordonat să-l termine pe tânărul consilier? Nici nu mai contează atât de mult care e filiera. Este însă clar că e o pedeapsă aplicată în văzul tuturor pentru că a îndrăznit să nu se înscrie în linia de aplaudaci ai conducerii de partid. Fulger a devenit un pericol pentru mai marii PSD, iar înainte de a fi dat afară din partid i s-a aplicat o corecție de ținut minte. Prin acest linșaj, PSD Petroșani și-a desăvârșit criza morală în care se zbate de câțiva ani. Și a instaurat teroarea, ca formă de conducere a organizației. Dacă până anul acesta aveam de-a face doar cu o criză politica dată de ineficiența leadership-ului, lucrurile devin din ce în ce mai negre. Următorul pas va fi ca cineva să omoare pe altcineva. Cine va fi următoarea victimă?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 218, 27 iunie – 2 iulie 2008

Competiția politică nu se duce pe cine strigă mai tare

Ceea ce nu s-a înțeles prea bine de către o parte a politicienilor din Valea Jiului este baza politicii oriunde în lume: comunicarea și consistența. Despre lipsa comunicării politice am vorbit nu o dată, însă puțini au înțeles. Iar lipsa de consistență a majorității politicienilor locali e secretul lui Polichinelle (adică este știut de toată lumea). Spre exemplu, la prima ședință a Consiliului local din Petroșani, Haralambie Vochițoiu a crezut că poate „face legea" folosind un ton ridicat și o voce autoritară. Evident, până și acest amănunt l-a făcut să sufere primele înfrângeri din viața sa de consilier (deja e obișnuit!). Nici pe finul său, Valentin Fulger, nu l-a putut scoate din Consiliu și nici un ciolan de ros pentru el și acoliții lui n-a prins.

Prin urmare, faptul că a rămas repetent la toate capitolele politicii, de la comunicare la strategie politică și selecția colaboratorilor, nu va putea fi compensat niciodată de asumarea unei poziții „de dur". De altfel, duritatea sa mascată de ochelarii falși și imaginea de familist cu căsătorii repetate, coroborată cu lipsa de consistență, au făcut din Vochițoiu ceea ce este astăzi și va rămâne tot restul vieții sale: un pierzător. În politică, trebuie să primeze calitățile, atuurile nefabricate și, mai ales, argumentele convingătoare. Toate acestea îi sunt străine politologului de mucava. Vochițoiu nu este singurul exponent al acestei specii de politicieni necizelați, mai sunt și ații măcinați de aceleași defecte, cu aceeași voce stridentă și care folosesc tot un ton ridicat. Și ei, ca și Vochițoiu, vor fi scoși spre marginea politicii, iar după aceea, vor dispărea de tot. În competiția politică, trebuie să vii cu altceva, și va trece destul timp până vor învăța de ce e nevoie pentru a avea succes în politică.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 219, 4–10 iulie 2008

Bătălia politică de toamnă

Deși e vară și mulți dintre noi se gândesc la destinații de vacanță sau la modalități de petrecere a timpului liber, în lumea politică se fac planuri și calcule. Urmează o toamnă acerbă din punct de vedere politic, o toamnă care va defini pozițiile pentru următorii patru ani. Deja au început să apară anunțuri privind candidaturi la Camera Deputaților și la Senat. Mecanismul votului uninominal le dă unele dureri de cap politicienilor, dar până la urmă

se vor dumiri și vor încerca să scoată în față arsenalul cel mai valoros. Numele aruncate pe piață până acum sunt suficient de grele ca să arate că lupta nu va fi deloc ușoară. De altfel, în această perioadă, când atenția publicului scade, au loc regrupări, contacte, întâlniri. La finalul verii nu va mai fi timp pentru toate acestea. Împărțirea pe colegii și micirea zonelor de influență nu înseamnă că politicienii au mai puțin de lucru în campania electorală. Mulți vor trebui să facă dovada celor învățate în campania de la Locale, când s-a dovedit că electoratul nu poate fi ademenit doar cu vorbe frumoase și programe împopoțonate, ci e nevoie de multă muncă și de multe fapte în folosul oamenilor. Prin urmare, vara aceasta este liniște doar în aparență, în realitate se pregătește bătălia politică din toamnă, iar viitorii candidați își pun la punct echipele de campanie, sloganurile și chiar discursurile. Nu degeaba un lider liberal din județ a anunțat că va striga adunarea încă de la 1 august. Versat în politică, el știe că o campanie nu se începe doar cu 30 de zile înainte de momentul votului, ci cu mult mai devreme. Evident că liberalii, care-și doresc să câștige și în Valea Jiului, unde au doar doi viceprimari obținuți prin manevre de culise, vor ieși la luptă mai repede. Însă este foarte clar că nici PD-L sau PSD nu vor sta cu mâinile în sân. Ca să nominalizăm partidele cu cele mai mari șanse de a avea parlamentari de Valea Jiului. Nu este exclusă însă nici renașterea PRM, care va vrea să recâștige ce a pierdut. Așadar, nu vă lăsați înșelați de liniștea aparentă. E, de fapt, liniștea de dinaintea marii bătălii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 220–221, 31 iulie – 7 august 2008

Separarea politică și viitorul Văii Jiului

E vară. E vacanță. Mulți dintre noi sunt în concedii, alții au fost sau vor merge. Din punctul acesta de vedere parcă ne-am occidentalizat. Din altele, însă nu. Și totuși. În această atmosferă de vacanță, răsfoind ziarele locale, nu poți să nu constați că tema alegerilor parlamentare vine peste noi ca un tăvălug. Putem prevedea importanța acestor alegeri și din mișcările care au avut loc în mass media locală (vezi cazul demisiei în grup de la One TV și schimbările de la Gazeta Văii Jiului). Ambele mișcări au o importantă încărcătură politică, știut fiind că presa joacă un rol important în alegerile de orice fel. Revenind însă la politicieni, radiografia politică a Văii Jiului ne arată o zonă împărțită între principalele forțe politice. Și așa va fi și votul. Valea Jiului nu va mai fi a unui singur partid politic. De aceea este și greu de prevăzut cine va fi ales senator în colegiul senatorial Valea Jiului. Desenarea colegiilor uninominale pentru deputați va împărți și mai mult Valea în două. Vestul și Estul. Două entități care tind să se separe. Acest lucru se vede și din dezbaterea din jurul asocierii pentru a prelua frâiele Apa Serv și, implicit, rețelele secundare măcinate de spărturi.

Separarea orașelor și gândirea unor strategii pe o arie restrânsă (cea a orașului) nu poate fi viabilă, chiar dacă din punct de vedere politic poate aduce un anumit câștig. Iar astfel viitorul Văii Jiului este pus sub semnul întrebării. Ideal ar fi ca politicienii să se înțeleagă și să lase deoparte divergențele politice, însă este aproape sigur că nu va fi așa. Lansarea candidaturilor ar trebui precedată de o întrebare privind viitorul Văii Jiului și punerea lui mai presus de interesele partinice. Iar răspunsurile să fie păstrate și făcute publice dacă lucrurile nu stau așa. Viitorul Văii Jiului depinde într-o foarte mare măsură de primari și consilii locale, dar

mai depinde și de parlamentarii pe care îi va avea. Primarii și locuitorii orașelor au nevoie de oameni care să-i poată ajuta la București, însă e nevoie de mai mult, e nevoie de oameni care să ajute Valea Jiului în ansamblu ei. Votul din toamnă va putea face diferența: Valea Jiului se va dezvolta sau va rămâne tot în urmă. Viitorul Văii Jiului depinde și de cei pe care îi vom alege să ne reprezinte în Parlament.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 222, 22 august – 28 august 2008

Vorbărie falimentară

Modul în care se face politică în Valea Jiului este cel puțin straniu. O parte a politicienilor care aspiră la posturi de aleși locali au un simț politic cel puțin neîndemânatic. Ei își pregătesc candidaturile pe ultima sută de metri, iar între campanii își iau lungi pauze de imagine (adică se ascund în birouri sau nu găsesc teme cu care să înceapă o dezbatere publică). De câteva săptămâni însă, asistăm la o vorbărie fără seamăn. Politicieni tăcuți de felul lor dau declarații lungi și fără prea multe înțelesuri, iar o parte a presei le transformă în citate la fel de lungi, în articole care îi prezintă drept „băieți buni". O astfel de strategie de imagine este la fel de aberantă ca și aparițiile TV ale lui Mircea Moloț, care ajunsese subiect de glume după ce a fost prezentat ca omul care rezolvă orice, în mai multe emisiuni. O astfel de strategie de promovare a mai fost experimentată și în campania de la alegerile locale, iar oamenii și-au spus cuvântul, nealegându-i pe cei care au tăcut mult patru ani, dar au vorbit enorm în campania electorală. Crearea unei cariere politice nu se face de azi pe mâine. E nevoie de mult mai mult decât de bani, ziare și televiziuni la discreție, pe ultima sută de metri.

Ca orice altă carieră, o carieră politică se construiește în timp, sunt lucruri pe care un politician nu poate spune că ne le știe, iar din punct de vedere al prezenței publice, politicianul trebuie să fie prezent mai mult de 30 de zile sau trei luni, ca în cazul nostru. Chiar dacă unii dintre acești politicieni au o oarecare notorietate (în general ea e negativă) transformarea acesteia în voturi este un proces complex care trebuie implementat de specialiști. Ori, multora le lipsesc și acești specialiști. Se mulțumesc cu apariții în câteva ziare și emisiuni lungi și plicticoase la televiziuni, însoțiți de moderatori cuminți, care-și lasă interlocutorii să bată câmpii cu grație. O astfel de strategie politică se numește simplu vorbărie. Ea a început și în Valea Jiului. Chiar dacă se numește promovare sau campanie electorală mascată, falimentul acesteia este deja anunțat. Pentru că nici măcar o astfel de idee nefericită nu este nouă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 223, 29 august – 4 septembrie 2008

A început precampania. Urmează festivalul politicienilor

E toamnă. Aproape toți politicienii s-au întors din concedii, ziariștii la fel. Așa că nimic nu mai împiedică declanșarea ostilităților politice. De altfel, vrem sau nu vrem să recunoaștem, aceste ostilități au și început. Pentru că este încă devreme, declarațiile și pozițiile politice sunt la stadiul de înțepături și declarații care să evidențieze o persoană sau alta. O parte a ziarelor și-au ales deja tabăra în care joacă în această campanie și, din când în când, scot

sabia la adversarii politici. Numai că, așa cum spuneam și săptămâna trecută, nu este nici pe departe suficient. Arsenalul care se va folosi va cuprinde multe metode printre care și aruncarea pe piață a unor nume care să sporească interesul pentru un partid politic sau altul. Din această categorie face parte și aruncarea pe piață a candidaturii cunoscutului om de afaceri Emil Părău, în colegiul de vest al Văii Jiului. Notorietatea lui Părău și imaginea sa pozitivă au adus un plus de imagine PNL-ului, chiar dacă candidatura n-a fost confirmată oficial. De altfel, omul de afaceri din vestul Văii Jiului a anunțat încă de acum multă vreme că nu dorește să mai fie implicat în politică, el părăsind chiar și organizațiile politice ecologiste, care îi erau mai aproape de suflet. Însă acest joc de transfer de imagine a fost deja pus în scenă. Cel care va candida în colegiul de vest este Daniel Surulescu, directorul general al Companiei Naționale a Huilei, un om care beneficiază de un oarecare capital de imagine, dar care nu se apropie de cel al lui Părău. Reversul medaliei aruncării pe piață a numelui lui Părău, îl va face pe Surulescu să răspundă, în timpul campaniei electorale, la întrebarea de ce nu a vrut Părău să candideze și de ce i-a luat locul. Încercarea de a transfera imagine dintre Emil Părău spre PNL este prima dintre acțiunile de precampanie electorală. Cu siguranță nici celelalte partide și ceilalți candidați nu vor sta cu mâinile în sân. Cel mai tânăr candidat din Valea Jiului, pesedistul Cristian Resmeriță a demarat și el o acțiune de comunicare bazată pe un proiect pe care vrea să-l prezinte spre dezbatere publică, tot în campania electorală. Vor urma și alte partide și alți candidați care vor dori să acapareze voturile cetățenilor Văii Jiului. De acum, e clar ca lumina zilei, precampania a început, urmează festivalul politicienilor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 224, 5–11 septembrie 2008

Minciuna ca mod de a face politică

Politicienii mint, spune toată lumea. Și, poate, în cele mai multe cazuri e adevărat, însă aducerea minciunii ca mod suprem de a face politică este ceva inimaginabil pentru orice societate. Prin anumite medii politice se discută despre o minciună de care unii lideri politici se folosesc pentru a-și legitima acțiunile. Dacă n-ați ghicit, vă spun că este vorba de PSD și nu de o organizație oarecare, ci despre cea din Petroșani, organizație condusă de un lider care de peste un an este autorul unui val de scandaluri care au zguduit din temelii organizația sa. Liderul PSD și-ar fi informat șefii ierarhici că, organizația și el personal au obținut mai multe voturi decât au luat în realitate. O astfel de minciună mi se pare mult mai gravă decât una spusă unui adversar sau într-un context diferit. A spune minciuni în interiorul partidului este la fel de grav ca și crearea unei strategii politice pe baza unor sondaje mincinoase. Dacă se va dovedi că lucrurile au stat așa, măsurile ar trebui să fie foarte dure. O astfel de minciună a ajuns până la vârful partidului și, deci, a indus în eroare întreaga conducere a PSD, de la nivel județean, până la nivel central. Dar ce fel de partid este acela în care orice este livrat de către organizațiile din teritoriu este luat de bun, fără o minimă verificare a celor susținute de acestea? Ceea ce rămâne este însă și mai grav. Ce fel de lider politic își minte propriul partid? Dar mai ales, poate un lider politic care își minte și propriul partid să fie credibil în ochii opiniei publice?

Evident, aceste întrebări sunt retorice și nu așteptăm un răspuns din partea cuiva și mai ales a celui vizat. Despre criza din interiorul PSD Petroșani am mai scris. Însă se pare că

lucrurile sunt mult mai grave decât și-ar fi putut imagina cineva. Minciuna ca mod de a face politică nu va duce decât la decăderea organizației și liderului care au ales acest drum. Iar acest proces este în plină desfășurare la PSD.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 225, 12–18 septembrie 2008

Puterea politică și gestionarea banilor

Peste tot în lume puterea politică gestionează banii însă, ca niciunde, la noi, în România, puterea politică gestionează banii fără a ține cont de nimic. Guvernul, oricare ar fi el, este cel mai mare gestionar de fonduri din România, iar jocurile politice îl au drept punct central. Este esențial pentru un primar care vrea să facă ceva într-o localitate sau alta să se situeze din punct de vedere politic de partea guvernului. Altfel…, accesul la resurse este strict sau chiar oprit de tot. Practica nu e deloc nouă, ea dăinuie în România din 1990, însă cu trecerea timpului nu a făcut altceva decât să se acutizeze. Și s-a acutizat. Astfel că, guvernanții nu mai au astăzi nicio reținere să canalizeze bani spre primarii care, întâmplător sau nu, se află în tabăra lor politică. Cei care nu sunt nici măcar în partidul partenerilor de discuții ai guvernului sunt lăsați să se descurce cum pot, bazându-se doar pe veniturile locale, care de foarte multe ori sunt mai mult decât modeste. Dacă nu s-ar fi scos posibilitatea ca un primar să poată trece de la un partid la altul, am fi avut cu siguranță treceri dintr-o tabără în alta. Niciun edil nu poate sta să se uite cum localitatea lui rămâne încremenită în timp sau, mai rău, cum se îndreaptă încet dar sigur spre faliment. Gestul de săptămânile acestea a Guvernului Călin Popescu Tăriceanu nu va rămâne nesancționat de către electorat, așa cum și bâjbâiala în privința creșterii salariilor profesorilor îi va văduvi pe liberali de voturile acestei categorii sociale. La final de mandat, succesiunea de gesturi politice îndrăznețe însă și inoportune îi va face pe liberali să plătească scump această gândire intransigentă. Revenind la puterea politică, este evident că este dorită în special pentru accesul la resurse pe care îl generează. Puterea însemnă, de fapt, posibilitatea de a trimite fonduri acolo unde dorești, fără ca să dai socoteală imediat pentru acest lucru. Întrebarea firească este când se va schimba acest lucru, când nu va mai conta partidul din care face parte primarul, ci nevoile comunității.

Răspunsul optimist ar fi: poate în viitorul mandat. Iar cel pesimist sau mai degrabă realist: niciodată. Ține deja de cutuma politică a partidelor să știi să negociezi astfel încât primarii și președinții de consilii județene să primească bani. Asta în cazul în care nu te afli la Palatul Victoria. Iar ca orice cutumă, va mai dăinui o bucată bună de timp.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 231, 24–30 octombrie 2008

Modelul American

Cea mai importantă lecție despre cum se face o campanie electorală s-a încheiat în această săptămână. Desfășurată aproape pe parcursul unui an, cursa pentru Casa Albă s-a încheiat cu victoria democratului Barack Obama. Cel mai carismatic și popular dintre candidații Americii a adus schimbarea mult așteptată de cetățeanul american lovit în orgoliu de marea criză economică. Ceea ce a rămas a fost însă lecția de politică predată întregii lumi, o lecție

pe care ar trebui să o învețe în special politicienii români. Cât de mare este diferența dintre noi și americani! Atât de mare încât nimic de la ei nu seamănă cu ceva de la noi. Nici candidații, nici programele, dar nici măcar strategiile de promovare. Ca România să ajungă să semene cu America ar trebui să apară un Obama și la noi, undeva, oriunde, într-un colț de Românie. Cunoscând însă modelul românesc, este foarte probabil ca un astfel de politician să nu poată nicicând să se ridice în interiorul propriului partid. Modelul de succes al politicii americane, Barack Obama, a demonstrat că acolo unde democrația este mai mult decât o vorbă, oameni tineri, oameni care au ceva de spus, oameni care nu fac parte din tiparele obișnuite pot reuși. Cine s-ar fi gândit acum 10 ani că Statele Unite ale Americii vor avea un președinte de culoare? Aproape nimeni. America profundă nu era pregătită pentru acest lucru. Și iată că lucrurile s-au schimbat atât de mult în doar 10 ani.

Cine s-ar fi gândit în urmă, cu câțiva ani, că o criză financiară de asemenea amploare va lovi America? Nimeni. Și iată că s-a întâmplat. Cine va vrea să câștige alegeri în România va trebui să aprofundeze foarte atent lecția lui Obama. Poate nu aceste alegeri, dar cu siguranță la cele prezidențiale din 2009 vom resimți amprenta campaniei de anul acesta din Statele Unite. Modelul american de a câștiga campanii electorale își va găsi adepți și în România.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 232, 7–13 noiembrie 2008

Elitismul politic

Săptămâna aceasta mi-a căzut în mână studiul Institutului Qvorom cu privire la activitatea parlamentarilor. Ca orice hunedorean, am dat iama la secțiunea rezervată județului Hunedoara. Parlamentarii noștri, dintre care unii candidează și în alegerile de la sfârșitul lunii, sunt luați la bani mărunți în ceea ce privește întrebările și interpelările adresate guvernului sau interesul pentru anumite teme. La sfârșit, activitatea fiecărui parlamentar este apreciată cu calificative ca bună, medie sau slabă. În niciun caz nu avem o apreciere la superlativ (foarte bună). Concluzia a fost una simplă. Mulți parlamentari ai județului nostru au avut o activitate bună sau medie, însă niciunul nu s-a dovedit cu adevărat elitist în ceea ce privește activitatea sa și să primească din partea celor care au făcut analiza calificative de genul foarte bună sau excelentă pentru activitatea lor.

Ca și în societate, și în politica hunedoreană a lipsit elitismul, politicienii de elită, oameni care să facă diferența și să devină apreciați prin faptul că desfășoară o activitate extraordinară. Este foarte clar că un astfel de lucru nu este ușor de înfăptuit. Îți trebuie mii de ore de muncă, un grup de consilieri care să te ajute să fii deasupra celorlalți și o consistență a ideilor și acțiunilor care să-ți asigure o expunere mediatică demnă de invidiat. Cam asta trebuie să cuprindă rețeta succesului politic. Interesant de văzut ar fi, însă, dacă acești oameni care vor să intre, să revină sau să se mențină în elita politică a României vor cu adevărat să fie elitiști sau se mulțumesc doar să fie buni. Dacă elitismul nu va deveni o prioritate pentru ei, încet-încet societatea le-o va lua înainte. Anunțat de multă vreme mai ales prin accelerarea creșterii economice, decalajul este iminent. Pentru a nu se produce, ar trebui ca în cabina de vot să ne gândim și la elitism.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 233, 17–20 noiembrie 2008

Pshihoza morții și pedepsirea vinovaților

Periodic, Valea Jiului intră în psihoza morții. A fost în 2001, în 2002 și, iată, în 2008. De fiecare dată lucrurile par să se desfășoare după același scenariu. Mai mulți mineri mor în subteranul minelor din Valea Jiului, iar alții sunt răniți grav sau mai puțin grav.

Ceea ce a rămas după fiecare astfel de eveniment nefericit a fost această psihoză a morții. Minerii, dar și restul populației intră în această psihoză, care ține de regulă câteva săptămâni. Manifestările acesteia sunt furia care pune stăpânire pe o parte a masei minerilor și pe rudele celor care au dispărut sau care au avut de suferit de pe urma deflagrațiilor. De data aceasta, pentru că era campanie electorală și mai marii Companiei Naționale a Huilei candidau, furia minerilor s-a revărsat asupra lor. Sub protecția anonimatului, minerii au început să acuze și să-i pedepsească, așa cum pot, pe cei pe care îi consideră vinovați. Cei pe care ei îi acuză de data aceasta sunt oameni din vârful piramidei minerești care, în opinia lor, sunt rupți de ceea ce trăiesc minerii în fiecare zi în subteran. O astfel de vânătoare de vinovați putea fi poate evitată, dacă mai marii Companiei Naționale a Huilei nu pierdeau lupta de comunicare cu familiile celor dispăruți și ale celor răniți. Au pierdut-o însă. Avalanșa media produsă în Valea Jiului n-a putut fi transformată într-o portavoce, iar televiziunile și ziarele centrale s-au întors împotriva lor ca un bumerang. Dincolo de verdictele date de anchetele aflate în desfășurare, Daniel Surulescu, Petru Drăgosecu și, prin ricoșeu, Alin Simota vor plăti prețul electoral. După această primă pedeapsă, psihoza va intra în faza de risipire. Va mai rămâne, însă, în mințile și inimile familiilor îndoliate, ale minerilor răniți și ale celor care lucrează în subteran.

Noroc bun!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 234, 21–27 noiembrie 2008

Așteptări prea mari sau campanie sub așteptări

De ceva vreme, atât eu, cât și alți oameni din zona media sau politică, dăm pronosticuri în privința unor schimbări în modul de a face campanii electorale. De fapt, toți cei care s-au exprimat pe acest subiect au făcut-o cu gândul la o profesionalizare a campaniilor electorale. La fel de așteptată ca și profesionalizarea clasei politice. Din păcate, acum la finalul campaniei electorale, eu mă declar, din nou, dezamăgit.

Cu vreo două–trei excepții, modul de a face campanie electorală după ureche nu a suferit niciun fel de modificări. Așa se face că am fost asaltați de aceeași avalanșă de afișe și promovare outdoor, ca și la campania din iunie. Am fost obligați să ascultăm același sir infinit de monologuri și să vedem același dialog al surzilor, purtat, în general, la aceeași televiziune. Am văzut vreo două-trei sloganuri bune, însă am văzut și duzine întregi de mesaje „din topor", sosite, probabil, într-o sforțare a candidatului care nu are niciun fel de staff și care n-a auzit în viața lui de PR sau oameni care să lucreze pentru el. Am văzut liste de candidați pe care figurau oameni pe care nimeni nu i-a văzut niciodată, care nu sunt cunoscuți nici măcar în propriul cartier. În concluzie, am văzut toate relele campaniilor de până acuma și prea puține îmbunătățiri sau lucruri cu adevărat mai bune. Revenind la titlu, ori așteptările

față de această campanie au fost prea mari, fiind prima campanie pe votul uninominal, ori a fost, într-adevăr, sub așteptări. Ceea ce, evident, e mult mai plauzibil. Poate următoarea campanie electorală va fi mai bună. Cine știe. Deși pe măsură ce trec campaniile electorale, e din ce în ce mai evident că o parte a clasei politice nu se va schimba niciodată. Ne rămâne doar speranța ca această parte să fie eliminată prin neperformanță. Cu toate că, partea care înțelege să devină mai bună este prea mică pentru a deveni majoritară. Cu siguranță, și după aceste alegeri vom avea în parlament și oameni care nu sunt recomandați de nimic pentru a fi acolo. Dimpotrivă. Măcar de ar fi mai mulți din cei buni. Pentru asta însă cei buni trebuie votați. Doar așa Valea Jiului și România vor mai avea vreo șansă. Votează-i și tu!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 235, 28 noiembrie – 4 decembrie 2008

O lecție pentru liberalii din Vale

Liberalii din Valea Jiului trăiesc vremuri interesante. Pe de o parte, la alegerile locale au reușit scoruri fără precedent, iar, pe de altă parte, liderii lor nu reușesc să scape de metehnele politice care îi trag înapoi. Spre exemplu, campania lui Alin Simota pentru fotoliul de primar al municipiului Petroșani a fost extrem de asemănătoare cu cea pentru Senat. Poate chiar a doua a fost mai slabă, în cursă fiind implicați (la pachet) și Daniel Surulescu și Petre Drăgoescu. Rezultatele sunt catastrofale și demonstrează că inovația este mama succesului în politică, ceea ce liberalii au refuzat cu obstinație. În lumea politică, după o înfrângere se face o analiză care să ducă la identificarea cauzelor eșecului. La liberali însă, strategia care a dus la eșec este folosită din nou fără nicio corectură, ba chiar este și înmulțită cu trei. O astfel de gândire nu poate aduce niciun fel de succes, ba chiar poate atrage un eșec și mai mare. Ceea ce s-a și întâmplat. Comunicarea liberalilor a fost defectuoasă și în această campanie, mai ales că a intervenit și catastrofa de la Petrila, care a generat un val de antipatie pentru cei doi conducători ai Companiei Naționale a Huilei, în același timp și candidați. O astfel de situație specială necesita o gestionare specială și un staff care să aibă luciditatea de a recomanda o mai bună comunicare. Cei doi s-au retras și l-au lăsat în poziția de purtător de mesaj pe Alin Simota, care n-a putut depăși, în niciun chip, discursul lipsit de substanță cu care ne-a obișnuit. Toate aceste lucruri, coroborate cu ceea ce s-a petrecut la alegerile locale, se constituie în cea mai severă lecție politică de care au avut parte liberalii din Valea Jiului, până în acest moment. De învățarea acestei lecții depinde viitorul politic al PNL, dar mai ales al celor trei lideri. Drăgoescu și Simota au deja destule înfrângeri la activ. Surulescu are la activ o înfrângere, dar o eventuală nouă candidatură necesită identificarea erorilor și schimbarea strategiei. Altfel, îl așteaptă compania celor doi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 236, 5–11 decembrie 2008

Guvernul de la televizor și Valea Jiului

Săptămâna aceasta am urmărit cu toții la televizor nașterea unui guvern. Este prima naștere a unui guvern care se televizează în direct și, prin urmare, și cea mai urmărită. Televiziu-

nile de știri s-au întrecut în a transmite întâlnirile dintre partidele politice, căderea de acord asupra unor puncte, cât și desemnarea premierului în persoana lui Theodor Stolojan. Dincolo de spectacolul pe care aceste lucruri îl creează pentru fiecare dintre noi, lucrurile au și o parte serioasă. O parte dureros de serioasă. Situația în care criza financiară internațională este tot mai aproape de noi, guvernul născut la televizor (pentru că este destul de clar că se va naște în curând, nimeni neavând interes ca lucrurile să treneze până după venirea noului an) va trebui să se apuce de treabă. Va trebui să gestioneze o situație care nu este deloc de invidiat și care necesită soluții aproape de precizie chirurgicală. Desemnarea lui Stolojan pentru postul de premier ne îndreptățește la un optimism moderat. Cu siguranță, el are pregătirea și experiența necesare pentru a duce România spre o traiectorie pozitivă și spre alți ani de creștere economică. În acest context, Valea Jiului are o șansă. Are șansa de a fi ajutată pentru a deveni o zonă de atracție pentru investitori de orice natură. Are șansa ca un om al locului să fie în prima linie a miniștrilor noului guvern (este vorba despre deputatul PD-L Monica Iacob-Ridzi). Dacă va reuși să formeze un guvern care să obțină votul parlamentului, Stolojan este obligat să ajute Valea Jiului. A promis-o chiar el și cu siguranță cei aleși de cetățenii din Valea Jiului (și mă refer la primarii și parlamentarii PD-L) îi vor reaminti foarte des acest lucru. Nici pesediștii, dacă vor intra la guvernare, nu vor avea o viață prea liniștită în ceea ce privește presiunea pusă de primarii și parlamentarii PSD din Valea Jiului. Prin urmare, premise pentru schimbarea stării de fapt din Valea Jiului există, trebuie doar ca ele să devină realitate.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 237, 12–18 decembrie 2008

Lovitura de teatru și viitorul Văii Jiului

Ceea ce s-a petrecut la începutul acestei săptămâni nu putea fi anticipat, deși unii mă contrazic, nici de cele mai profunde munți politice ale României. Renunțarea lui Theodor Stolojan l-a postura de premier desemnat a luat prin surprindere toți actorii vieții politice. Lovitura de teatru inițiată și realizată de Stolojan nu schimbă însă premisele de la care plecam săptămâna trecută. Cu toate că premierul care a fost de mai multe ori în Valea Jiului nu mai este în funcție, șansele de dezvoltare ale acestei zone nu se micșorează. Nu se micșorează pentru că oamenii care trebuie să se „bată" pentru ca în Valea Jiului să vină bani pentru proiecte importante nu au plecat. Cei șase primari ai Văii Jiului sunt acum în coaliția care va forma guvernul, cu sau fără Stolojan, la fel și deputații și senatorul Văii Jiului, dintre care Monica Iacob-Ridzi are mari șanse să devină ministru. Ori, lucrurile nu au suferit schimbări majore. Dacă fostul premier desemnat a recunoscut că n-a putut să le spună „NU" lui Tiberiu și Monicăi Iacob-Ridzi, nu văd niciun motiv ca Emil Boc să facă acest lucru. Teoria este valabilă și pentru ceilalți primari, care vor trebui să găsească punți pentru ca problemele Văii Jiului să-și găsească rezolvare. Din punct de vedere politic nu s-a schimbat nimic. Un om a fost înlocuit cu un altul, cu toată pierderea de expertiză pe care o clamează toți analiștii, pe ecranele televizoarelor. Anul acesta, pentru că se apropie de sfârșit, se pun doar bazele, iar de la începutul anului 2009 e de așteptat să se vadă tot mai limpede cum Valea Jiului se transformă. Săptămâna trecută, deputatul Monica Iacob-Ridzi vorbea, în paginile Jurnalului

Văii Jiului, despre patru ani esențiali pentru dezvoltarea Văii Jiului. Și așa este. Acești patru ani trebuie să fie anii în care Valea Jiului să devină altceva. Acum, la sfârșitul unui an, cred că trebuie să fim optimiști și să credem că încă se mai poate realiza ceva aici.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 238, 19 decembrie 2008 – 15 ianuarie 2009

Cazul „Vulpea" sau forța noii guvernări

Cel mai scurt mandat de ministru din istoria postdecembristă a României a reușit să demonstreze fără echivoc că noua echipă de guvernare nu se joacă. Nevrând să istorisesc și eu povestea noului ministeriat a lui Gabriel Oprea, vreau doar să spun că Mircea Geoană a scăpat definitiv de porecla pusă de președintele de onoare al PSD, Ion Iliescu. Geoană s-a comportat ca un adevărat șef de partid și l-a eliminat pe „rebelul" Oprea ca pe o măsea stricată. Miza Direcției Generale de Informații și Protecție Internă este atât de mare încât oricum s-ar fi numit ministrul gafeur, PSD nu-și putea permite să fie indulgent. Revenind la guvernarea PD-L-PSD, este vizibil cu ochiul liber că începutul a fost unul mai mult decât în forță. Ordonanța 230, care interzice cumularea salariului de la stat cu pensia (în foarte multe cazuri, amândouă fiind exorbitante) i-a creat Guvernului Boc un val de nemulțumire cu care pare că nu s-a confruntat niciun guvern în prima lună de activitate. Deși presiunea media și din partea unor categorii socio-profesionale afectate a fost imensă, guvernul nu a dat înapoi, ceea ce se constituie într-un argument forte pentru dorința de a face ordine într-o țară mai mult decât răvășită. Chiar dacă ambele cazuri enunțate mai sus au stârnit proteste și comentarii dintre cele mai acide, liderii actualei guvernări nu par să fie prea speriați de aceste lucruri. Autoritatea de care a dat dovadă până acum poate izvorî și din faptul că are 70% susținere în parlament, procent cu care nicio guvernare din ultimul deceniu nu s-a putut lăuda. Apetitul pentru forță și reformă al noii guvernări nu poate fi decât îmbucurător. Atât timp cât nu se va ajunge la excese, cât forța politică nu scapă de sub control, iar în numele reformei nu vor fi sacrificați și oameni care își fac treaba.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 239, 16–22 ianuarie 2009

Psihoza crizei și incertitudinea lui 2009

Acest început de an este diferit de cele de până acum în toate privințele. Dacă la începutul anilor trecuți optimismul era starea de spirit care domina, anul acesta toți conducătorii de instituții au adoptat o atitudine reținută, ba chiar, în unele cazuri, pesimistă. De la primele enunțuri cu privire la criza economică care vine peste România, efectul a fost unul de îngrijorare pentru tot ceea ce înseamnă persoană cu responsabilități. De la șefii de instituții până la administratorii de sereleuri au privit cu mari rețineri spre 2009. Acum, când anul a început de aproape o lună, îngrijorarea s-a transformat în psihoză. Parcă nenorocirea este inevitabilă din toate punctele de vedere. Dacă unii sunt de-a dreptul înspăimântați, pentru că și prognozele sunt de așa natură, ceilalți manifestă o atitudine pesimist-rezervată. Nici n-ar putea nimeni să sară în sus de bucurie în contextul în care prevederile bugetare pentru

acest an sunt o necunoscută. De fapt, toată lumea se aşteaptă ca acest an să fie unul foarte greu pentru toate tipurile de activităţi, de la cele publice la cele private. Și totuși, lucrurile nu pot fi chiar atât de negre, deși multe familii vor fi lovite de șomaj și de o scădere a veniturilor. Cei puternici nu sunt foarte îngrijoraţi, iar nu puţini dintre ei vorbesc despre dezvoltarea unor afaceri în acest an. Dezvoltarea în vremuri de criză a devenit un simbol al forţei și, în mod clar, așa e. Cine are puterea ca într-o vreme în care ceilalţi se restrâng să se dezvolte poate ridica pretenţii de adevărat om de afaceri. În concluzie, anul 2009 a semănat multă frică printre români, iar criza a devenit mai neagră ca Bau-Bau-ul cu care se speriau copii. Specialiştii spun însă că Valea Jiului nu va fi foarte afectată de această criză, poate și pentru că nici nu este o zonă în care să se fi înghesuit până acum investitorii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 240, 23–29 ianuarie 2009

Impedimentul infrastructurii

Săptămâna aceasta am dat o raită pe la cele mai frumoase obiective turistice din Valea Jiului pentru a-i arăta unui prieten ce avem noi mai frumos în această zonă. Aproape că uitasem ce drumuri proaste avem către Valea de Pești, către Câmpu' lui Neag, precum și către Masivul Parâng, dar un om care se afla pentru prima dată în frumoasa noastră zonă n-a putut să nu remarce problema noastră cea mai mare. Infrastructura. Orice om care își preţuiește cât de cât mașina nu va urca de prea multe ori pentru a vedea bazinul de la Valea de Pești. Poate doar unul care deţine o mașină cu tracţiune integrală. La fel stau lucrurile și spre staţia telescaun care face legătura cu Masivul Parâng sau pe porţiunea care face legătura cu „Drumul lui Băsescu". Dezastrul infrastructurii din Valea Jiului, împreună cu imaginile dezolante pe care le găsești aproape în fiecare oraș traversat, va acţiona ca un paravan împotriva celor ca ar vrea să își facă vacanţele în această zonă, fiind atrași de incredibilele frumuseţi naturale. În ultimii ani, s-a tot vorbit despre alternativa turismului în Valea Jiului, însă momentul în care vom putea vorbi serios despre turism va fi abia după ce problema infrastructurii va fi fost rezolvată. Momentul acesta nu este nicidecum aproape. Este nevoie de multe milioane de euro pentru a da cu adevărat o șansă turismului din această zonă. Vor fi și temerari care nu se vor lăsa împiedicaţi de niște drumuri pline de gropi și vor ajunge acolo unde doresc să ajungă, însă aceștia sunt mult mai puţini decât cei care ar putea să vină dacă problema infrastructurii ar fi rezolvată. Personal, sunt sceptic că lucrurile se vor schimba substanţial în acest domeniu în următorii ani, însă sper să se întâmple ceva cu adevărat. Cineva va trebui să se bată pentru a da o șansă mare dezvoltării turismului în Valea Jiului. Și nu va fi deloc ușor. Până atunci, fie că suntem oameni ai locului sau simpli vizitatori ocazionali, va trebui să ne tot lovim de impedimentul infrastructurii în transformarea economică a Văii Jiului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 241, 30 ianuarie – 5 februarie 2009

Politică și apă

Situația în care a ajuns Apa Serv a născut multe semne de întrebare în toate mediile din Valea Jiului. Ca să mă explic, societatea amintită se află în neplăcuta situație de a trage oblonul pentru că înregistrează pierderi foarte mari și nu reușește să încaseze decât jumătate din ceea ce vinde. O astfel de situație necesită în mod clar niște soluții radicale. Numai că managerul acestei societăți, Gheorghe Cioară, a găsit-o pe cea mai simplă: scumpirea apei. Capacitatea lui Cioară de a conduce Apa Serv a fost pusă de nenumărate ori sub semnul întrebării (nici nu e greu de imaginat de ce) însă „pilele" politice au fost mult mai puternice. Au fost atât de puternice pentru că au fost foarte bine poziționate. Mergând pe firul politic, nu putem să nu ajungem la Consiliul Județean și la Mircea Moloţ, preşedintele acestui for, care sunt la fel de vinovați pentru situația creată cum este omul pe care l-au protejat. Într-o intervenție telefonică la emisiunea „Față în față", Cioară spunea că ar vrea să mai rămână tartore peste Apa Serv pentru că „a început să-i placă". Dacă după ce ai condus societatea mai mulți ani, abia a început să-ți placă, nici nu încape vorbă de performanță, de scoatere din marasm a societății. O altă zicere a lui Cioară în aceeași emisiune a fost: „Eu nu mă pricep". Această declarație arată, ca și prima, cât de slab este managementul de care a beneficiat Apa Serv, pe filieră politică. Și încă mai beneficiază. Probabil, nu prea mult. Nu de alta, dar s-ar putea ca lucrurile să se mai schimbe și pe la Consiliul Județean, iar steaua lui Cioară să mai și apună. Bine ar fi să apună înainte de a pune lacătul și a reveni la situația bine cunoscută în Valea Jiului de a beneficia de apă doar două ore pe zi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 242, 6–12 februarie 2009

Moraliștii de serviciu

Spațiul media a fost ocupat în ultimul timp de câțiva moraliști de serviciu. Aproape că nu mai are nimeni loc în acest spațiu de ei. Numai că, la o analiză mai amănunțită, aceștia nu sunt deloc ceea ce vor să pară. Ba chiar dimpotrivă. Oameni care n-au absolvit nicio școală, care nu au fost în stare să pună nicio piatră peste altă piatră, aruncă cu noroi în stânga și-n dreapta ca și când toată lumea ar fi a lor. Și mai trist este că sunt și apreciați de o parte a celor care organizează dezbateri publice sau privesc pur și simplu. Nu contează că 90% din informațiile lor sunt false, nu contează că își construiesc cariere pe minciună și calomnie. Contează doar că știu să înjure, să jignească și să afișeze superiorități false. Aproape nicio categorie socială nu a fost exceptată de prezența unor astfel de oameni. Din politică în presă, din mediul universitar în cel muncitoresc, falșii moraliști sunt portdrapelul categoriilor respective. Au ajuns să ne dea lecții de morală oameni viciați până în măduva oaselor, corupți până în străfundul sufletului și nimeni să nu ia poziție. Nimeni să nu-i întrerupă. Mă uit de câțiva ani de zile la lătrătorii din breasla presei și înțeleg de ce n-am progresat aproape deloc, de ce unii au pierdut bani și campanii electorale. Pentru că lătrătorii au fost mai vizibili și lumea a crezut că ei sunt cei mai buni reprezentanți ai breslei. Nu s-au lecuit și nu se vor lecui niciodată pentru că nu știu să se uite în profunzime. Iar acest lucru este valabil pentru întreaga societate. Suntem atrași de zgomot în detrimentul conținutului, suntem atrași de în-

jurături și acuzații în detrimentul argumentelor. Ne place superficialitatea, imaginea falsă și aruncatul cu noroi. Poate și de aceea suntem unde suntem. Până când moraliștii de serviciu vor fi doar inculții, care nu știu bine cum arată copertile unor cărți, nu ne vom mișca din loc. Până când superficialitatea va ține locul conținutului nu vom progresa. Acesta este adevărul.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 243, 13–19 februarie 2009

Tipul liderului nedorit

Peregrinările prin Valea Jiului ale fostului lider al minerilor din Valea Jiului, Miron Cozma, au scos la iveală schimbarea tipului de lider care este apreciat în această zonă. Dacă în anii lui de glorie aduna zeci de mii de oameni la o simplă chemare, astăzi liderului mineriadelor îi e aproape imposibil să mai strângă câteva sute. Evident, o astfel de schimbare l-a scos din sărite pe Cozma, care nu s-a dat în lături de la a-i certa pe mineri și a-i considera nedemni de cei care au ieșit în stradă pentru a-și cere drepturile. Mesajele transmise minerilor demonstrează că fostul lider nu s-a adaptat vremurilor și că vremea liderilor autoritari a trecut. Liderul care rezolvă problemele dând cu pumnul în masă nu mai este apreciat de mineri, fie ei activi sau disponibilizați. Ceea ce nu vede Cozma este că România și, implicit Valea Jiului, s-a schimbat, că românii și locuitorii Văii au înțeles că forța nu mai este o cale de urmat. Valea Jiului are alți lideri. Majoritatea democrați. Oameni care iau decizii după ce se consultă și cu alții. Oameni care nu amenință, ci propun. Oameni care înțeleg din ce în ce mai mult rolul comunicării, al imaginii, al consultării și al echilibrului. Într-o astfel de companie, Cozma nu se regăsește. Și nu se va mai regăsi, pentru că oamenii nu-l vor mai urma. Va exista totuși un număr de oameni care vor vibra la numele lui, însă nu va mai atrage niciodată mase mari. Din cel mai important lider al Văii Jiului, Miron Cozma va deveni un lider nedorit. Carisma îl va ajuta să realizeze ceva în domenii diverse, însă nu va mai fi în fruntea unui număr mare de oameni. Partidul său va fi sortit eșecului, fiind respins de electorat, așa cum au fost respinse partidele lui Gigi Becali sau Corneliu Vadim Tudor. Neadaptarea mesajului și a discursului va duce, mai devreme sau mai târziu, la încheierea carierei de lider a lui Miron Cozma. Nu peste mult timp, numele său va mai rezona doar în emisiunile unor televiziuni, în studiile de mișcări sociale și în discursurile profesorilor de sociologie. Cariera sa de lider este pe cale să se încheie. Vremea l-a transformat dintr-un lider adorat de mase într-un nedorit. Dovadă că încremenirea în proiect, în cazul lui într-un tip de discurs, nu este benefică. Toți cei care au făcut-o au dispărut. Un lider adevărat ține pasul cu vremurile și se modernizează o dată cu cei pe care vrea să-i conducă. Aviz liderilor de astăzi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 244, 20–26 februarie 2009

Anul cel mai greu

Oameni importanți din zona sindicală și chiar din cea a administrației consideră că anul acesta va fi unul foarte greu pentru mineritul din Valea Jiului. Și, implicit, pentru toată zona, deoarece totul este legat de minerit. Premisele unui scenariu de acest gen sunt bazate pe o

realitate care nu poate fi ignorată. Nu putem face abstracţie că 2009 este un an de criză, că se vorbeşte tot mai mult de reduceri bugetare. De altfel, unul dintre argumente este acela că Ministerul Economiei a primit la votarea bugetului o sumă care va fi aproape imposibil să se transpună în investiţii majore în minele din Valea Jiului. De aceea, poate, experienţa ar trebui să fie un criteriu de selecţie a viitorilor conducători ai Companiei Naţionale a Huilei. Specialiştii cu experienţă în domeniul minier sunt sceptici în ceea ce priveşte aducerea în fruntea Companiei a unui om fără experienţă. Unii au dat termen şase luni pentru a se dovedi eşecul unei astfel de strategii, alţii însă au fost şi mai sceptici şi au spus că şase luni e mult. Într-un an atât de complicat, nu cred că ar mai trebui să se facă şi încercări, ci ar trebui ca specialiştii să se pună la o masă şi să găsească cele mai bune soluţii pentru minele care nu mai pot da producţie. O soluţie ar fi unirea minelor mai apropiate şi rămânerea cu exploatările care merg bine şi care pot dovedi că au continuitate. Într-un an de criză, o restrângere a numărului de exploatări n-ar fi un lucru deplasat, mai ales că nu s-ar mai plăti atâtea salarii de şefi şi de directori, iar banii ar putea fi folosiţi pentru altceva.

Început deja de două luni, anul 2009 ar putea aduce vremuri grele pentru mineritul din Valea Jiului. Încasările CNH au luat-o la vale, iar colapsul pândeşte de după colţ. O blocare din punct de vedere economic a CNH şi neplata salariilor pe o perioadă mai lungă ar putea scoate minerii în stradă. De data aceasta nu pentru a cere creşteri salariale, ci pentru a cere plătirea lor la timp.

Ipotezele anului 2009 nu sunt foarte roz, iar incertitudinea care planează asupra mineritului din Valea Jiului nu face decât să înrăutăţească situaţia. Toate acestea se pot întâmpla însă în 2009, anul cel mai greu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 245, 27 februarie – 5 martie 2009

Bilanţul ca exerciţiu de comunicare

În aceste zile, edilii din Valea Jiului îşi înştiinţează electoratul cu privire la ceea ce au făcut pe perioada anului trecut din posturile în care se găsesc. Am fi putut vorbi doar despre jumătatea de an care aparţine actualului mandat, însă, în toate cele şase cazuri a fost vorba despre reconfirmări în funcţie, aşa că bilanţul se referă la anul întreg. În unele cazuri, acest exerciţiu de comunicare este şi singurul pe care edilii îl fac, cu excepţia campaniilor electorale, desigur. Demersul acestui exerciţiu este însă o prevedere legală care le-a venit edililor ca o mănuşă.

Sunt însă şi alte prevederi legale care nu sunt pe placul acestora şi, evident, nu le respectă. Printre acestea se numără şi Legea 544/2001 care prevede obligativitatea administraţiilor locale de a organiza cel puţin câte o conferinţă de presă pe lună. Singurul edil care a făcut mai mult decât să respecte legea a fost Tiberiu Iacob-Ridzi, care a implementat briefing-ul săptămânal la Primăria Municipiului Petroşani.

Revenind la bilanţul public, acesta oferă electoratului prilejul de a vedea dacă măcar o mică parte din promisiunile pe care le-au făcut au fost respectate de edili. Concluziile care se pot trage sunt mai degrabă de trend, având în vedere nevoile fiecărei localităţi în parte. Totodată, o astfel de comunicare trasparentizează lucrurile realizate, care, poate, nu pot fi

observate de către cei care nu intră în contact cu ele. Una peste alta, scrisorile-bilanț adresare cetățenilor sunt binevenite, însă ele arată, totodată, cât de slabă este comunicarea unor edili cu cetățenii care i-au trimis în acele posturi. Și, evident, absența unor consultanți de profil.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 246, 6–12 martie 2009

Politica loviturilor de teatru

În România, politica ultimilor ani a fost una a loviturilor de teatru. De la plânsul lui Traian Băsescu la cooptarea PSD la guvernare, politica românească n-a dus lipsă de lovituri de teatru. Iar acest mod de a face politică se face simțit și în Valea Jiului. Săptămâna trecută, prefectul liberal încă neschimbat a anunțat că Hotărârea Consiliului local Vulcan de înlocuire din funcția de viceprimar a Alinei Cârstoiu este nelegală. O lovitură de teatru, mai ales că hotărârea cu pricina fusese adoptată la sfârșitul lunii ianuarie, iar comunicatul Instituției Prefectului a venit abia la începutul lunii martie. Săptămâna aceasta o altă lovitură de teatru a zguduit scena politică din Valea Jiului. Cornel Resmeriță, președintele PSD Lupeni, a luat o poziție dură împotriva conducerii județene pentru că „ține blocate negocierile". Și nu s-a ferit să nominalizeze vinovații: Florin Cazacu și Laurențiu Nistor. Totodată, Resmeriță & Co. a decis să retragă și nominalizarea lui Sorin Vasilescu pentru funcția de prefect, declarându-și susținerea pentru Liliana Țolaș. Lovitura de măciucă pentru liderii județeni ai PSD a fost însă anunțul demarării procedurii pentru convocarea unei conferințe extraordinare pentru alegerea unei noi conduceri. Chiar dacă disensiunile dintre Florin Cazacu și organizațiile din Valea Jiului erau cunoscute, o astfel de poziționare îi slăbește actualului lider județean și mai mult poziția de putere. De altfel, Cazacu nu mai este agreat decât de oamenii din jurul său, iar doritori pentru o astfel de poziție sunt. Deja numele lui Cornel Resmeriță, autorul celui mai dur atac din interior la adresa conducerii județene, și cel al lui Cosmin Nicula sunt vehiculate drept posibili succesori ai actualului președinte. Intrarea la guvernare a dovedit că în PSD (chiar și la nivel local) există mai multe curente de gândire. Iar aceste curente nu fac rabat de la lovituri de teatru pentru a se poziționa mai bine chiar și în interiorul partidului. Anunțat ca un an fără o miză politică locală, 2009 va clarifica pozițiile, atât în PSD, cât și în alte partide, pentru că modul de a face politică trebuie să se schimbe, iar liderii performanți trebuie să preia conducerea în toate organizațiile.

P.S. Tot o lovitură de teatru este și împăcarea dintre Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului Și Uniunea Sindicală Mine și Energie Valea Jiului. Încă o dovadă că sindicalismul are multe în comun cu politica.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 247, 13–19 martie 2009

Liberalii și lupta pentru putere

Luptele pentru putere din Partidul Național Liberal au fost totdeauna pasionale. Și deschise. Liderii care își doreau să conducă PNL nu au făcut un secret din acest lucru, ba chiar și-au afișat public dorința și nemulțumirile față de actuala conducere. De aceea, disputa

dintre Crin Antonescu și Călin Popescu-Tăriceanu este una atractivă. Fiecare își are meritele sale și fiecare are adepții săi, însă lucrurile pot înclina de o parte sau de alta. Dovada clară este și repoziționarea PNL Hunedoara. În urmă cu câteva săptămâni, Mircia Muntean, liderul hunedorean al PNL, se oferea să-i distrugă pe toți opozanții lui Tăriceanu, pentru ca de vreo două săptămâni oficioasele să titreze că PNL Hunedoara îl susține pe Crin Antonescu. (Apropo, liberalii din Valea Jiului au și ei un cuvânt de spus sau merg pe mâna județului, ca și până acum?).

Tradiția luptelor pentru putere din PNL este suficient de îndelungată încât să ne dăm seama că bătălia pentru putere va continua până în ajunul congresului și poate chiar în ziua acestuia. Pe de o parte, Tăriceanu s-a dovedit un lider de mână forte, el conducând partidul și guvernul un mandat întreg, în care a avut de gestionat o scindare și a trebuit să țină piept unui politician de temut pentru toată lumea: Traian Băsescu. Însă, pentru orgoliul său de a fi în continuare prim ministru, a scos PNL din coaliția de guvernare. Pe de altă parte, Crin Antonescu reprezintă aripa reformatoare, moderată, dar totuși intransigentă, este un politician călit în lupta parlamentară și, dacă va câștiga șefia, candidatul PNL la prezidențiale. De altfel, șansele sale sunt sensibil mai mari ca ale actualului lider, diferența venind din stilu-i mai uman. Bătălia a început de ceva timp și și-a desfășurat meci după meci până la sfârșitul acestei săptămâni, când se va da meciul final. Călin Popescu Tăriceanu nu va lăsa puterea din mână fără a trage și ultimul cartuș din încărcătoru-i plin din timpul când se afla la Palatul Victoria. A lansat multe atacuri și vor mai urma și altele. Moderația lui Antonescu nu va fi doar un avantaj, ci și o țintă predilectă a președintelui PNL.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 248, 20–26 martie 2009

Alianța pentru Hunedoara și jocul pesediștilor

Săptămâna aceasta, alianța de guvernare a început să funcționeze și în județul Hunedoara. Pentru prima dată, după lungile luni de negociere, liderii PD-L și PSD și-au dat mâna și au ieșit împreună în fața presei. După formula Parteneriatului pentru România, a fost semnat și Parteneriatul pentru Hunedoara, spunându-se că PD-L și PSD vor face majorități comune în toate consiliile locale și în Consiliul Județean Hunedoara, în afară de cele în care unul dintre cele două partide deține singur majoritatea. Buba cea mai mare este alianța PNL-PSD-PRM de la nivelul Consiliului Județean Hunedoara. Mai ales că președinția CJH este ocupată de un liberal. Cei doi lideri, Tiberiu Iacob-Ridzi și Florin Cazacu, au anunțat că majoritatea PD-L-PSD va ține cont și de poziția președintelui Mircea Moloț. Numai că lui Cazacu nu-i va fi ușor să se impună în fața consilierilor județeni ai PSD, mai ales că poziția sa în fruntea organizației județene nu este una de forță, ci una în care se sprijină într-un picior. Parteneriatul pentru Hunedoara va avea și sincope, tocmai de aceea cei doi lideri vor avea întâlniri periodice, iar fiecare propunere trebuie analizată și deciziile trebuie luate prin consens. Dacă la nivelul conducerilor s-a ajuns la un acord, la nivelul fiecărui consiliu local interesele celor două părți vor fi foarte greu de armonizat. Vor sta confortabil consiliile în care fie PD-L, fie PSD au majorități care le permit trecerea proiectelor proprii. În restul, lucrurile vor fi destul de încurcate. Mai ales că liderii celor două partide și-au propus să

dezvolte întregul județ și să transforme partidele lor în branduri politice locale. Demersul politic este unul posibil, dacă avem în vedere și anunțul că toate instituțiile deconcentrate și descentralizate vor fi conduse de echipe mixte. Dacă alianța se va dovedi funcțională și la nivelul consiliului județean, atunci liberalii vor începe să fie destul de izolați cu tot cu președintele Mircea Moloț.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 249, 27 martie – 2 aprilie 2009

Politicianul de tip cioară

Politica din Valea Jiului a preluat un tip de politician care nu-i face deloc cinste. Mă refer la politicianul de tip cioară. (Îmi cer scuze cunoscutelor păsări pentru analogia deloc măgulitoare pentru ele!) Acest tip de politician este ușor de recunoscut. El tace mult, nu face nimic, dar când miroase un scandal se aruncă cu forță, călcând orice îi picioare, doar-doar poate spune și el o vorbă, ceva acolo, care să-i aducă puțină popularitate. Iar dacă comentariul său, altfel lipsit de consistență, nu ajunge la urechile alegătorilor sau i se pare lui că nu ajunge, atunci este în stare de orice. Cumpără ziare, ziariști, tipărește fițuici, fluturași, broșurici, doar-doar cineva va auzi și de el. Ca orice specie hrăpăreață, politicianul nostru se simte cel mai bine în perioadele preelectorale și în campaniile electorale, când are impresia că poate spune și face orice. Poate face gălăgie, poate fura din agoniseala altuia și se poate schimonosi ca să pară credibil, chiar dacă e hidos.

Caracteristicile sale definitorii sunt lipsa de succes și eșecul. A candidat de multe ori și a pierdut tot de atâtea ori, din cauza comportamentului de cioară. Însă nu se lasă. Și-a găsit pui de cioară sau cioroi bătrâni, care îi cântă în strună, atât în cuib (a se citi partid), cât și în afara acestuia (a se citi foruri din care fac parte, gen consilii locale și județene). Dacă în cuib apar și alte specii, le extermină cât ai zice CRA, pentru că în cuibul său trebuie să existe numai ciori. Și metoda pare să-i reușească destul de bine. Visul său cel mare este să-și impună filosofia de cioară la nivel de oraș, zonă sau județ. Până acum, cu unele excepții, tipul acesta de politician n-a avut succes. Pentru sănătatea șubredei noastre democrați, ar trebui să nici nu reușească. Dacă însă politicianul de tip cioară se va masca într-o specie mai credibilă, suntem cu toții pierduți.

P.S. Acest editorial a fost inspirat de comentariile făcute de unii politicieni, de la nivel local și central, pe marginea acuzațiilor aduse ministrului Tineretului și Sportului, Monica Iacob-Ridzi. Orice asemănare cu personaje reale este intenționată.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 260, 3–9 iulie 2009

Sindicalismul și vacanța

Sindicalismul minier din Valea Jiului a avut întotdeauna un mod aparte de a se manifesta public. Organizațiile sindicale au comunicat prost și foarte prost, însă liderii sindicali nu și-au lăsat aroganța deoparte și s-au implicat în diferite chestiuni politice. De pildă, în cam-

paniile electorale, marea parte a sindicaliştilor din Valea Jiului s-au declarat susţinători ba a unei tabere, ba a alteia. Numai că, aceste susţineri au fost goale de conţinut.

Minerul s-a emancipat. Nu mai votează cum îi spune liderul de sindicat. Judecă cu capul lui. Când a fost vorba să se numească directorul general al Companiei Naţionale a Huilei, liderii de sindicat şi-au făcut repede publică susţinerea. Ca şi minerii, nici politicul nu-i ascultă, iar PSD şi-a pus tot omul pe care îl dorea. Când a dat-o în bară, liderii de sindicat au tăcut mâlc. Nici n-ar fi putut să iasă cu nimic, pentru că până atunci n-au criticat pertinent lucrurile făcute de fostul director general. E greu să transmiţi mesaje, mai bine laşi lucrurile să meargă de la sine. Când s-a anunţat că s-ar putea să nu se dea tradiţionala primă de Ziua Minerului, era firesc ca sindicatele să ia poziţie şi să ceară, chiar şi în stradă, respectarea acestui drept obţinut. N-au făcut-o. Probabil, liderii marilor organizaţii sindicale sunt plecaţi puţin în vacanţă. Deşi, se pare, că ei sunt în vacanţă aproape permanent, din moment ce nu-şi fac publice poziţiile atunci când situaţia o cere. Neutilizarea spaţiului public nu-i face mai puternici la negocieri, ci mai slabi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 263, 31 iulie – 13 august 2009

Loveşte şi fugi

Cred că după această zicală se ghidează aşa-zisul senator de Valea Jiului, Cosmin Nicula. De când a fost crezut şi votat de o parte a locuitorilor Văii Jiului, Nicula procedează doar aşa. A lovit în noiembrie 2008 când a ajuns, apoi a fugit cât l-a ţinut maşina din Valea Jiului. A apărut doar când a trebuit să-şi pună omul în fruntea Companiei Naţionale a Huilei. Pe Nicolae Drăgoi, v-amintiţi. Apoi iar a dispărut. Când Drăgoi a dat-o în bară, umărul lui Nicula pe care să fi plâns puţin era departe. A scos apoi un comunicat în care blama Proiectul „Dezvoltarea domeniului schiabil în Parâng" şi s-a bâlbâit puţin când a fost luat la întrebări cu privire la cele afirmate în conţinutul acestuia. Iar a dispărut din Valea Jiului. A apărut apoi pentru a nuanţa şi, săptămâna acesta, pentru a fi văzut de camerele de luat vederi la o inaugurare. Ăsta e Nicula. Loveşte şi fuge.

Oamenii din Valea Jiului l-au votat să mai stea şi p-aici, dar el are treburi mai importante. La Deva. Acolo e casa lui. În Valea Jiului, doar loveşte. Şi fuge. E foarte probabil să continue aşa tot mandatul. Dacă îl întrebi ce a făcut în Senatul României pentru Valea Jiului îţi ţine un discurs electoral superior. A doua oară nu-l mai prinzi. Are cauciucuri bune. Fuge, nu glumă. Până să dea socoteală mai e mult, iar electoratului trebuie să-i serveşti doar ceva uşor înainte de vot. În rest, ajunge doar câte-o lovitură şi o fugă sănătoasă… Ăsta-i Nicula! Cum care Nicula? Cel care ne reprezintă. Dar oare o face?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 262, 24–30 iulie 2009

O încercare de intoxicare

Deşi şi-a dorit posturi importante în Valea Jiului, Partidul Naţional Liberal n-a reuşit mare lucru. N-a reuşit din mai multe motive, printre care oamenii pe care i-a propus şi mo-

dul mai puțin ortodox de a face politică. Despre oamenii propuși de PNL pentru primăriile din Valea Jiului nu sunt prea multe de spus, iar, în ce privește modul de a face politică, intoxicarea și încercarea de a manipula opinia publică fac parte din instrumentele folosite de liderii acestui partid. Aici se încadrează și ultima intoxicare lansată din laboratoarele PNL: o înțelegere la cel mai înalt nivel pentru înlocuirea viceprimarului Claudiu Cornea. Totul a plecat de la o dorință mai veche a liberalilor de a avea și ei măcar un viceprimar, după ce și mișcarea de la Vulcan a fost sortită eșecului. S-au urmărit două efecte. Crearea unui curent de așteptare în opinia publică a acestei schimbări, fiind aruncată în mai multe publicații, și dinamitarea relației dintre primarul Tiberiu Iacob-Ridzi și Claudiu Cornea. Cel de-al doilea efect a căzut din start, dată fiind soliditatea relației celor doi politicieni care durează de mult timp. În ce privește primul efect, și acesta a eșuat din cel puțin două cauze. Oamenii cu simpatii liberale nu sunt atât de mulți și nici nu cred foarte tare în PNL, iar un astfel de curent de opinie ar fi prins contur dacă numele vehiculate ar fi fost, într-o oarecare măsură, branduri politice cunoscute. Ceea ce, evident, nu sunt, pentru că în organizațiile PNL din Valea Jiului nu există așa ceva. Deși părea că au pus la punct o intoxicare de mâna întâi, strategii PNL(cine or fi și dacă or fi existând) au dat-o în bară. N-au înțeles că pe un teren arid nu crește nimic. Și unde n-ai cultivat nici măcar forme simple de comunicare politică și n-ai creat lideri politici nu poate prinde o astfel de intoxicare. Oamenii nu mai pot fi manipulați atât de simplu, chiar dacă astfel de încercări ne învață în fiecare zi că în politică se luptă cu toate armele.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 265, 21–27 august 2009

Un acord pentru interesul Văii Jiului

Decernarea titlului de „Cetățean de Onoare" al municipiului Petroșani președintelui Ion Popescu a fost cel mai important eveniment al anului din Valea Jiului. Anvergura liderului sindical i-a adus la un loc pe cei mai mulți dintre politicienii importanți ai acestei zone și a reușit să-i facă să vorbească aceeași limbă. De față cu Ion Popescu, politicienii au înțeles că sunt mai puternici împreună. Sunt mai puternici pentru a apăra interesul Văii Jiului, care la ora aceasta este legat de minerit și proiectele de dezvoltare a turismului. În lupta pentru existența mineritului un rol important îl au sindicatele. Și chiar dacă o parte a reprezentanților acestora au fost de față, restul n-au venit. N-au venit pentru a putea apoi critica acest important demers al administrației publice locale din Petroșani de recunoștință a efortului unui om care s-a implicat în rezolvarea problemelor Văii Jiului. Acordul marii majorități a forțelor sociale a fost însă vizibil, ceea ce poate fi un nou început pentru căutarea și punerea pe locul firesc a interesului Văii Jiului. Dacă acest acord nescris al politicienilor va continua și nu va fi secționat de interesele divergente în alegerile prezidențiale sau alte acțiuni politice, șansele Văii Jiului de a ieși din zona gri în care se află cresc foarte mult. Dacă va fi sau nu așa, timpul ne va demonstra. Însă un astfel de semnal este binevenit într-o zonă în care doar unii se zbat, iar restul stau pe margine și înjură.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 266, 28 august – 3 septembrie 2009

Apeluri pentru România

În ultimii ani, au apărut tot felul de apeluri publice care arată disperarea unor oameni în legătură cu țara lor. Situația României, ceea ce se petrece zi de zi și, de multe ori, cei aleși să ne reprezinte i-au împins pe unii români să scrie astfel de apeluri care îndeamnă partea tăcută a populației acestei țări să se ridice pentru a face ceva. Primul demers de acest gen a fost făcut de un intelectual de seamă al României. Este vorba despre Gabriel Liiceanu, care în 1990, a scris celebrul „Apel către lichele". Astăzi, a venit rândul unei tinere de 30 de ani. Alexandra Svet, o bucureșteancă care lucrează în mediul privat și care consideră că: „Asta nu e România noastră". Lansarea mesajului s-a produs pe rețeaua de socializare Facebook, fiind denumit imediat de presă „mesajul generației Facebook". Forma și modul de lansare al apelului i-ar putea îndepărta pe unii, însă cu siguranță i-a apropiat pe alții. I-a apropiat pe cei care nu se mai regăsesc în România de astăzi, în ceea ce trăim. Ce înseamnă însă un astfel de apel? Poate însemna o trezire a unei generații, fie ea și Facebook? E greu de spus. Poate schimba ceva, iar autoarea nu duce lipsă de idei, având acum și posibilitatea de a și le exprima public mai vocal prin intermediul presei, sau poate rămâne doar o tresărire a unui român, așa cum a fost și apelul lui Sabin Gherman, „M-am săturat de România". Apelurile pentru România sunt importante pentru această națiune, fie și ca repere morale în lungul drum pe care-l parcurgem spre o viață normală și un nivel de trai decent. Poate fiecare dintre noi ar trebui să scriem un apel pentru România. Pentru România noastră.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 267, 4–10 septembrie 2009

Profesorii vs. clasa politică

Pentru prima dată după 1990, profesorii din România au decis să ia atitudine față de modul în care sunt tratați de clasa politică. Mințiți și înșelați în mai multe rânduri, aceștia au decis să nu mai asculte discursurile festiviste ale politicienilor. Aceștia vor boicota discursurile parlamentarilor (cred că primarii nu sunt incluși în acest protest, ei manifestând preocupare față sistemul de învățământ pe partea de întreținere a clădirilor), fie stând în clase, fie întorcându-se cu spatele. Reacția dură a profesorilor vine după ce, anul trecut, a fost votată în parlament o lege care prevedea majorarea salariilor cu 50%. Această lege n-a mai fost apoi pusă în aplicare, fapt care a creat serioase nemulțumiri acestei categorii sociale. Protestul inedit la care s-au gândit profesorii deschide o nouă etapă a vechiului conflict dintre profesori și clasa politică. O etapă în care nu vor mai exista doar amenințările cu greva neduse aproape niciodată la bun sfârșit de liderii federațiilor din învățământ. Conflictul dintre profesori și politicieni va continua însă până când, fie clasa politică își va schimba atitudinea față de această categorie socială, fie România va avea suficiente resurse financiare pentru a le plăti acestora salariile pe care le doresc. De fapt, clasa politică este tot mai aproape de a intra în conflict cu întreaga societate, reacția evidentă fiind numărul tot mai mic cu fiecare ciclu de alegeri care se prezintă la urne. Cu alte cuvinte, România politicienilor e tot mai diferită de România profesorilor, de România elevilor și cea a părinților.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 268, 11–17 septembrie 2009

În numele cui vorbesc liderii sindicali?

În sindicatele din România funcționează o falie. Liderii acestora, în special cei de la centru iau deseori poziții care nu se regăsesc printre membrii lor de sindicat. Așa au stat lucrurile și în privința anunțatului protest al profesorilor față de politicienii care au venit la deschiderea anului școlar. În realitate, acest protest nu a existat în Valea Jiului. Profesorii nici nu au plecat în clase, nici nu s-au întors cu spatele, când microfonul s-a aflat în mâna câte unui politician. Prin urmare, cei care au făcut acele declarații n-au făcut decât să mintă. Evident, nu e prima dată când se întâmplă acest lucru. De cele mai multe ori declarațiile liderilor sindicali sunt goale de conținut și neserioase. De câte ori nu s-a vorbit despre declanșarea unor greve care apoi n-au mai avut loc? De câte ori negocierile cu diferiți factori de decizie au rămas necunoscute pentru membrii de rând ai sindicatelor? Deși sunt plătiți cu salarii care îi fac invidioși de multe ori pe partenerii de discuții, aceștia sunt tot mai rupți de realitate. Cererile lor se învârt permanent în jurul salariilor, pentru că din cuantumul acestora un procent le intră lor în buzunar, iar cu cât salariile sunt mai mari, cu atât și buzunarele lor sunt mai groase. Această falie nu este prezentă doar la sindicatele din învățământ. Aș spune că sunt tot mai puține sindicatele care se preocupă cu adevărat de problemele membrilor lor. În marea lor majoritate au devenit sinecuri pe salarii imense pentru diferiți lideri sindicali, care având o relație foarte strânsă cu mediul politic dezertează uneori pentru a-și putea arăta bunăstarea acumulată în anii petrecuți în curtea sindicatelor. Se vorbește despre reformă în multe domenii de activitate. Însă mediul sindical pare cel mai puțin reformat din toată România. Iar falia dintre liderii de sindicat și membrii seamănă izbitor cu cea dintre clasa politică și societatea românească.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 269, 18–24 septembrie 2009

Convorbiri cu politicieni

După apariția câte unui material care nu e pe placul unui politician, primesc câte un telefon. Deși politicienii nu sunt neapărat aceiași, discuția are cam aceleași formulări. Prima dată încearcă să te convingă că nu-i chiar așa și să te forțeze să faci un pas înapoi. Apoi, dacă prima strategie nu funcționează se face vorbire despre publicarea unui drept la replică și se adaugă că și alții au făcut la fel sau chiar mai rău, dar n-au apărut la ziar. Înspre finalul discuției telefonice – care, în general, este și foarte lungă – se trece la arsenalul greu, folosiundu-se expresii de genul: „Te dau în judecată", „O să discut cu avocatul meu să văd cum te pot da în judecată". Invariabil, lucrurile stau cum am relatat mai sus, semn că articolul a fost pertinent, că a prezentat o stare de fapt reală, care îi știrbește din imaginea mai mult sau mai puțin imaculată a politicianului respectiv. Ultima prezență în acest cor al politicienilor este doamna Alina Cârstoiu, care nu vrea să fie catalogată drept zgârcită, deși a vrut să-și arate spiritul de frondă față de locuitorii cartierului Dallas, contribuind, la fel ca și colegii ei de partid, cu doar 10 lei la strângerea unei sume care face posibilă asfaltarea unor străzi și alei. În opinia sa, statutul de persoană aleasă nu o obligă la absolut niciun gest, la fel nici indemnizația pe care o primește lunar din banii vulcănenilor. Prin urmare, e mai simplu să suni și să încerci

să intimidezi autorul unui articol. Cu subsemnatul n-a reușit. Și din informațiile mele n-a reușit nici cu alții, dar doamna Cârstoiu se străduiește în continuare. De fapt, acest mod de a acționa dovedește modul în care gândesc cei mai mulți politicieni. Deși sunt aleși și plătiți de noi, ei se consideră mai presus de orice atingere. Nimeni nu are dreptul să le adreseze nicio întrebare incomodă, nimeni nu-i poate pune în situația de a-și explica unele gesturi și, mai ales, nimeni nu poate caracteriza un gest pe care respectivul om îl face. Deși au trecut 20 de ani de la Revoluție, o mare parte a politicienilor din Valea Jiului n-a învățat nimic. Ei continuă să trăiască în totalitarismul lor și își amintesc de democrație doar din patru în patru ani, când au nevoie de votul nostru. Până atunci, ei se consideră mai presus de lege, de bun simț și de statutul de servitor public.

Din păcate, Alina Cârstoiu nu face parte dintr-o minoritate, ci dintr-o majoritate a clasei politice din Valea Jiului și de aiurea. Iar cu excepția câte unui ziarist, nimeni nu pare să sancționeze această parte a clasei politice.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 270, 25 septembrie – 8 octombrie 2009

Vremuri grele și campanie electorală

Trăim vremuri complicate. Pe de o parte, tot românul se chinuie să treacă de această perioadă foarte grea, iar, pe de altă parte, politicienii par a avea alte griji. Pesediștii n-au mai vrut la guvernare și au plecat cu cățel cu purcel, sperând că Mircea Geoană va ajunge la Cotroceni și se vor întoarce pe cai mari. Liberalii au și ei o grijă. Să dărâme guvernul pentru a nu pune nimic în loc. Traian Băsescu și Emil Boc încearcă și ei să mai facă cât se poate, pentru că au mai rămas doar două luni până vom ști sigur cine va fi Președintele României în următorii cinci ani. După doi ani de alegeri, în 2010 politicienii s-ar putea concentra și asupra cetățenilor acestei țări. Asta dacă nu cumva vom avea alegeri anticipate. Dar acesta e un lucru foarte greu de realizat. Dincolo de zgomotul asurzitor produs de mișcările politice, se mai aude ceva și despre starea dezastruoasă în care se găsește economia, despre mărirea TVA-ului și despre alte măsuri care vor goli și mai mult buzunarele și așa goale ale românilor. Se închid firme în fiecare zi, iar șomajul crește încet, dar sigur. Am vorbit de multe ori despre Româniile multiple. România noastră a oamenilor de rând, deși e lovită aproape zilnic de România politicienilor, nu mai are prea multe în comun cu cea din urmă. Însă fără politicieni nu se poate. Fără partide nici atât. Indiferent ce spune un candidat sau altul, România a ales calea democrației, iar în democrație e nevoie de politicieni și de partide. Ar fi nevoie, într-adevăr, de o clasă politică reformată, de un parlament care să aibă legătură directă cu societatea, dar mai e nevoie de timp. Urmează o campanie electorală cu o miză foarte mare. Românii vor un președinte care să țină cu ei, vor un președinte care să-i pună pe politicieni să muncească pentru ei. Iar dacă vor supraviețui crizei, îl vor și avea. Însă doar dacă vor reuși să supraviețuiască.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 271, 9–15 octombrie 2009

Dedesubturile unei situații aparent complicate

Recent, s-a reconfirmat o lecție simplă de viață politică. Când pe politicieni nu-i unește nimic, ei se vor separa foarte repede. Așa au stat lucrurile și în ce privește scurta carieră politică a lui Iuliul Pavel. El a fost curtat de liberali în vara anului trecut, pentru că noii lideri de facto ai organizației din Petroșani au considerat că poate aduce multe voturi din postura de șef al Asociației Pensionarilor din Petroșani. Nu se știe exact câte voturi a adus Pavel, însă se știe că și-a împânzit organizația cu oamenii săi. Acest fapt i-a permis lui Alin Simota să câștige, cu peste 100 de voturi împotrivă, șefia partidului. Este, de altfel, secretul lui Polichinelle că vechii liberali nu-l vor nicicum pe Simota în frunte lor. Însă, prietenul lui Simota, Mircia Muntean, președintele Organizației Județene a PNL, se face că nu pricepe și invalidează alegerile. Ba chiar îl exclude pe Iuliu Pavel (conform declarației date Jurnalului Văii Jiului săptămâna trecută), forțându-l să demisioneze din Consiliul local și din partid. Pe lângă Pavel, care și-a văzut aruncată la gunoi cariera politică scurtă și fără noimă, cealaltă victimă este Alin Simota. Chiar dacă Muntean l-a tot ferit pe acesta de scandalul iscat. Dincolo de orice speculație, momentul este foarte prost ales. Chiar și pentru desfacerea unui mariaj de interes dintre PNL și Pavel. Ambele părți au vrut să se folosească de cealaltă pentru a obține beneficii. Iuliu Pavel n-avea nicio treabă nici cu PNL-ul, nici cu liberalismul, ci și-a dorit doar să iasă mai în față. Să ajungă să dețină o poziție socială pe care n-ar fi putut ajunge fără târgul făcut cu liberalii. Deși par complicate, lucrurile sunt foarte simple. Punerea lui Pavel pe lista de consilieri a fost o mare greșeală pe care liberalii au făcut-o în vara anului trecut, o greșeală care îi va costa, acum, voturi. Pentru că prejudiciul de imagine adus de acest scandal nu va fi trecut nici cu zece interviuri prefabricate ale lui Simota. O vorbă românească spune: „Cine va face ca ei, ca ei va păți". Liderii PNL au luat o lecție adevărată de la un om care deși părea că e de-al lor, n-a fost. Evident, toți cei care fac strategii politice ar trebui să învețe această lecție. Pentru că altfel o vor repete. Iar acest lucru nu se face fără consecințe.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 274, 6–12 noiembrie 2009

O greșeală de campanie

Cea mai frecventă greșeală de campanie electorală care se face este concentrarea liderilor politici exclusiv pe problema afișelor. În valul de campanii electorale care a lovit România în ultimii ani, cele mai mari discuții le-au provocat afișele. Fie că au fost rupte, fie că au fost acoperite, politicienii au consumat energii incredibile pentru a tranșa această problemă. Au lăsat de-o parte, de multe ori, orice alte teme pentru a face loc acesteia. Situația nu este deloc nouă, însă parcă politicienii nu vor să iasă din ea. Așa se face că auzim foarte rar despre lucruri cu adevărat importante, că nu distingem clar între mesajul politic și gargara politică. De aceea, comunicarea politică pare să fie străină multor politicieni locali. Important este ca afișul șefului lor de partid să fie deasupra. De orice. Să se vadă. Cu orice preț. Călcând în picioare orice bunăcuviință și orice minimă morală. Ei cred că partidul este cel mai tare dacă are afișul la vedere. Candidatul, consideră ei, a câștigat alegerile dacă are mutra prin toate cotloanele. Evident, acest lucru este fals. S-au pierdut alegeri și campanii și bani mulți au

fost irosite pentru aceste lucruri. Sunt politicieni care n-au învățat nimic, deși au făcut multe campanii. Și nu vor învăța. Ei continuă să facă aceleași greșeli. La infinit. Poate de aceea întreaga societate nu progresează și avem cu toții senzația că lucrurile băltesc. Nici când e vorba de ei, de partidul lor, de șeful lor de partid, politicienii nu pot inova. Nu pot să atragă votantul prin nimic. Și dacă politicianul local, pe care omul îl cunoaște, nu poate atrage, cum ar putea să atragă un candidat pe care poate localnicul nu l-a văzut niciodată. Construcția politică este o treabă grea. Din păcate, foarte puțini politicieni se înhamă la această treabă. Iar rezultatul îl trăim cu toții.

Așadar, domnilor politicieni, treceți și la problemele noastre! Că de afișe suntem sătuli!

P.S. Acesta este cel de-al doilea semnal de alarmă pe care îl trag în privința încremenirii dezbaterilor în problema afișajului. Primul a fost în vara lui 2008, când, în campania electorală de la alegerile locale, problema afișelor a ocupat trei săptămâni din cele patru. Sper că nu va mai fi nevoie și de al treilea semnal de alarmă. Dar cine știe.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 275, 13–19 noiembrie 2009

Obsesiile lui Vochițoiu și prezumția de vinovăție

În campania electorală politicianul e pus pe scandal. E clar. Mai ales la finalul unei campanii în care acțiunile organizate au fost suficient de anoste încât să nu inspire pe nimeni. Președintele PSD Petroșani, Haralambie Vochițoiu, s-a scos. A găsit o temă de campanie. Chiar dacă abia pe sfârșitul ei. Numai că, în lipsă de idei, și-a adus aminte de subsemnatul. Că doar nu era să-și stoarcă creierii pentru a găsi ceva original. Și-a amintit de mine, de obsesia pe care a dezvoltat-o, în ultimii ani, pentru mine. A fost suficient să-mi citească numele pe o listă pentru a i se aprinde în minte scenarii moraliste și ilegaliste demne de filmele cu Sergiu Nicolaescu. Am fost aruncat pe mâna Biroului Electoral Județean de moralistul șef al PSD-ului, care a ajuns să ne țină lecții de morală cufundat până la gât în haznaua politică. Recunosc că uitasem de el. Pentru că nu mai era o apariție în lumea reală. Iar ca mine sunt și alții. Numai că, a reușit să ne surprindă pe toți cu logica sa. Am fost nevoiți cu toții să vedem că asupra unor oameni, în speță și a mea, planează anumite bănuieli doar pentru că se numesc într-un fel și lucrează într-o instituție sau alta. Clinic, acest mod de a gândi nu poate fi construit decât pe o psihoză. O psihoză care poate spune că toți trebuie să fure, iar dacă se poate pentru el. Că totul este contrafăcut și nimic nu e real. Ceea ce evident este fals. Atât de fals încât mi-e greu să mai înțeleg care sunt mecanismele gândirii sale. O gândire bazată doar pe obsesii. Dacă le-ar ține pentru el, poate nu ne-am mai simți agasați. Însă când un astfel de personaj își strigă obsesiile pe toate canalele media, mai că îți vine să te întrebi dacă suntem într-o lume ireală. Într-o lume în care argumentul suprem este obsesia, iar condamnarea pe scena publică se face pe baza prezumției de vinovăție instituită de Vochițoiu.

Să ne ferească Dumnezeu! Pe toți.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 276, 20–26 noiembrie 2009

Cine vorbește la urmă

Gestul lui Traian Băsescu de a-i decora pe cei care și-au pierdut viața sau au participat la operațiunile de salvare de anul trecut de la E.M. Petrila este unul dintre cele mai importante evenimente ale ultimilor ani. Chiar și mitingul organizat după aceea poate fi considerat un fapt important pentru că a strâns atât de multă lume cât nu s-a mai văzut pe străzile din Valea Jiului de la mineriade. Aceste două gesturi sunt, prin greutatea lor, două bombe politice al căror efect îl vom vedea cu toții duminică seara. Pentru Valea Jiului, și pentru electoratul ei, acestea sunt evenimentele care pot înclina balanța. Dacă în primul tur candidatul PSD a înclinat balanța spre sine, acum sunt șanse ca un echilibru să fie situația de duminică. Băsescu a aplicat o regulă simplă. Cea a celui care vorbește la urmă. Geoană a vorbit la un moment dat locuitorilor din Vale, însă jocul cel mai important se joacă duminică. Cine va reuși să vorbească ultimul și să spună ceva memorabil, fie în Valea Jiului, fie în dezbateri, fie în alte acțiuni de comunicare va avea șanse mari să câștige. Lupta de unu la unu a fost, la un moment dat, pe gustul lui Băsescu. Vom vedea dacă mai este. Vom vedea chiar și dacă îi convine lui Geoană. Important este însă, cum spuneam, cine vorbește la urmă. Dar poate și mai important este ce vorbește. Dacă reușește să atingă filonul care să-i aducă voturile unei categorii sociale sau a alteia și, în general, al românilor. Dacă reușește să aibă mesaje pertinente pentru fiecare categorie socială. Geoană a reușit să ia multe voturi în Valea Jiului pentru că a avut mesaj pentru mineri. Crin Antonescu n-a avut un astfel de mesaj și tot a luat voturi. Traian Băsescu și-a pregătit și el mesaje pentru mineri, ba a pulsat și i-a decorat pe unii dintre ei chiar aici, la ei acasă. Cine va fi reușit să fie mai convingător vom afla duminică seara sau poate luni. Până atunci, nu uitați să mergeți la vot!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 277, 4–17 decembrie 2009

Despre imaturitate chiar si politică

Există oameni care nu știu nici să se bucure cu adevărat. L-am văzut cu toții pe Mircea Geoană, supranumit și „Prostănacul", răsturnând culmea penibilului în seara turului doi al alegerilor. Trecut bine de 50 de ani, acesta a țopăit ca un copil râzgâiat, crezându-se câștigător. Ce s-a întâmplat după aceea știți cu toții, însă va rămâne în istoria televiziunilor că un om care a vrut să fie președintele unei țări a fost filmat în timp ce țopăia ca o maimuță. Gestul său ar fi fost altfel perceput dacă s-ar fi petrecut în intimitate, însă exhibiționismul l-a împins să facă acest gest de nefăcut în fața a milioane de ochi ațintiți spre el. Tot despre exhibiționism este vorba și la PSD-ul petroșănean. Liderul de mucava Haralambie Vochițoiu a intrat într-o etapă a exhibiționismului (probabil a primit instrucțiuni de la Geoană) să urle ca un descreierat, să se pupe cu unul și cu altul și să iasă în stradă pentru a urla. Totul sub prezența complice a unor camere de luat vederi. Pentru că altfel n-are valoare pentru ei. Cele două gesturi trădează o oarecare imaturitate. Țopăiala și urletele însoțite de îmbrățișări sunt cu siguranță gesturi infantile. Acești oameni nu au maturitatea necesară pentru a ocupa funcțiile pe care le ocupă. De altfel, de-a lungul timpului au trădat și o imaturitate politică, niciunul dintre cei doi nereușind să câștige nicio competiție adevărată. Aceștia au reușit să se impună doar în fața colegilor de partid, în competiții cu adversari redutabili au

suferit multe eșecuri. De asta probabil că sunt și oarecum apropiați. Imaturitatea îl va costa pe Geoană scaunul de președinte al PSD, scaunul lui Vochițoiu va rămâne însă în picioare. Pentru că a transformat organizația de partid în propria feudă. Într-o organizație normală, imaturitatea se taxează.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 278, 18–23 decembrie 2009

Un nou an, un nou început

Se încheie un an. Un an greu, un an cu două alegeri. Un an cu campanii electorale, cu penibilități, cu discursuri credibile și incredibile, dar și cu probleme economice dintre cele mai grave. Fără spectacolul electoral, probabil, am fi discutat mai mult de criza economică. Cum însă, noi, românii, suntem spirite pasionale, ne-am luat cu campaniile, cu rezultatele, cu contestațiile și am cam uitat de criza economică. Am uitat și de criza de pe carduri și de cea din buzunare, dar ne-a interesat foarte tare cine câștigă alegerile europarlamentare sau cele prezidențiale. Poate este normal, având în vedere că în România o dată cu președintele se schimbă tot. Inclusiv perspectivele politice și cele economice. În 2010, intrăm într-o altă perspectivă. Nu mai avem alegeri, însă vom avea un noian de probleme. În special economice. Specialiștii spun că va fi un an greu, poate chiar mai greu decât cel care se încheie. Politicienii spun că va fi anul repornirii economiei românești. Categoric, rămâne să vedem. Mai ales că o dată cu noul an, pornește la muncă și un nou guvern. Trebuie să fim optimiști. Poate ne-o fi mai bine. Sperăm. Începuturile au coincis întotdeauna cu stări de optimism. Și acum trebuie să fie la fel. Poate mai mult ca niciodată. Dacă nu va fi.... Dar să nu vorbim acum despre asta. Mai bine să sperăm și să căutăm argumente și premise că va fi. În perioada aceasta, trebuie să fim pozitivi

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 279, 24 decembrie 2009 – 14 ianuarie 2010

Anul obiectivelor mari și al comunicării

Am intrat într-un nou an. Lucru firesc, de altfel. Am intrat într-un an de care se leagă multe speranțe. Oamenii își doresc ca fiecare an care vine să aducă lucruri bune și să facă în așa fel încât fiecare să poată trăi mai bine. În plan public, însă, aspirațiile noastre devin ținte majore pentru cei care ne conduc. Anul 2010 marchează mijlocul mandatului administrațiilor locale, astfel că, edilii vor avea obiective mari în acest an. Vor fi nevoiți să aibă, pentru că fiecare dintre cei reconfirmați în 2008 în fruntea comunităților locale din Valea Jiului va mai dori un mandat. Prin urmare, trebuie să demonstreze, ca și în 2011, că pot face multe. Discutabil este doar dacă vor avea resursele necesare pentru acest lucru.

Deși nu au adversari redutabili, aș spune că nu este chiar nicio excepție, edilii orașelor și municipiilor din Valea Jiului vor trebui să mulțumească o parte cât mai mare din electorat. Pentru că, în Valea Jiului, motivația pentru a face ceva nu este critica Opoziției, ci gradul de mulțumire al cetățenilor. În mod sigur nu-i vor putea mulțumi pe toți, de aceea elementul suplimentar al acestui demers este și cine știe să comunice mai bine ce face. În acest dome-

niu avem exemple de incompetență crasă în cea ce privește comunicarea către public a lucrurilor înfăptuite. Așa cum avem și un exemplu de reușită în acest domeniu. Este important ca edilii să facă lucruri importante pentru comunitățile lor, să satisfacă nevoile cetățenilor, cum ar fi cererea mare de locuințe. Dar poate și mai important este să știi să comunici opiniei publice ce ai făcut. Poate nu sunt mulți cetățenii care merg pe o stradă asfaltată, mai ales dacă nu e principală, dar trebuie făcut un cât mai mare efort pentru ca de asfaltarea acelei străzi să știe cât mai mulți locuitori ai comunității. La fel și cu locuințele. Toată lumea trebuie să știe dacă se fac locuințe, chiar dacă nu toți se vor muta în casă nouă. Așadar, anul 2010 va fi, probabil, anul obiectivelor mari, dar și al comunicării pertinente. Începând din acest an se poate face diferența pentru alegerile din 2012.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 280, 15–21 ianuarie 2010

Eșecul Simota

Viața publică din ultimul timp a fost plină de eșecuri. O Românie întreagă a văzut eșecul lui Mircea Geoană de a ajunge președinte, iar consecințele acelui eșec nu s-au terminat. Pe plan local, există oameni specializați în eșec. A fost Haralambie Vochițoiu, care a părut să fi adunat în ființa sa toate posibilele eșecuri de care e capabil un om. În ultimii ani, însă, acesta a fost întrecut de Alin Simota. Cu toate că a părut că intră în politică cu un alt stil, acesta a eșuat aproape lamentabil în tot ceea ce și-a propus. A vrut să fie primar și a eșuat. S-a vrut apoi senator și, din nou, a eșuat. A vrut să fie președinte de organizație locală a PNL și, deși a candidat singur, a pierdut lamentabil. A fost finanțator al Clubului Jiul și a sfârșit prin a-și pierde jucătorii. A transformat clubul dintr-un brand sportiv cunoscut într-un model de lipsă de performanță, atât de clar încât tribunele sunt constant goale la meciurile de acasă. Peste toate triumfă însă eșecul construirii unei imagini pozitive. Scandalurile în care a fost implicat, incapacitatea de a dialoga cu proprii angajați și de a susține un demers public l-au transformat pe Alin Simota într-un personaj fără prea multe perspective. Categoric, acest eșec are explicațiile sale, chiar dacă pare inexplicabil. Este aproape incredibil cum un om care a ajuns în topurile milionarilor, a fost decretat cel mai bogat hunedorean, fiind și cel mai potent om din Valea Jiului, a ajuns în culmea eșecului. Lipsa de carismă și incapacitatea de a-și angaja un om care să-i dea sfaturi pertinente în special în domeniul comunicării publice, precum și atragerea unor oameni care s-au folosit de resursele lui, dar nu l-au ajutat cu aproape nimic, acestea sunt cauzele eșecului său. Un eșec de gestionare a imaginii, un eșec lamentabil de comunicare. Dacă ar fi să luăm numai cazul Jiului, am vedea că lipsa unei comunicări cu suporterii, cu media, precum și cu autoritățile, toate plecând de la Simota, au adus acest club în pragul falimentului. Până și în ceasul al doisprezecelea, așa-zisul finanțator n-a avut inteligența unei acțiuni care să facă clubul atractiv pentru suporteri și opinia publică. A preferat să-și folosească angajații pentru a da ultimatumuri administrației locale. Pentru un milionar, un astfel de eșec este mult mai dur decât pentru un om simplu, însă ceea ce e trist este că nu dă niciun semn că s-ar trezi. Ba, dimpotrivă. Se afundă constant în eșec. Nu e departe momentul în care capitolele care se referă la eșec din cărțile de comunicare, vor avea titluri de genul Eșecul Simota.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 281, 22–28 ianuarie 2010

„Cazul Mihalache” și jurnalismul negativ

În România, jurnalismul negativ vinde. E limpede. Și dacă mai era nevoie de vreo dovadă pentru presa locală, a venit „Cazul Mihalache”. Nu puțini au fost cei care și-au frecat mâinile când au auzit de acest subiect atât de „gras”. De o săptămână cazul ține prima pagină în presa județeană, cea care a și dat verdicte. Aproape că îl consideră condamnat definitiv pe cel acuzat de omor. Ce prezumție de nevinovăție? Ce obiectivitate? Ce echilibru? Trebuie condamnat fie și numai pentru că în județul Hunedoara, Marian Mihalache nu era un om obișnuit. Ba, mai era și vicepreședintele unui partid. Ba, era și director adjunct la APIA. Deja e prea mult. Poate și dacă n-ar fi fost cine este s-ar fi scris însă nu în acești termeni și nu cu atâta asiduitate. Nu vreau să-l apăr pe Mihalache. Sau să găsesc circumstanțe atenuante, dacă va fi găsit vinovat. Însă a face din acest caz mai mult decât este mi se pare o ipocrizie fără de margini. Este de așteptat ca recitalul presei pe acest caz să continue și să meargă mult mai departe, până la transmiterea înmormântării femeii și toată sarabanda care urmează unei astfel de tragedii. Se poate chiar ca tirajele ziarelor care țin subiectul pe prima pagină să crească, să crească și numărul vizitelor de pe site-urile acestora. Însă pe ansamblu pierdem toți. Toată presa. Publicul câștigat acum nu va cumpăra ziarul respectiv și peste șase luni. Însă cititorul constant care va fi dezgustat nu va mai citi poate niciodată acel ziar. Cu siguranță, există o masă importantă care apreciază jurnalismul negativ, însă este și mai mare masa celor care nu vor ca o crimă să fie descrisă cu amănunte, acuzatul să fie condamnat dinainte și nici să fie pictat ca un monstru. Prezumția de nevinovăție este o valoare importantă a democrației. Nu de puține ori însă cei care ar trebui să fie sensibili la valorile democratice, jurnaliștii, uită de ea. Când acest caz va fi uitat sau măcar lăsat în spate, va mai rămâne doar amintirea unui act jurnalistic deșănțat.

P.S. Jurnalismul negativ este termenul folosit de James Heidema în interviul publicat în *Jurnalul Văii Jiului,* în care explică consecințele unui astfel de jurnalism pentru cititorii săi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 282, 5–11 februarie 2010

Cum să rămâi singur în organizația ta

Lupta pentru putere a suscitat întotdeauna mari pasiuni. Poate pentru că puterea este un afrodisiac foarte puternic și, de cele mai multe ori, nu-i mai lasă pe cei care o dețin să vadă lucrurile ca noi toți. O dată ajuns în vârful ierarhiei, este foarte important să poți să te menții acolo. Acest lucru pare să-l fi uitat Mircia Muntean, primarul municipiului Deva. A uitat că este important să știe să se mențină în fruntea organizației politice în care a reușit să aibă succes. Simțindu-i slăbiciunea și mizând pe capacitatea sa de a înlătura oamenii din jurul său, președintele Consiliului Județean Hunedoara, Mircea Moloț i-a luat locul. N-a fost însă o lovitură de palat, ci o luptă de la care Muntean a dezertat și pe care Moloț a câștigat-o detașat. Chiar dacă și-a organizat propria manifestare megalomanică, Mircia Muntean s-a trezit, totuși, singur. Cea mai mare parte a organizației pe care a fondat-o în urmă cu 20 de ani se afla în altă parte. Deși a fost considerat de unii un brand politic, Muntean n-a fost niciodată sclipitor. Ba dimpotrivă. Iar opinia celor care l-au privit cu scepticism s-a adeverit

prin modul în care a părăsit scaunul de președinte. Nici Moloț nu este vreun geniu politic, însă din poziția de președinte al Consiliului Județean poți împărți banii după cum îți dictează interesul politic. Și a făcut-o. De aceea, niciun primar liberal n-a avut curajul să spună ca nu-l susține pentru poziția de șef al PNL. Pe ei nu-i interesează că alte localități n-au primit niciun leu sau că nu e corect, ci îi interesează ca în contul primăriilor lor să intre bani.

Revenind la Mircia Muntean, acesta a suferit prima înfrângere din cariera sa politică. A suferit-o tocmai atunci când a realizat că a rămas cam singur. Acest lucru este fără îndoială o performanță negativă. De fapt, în politica noastră locală și județeană, și parcă mai mult în PNL, se petrec lucruri care pot deveni adevărate lecții de strategie politică. Sunt însă foarte sceptic că va avea cine să le învețe.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 283, 12–18 februarie 2010

Ipocrizie de rector

Probabil ați sesizat că aparițiile publice ale rectorului Universității din Petroșani, Emil Pop, în media locală sunt foarte dese. Poate și pentru că are o relație mai specială cu un trust media, cu care este mai mult decât vecin. În mod normal, acest lucru nu ar fi rău. Însă, ar trebui respectate câteva condiții minime. Dacă ar vorbi despre proiectele universității ar fi aproape corect. Dacă ar vorbi despre rolul pe care instituția de învățământ superior nu-l joacă în comunitate ar fi, iar, cu totul în regulă. Însă rectorului Pop nu-i place să vorbească despre lucrurile astea. I-ar fi și foarte greu, pentru că nu are cu ce se lăuda. Îi place însă să vorbească cu superioritate despre problemele Văii Jiului, despre sărăcie, despre cât de puțin câștigă un profesor universitar (și chiar el), despre minerit, deși nu e specialist.

Pe scurt, are păreri despre orice. Dacă aveți nevoie de o părere vizavi de orice problemă, apelați la Pop. Sigur are o părere și despre problema dumneavoastră. Cum să vorbești despre sărăcie când ești bogat, cum să vorbești despre lipsa locurilor de muncă, când ai lucrat o viață la stat pe salarii mari și 90% din angajările pe care le faci sunt „pe pile", cum să vorbești despre salarii mici, când tu ai un salariu uriaș, cum să vorbești despre problemele Văii Jiului când învârți miliarde și miliarde de lei? Vorbești, pentru că nu ai altceva de spus și pentru că ipocrizia poate fi o mască bună. Însă toate lucrurile înșirate mai sus îl înconjoară pe Emil Pop, iar el vorbește locuitorilor Văii Jiului (celor care îl ascultă) despre lucruri cu care nu s-a întâlnit. Poate dacă ar face-o altfel, ar avea un minim de credibilitate. Însă, Pop nu s-a preocupat nici măcar să rămână în turnul său de fildeș din biroul său luxos. Nu. A vrut să fie în teren. Să fie vector politic. În campania electorală, s-a dus să-i mulțumească, în limba engleză, candidatului Mircea Geoană. Și-a înfipt copilul de suflet, pe Dacian Ciodaru, direct în interiorul PSD, pentru a-și face jocurile. Aici e, de fapt, cheia! „Plânsul" lui pe umerii săracilor din Valea Jiului e, de fapt, „plânsul" unui agent electoral al PSD, nu al unui om care știe ce spune. El poartă mesajul PSD, sperând că oamenii cu probleme vor fi și mai mult contaminați de „febra roșie". Numai că, cei pe care vrea Pop să-i impresioneze știu foarte bine ce a făcut din Universitatea din Petroșani și nu-l vor crede în veci. Oricât ar vorbi despre sărăcie nu poate fi credibil pentru că n-a fost niciodată sărac. Iar ipocrizia nu te face, nicidecum, mai credibil.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 284, 19–25 februarie 2010

Nevoia de performanță

Știrea câștigării titlului de Campion European la Box de către vulcăneanul Alexandru Lăcătuș mi-a readus în minte setea de performanță. În toate domeniile. Lăcătuș a fost un oarecare trăitor în Colonia de Jos a Vulcanului. Prin muncă, și într-o țară care nu-i a sa, a reușit să facă o performanță uriașă. Dintr-un anonim în Vulcan a ajuns erou în Spania. Aș spune că tânărul acesta ne-a dovedit încă o dată că avem nevoie de performanță. În toate domeniile. Dar poate cel mai mult avem nevoie de performanță politică și administrativă. Cu câteva excepții, această performanță se lasă îndelung așteptată.

Cum ar arăta oare Valea Jiului dacă toți primarii ar face performanță în orașele lor, dacă toți managerii societăților de stat ar face performanță, dacă autoritățile județene ar face performanță și s-ar preocupa și de Valea Jiului? Cum ar fi oare Valea dacă parlamentarii ei ar face performanță și ar aduce și mai mulți bani de la București? Cum ar fi oare viața politică dacă toți politicienii ar face performanță și ar comunica excepțional? Cum ar fi dacă fiecare dintre noi ar avea ca singur gând să performeze în domeniul în care lucrează? Cred că ar fi destul de aproape de ideal. Cu condiția ca performanța să fie recunoscută, desigur. Că nici acest lucru nu se prea întâmplă pe la noi. Categoric, Valea Jiului are nevoie de performanță în toate domeniile pentru a se schimba cu adevărat. Pe ici, pe colo am mai văzut-o. Am mai simțit-o. Însă e nevoie de mai mult. De mult mai mult. Cei 50 de ani de comunism și letargia multor ani după Revoluție nu vor putea fi șterși cu una cu două. E nevoie de timp, de oameni și de performanță. Timp a trecut destul. Oameni buni am avut și avem, însă sunt puțini. Și performanță avem, însă destul de puțină. Ne trebuie mult mai multă, pentru că doar așa vom putea reuși să scăpăm de problemele care astăzi ne țin în loc.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 285, 5–11 martie 2010

Corupția din justiție

Ultimele dezvăluiri legate de arestarea senatorului Cătălin Voicu, precum și reținerea și apoi arestarea judecătorului petroșănean Valentin Popescu au pus paie pe focul celor care susțin că în România nu există justiție. Nu există justiție corectă. Cele două cazuri relevă situații concrete în care justiția este viciată, in detrimentul dreptății și al corectitudinii. Nu vom ști poate niciodată câți oameni au fost condamnați pe nedrept sau și-au pierdut bunurile pentru că s-au nimerit la un judecător care era conectat la anumite „rețele". Iar așa ceva nu este, sub nicio formă, acceptabil. Să ne mai mirăm atunci că aproape nimeni nu mai are încredere în justiția din România, că țara noastră este campioană la procese pierdute la Curtea Europeană a Drepturilor Omului? Nu mai putem face asta. Putreziciunea este atât de mare în sistemul judiciar din România încât fiecare cetățean se roagă în fiecare zi să nu fie nevoit să ajungă la mâna vreunui judecător. Finalul acestui demers ar putea fi catastrofal pentru el. În România, judecătorii sunt inamovibili, însă acest lucru nu a dus la o justiție mai curată, ba chiar dimpotrivă. Așadar, sistemul trebuie urgent îmbunătățit, trebuie urgent reformat. Casta judecătorilor corupți trebuie spartă cât mai curând posibil. Doar așa putem face pași spre o țară civilizată. Dacă nu avem o justiție curată, nu vom putea avea nimic din ceea ce trebuie să avem. Pentru că nu vom avea nicio instituție sănătoasă care să împartă dreptatea. Evident,

cei doi se bucură de prezumția de nevinovăție, o prezumție pe care Valentin Popescu n-a acordat-o, în opinia procurorilor Direcției Naționale Anticorupție. Până la o condamnare definitivă, ei trebuie considerați nevinovați. Din punct de vedere al imaginii și al calității lor profesionale, sunt însă terminați. Cum ar mai putea Popescu să mai dea sentințe după ce a fost acuzat de ce este acuzat, chiar dacă nu va fi găsit vinovat? Cum va mai putea Cătălin Voicu să mai fie votat? În mod normal, am spune că nu este posibil. În România, însă, orice este posibil. Până atunci, ambele personaje au de dat explicații substanțiale organelor de anchetă și judecătorilor cu care unul a fost coleg, iar celălalt a vrut să-i facă subordonații săi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 288, 2–15 aprilie 2010

Conurbația, tema anului

Lansarea temei privind realizarea Conurbației Valea Jiului de către primarul Tiberiu Iacob-Ridzi pare să fi fost primită cu entuziasm. De altfel, este tot mai evident că viitorul Văii Jiului depinde, în mare parte, de o gândire unitară la nivelul acestei zone. Ministrul Economiei, Adriean Videanu, le cerea edililor să gândească complementar și să pună proiectele viitoare în complementaritate cu cele existente deja sau în curs de realizare. Realizarea conurbației este un pas important spre crearea unei paradigme care să țină Valea unită, dincolo de diferențele politice date de apartenența unui primar la un partid și a altuia la altul. Acordul dat încă de la început de toți factorii de decizie din cele șase localități deschide orizontul spre o realizare rapidă a conurbației, poate chiar în acest an. Cert e că această temă va ține capul de afiș în această perioadă deosebit de grea pentru toate localitățile. Sunt mulți pași de făcut până la realizare și multe subiecte de armonizat. Punerea în comun a colectării deșeurilor și a furnizării de energie termică nu sunt lucruri ușor de realizat. Ele necesită un volum de muncă foarte consistent din partea specialiștilor. Drumul e lung și sinuos, însă trebuie făcut pentru ca Valea Jiului să aibe un viitor. Chiar dacă dezbaterea este abia la început, trebuie discutată și tema ducerii demersului mai departe și realizarea unei zone metropolitane, care să definească exact modul în care poate fi creată o singură administrație la nivelul Văii Jiului. Această temă este cel puțin sensibilă, deoarece ar necesita renunțarea la posturile de primari din cele șase localități și crearea unui post de primar general și a unor posturi de viceprimari pentru fiecare localitate. Evident, o astfel de construcție este, foarte probabil, nerealizabilă în acest mandat, fiind o chestiune sensibilă. Mai rămâne și varianta lansată, în *Jurnalul Văii Jiului,* de politologul Cristian Pîrvulescu încă din 2004. Valea Jiului să devină o regiune autonomă cu un statut special, care să o facă atractivă pentru investitorii români și străini.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 289, 16–22 aprilie 2010

Dezastru la Universitatea din Petroșani

Universitatea din Petroșani n-a avut niciodată o imagine bună. A fost denumită ba „Fabrica de doctori", ba „Facultatea de șpagă". Ca să nu mai vorbim de zecile de scandaluri, cele mai multe legate de cheltuirea unor bani publici. Sub mandatul rectorului Emil Pop scanda-

lurile s-au ținut scai încă din momentul accederii sale în funcție, care s-a făcut într-un mod care nu face cinste unei instituții de învățământ superior. Deviza lui Pop a fost: După mine potopul!, iar dezastrul s-a dezlănțuit. Dacă în urmă cu doi ani exista o singură voce publică care critica numirile în funcții și „investițiile" care se făceau sub îndrumarea directă a lui Pop, acum lucrurile s-au schimbat. Presa este plină de dezvăluiri privind faptele de glorie ale rectorului și ale camarilei sale. Voci din cadrul Universității au început să iasă public pentru că nu mai suportă teroarea la care sunt supuse de rector și echipa sa de instituire a terorii. Ceea ce spuneam noi încă din momentul alegerii în funcția de rector a lui Emil Pop spun astăzi ziare și ziariști din tot județul și chiar și angajați ai instituției de învățământ superior din Petroșani. Pentru prima dată și Parchetul de pe lângă Judecătoria Petroșani n-a mai putut suporta mirosul pestilențial al „afacerilor" din Dealul Institutului și a decis să verifice cum stă treaba în realitate. Nu se știe ce vor găsi procurorii și polițiștii, însă, dacă sunt determinați să găsească ceva, vor găsi infinit mai mult. Ceva tot va rămâne după mandatul rectorului Pop. Va rămâne dezastrul de imagine în care a aruncat Universitatea din Petroșani, va rămâne duhoarea afacerilor și numirilor în funcții a unor oameni care au o calitate cel puțin îndoielnică, dacă nu chiar precară. Pentru acest dezastru, acompaniat de lăudători (asta cred că a învățat-o în regimul comunist), oamenii de calitate din cadrul Universității vor trebui să-i mulțumească lui Pop și camarilei sale, alăturându-i și câteva vorbe de duh. Sunt sigur că aceste mărețe realizări nu vor fi uitate și vor fi rostite cu voce tremurândă de emoție în plenarele comuniste în care rectorului Pop îi place să facă greșeli gramaticale și de exprimare. Iar membrii camarilei și cei ridicați la rangul de nomenclatură universitară vor striga într-un glas:

Ura! Ura! Trăiască domnu' rector!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 290, 23–29 aprilie 2010

În vremuri grele e nevoie de mai multă comunicare

Vremurile pe care le trăim sunt foarte grele. Salariile scad, firmele dau faliment, iar numărul șomerilor a luat-o razna. Tot mai mulți oameni consideră că drumurile lor se îngustează, dacă nu se închid chiar de tot. În acest context nefavorabil realizării unor planuri de viitor coerente, oamenii resimt acut nevoia de a fi cât mai bine informați. Paradoxal însă, ziarele trec prin momente foarte grele, la fel și unele televiziuni. Însă oamenii reclamă o nevoie nesatisfăcută de comunicare din partea instituțiilor publice din România. Într-un sondaj realizat pe blogul Companiei de PR, companiadepr.blogspot.com, proporția celor care consideră că instituțiile din România comunică prost și foarte prost este foarte mare. Jumătate dintre respondenți consideră că instituțiile din România comunică foarte prost. Acestora li se adaugă alți 25% care consideră că aceleași instituții comunică prost. Cei care consideră că instituțiile românești comunică bine și foarte bine sunt abia 23%. Acest sondaj, deși este doar unul de blog, spune foarte multe. E foarte probabil ca într-un sondaj reprezentativ cifrele să fie și mai mari. Semnalul însă este că în perioade foarte grele, în care traiul de zi cu zi devine tot mai împovărător, oamenii au nevoie de mai multă informație. Au nevoie să afle de fiecare loc de muncă care apare pe piață, de fiecare oportunitate și mai ales de modul în

care se cheltuie banul public. Am spus-o în mai multe rânduri: în societatea modernă cine va ști să comunice eficient va fi mult mai bine poziționat decât cei care au fost învățați să nu comunice. Mai direct, în vremuri grele, cel care va ști să comunice va fi mult mai popular decât cel care nu știe decât să se ascundă. Orice nevoie a omului trebuie satisfăcută. Dacă nevoia de comunicare nu va fi satisfăcută de instituții, golul va fi umplut de purtătorii de mesaje extremiste, xenofobe. Acesta este pericolul care pândește societatea românească. Omul aflat la ananghie poate prelua de bun aproape orice, dacă nu i se oferă un punct de vedere oficial, pertinent și bine structurat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 291, 30 aprilie – 6 mai 2010

Problema încălzirii se pune vara

Ce se va întâmpla cu încălzirea locuințelor la iarna care va veni? Vom avea un sistem performant de alimentare cu energie termică sau ne vom descurca fiecare cum poate? Sunt doar două întrebări care ar trebui să fie în mintea tuturor. Dacă am respecta proverbul românesc care spune că românul își face iarna car și vara sanie, atunci această temă ar trebui să intre în dezbatere cât mai curând. De fapt, n-ar trebui să iasă până la rezolvarea ei. Astăzi, vorbim doar de trei localități care beneficiază de „luxul" căldurii în apartamente. E impropriu spus beneficiază, însă au această alternativă de care, însă, un număr mic de oameni se folosesc, în anotimpul rece. În celelalte trei orașe, posibilitatea încălzirii locuințelor cu energie termică nu există, astfel că fiecare locuitor se descurcă cum poate. Care cu gaz, care cu sobe, care cu energie electrică. Acestea nu sunt, însă, metode moderne și nici eficiente. La Uricani și Petrila, încălzirea centralizată se făcea rudimentar, iar în ziua de azi a dispărut cu desăvârșire. Ce e trist este că nimeni nu vorbește în aceste orașe despre această problemă și despre rezolvarea ei. Edilii n-au interes să deschidă această temă care le e total defavorabilă pentru că niciunul nu este preocupat cu adevărat de acest lucru. Și cum în aceste orașe nu există alți politicieni decât primarii în funcție, tema nu există deloc în spațiul public. Soluții ar fi și în ce privește cele două localități, cât și în celelalte. Sistemul de termoficare ar trebui să intre într-un program de modernizare, care să-l facă performant și atractiv. Când oamenii vor ști că nu vor avea de achitat sume exorbitante, se vor branșa din nou la sistem. Societățile mici de astăzi sunt fie falimentare, fie au în față perspective întunecate ale viitorului lor. De aceea, tema încălzirii ar trebui să fie, alături de cea a gunoiului menajer motoare ale creării conurbației Valea Jiului și a unei singure societăți de termoficare. Doar într-un sistem unitar de genul conurbației se vor putea scrie proiecte finanțate din bani europeni care să facă posibilă modernizarea sistemului de încălzire. Altfel, confortul nostru va fi la aceeași scară mică la care se găsește și astăzi. Vor exista insule de confort, cum devine încet-încet municipiul Petroșani, unde a existat o preocupare permanentă pentru dezvoltarea acestui sistem, iar restul locuitorilor Văii Jiului se vor zbate în același desiș pentru obținerea unui confort decent pentru ducerea zilelor și pe timpul iernii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 292, 14–20 mai 2010

Sensibilitatea la mineriade

Nici după aproape douăzeci de ani de la primele mișcări cunoscute sub numele de mineriade, liderii sindicali din Valea Jiului, și nu numai ei, n-au învățat să gestioneze prezența lor undeva. Așa se face că deși la mitingul din 19 mai au fost prezenți doar 100 de ortaci din Valea Jiului, subiectul a fost îndelung dezbătut. A ocupat spații largi la televiziunile de știri și a fost chiar un război politic. Cu acest prilej a fost revitalizat și Miron Cozma, care dintr-o dată a fost întrebat din nou despre Valea Jiului. Valul a pornit de la un comunicat al Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului care anunța prezența ortacilor din Vale, alături de colegii lor de la Blocul Național Sindical. Apoi, pesediștii au anunțat că sprijină prezența a cât mai multor oameni în Piața Victoriei, iar legătura a fost foarte ușor să fie făcută. Și a fost. Astfel că, reprezentanți ai Puterii au considerat că se pune de o nouă mineriadă, mai ales că se alăturaseră discuției și alții care vorbeau de 1000 de mineri din Vale care vor participa la miting îmbrăcați în salopete. Încercarea de a dezminți lucrurile care ajunseseră la unele scenarii care ar fi îngrozit orice om matur aproape că n-a existat. Se vorbea și se reluau imaginile de la mineriadele de la începutul anului 1999, așa încât subiectul a suscitat interes cel puțin o zi pe televiziunile centrale. Iar, astfel, Valea Jiului și locuitorii ei au fost puși în situații care creează deficit de imagine. Această situație trădează cel puțin câteva stări de fapt. Mineriadele nu au fost încă uitate, ele sunt active în conștientul colectiv la fel ca în primele săptămâni după ce ele s-au petrecut. Subiectul poate fi foarte ușor folosit de politicieni pentru a capta atenția opiniei publice, stârnind reacții dintre cele mai aprinse. Un alt lucru este gestionarea cu mare grijă a oricărui subiect care are în componența sa deplasarea minerilor din Valea Jiului. Nu poți lansa de-a valma o informație conform căreia minerii din Valea Jiului merg la București, fie ei în activitate sau pensionari, către opinia publică fără a da detalii foarte clare despre acest lucru. Ordinul de mărime este foarte foarte important. Aruncarea pe piață a unor informații prost redactate și interpretabile, așa cum s-a întâmplat de data aceasta, poate aduce grave prejudicii Văii Jiului. De altfel, nu am scăpat încă de prejudiciile create Văii în anii 1990, dar să creăm altele noi. Prin urmare, liderii sindicali ai minerilor sau orice altfel de lideri ai Văii Jiului sunt obligați să manifeste o atenție deosebită atunci când transmit mesaje Văii și opiniei publice. Trebuie să manifeste precauție și să-și îmbunătățească comunicarea primitivă și nepertinentă pe care o practică de ani de zile. Altfel riscăm să se arunce o nouă anatemă asupra Văii Jiului și a noastră a celor care trăim aici. Sensibilitatea la mineriade a opinie publice trebuie să îi îndemne la prudență.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 293, 21–27 mai 2010

Austeritate, dar nu pentru parlamentari

În România, nu există instituție mai nepopulară decât parlamentul. De-a lungul existenței sale, indiferent de cine a fost condus, parlamentul a scăzut constant în încrederea românilor. Parcă ar fi fost un concurs. Cât de nepopulară poate ajunge? Fie că sunt la primul mandat sau își fac veacul pe holurile Casei Poporului de 20 de ani, parlamentarii fac totul pentru ca românii să-i urască. Și au reușit. Atât de mare e ura românilor față de aleșii lor

încât ar fi de acord cu orice idee care i-ar face pe aceștia să dispară. De aceea și referendumul privind reducerea numărului de parlamentari şi trecerea la un parlament unicameral a avut un scor atât de zdrobitor. Parlamentarii își doresc să fie urâți, să fie înjurați. Probabil că le face plăcere. Ba chiar cred că le provoacă orgasme. Altfel nu pot înțelege cum niște oameni care fac politică și, deci, sunt familiarizați cu noțiunea de imagine publică, pot să se comporte atât de arogant, să fie atât de proști. Din acest registru face parte și ultimul exercițiu de aroganță. Deși românilor li se cere să fie solidari în fața crizei și li se taie din salarii, pensii și alte indemnizații, parlamentarii nici nu vor să audă de austeritate. Niciun pic. Vor să doarmă în continuare în hoteluri de cinci stele, să li se deconteze multe mii de euro pentru cheltuielile lunare, să meargă cu aceleași mașini luxoase. Indiferent de partidele din care fac parte, parlamentarii sunt mai mult decât uniți când cineva face vreo referire la privilegiile lor. Uită imediat de divergențele politice și se comportă ca o castă de nomenclaturiști. La fel a fost și când guvernul a vrut să taie pensiile „nesimțite" ale parlamentarilor. La fel va fi întotdeauna. Evident, acest comportament va fi decontat în detrimentul democrației. Tot mai mulți români vor ajunge la concluzia că parlamentul nu este decât o adunătură de hoți. Însă democrație fără parlament nu se poate. Iar ura împotriva parlamentarilor va fi ușor transferată împotriva democrației. Cine are de pierdut? Noi, toți, cei care ne dorim să trăim în democrație. Cei care vrem să-i votăm pe cei care ne conduc uninominal. Dar dacă nu avem de unde alege? Dacă toți sunt la fel? De câștigat au mișcările extremiste, care vor primi o gură de oxigen din partea comportamentului parlamentarilor, coroborat și cu criza economică tot mai adâncă în care suntem obligați să ne ducem zilele. Cred că parlamentarii ar trebui să ia în calcul, în discuțiile lor fără de sfârșit, și aceste lucruri. Să găsească soluții pentru a nu mai privii poporul de sus, de a scăpa de aroganța cu care ne dau peste nas de 20 de ani. Sunt însă sigur că n-or s-o facă. Dacă a mers 20 de ani, merge și de aici încolo. Vorba românului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 294, 28 mai – 10 iunie 2010

O vară incendiară

Debutul anotimpului cald a adus în țara noastră nu numai temperaturi foarte ridicate, ci și tensiuni foarte ridicate. România este astăzi încinsă nu numai de căldura de afară, ci și de tensiunile politice și sociale. Decizia guvernului de a tăia 25% din salarii și 15% din pensii nu poate fi digerată sub nicio formă de păturile sociale afectate. Acest fapt a generat reacții dintre cele mai dure printre care manifestații de stradă și chiar încercări de a lua cu asalt instituții ale statului. În plan politic, guvernul s-a confruntat cu o moțiune de cenzură, iar dezbaterile parlamentare sunt adevărate spectacole de satiră presărate cu acuzații, atât de o parte, cât și de cealaltă. Așa cum e doar începutul verii, iar termometrele au arătat deja temperaturi deosebit de ridicate, tot așa este de așteptat ca și tensiunile să crească. Dacă cele politice, deși au multe excese, se mențin în niște limite relativ rezonabile, cele sociale vor putea escalada. Este foarte clar că, dacă înainte de intrarea în vigoare a măsurilor protestele au atins deja proporții care nu s-au prea văzut în România, după ce acestea vor intra în vigoare, lucrurile vor sta cu totul altfel. Disperarea va fi mult mai mare după primele 2–3 luni de la punerea în practică a măsurilor de austeritate, când buzunarele multora dintre cei afectați vor fi goale. Guvernul Emil Boc și președintele Traian Băsescu își vor atinge limita

de jos a popularității, tot în această vară. Vor putea să se reabiliteze doar dacă, după ce vor fi operat aceste sacrificii, nivelul de trai al românilor va crește substanțial. Timp ar fi. Primele alegeri sunt programate abia de acum în doi ani. Asta dacă nu cumva, printr-un accident al istoriei, scenariul PSD cu privire la organizarea unor alegeri anticipate ar deveni realizabil. Și pentru că toate trec, se va duce și această vară incendiară și va urma o toamnă și apoi o iarnă. Atunci va mai fi un hop. Atât social, cât și politic. Dacă o altă măsură de austeritate va deveni realitate. Este vorba despre scoaterea subvenției la gigacalorie. Costurile vor fi atât de mari, încât este de presupus că vor fi, din nou, tensiuni. De data acesta însoțite de temperaturi foarte scăzute. Oamenii vor fi în situația de a nu-și putea achita întreținerea, iar acest lucru va crea blocaje și probleme sociale dintre cele mai grave. La acest capitol, noi cei din Valea Jiului știm mai bine cum vor fi puse în realitate lucrurile pentru că ne confruntăm cu o astfel de situație de ani de zile. Prin urmare, nu vom putea spune că ne plictisim în această vară, cu toate că puțini dintre noi vor mai putea pleca în concediu. Evenimentele și căldura de afară nu ne vor lăsa să stăm liniștiți. Și dacă am vrea.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 295, 18–24 iunie 2010

În România prinde emoționalul

În România, pentru a câștiga notorietate, simpatie și chiar putere nu e nevoie de prea mult. Este important să poți să creezi emoție în jurul tău, să obții o mediatizare excesivă și lucrurile sunt ca si rezolvate. Campaniile electorale au o componentă masivă de emoțional în detrimentul lucrurilor obiective și care afectează o mare parte a cetățenilor. Trebuie să demonstrezi că cineva dorește să-ți facă o mare nedreptate, să obții mediatizarea, iar starea de emoție publică se creează aproape instantaneu. Această teorie a fost verificată în mai multe rânduri în România. A fost arestarea lui Gigi Becali, care a reușit să creeze atât de multă emoție încât a reușit să revină de la marginea politicii și să ajungă europarlamentar. Sigur, aici un rol important l-a avut și președintele PRM, Corneliu Vadim Tudor, care a sesizat uriașa oportunitate. Dacă luăm campania prezidențială de anul trecut, dezbaterea din jurul casetei în care părea că Traian Băsescu lovește un copil i-a adus acestuia puncte importante. Acest lucru n-ar fi fost posibil fără capacitatea sa și a staff-ului său de a convinge opinia publică că secvența a fost trucată. Nu sunt adeptul teoriei conspirației să cred că aceste lucruri au fost regizate, însă sunt exemple de notorietate care pot demonstra că în România emoția joacă un rol foarte important în spațiul public. Dincolo de drama pe care a trăit-o Dan Diaconescu, el a ieșit întărit din această încercare grea. Notorietatea sa a revenit la cote înalte, iar simpatia opiniei publice se va îndrepta, din nou, către el. Evident, acest fapt îi va folosi foarte bine în demersul său de a înființa un partid politic. Cele trei exemple enumerate mai sus mai au în comun un lucru. Și anume că opinia publică simpatizează întotdeauna cu cel pe care îl consideră victima unui complot. Mai sus am vorbit doar despre o formă a creării unei emoții. Evident, sunt mult mai multe moduri în care emoția poate fi creată. Este foarte clar că emoționalul prinde foarte bine în România, iar campaniile care au ca punct central crearea unei emoții au șanse mari de reușită. Media joacă un rol foarte important în acest mecanism. În special cea video. Un rol care este esențial pentru că transmite imaginea. Așa-

dar, fiți pregătiți! Nu peste mult timp veți fi expuși unor stări care să vă stârnească emoții și mai ales să vă cedați simpatia și chiar votul oamenilor care se află în centrul dezbaterilor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 296, 2–8 iulie 2010

Despre solidaritate și alte valori

În ultimele luni de zile, cuvântul solidaritate a fost folosit foarte des. Aproape până la uzarea lui. A fost folosit de guvernanți în tentativa de a explica tăierile de salarii în sectorul bugetar sau când au dorit să taie 15% din toate pensiile plătite astăzi în România. A fost folosit apoi de toți cei implicați în campanii de donații pentru familiile afectate de inundații. Și nu puțini români au donat sume mici de bani, unii chiar haine și mâncare pentru sinistrați. Însă marea masă a românilor rămâne surdă la toate aceste apeluri la solidaritate. Și nici n-ar putea fi altfel dacă ne uităm în sondaje și vedem că foarte mulți români abia reușesc să-și plătească facturile de zi cu zi, că nu le ajung banii de la o lună la alta sau că se întâmplă frecvent să rămână fără bani. Cum ar putea acești oameni să devină sensibili la aceste apeluri la solidaritate, când nu au tot ce le trebuie pentru ei și familiile lor? Evident, întrebarea e retorică. Din păcate, din punct de vedere social, România arată groaznic. Nimic din ce reprezintă motorul economiilor lumii nu există la noi. Suntem doar o țară de oameni care își duc cu greu zilele. Ce înseamnă pentru acești oameni apelurile la solidaritate sau valori cum sunt participarea la viața comunității sau voluntariatul, care îi animă pe locuitorii altor state? Când stomacul ți-e gol sau nu ești sigur că luna viitoare îți vei putea achita întreținerea, vorbele mari îți trec pe lângă urechi. Se instalează apatia. Oamenii devin închiși și preocupați doar de soarta lor și a familiilor lor. Se vorbește despre România mută, despre oamenii care nu mai găsesc energie să-și spună părerile sau să-și strige păsul, despre oamenii care au renunțat să mai voteze sau să se uite la politică. Acești oameni sunt, în marea lor parte, ocupați să supraviețuiască. Caută zi de zi soluții să mai aducă un ban acasă pentru a mai trece o lună. Aceștia sunt mai interesați de cursul leu-euro, de creșterea TVA-ului și a inflației decât de zecile de apeluri la solidaritate. Chiar dacă mulți sunt bine informați, nu aud aceste apeluri. Pentru că abia pot fi solidari cu ei înșiși și cu familiile lor și nu le mai rămâne nici energie și nici resurse pentru a fi solidari cu cei de pe altă stradă, alt oraș sau județ ori chiar altă țară. Deși solidaritatea rămâne o valoare importantă, în România de azi, tot mai puțini o pot exersa. Nu pentru că ceilalți n-ar vrea, ci pentru că nu pot s-o exerseze. Aceasta e România reală, fie că ne place, fie că nu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 297, 16–22 iulie 2010

Petrila, orașul interzis

Întotdeauna Petrila a fost un oraș special. Aici scandalurile au fost mai mari și mai dese decât în alte orașe. Gunoiul a fost ascuns întotdeauna sub preș de primarul învechit Ilie Păducel, iar transparența a fost opacă asemeni unui fund de sticlă. De aici a plecat un om pentru a face greva foamei în Deva, ca să atragă atenția asupra nedreptăților care i s-au făcut,

şi tot aici ziariştii au fost scoşi din sală la o şedinţă a Consiliului local. Cu toate acestea, informaţiile au ieşit către mass media şi vor mai ieşi. Instituirea acestor metode care au transformat Petrila într-un „oraş interzis" i se datorează edilului reales la al nuştiucâtelea rând de alegeri, Ilie Păducel. Probabil că această ştiinţă a ascunderii tuturor lucrurilor de ochiul opiniei publice a învăţat-o în vremurile de dinainte de 1989. Este foarte probabil ca fobia sa faţă de presă să fie, însă, de dată mai recentă. De după 1989, când primarul etern al Petrilei a descoperit că atunci când oamenii sunt bine informaţi, conexiunile sunt mai uşor de făcut, iar lucrurile se pot afla mai uşor. Dacă ţii uşile închise şi perdelele trase, crede Păducel, nu se poate afla aproape nimic. Evident, se înşală amarnic. Pentru că lucrurile nu stau deloc aşa, iar curiozitatea jurnalistică îi împinge pe ziarişti să caute şi mai mult pentru că matrapazlâcurile cu bani publici sunt de interes public. Iar la Petrila nereguli şi abuzuri poţi să găseşti la tot pasul, pentru că stilul de lucru care a fost impus acolo a fost perfecţionat în ani de zile, astfel încât cel aflat în vârful ierarhiei şi camarila sa să se înfrupte din toate bunătăţile. Asemeni împăraţilor chinezi, Păducel şi camarila au încercat şi încă încearcă să transforme Petrila într-un oraş opac, într-un „oraş interzis". Deşi a avut câteva succese, până acum a eşuat. Nu se ştie însă ce se va întâmpla în viitor, pentru că demersurile edilului nu se vor opri aici.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 298, 6–12 august 2010

Problemele de imagine trebuie gestionate

Mulţi politicieni din Valea Jiului au ajuns să creadă că problemele de imagine nu trebuie gestionate. În opinia lor, este suficient să ai trecere la un ziar, unde să-ţi publice din când în când poziţiile pe care le ai faţă de subiectele zilei. De fapt, se pleacă de la ideea că opinia publică va trece peste problemele de imagine pe care politicianul le are şi se va lăsa convinsă de poziţiile, de cele mai multe ori populiste, ale politicianului. Evident, aceste probleme rămân şi sunt cu atât mai importante, cu cât se evită să se răspundă la ele, să fie decontate într-un fel sau altul. Un alt scenariu uzitat frecvent de politicienii cu probleme de imagine este acreditarea ideii că problema pe care ei o au este comună, ba chiar e ceva normal. Aceste teze sunt false. Reprezentanţii cetăţenilor nu trebuie să aibă „tinichele". Iar dacă totuşi se întâmplă să aibă, acestea trebuie lămurite, astfel încât politicianul să nu mai poată fi culpabil sau şantajabil din acest punct de vedere. Exemplul cel mai clar a fost cel al foştilor colaboratori ai fostei Securităţi. Cei care şi-au recunoscut, încă din anii 1990, colaborarea nu au fost blamaţi de către opinia publică, însă cei care au ascuns acest lucru sau chiar au făcut un titlu de glorie din lupta faţă de acest lucru, au pierdut foarte mult. În Valea Jiului, un politician cu probleme de imagine este liberalul Alin Simota. El nu vrea şi pace să-şi rezolve problemele de imagine, chiar dacă este mai mult decât evident că acestea îi cauzează, atât în activitatea de om de afaceri, cât şi în cea de politician. Exerciţiile sale de comunicare nu fac decât să stârnească râsul. Pe lângă că sunt stângace, acestea nu rezolvă niciuna din problemele de imagine pe care liberalul le are, ci sunt centrate pe problemele zilei, pe situaţia economică sau a mineritului. Până când nu va lămuri episoadele problematice din activitatea sa, exerciţiile sale de imagine nu vor avea efectul scontat. Probabil că, mai e nevoie de încă un şir de alegeri pentru ca Simota să se convingă de acest lucru.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 299, 13–19 august 2010

Decontul politicii falimentare a lui Ceaușescu

Silviu Brucan spunea în 1990 că ne vor trebui douăzeci de ani să învățăm democrația. Atunci, mulți l-au înjurat. Astăzi, ne dăm seama că a fost optimist. Cam așa stă treaba și cu politica lui Nicolae Ceaușescu privind Valea Jiului. Când mineritul a fost dezvoltat, Ceaușescu a dat un decret prin care li se ofereau facilități importante celor care veneau în Valea Jiului pentru a lucra în subteranele sale. Zeci de mii de oameni au venit în decurs de câțiva ani și s-au stabilit aici. A venit Revoluția și, brusc, cineva și-a dat seama că mineritul era supradimensionat, iar în 1997, 20.000 de oameni își luau rămas bun de la minerit. Unii au plecat spre locurile natale, însă cei mai mulți au rămas, nemaiavând nimic în locurile de baștină. Dintre aceștia, mulți au devenit clienții administrațiilor locale pentru venitul minim garantat și alte beneficii sociale suportate de societate. Alte mii au părăsit apoi mineritul, iar presiunea socială pe bugetele locale a crescut și este la nivelul de astăzi. În 2010, se vorbește de o nouă restrângere a mineritului, după ce 1600 de oameni au plecat de bună voie. Presiunea socială va crește și mai mult. Toate aceste costuri la care se adaugă imaginea proastă, stigmatizarea și toate celelalte au o cauză veche și despre care nu se vorbește. Politica lui Ceaușescu în Valea Jiului s-a dovedit falimentară. Falimentul este însă mai aproape acum după multe zeci de ani de la decizia conducătorului comunist. Nota de plată o vom plăti tot noi, oamenii din Valea Jiului. Iar costurile vor fi enorme. Oamenii vor trebui să-și caute viitorul pe alte meleaguri, fie în țară, fie în afara ei. Însă, pentru mine este tot mai clar că Valea Jiului va suferi mari transformări sociale. În câțiva ani, ne va fi imposibil să mai vorbim de o populație de peste 100.000 de oameni. Valea Jiului cu un minerit restrâns și chiar cu un turism dezvoltat va fi redimensionată social. Nu este o chestiune de un an sau doi, însă pe termen mediu și lung soluția aceasta este tot mai evidentă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 301, 17–23 septembrie 2010

Modernizarea mentalităților locuitorilor Văii Jiului

Procesul de modernizare a Văii Jiului se desfășoară pe două paliere. Pe de o parte, infrastructura, cu tot ce presupune acest termen, trebuie modernizată. Acest proces a demarat și se află într-o desfășurare continuă, fiind foarte amplu. Pe de altă parte, este vorba despre modernizarea mentalităților locuitorilor acestei zone. În acest sens, în ultima perioadă am realizat două acțiuni de schimbare a mentalităților din Valea Jiului. Este vorba despre proiectul Asociației Niloran – Participare pentru comunitate – care și-a propus să crească gradul tinerilor interesați de participarea publică, de mecanismul de luare a deciziilor la nivelul comunității. Proiectul se află la final, iar rezultatele sunt mai mult decât favorabile. Un alt proiect îmbucurător este debutul primei campanii de conștientizare din istoria postdecembristă a Văii Jiului. Ea a debutat în școlile din Vulcan și se referă la colectarea selectivă a deșeurilor. Aceste două proiecte sunt punctele de plecare ale marii reforme a mentalității locuitorilor acestei zone. Când cetățenii vor fi interesați de deciziile care se iau la nivelul comunității, iar deșeurile nu vor mai fi aruncate de-a valma, ci vor fi colectate selectiv și reciclate, atunci primul pas spre modernizarea mentalităților va fi fost făcut. Nu este singurul pas care trebuie

făcut. E nevoie de mulţi alţii, însă e important ca acest proces să fie început odată şi-odată. Iar Valea Jiului va fi cu adevărat modernizată abia atunci când cele două reforme, cea a infrastructurii şi cea a mentalităţii vor fi fost încheiate.

P.S.: M-am referit la cele două acţiuni, proiectul privind îmbunătăţirea participării publice şi campania de conştientizare de la Vulcan, nu pentru că am fost implicat în amândouă. Am decis să scriu despre acestea pentru că sunt singurele acţiuni care vizează modernizarea mentalităţii locuitorilor acestei zone.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 302, 1–7 octombrie 2010

Prestaţia submediocră a lui Pop s-ar putea încheia curând

Prestaţia lui Emil Pop în funcţia de rector al Universităţii din Petroşani este foarte slabă. Atât de slabă încât tot mai mulţi oameni care aparţin comunităţii academice din Valea Jiului sunt vizibil stânjeniţi de ce poate face acest om. Şi cine n-ar fi stânjenit la auzul laudelor deşănţate pe care le face despre sine?

La gafele nenumărate si discursurile comunistoide de câte jumătate de oră nici nu e de mirare. Ultima reprezentaţie a lui Pop a avut loc la începutul acestei săptămâni şi, asemeni celor de anii trecuţi, a fost un şir infinit de gafe şi dezacorduri. Plină ca întotdeauna, aula a fost cuprinsă de murmure cu decibeli ridicaţi când rectorul s-a apucat să compare universitatea sa cu Biserica, vrând probabil să se declare vreun sfânt în loc de ceea ce este. Demersul a fost cu atât mai penibil cu cât nici importantul său oaspete, Episcopul Devei şi Hunedoarei, PS Gurie, n-a venit la eveniment. Feţele multor profesori notorii ai Universităţii Petroşani, dar şi ale invitaţilor au trădat stânjeneala produsă de discursul unui personaj care pare să aibă tot mai puţine în comun cu realitatea. Dincolo de toate acestea, o personalitate de ultimă mărime, cum e Pop, trebuie să afle de la noi că o alocuţiune nu se spune, ci se rosteşte. Ultima greşeală de exprimare, din noianul de gafe făcute de rector, este totuşi scuzabilă. Pe vremea când el trăia comunismul din toată inima se folosea mai mult „cuvântare" şi nu „alocuţiune". Dacă ar fi rămas în vremurile acelea, i-am fi iertat multe lui Emil Pop, însă el s-a încăpăţânat să polueze gramatica limbii române în mileniul trei.

Revenind la scârba profesorilor, aceasta se manifestă doar cu jumătate de gură. Pentru că, tuturor le e frică de Pop. Ca orice personaj artificial, rectorul Pop taie şi spânzură. Astfel că puţini sunt cei care au curaj să-i spună ceva în faţă. Acestora şi tuturor celor care s-au săturat de agramatismele „rectorului de groază" le spun că totul s-ar putea sfârşi curând, foarte curând.

Şi, zău, dacă o să-mi pară vreun pic rău.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 303, 8–21 octombrie 2010

Există un SOV de Valea Jiului?

Stenogramele convorbirilor dintre Sorin Ovidiu Vîntu şi ziariştii din trustul său au fost citite cu nesaţ, atât de oameni care sunt implicaţi în fenomenul media românesc, cât şi de al-

ții. Nu intru în discuția dacă e corect că au apărut sau măcar că există, însă ele au demonstrat ceva foarte important. Granița dintre regulile jurnalisticii și interesele și orgoliile patronului e subțire și e călcată des. Se naște însă o întrebare. Așa e în toate instituțiile media care au patroni oameni de afaceri? Așa se comportă toți ziariștii? Răspunsurile la acestea definesc breasla jurnaliștilor din România. Revenind însă la Valea Jiului, unde ne ducem traiul, lucrurile sunt foarte clare și aici. Există instituții media în care jurnaliștii satisfac fără să crâcnească interesele patronilor. Nu există niciun dubiu pentru orice cititor avizat sau mai puțin avizat de presă. Există cel puțin un trust de presă care execută întocmai și la timp tot ce este necesar pentru satisfacerea intereselor patronilor. Prin urmare, răspunsul la întrebarea din titlu este afirmativ. Există cel puțin un patron de presă care se comportă precum Vîntu și există și ziariști care fac tot ce spune el. N-am să-l nominalizez pentru că este atât de cunoscut încât aproape că nu are nevoie să-i mai spun eu numele. Poate mai sunt și alții. Adică, sigur mai sunt și alții. Unii sunt mai vizibili, alții mai puțin. Așa că, fără a mai fi nevoie de stenograme, putem spune că SOV-i avem în toată România. Mulți. Avem chiar și în Valea Jiului. Se simte cineva cu musca pe căciulă?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 304, 29 octombrie – 11 noiembrie 2010

Pleduarie pentru libertatea de expresie

Societatea românească a început să manifeste o toleranță tot mai scăzută față de libertatea de expresie, față de libertatea cuvântului. Orice părere care iasă din curentul zilei este aproape oprimată. Nu se mai poate spune că nu ești de acord cu ceva, pentru că imediat cineva va sări și va încerca să-l oprească pe cel care a îndrăznit să iasă din pluton. A început să ne placă să auzim un singură idee, un singur punct de vedere. Oricine susține o părere care nu se încadrează în linia stabilită trebuie eliminat cu orice preț. O astfel de mentalitate este foarte periculoasă. Îngrădirea libertății cuvântului este foarte periculoasă pentru democrație. Vrem să ne întoarcem înapoi în anii în care toți trebuia să-l lăudăm pe conducătorul iubit? Vrem să ne mușcăm iar buzele în momentul în care vrei să spui că lucrurile stau rău? După cum arată lucrurile, spre asta ne îndreptăm. Și încă cu pași mari și grăbiți. A ajuns să fie interzis să spui că nu ți-a plăcut Adrian Păunescu, pentru că majoritatea televiziunilor l-au considerat un mare poet. A devenit marginal să spui că guvernul face greșeli, iar mulți dintre cei care îl critică sunt deja deșănțați. În sectorul audiovizual lucrurile sunt și mai periculoase. Orice expresie mai tare sau o opinie discordantă este sancționată imediat de Consiliul Național al Audiovizualului. A mai rămas presa scrisă, în care oamenii își mai pot exprima opiniile, însă lipsa de toleranță față de o opinie contrară este foarte mare. Este suficient să deschizi forumurile ziarelor ca să înțelegi că radicalizarea și intoleranța sunt deja mari probleme ale acestei societăți. Vreau să pledez ferm pentru libertatea de expresie, pentru libera circulație a opiniilor fără niciun fel de îngrădire (cu excepția celor care îndeamnă la violență). Doar așa putem vorbi despre democrație, despre libertate. O singură opinie care să se audă în spațiul public, fie că este a televiziunilor, a guvernului sau a oricui altcuiva este foarte periculoasă. E nevoie de pluralism. Iar pentru asta trebuie să se audă mai multe opinii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 305, 10–18 noiembrie 2010

Comunicare și voluntariat

Orice societate modernă se diferențiază de celelalte cel puțin prin două elemente. Mulți dintre membrii acestor societăți cunosc foarte bine tainele comunicării de orice fel și foarte mulți dintre aceiași membrii fac voluntariat. Evident, nici România și cu atât mai puțin Valea Jiului nu excelează la niciunul dintre cele două. Vedem aproape zilnic eșecuri răsunătoare ale lipsei comunicării instituționale. Cei care știu să folosească știința comunicării sunt o minoritate aproape invizibilă în marea de incompetență în acest domeniul. De la politicieni, la directori de instituții și sindicaliști, foarte mulți au pierdut iremediabil lupta cu comunicarea. Toți se mulțumesc să deprindă oarecari competențe în meseriile lor, nefiind deloc interesați de cum pot reprezenta mai bine orașul, instituția sau membrii de sindicat. Această stare de fapt definește societățile subdezvoltate și nemodernizate. Cam ca a noastră. În ce privește voluntariatul, acest subiect este considerat neprietenos de o imensă majoritate a membrilor societății noastre. De fapt, orice gest care nu este remunerat în vreun fel este privit cu dispreț de români și de locuitorii Văii Jiului. Este chiar o jignire. În special tinerii ar trebui să fie atrași de astfel de valori, însă numărul elevilor și studenților care fac voluntariat este infim. Primarul Tiberiu Iacob-Ridzi a oferit săptămâna trecută un exemplu de voluntariat care a surprins pe toată lumea. El a făcut public faptul că, din când în când, le pregătește masa copiilor care mănâncă la Casa Pollicino. Gestul primarului lasă fără comentarii orice membru al societății. Dacă un om ocupat, cum este primarul unui municipiu, își găsește timp să facă voluntariat, este o certitudine că fiecare ar putea face la fel. Cel mai probabil, exemplul edilului nu va fi urmat de aproape nimeni. Deoarece, așa cum spuneam și mai sus, mai avem mult până să devenim o societate modernă, în care oamenii sunt însuflețiți de astfel de valori. Iar societatea nu se va moderniza singură. Depinde de fiecare dintre noi să se întâmple acest lucru. Până acum nu pare că ne-am dori vreun pic, deși fiecare se plânge sau are cuvinte de ocară la adresa societății în care trăim.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 306, 19 noiembrie – 2 decembrie 2010

Războiul politic se acutizează

Previziunile privind acutizarea războiului politic din Consiliile locale din Valea Jiului au fost devansate. Inițial, credeam că miza politică va crește o dată cu debutul anului 2011, însă se vede treaba că odată cu punerea în discuție a unor teme importante pentru viitorul orașelor și municipiilor bătălia politică a început. În consiliile locale de la Petroșani și Petrila, s-a reușit să se blocheze decizii importante pentru fiecare dintre cele două localități. La Petrila, două proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă care vizează dezvoltarea întregii Văii a Jiului au intrat în impas din cauza deciziei politice a consilierilor PSD. La doar câteva zile, lucrurile s-au repetat la Petroșani. Aici o decizie privind luarea unui credit de la o bancă pentru realizarea unor lucrări de investiții și pentru susținerea proiectelor cu finanțare europeană a fost blocată de consilierii PSD și PNL. Și poate proiectul ar fi trecut, însă și un consilier PDL s-a abținut. Cele două exemple demonstrează clar că lupta politică se ascute. Semnalul începerii bătăliei a fost dat cu mult înainte decât era preconizat. Până la alegeri

mai este un an și jumătate, însă partidele politice vor să fie pregătite cât se poate de bine pentru acel moment. Niciunul dintre partidele mari nu dorește să mai lase totul pe ultimele luni, așa cum se obișnuia până la scrutinul precedent. Miza politică este uriașă, iar fiecare partid vrea să fie cel care împarte tortul puterii. Este de așteptat ca și comunicarea acestor partide să fie din ce în ce mai insistentă. Vor avea de recuperat peste doi ani de absență din viața publică. De altfel, și primarii vor fi obligați să comunice mai des și mai bine. La Petrila, spre exemplu, lipsa comunicării a dus la situația ca, oricare dintre cele două partide care se bat pentru fotoliul de primar să aibe șanse egale. Nici primarul Ilie Păducel și nici PSD nu au comunicat aproape deloc, ceea ce ne arată că elementul comunicării ar putea face diferența. Partidul care va înțelege mai repede importanța comunicării va câștiga primăria. Prin urmare, lupta politică a început. Cel mai probabil va avea sincope. Însă e clar că lupta pentru atenția publicului va face diferența. Așadar, rămâneți pe recepție. Urmează un an și jumătate cel puțin interesant.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 307, 3–9 decembrie 2010

Sentimentul că e posibil orice

O glumă celebră spune că nu America este țara tuturor posibilităților, ci România. Chiar dacă la început pare superficială, luată mai în amănunt chestiunea se dovedește perfect adevărată. Atât în sens pozitiv, cât și în sens negativ. Aș lua o știre politică mai nouă. Cine se gândea că Daniel Răducanu va fi reconfirmat în funcția de primar al comunei Baru Mare, după ce el singur și-a dat demisia din funcție. Orice român rezervat n-ar fi spus că e imposibil, ci că orice e posibil. Și s-a dovedit că e. A câștigat alegerile.

Oamenii sunt concediați aproape în fiecare zi, deși legea îi apără pe mulți dintre ei, pentru că orice e posibil. Dacă intri cumva în mecanismele justiției, trăiești zi de zi cu sentimentul că, deși ai dreptate sau ești nevinovat, orice e posibil.

De fapt, acest sentiment că orice e posibil ne guvernează viața. Pentru omul de rând, ori ce e posibil în sens negativ. Cine s-ar fi gândit că se va tăia un sfert din salariile bugetarilor? Cine s-ar fi gândit că pensiile vor fi impozitate și că se va percepe CAS? Cine s-ar fi gândit că se va discuta în liniște despre închiderea minelor? Răspunsul e unul singur: orice e posibil. Chiar și aceste lucruri, însă și altele mult mai rele.

Pentru potentați, această sintagmă are altă însemnătate. Orice e posibil pentru ei, pentru bunăstarea lor, pentru problemele lor. Nimic nu-i poate atinge. Nici legea. Nici sancțiunea opiniei publice. Nimic. Pot fura, pot confisca banul public fără ca nimeni să se sesizeze, se pot ascunde sau chiar merge liberi pe stradă. Pot face orice. De ce? Pentru că sentimentul lor cel mai puternic este puterea pe care o au și care face ca pentru ei orice să fie posibil. În sensul bun.

O țară în care orice e posibil este o țară primitivă, o țară fără reguli, fără lege și fără instituții adevărate. Iar în România orice este cu siguranță posibil. Concluzia o tragem în fiecare zi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 309, 21 ianuarie – 3 februarie 2011

A fi mereu în contratimp

În Valea Jiului există o serie de personalități care conduc diferite instituții care par a avea o pasiune din a fi în contratimp. Exemplele sunt multiple și vin din anii '90. Începând cu Miron Cozma și terminând cu Zoltan Lacataș, mulți lideri sindicali au fost în contratimp cu vremurile, cu cei aflați la guvernare, … aproape cu orice. În zona administrației publice s-a stat mereu în contratimp. Să luăm doar exemplul 2000–2004, PSD-ul avea toți primarii, avea prefect care era chiar din Valea Jiului, în persoana lui Aurelian Serafinceanu, avea toți miniștrii, ba chiar și primul ministru, însă în Vale nu s-a întâmplat nimic. Deși aveau toate cele enumerate, n-au avut bani și viziune. Am însă și un exemplu vechi de câteva zile. Comasarea spitalelor. Directoarea Direcției de Sănătate Publică Hunedoara, Dumitra Ștefan, și primarul Tiberiu Iacob-Ridzi au explicat de li s-a urât că această reformare a spitalelor este necesară. Trei din patru consilii locale s-au opus. Acum ministrul Sănătății anunță că va face comasarea printr-o hotărâre de guvern. Din nou, Valea Jiului s-a aflat în contratimp. Iar ceea ce guvernanții vor să se facă se va face. Cu siguranță, demersul nu e popular, mai ales pentru un primar sau pentru un consiliu local. Însă mai presus de popularitate, un ales local trebuie să înțeleagă mai mult decât ce știe până la ieșirea din orașul său. Iar un primar trebuie să aibă un discurs care să nu poată fi ignorat de consiliu, așa cum se întâmplă la Petrila, unde Ilie Păducel a dovedit în mai multe rânduri că este într-o contradicție flagrantă cu consilierii petrileni. Calitatea principală a unui lider trebuie să fie viziunea, o viziune pe care s-o poată împărtășii cu alegătorii săi, cu consilierii locali. Doar lideri cu viziune pot face ca Valea Jiului să nu mai fie în contratimp cu ce se întâmplă în societate. Până acum am avut puțini astfel de lideri, o minoritate. Ne trebuie o majoritate. Poate atunci Valea Jiului va arăta și se va poziționa altfel decât astăzi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 310, 7–17 februarie 2011

Tema comunismului îi scindează încă pe români

Au trecut peste douăzeci și unu de ani și discuția despre comunism stârnește încă pasiuni nebănuite. A fost sau nu criminal? A fost sau nu un cancer în istoria românilor? Sau a fost un lucru bun, un regim prietenos? Trebuia condamnat? Cei care au făcut rău sub oblăduirea acelui sistem trebuie sau nu să plătească? Evident, părerile sunt împărțite. Și pasionale. Mulți dintre oamenii care astăzi o duc foarte greu, regretă sincer vremurile acelea, iar dacă cineva vorbește de rău comunismul sunt gata să-l ia de gât. Pentru ei, a fost vremea în care statul (mai degrabă partidul) îți dădea casă, serviciu și butelie. Astăzi, trebuie să te descurci cum poți, pensia e mică, cheltuielile sunt mari. Alții însă, care o duc la fel de greu, știu ce a fost cu adevărat comunismul, îl detestă și se bucură că au reușit să trăiască și în alt regim. Ei sunt scârbiți când aud că foștii torționari, foștii securiști, cei care au ucis sau schingiuit în numele ideologiei comuniste au pensii de multe ori mai mari decât a lor. Tinerii se împart și ei în două. Cei care au trăit câțiva ani sub comunism și care au întipărite în minte metehnele sistemului și cei care n-au trăit nicio zi sub comunism, ba chiar s-au născut mult mai târziu. Primii sunt interesați să afle ce s-a petrecut. Citesc, merg la conferințe tematice. Vor

să nu uite, vrând astfel să spere că așa ceva nu va mai fi posibil nicicând. Ceilalți însă sunt la fel de interesați ca de o lecție de istorie despre domnia și războaiele purtate de Mircea cel Bătrân. Adică foarte puțin spre deloc. Ei participă la conferințe pentru că așa doresc cei din fruntea școlii, pentru că dă bine să te vadă acolo directorul, dirigintele sau profesorul de la facultate. Controversa regimului comunist din România pare astăzi fără de sfârșit. Poate și pentru că încă nu s-a spus tot adevărul, pentru că încă nu s-au prins toți criminalii, nu s-au găsit încă toate gropile comune. Însă nu e deloc așa. Această temă se va stinge o dată cu cei care au trăit în acel regim. Cât de puțin. Apoi va rămâne o lecție plictisitoare de istorie. Nu vom avea un demers de căutare a celor care au ucis în numele comunismului asemeni celui practicat împotriva naziștilor. Tocmai pentru că, și după douăzeci și unu de ani, societatea noastră e încă divizată. N-a fost, nu este și nu cred că va fi o prioritate pentru noi. Iar multe adevăruri vor rămâne nerostite. Rămâne doar să sperăm că popoarele care nu-și cunosc istoria nu sunt obligate să o repete. Deși cred sincer că sunt. Iar o formă de totalitarism este oricând posibilă, din nou.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 311, 25 februarie – 10 martie 2011

Profesionalizarea clasei politice

De ceva vreme militez pentru îmbunătățirea comunicării publice în Valea Jiului. Cu oarecare succes, aş spune. Mai de curând am început să militez și pentru modernizarea mentalității locuitorilor Văii. Un prim pas l-am făcut prin declanșarea primei campanii de conștientizare din istoria municipiului Petroșani. Vreau, însă, ca de acum încolo să militez și pentru profesionalizarea clasei politice. Nu în sensul neapărat al unor studii de științe politice, ci în sensul organizării activității politice. Câți politicieni cunoașteți care știu cât de importantă este o comunicare profesionistă? Câți politicieni vă consultă cu adevărat atunci când este imperios necesar să ia o decizie? Câți politicieni comandă sondaje de opinie pentru a afla cum îi vedeți și apreciați? Răspunsul este evident. Foarte puțini. Iar acest lucru este generat de faptul că foarte puțini sunt politicienii care își înțeleg cu adevărat menirea. Fie că sunt primari, consilieri locali sau județeni, preşedinți de consiliu județean sau parlamentari, marea lor majoritate folosesc metode empirice pentru a știi exact cum sunt percepuți. Unii sunt dezinteresați, însă cei mai mulți sunt nepricepuți. Iar poate că acesta n-ar fi un păcat capital, dacă n-ar fi însoțit și de autosuficiență. Astfel de politicieni nu cred că își mai au locul în 2011. Ei trebuie ori să se profesionalizeze, ori să plece. Iar o presiune în acest sens trebuie făcută de noi, de oamenii de rând, de corpul electoral. Trebuie să nu le mai înghițim aroganța, nepriceperea și lipsa capacității de învățare. Trebuie să le cerem imperativ să se profesionalizeze.

Modernizarea mentalității este o necesitate. Toți trebuie să facem eforturi. Să ne schimbăm. Iar această schimbare trebuie să înceapă cu lucruri mici, cum e colectarea selectivă a deşeurilor. Trebuie să continue cu crearea de structuri ale societății civile și îmbunătățirea celor existente. Când noi toți, împreună cu clasa politică ne vom fi modernizat și vom deveni mai apropiați, atunci și Valea Jiului va arăta altfel. Va fi mai atractivă pentru investitori și pentru că vor găsi aici o societate modernă. Așa cum trebuie să fie în secolul XXI.

Nu va fi simplu. Rezistența la schimbare a multor politicieni va fi mare, ba chiar uriașă. Poate și a cetățenilor. Eu cred însă că altă cale nu există. De aceea profesionalizarea clasei politice este de astăzi tema mea. Sper să nu fie doar a mea.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 312, 11–17 martie 2011

„Hoțul strigă hoții"

Mult adevăr mai conțin zicalele românești. De exemplu zicala „Hoțul strigă hoții". Cel prins cu mâța în sac caută întotdeauna să scape, strigând că alții sunt hoții. Așa stau lucrurile și cu dezvăluirile făcute săptămâna trecută de *Jurnalul Văii Jiului*. Am demonstrat cu document că președintele PSD Petroșani, Haralambie Vochițoiu, i-a înșelat pe membrii organizației pe care o conduce. Evident, în beneficiul propriu. Un beneficiul de miliarde. Prins, Vochițoiu a recunoscut autenticitatea documentului, însă mă acuză pe mine că i-am furat agenda. Un veritabil „hoțul strigă hoții". Dincolo de penibilul declarației sale, mentalitatea de interlop a președintelui PSD Petroșani se face simțită tot mai des. De la ținerea unei evidențe exacte a banilor colectați și, probabil, la sumele mari de bani ținute în locuri secrete pentru zile negre. De fapt, omul ăsta a ajuns să nu mai știe ce e adevărul, corectitudinea și legalitatea. Biografia lui este atât de pătată încât seamănă mai mult cu un dalmațian, decât cu un politician. Credibilitatea sa a ajuns sub zero, iar în toată această avalanșă nu poate gândi nicio strategie mai coerentă decât „hoțul strigă hoții". Atât poate. El n-a fost în stare în viața lui să câștige corect o competiție. Și-a eliminat sau și-a tras pe linie moartă toți adversarii. A călcat pe cadavre (poate chiar și la propriu) pentru a se cocoța cât mai sus pe scara socială. Și-a eliminat din organizație finul (omul pe care l-a dus la altar și i-a botezat copilul), fostul primar, profesori universitari și orice om care, pe mintea sa, ar fi putut ridica, la un moment dat, capul și i-ar fi putut lua locul. Ani de zile am asistat la mafiotizarea acestui om. Și poate n-ar fi fost atât de grav dacă principala sa preocupare n-ar fi fost să mafiotizeze organizația politică pe care o conduce și pe care, cu ajutorul rațiunii oamenilor corecți din PSD Petroșani, n-o va mai conduce mult timp. Și-a pus slugile în conducerea organizației și și-a angajat aplaudaci. Obiectivul său a fost să mafiotizeze politica locală, astfel încât el să se proclame rege al mafiei și să ducă un trai de nabab. Partea cu traiul de nabab poate i-a ieșit, însă mafiotiozarea organizației PSD și a politicii petroșănene nu. Mentalitatea însă i-a rămas, la fel și singura strategie: „hoțul strigă hoții"!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 313, 18–31 martie 2011

Rateurile USL

Înființarea Uniunii Social Liberale la inițiativa celor doi președinți de partide, Victor Ponta și Crin Antonescu, dă mari bătăi de cap în teritoriu. Peneliștii și pesediștii de la nivel local sunt zoriți să semneze protocoalele, să se pună de acord și să facă sondajele de diferențiere a celor care vor fi candidații pentru primării. În Valea Jiului, presiunea semnării protocoalelor s-a tradus printr-o bulibășeală. Orice expert în comunicare poate spune că mo-

mentul semnării protocolului ar fi trebuit transformat într-un eveniment important, primul eveniment comun al celor două partide, la nivel local. Însă, aceste semnături s-au dat într-un cvasianonimat, fără lideri județeni sau chiar centrali, fără presă și în mare viteză. Presiunea de la centru a avut efect, însă s-a ratat un foarte bun moment de a face vizibilă noua alianță. Apoi este vorba despre incompatibilități locale între lideri și chiar între organizații. Un exemplu este municipiul Lupeni, unde liderii celor două organizații sunt aproape imposibil de pus la aceeași masă. Și nu e singurul exemplu. Și unde s-au semnat protocoale de colaborare, liderii au strâns tare din dinți când a trebuit să-și dea mâna. Iar colaborarea dintre ei va fi, în mod clar, deficitară. Și încă n-a început întocmirea listelor, desemnarea candidaților și împărțirea posturilor. Ce va fi atunci este simplu de imaginat. Acesta este un alt rateu. Se spune că departajarea celor care doresc să candideze la diverse funcții se va face după unele sondaje de opinie, însă deja se vorbește despre faptul că fiecare își va aduce sondajul care îi este favorabil și va încerca să fure căciula celuilalt. Războiul nu va fi unul simplu de gestionat. Și ar putea fi un alt rateu. Deocamdată, toată lumea se uită la sondajele de opinie unde USL are 60%. Însă ce nu știu cei care se entuziasmează este că aceste date sunt legate de votul politic, de imaginea partidelor și a liderilor lor de la nivel central. În plan local, lucrurile vor sta cu totul altfel. Aici intervine prestigiul politic al organizațiilor locale și al liderilor locali, iar aici sunt cele mai mari probleme. Mulți dintre șefii de organizații locale nu sunt în stare să organizeze evenimente simple, dar să conceapă strategii de imagine care să le permită crearea unor branduri politice. Cu alte cuvinte, e mult amatorism. Exceptând unii primari în funcție, este aproape sigur că niciun candidat local USL nu va lua 60% din voturi. Iar în Valea Jiului cu atât mai puțin. Acesta este un eșec major al USL. Un eșec care va putea duce chiar la desfacerea alianței.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 314, 8–14 aprilie 2011

Comunismul trăiește încă în scrisul lui Chirvasă

Privesc cu dezamăgire cum primul brand al presei din Valea Jiului, Matinal, a ajuns să fie o fițuică insipidă. Nu numele actual – *Matinal Hunedorean* – stârnește dezamăgire și nici machetarea proastă și lipsită de orice logică, ci ceea ce se scrie în ceea ce a fost odinioară un ziar în adevăratul sens al cuvântului. Omul din spatele acestei producții este Gheorghe Chirvasă, singurul om care a acceptat să lucreze la noul patron, Haralambie Vochițoiu, căruia i se datorează cel puțin 50% din ceea ce a ajuns Matinalul, astăzi. Totul a decurs într-o notă cvasinormală până când am avut lipsa de inspirație să citesc un articol semnat de Chirvasă. Am fost surprins să constat că nu era aproape nicio diferență între acel articol și un articol de pe vremea Steagului Roșu. Spun aproape nicio diferență deoarece numele conducătorului iubit din acele vremuri, Nicolae Ceaușescu, a fost înlocuit cu al unui alt conducător, însă nu prea iubit, Haralambie Vochițoiu. Și nu exagerez deloc. Citind articolul, am avut senzația că m-am întors în timp, că suntem în plin comunism, în plină dictatură, că aproape 22 de ani de libertate a presei s-au evaporat. Cred că orice cititor poate trăi aceleași senzații, numai că odată terminat articolul mi-am dat seama că e doar scrisul ultrapersonal al lui Gheorghe Chirvasă. Că misiunile sale sunt să țină comunismul viu și pe Vochițoiu în laude ceaușiste.

Probabil că, dacă nu l-ar slăvi deșănțat pe inegalabilul său patron, Chirvasă n-ar putea să mai murdărească și mai mult un brand care odinioară reprezenta ceva în Valea Jiului.

Oricât am iubi toți democrația, libertatea presei și a cuvântului, atunci când vi se pare că e mai rău decât în vremea comunismului citiți un număr al Matinalului Hunedorean și, în special, un articol al lui Gheorghe Chirvasă. După o astfel de experiență, cu siguranță presa de astăzi vi se va părea mult mai bună, nivelul de trai mult mai ridicat, iar programele TV, extraordinare.

Poate că într-o lume civilizată trebuie să existe și acest fel de a scrie, așa cum există și libertatea de a susține lucruri aberante, însă atunci când intri în contact nemijlocit cu ele, toate celelalte pot fi considerate mult – mult mai bune.

În Vinerea Mare, ar fi trebuit să scriu despre altceva. Despre lumină, despre înviere, despre iertare. Am ales să scriu despre un subiect atât de nepotrivit pentru că lumina este mai frumoasă când știi cum arată întunericul, iar învierea este oricând preferabilă unei morți vii. Iar iertarea unora nu o poate face decât Dumnezeu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 315, 22 aprilie – 5 mai 2011

Adio, Vochițoiu!

Câteva săptămâni a durat telenovela excluderii fostului președinte al PSD Petroșani, Haralambie Vochițoiu, din partid, însă, în cele din urmă s-a finalizat cu un rezultat normal. Ar fi putut conducerea PSD să treacă peste toate evidențele și să-l repună în scaun pe omul care a compromis ideea de politică? Categoric nu. Nu putea să arunce la gunoi toți membrii care înțeleg să facă politică legal pentru a-l lăsa în fruntea bucatelor pe omul care a înțeles să facă politică în cel mai murdar mod posibil.

Orice om cu capul pe umeri și o brumă de onoare ar fi plecat imediat ce Biroul Permanent Județean a luat decizia de excludere a sa din partid. Nu însă și Vochițoiu. Lui îi lipsește această genă. Fie și numai pentru acest lucru și nu cred că ar mai fi putut continua. Însă, a vrut să fie un caz special până la capăt. Și i-a ieșit din plin.

Dacă s-ar ține de cuvânt, am putea spune că politica din Valea Jiului a scăpat de cel mai rău exponent al său. Însă, este aproape cert că, nu peste multă vreme, îl vom regăsi într-o altă formațiune politică. Adică în UNPR.

Rămâne însă un fapt evident. Cel care a vrut să pervertească politica pentru a se înscăuna fanariot peste ea a fost aruncat din șa tocmai în afara ei. Iar acum, toată construcția din jurul numelui său se va prăbuși ca un puzzle. Se vor duce și milioanele de euro cu care își cumpăra aplaudaci, și jeep-urile, și firmele. Pentru că toate au fost construite și legate cu cordonul ombilical al apartenenței la lumea politică și la influența acesteia. De acum gata.

Îi vor mai rămâne finanțatori fideli cei din tagma lui Ilie Păducel și alții ca el, însă nimic nu va mai fi cum a fost.

Prin urmare, ne luăm adio de la Vochițoiu! De acum va fi altceva. Mult mai bine și mai curat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 316, 13–26 mai 2011

Despre incompetență și răul pe care îl face

Cauza tuturor relelor din România este incompetența. Au devenit excepții oamenii care își îndeplinesc atribuțiile sau obligațiile de serviciu competent. În rest, trăim și încercăm să ne facem treaba într-o mare de incompetență. Găsești din ce în ce mai rar oameni care își fac treaba cu conștiinciozitate, cu determinare. În rest, fiecare e atent doar la banii pe care trebuie să-i primească, la cum poate să-i obțină mai ușor și nicidecum la modul în care își face treaba. Iar acest lucru se vede cu ochiul liber. Ba chiar ne afectează pe toți. Pentru că în urma unui incompetent se chinuie să repare doi sau poate trei oameni. Din păcate, nu se poate vorbi despre un singur domeniu afectat de incompetență, ci despre toate domeniile. De fapt, întreaga societate este afectată de acest flagel. În anii '90, se dădea vina pe comunism, pe faptul că a viciat profund ființa acestui popor. Apoi a venit vremea zicalei „Ei se fac că ne plătesc, noi ne facem că muncim". Aceasta făcea haz de necaz pentru că, deși spunem că ne-am modernizat, România a rămas tot un stat etatist, unde toată lumea e plătită la fel, adică prost. Nu interesează pe nimeni cât muncește un om, ci dacă nu cumva este plătit mai bine decât altul. Adică, o altă abordare a altei zicale: „Să moară și capra vecinului!". În anii 2000, am sperat cu toții că va fi altfel. Că lucrurile se vor îmbunătăți, însă nu a fost așa. Ba chiar mai rău. Incompetenții au făcut școli, au învățat și posibilitățile de înavuțire și au fost promovați în funcții dintre cele mai înalte. În 2011, îi regăsim mai puternici, mai odihniți. Și poate nu ne-ar deranja atât de tare dacă nu ne-am lovi de incompetența lor în fiecare zi. Un timp am crezut că incompetenți sunt doar în sectorul public (și, Slavă Domnului, sunt mulți!), însă și acest mit a fost dărâmat atunci când am văzut că nici sectorul privat nu este neapărat mai bun. Mai sunt poate câteva companii multinaționale în care primează competența. În rest, însă, lucrurile sunt la fel. Așadar, lucrurile sunt clare. România nu va fi altfel decât o știm decât atunci când peste tot va prima competența. Când vom scăpa de etatismul acesta tâmp și vom plăti adevărata competență. Până atunci nu se va schimba nimic fundamental. Societatea românească va fi așa cum o știm din ultimii 21 de ani. Ba chiar de dinainte.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 318, 8–22 iunlie 2011

Greșeli mici cu consecințe mari

Am intrat în ultimul an al actualului mandat al edililor, consiliilor locale și județene. Deși e vară, iar atenția publică nu este la fel de ridicată ca în restul anului, lucrurile par să se precipite totuși. De fapt, pentru cunoscători, oricât de puțin avizați ar fi ei, nu este o surpriză. Așa a fost de câteva runde electorale încoace. Și așa va mai fi și alte câteva.

Am intrat însă în perioada în care toate greșelile pe care le fac unii sau alții dintre politicieni vor fi percepute ca având o amploare mult mai mare decât ar fi avut-o acum un an. Am intrat în timpul în care greșelile mici vor avea consecințe mari. Personal, am militat întotdeauna pentru o atenție sporită în viața publică. O personalitate publică nu are nici pe departe libertatea unui om obișnuit, constrângerile venind o dată cu poziția deținută. Prin urmare, această precauție nu ar trebui să fie o excepție, ci o regulă. Este perfect adevărat că lucrurile nu stau așa, însă un an din patru, sau câteva luni, sensibilitatea publică crește,

Orice gest, orice greșeală de poziționare a unui om public va fi taxată. Și nu întotdeauna de politicieni, așa cum poate ar fi normal, ci de ziariștii arondați intereselor politice sau jocurilor din spatele unor politicieni. Pentru că la noi nu politicienii se contrează cel mai tare, ci ziariștii cu politicienii, iar acest lucru se amplifică în apropierea termenelor electorale. Ținta sunt, evident, cei care votează, pe care doresc să-i influențeze, să modifice sau să conserve comportamente electorale.

Pentru această perioadă sensibilă a fost dat startul, iar finișul va fi în ziua alegerilor din 2012, atunci când strategiile existente sau imaginare, lucrate sau urechiste, își vor fi dovedit eficiența sau ineficiența. Până atunci, atenție sporită pentru politicieni și vizionare plăcută a spectacolului public pentru cetățeni! Spectacol sigur va fi. Cât de bun sau prost vom putea concluziona împreună în vara lui 2012, când fiecare va pune ștampila pe cel mai bun sau pe cel care a greșit cel mai puțin.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 319, 22 iunlie – 4 august 2011

Puterea de a învăța din eșecuri

Am considerat întotdeauna că este important să poți să înveți din greșelile pe care le faci de-a lungul vieții. Iar dacă ocupi o funcție de reprezentare publică, responsabilitatea nu mai este doar personală, ci are o încărcătură mult mai mare. La începutul săptămânii, am avut plăcerea să fiu invitat la prima emisiune a colegului Cătălin Docea, la nouînființatul post Kapital TV. Coleg de platou: președintele Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului, Zoltan Lacataș. Am acceptat din două motive: am vrut să fiu primul ziarist care participă la o emisiune a acestui post și pentru că îi cunosc foarte bine evoluția președintelui LSMVJ, în lumea sindicală.

L-am cunoscut pe Zoltan Lacataș la începutul carierei mele și am putut cu ușurință să-i urmăresc urcușul în vârful lumii sindicale din Valea Jiului, precum și declinul. Unul dintre reproșurile pe care i le-am făcut de-a lungul timpului a fost că n-a știut niciodată să comunice. Ba chiar a reușit să eșueze în cele mai multe dintre aparițiile sale publice, neștiind să-și sintetizeze ideile pe care ar fi vrut să le transmită. A eșuat constant în construcția mesajului pe care a vrut să-l transmită minerilor din Valea Jiului. În câteva cuvinte, deși a condus LSMVJ mai mulți ani, n-a știut să învețe lecția comunicării. A condus așa până acum când declinul funcției sale a devenit evident. A fost părăsit de cei mai mulți dintre colegii săi de lume sindicală, și chiar dacă își va duce mandatul până la finalul din toamna lui 2012, va părăsi mișcarea sindicală pe ușa din dos. Toate acestea pentru că n-a știut să comunice eficient nici în afara LSMVJ și nici în interiorul acestei organizații. Cu siguranță nu este plăcut să te ridici de pe scaun pentru ca altcineva să-ți ia locul, însă în viața fiecărui om vine o astfel de vreme. Unii fac însă pași în față, iar alții, dimpotrivă, în spate. Diferența dintre cele două categorii este dată și de învățarea unor lecții pe care viața, funcția sau presiunea celorlalți te împing să le înveți. Lacataș n-a făcut acest lucru. De altfel, în lumea sindicală nu se prea obișnuiește să se învețe lecții. Mulți sindicaliști, la fel ca mulți politicieni, au impresia că le știu pe toate. Că o relație la un ziar sau o televiziune ține loc de strategie de comunicare. Un grup de sindicaliști au plecat de curând într-o nouă construcție sindicală. Ei au șansa să fi

văzut live un eșec cauzat de refuzul de a învăța și moderniza. Dacă au învățat sau nu lecția rămâne să vedem în ceea ce se va întâmpla în perioada următoare. La fel ca în cazul Lacataș, voi fi exigent și cu ei. Pentru că, anii ’90 au trecut de mult, acum suntem în 2011 și trebuie să ținem pasul cu vremurile.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 320, 5–18 august 2011

Secretul unei relații bune cu presa

Tema relației cu presa a suscitat și suscită încă interesul multor oameni care își desfășoară activitatea în instituții publice sau alt gen de organizații. Cum alternativă la presă, pentru ca mesajele să ajungă la opinia publică nu există, fiecare comunicator caută aproape permanent soluții pentru a fi văzut și promovat de presă. Într-o abordare pozitivă, binențeles. Care este însă cheia? Mulți au considerat că trebuie să ai relații strânse cu unul sau mai multe organe media, eventual prietenii cu reporterii, redactorii sau șefii respectivelor instituții. Soluția nu este foarte proastă. Este însă una deficitară pentru că ocupă doar nișe de comunicare reprezentate de respectivele canale. Alții au mizat pe relații contractuale prin care au încercat să-și cumpere bunăvoința presei. Și poate au și reușit. Deși, nu de puține ori, această strategie a eșuat, fie pentru că au oferit alții mai mult, fie pentru că patronatul respectivului organ media are interese suverane. Există însă și o minoritate care nu apelează la cele două mijloace, ci încearcă să suplinească printr-o comunicare pertinentă, profesionistă, profitând de aportul unor profesioniști în domeniu. Poate că efectul acestei strategii nu este asemănător celorlalte două, însă cel care o folosește nu este cu siguranță ignorat de media. Nu atinge atenția celorlalți, însă este prezent. Mesajul său este transmis și, fiind construit profesionist, își atinge ținta negreșit. Și aceasta este calea cea mai corectă. Calea care pune în valoare competența comunicatorului.

În presa locală, apele sunt foarte greu de separat, de aceea foarte puțini aleg ultima cale. Instituțiile media de la nivel local nu au posibilitățile celor centrale, în privința încasărilor din publicitatea privată, iar o strategie de comunicare publică (deși nu prea există așa ceva) are un succes limitat. De aceea, foarte mulți aleg una din primele două căi. Poate că ideal ar fi ca ele să fie combinate ușor, însă nici această soluție nu ține loc de comunicare profesionistă. Și, cred, că acesta este și secretul unei bune relații cu presa. Orice cale de câștigare a bunăvoinței presei ai alege, nu uita să și comunici profesionist!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 321, 19 august – 1 septembrie 2011

Nu mai putem vinde iluzii!

Sfârșitul anilor ’80, Școala Generală Nr. 1 Vulcan, copii mulți, mulțime bicoloră, cravate roșii, numere matricole pe brațe, cordeluțe. Aceasta era imaginea primei zile de școală pe vremea mea. Și ca paradoxul să fie la cote maximale, ne obligau să venim în uniformă și în zilele când aveam oră de educație fizică. Aaaa, iar când intra profesorul în clasă, ne ridicam în picioare și cântam. Ce cântam? „Trei culori”, evident. Când începusem să creștem, a venit

Revoluția. Slavă Domnului! În ianuarie ’90, am mers iar la școală. Cum am vrut. În loc de uniforma aia insipidă, mi-am etalat prima pereche de blugi. Abia atunci ne-am putut arăta fiecare personalitatea. Cam târziu.

2011, septembrie, o școală oarecare sau un liceu din România. Mulțime pestriță. Blugi, adidași de firmă, tricouri inscripționate, fete machiate, decolteuri adânci, tocuri cui. Expoziție de personalități rebele. Din boxe răsună imnul, urmează discursuri. Unii sunt atenți, alții nu. Cei mici sunt pătrunși de importanța momentului, cei mari sunt indiferenți. Discută despre vacanță, locuri vizitate, plaje, cluburi. Cineva anunță: Vom cânta imnul la școală! Ceilalți râd.

Care dintre cele două imagini este de dorit?

Eu cred că nu există alt răspuns decât cea din 2011. Chiar dacă e departe de a fi ideală, e cea mai bună. Pentru că libertatea e preferabilă constrângerii. Pentru că adevărul e preferabil minciunii.

Când ne îmbrăcam toți în uniforme și ni se spunea că toți suntem egali, credeam. Și am trăit în minciună, deși vedeam ca unul e mai deștept decât altul, că unul e copil de inginer, iar altul n-avea papuci să vină la școală. Astăzi, să vorbești despre egalitatea dintre oameni nu e nici măcar o glumă bună. Nu suntem egali și nici nu trebuie să fim. În anii ’80 și înainte ni s-au vândut iluzii. Azi nu se mai poate, însă cei care doresc să ne întoarcem în timp sunt tot mai numeroși și mai vocali. Se vorbește despre patriotism și despre faptul că nu ne cunoaștem imnul. Nu vom fi mai patrioți dacă vom asculta în fiecare dimineață imnul, ba dimpotrivă, îl vom urî. Așa cum îl uram înainte de Revoluție. Și orice decizie s-ar lua, fie că vorbim de imn sau de uniforme, nu ne vom mai putea întoarce acolo de unde am scăpat. Pentru că astăzi nu se mai pot vinde iluzii pe post de adevăruri. Nu generațiilor de acum

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 322, 16–29 septembrie 2011

Importanța prestației publice

Uniunea Social Liberală a reușit la nivel național să creeze unele așteptări în tabăra celor care vor fi chemați nu peste mult timp să voteze. În plan local însă lucrurile nu stau deloc așa. Constituită pe ici pe colo, în special la presiunea mai-marilor județeni și de la centru, această alianță n-a reușit să aibă până acum nicio prestație publică importantă. Ori fără o astfel de prestație, nu există cale de creștere, de atragere de voturi. În rarele ocazii în care vreun lider local a reușit să apară la vreo televiziune, prestația a fost dezastruoasă. Lucru care denotă o aroganță prematură a celor care ar trebui să fie numai lapte și miere până la momentul votului.

Un alt lucru extrem de surprinzător este că liderii aceștia nu reușesc să coaguleze un minim program. Singura lor grijă este înlăturarea PDL-ului și a oamenilor săi din fruntea bucatelor. În rest nimic.

Un exemplu negativ este constituirea USL în municipiul Petroșani. A fost mult festivism pentru nimic, iar locația aleasă și prestația celor prezenți n-au făcut decât stârnească zâmbete ironice și râsete. Cu atât mai mult cu cât chiar cei care s-au aliat recunosc că actualul edil, Tiberiu Iacob-Ridzi, este imposibil de învins. Și atunci de ce atâta show? De ce o prestație de genul acesta?

Am spus-o de multe ori, în politica din Valea Jiului sunt puțini oameni care gândesc cu adevărat, restul doar mimează. Iar, pe lângă dorință, gândirea strategică poate aduce un eventual câștig. Ori să nu vii cu nimic, să nu fi în stare să-ți dezvolți fie și o empatie falsă mi se pare cea mai nefericită cale aleasă. Însă liderii locali ai USL nu par să aibă minime cunoștințe politice, ci doar aroganțe stupefiante pentru orice alegător.

Ceea ce nu știu aceștia este că, deși în Valea Jiului sunt mulți votanți de stânga, pentru primărie se ia în calcul și prestația celui care a administrat orașul până atunci. Ori primarilor în funcție li se pot reproșa puține lucruri, în schimb liderii USL nu se văd. N-au nicio prestație. Nimic care să poată fi analizat, nimic care să poată fi comentat. Ori, cine nu e în stare să facă o bună opoziție sunt slabe șanse să poată administra bine. Ba chiar foarte puține. Adică cine nu poate avea o prestație bună când se află în opoziție, când ai toate libertățile posibile, categoric nu va putea avea o prestație rezonabilă când va fi la putere. Prestația publică definește un politician și/sau o construcție politică, iar USL-ul local nu prea poate fi definit pentru că n-are nicio prestație.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 323, 7–20 octombrie 2011

Linșajul și societatea

Tragedia în care a fost implicat realizatorul TV Șerban Huidu a deschis parcă o cutie a Pandorei. Ura nemărginită s-a revărsat împotriva acestui om, fără a se mai aștepta nimic, fără a i se da un răgaz să se adune, după ce a pricinuit atâta suferință în jurul său. Toate televiziunile au realizat imediat dezbateri, au făcut știri și reportaje prelungi, iar în cele mai multe dintre acestea cei care vorbeau l-au desființat efectiv pe Huidu. L-au linșat. Doar răsleț, la câte un post, am văzut și oameni care au îndemnat la liniște, la respect. Înclin să cred că stilul său pamfletar și posibilitatea sa de a râde de oameni și situații i-au creat lui Huidu atâția adversari, încât după tragedie s-au revărsat peste tot. Parcă n-au mai fost accidente niciodată, parcă ar fi vrut să se întâmple așa ceva. Până și excepționalul jurnalist Cristian Tudor Popescu s-a simțit dator să-l desființeze doar pentru că a avut câteva contravenții sau n-a fost tocmai un șofer disciplinat. Sunt multe lucruri care i se pot reproșa lui Șerban Huidu, însă un accident de circulație și faptul că se afla la volanul unei mașini scumpe nu mi se par a fi printre acestea. Am început să ne uităm urât când unul dintre noi are o mașină mai bună, am început să blamăm tot ce pare să meargă, să aducă bunăstare pentru individ și familia lui. Am ajuns să așteptăm să greșească pentru a-l putea linșa public, la ore de maximă audiență. Nu ne mai interesează nimic, decât să îl desființăm pe cel care pare să fie mai în vogă, mai împlinit. Cred că un accident de circulație nu e un motiv necesar și suficient să se întâmple așa ceva. Indiferent de notorietatea celui care l-a provocat sau a fost implicat. Accidentul prin definiția sa este o întâmplare nefericită. Și atunci de ce să îl linșăm pe omul care l-a provocat, când practica judiciară îl sancționează cu moderație? Doar pentru avea o mașină mai bună, doar pentru că obișnuia să râdă de ceilalți, doar pentru că a avut un moment de neatenție. Prin ceea ce s-a întâmplat în cazul Huidu, cred că am făcut pași uriași înapoi. Chiar dacă peste șase luni puțini își vor mai aminti exact ce s-a petrecut. Însă linșajul va rămâne în mintea multora. Ruperea imaginii autorului acestui accident în bucăți. A oricărui capital

de simpatie pe care l-ar fi avut vreodată. O societate care procedează astfel nu cred că este o societate modernă. Dimpotrivă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 324, 21 octombrie – 3 noiembrie 2011

Politica lu' pește

Politica din Valea Jiului are caracteristici speciale. Sau mai degrabă unice. Este unica politică pentru care organizarea unei conferințe de presă are nevoie de evenimente speciale. Este singura politică în care apariția unică a unui lider politic la televizor este un eșec răsunător. Și culmea. Acești politicieni se întreabă siderați de ce nu au succes. Am denumit acest gen de a face politică drept politica lu' pește. Și acum să mă explic. Uniunea Social Liberală există de jure peste tot. De facto însă, aproape niciunde. La Vulcan, această construcție politică a avut nevoie de un scandal și de o ședință a Consiliului Local eșuată din lipsă de cvorum pentru a organiza o conferință de presă. Unica conferință de presă din istoria acestei alianțe și din istoria recentă a partidelor care o compun. Dincolo de aceste fapte care stârnesc râsul, mai trebuie spus că întâlnirea cu o parte a presei (selectată probabil după ridicarea sprâncenei stângi) a semănat mai degrabă cu o ședință insipidă de partid. A avut o listă lungă de vorbitori, dintre care doar declarațiile unuia singur au reușit să stârnească interesul ziariștilor prezenți. Cum poate fi denumită mai bine o astfel de acțiune decât din categoria politica lu' pește?

Un trust de presă a avut ideea lăudabilă de invita la televiziune tineri politicieni. Chiar necunoscuți. Ba chiar unii care n-au mai luat niciodată contact cu camerele de luat vederi. Un astfel de tânăr a fost președintele Tineretului Național Liberal din Petroșani. Nu-i mai spun numele pentru că prestația sa publică a fost execrabilă. Omul habar n-avea de nimic. Chiar dacă moderatoarea a încercat în fel și chip să-l facă să transmită ceva celor care au avut proasta inspirație să se uite la emisiune, n-a reușit. N-a reușit să-l scoată din invariabilele „Nu știu ce să răspund" sau „Nu cunosc acest subiect". Personajul nu cunoștea nici măcar pozițiile publice ale partidului din care făcea parte. Nimic. Deși avusese ani la dispoziție, n-a catadicsit să se pregătească pentru acea apariție publică (prima din viața sa) nici cu două fraze. Într-o politică normală, un astfel de tânăr ar fi doar unul din pluton, în politica lu' pește el este președinte de organizație.

Astfel de prestații nu mai lasă loc la prea multe interpretări. Pot spune că în Valea Jiului este, cum ar spune Mircea Badea, multă politică. Dar politica lu' pește prăjit.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 325, 11–24 noiembrie 2011

Transparență sau miopie

O știre a făcut furori la sfârșitul săptămânii trecute în Valea Jiului. Este vorba despre informația că presa a fost scoasă din sala unde se desfășurau alegerile PSD Petroșani. Decizia nu a fost luată de liderii locali ai partidului, ci de șeful cel mare al PSD Hunedoara, deputatul Laurențiu Nistor. Pe lângă defecțiunea evidentă de la normele democrației, liderul PSD a

demonstrat că nu dă doi bani pe relația cu presa. Adică tocmai pe mecanismul care îi asigură lui și colegilor săi legătura permanentă cu opinia publică. Tot acest demers a fost făcut pentru ca presa să nu audă ce au să-și spună candidații pentru diferite funcții și/sau membrii partidului. Evident, decizia contravine normelor simplei comunicări publice. Mai ales că nu a existat un program al evenimentului care să prevadă că declarațiile de presă se vor da mai târziu. De fapt, Nistor & Co. au vrut să le arate jurnaliștilor cât preț pun pe demersul lor de a informa opinia publică despre alegerile din interiorul unei organizații politice. Adică, după ce că nu au comunicatori și nici nu se folosesc alte mijloace de comunicare publică, reprezentanții presei sunt scoși din sală și de la singurul eveniment organizat de această organizație. Resorturile acestei decizii au fost vociferările și acuzațiile celor care nu au fost votați pentru funcțiile pe care și le-au dorit. Însă evacuarea presei din sală nu a stins aceste nemulțumiri, dovadă că au răbufnit exact în presa care fusese evacuată pentru a nu auzi cele exprimate de membrii acestui partid, câteva zile mai târziu.

Dincolo de situația în sine, semnalul transmis de șeful PSD este unul extrem de important. El arată că, în construcția politică pe care doresc să o înceapă organizațiile PSD nu vor miza pe transparență și pe lucrul la vedere, ci mai degrabă pe miopie. Pe miopia prezenței în spațiul public. Iar un astfel de demers nu este doar o jignire adusă presei, ci cetățenilor și opiniei publice. Adică, astăzi nu vrem să vă arătăm cine suntem, cum ne organizăm și cum ne comportăm atunci când suntem numai noi, însă peste nici un an vă vom cere votul, vă vom ruga să ni-l dați. După părerea mea, o astfel de abordare este inacceptabilă într-o democrație liberală, unde transparența este o valoare importantă a acesteia.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 326, 25 noiembrie – 8 decembrie 2011

Un lider nedorit

Trăiesc o mare satisfacție zilele acestea. Am fost primul și singurul care am avertizat acum patru ani în privința accederii lui Emil Pop în funcția de rector al Universității Petroșani. Atunci au fost unii colectori de firmituri care au ținut să-mi spună că nu am dreptate, ca sunt pătimaș sau că am ceva cu personajul. Anii au trecut. Am râs mult la fiecare deschidere de an universitar, la fiecare apariție în public a lui Pop și v-am împărtășit pe blog sau în ziar cum se comportă un om mic ajuns din greșeală mare. Au devenit celebre greșelile de exprimare, comportamentul de neghiob sau strategia ieftină de agent electoral. În actul său de conducere, că managerial n-aș putea să-i spun, a făcut tot ce n-ar fi trebuit să facă. S-a străduit să fie un lider cât mai nedorit. S-a înconjurat de pupincuriști, și-a comandat laude deșănțate în presă, ba chiar îi certa pe cei care nu-i enumerau toate titlurile academice. A ajuns să fie urât, condamnat, blamat de aproape toți angajații Universității din Petroșani, iar pentru societatea civilă, pentru comunitate, a fost zero. Acum își pregătește ieșirea din scenă. Nici acum n-a găsit o formulă elegantă. Ci a căutat toate tertipurile posibile să se agațe de scaun. A vrut să blocheze alegerile pe departamente, iar acum vrea să ia decizii cruciale privind viitorul instituției pe care a condus-o. Numai că lucrurile s-au schimbat. Profesorii nu mai sunt de acord să le dicteze viața cineva de calibrul lui. Și s-au revoltat. Era și timpul.

Acum se scrie ultimul act din ceea ce a fost cea mai proastă piesă posibilă având ca subiect singura universitate din Valea Jiului. Este apogeul unei involuții totale, care cuprinde

toate planurile existenței unui om. La cum stau lucrurile acum, există premise serioase ca a doua ieșire a lui Emil Pop din universitate să semene leit cu prima. Aceea din decembrie 1989.

Ceea ce va rămâne este însă pata imensă de pe blazonul universității că o personalitate de anii '50 a condus o prestigioasă instituție de învățământ în 2000 și ceva. Asta se va șterge greu. Mai ales din mintea și din inimile oamenilor de acolo și de aiurea.

Decembrie rămâne în România o lună a schimbărilor. De acum și în Valea Jiului.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 328, 23 decembrie 2011 – 12 ianuarie 2012

Marea problemă a câinilor fără stăpân

Problema câinilor fără stăpân îi pune pe gânduri pe mulți primari din această țară. Pe de o parte, nu s-a găsit o soluție care să stopeze înmulțirea lor vertiginoasă, iar, pe de altă parte, strângerea și ținerea lor în adăposturi se dovedește costisitoare. Apariția acestei idei a eutanasierii a fost neviabilă de la început. Pentru că ține de primitivism. Iar niciun primar nu-și putea asuma imensul prejudiciu de imagine generat de eutanasierea lor în masă. Pentru că deficitul de imagine ar fi fost imens, iar presiunea externă, a ONG-urilor și chiar a unor membrii ai comunității ar fi fost uriașă. Asta la nivel micro. La nivel macro, știrile și imaginile despre astfel de lucruri ar fi făcut înconjurul planetei și ar fi distrus încă o dată imaginea României în lume. Soluția recomandată de guvern a fost ca la nivelul fiecărei comunități să se consulte populația și aici fiecare primar a venit cu câte o idee. Cum e și ideea primarului din Hunedoara, Ovidiu Hada, de a face un referendum prin intermediul șefilor de bloc, propunând strângerea animalelor în contrapartidă pentru creșterea taxelor locale. Însă evenimentele n-au rămas pe loc, iar Curtea Constituțională a declarat eutanasierea câinilor neconstituțională, fapt care face ca această opțiune să iasă definitiv din orice calcul. Nici nu cred că putea decide altfel. Pentru ca înainte de a fi neconstituțional, problema are accente grave de imoralitate.

De altfel, experiența mea de sociolog mă îndeamnă să spun că, în foarte puține comunități (în special cele extrem de sărace) oamenii s-ar fi pronunțat pentru eutanasiere. Cu precizarea ca metodele folosite pentru consultare să fie unele profesioniste sau realizate de profesioniști. Altfel, concluziile n-au nicio valoare. Dacă nu se dorește manipularea opiniei publice, evident. În general, oamenii sunt empatici cu animalele și s-ar pronunța pentru strângerea lor de pe străzi, castrarea, însă nu omorârea lor. Apare însă problema resurselor. Pentru că o astfel de activitate costă, iar bugetele locale nu dispun de sume la discreție. Problema este însă tot mai presantă, iar găsirea unei rezolvări este stringentă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 329, 13–19 ianuarie 2012

Valea Jiului, loc important pe harta României

Minerii de la mai multe exploatări miniere din Valea Jiului au inițiat marți diverse acțiuni de protest. Fie că au refuzat să intre în șut sau să iasă din mină, minerii au dorit ca nemul-

țumirile lor să fie auzite. Acțiunea acestora au depășit-o și pe cea a Sindicatului „Muntele", care făcuse demersurile legale pentru un protest în fața Companiei Naționale a Huilei. Însă minerii n-au mai vrut să aștepte, iar cei de la Mina Lonea au ajuns miercuri în fața Companiei, urmați de alții de la alte exploatări, unde au discutat cu directorul general despre nemulțumirile lor. Situația CNH este una incertă deoarece, până acum semnalele guvernului au fost necredibile, ținând cont că subvenția a întârziat mai bine de un an, iar supraviețuirea acesteia este sub semnul întrebării. De altfel, nu sunt deloc puțini cei care se miră cum de a reușit să supraviețuiască. Acum, se pare că subvenția va veni, statul român obținând acordul Comisiei Europene pentru acordarea acesteia. Însă minerii nu mai au răbdare. Ei vor și creșterea sporului de periculozitate și îmbunătățirea situației din subteran. Lucruri foarte complicat de obținut.

În timpul protestului, a apărut pentru prima dată idea demisiei Consiliului de Administrație și implicit a directorului general Constantin Jujan. De altfel, la ceea ce se întâmplă în CNH, poziția lui Constantin Jujan nu mai este deloc de invidiat, ba chiar dimpotrivă. Numai că, plecarea acestuia nu rezolvă problemele.

După ce știrea cu minerii a făcut înconjurul televiziunilor naționale, conflictul s-a stins prin semnarea unui nou acord. Petroșaniul și Valea Jiului au reintrat pe harta locurilor importante din România. Generațiile de jurnaliști s-au schimbat, însă rezonanța protestelor minerești s-a păstrat. Ce va urma acestui protest este important de văzut și definitoriu pentru viitorul CNH și al Văii. Deocamdată notăm toți evenimentul, iar cine are urechi de auzit să audă și mai mult de atât să ia și măsuri. Să dovedească că Valea Jiului și CNH-ul reprezintă ceva pentru această țară, pentru acest guvern.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 330, 3–16 februarie 2012

Interviu cu mine

De la început mă declar fanul interviului. O specie jurnalistică puțin uzitată, dar care scoate la vedere personalitatea intervievatului. Dintr-o declarație de presă sau dintr-un comunicat de presă nu poți cântări în niciun fel personalitatea celui care se exprimă. Dintr-un interviu, însă, da. De aceea cred că ar trebui să realizăm și să putem citi mai multe interviuri. Interviuri adevărate. Cu jurnalist, reportofon și intervievat.

În ultimele săptămâni, am realizat o serie de interviuri. În fiecare dintre acestea am întrevăzut personalitatea complexă a intervievatului, fapt care până atunci îmi fusese invizibil. Din nepricepere sau din dorința de a ascunde unele defecte, imaginea publică a multor politicieni este diferită de personalitatea lor. Abia când stai de vorbă cu el mai multe minute, când îi adresezi întrebări incomode sau tăioase întrevezi cum este el de fapt. Și mai multe ți se relevă atunci când asculți sau când citești interviul.

Nu-mi ascund satisfacția atunci când intervievez oameni în al căror discurs mă regăsesc, care vorbesc și gândesc într-un mod apropiat mie. Poate pentru că vreau ca ideile mele să fie rostite și de alții, modul meu de gândire să nu fie considerat periferic. Să văd că răspunsurile mele sunt și ale altuia. Să văd în interviul cuiva un interviu cu mine.

Iar dacă acești oameni vin și cu un background important, au acces în sfere înalte ale puterii, punctul lor de vedere capătă greutate. Și parcă e și mai interesant.

Interviul adevărat este foarte greu de păcălit, la fel ca și o confruntare cu un adversar, pentru că acolo ești singur cu ideile și cu logica ta, este momentul în care te personalizezi cu adevărat. De aceea poate nu e prea iubit de jurnaliști și nici de unii politicieni. Dar face deliciul cititorului sau al ascultătorului.

În anii electorali ar trebui să avem ocazia să citim multe interviuri cu cei care ne vor votul, însă deși ajunge ușor la public, este rar recomandat de strategi. Poate anul acesta să fie altfel.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 331, 24 februarie – 1 martie 2012

Campanie fără comunicare

Campania electorală bate la ușă. Deși mai sunt mai puțin de două luni până la „luna de foc", lucrurile par surprinzător de calme. Primarii în funcție sunt apreciați până și de opozanți, iar întâietatea lor în lupta electorală este mai mult decât clară.

Plecăm de la datele din 2008, când foarte puțini primari în funcție din România au pierdut. Proporția celor care au fost reconfirmați depășește 90%. Ori în 2012, lucrurile stau și mai bine pentru aceștia. Scrutinul se va desfășura într-un singur tur, iar câștigător va fi declarat cel care are mai multe voturi în dreptul numelui său. Iar fiecare primar a făcut câte ceva în orașul său, astfel încât să își asigure un număr important de voturi și să fie scutit de emoții. Lucrurile sunt, așadar, destul de clare.

Bătălia se va da pentru consiliile locale. Unde votul este mai mult politic și mai puțin personal sau direct. USL-ul se culcă pe laurii de la nivel național și speră că va domina consiliile locale. Însă lucrurile nu sunt așa simple. La fel face și PDL, acolo unde se află în opoziție.

La toată această discuție se adaugă și lipsa de prezență a politicienilor și a partidelor în spațiul public. Partidul Poporului Dan Diaconescu a ajuns să fie cel mai mediatizat până și în presa locală, fără să mai vorbim de postul de televiziune național care l-a creat. În rest, citim și auzim zilnic cum partidele și alianțele nu-și găsesc candidați, nu-și finalizează listele s.a.m.d.

Întotdeauna m-a frapat gândirea multor lideri politici, unii dintre ei șefi de partide, care cred că e suficient să existe pentru a fi votați. Evident, ceva mai fals nu am auzit. Politica modernă nu se mai face așa. S-au dus vremurile când era suficient să fi de la PSD și să ajungi primar. Electoratul vrea să te cunoască, să te perceapă, să-ți știe ideile. Ori tocmai asta nu vor să facă niciunul dintre partide și politicieni. Să comunice.

E drept că nu sunt mulți nici primarii care se preocupă serios de acest domeniu, însă cei care o fac au rezultate excelente. Restul se bazează pe metode mai primitive, gen om cu om sau ușă cu ușă. Concluzionând, deși campania electorală bate la ușă, aceasta va începe în aceeași liniște ciudată, în aceeași lipsă de comunicare. Iar acest fapt nu e deloc în măsură să bucure pe cineva dintre cei care mai înțeleg câte ceva din ce se întâmplă.

De fapt, societatea pare să o fi luat mult în fața politicienilor, iar aceștia nu dau semne că ar dori măcar să o ajungă din urmă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 333, 23 martie – 6 aprilie 2012

Câmpul de încercare Valea Jiului

Valea Jiului nu e în Gorj. Poate părea că am spus o platitudine. Însă nu e chiar așa.

Din motive care îmi scapă, Gorjul a fost întotdeauna peste Valea Jiului, din toate punctele de vedere. Cei de acolo au știut să-și rezolve problemele mai bine decât noi, au știut să-și pună oameni în funcțiile cele mai importante în stat, au avut o lume sindicală mai curată și mai unită. Într-un cuvânt, sunt mai buni ca noi. Mult mai buni. Și acest lucru se vede. Se vede cel mai bine atunci când în Valea Jiului sunt probleme sociale sau minerești. Când ceea ce gorjeni reușesc să obțină prin negocieri, Valea Jiului reușește doar în ultimul moment, în urma unor mișcări de stradă sau a unor presiuni foarte mari.

Poate e firesc ca lucrurile să stea așa. Mai ales dacă ne gândim că Valea Jiului a fost mult, mult timp un câmp de încercare pentru tot felul de interese și idei. Dacă ar fi să ne gândim doar la mineriadele anilor 90 și să facem o comparație între ce a însemnat Miron Cozma pentru Valea Jiului și ce a însemnat Marin Condescu pentru Gorj. Ne mai putem uita la ce înseamnă clasa politică gorjană, de unde a fost ea emanată și care sunt relațiile dintre politicieni și sindicaliști. În ceea ce privește Valea Jiului, lucrurile au fost întotdeauna împărțite, atât din punct de vedere politic, cât și din punct de vedere sindical. În afară de mandatul 2000–2004, când toată Valea a fost roșie, potențialul politic a fost împărțit și, prin urmare, nu foarte puternic. De aceea, abia în mandatul care se încheie peste câteva săptămâni, Valea Jiului a făcut un salt considerabil din punct de vedere al calității infrastructurii. Urmează alte provocări. Cum este soarta mineritului, crearea atât de râvnitului complex energetic (unde iar gorjenii sunt înaintea noastră). Miza este una cât se poate de importantă. Ca Valea Jiului să nu mai fie câmp de încercare. Însă pentru asta e nevoie ca politicienii, sindicaliștii, presa și cetățenii să aibă un singur obiectiv. Acesta ar putea fi să facem din Valea Jiului un Gorj sau chiar mai mult. Sper să nu fiu singurul care am identificat aceasta chestiune și nici singurul care va face ceva ca lucrurile să se schimbe.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 334, 6–12 aprilie 2012

Lecția prezenței în presă

Despre modul amator în care se face politică în Valea Jiului am mai vorbit în dese rânduri. Nu s-au sesizat foarte mulți cu privire la acest lucru, de aceea lucrurile nu s-au prea schimbat. A fost nevoie să apară un partid de televiziune care să demonstreze tuturor celor care au ochi să vadă cum se poate ocupa un spațiu consistent în presa locală. Despre ce conțin mesajele transmise am vorbit în ediția trecută, însă prezența în presă este o cheie importantă pentru a obține cât mai multe voturi. Ori tocmai asta n-au înțeles partidele clasice și nici politicienii. Și anume că politica și presa sunt legate ombilical. Una fără alta nu se poate. Deși poate presă fără politică s-ar mai putea, însă politică fără presă sigur nu se poate. Cu toate acestea, în ultimii patru ani au fost foarte puține partidele care au știut să comunice eficient și să ocupe spații importante în presă. Iar politicienii care au făcut acest lucru pot fi număraţi pe degetele de la o singura mână. Și se văd foarte bine. Ceilalți au aplicat mai degrabă o strategie de ascundere de presă, de neprezență, apreciind că pot suplini cu dialogul

direct cu cetățenii. Ceva mai fals nu am auzit. Mai ales că dialogul cu cetățenii nu exclude o comunicare eficientă cu presa. De fapt, strategia lor este legată de imaginea pe care partidele și alianțele și-o construiesc la nivel central, prin liderii de acolo. Și mult timp a funcționat. Măcar parțial. Așa s-a ajuns ca modelul acesta să fie implementat de marea majoritate a partidelor și a liderilor acestora. Lucrurile nu mai pot sta așa, dacă doresc să obțină suficiente voturi pentru a deține majorități sau a le putea forma.

Cu privire la învățarea lecției despre care am vorbit mai sus sunt destul de sceptic.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 336, 27 aprilie – 3 mai 2012

Candidați mulți, funcții puține

Funcția de primar a fost întotdeauna foarte râvnită de mulți oameni. Poate pentru că este o funcție care oferă o putere importantă la nivelul unui oraș. Ceea ce este de înțeles. Ce nu este de înțeles este de ce oameni a căror notorietate nu se apropie nici măcar de „genunchiul broaștei” intră în această competiție. Adică oameni de care nu a auzit nimeni se visează primari și înțeleg să și acționeze în acest sens. Pentru că visele pot fi benefice, dacă nu te determină să le pui în aplicare dimineața. Până la urmă, ține ori de patologic, ori de dorința de a se face de râs cu orice preț. Și cei mai mulți se și fac. Rău. Numai că, dacă n-ai avut niciun pic de notorietate, nici penibilul nu te afectează foarte tare. De aceea se ajunge în situații penibile ca pentru unele primării să existe șapte sau opt candidați, în contextul în care șanse reale nu au mai mult de doi. De altfel, noul sistem electoral face foarte greu de bătut un primar în funcție care și-a făcut bine treaba. Doi –trei candidați sunt necesari pentru sănătatea democrației locale, însă șapte-opt exprimă lipsa de realism a multora dintre pretendenți.

Eșecul este al candidaților, dar și al partidelor, care nu reușesc decât foarte-foarte rar să producă oameni competitivi pentru funcțiile de primari. De fapt, partidele nu fac ceea ce ar trebui să facă: să creeze alternative viabile la politicienii în funcții. Viabile și credibile. De aceea, atunci când vine un astfel de moment, cum este campania electorală pentru ocuparea unui post de primar, liderii acestora intră în trepidații. Pentru că nu au un om care să fi fost trecut prin toate etapele formării și expunerii prin care trebuie să treacă un lider. Iar la final se întreabă toți de ce nu au reușit mai mult, de ce nu au câștigat fotoliul de primar sau mai mulți consilieri. Un posibil răspuns ar fi pentru că posturile de consilieri și primari sunt limitate, iar doritori sunt mulți. Asta în ce privește cantitatea. În ce privește calitatea, discrepanțele sunt uriașe. Când nu ești nici pregătit, nu ești nici cunoscut, cum ai putea câștiga în fața unui om care este și cunoscut și pregătit pentru că a avut patru ani să se familiarizeze cu problematica unui oraș? Categoric, nu prea poți. De aceea, șansele unor surprize în ceea ce privește primăriile orașelor din Valea Jiului sunt destul de mici. Schimbarea este iminentă într-un singur oraș, restul vor avea primarii pe care îi au în acest moment.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 337, 4–17 mai 2012

Campanie, forță și idei

Foarte multe așteptări a generat această campanie electorală. Însă începutul ei este destul de modest. Cei din opoziție care credeau că vor da lovitura în această perioadă și vor obține majorități în consiliile locale (că funcții de primar nu și-au prea propus) s-au văzut destul de puțin. A existat și tradiționala dezbatere legată de afișe, panouri și tot ce ține de această temă. E drept însă că a durat puțin, în comparație cu campania din 2008, dar am bifat-o. De acum, ar trebui să se intre pe temele importante, pe temele de interes pentru cetățeni, pe temele care pot aduce voturi. Acestea au fost însă foarte puține până acum și vor fi destul de puține și de acum încolo. Așa cred eu. Asta pentru că, deși am crezut că perioada electorală din 2012 va fi net superioară celei din 2008, cel puțin din punct de vedere al consultanților implicați, nu s-a întâmplat acest lucru. Nu s-a întâmplat pentru că miza nu este mare, nici măcar la nivelul din 2008 și atunci forțele și resursele dislocate pentru această campanie sunt modeste.

Cum generalizarea este o eroare de logică, tot așa și aprecierea aceasta generală la nivelul întregii Văii este o eroare. Este probabil că vor exista insule în care campania electorală să atingă cote superioare, însă pe general nu cred că vor fi mari surprize. Iar aceste insulițe nu vor fi mai mult una, maximum două.

Ce nu s-a înțeles, în special în zona Opoziției, este că, pentru a avea succes, e nevoie de o campanie excelentă, e nevoie de forță și de transmiterea unui mesaj de acest gen. Ori, până acum, exact asta lipsește campaniei reprezentanților Opoziției. Ceea ce mi se pare chiar de neînțeles. La fel cum de neînțeles mi se par și strategiile de comunicare ale multor organizații de partid din Valea Jiului. Strategii despre care nu pot să spun nimic și care, probabil, nici nu există. Am vorbit acum câteva săptămâni despre faptul că se așteaptă voturi doar pentru că sunt într-un partid și pe beneficiile create de liderii centrali ai partidului. Lucrurile stau așa, în mare parte a timpului. Nu mai au voie să stea așa în campania electorală. Chiar deloc. Într-o campanie electorală e nevoie de forță și mai ales de idei. Din păcate, tocmai aceste două ingrediente le-am văzut puțin. Cu o idee bună comunicată bine poți câștiga alegeri. Cred însă că mai e nevoie de timp până când vom asista la așa ceva și în Valea Jiului. În mai mult de un caz, maximum două.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 338, 18–24 mai 2012

Pluralism și democrație

Scriam săptămâna trecută că sunt dezamăgit de ce însemnă campania din aceste zile, în Valea Jiului. Deși avem mai multe partide și mai mulți candidați, nu sunt foarte multe elemente care să indice că avem și pluralism. Adică, oameni și partide a căror viziune față de aceleași lucruri să fie net diferită. Am scris viziune? Aoleu!!! Pentru că sunt mulți candidați, șefi de partide sau oameni cu aspirații de consilieri locali care n-au auzit în viața lor de așa ceva. Iar aceștia, dacă vor citi aceste rânduri, nu vor înțelege ce am vrut să spun. N-am folosit întâmplător însă acest cuvânt. Am făcut-o pentru că, alături de perseverență și altele, viziunea este una dintre calitățile primordiale care definesc un lider. Ori campania este așa

cum este și pentru că în Valea Jiului, ca și în restul țării, există puțini lideri. Și mult mai puțini lideri adevărați.

Revenind însă la pluralism, acesta deși există la suprafață, nu există în profunzime. Dacă am fi întrebat candidații mai multor partide ce vor face în postura de primar sau în cea de consilier, am fi observat că răspunsurile nu diferă aproape deloc. Ca să nu mai vorbim că aceste idei nu sunt prezente în spațiul public. Când ați văzut ultima dată o dezbatere reală de idei între doi adversari politici? De foarte mult timp sau poate niciodată, e un răspuns firesc. Ori aici este problema principală. Pentru că pluralismul ar trebui să existe în spațiul public, astfel ca oamenii să poată urmări cu ușurință dezbaterile și să-și aleagă idea sau doctrina în care se regăsesc și candidații cu care vor vota.

Doctrină este un alt concept care le e străin multor politicieni și candidați. Ca și pluralismul, nici doctrinele nu sunt prezente în spațiul public, de aceea și oamenii sunt tot mai sătui de politică. Există dezbaterile și disputele politice de la nivel central, însă la nivel local nu există nimic. Liderii locali sunt lipsiți de acest simț ar ducerii politicii în fața oamenilor, a celor cărora le ceri votul în perioadele electorale. Avem așadar un pluralism șchiop, un pluralism invizibil. El trebuie să existe și să devină vizibil. Pentru că altfel nu mai e democrație. Iar în contextul descris mai sus, nici democrația nu se simte prea bine. Care sunt consecințele acestei stări de fapt? Mulți oameni nu știu cu cine să voteze, nu sunt atrași de niciun candidat, de nicio listă de consilieri. Și atunci stau acasă în ziua votului. Iar de pierdut avem noi toți, pentru că oamenii care votează nu sunt întotdeauna majoritatea bună a unei comunități.

Trist, dar adevărat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 339, 25–31 mai 2012

Cum se poate compromite o campanie electorală

Campaniile electorale sunt perioade speciale din viața politicienilor și, poate, și a alegătorilor. În această perioadă, acțiunile politicienilor trebuie să fie mai calculate, mai pertinente și mai persuasive. Sunt însă politicieni și nu puțini care nu respectă câtuși de puțin această cutumă. Aceștia fac lucrurile de-a valma, fără pic de gândire și într-o formă care stârnește cel mult râsul. Exemplele sunt multiple. Unele le-am văzut cu ochiul liber la sfârșitul săptămânii trecute. După dezbatere cu baloane, am avut și lansarea cu concurs de miss, dar și concertul cu 200 de oameni. Toate aceste gafe aparțin unei singure alianțe politice. Și au reușit, deși nu prea era nevoie, să compromită total această campanie electorală. Poate aceste argumente nu sunt pe placul fanaticilor politici ai partidelor care formează respectiva alianță, însă orice om care nu este fanatizat înțelege că lucrurile nu trebuie să stea așa.

Dacă la cele spuse mai adăugăm și faptul că CNA a cerut schimbarea videoclipului electoral pentru că se foloseau culorile din drapelul național, avem un tablou dezolant. Și pot să afirm fără teama că greșesc: campania aceasta este compromisă total.

Un alt tip de acțiune care ne demonstrează că politicienii sunt cu mult în spatele societății sau părții bune a acesteia sunt mașinile cu megafoane care urlă mesaje electorale prin orașe. Dar și inscripțiile pe mașini. Prima acțiune ne poluează fonic și ne enervează, iar cea ce-a doua ne poluează vizual. Și din nou ne enervează.

Astfel de acțiuni electorale aparțin mai degrabă începuturilor anilor ’90, nicidecum anului 2012. O mai mare insultă a electoratului nu cred ca se poate. Evident, și aceste acțiuni pot compromite o campanie electorală. Și o fac. Astfel că nu prea mai rămâne nimic din construcțiile de carton ale partidelor și alianțelor denumite pompos campanie electorală.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 340, 1–7 iunie 2012

Gata!

Scriu aceste rânduri atunci când perioada specială a politicienilor, numită și campanie electorală, se apropia cu pași repezi de final. Și poate e mai bine că se termină, pentru că și așa n-am văzut și n-am auzit prea multe. Ce am făcut totuși a fost să ne distrăm teribil. Și poate că este bine așa, ținând cont că viața a ajuns așa de complicată, iar ițele financiare atât de greu de deslușit, încât puțină voie bună nu strică nimănui. Foarte probabil nu vor fi surprize în niciun oraș din Valea Jiului. Ar fi foarte greu să se întâmple altfel. Este suficient să ne uităm la cât de puțin s-au străduit (a se citi au putut, în multe cazuri) cei care și-au dorit să devină primari. Ori este mai mult decât evident că o primărie nu se poate câștiga decât cu un efort și o strategie consistente. Ori câți dintre cei care s-au visat primari au avut vreo astfel de strategie, vreo astfel de idee despre cum ar putea (la modul serios) să câștige o primărie? Ca să nu mai vorbim despre un specialist în comunicare, un strateg. Probabil niciunul. Unii nu se ridică la aceste cerințe din zgârcenie, însă cei mai mulți din prostie sau din necunoaștere.

Dacă aș avea posibilitatea, aș supune toți candidații care nu sunt în funcție la proba detectorului de minciuni. Aș fi foarte curios să aflu câți dintre cei care intră în campania electorală cred cu adevărat că au șanse de câștig și câți sunt dispuși să facă ceva serios pentru a câștiga. Concluziile ar fi dezamăgitoare din orice perspectivă. Dacă aceștia cred că vor câștiga fără a avea vreo bază este la fel de grav ca și dacă se bagă în joc, știind că nu au nici cea mai mică perspectivă să ajungă în postul dorit. Cât despre disponibilitatea de a pune în joc pentru acest lucru, probabil că nici aici răspunsurile nu ar fi cele așteptate. Această procedură imaginară este realistă prin modul slab în care s-a dus această campanie, prin sloganurile neinspirate și prin acțiunile fără vlagă pe care le-am putut vedea cu toții. Bine că se termină. De acum ne putem întoarce la treburile noastre.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 341, 8–14 iunie 2012

Lecțiile alegerilor de la Petrila

Alegerile locale de acum câteva săptămâni au oferit unele lecții importante pentru cei care le-au câștigat, cu mai mult sau mai puțin succes, dar și pentru cei care le-au pierdut. O astfel de lecție i-a fost oferită de către electorat edilului șef al orașului Petrila, Ilie Păducel. Procentul cu care acesta a câștigat încă patru ani în fotoliul de primar nu este unul deloc liniștitor. Nici n-ar putea fi altfel, dacă ne gândim că a depășit cu puțin 30%. Vulnerabilitatea lui Păducel este zona comunicării publice. O zonă pe care însă n-au reușit să o umple nici ceilalți candidați. Orice specialist în campanii electorale le-ar fi dat acestora din urmă cel

puțin două sfaturi. Să ocupe spațiul mediatic lăsat liber de primarul în funcție și să își conjuge eforturile pentru a-l putea învinge. Și Păducel putea fi învins, însă amatorismul politic i-a împiedicat pe opozanții săi să ia aceste decizii, iar primarul în funcție a mai câștigat patru ani la conducerea celui mai estic oraș din Valea Jiului.

Dacă opozanții și-au primit lecția prin faptul că au pierdut alegerile, Ilie Păducel a câștigat și a primit și el o lecție din partea electoratului: procentul pe care l-a luat. El trebuie să-și schimbe în mod fundamental modul în care se raportează la opinia publică. Să își vândă mai bine lucrurile pe care le face. Iar acestea au fost destule în ultimii ani și, știindu-l pe Păducel, foarte probabil nu se va opri aici. Însă dacă nu se va apleca mai atent asupra acestui aspect, mandatul său, pe lângă că va fi ultimul, va și cel care îi va pune cele mai multe probleme. Poate și pentru că PSD-ul este acum mai aproape de asumarea unui eventual succes. Acest partid va deține funcția de viceprimar al orașului, însă nu există nicio garanție că va avea capacitatea de a-și trage de partea sa eventualele beneficii de imagine. Experiența ne spune că până acum n-a prea avut-o. Cine și dacă va învăța aceste lecții vom vedea în perioada următoare. Doar avem patru ani la dispoziție.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 342, 22–27 iunie 2012

Despre „Cazul Năstase” sau depinde de unde cazi

Adrian Năstase a doborât orice record de cădere. Cade de aproape opt ani și abia acum a ajuns la capăt. Și nu mă refer la tentativa lui de sinucidere, ci la condamnarea pe care a suferit-o și la încarcerarea sa. Totul a început în iarna lui 2004, când în loc să ajungă Președintele României, a luat-o la vale. A pierdut șefia partidului, președinția Camerei Deputaților, apoi au început să apară dosarele. Unul câte unul. Mătușa Tamara, Zambaccian, Trofeul Calității.

Din 2004 și până în iunie 2012, Năstase a tot căzut. De aici rezultă ca a fost foarte sus. Extraordinar de sus. Unii spun chiar că s-a crezut un mic Dumnezeu. Și înclin să le dau dreptate, dacă mă gândesc la perioada 2000–2004, când el a condus România.

Și atunci, știind unde a fost și unde urma să ajungă – și chiar a ajuns – n-a mai suportat. Și a încercat să-și ia zilele. Este o performanță că a rezistat la aceasta căzătură extrem de lungă. Mulți oameni care nu au background-ul lui Năstase n-ar fi rezistat până aici, el însă a făcut-o. N-a mai rezistat când și-a pierdut și ultima redută. Libertatea. Nu este nicio îndoială vizavi de faptul că el nu este un om obișnuit, un oarecare. Statutul său social și material l-au ridicat demult, înainte de 1989. Și l-a ținut sus până în 2004, după aceea a luat-o la vale. A fost un om obișnuit cu aroganțe, cu tablouri scumpe în hol, cu Mercedes și șofer. În opt ani de cădere nu-și pierduse aceste privilegii. Într-o zi, însă a devenit un pușcăriaș de rând, unul pe care îl vor duce la procese nu șoferul cu Mercedes-ul, ci duba Administrației Naționale a Penitenciarelor. În loc de costum scump, haine obișnuite, iar la mâini cătușe. Imaginea aceasta poate doborî multe firi slabe, dar cel mai rău pe cel care a dus o viață de nabab.

Lecția publică este cât se poate de clară. Mulți oameni au căzut și vor mai cădea, însă depinde de unde cazi. Și în cât timp. Cu cât ești mai sus, cu atât e mai greu de digerat. Poate acum orice om cu un statut superior se va gândi și la momentul căderii. La când și cum se va produce. Și poate se vor pregăti mai bine psihic pentru acel moment.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 343, 28 iunie – 12 iulie 2012

România scandalului

În România scandalul pare nesfârșit. Nu se termină bine unul, că și începe altul. Cel mai bun furnizor de scandaluri este clasa politică. Politicienii au întotdeauna ceva de împărțit. USL înjură PDL, iar acesta nu întoarce celălalt obraz și reacționează violent (verbal, evident). Se pune moțiune de cenzură. Cade Guvernul. O dată. De două ori. Vine altul. Cade și acela. Premierii vin la Palatul Victoria, stau mai mult, unii mai puțin. Prea puțin. Pleacă. Iar ceremonie de investire, iar program de guvernare. La Cotroceni, șampanie lipsă. Se ceartă care să meargă la Bruxelles. Premierul îi vrea capul Președintelui. În două zile, îl suspendă. Se schimbă legi, reguli, președinți de camere, Curtea Constituțională nu mai știe cu ce se ocupă. Europa sare indignată. Angela Merkel ne zice și ea prin purtătorul de cuvânt. Euro înnebunește. Facturile cresc în fiecare zi. Toate se scumpesc. În fiecare lună suntem îngrijorați. Tot mai îngrijorați. Se negociază funcții, se fac percheziții, se cheamă la Parchet. E și Eugen Blejnar implicat. Ba nu e. Într-un cuvânt, scandalul e continuu. Aproape că a ajuns să ne definească ca popor. Nu e zi de la Dumnezeu să nu fie un scandal. Televiziunile de știri zburdă fericite. Cresc audiențele, cresc banii din cont. Deși viața celor care lucrează acolo trebuie să fie trepidantă, oamenii sunt nedezlipiți de ecrane.

Nu e cu putință de tăgadă că europenii se uită la noi ca la circarii continentului. În fiecare dimineață când în cancelariile europene se deschid telegramele trimise de ambasadorii din România, cred că e oră de divertisment. Angajații Serviciilor de Informații se bat pentru o misiune în țara noastră. Pentru că aici scandalul este veșnic, show-ul e total. Nu te poți plictisi. N-ai cum. Rețeta atât de cunoscută încă din antichitate, pâine și circ, a fost adaptată. Lipsește pâinea aproape de tot, dar circul e permanent. Unii dintre noi sunt indignați, alți sunt exuberanți. Cei mai mulți sunt însă stupefiați. Nu-și revin. Nu mai înțeleg nimic. Când ne ocupăm și de lucrurile importante? De nivelul de trai. De creșterea economică. N-avem timp. Avem alte teme, alte scandaluri, alte priorități. România n-are autostrăzi, iar cele pe care le are sunt tot mai aproape de drumurile de țară. E cineva interesat? Nimeni. Toți au altă treabă. Pentru că România e țara scandalului. A scandalului etern. De fapt cred că ar trebui să-i schimbăm numele în Scandalia. Ar fi ceva.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 344, 13–19 iulie 2012

Lecția protejării imaginii se învață greu

De ceva timp sunt tot mai fascinat de disprețul față de imagine pe care îl arată mulți oameni politici. Aproape la fel de fascinat cum sunt de oamenii de afaceri care au făcut bani buni la începutul anilor ’90 și au și astăzi afaceri profitabile. Fascinația mea este legată de faptul că metodele folosite de acești oameni contrazic biblioteci întregi și sute de specialiști în leadership care spun că pentru a avea succes trebuie să ai o imagine nepătată și bine conservată. Ori pe mulți oameni publici, din zona locală în special, îi doare undeva de imaginea lor, nu se gândesc nicio secundă înainte de a face o acțiune sau a se afișa undeva sau cu cineva. Ei acționează instinctual, negândit și primitiv. Însă oamenii aceștia fac și desfac politica locală, ocupă funcții importante și își pun oameni în funcții importante. Sunt strategi sau

își imaginează că sunt. Și, culmea! Sunt votați și apreciați de o parte a alegătorilor, mai mică sau mai mare, însă suficientă pentru a se menține în funcții și la privilegii. Un popor special trebuie să aibă politicieni speciali, iar o zonă cu o imagine destul de proastă cum e Valea Jiului, trebuie să aibă politicieni cu imaginea țăndări, dar care sunt votați, traficați și ținuți în funcții. Poate e trist, dar cu siguranță e adevărat.

Oamenii sunt puțin vinovați în această ecuație, pentru că n-au văzut altceva, n-au văzut prea mulți politicieni adevărați (poate doar în campanile electorale din alte părți) nu știu că există și altceva. Politicieni care să se îngrijească de imagine și de statutul lor de oameni publici apar rar sau deloc, iar atunci când apar sunt loviți urgent pentru ca nu cumva să crească și să ajungă în văzul votanților. Partidele nu dau doi bani pe imaginea unui om politic sau oricum foarte puțini, pe cei de acolo îi interesează câte voturi poți să le aduci și atât. Cei mai mari vinovați sunt însă cei care n-au avut pregătirea și nici consilierea să își protejeze imaginea. Sunt în funcții de ani de zile și se disprețuiesc pe ei și pe cei care i-au ales, neînvățând lecția protejării imaginii proprii. E pe sistemul românesc „lasă că merge și așa". Și merge. Însă nu va merge la infinit.

Atunci când se vor întoarce acasă cei care au trăit măcar câțiva ani în străinătate, lucrurile au șase mari să se schimbe. Pentru că mulți dintre ei vor veni cu o altă mentalitate. Au văzut lucruri diferite de ceea ce e la noi. Poate până atunci vor apărea și altfel de politicieni. Mai atenți la imagine, mai preocupați de prezența și prestația proprie. O alternativă la ce am văzut până acum în acțiune, la cei care au luat voturi până acum. Cât va mai dura? E greu de spus. Până când cărțile de leadership vor fi îngrămădite în biblioteca fiecărui politician, după ce le-a citit din scoarță în scoarță. Eventual de mai multe ori.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 345, 20–26 iulie 2012

Dovada disprețului față de imagine

Presa din Valea Jiului a mai depășit o barieră. Cea a pudibonderiei. Mulți ani au existat lucruri și situații care deși s-au petrecut nu apăreau în presă, erau subiecte considerate tabu. Această barieră a fost spartă prin apariția în spațiul public a stenogramelor Cazului Sucilă. Și cred că e bine că s-a întâmplat asta. Opinia publică are dreptul să știe cum vorbesc oamenii de la vârful administrației publice locale, tocmai reconfirmați în funcții, și cei din anturajul lor. Ca să nu mai vorbim de dimensiunea politică. Dincolo de relevarea nivelului scăzut al acestor oameni, se remarcă o gestionare defectuoasă a scandalului de către cei implicați și un dispreț total față de imaginea publică. Cei care apar în stenograme nu aveam nicio constrângere. Ba chiar se considerau atât de liberi, încât duseseră totul în extrem. Din toate punctele de vedere. Până la publicarea transcrierilor, disprețul față de imaginea lor publică și față de cetățeni era perceptibil doar cu ochiul liber. De către cei care erau atenți. Adică, lucrurile nu erau la un nivel public. Se știau multe. Se știa inclusiv că Adrian Sucilă se crede capul Mafiei și că este girat de edilii orașului, însă lucrurile erau într-o cvasipromiscuitate. La nivel public nu se vorbea despre asta, era considerat un subiect tare. Acum, lucrurile au devenit notorii. Ciudat este însă că, deși apariția transcrierilor în spațiul public a deschis o adevărată Cutie a Pandorei, deocamdată nimeni nu a plătit pentru asta. Sigur, cu excepția lui

Sucilă, care n-a fost însă dovedit și condamnat. Dar la el nu este vorba despre o plată la nivel de imagine. De fapt, am serioase îndoieli că el știe ce înseamnă imagine și cu atât mai puțin cum se gestionează. La fel cum am îndoieli tot mai mari că politicienii care conduc municipiul Vulcan înțeleg ceva din acest concept. Iar acest lucru se vede acum, când gestionarea crizei de imagine este execrabilă. Este ceva de domeniul fantasticului. Ar trebui să se scrie cărți despre asta. Aproape că e neinteligibil.

La o analiză a lipsei de reacție, pentru că despre așa ceva este vorba, nu funcționează nicio strategie. Pentru că nu are coerență. Nici măcar trecerea scandalului în uitare nu este realistă, pentru că au existat forțări are scoaterii lui Sucilă din arest. Acum, scandalul a atins cote foarte înalte, iar gestionarea lui este foarte grea. Însă nu imposibilă. Ar trebui ca, dintr-o dată, cei implicați să manifeste o grijă exagerată față de propria imagine și să-și angajeze o echipă de profesioniști. Lucruri care, în mod aproape cert, nu se vor întâmpla.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 350, 17–20 septembrie 2012

Ascensiunea PR-ului

În ultimele luni, poate chiar de vreun an, am remarcat o aplecare tot mai mare spre domeniului PR-ul (al relațiilor publice). Mulți oameni cu funcții importante din Valea Jiului au început să înțeleagă că e nevoie și de acest domeniu. Că nu mai e suficient să-ți faci bine treaba într-un domeniu sau altul, ci trebuie să faci ceva astfel încât lucrurile bine făcute să ajungă la opinia publică. Deși nu sunt mulți cei care încep să conștientizeze importanța PR-ului, ei încep să apară. Cam timid e drept, dar încep să apară. Comunicarea urechistă practicată până acum la sugestia unor ziariști sau șefi de organe de presă începe să apună. Încet-încet profesioniștii își fac loc pe piață.

Este de fapt mai mult o normalizare. O intrare în rândul lumii bune. Ascensiunea PR-ului s-a petrecut foarte de mult timp în alte țări și de destul de multă vreme în marile orașe românești. Valea Jiului a refuzat să se alinieze acestui trend, însă acum pare că nu mai are ce face. Publicul a devenit mai exigent, votanții la fel. Așa că schimbarea e oarecum forțată. Dar bine că se produce. Și așa încet.

Scriam mai de mult că un sinonim al comunicării instituționale și al PR-ului este parteneriatul. Între lider (fie ca e vorba despre un lider politic sau din lumea afacerilor) și public. Acest parteneriat a fost șchiop de foarte multe ori. Și după ce a umblat așa mulți ani, a început acum să meargă mai bine. Nu merge perfect, dar face progrese. Mai e mult până când PR-ul va deveni o industrie, așa cum se întâmplă prin alte părți, dar e un început. Cei mai mari câștigători ai acestui progres vor fi oamenii. Ei vor înțelege mai bine și mai exact ce se întâmplă în orașul lor și/sau la firma la care lucrează sau de la care cumpără diverse produse. Eu cred că și politica va arăta altfel, după ce tot mai mulți politicieni vor începe să lucreze cu specialiști. Iar administrația va suferi cea mai mare transformare. Pentru că va veni mai aproape de cetățean, de nevoile, problemele și opiniile acestuia. Iar diferențele dintre o administrație locală și alta vor fi mai vizibile. Această globalizare se produce cu fiecare săptămână care trece. Și își va produce efectele cât mai curând. Însă cel mai mult se va vedea în 2016. Până atunci însă să vedem cum va arăta campania electorală din această toamnă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 351, 21–27 septembrie 2012

Câte o părere despre orice

Există în spațiul public românesc o serie de persoane care abia așteaptă să fie întrebate ceva. Orice. Aproape că nu au moderatorii de emisiuni atâtea întrebări câte răspunsuri au cei despre care vă vorbesc. Și le exhibă public aproape zilnic. Spectacolul oferit nu este însă unul agreabil. Cel puțin pentru publicul educat. Dar este apreciat de o masă importantă a publicului care apreciază „zicerile" de efect ale personajelor noastre, atacurile suburbane și tot arsenalul. Trist este că și unii politicieni se lasă prinși în acest gen de retorică și devin personaje de talk show fără a avea ceva consistent de transmis. Fără a avea o listă de două-trei subiecte importante pe marginea cărora să vorbească. Vorbesc oricât, despre orice. Numai că socoteala de la emisiune nu se potrivește cu cea a publicului. Dacă la showman-ii fără apartenență politică lucrurile sunt mai simple, la politicieni nu e deloc așa. Comunicarea politică (și a unui politican) trebuie să țină cont de câteva reguli importante. Iar una dintre ele este să apari doar atunci când ai ceva consistent de transmis. Ori nu de puține ori am văzut emisiuni de televiziune în care moderatorul sare de la una la alta, iar politicianul stă cuminte și răspunde fără să cârnească la toate întrebările, fie ca sunt pertinente, fie că nu. Așa cum am văzut și politicieni care introduc în discuție teme multiple, fără niciun fel de legătură între ele. Doar din dorința de a se pronunța pe toate temele pe care le consideră ei importante. Cred că un astfel de demers este catastrofal pentru imaginea unui politician. Când vrea să pară că le știe pe toate, ajunge să pară că nu știe nimic. Că e disperat și nesigur pe ceea ce vrea să transmită. Că nu are nimic de transmis electoratului său. Iar o astfel de concluzie trasă de cei care se uită și după aceea votează este foarte greu de reparat, ba chiar de multe ori imposibil. Oamenii nu stau să analizeze aceste lucruri, însă ei își folosesc percepția. Iar o percepție negativă despre un personaj politic este una care va prima, în balanță cu alte prestații mai bune. Numai că goana politicienilor după imagine îi împinge la gesturi și prezențe publice de acest gen. Mai ales pe cei care nu sunt ghidați în activitatea lor de o strategie de comunicare. Și încă nu par să fi apărut acei politicieni serioși, care vorbesc doar pe temele serioase ale zilei și nu se pronunță pe orice. Așa că o să mai dureze ceva.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 353, 12–18 octombrie 2012

PR-ul american al USL

Lansarea candidaților USL de pe Național Arena a fost primul exercițiu de PR pe sistem American, din ultimii ani. Concepută ca un show de zile mari, lansarea a dat o lecție tuturor celor care au privit sau au fost prezenți. De la organizare și până la discursuri (dintre care unele au fost modeste) totul a fost făcut după manualul american de campanie electorală. S-a transmis emoție, forță, implicare și mai ales dorință. Dorință de a câștiga alegerile din 9 decembrie, dorință de a-și vedea cel mai puternic adversar înfrânt și dorință de a pune mâna pe puterea totală. Americanisme în toată regula.

Dar câți dintre liderii locali și județeni vor îndeplini aceste atribute în manifestările pe care le vor organiza ei în campania electorală? Câți dintre ei au înțeles mesajul transmis și dincolo de festivism? Cel mai probabil foarte puțini. Și spun acest lucru doar uitându-mă

la cum s-au mişcat liderii locali în ultimii patru ani. Îl vom vedea vreodată pe Ioan Rus să gândească şi să organizeze o manifestare de acest gen? Sau pe Cristian Resmeriţă? Sau pe proaspăta turistă de Dubai, Alina Cîrstoiu? Sau pe Laurenţiu Nistor? Sau pe marele baştan al judeţului, Mircea Moloţ? Sunt sigur că niciodată nu se va întâmpla acest lucru. În primul rând, pentru că nu au viziunea şi înţelegerea necesare unui astfel de eveniment. Şi mai apoi pentru că anvergura lor politică este atât de mică şi de lipsită de conţinut încât până şi rostirea unui discurs coerent le creează mari probleme. Şi atunci se naşte întrebarea firească. Ce rost au astfel de evenimente impozante, dacă nu sunt urmate de acţiuni mai mici, dar mai penetrante în teritoriu. De ce nu se investesc zeci sau sutele de mii de euro, cât costă un astfel de eveniment, în pregătirea liderilor locali. Şi asta tot PR american s-ar putea chema. Şi poate rezultatele ar fi mai bune şi mai eficiente.

Nu e însă rău că astfel de lucruri se fac în România pentru că ele arată că se poate şi altfel. Că nu suntem atât de înapoiaţi pe cât cred unii sau alţii. Că putem face şi exerciţii de comunicare publică în stil american. Este poate un început de normalizare, de modernizare şi a ceea ce înseamnă campaniile electorale. Pentru că înainte de a moderniza ţara, trebuie să modernizăm întâi clasa politică. Iar asta durează deja de prea mult timp şi are rezultate destul de slabe. Şi atunci să ne mai mirăm că ţara arată aşa cum arată?

Tot de la americani ştim că un politician adevărat trebuie să vorbească cu aceeaşi plăcere şi în faţa a zece sau o sută de oameni ca şi în faţa a optzeci de mii de oameni. Dar asta nu le spune nimeni liderilor politici. Nici de la USL şi nici din alte partide.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 354, 19–25 octombrie 2012

Strategia, care e strategia?

A început campania electorală. Avem evenimente, lansări, conferinţe de presă. Adică elemente din arsenalul de campanie electorală. Oamenii politici devin mai volubili, mai prezenţi şi chiar mai atenţi la ce se întâmplă, la ce spun, ba chiar şi la semnalele şi mesajele pe care le transmit. N-am văzut, însă, decât foarte-foarte rar, ca oamenii ăştia să aibă o strategie, o gândire a ceea ce vor spune sau vor face în această perioadă importantă. Ceva concertat. Alegerea temelor de campanie este, de cele mai multe ori, aleatoare, fiind bazată doar pe sensibilitatea acestora şi pe atragerea de voturi. De-a lungul timpului au fost foarte puţini cei care au încercat să intre într-o campanie electorală cu o strategie conturată, cu etape şi mesaje pregătite dinainte, cu teme care să fie promovate pe toată perioada electorală. Adică aşa cum se face. Evident că, o astfel de strategie nu trebuie să fie rigidă. Ea poate suferi mici modificări în funcţie de ceea ce se petrece, însă un schelet, o linie directoare trebuie să existe. Acolo unde există aşa ceva, beneficiile sunt clare. Unde nu există se cam vede cu ochiul liber. Comunicarea politică şi marketingul electoral au ajutat mulţi oameni să ajungă în posturi importante. Însă foarte puţini par să ştie aceste lucruri. În Valea Jiului, încă se face campanie electorală după ureche. Pentru simplul fapt că merge şi aşa. Cei care trebuiau să câştige au câştigat până acum şi fără să aibă vreo strategie, fără a se ţine de o linie directoare. Şi atunci politica în zona noastră a rămas urechistă. Poate de aceea nici nu s-au schimbat atât de multe.

Viziunea unui lider politic trebuie să cuprindă și segmentul comunicării politice. Abia atunci aceasta este completă și politicianul este unul de succes în orice condiții. Dar, în Valea Jiului, viziunea n-a părut să fie un criteriu. Niciodată. Și nici comunicarea politică sau instituțională. La noi s-a aplicat cel mai bine zicala românească „Lasă, că merge și așa". De aceea competițiile politice sunt, de cele mai multe ori, dezechilibrate. Dacă un lider politic are o oarecare anvergură, el nu va fi aproape niciodată bătut de unul la început de drum. Asta și pentru că niciunul nu are o strategie conturată. Dar pe cel de anvergură îl ajută conjunctura. Ce s-ar întâmpla, însă, dacă cel mai slab cotat ar lucra profesionist? Șansele sale ar crește, iar un eventual succes ar fi mai aproape. Dar care strategie? De unde?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 355, 9–15 noiembrie 2012

Nu o să avem nicio dezbatere

Modul de a face politică în Valea Jiului este mult în urma modernității. Am spus-o de multe ori și o mai spun și acum. Una dintre cauze este că mulți candidați sunt de umplutură, adică nominalizați în lipsa altora mai buni. În fiecare colegiu există cel mult un candidat care se apropie de ceea ce ar trebui să reprezinte un lider politic de anvergură. Nu mai mult. Legea e așa cum e, iar puțini sunt cei care au șanse mari să „închidă colegiul". Cealaltă cauză are legătură cu strategiile alese pentru campania electorală, care de cele mai multe ori stârnesc râsul (vezi strategia cu vuvuzele a USL pentru campania din municipiul Petroșani). Ca să nu mai vorbim despre așa-zișii strategi de campanii electorale angajați de unele partide. În această campanie, Monica Iacob-Ridzi a lansat o invitație la o dezbatere televizată la care să fie invitați toți candidații din colegiul în care candidează. Ioan Rus s-a grăbit, însă, să spună că nu va participa la o astfel de dezbatere, invocând un motiv superficial, prin care a vrut să-și arate superioritatea. Numai că, refuzând o astfel de mănușă aruncată de o femeie, Rus a suferit o deteriorare a imaginii și așa destul de șifonată pe care o are. Refuzul lui Rus ascunde de fapt, pe lângă teama de a ieși rău dintr-o astfel de dezbatere de mare impact, lipsa de pregătire și teama de o confruntare directă cu contracandidatul său direct. De fapt, în ultimele cicluri electorale, aceste dezbateri au lipsit cu desăvârșire. În puținele ocazii în care au fost organizate, în general în perioade neelectorale, dezbaterile au fost mai mult un șir de monologuri. De fapt, ne lipsește cultura confruntărilor de idei. De aceea, mulți politicieni și cei care le conduc campaniile fug de astfel de dezbateri ca Dracu' de tămâie. Mai ales când știu că unul dintre contracandidați este mult peste ei. Se preferă confruntarea indirectă. Acuzele în absență. Monologurile. Lipsa de contact direct. Evident, publicul alegător ar fi cel mai câștigat din astfel de dezbateri, dar tocmai de aceea nu sunt agreate de politicienii slabi. Pentru că lor nu le convine o situație lămuritoare pentru alegători, ci o confuzie cât mai mare, astfel încât cei care votează strict politic (adică pe brandul partidului) să fie cât mai mulți, iar la redistribuire să se trezească parlamentari. Pot să pun rămășag că nici în această campanie nu vom avea o dezbatere televizată, așa cum ar trebui. Ceea ce spune multe despre politicienii care vin să ne ceară votul din 9 decembrie. Așadar, atenție mare!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 357, 23–29 noiembrie 2012

O viziune, două

Viziunea este o caracteristică importantă a unui lider. Poate cea mai importantă. Cu toate astea, n-am văzut viziuni expuse public despre Valea Jiului, deși se încheie campania electorală. E greu de spus dacă politicienii și staff-urile lor n-au avut ocazia să și-le expună sau, pur și simplu, nu au. Și cum generalizarea este o eroare de logică, evident că nu-i putem băga pe toți în aceeași oală. Singurele proiecte îndrăznețe care trădează o oarecare viziune, deși unul este importat pe de-a întregul, sunt Valea Energiei și transformarea Complexului Energetic Hunedoara în complex energetic de siguranță națională. Din acestea rezultă o oarecare viziune pentru că proiectele acestea însemnă un ansamblu de proiecte mai mici. Înseamnă locuri de muncă, înseamnă viabilitate pentru minerit, pentru energetică și alte servicii conexe. În rest, mulți alții vorbesc despre proiecte mici, despre nișe. Cum se spune în poker, joacă la mize mici. Le lipsește viziunea pentru a înțelege că lucrurile fac parte dintr-un ansamblu, că sunt interdependente. Cu proiecte mici, șansele Văii Jiului sunt foarte mici, iar viitorul acesteia este cel mult gri. Cu viziuni largi și proiecte mari și importante, Valea Jiului are o șansă reală să devină ceea ce toți locuitorii ei ne dorim. Dacă în general lucrurile sunt destul de anoste, m-aș fi așteptat ca măcar în campaniile electorale să avem ocazia să vedem oameni care au o viziune, care nu sunt lideri politici doar cu numele. Care nu-și doresc să ajungă în funcții pentru avantaje, ci pentru a-și pune în practică viziunea, pentru a ajuta zona pe care o reprezintă. De aceea, senzația generală este că nu există o competiție reală și, pe fiecare colegiu, lucrurile sunt destul de clare. Pentru că doar unu-doi politicieni au acest ingredient politic numit viziune. Restul sunt doar figuranți într-o piesă de teatru numită campanie electorală. Niște figuranți care speră să se împiedice actorii principali și să nu închidă colegiile, iar ei, speculând imperfecțiunile legii, să ajungă în parlament. Pentru binele nostru, al celor care trăim în Valea Jiului, sper să nu le iasă jocul. Cât despre viziune, poate ar trebui ca doar politicienii care o dețin să ajungă în prim-plan. Restul să stea în planul doi. Sau poate trei.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 358, 7–13 decembrie 2012

Tabloidizare și dincolo de moarte

Trăim în țara tabloidelor. Mi-e tot mai clar. Și nu e vorba despre ziarele acelea colorate care au și astăzi tiraje amețitoare și în care poți citi despre silicoane, amante și lux. Nu mai e vorba doar despre atât.

Acum tabloidul intră peste tine în casă. Trebuie doar să deschizi televizorul. Și, Doamne, ce ne mai place să ne uităm la televizor! Atât de mult încât cred că sunt tot mai mulți cei care își duc viața împreună cu acest obiect prezent în fiecare casă.

De la silicoane și bikini am trecut spre morbid. O înmormântare a unui personaj cunoscut este un eveniment la care oamenii iau parte activ. Fie ca o urmăresc la televizor, fie ca merg la fata locului. Le pace să vadă cosciugul, ba chiar și mortul, în toată splendoarea lui. Și, evident, cel mai mult le place să comenteze, să-și exprime părerile, fără să-i fi întrebat cineva. Așa au ajuns unii (marginali întru totul) să huiduie și să ceară în gura mare cum să fie înmormântat un om. Și am mai depășit o barieră, că asta nu se făcuse încă.

Pai da! Așa au văzut ei la emisiunile cu rating baban, unde fie și o moarte este întoarsă pe toate părțile. Și sunt invitați să-și dea cu părerea tot felul de oameni, care n-au nicio treabă cu asta. De fapt, e foarte greu de spus dacă au vreo treabă cu ceva. Tot mai mulți oameni sunt spălați pe creier de miile de ore petrecute în fata televizorului. Numărul lor este tot mai mare și sunt tot mai vocali. Tabloidizarea a depășit orice limită, iar acesta este efectul ei. Și lucrurile nu se vor opri aici. Barierele decenței și a bunului simț vor cădea una câte una. Până unde, nu știu.

Bravo, tovarăși! Reeducarea continuă, diferă doar mijloacele. Acum nu mai e nevoie de închisori și teroare, ci doar de un instrument simplu pe care omul și-l cumpără din banii lui. De un televizor.

Hai ca suntem buni!

P.S. Am scris aceste rânduri după ce zile întregi am văzut pe toate posturile de televiziune dezbateri interminabile despre viața, moartea și mai ales incinerarea lui Sergiu Nicolaescu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 360, 11–24 ianuarie 2013

Și te-ai dus tu, Jiule, …

Fotbalul este, fără doar și poate, un fenomen social. Naște pasiuni și dezbateri interminabile, dar și scandaluri. Oamenii sunt interesați de tot ce se învârte în jurul acestui joc, chiar dacă nivelul nu este întotdeauna cel mai înalt. Există însă și momente nefericite, când echipele nu fac performanță, retrogradează sau chiar se desființează. În această din urmă situație, pare să se găsească echipa fanion a Văii Jiului, Jiul Petroșani. Nefericitul final este cauzat în mare parte de criza economică, dar și de lipsa de efervescență generată de echipă. Oricât de greu ar fi fost să creezi o emulație față de o echipă din Liga a III-a, se putea face ceva. Însă, din neștiință, nu s-a făcut nimic. Oficialii clubului au comunicat deficitar cu suporterii, iar acest lucru s-a simțit. Ca un exemplu, una dintre extrem de rarele conferințe de presă organizate la club a avut loc cu ocazia anunțului desființării. Ceva mai ironic n-am auzit demult.

Și cu toate acestea, anunțul desființării a creat o dezbatere amplă. Suporterii, edilul municipiului Petroșani și alte persoane interesate au discutat îndelung pe această temă. Soluțiile de salvare nu sunt deloc simple și nici ieftine. Obsesia unora ca echipa să fie preluată de Primăria Municipiului Petroșani nu s-a dovedit viabilă. Cu toate acestea, soluții s-ar mai găsi. Și una dintre acestea ar fi susținerea Jiului de către toți factorii cu potențial din Valea Jiului, de la cele șase administrații publice și până la oamenii de afaceri sau companiile importante din zonă. Ceva îmi spune însă că așa ceva nu se va întâmpla niciodată. Pentru că interesele sunt divergente și nu vor putea sta la aceeași masă.

Și uite așa, Jiul va deveni încet-încet istorie. Iar în câțiva ani (poate mai mulți, poate mai puțini) se va așterne uitarea și peste ce a însemnat această părticică a fenomenului social numit fotbal. Dar poate se vor găsi poeți talentați care să scrie balade triste despre Jiul, pornind de la încercarea mea din titlu. Din punctul de vedere al unui observator al vieții sociale din Valea Jiului, lucrurile par fără întoarcere.

Adio, Jiul!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 361, 8–14 februarie 2013

Pușcăria, noua obsesie publică

O nouă obsesie publică stă să se nască în România: pușcăria. Fie că e executată, fie că e doar prezumtivă. Zile întregi n-am auzit altceva în spațiul public decât pușcărie. Adrian Năstase trebuie să iasă, Gigi Becali și alți „grei" din fotbal și nu numai se „încălzeau" pe margine pentru a intra în pușcărie. Ba chiar am văzut și un lider de sindicat care a fost condamnat la 7 ani de … pușcărie.

Evident, toate aceste informații au îngălbenit ecranele, au suscitat vii dezbateri și au adus audiențe record. Pentru că nimic nu e mai „tare" decât să vezi un fost premier cu cătușe la mâini și milionari în haine scumpe cum se plimbă pe holurile insipide ale tribunalelor. Aceasta este urmarea firească a faptului că ani de zile am vorbit despre corupție, fără să avem corupți. Am văzut mașini de teren, poze din vacanțe exotice și case luxoase cumpărate din salarii mici de bugetari. Acum, vedem toată ziua pușcărie. Dincolo de show-ul de rigoare, parcă unii au început să se mai teamă. Deși nu cred deloc că a scăzut vreun pic corupția, șpaga sau șmenul.

Sociologic, este un fenomen interesant. Deosebit aș putea spune. E aproape ca în proverbul acela cu vremurile interesante. Asta pentru că la noi închisoarea (să-i nu-i mai zic pușcărie) a fost mult timp doar pentru amărâți. Marii mahări erau intangibili. Și unii mai sunt și astăzi. Dar s-au mai rărit.

Pușcăria a fost întotdeauna interesantă pentru noi, românii. Încă din cele mai vechi timpuri. Avem o cultură a pușcăriei. Avem cărți, povești, anecdote, cântece și vocabular de pușcărie. Îmi amintesc și acum cât de intrigat eram în copilărie când am ascultat primele povești despre pușcărie, când am auzit cuvinte precum „cambuză". Sau, mult mai târziu, când am citit cu mare interes cartea ziaristului Eugen Istodor, „Viețașii de pe Rahova", în care oamenii povestesc cum au ajuns la închisoare. Și nu la orice închisoare, ci la una pe viață. Însă atunci, pușcăria nu era o temă publică. Acum este. Și tinde să devină o obsesie. Tot publică. Poate așa îi va crește notorietatea și lăutarului Ionel Tudorache, recunoscut pentru interpretarea extraordinară a melodiei „La Chilia-n port". Nu de alta, dar omul chiar e bun. Și se pliază bine pe noua temă națională.

„Bate un vânt rece din baltă,
La Chilia-n port. (…)"

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 362, 15–21 februarie 2013

Politică, onoare și imagine

În România, politica este peste tot. La televizor, în ziare, în instituții. Peste tot numai politică. Nu puțini sunt cei care au mâncat pâine din politică, fie pe plan național, fie pe plan local. Și nu o pâine oarecare, ci o pâine bună. Cu politica poți deschide uși, la fel cum tot cu politica le poți închide. Prin politică ajungi să ai acces la bani și tot din cauza politicii poți să pierzi tot. Politică, politică și iar politică. Și să nu credeți că e nevoie de meritocrație, adică ar fi nevoie să fii bun în vreun domeniu. Sau măcar să ai o onoare nepătată. Dimpotrivă. Ascensiunea politicii s-a produs în detrimentul onoarei. Iar acest lucru este evident, fie și

din prisma faptului că este tot mai greu să găsești oameni de onoare. Însă găsești la fiecare colț politicieni gata să vândă orice pentru interesul lor. Tot mai puțini oameni își respectă cuvântul, se comportă decent sau ajută dezinteresat. Interesant e că nu toți cei care demonstrează zilnic că n-au onoare s-au născut așa. Cei mai mulți au devenit ceea ce sunt în timp. Dar mai ales după ce au intrat sau au cochetat cu politica. Disprețul lor față de onoare este limpede. Poate și pentru că au obținut tot ce au obținut călcând pe cadavre, mințind în față sau distrugând orice potențial adversar sau aliat care ar fi putut ridica pretenții.

Societatea românească este bolnavă de lipsă de onoare și se pare că pacientul nu va supraviețui. Intenționat am lăsat la urmă imaginea. Pentru că are și o parte bună. Adică pune mai bine în lumină oamenii buni, îi ajută să iasă în evidență, să dețină firmituri de putere, să conducă. Dar are și puterea să facă oamenii slabi, oamenii mici să pară ceea ce nu sunt. Să fie aleși. Să dețină frâiele puterii. Să fure. Sigur, puțini au fost dovediți că au furat. Și mai puțini au fost condamnați. Mulți nu se mai preocupă nici de imagine. Este suficient să se afle în barca politică care se află pe val pentru a ocupa funcții înalte. Și culmea e că le merge. Chiar de mai multe ori. Însă evoluția societății noastre demonstrează, fără putință de tăgadă, că politicienii fără onoare, dar cu imagine, au adus țara unde se găsește astăzi. Aceasta e legătura dintre cele trei elemente. N-ai nevoie de onoare când ești în politică și mai ai și oarecare imagine.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 363, 4–15 martie 2013

Delictul de opinie sau cenzura de tip nou

Expulzarea de pe „sticlă" a ziaristului Costin Ștucan la ordinul lui Gigi Becali & Co. a demonstrat încă o dată ca jurnaliștii din România sunt la mâna intereselor. Angajat al trustului Pro, Ștucan n-a mai fost lăsat să modereze emisiunea pe care o făcea la Sport.ro. Asta după ce a făcut unele dezvăluiri despre „indicațiile" lui Becali de la finalul meciului Stelei cu Chelsea.

Mult timp am considerat că un jurnalist care lucrează într-un mare trust de presă este mai apărat ca unul care lucrează în presa locală. Însă, acest caz, dar și altele, au demonstrat că nu e deloc așa. Interesele potentaților se pot face simțite, atât în presa locală, care este mai vulnerabilă din punct de vedere economic, cât și în marile trusturi. Este doar o diferență de nivel. În rest, interesele dictează peste tot. Dacă în presa locală putem acorda unele circumstanțe atenuante, având în vedere că piața de publicitate este destul de restrânsă și supraviețuirea mai grea. În presa „mare", te-ai aștepta ca oamenii cu coloană vertebrală să fie mai mulți. În special în rândurile șefilor. Însă realitatea demonstrează că nu e deloc așa.

Condiția ziaristului român este una șubredă. Libertatea acestuia este îngrădită de interesele de imagine și business ale unor potentați cu trustul în care acesta lucrează. Dacă autocenzura nu îți ghidează opiniile, atunci sigur o va face cenzura șefilor, care vor acționa așa cum li se va dicta la telefon. Delictul de opinie se pedepsește grav în presa din România. Poți plăti cu postul, cu emisiunea, dar au fost și cazuri în care s-au aplicat și „corecții" de altă natură. Fizice chiar. Este cenzură în toată regula. Poate nu ca pe timpul lui Nicolae Ceaușescu, ci o cenzură de tip nou.

Când astfel de lucruri devin publice, te întrebi dacă nu cumva suntem în Rusia sau în altă țară în care presa este oricum, numai liberă nu. Și chiar dacă nu suntem în Rusia se pare că nu suntem nici departe. Astfel de lucruri n-ar trebui să existe. Asta dacă vrem să mai avem presă liberă și jurnaliști liberi, că pentru presa obedientă suntem deja cunoscuți în Europa. Doar s-a scris și în Raportul MCV.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 364, 22–28 martie 2013

Cum am demis un director

M-am întrebat de multe ori ce calități trebuie să aibă un om pentru a fi numit într-o funcție de conducere. Mi-am răspuns că trebuie să îndeplinească cel puțin două cerințe: să fiu un bun profesionist și să aibă onoarea nepătată. Numai că, de-a lungul anilor, am fost contrazis de multe ori, cu un singur argument: trebuie să fie susținut politic. Nu e nevoie să fie nici profesionist, nici onorabil, ci doar să aibă sprijin politic. Din această categorie face parte Aurelian „Cafeluță" Enache, un om care nu e nici profesionist, are și o onoare de doi bani, ba chiar și-a arătat și chiloții murdari pe toate ecranele. Dar, acum aproape trei ani, a fost numit director. Pe vremea guvernării PDL. Și a fost preluat din mers și de PSD. Anii au trecut, scandalurile s-au ținut lanț de Enache și Mina Vulcan, pe care o conducea.

Săptămâna trecută a apărut un nou scandal, unul despre care am fost singurul jurnalist care a scris. La începutul acestei săptămâni a venit și răspunsul. Enache a fost demis din funcția pe care o deținea. O reacție perfect normală. Un pic târzie, dar normală.

Însă până să fie demis, și astfel să se confirme public ceea ce eu scrisesem în acel articol, m-am bucurat de apelurile telefonice ale lui Enache, precum și de blocarea în trafic a acestuia. Dacă omul era director, nu-l interesau regulile de circulație, așa cum îi sunt străine și regulile morale. S-a comportat așa cum se comportă orice potentat prins cu mâna pe sacul de cărbune. Nicio diferență. Aceleași amenințări cu judecata, cu avocații lui. Un comportament tipic mafiot. Aceste lucruri sunt mai puțin importante. Ce e important este că șefii lui au considerat că nu mai pot trece cu vederea încă o „ciordeală" desfășurată sub oblăduirea lui Enache și a găștii sale.

Nu vreau sub niciun chip să-mi ascund satisfacția. Am făcut un demers jurnalistic care a făcut curățenie într-un loc în care infracțiunile colcăiau ca puricii în blana unui câine fără stăpân. Am contribuit decisiv la demiterea unui om care nu făcea onoare nici minerilor pe care îi conducea, nici partidelor din care a făcut sau mai face parte și aș spune că nici rasei umane.

Toți oamenii de calitate din Valea Jiului se pot simți mai bine, fie și pentru scurt timp, pentru că un „baron" de cea mai joasă speță a fost înlăturat de la ciolan.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 365, 29 martie – 4 aprilie 2013

Liniștea dinaintea scufundării

Perspectivele Văii Jiului sunt din ce în ce mai sumbre. Cu fiecare zi. Fie că o spun direct sau neoficial, acest lucru este tot mai des rostit de oameni care dețin un nivel de informare

peste medie. Fie că sunt la guvernare sau în opoziție, politicienii dau pronosticuri tot mai sumbre acestei zone. Atât de sumbre încât, sincer, sunt tot mai îngrijorat. Tot mai îngrijorat că viața din Valea Jiului va intra într-un vârtej care va dărâma absolut totul și vor mai rămâne numai ruine.

Cu toate astea, nimeni nu pare să se alarmeze la modul serios și grav. Au fost trase câteva semnale de alarmă, dar viața își urmează cursul invariabil. Parlamentarii își văd de ale lor, primarii la fel, opozanții dorm de multișor și nimeni nu face nimic. Este un tablou de genul lagărului de la Auschwitz, unde oamenii încercau să trăiască normal, deși știau cu toții că mii de semeni de-ai lor sunt uciși zilnic.

Comparația este puțin cam tare. Însă ceea ce se anunță este de-a dreptul tenebros și cu toate astea, nimeni nu se revoltă, fie și verbal, împotriva acestei traiectorii care nu va aduce decât sărăcie, la capătul ei.

De foarte mult timp critic lipsa unui apetit al dezbaterii, al controversei pozitive în spațiul public, care ar trebui să fie un excelent teren de joc politic pentru cei care se află în opoziție. Și vizibilitatea ar fi, cu siguranță, asigurată, având în vedere că în Valea Jiului există atât de multă presă. Și cu toate astea, este o liniște mormântală. Se mai găsesc seara, unu–doi jurnaliști și vreun politician de la București care se neliniștesc public în fața camerelor, fără a reuși să stârnească vreo emoție în marea masă. Și la cum stau lucrurile acum, tare îmi e că se vor trezi toți sau pe rând abia atunci când nu va mai fi nimic de făcut. Când totul va fi fost închis și terminat.

Explicația oamenilor este, probabil, ceva de genul „nu ne lasă guvernul chiar să murim de foame" sau zicalele românești „Lasă că merge și așa" și „nu e Dracu' chiar așa de negru". Numai că, de data asta, toate aceste ziceri care au asigurat supraviețuirea neamului nostru de-a lungul istoriei se vor dovedi neadevărate. Când vom ajunge la concluzia asta, va fi deja prea târziu. Mult prea târziu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 366, 12–18 aprilie 2013

Disprețul față de opinia publică

Întotdeauna m-a frapat modul în care oameni care manifestă un dispreț total față de opinia publică sunt aleși în diverse funcții. Și nu e vorba despre cazuri sau momente izolate, ci despre un soi de comportament permanent. Uriașul scandal privind plecarea la Londra a unui grup de funcționari ai Primăriei Municipiului Lupeni, în frunte cu primarul Cornel Resmeriță, este un astfel de exemplu. Nu s-a făcut încă anul de când primarul lupenean a fost reconfirmat în funcție, că rezultatele se lasă încă așteptate, iar în loc de realizări, acesta le arată cetățenilor că nu are niciun respect față de ei. De altfel, Resmeriță n-a fost niciodată un om care să exceleze la capitolul comunicare, el a câștigat mandate după mandate prin metode care nu se folosesc decât în democrații „originale". Dar le-a câștigat. Și nu e singurul care a primit funcții publice fără să se remarce în vreun fel. Și e suficient să amintim despre fiul său, Cristian, care este deputat la al doilea mandat.

Până și modul în care a gestionat scandalul, pe care cu foarte mare ușurință îl putea anticipa, arată că nu are niciun fel de teamă, niciun fel de jenă. În lipsa unor specialiști, Res-

meriță l-a lansat în spațiul public pe vicele Cornel Lungan, care, așa cum se poate vedea cu ochiul liber, este orice numai om de comunicare nu. Iar explicațiile sale au fost sincere și i-au înfundat și mai mult pe Resmeriță &Co.

Dar omul n-are nicio emoție. De ce a făcut Resmeriță toate acestea? Pentru că, așa cum a spus întotdeauna, nu dă doi bani pe ce spune sau scrie presa sau pe opinia unor locuitori ai orașului pe care îl conduce. Și, după toate cele care se văd, nu-l conduce deloc bine. Dezastrul este vizibil cu ochiul liber, iar știrile despre conturi blocate și arierate fac deja înconjurul României, la pachet cu cele despre excursia la Londra.

Categoric, cazul nu este singular. Doar în Valea Jiului mai găsim ușor un caz sau două. Resmeriță este doar cel care a dus disprețul acesta până la cotele paroxismului. Mai sunt însă și alții care au decis să se manifeste la fel de disprețuitor în relația cu cetățenii și cu opinia publică. Acest fapt face parte dintr-un mod primitiv de a face politică, dintr-o școală care își are rădăcinile înainte de 1989. Faptul că ea există și în 2013 mi se pare de-a dreptul ridicol. Iar ridicolul acesta nu este în cea mai mare parte al lor, ci al nostru, al tuturor. Pentru că oamenii aceștia au fost votați și vor mai fi votați. Până în ziua în care va exista alternativă la fiecare dintre ei. Iar aici e un mare loc gol. Atât de gol, încât acești indivizi își văd nestingheriți de treabă. Să sperăm că nu pentru mult timp.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 367, 19–25 aprilie 2013

Patriotismul și interdicția criticii

Recunoaștem cu toții că suntem o nație cu multe defecte. În șuete, în discuții, chiar și în cărți spunem cu toții că noi, românii, nu suntem nici pe departe cel mai bun și cel mai muncitor popor. Însă dacă vreunul scrie acest lucru pe Facebook, pe un blog sau pe vreun site, corul patrioților de ocazie sare ca ars și ia poziție. Și ce le poate scrie mâna acestor iubitori de români n-are rost să vă mai spun, ca e foarte ușor de imaginat.

După ce zeci de ani l-am văzut cu toții pe Corneliu Vadim Tudor cum apară românismul și românii, înjurându-i pe alții, mulți semidocți au început să creadă că asta înseamnă patriotismul. Să nu lași pe nimeni, chiar și componenți ai acestui neam fiind, să spună ceva sau să critice în vreun fel nația noastră. Evident că totul e un fals ordinar. Iar patriotismul și dragostea față de poporul român nu înseamnă că trebuie să-i trecem cu vederea defectele, ci să le spunem deseori, astfel încât, încet-încet, să fie îndreptate. A-ți iubi poporul nu înseamnă că trebuie să-i iubești și defectele, ci să-ți dorești ca numărul calităților sale să fie mai mare decât cel al defectelor. Nici despre România nu e permis să spui nimic de rău, deși zilnic milioane de români înjură, cu voce tare sau înceată, țara în care s-au născut.

Aceeași teorie funcționează și în Valea Jiului. Aici patriotismul local este și mai deșănțat. Numai că, lăudătorii interesați nu s-au hotărât încă dacă cei mai buni sunt băștinașii, adică momârlanii, sau cei care au venit aici din alte zone, în speță barabele. Însă, deopotrivă, oameni obișnuiți sau politicieni folosesc în dese rânduri patriotismul local pentru a ascunde lucrurile nelalocul lor care se întâmplă din vina locuitorilor Văii Jiului. Zona noastră are un farmec aparte, însă și gunoaiele și gropile din asfalt și clădirile scorojite sunt tot din Valea Jiului. Așa cum tot ai noștri sunt și politicienii dezinteresați care câștigă alegeri după alegeri, dar nu schimbă nimic. Și mai e ceva. Ferească Dumnezeu ca pe vreo funcție înaltă să vină

vreun om din altă zonă! El va fi criticat permanent doar pentru că nu e născut și crescut aici sau, cum se mai spune, „n-a băut apă din Valea Jiului". De aceea nici nu avem reprezentanți în funcții înalte în stat și nici susținători puternici la București. Pentru că, dacă cumva ajunge cineva, el este dărâmat cu ajutor de „acasă". Cu toate astea, dacă cumva va îndrăzni cineva să spună ceva de rău despre Valea Jiului sau locuitorii ei, să critice în vreun fel vreo trăsătură a acestora, va fi înjurat ca la ușa cortului. A cortului de patriot local. Că așa dă bine!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 368, 10–16 mai 2013

Solidaritatea minerească a murit

Atât de uzitata solidaritate minerească a murit. N-a murit, însă, dintr-o dată. Ci pe parcursul unei perioade lungi de timp. Prima moarte s-a petrecut în momentul în care sindicatele, unite până atunci sub personalitatea accentuată a lui Miron Cozma, au început să se fărâmițeze. A fost o moarte lentă. Interesele și dorința unora de a fi în fruntea unor sindicate cât mai mult timp posibil, chiar dacă acestea aveau doar câteva sute de membrii, i-a făcut pe mineri să nu se mai simtă la fel de uniți. Atunci a început războiul fratricid dintre cei care conduceau aceste structuri sindicale, război care continuă și astăzi. Și ca asemănarea dintre lumea sindicală și cea politică să fie totală, acest război s-a purtat cu toate armele. Au fost plângeri, reclamații, procese, fiecare încercând să-și distrugă adversarul. Când lucrurile păreau că vor face pași spre normalitate și se înființase un sindicat mai mare, a venit cea de-a doua moarte. Adică împărțirea minelor între viabile și neviabile și crearea a două societăți distincte. De atunci minerii de la Petrila, Paroșeni și Uricani au tras într-o parte, iar cei de la celelalte patru mine în cealaltă parte. Separarea a ucis încă o dată solidaritatea minerească. Lucrurile au devenit flagrante în momentul în care șefii Complexului Energetic Hunedoara au vrut să nu mai plătească același preț pentru huila preluată de la cele două societăți. Atunci a fost foarte clar că interesele minerilor de la cele două societăți vor deveni divergente. Acest lucru a și fost confirmat de unele voci. Și public și mai puțin public. Iar conflictul e abia la început. În zadar s-a vorbit despre o apropiere a sindicatelor din cele două companii, că până acum nu s-a putut face nimic în acest sens. Unii lideri de sindicat nu doresc să mai observe similitudinea problemelor minerilor din Valea Jiului. Se mulțumesc să vadă interesul societății lor, iar unii doar al minei lor. Criza cărbunelui despre care vorbeam săptămâna trecută este abia la început. Ea va exista și în continuare, iar specialiștii susțin că va afecta și cealaltă societate. Acest scenariu este posibil, dacă nu se definitiva Complexul Energetic Hunedoara, adică dacă nu va prelua și minele viabile. Și în cazul unui scenariu optimist, viitorul părții neviabile va fi incert. Chiar dacă lucrurile vor începe să funcționeze, în contextul în care energia pe huilă va fi solicitată mai mult, la orice mică sincopă se va renunța la serviciile minelor pe închidere. Iar punțile solidarității minerești fiind rupte, lucrurile vor fi complicate.

Solidaritatea minerilor din Valea Jiului a dispărut. Chiar dacă nu este ușor să stabilim cine și-a dorit acest lucru, este clar că procesul a reușit. A reușit chiar foarte bine. Rezultatele acestui fapt nu vor întârzia să fie vizibile. Atât de vizibile, încât nu vor fi deloc puțini cei care vor regreta că acest proces a reușit.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 369, 17–22 mai 2013

Pușcăria TV

Am scris în luna februarie un editorial care se numea „Pușcăria, noua obsesie publică". Acum, realitatea mă împinge să abordez din nou această temă. Încarcerarea lui Gigi Becali a dus această temă publică la un nou nivel. Acum, televiziunile de știri și nu numai s-au transformat în Pușcăria TV. Aflăm în fiecare zi și chiar în fiecare oră ce a mâncat Becali la micul dejun, la prânz și chiar la cină, în ce celulă stă, cu cine, ba chiar cum a fost primit de ceilalți deținuți. Gigi Becali este, fără putință de tăgadă, un star, o vedetă. El a lucrat mult, și-a consumat timpul, nervii și banii ca să devină o vedetă autohtonă. A râs, a plâns, a vorbit, a tăcut, a cântat și a dansat în direct. Și asta ani de zile. A mai prins și un sezon bun cu echipa de fotbal pe care o deține și astfel statutul de vedetă îi era asigurat. Viața sa a luat însă o întorsătură nedorită, iar acum lucrurile spumoase legate de el sunt lucruri care țin de viața unui deținut. Ba chiar a unuia aflat la început de pedeapsă. Încarcerarea sa nu putea trece neobservată, n-avea cum. Dar nici nu cred că și-a închipuit cineva că televiziunile se vor transforma în Pușcăria TV.

Vom afla în curând dacă noua vedetă a pușcăriilor românești își va amenaja celula într-un mod mai luxos, dacă va avea telefon fix în celulă sau mobil Vertu, ba chiar dacă în loc de haine obișnuite se va îmbrăca în costumele sale impecabile. Sunt sigur că va face donații deținuților. Că viitorii săi colegi de celulă, fie că vor mai fi un fost ministru și un fost șef de stat major general sau nu, vor beneficia de statutul colegului lor.

Caracterul de tabloid al televiziunilor românești nu este nou. El ține de vânzarea iluziei unei vieți îmbelșugate, într-un context în care tot mai mulți români abia mai au bani să-și achite întreținerea. Stresat de calitatea vieții sale, românul stă cu ochii ațintiți spre televizor să vadă cum trăiesc milionarii. Totul în speranța că, uitându-se, trăiește și el, iluzoriu, aceeași viață. Și, ca scenariul de telenovelă să fie total, iată că și bogații ajung la închisoare și suferă, dar până la final totul va fi bine, iar Becali și alții ca el se vor întoarce la traiul regesc pe care îl duceau înainte de șederea mai scurtă sau mai lungă în spatele gratiilor.

Până atunci, însă, Pușcăria TV ne va informa zilnic, pertinent și cu toate amănuntele despre ce a mai făcut Gigi Becali în ziua respectivă. Rămâneți, așadar, pe recepție! Altfel nici nu știți ce amănunte interesante din viața de pușcărie veți pierde.

P.S. Propun ca toate știrile, reportajele, interviurile legate de acest subiect să aibă drept coloană sonoră cântecul lăutăresc „La Chilia-n port". Abia atunci sentimentul trăit de privitor va deveni autentic.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 370, 24–30 mai 2013

Mărire și decădere

În România, bogăția a fascinat foarte multă lume. Asta pentru că oamenii bogați nu au păstrat aproape în niciun caz discreția în privința vieții lor, ci și-au exhibat total potența financiară. Mașinile puternice, vacanțele exotice și pozițiile publice exagerate i-au împins pe acești oameni în față. A fost cazul lui Gigi Becali și se dovedește a fi pe zi ce trece și cazul lui Alin Simota. Chiar dacă nu sunt similare, traiectoriile publice ale celor doi seamănă foarte

mult. Cu specificația că situația financiară a lui Becali pare mai bună decât cea a lui Simota. Ambii au reușit să se afirme în spațiul public prin intermediul fotbalului, evident, păstrând proporțiile, dar au și căzut din cauza nesăbuinței publice. În politică, Becali a avut succes, a fost eurodeputat, parlamentar, președinte de partid, în vreme ce Simota s-a împiedicat de fiecare dată când și-a dorit o funcție înaltă. Și totuși, situația sa financiară era mult peste medie, însă dorința sa de a face din această situație financiară una mai bună și pe un termen mai lung l-a împins, se pare, să facă lucruri care i-au adus decăderea. Până la o condamnare definitivă, eu îl prezum nevinovat, însă prezența sa în spațiul public, într-o postură destul de modestă de altfel, este compromisă.

Am început cu aceste două cazuri, întrucât eu cred că ar trebui să fie o lecție pentru toți oamenii și în special pentru cei bogați sau cei care s-au trezit dintr-o dată pe „cai mari". Oricât de mare ai fi, trebuie să nu te lași dus de val. Să nu te îmbeți cu puterea financiară sau cea politică și să nu te înconjori niciodată de yesman-ii. Aceste două greșeli sunt parcă un blestem pentru oamenii bogați din România. Pentru marea majoritate. Ajungerea lor la cote extraordinar de înalte nu i-a împins niciodată să se gândească că, dacă nu au grijă, la un moment dat va veni și decăderea. Și, invariabil, a venit. De fiecare dată. La unii mai abruptă, la alții mai lină. La unii doar cu probleme de ordin economic, iar la alții cu pierderea libertății.

Și nimic nu este mai grav decât pierderea libertății. Pentru că libertatea nu poate fi plătită cu bani. Iar sentimentul libertății nu poate fi înlocuit de niciun extras de cont.

Poate că mărirea și decăderea fac parte din viață. Din viața celor puternici este aproape cert. Cel mai probabil e o chestiune legată de proporții. Până unde esti mărit și cât de jos cazi. Însă, educația și experiența trebuie să te împiedice să-ți pierzi capul în fiecare dintre cele două posibilități. Ori bogații României nu sunt oameni cu masterate la Harvard sau la alte universități prestigioase, iar acest lucru se poate observa, atât la mărire, cât și la decădere. Iar această stare de fapt se va schimba în generații.

P.S. O legendă străveche spune că Împăratul Nero avea un sfătuitor care, atunci când era aclamat de mulțimi, îi șoptea din când în când la ureche: „Nu uita! Ești doar un om! Ești doar un muritor!" Asta cred că ar trebui să fie lecția principală a unui om bogat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 371, 14–20 iunie 2013

Zile grele pentru minerit și mineri

După primii ani ai deceniului al nouălea, adică de prin a doua jumătate a anilor '90, mineritul a mers tot spre rău. Au fost disponibilizări peste disponibilizări, închideri de mine, restrângeri de activitate ș.a. Toate numai în detrimentul principalei industrii din Valea Jiului și a oamenilor care lucrează în cadrul ei. Spre sfârșitul acestei luni se va mai produce o premieră în acest sector. Vor fi acordate patru zile de concediu de odihnă fiecărui angajat de la Societatea Națională a Huilei. Adică, producția va fi oprită, din cauza faptului că silozurile Complexului Energetic Hunedoara nu mai suportă cantități suplimentare, iar cererea de energie produsă din cărbune e mică. Această decizie de a-i trimite pe ortaci în concediu forțat este, după mine, o deschidere a Cutiei Pandorei. Dacă va fi acceptată tacit de mineri, atunci aproape sigur vor urma și altele. Poate chiar mai grave, cum ar fi zile de concediu fără plată ș.a.m.d.

În paralel, nici la Societatea Națională Închideri de Mine Valea Jiului nu există un orizont pozitiv. Pentru că situația contractului cu CEH este în aer și se lucrează pe bază de comandă, care poate să vină sau nu, iar plățile se fac cu mari întârzieri. O astfel de colaborare este total lipsită de siguranță, o nouă „criză a cărbunelui" fiind posibilă în orice moment. Cu consecințe tehnice grave și complicat de rezolvat.

Așadar, zilele mineritului și ale minerilor, atât de o parte, cât și de alta, nu se anunță prea bune. Trebuie însă să fim optimiști, mai ales că se anunță o vară călduroasă și secetoasă. Numai că, să găsești oportunități de piață pe baza condițiilor meteo, într-un fel sau altul, nu mi se pare un mod pertinent de a privi lucrurile la nivel macro. Este același stil pompieristic după care se tot acționează în România. Același stil care nu asigură o predictibilitate managerială pe un termen mediu.

Senzația mea este că nu se caută cu adevărat rezolvări exact acolo de unde ar trebui să se caute. La decidentul politic. Acest lucru se observă cu ochiul liber, iar consecințele sunt tot mai dure cu fiecare lună care trece.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 372, 21–27 iunie 2013

BAC-ul și pușcăria

Am scris acum ceva timp că n-aș mai vrea să fiu adolescent, având la bază motive de orientare în carieră. Și, în mare parte, îmi mențin părerea. Însă, pare că nici profesorii nu se simt mai bine. Iar unii dintre ei ajung din sălile de examen direct în sediile poliției sau ale parchetului.

Se știe de când lumea că la Bacalaureat se produc hoții. Ca la mai toate examenele. Că subiectele sunt, de multe ori, rezolvate de profesori și livrate elevilor sau unei părți a acestora. Sau se permit surse de informații chiar în sala de examen. Au fost și scandaluri, însă anul acesta pare să se fi spart buboiul. Acum e mai clar că de la catedră se poate ajunge direct la închisoare. Ceea ce e o trecere importantă. Și va fi urmată de reacții.

Ca orice infracțiune și șmenuirea Bacalaureatului s-a născut din dorința elevilor și a părinților acestora de a cumpăra ce n-au putut obține direct. Adică ce n-a învățat adolescentul pe parcursul a patru ani, cumpără tăticul de la doamna profesoară pe câteva sute de euro. Evident, a apărut și oferta. Profesorii, unii dintre ei chiar bine plătiți, au găsit soluții pentru a satisface această cerere și pentru a obține unele beneficii materiale. După mulți deloc de neglijat.

E un soi de parvenitism. Mulți oameni vor să pară ceea ce nu sunt. De ambele părți. Mă refer la elevi, care vor să ajungă șomeri cu facultate, nu doar șomeri cu liceu. Dar și la profesori, care prin astfel de acțiuni încearcă să câștige un statut social elitist, pe care, din păcate, în ultimii ani l-au pierdut. Și nu mă refer neapărat la statutul material. Din unghiuri diferite, evident, este aceeași dorință de a accede în ceea ce se numește elita societății. Și unii și alții, pe cu totul alte căi decât cele normale. Iar astfel de încercări sfârșesc câteodată prost. De foarte puține ori. Pentru că, este de la sine înțeles că frauda la acest examen este mult mai mare, la nivelul întregii țări, decât un caz-două pe an. Doar că instituțiile statului nu și-au aplecat atenția prea tare către acest examen. Probabil atâtea am fi aflat de ne-am fi îngrozit cu toții. Deși puterea exemplului are și ea rolul ei.

Având însă o reprezentare a fenomenului este greu de presupus că lucrurile se vor îmbunătății simțitor. Asta și pentru că situația nu este deloc bună, numărul celor care au picat în edițiile anterioare fiind destul de mare.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 373, 5–11 iulie 2013

Surogate la TV

Trăim vremuri ciudate. Vremuri în care oricine se poate da orice, ba chiar își poate exhiba aroganțe în spațiul public după bunul plac. Așa stau lucrurile și la un post local de televiziune, unde un surogat de jurnalist, în speță Sergiu Poliopol, comentează după cum îl taie capul diverse subiecte. O face într-un mod atât de tendențios și de nedeontologic, încât îți vine să verși după cinci minute de emisiune. Neavând nimic în comun cu jurnalismul, Poliopol moderează emisiunile aplicând limbi catifelate în partea dorsală unor invitați (mereu cam aceeași), cel mai probabil pentru a duce la bun sfârșit diverse cârdășii bazate pe foloase materiale. Surogatul Poliopol n-are nici măcar minima decență de a se documenta înainte de a vorbi pe diverse subiecte, ci scoate pe gură ce îi dă invitatul fără a trece prin filtrul minim al gândirii logice. De altfel, performanțele sale jurnalistice și economice sunt arhicunoscute, el reușind să ajungă dintr-un mogul de presă, un surogat care se exhibă public rar și prost.

Și tot ca să-și merite tainul, surogatul înjură ca la ușa cortului pe oricine are altă părere sau a îndrăznit vreodată să-i critice vreun preferat. Și cum surogatului nu-i place să stea singur, el își caută alții asemenea lui și îi cheamă foarte des la emisiune, poate și pentru că oameni cu scaun la cap n-ar sta la aceeași masă cu el. Un astfel de surogat este fostul rector Emil Pop, omul care a făcut de râs meseria de profesor, funcția de rector și, mai nou, și poziția de manager de proiect. Prestația sa publică este atât de expresivă și plină de dezacorduri flagrante, încât aproape că nu merită comentată.

Pentru că am arătat public, în urmă cu mai multe săptămâni, cum a reușit să compromită un proiect cu finanțare europeană, am devenit foarte nepopular în lumea surogatelor. Așa am ajuns să fiu subiectul ascuns al unor drepturi la replică publicate prin ziare și a unor emisiuni cu aceleași surogate. Totul fără a mi se dezvălui identitatea (probabil că asta o fi o regulă strictă în lumea surogatelor) și fără a se pronunța numele publicației pe care o conduc.

Ce triști!

Eu nefiind un surogat, ies public și susțin ceea ce am scris mai sus, ce am scris cu alte prilejuri și chiar și ce urmează să mai scriu despre acest gen de personaje. Care, dacă n-ar fi atât de penibile, poate ar fi măcar hilare. Deși …

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 374, 19–25 iulie 2013

Politica și concediul

Probabil este o criză foarte mare de teme politice. Și de aceea consultanții, consilierii și alți oameni care ar trebui să găsească teme serioase de dezbatere politică recurg la importuri. Importuri din viața de toate zilele. Un astfel de import este transformarea concediului

într-o temă politică. Grație președintelui Băsescu, cel mai cunoscut exemplu este concediul premierului Victor Ponta. Aproape că nu mai există român care să se uite constant la știri și să nu știe că Ponta își face concediul la Miami. Cu tot cu bona filipineză.

Dacă am crede că acest subiect a fost fabricat în laboratoarele politice, ne-am putea gândi că, de fapt, autorii au vrut să arate că premierul duce o viață de nabab și își face vacanțele în locuri exotice. Asta, în vreme ce românul de rând o duce din ce în ce mai greu.

La niveluri politice mai joase, concediul politicienilor nu este neapărat o temă politică. Însă, când un politician este absent din zona politică pentru că a decis că trebuie să se odihnească se observă. Presa este vigilentă și sancționează absențele acestora din spațiul public. De fapt, este aceeași incapacitate a politicienilor de a își construi echipe care să le facă invizibilă absența, suplinindu-i cu succes în plan politic, dar și în cel al comunicării publice.

Există și unii politicieni care par că se află permanent în concediu. Tot mandatul. Ei sunt vizibili aproximativ o lună de zile în spațiul public, în timpul campaniei electorale, după care dispar subit patru ani. În câteva cazuri, lucrurile au funcționat foarte bine și s-au soldat cu succese, însă nu e sigur că va mai merge așa. Oricum, nu multă vreme, mai ales că acum suntem în era informației, iar absența din spațiul public este observată repede de oameni. Până să se îngrijoreze aceștia, rămâne idea de la care plecasem. Concediul poate fi și o temă politică, deși n-aș fi mizat pe asta până în acest moment.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 375, 9–15 august 2013

Opțiune pentru comunicare

Din primul interviu acordat de directorul general al Complexului Energetic Hunedoara, Daniel Andronache, unei televiziuni din Valea Jiului am înțeles că vrea să comunice. Această opțiune nu m-a surprins, mai ales că omul pare să fie un bun manager, înțelegând și importanța comunicării publice a unui mastodont de care depinde traiul a zeci de mii de familii. Într-o societate normală, această declarație a șefului CEH ar fi trecut neobservată, opțiunea pentru o comunicare pertinentă ținând de normalitate. Pentru noi, cei care trăim în Valea Jiului, este ceva nou. Asta pentru că n-am văzut în funcții cheie – în special în zona minieră – decât oameni care nu înțeleg ce înseamnă comunicare. Pentru ei, acest segment al managementului nici măcar nu există.

Numai că, declarația aceasta nu-l face mai frumos pe Andronache, mai ales că în același interviu a transmis non-verbal semnale care contraziceau flagrant ce spunea. Este însă o declarație care ne poate duce la ideea că orizontul nu este chiar așa de negru. În sensul că, având o viziune modernă asupra managementului unei astfel de structuri, Andronache poate da o șansă la viață Complexului și, implicit, va asigura un trai decent angajaților și familiilor acestora. De asemenea, simpul enunț că dorește să comunice nu înseamnă că va și face asta. Pentru că, dincolo de deschidere, mai este nevoie și de profesioniști, de oameni de comunicare. Iar în structura pe care a preluat-o în Valea Jiului nu sunt prea mulți. Mai ales că până acum a existat mai degrabă o poziție a noncomunicării, a ascunderii. Iar atunci când a existat comunicare nu a fost de cea mai bună calitate.

Așadar, lucrurile nu sunt deloc simple, deși, cred că, putem vorbi despre un început. Să vedem și care va fi continuarea. Și dacă lucrurile vor deveni realitate.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 376, 30 august – 5 septembrie 2013

O societate divizată pe o problemă delicate

Problema câinilor fără stăpân împarte societatea românească în două. De o parte sunt oamenii care, pe bună dreptate, vor să dispară câinii de pe străzi. De cealaltă parte, sunt iubitorii de animale, cei care nu vor să li se facă vreun rău. Și de o parte și de alta există excese în apărarea pozițiilor, iar echilibrul este tot mai fragil.

Particularizând, la nivel local, lucrurile sunt tot cam așa. N-am fost deloc încântat să aflu că un iubitor de animale din Petroșani a fost în stare să pună în pericol viața unui om pentru a-și salva prietenul patruped. Șansa i-a surâs omului trimis să prindă câinii fără stăpân și a scăpat cu viață, dar dacă lucrurile n-ar fi stat așa… Iar despre înjurăturile pe care le-au „încasat" oamenii instituțiilor abilitate nici nu mai vorbesc.

Divizarea societății nu este în măsură să clarifice lucrurile și nici să rezolve problema. Pentru că 150 de oameni din municipiul Petroșani pot spune fără să exagereze că e o problemă care le-a adus prejudicii și i-a făcut să sufere. Cei 150 de oameni au simțit pe pielea lor ce înseamnă să intri în contact cu colții unui câine sau chiar ai mai multora.

Însă, nici cei care nu sunt mari iubitori de animale nu sunt de acord, în marea lor majoritate, ca maidanezii să fie eutanasiați. Ci preferă alte soluții. Iar comunitatea nu-și prea permite să cheltuie sume de bani, care nu sunt deloc mici, pentru a pune în aplicare astfel de soluții. Rezolvarea găsită la nivelul Parlamentului este o soluție care i-a nemulțumit și îi va nemulțumi și mai departe pe iubitorii de animale. Deja protestele au căpătat o importantă notă de patetism. În democrație însă, majoritatea decide, iar în această problemă trebuia găsită o soluție. Însă societatea va rămâne tot divizată. Dar vorba românului, până la urmă nu poți să-i împaci pe toți.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 377, 13–19 septembrie 2013

Cu biciul pe șoferi

În România, statul tinde să devină tot mai constrângător cu cetățenii săi. Iar în domeniul circulației pe drumurile publice se manifestă tot mai pregnant. Mai nou, guvernul, cu un ministru liberal la Interne (asta-i chiar culmea!) vrea să crească amenzile rutiere până la cote care să arunce în faliment orice român mediu. Nu vrea să facă autostrăzi și nici să modernizeze drumurile existente, ci doar să pună biciul pe șoferi. Pentru că așa e cel mai simplu. Ba, chiar mai mult. Nu mai are răbdare ca proiectul de modificare a Codului Rutier să fie dezbătut în parlament și, eventual, îmbunătățit, ci trebuie o ordonanță de urgență. A cărei caracteristică principală este că produce efecte imediat. Toți specialiștii susțin că noul cod este excesiv, că introduce perioade de suspendare a permisului nemaiîntâlnite în istoria României.

Politicienii și-au găsit un mod ciudat de a-și manifesta puterea și o țin pe-a lor.

Acest mod de a conduce o țară mi se pare excesiv și ciudat. Pentru că, visul românului de a avea o mașină a devenit cu chiu cu vai realitate. Majoritatea românilor au mașină. Iar după ce că nu prea au pe unde circula în condiții normale, acum se mai aruncă o anatemă. Pe lângă faptul că trebuie să fie atent la gropi și alte deficiențe ale drumurilor, șoferul român mai trebuie să stea acum și cu frica amenzilor uriașe în spinare. Pentru că, dacă cumva greșește și încalcă vreo regulă de circulație, salariul său pe șase luni e în mare pericol. Și, evident, existența familiei sale în această perioadă.

Nu-i apăr sub niciun chip pe care sunt prinși băuți sau sub influența altor substanțe, dar nici nu aprob astfel de metode, care aproape atentează la libertatea individului. Iar toate astea se întâmplă într-o țară care are multe alte probleme importante nerezolvate, dar al cărei guvern se ocupă cu punerea biciului pe cetățenii săi. Tristă țară, vesel guvern.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 378, 4–10 octombrie 2013

Optimismul și politicienii

De fiecare dată când i-am adresat unui politician o întrebare legată de viitor, răspunsul a fost unul optimist. Ba, parcă chiar prea optimist. Fie că e vorba despre Valea Jiului, despre conurbație sau despre Complexul Energetic Hunedoara. Imediat după aceea se naște întrebarea dacă lucrurile stau chiar așa. Sau oamenii aceștia sunt obligați de statutul lor să pună lucrurile în această lumină.

Ca și la doctori, încerci să afli și alte opinii. Fie că întrebi observatori, sociologi sau oameni obișnuiți, ceea ce transpare e mai degrabă pesimism și nesiguranță. Ca să nu mai vorbim de scepticism și neîncredere. Și atunci cine are, totuși, dreptate? Cei care ne vând doza de optimism cu orice prilej sau cei care nu sunt implicați în luarea deciziilor, dar trăiesc aceste lucruri?

Realitatea zilei și cea a ultimilor ani nu adaugă puncte la credibilitatea politicienilor. De 24 de ani lucrurile merg prost, nivelul de trai scade constant, iar tot mai mulți români sunt orbiți de lipsa de orizont și își caută drum spre alte zări. De altfel, depopularea Văii Jiului din ultimii 15 ani este evidentă, iar așa cum susțin specialiștii, acest fenomen va continua. Până când și până unde însă e greu de prevăzut. Dar am auzit această temă în vreo declarație, în vreun interviu acordat de vreun politician? Aș spune fără teama că greșesc că nu. Probabil niciodată. Este foarte probabil ca optimismul mimat la televizor și în declarații de presă să fie trecut în fișa postului lor. Se tem probabil că dacă vor spune lucrurilor pe nume, primii care vor fi trași la răspundere vor fi chiar ei. Pentru că, foarte mulți dintre ei nu sunt novici, ci au mandate multe în spate și ani mulți în fruntea bucatelor. Sau poate nu vor să panicheze și să creeze și mai mult disconfort cetățenilor și așa destul de apăsați de greutăți. Sau pur și simplu nu vor să fie sinceri. Și atât.

Interesant ar fi de văzut dacă acest optimism este crezut de oameni, de privitori, este luat în considerare sau nu. Până acum n-am văzut o cercetare directă a acestui fapt, dar în foarte multe sondaje de opinie, respondenții consideră că lucrurile merg într-o direcție greșită. Iar acest răspuns spune multe. Nu știu dacă are cineva urechi de auzit. Dar, cu siguranță, vom afla.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 379, 18–24 octombrie 2013

Nevoia de a face ceva

Am deschis acum câteva săptămâni o adevărată Cutie a Pandorei în momentul în care am decis să pun în discuție viitorul Văii Jiului din mai multe perspective. Împreună cu sociologul Valentin Fulger, ne-am oprit asupra depopulării, pentru că în preajma acelei zile fuseseră date publicității datele recensământului din 2011. Cum e însă limpede, principala cauză a depopulării zonei este economică. Și strâns legată de închiderea treptată a tot ce înseamnă minerit, principala industrie a Văii.

La începutul acestei săptămâni a venit confirmarea din partea cotidianului Adevărul că tema mea este validă, ba chiar urgentă. Ziaristul Dan Străuț vorbește fără perdea despre falimentul orașelor din Valea Jiului, după modelul Aninoasa.

Cu toate acestea, nimeni nu pare să fie prea îngrijorat. Latența din spațiul public continuă ca și până acum, parcă împotriva mersului lucrurilor. Nimeni nu simte nevoia să facă ceva, astfel încât scenariul apocaliptic spre care ne îndreptăm să nu se apropie cu pași repezi. Evident, principala responsabilitate aparține oamenilor politici, celor care au o valență publică importantă. Și cred că, primarii din orașele pândite de faliment ar trebui să fie cei mai revoltați și cei mai vocali. Dar n-o fac.

Unii dintre ei speră încă într-un ajutor guvernamental, ca într-un duh sfânt care întârzie să apară. Alții se gândesc să nu-i supere cu ceva pe șefii partidelor lor aflate în fruntea bucatelor și să-și piardă locurile călduțe în care se găsesc.

Nu-i interesează pe foarte mulți că zona își va pierde din vioiciune și din anvergura socială, iar în Valea Jiului vor rămâne foarte puțini tineri, dar vor fi foarte mulți pensionari. Ba poate unora chiar le convine, pentru că pensionarii au multe din caracteristicile unui electorat captiv, care poate fi cumpărat cu câteva procente de creștere a pensiilor.

Una peste alta, nici foarte multe lucruri nu se mai pot face, întrucât niciun reprezentant al zonei nu se află în poziții cheie care să ajute la luarea unor decizii favorabile. De fapt, acești oameni de lobby i-au lipsit întotdeauna, iar dacă au existat unii, au fost loviți tocmai din această zonă. Iar cei care ar putea face puțin sunt, fie dezinteresați, fie situația este pe placul lor.

Prin urmare, nevoia de a face ceva se resimte mai mult în medii care nu au nicio putere de decizie, în zone ale societății civile și chiar la persoane obișnuite. Iar tăvălugul vine tot mai repede.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 380, 1–7 noiembrie 2013

România, mai tare ca Suedia

Șansa mi-a surâs acum câteva săptămâni și am petrecut câteva zile în Suedia. Am amânat mult momentul scrierii unui material despre vizita mea acolo. N-am vrut să fiu sub imperiul impresiilor cu care m-am întors pe plaiurile mioritice. Acum că lucrurile s-au mai așezat în mintea mea, m-am gândit că ar fi cazul să scriu ceva.

Punând cap la cap informațiile de aici cu cele culese din Suedia aș fi putut ajunge la o concluzie care este mai mult decât falsă. Această concluzie este că România este mai tare ca Suedia. Dar mai bine să vă explic, nu?

Șomajul în Suedia este de 8%, politicienii din opoziție vorbesc de 8–10%, iar guvernul gândește strategii peste strategii pentru a scădea acest procent cât mai aproape de zero. Evident, societatea suedeză este preocupată foarte tare de acest subiect, în special pe latura deficitului pe care îl creează la fondul public de pensii și tot ce decurge de aici.

În România, lucrurile stau însă mai bine. Aici, dezbaterile vizează alte subiecte, oarecum de nișă. Iar statistica Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă spune cu mândrie că în România rata șomajului, la 30 septembrie 2013, este doar 4,73%, în scădere față de luna august. Adică preafrumoasa noastră țară are un șomaj aproape la jumătate față de Suedia. Nu contează că n-avem de niciunele, că peste tot se vorbește de lipsa de job-uri, că nivelul de trai a ajuns insuportabil. Statistic, România e mai tare ca Suedia. Asta este chiar o știre. Evident, falsă. Dar e o știre.

Cu siguranță, suedezii n-au aflat despre această stare de fapt că s-ar fi bulucit deja la granițe să se stabilească la noi. Ar fi fost mai ceva ca pe plajele Mării Negre, în anii ’80.

Dar așa stând lucrurile oficial, nu văd de ce foarte mulți români aleg să trăiască într-o țară, care s-ar afla sub nivelul nostru.

Categoric, cei care fac astfel de măsurători n-au fost nicăieri în afara țării noastre. Altfel nu cred că ar putea susține în documente publice astfel de aberații statistice grosolane.

Noroc că nu mai suntem ca pe vremea lui Ceaușescu și avem șansa să mergem să vedem cu ochii noștri cum trăiesc oamenii în alte țări, iar astfel minciunile sfruntate nu mai sunt credibile pentru noi.

P.S. Chestiunea acesta mi-a adus aminte de o definiție a statisticii. Ea este modalitatea de a minți cu precizie. Am zis!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 381, 15–21 noiembrie 2013

„Decarbonizarea sistemului energetic...”

Într-o intervenție telefonică la emisiunea „Vorba lu’ Tașcă”, ziaristul Dan Străuț de la cotidianul „Adevărul” m-a rugat să notez o sintagmă. „Decarbonizarea sistemului energetic este mai importantă decât impactul său social”, spunea un oficial al Băncii Europene de Investiții (BEI), conform lui Străuț.

Deși scurtă, sintagma e plină de înțelesuri. Ea desființează o întreagă pledoarie a reprezentanților Văii Jiului în fața guvernanților. Tocmai acest argument social era împins în față de fiecare dată când se mai făcea un pas în restrângerea activității extractive din Vale. Iar acesta pare să fie trecut în planul doi de un obiectiv mai important: decarbonizarea. Cuvântul poate părea nou, însă nu este. A fost însă într-o umbră permanentă pentru că în Valea Jiului nu s-a vorbit niciodată despre așa ceva. De ce? Poate pentru că foarte mulți nu au știut despre o astfel de strategie, iar cei câțiva care au știut n-au dorit să rostească acest cuvânt extrem de greu. În spatele acestui cuvânt se ascunde o întreagă evoluție a industriei extractive de după 1997 și poate fi un răspuns și pentru întrebarea legată de ce va urma. Un răspuns din ce în ce mai valid și mai pertinent.

Declarația oficialului BEI nu poate fi considerată o vorbă neinspirată aruncată de un om care a fost prins pe picior greșit de vreun jurnalist. În spatele acestei declarații există multe zeci și sute de pagini care l-au făcut pe acesta să rostească o astfel de frază.

BEI este o instituție europeană prestigioasă, care are printre scopuri și finanțarea investițiilor în energie în statele membre ale Uniunii Europene sau în țări partenere ale UE. Iar finanțatorul este întotdeauna cel mai informat și cel care pune cele mai multe condiții. Dacă aceasta este una dintre condițiile puse României sau deja asumată de guvernul român, lucrurile nu arată strălucit pentru Valea Jiului. Ba chiar dimpotrivă. Nu știu cum se face, dar parcă și de data aceasta cele afirmate de oameni foarte bine informați din afara României și/sau din țară contrastează foarte tare cu declarațiile optimiste ale conducătorilor Complexului Energetic Hunedoara și nu numai.

La final, mai pot să sper doar că cine are urechi de auzit va auzi și cine are discernământ va înțelege ce e de auzit și de înțeles.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 382, 29 noiembrie – 5 decembrie 2013

Epoca politicienilor surzi

Urmăresc de ani de zile scena politică locală și constat ca politica cea mai pregnantă în zona noastră este politica surzilor. Nici nu-mi mai amintesc de când n-am văzut o polemică politică adevărată sau o reacție politică la o declarație oarecare a cuiva. E un dialog al surzilor, o gălăgie formată dintr-o serie de monologuri. E o încercare fără succes pentru a acapara atenția alegătorilor.

Suntem agasați aproape zilnic de niște politicieni autiști care transmit mesaje care, de foarte multe ori, nu au legătură cu realitatea, cu ceea ce se petrece în jurul nostru. Cea mai mare frecvență de autiști politici este în partidele aflate la putere, dar nici politicienii de opoziție nu se simt mai bine.

Primii nu pot fi critici pentru că disciplina de partid îi obligă să nu spună lucruri nasoale despre ceea ce se petrece, chiar dacă realitatea demonstrează în fiecare zi că nu sunt motive de bucurie. Iar cei din categoria a doua par tot mai lipsiți de inspirație și nu găsesc teme și mesaje care să-i fie pe plac omului obișnuit. Sigur, mai sunt și excepții. Însă puține și rare.

Și mai trist este însă că foarte mulți politicieni sunt foarte puțin atenți la ce se întâmplă în jurul lor, la mesajele societății civile și ale reprezentanților ei. Și chiar la nemulțumirile oamenilor de rând de unde ar putea să se inspire mult mai mult. Și aș accentua folosind un exemplu.

În emisiunea mea de la Kapital TV, sociologul Valentin Fulger a spus un lucru care ar fi trebui să genereze un foarte mare interes din partea tuturor politicienilor și, în mod special, al celor din USL. „Un partid dintre cele două mari ale USL este, în municipiul Petroșani, de șase ori mai puternic decât colegul de alianță", a spus Fulger.

Pentru moment m-am gândit că afirmația va suscita un mare interes, mai ales că Fulger n-a vrut să ofere detalii suplimentare, dar realitatea m-a contrazis. Politicienii din USL, de data asta, nu sunt pregătiți să preia astfel de subiecte și să le dezbată sau să le coroboreze cu alte date pe care le-ar deține. Nici nu știu dacă dețin vreun fel de date, pentru că nu le prezintă public. Dar situația descrisă este una care ar fi trebuit să stârnească cel puțin interesul multora, dacă nu chiar să indemne la a întreprinde ceva.

Dar tocmai pentru că nu există o cultură a dialogului, astfel de lucruri nu se întâmplă. De fapt, e tot mai evident că trăim în epoca politicienilor surzi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 383, 13–19 decembrie 2013

Zilele USL sunt numerate

Încă de la începutul existenței Uniunii Social Liberale, foarte puțini au fost cei care i-au prezis viață lungă. Cei mai mulți au înțeles că va fi greu să se pună de acord interese liberale, social-democrate, precum și conservatoare. Timpul a trecut. USL a câștigat alegerile, cu un scor aproape neverosimil. Însă dacă amorul în opoziție a mai fost cum a mai fost, guvernarea este grea. Mai ales că temele de pe agendă sunt dintre cele mai grele și care stârnesc cel mai mare interes de la Revoluție încoace. Iar interesele sunt diferite. Crin Antonescu și PNL nu vor să se implice în subiecte nepopulare, pentru că ei vizează alegerile prezidențiale de anul viitor.

De partea cealaltă, având mentalitate de partid uriaș, mai marii PSD nu au prea multe temeri, iar haina strâmtă a USL și criticile partenerilor de coaliție îi enervează rău de tot. Ceea ce s-a petrecut în ultimele zile, acuzele tot mai acide de o parte și de alta, arată, fără putință de tăgadă că zilele USL sunt numărate. Chiar dacă va supraviețui sărbătorilor de iarnă, e clar că nu va apuca Paștele. Dezbinarea este tot mai mare cu fiecare zi, iar cât de curând elasticul acesta se va rupe și inclusiv relația celor doi copreședinți și a celor două partide. De fapt, lucrurile vor fi tranșate cel mai târziu în primăvara anului viitor, pentru că și unii și alții au nevoie să-și măsoare forțele la alegerile europarlamentare. Și niciun test nu e mai bun decât o rudă de alegeri. Chiar dacă alegerile europarlamentare nu sunt niște alegeri tipice, ci mai curând atipice prin slaba atracție a românilor față de temele europene.

Ruperea USL va produce efecte multe și importante în teritoriu. Baronii PNL vor fi puși un pic pe tușă, în timp ce baronii PSD își vor consolida și mai mult puterea. Toți oamenii liberalilor din deconcentrate și alte funcții vor pleca din posturi. Doar nu se vor putea bucura de beneficiile guvernării fără a fi a guvernare. Iar dintr-un post călduț nimeni nu se bucură că pleacă.

Cât despre oamenii obișnuiți, aceștia lipsesc din aproape toate ecuațiile politice. Ei vor avea cel mai mult de pierdut. Pentru că lucrurile nu vor merge deloc bine. Ruperea USL nici nu-i va ajuta și nici nu-i va încurca. Va fi ca un efect placebo la traiul tot mai greu de fiecare zi. Însă nu e cazul să ne întristăm prea tare. Politicienii cu ale lor, noi cu ale noastre.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 384, 20–26 decembrie 2013

Despre prăpastia dintre noi și ei

Urmărind zilele acestea ce se întâmplă pe scena politică, m-a frapat din nou prăpastia care se cască între noi, oamenii de rând, și politicienii. Cât de mult diferă agendele noastre și cât de diferite sunt problemele care ne stârnesc interesul. Fără a fi un artizan al haosului sau al lucrurilor făcute pe jumătate, modificarea Constituției este o temă importantă, dar

parcă mai important mi se pare să se caute metode pentru creșterea nivelului de trai, pentru prosperitatea tot mai puținelor firme care mai au profit. Ori, tocmai aceste chestiuni par că sunt lăsate undeva în spate și discuțiile sunt purtate în planuri teoretice, care îl ating foarte puțin pe omul de rând.

Cu siguranță nu mai sunt vremurile în care partidul făcea locuri de muncă (acum doar ocupă unele), dar lucrurile ar putea fi puse în mișcare, într-un fel sau altul. Senzația generală este că nu se preocupă nimeni sau aproape nimeni de acest aspect. Există preocupare doar pentru noi taxe, noi biruri și împiedicarea dezvoltării individului sub orice formă. Dacă își face o firmă, birurile îl vor înnebuni, dacă printr-un efort important își cumpără o mașină va plăti bani mulți și inutili statului fără a avea vreodată vreun beneficiu.

Asta e România. Nu spun că nu ne trebuie și Constituție, dar cu siguranță politicienilor nu le-ar strica puțină empatie, o cât de mică preocupare pentru om, pentru cetățean. Aceste lucruri sunt scrise în Legea Fundamentală și vor fi scrise, în mod cert, și în legea nouă. Dar nu știm când se vor și aplica acele prevederi.

De aceea și numărul celor care votează este tot mai mic. Pentru că oamenii văd prăpastia imensă și văd preocuparea celor pe care ar trebui să-i aleagă pentru lucruri care nu sunt atât de stringente și care țin mai mult de lumea lor. Foarte puțin pentru oameni. Sau aproape nimic. Colac peste pupăză: ciorovăiala politică ar putea lăsa românii și fără unicul mijloc de dezvoltare, fondurile europene, dar nici asta nu e o temă de interes. Ei sunt preocupați să-și aștearnă bine locurile pentru anii următori.

După cum stau lucrurile, prăpastia aceasta nici nu pare să se reducă în vreun fel. Dar chiar deloc.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 385, 17–23 ianuarie 2014

Distanța și imaginea

Crizele care s-au abătut peste România în ultimele săptămâni au arătat un lucru important și care trebuie avut în vedere pentru orice analiză serioasă. Distanța față de alegători este strâns legată de grija pentru imagine, pe care politicienii o manifestă instinctual.

Dacă luăm cazul avionului căzut în Munții Apuseni, a fost nevoie de mai multe zile și de declarații cel puțin neinspirate ca să cadă capete, printre care și cel al ministrului Afacerilor Interne, Radu Stroe. În orice țară civilizată, o astfel de gafă instituțională care s-a soldat cu moartea a doi oameni ar fi fost urmată de un șir întreg de demisii. La noi însă, șefii unor instituții și/sau ministere nu se dau plecați cu una cu două, pentru că sunt departe de contactul cu alegătorul.

În ce privește căderile de zăpadă, pe drumurile naționale și pe autostrăzi au fost cele mai mari probleme. În orașe, primarii și-au făcut treaba, iar exemplele sunt la vedere chiar în Valea Jiului. Însă acolo unde responsabilitatea este departe de cetățean, la București, s-au întâmplat lucruri care au adus suferință multor oameni. Până și implicarea miniștrilor, vicepremierilor și a altor oficiali de nivel înalt nu a îndreptat prea mult situația, chiar dacă au adus în ajutor forțe ale Ministerului Apărării Naționale și ale Jandarmeriei.

La nivelul de jos al politicii și administrației, în mare parte, primarii nu-și permit să nu curețe străzile, să lase lucrurile împotmolite și șoferii în situația de a circula cu dificultăți

mari. Pentru că feedback-ul cetățeanului este extrem de rapid. În ceea ce-i privește pe oficialii CNADNR sau pe alții care au responsabilități în circulația pe drumurile publice, răspunderea publică este mai de lungă durată. De aici și preocuparea mai slabă față de imagine și de modul cum își fac treaba.

Când și oficialii de la București vor fi la fel de atenți ca primarii cu privire la modul în care își fac treaba, România va mai face pași spre a deveni o țară normală și civilizată. Până atunci, țara noastră pare împărțită în două. O Românie în care se mai întâmplă și lucruri bune, dar și o Românie în care treburile publice par să stea din ce în ce mai prost.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 386, 31 ianuarie – 6 februarie 2014

Sindicalism vs. politică

Spun de la început că între cele două lumi, cea și sindicală și cea politică, sunt foarte multe similitudini. Nu neapărat pozitive. Însă atât una cât și cealaltă sunt necesare unei societăți moderne, deși societatea românească mai are unele lipsuri. În ambele lumi, există două tipuri de bătălii. Unele interne, care, de cele mai multe ori, sunt cele mai dure, și unele externe. În ce privește lumea sindicală, deși se vorbește mult despre unitate, sindicatele sunt tot mai fărâmițate și cu eforturi mari pot fi puse la un loc mai multe sindicate. Sunt exemple de reușite, în special, în jurul unor lideri care s-au dovedit rezistenți și bine pregătiți, dar sunt și exemple de eșecuri din cauza unora care se cred veșnici în funcții. De fapt, acesta este păcatul suprem al sindicalistului român. Și am avut exemple dintre cele mai diferite, dar care sunt elocvente, fie că vorbim despre Miron Cozma sau chiar de Zoltan Lacataș. Acum, cel puțin la vârf, sunt lideri noi, care nu au ștate care încep cu 2 la numărul de ani format din două cifre. Dar unitate sindicală, nici la Complexul Energetic Hunedoara și nici la Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului nu avem. Cauza principală sunt orgoliile unor lideri, în special din planul doi. Aceste orgolii sunt, de cele mai multe ori alimentate din zona politică, iar legăturile sunt de multe ori evidente. Trecând dincolo, lucrurile sunt oarecum similare. Bătălia din interiorul partidelor este de cele mai multe ori mult mai puternică ca lupta dintre partide. Bătălia pentru putere nu se poartă doar în campaniile electorale, ci este aproape permanentă, la toate nivelurile. Dacă în sindicalism există o oarecare toleranță la eșec, în lumea politică, această toleranță este minimă. Se mai întâmplă și altfel, însă doar în organizații în care fie există un lider autoritar, fie există mai mulți lideri slabi. Politica românească, ca și sindicalismul românesc, sunt departe de a fi așa cum ar trebui. La fel și în Valea Jiului. Sunt multe lucruri de îmbunătățit și de modernizat, însă ambele lumi pot avea o fascinație pentru observatorii avizați. Și, fie că le privești împreună sau separat, ele se întrepătrund permanent. Importanța ambelor este foarte mare, în special pentru rolul public pe care îl joacă în viața noastră. Aproape că totul se învârte în sau între aceste lumi. Iar senzația cvasigenerală nu este că s-ar învârti cu beneficii mari pentru cei care le urmăresc sau pentru cei pentru care cele două lumi lucrează sau ar trebui să lucreze. Spuneam că lumile acestea se întrepătrund, însă se și urmăresc și se tem într-o oarecare măsură una de alta. De fapt, este o mică bătălie pentru cine să fie mai puternic. Rezultatul nu e niciodată foarte clar.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 387, 14–20 februarie 2014

Prăpastia dintre noi și ei II

Devoalarea publică a salariilor nesimțite plătite la Autoritatea de Supraveghere Financiară m-a făcut să mă întorc la un titlu al unui editorial de acum câteva săptămâni. De fapt, este și o reîntoarcere la o sintagmă lansată pe vremea când Emil Boc era premier. Diferența este însă că, sumele încasate de cei care erau considerați atunci ca fiind beneficiari de salarii nesimțite nu se apropie nici pe departe de performanțele celor de la ASF. „Hunedoreanul" Dan Radu Rușanu a atins performanțe de invidiat chiar și de cei mai abili manageri de companii multinaționale și l-a depășit pe cel care deținea supremația salariilor de la stat în România, guvernatorul Băncii Naționale a României, Mugur Isărescu. A încasat de nouă ori mai mult ca președintele României și de 14 ori mai mult ca un ministru. 70.000 de euro în două luni i-au intrat în cont lui Rușanu, într-un dispreț extraordinar față de majoritatea românilor care trăiesc din salariul minim pe economie sau cel mult din salariul mediu pe economie. De altfel, disprețul celor din vârful piramidei este tot mai evident cu fiecare an care trece. Prăpastia dintre noi și ei, despre care vorbeam acum câteva săptămâni, este tot mai largă și mai adâncă, astfel că și legăturile dintre cele două părți sunt tot mai slabe. Se știe de când lumea că politicienii nu sunt oameni săraci, dar parcă discrepanța uriașă face ca ura oamenilor față de politicieni să fie tot mai mare. Nici n-ar putea fi altfel.

Dar ce face o instituție de genul ASF de are nevoie ca oamenii ei să fie atât de bine plătiți. Paradoxal, nimeni nu știe exact. Ceea ce se vede este însă un sediu luxos în buricul Bucureștiului și scandalul public al lefurilor uriașe plătite, culmea!!!, din banii noștri, ai celor care nici nu visăm la astfel de sume într-o viață întreagă, nu în două luni.

Revenind la prăpastie, Rușanu este politician versat, iar o întoarcere a sa la meseria de bază ar fi deosebit de interesantă. Ar fi extraordinar să vedem cum o va convinge pe băbuța de pe Valea Hațegului să-i de votul ei, explicându-i cum a încasat el sume uriașe, în vreme ce pensia ei nu sare mai sus de 100 de euro. Asta ar merita văzut, cu siguranță!

Prăpastia dintre noi și ei se va tot mări, până când politicienii vor cădea în ea. Câți și cine le va lua locul vom vedea la momentul potrivit.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 388, 21–27 februarie 2014

Pledoaria pentru tineri în politică

Nu pot și nici nu vreau să-mi ascund satisfacția când văd că un tânăr ajunge într-o funcție importantă. Asta cu toate că știu foarte bine de la oameni mai învățați ca mine că „tinerețea nu e o virtute". Totuși, într-o țară în care totul este atât de învechit și de neperformant, o doză de tinerețe poate dezmorții puțin lucrurile. Spun puțin, pentru că nu mă aștept la lucruri mărețe, chiar dacă sunt o fire optimistă. O satisfacție m-a încercat și când am văzut lista Guvernului Ponta 3 și am văzut acolo câțiva miniștrii care nu au încă 40 de ani. M-a surprins plăcut prezența Ioanei Petrescu în postura de ministru al Finanțelor, acesta fiind ministerul cu cea mai îmbătrânită și neperformantă activitate. Și nu aș vrea să reiau toate relele fiscale ticluite de actualul guvern, pentru că am făcut-o cu puțină vreme în urmă. Informația că doamna Petrescu are și o diplomă emisă de prestigioasa universitate americană Harvard poate face ca întunecatul cer al fiscalității românești să se mai lumineze puțin. Nu

foarte mult. Pentru ca noul ministru să aibă succes, el trebuie să aibă sprijinul premierului și al PSD-ului, mai ales că greii partidului au cam strâmbat din nas la auzul numelor acestora. Așteptările nu sunt deloc mici, chiar dimpotrivă. Mai ales în zona mediului de afaceri și a micuțului sector care mai produce ceva și își plătește datoriile către stat. Nu mai puțin interesantă va fi confruntarea dintre noul ministru și matusalemicul domn Gherghina, cel a cărui legendă este încă vie, fiind cel care face de multe zeci de ani bugetul României, cu creionul și hârtia. Sigur, nu e prima dată când nume și oameni noi sunt promovați în funcții înalte. Dintre cei numiți, unii și-au făcut treaba bine, alții însă au dezamăgit. Bine că nouă românilor ne plac începuturile. Și optimismul generat de noi plecări la drum. Important e ca lumea politică să aibă infuzii serioase de tineri, așa cum unui organism bolnav i se fac transfuzii de sânge proaspăt pentru a se însănătoși mai repede. Mulți tineri ajunși în politică și în funcții nu vor fi deloc ce trebuie, vor fi, ca să păstrez metafora, ca în cazul omului care a primit sânge infectat cu virusul hepatic. Dar asta nu înseamnă că transfuziile trebuie oprite și nici că tinerii trebuie ținuți în eșaloanele doi sau trei, cum s-a întâmplat multă vreme. E un proces cu riscuri, dar un proces care trebuie să continue. O bună selecție și atentă observație a celor avizați ar face ca rata de eșec să scadă. Am spus de multe ori că, în teritoriu, partidele nu pregătesc în niciun fel politicienii de mâine. Rar, câte un tânăr care reușește să se remarce, însă aproape niciodată nu a fost ajutat de nimeni, ba chiar au fost numeroase tentative de a fi doborât înainte de a deveni ceva. Abia exemple de genul celor amintite mai sus mai deschid orizontul tinerilor din politică sau din afara ei.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 389, 7–13 martie 2014

Politică și succes

Mulți observatori ai vieții politice românești au sărit la gâtul lui Călin Popescu-Tăriceanu în momentul în care a ales să nu urmeze calea decisă de foștii săi colegi din PNL, ci să rămână alături de Victor Ponta și PSD. După ce am văzut explicațiile fostului premier într-o emisiune televizată, am spus că mișcarea s-ar putea să fie una de 1000 de puncte. Mai ales că domnul Tăriceanu nu mai reprezenta mare lucru în PNL. Singura lui poziție era cea de fost președinte al partidului și de fost premier, iar reporterii acreditați la Parlament îl mai întrebau de vorbă din când în când. N-a trecut multă vreme și primul rezultat s-a și văzut. Tăriceanu i-a luat locul lui Crin Antonescu, ceea ce e deja mai mult decât poziția pe care a avut-o până acum și mult mai mult decât o prezumtivă poziție de ministru care i s-ar fi putut oferi, dacă ar fi rămas în rând, și pentru care n-a fost sprijinit când se afla în partid. E totuși poziția celui de al doilea om în statul român.

Fără a fi un partizan al traseismului politic, cred însă că politica are mai multe reguli fundamentale, printre care și obligativitatea succesului. Strategiile politice trebuie construite pentru a conduce la succes. Altfel, acestea nu sunt nici bune și nici politice. Până acum, Tăriceanu le-a dat o palmă indirectă celor care au susținut că a greșit. De fapt, acesta a susținut deschis și transparent că joacă la miză mare și nicidecum la mize mici. Fost premier, el nu putea accepta ceva sub această funcție, iar recunoașterea francă a faptului că ar viza scaunul de la Cotroceni i-a adus un capital de simpatie destul de mare.

Dacă, însă, va reuși să fie desemnat drept candidat al Preşedinţie susţinut de PSD și cine va mai fi alături de acest partid, strategia lui Tăriceanu se va dovedi extraordinară. Asta pentru că are șanse foarte bune să câștige. Iar dacă următorul președinte al României va fi ales în urma unei astfel de mișcări, mulți politicieni și analiști își vor reconsidera poziția în ce-l privește pe Tăriceanu, dar și strategiile politice viitoare.

Și dacă nu va reuși să fie nominalizat candidat, strategia sa este una de succes. Cel puţin până acum.

Prin urmare, în politică nu trebuie neapărat să faci în fiecare zi câte ceva, dar trebuie ca din timp în timp să faci câte o mișcare (a se citi strategie) care să se dovedească de succes. Altfel, politica înseamnă mai mult băltire și nu aduce niciun progres nici pentru politicieni, nici pentru societate. Iar de asta cred că suntem sătui cu toții. Ba chiar exasperați.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 390, 14–20 martie 2014

Politică pe niveluri

Am spus de multe ori că politica este o activitate stratificată. Adică are mai multe niveluri. Într-un fel se face politică la nivelul Capitalei. La Guvern, la Parlament. Și cu totul altfel la nivelele mai de jos. La nivelul orașelor, al comunelor.

De aceea poate și mulți primari în funcţie își doresc să schimbe nivelul la care fac politică. După mai multe mandate în special, primarii, și în special cei de comune, se văd parlamentari sau mai știu eu ce.

Cel mai cunoscut exemplu este cel al primarului Sibiului, Klaus Iohannis, care a încercat încet-încet să schimbe nivelul. A devenit prim-vicepreședinte PNL, apoi candidat de premier, iar apoi posibil vicepremier și ministru de Interne. În cele din urmă, a rămas la Primăria Sibiului și nu se știe încă cum vor privi sibienii tentativa lui de a urca pe scara politică.

În judeţul nostru, a fost gestul făcut de primarul comunei Baru, Daniel Răducanu, care a vrut să schimbe și el nivelele la care face politică. Și a schimbat și partidul pentru asta. Ba chiar a renunțat și la funcția de primar, pentru a se întoarce apoi în același post, după un eșec, spun unii aranjat, în fața lui Dan Radu Rușanu.

Acum, un alt primar vrea postul lăsat liber de Rușanu, care a ajuns între timp chiar în spatele gratiilor. Primarul comunei Sălașu de Sus, Sorin Marica, vrea să ocupe postul lăsat liber de fostul fruntaș liberal. Numele cu rezonanță fotbalistică și susținerea PSD-ului sunt unele din atuurile cu care va încerca să se bată pentru a schimba nivelul politic.

Sunt însă mulți care susțin că e mai bine să fii primar decât parlamentar. Că puterea e mai mare. Sunt însă și mulți alții cărora aerul din Casa Poporului și cazarea la hotel le sună foarte bine. La fel cum le sună votul pentru sau împotriva guvernelor, pentru sau împotriva legilor, posibilitatea de a întâlniri lideri importanți ai statului român sau chiar din afară.

Personal, cred că este o dorință omenească. Însă rata de reușită nu pare prea încurajatoare. La PSD însă, Marica are exemplul șefului său de partid. Și poate acesta l-a inspirat. Laurenţiu Nistor a lăsat comuna Șoimuș pentru un post de deputat și a devenit și președinte al PSD Hunedoara. Adică a schimbat nivelul și a avut succes.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 391, 21–27 martie 2014

Elite și onoare

Am aflat deunăzi de la televizor că nu mai e deloc cool să ți se spună că ai un aer de intelectual. Ba dimpotrivă. Îți face rău. Nu te pune deloc într-o lumină bună.

Ce ți-e și cu cultura asta de la televizor. Îți răstoarnă tot sistemul de valori. Am trăit aproape o viață crezând că e bine să fii citit, să ai un vocabular elevat și când colo să aflu că nu e deloc așa.

Cu siguranță nu spun o noutate când afirm că sistemul nostru de valori este cu fundul în sus. Și nu de azi de ieri. Norocul nostru vine din faptul că, cel puţin în orașele aflate la o oarecare depărtare de București, lucrurile se mai separă un pic.

Cu siguranță, veți auzi și la noi exprimări de genul celor pomenite mai sus, dar îți poate creşte și inima de bucurie când vezi o sală de teatru plină ochi, iar o bună parte din spectatori sunt tineri. Există și reversul medaliei, iar multe dintre adolescentele prezente la spectacol veniseră de fapt să-l vadă mai bine pe actorul care dădea viață personajului principal (vezi „Hamlet" și Adrian Sabău). Dar una peste alta, lucrurile se echilibrează.

De fapt, este cunoscută de pe vremea lui Bălcescu sintagma că fiecare generație își are elitele ei. Numai că, pe reprezentații acestor elite îi vezi rar sau chiar deloc. Ei își ocupă timpul cu alte lucruri, care astăzi nu mai sunt considerate lumești. Citesc mult. Merg la teatru, la fim. Iar peste ani, sunt recunoscuți drept elită. Dacă sunt. Acum pare că elită e un termen care a devenit destul de vag.

Nu vreau să-mi ascund satisfacția când, totuși, elita este, în mod evident, elită. Ba chiar este recunoscută și onorată de comunitate sau de reprezentanții acesteia. Așa s-a întâmplat și cu Nicoleta Bolcă, directoarea Teatrului Dramatic „I.D. Sîrbu" din Petroșani. Ei i-a fost decernat și mai trebuie doar să i se înmâneze oficial titlul de „Cetățean de Onoare al Municipiului Petroșani". Dacă era cineva care nu considera că Nicoleta Bolcă face parte din elita municipiului Petroșani și a Văii Jiului, cu acordarea acestui titlu cred că nu mai există dubii. Poate doar pentru domnișoara care susținea că a fi intelectual e de rău.

Așadar există elite și există și onoare. Iar când cele două se întâlnesc și elitele sunt onorate parcă și societatea noastră pare să mai semene cu una normală.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 392, 4–10 aprilie 2014

Politică în Săptămâna Mare

Până și în cele mai crunte războaie, în preajma sărbătorilor, se declară un armistițiu. Tacit sau negociat, acesta oprește ostilitățile pe perioada sărbătorilor, iar combatanții le petrec în liniște.

În politica românească, însă, nu se aplică niciun fel de regulă. Dovadă că ostilitățile dintre palate au cunoscut parcă o mai mare amploare în aceste zile. A fost suficientă o apariție tv a președintelui Traian Băsescu și câteva date din dosarele DNA, pentru ca politica românească să ia foc tocmai în Săptămâna Mare. Această situație spune multe despre politica românească. Deși au trecut aproape 25 de ani, politica românească este încă la începuturi. Nu are încă elemente ale unei politici moderne, cum ar fi moderația și empatia. Este o poli-

tică a urii, a inacceptării pluralismului și a opiniilor contradictorii. O politică care nu oprește atacurile nici în zilele de sărbătoare.

Printre multele lucruri spuse de președintele Băsescu, unul este evident. Și anume acela că România are nevoie de politicieni noi, de alt gen de politicieni. De oameni tineri, care să vină cu un alt mod de a face politică. Un stil modern și pertinent. Un stil mai adaptat vremurilor în care trăim. Când și dacă se va întâmpla acest lucru este, deocamdată, foarte greu de spus. Mai ales că și mulți dintre tinerii intrați în politică au căpătat metehnele celor bătrâni. Sau cum ar spune Băsescu, sunt „profund corupți".

În Vinerea Mare, când veți citi aceste rânduri, ne vom muta cu toții atenția către lucruri mai profunde ca politica. Deși nu este deloc exclus ca politicienii să ocupe din nou ecranele televizoarelor cu declarații belicoase și/sau gesturi de campanie electorală. Asta pentru că, după cum bine știm, România este într-o perpetuă campanie electorală. Iar în bunul stil românesc, campania electorală nu ține cont de nicio sărbătoare. Ba chiar se folosește foarte bine de orice prilej religios sau de altă natură.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 393, 18–24 aprilie 2014

Război și campanie (electorală)

N -ar fi fost deloc greșit dacă aș fi pus titlu „Război și pace", după celebrul roman. Asta și pentru că numai a campanie electorală nu aduce ceea ce se întamplă săptămânile acestea. În Valea Jiului, dar și în general, în țară. De fapt, cred că partidele sau alianțele s-au mulțumit să scoată la luptă vehiculele electorale din cele mai cunoscute două palate românești. Palatul Cotroceni și Palatul Victoria. În rest, liniște aproape mormântală. Doar niște afișe ciudățele pe niște panouri sau aiurea și un concert în ploaie. De fapt, în stilul românului, s-au născut și bancuri. Ceva de genul „Care campanie, moncher? E campanie?". Iar această batjocură este, evident, născută din realitate. Niciun pix, nicio găleată, nicio plasă. Doar niște fețe pe afișe, din care greu recunoști câte un politician local sau pe premierul însuși. În rest … niște necunoscuți care par îmbrăcați în haine scumpe. A dracului campanie. Electorală.

De cealaltă parte, spectrul războiului care vine tot mai aproape de granița noastră nu este deloc liniștitor. Mai ales că singurii protagoniști politici care mai joacă pe scena publică, sunt aceiași din cele două palate. Și nu s-au hotărât dacă e nevoie de o premobilizare sau nu. Dacă va fi vreo luptă sau ne predăm direct. Și se joacă cu nervii multor bărbați care nu știu încă dacă să se pregătească sufletește pentru a lua arma în mână sau nu. Scenariul unui război nu e deloc imposibil. Mai ales că apărați de umbrela NATO, politicienii români se rățoiesc la țarul Vladimir Putin. Iar în contextul în care acesta face ce vrea, la doi pași de România, nu știu dacă e cea mai bună politică.

E ca-n bancul în care dormim în pat cu elefantul. Trebuie să avem mare grijă când se întoarce. Pentru că tare nu mi-aș dori să întâlnesc pe stradă niște soldați fără însemne și nici tancuri.

În rest, în România e atâta veselie, că aproape egalează sărăcia. Nu ne întristăm deloc. De nimic. Doar suntem un popor vesel. Poate prea vesel. Cred că doar Dumnezeu ne poate

apăra de un dezastru. Numai că Dumnezeu nu candidează nici la Europarlamentare și nici la Prezidențiale.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 394, 9–15 mai 2014

Noi și Europa

M-a pus Necuratul și am urmărit o dezbatere electorală a unui mare ziar românesc. Deși invitații nu erau fitecine, cele spuse acolo n-au părut a avea nimic din ceea ce m-aș fi așteptat. Zeci de mii de „ă"-uri, mii de fraze fără conținut, sute de dezacorduri și zeci de poticneli au pigmentat cele peste 90 de minute de dezbatere.

Iar pe ansamblu, m-a lovit lipsa lor de persuasiune, de a reuși să transmită ceva consistent. Părea că vorbeau dintr-o lume abstractă. O lume care nu are nimic în comun cu noi, care nu ne reprezintă și nici nu ne va reprezenta. Mesajele erau haotice, neordonate și neargumentate, iar accentele politice din țara noastră își puneau amprenta asupra a ceea ce spuneau. Cam plicticos. Ba chiar foarte plicticos. Nu știu dacă au consultanți, consilieri sau altceva. Dar, e cert că nu se vede. Dar chiar deloc. De aceea e și așa liniște. Așa lipsă de mesaje în piața publică.

E o senzație de luare în ușor (ca să nu spun în balon), de neseriozitate. Sentimentul este că nu se chinuie nimeni să facă mare lucru sau să convingă pe cineva, pentru că oricum vor fi aleși. Iar perspectiva lor nu este întru totul greșită, pentru că, sigur vor vota membrii și simpatizanții partidelor, precum și cei apropiați lor.

De fapt, am remarcat că lideri locali ai diverselor partide nici nu se sfiesc să argumenteze target-urile pe care le au cu aceste date. Adică, ei recunosc deschis că fac campanii doar așa, fără a spera să convingă vreun om obișnuit. Ei pleacă la drum cu gândul că vor lua voturile mamei, soției și, eventual, copilului membrului de partid. Ce politică interesantă!

Cu alte cuvinte, ei recunosc, fără vreo urmă de ascundere, că pozițiile lor de lideri nu sunt câștigate pentru că au o capacitate extraordinară de a aduna voturi, că pot convinge mase mari de oameni să-i voteze. Pe ei sau pe cei girați de ei. Adică își recunosc cumva impotența, anunțând cu surle și trâmbițe că se bazează pe un număr de voturi care înseamnă membrii + familiile acestora. Ce oameni mici, totuși!

În acest zgomot fără conținut, ceva am aflat, totuși. Și anume că USL a murit. Ba chiar e moartă și îngropată. Nu-mi dau seama dacă sunt mulți oameni care se bucură sau care plâng în urma publicării acestei știri. Cert e că au fost infirmate zvonurile conform cărora USL ar trăi. Trăiască, deci, campania electorală!!! Doar așa mai aflăm și noi cine a mai murit, că tot s-au desființat avizierele de profil.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 395, 16–23 mai 2014

Nisipurile mișcătoare din politică

Se spune că în politică lucrurile se schimbă repede, dar se mai spune și că, în orice moment, trebuie să ai pregătite cel puțin două mutări în avans pe tabla de șah. Prima zicere e

aplicabilă și în politica românească. Cine ar fi zis acum șase luni că PNL și PDL vor forma un singur partid, mai ales după ce s-au atacat până acolo că ai fi zis că nu-și vor mai vorbi cel puțin două vieți? Chiar dacă USL-ul n-a fost de la început o construcție durabilă, iar dezmembrarea ei a fost doar o chestiune de timp, nimeni n-ar fi putut paria ca apropierea dintre cele două partide de dreapta se va produce atât de rapid. Aș spune că mesajul alegătorilor a fost bine recepționat de politicienii din cele două partide. Oamenii nu mai vor multe partide mici și minuscule. Ei vor să le fie limpede între cine și cine au de ales. Iar dacă pe stânga lucrurile sunt destul de clare, iar partide precum UNPR există doar pentru a face un anumit joc, pe partea dreaptă, lucrurile stau mult mai rău. Acum, se începe o comasare, care se va finaliza, cel mai probabil cu un partid mare și pe partea acesta.

În ce privește mutările, cred că e foarte greu să se respecte acest principiu, dat fiind faptul că toată politica românească stă pe nisipuri mișcătoare. Iar lucrurile se schimbă mult prea repede. Chiar și acei puțini politicieni de anvergură și strategi care ar vrea să respecte acest principiu se pot trezi foarte ușor că mutările pregătite sunt caduce. Și atunci capacitatea de a te adapta rapid la situațiile noi devine o caracteristică deosebit de importantă. Iar cel care se adaptează cel mai rapid la noile stări de fapt câștigă și cele mai multe puncte sau cele mai importante poziții în interiorul partidului său. Cam asta încearcă și PNL și PDL, precum și liderii acestor partide. Încearcă să se adapteze la noua stare de fapt și la sancțiunea extraordinară dată de electorat pe 25 mai. Numai că realizarea noului partid nu închide cercul, ci abia deschide un drum. Un drum lung, pe parcursul căruia nisipurile se vor mai mișca de multe ori, iar cei care vor conduce noua formațiune vor trebui să își mai demonstreze capacitatea de adaptare de multe ori.

Plus că electoratul de dreapta nu este nici pe departe atât de mare și atât de consecvent precum cel de stânga. Iar acesta are nevoie să fie convins să rămână fidel unei astfel de formațiuni.

P.S. Despre o comunicare convingătoare este de fapt vorba în politică. Însă se pare că sunt foarte puțini cei care înțeleg cu adevărat acest lucru, chiar și după 25 mai. Ceea ce e cam prea mult, totuși.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 396, 6–12 iunie 2014

Nisipurile mișcătoare din politică II

În fiecare an, luna iunie ne amintește de un eveniment care nu ne face nicio plăcere. Sau cel puțin unora dintre noi. Este ca o pată în istoria recentă a României și, totodată, un mister nedezlegat nici la 24 de ani după ce s-a petrecut. Din păcate, este o pată și pe obrazul Văii Jiului, o pată care face ca zona noastră să sufere încă de pe urma acelor imagini. Dacă pata pe zonă va dispărea cu trecerea tipului, pata de pe obrazul României devine enervantă, în fiecare lună iunie.

Devine enervantă și pentru că, încă, nu știm ce s-a petrecut exact, cine și în ce interes a manipulat masele sosite din Valea Jiului, cine este vinovat pentru morții și răniții acelor zile. Acel episod este parte integrantă din trecutul recent și tenebros al acestei țări și al originalei noastre democrații. Și mai trist este că nu este singurul mister, mai avem multe altele. Unele legate chiar de momentul nașterii democrației românești, în decembrie 1989.

Deși a trecut aproape un sfert de secol, pata nu s-a șters decât foarte puțin cu trecerea anilor. Lucrurile petrecute atunci par basme cu balauri pentru cei care erau prea mici pentru a-și aminti sau pentru străini. Și cum poate părea altfel decât incredibil să-i povestești cuiva că oamenii erau bătuți pe stradă pentru că purtau ochelari sau barbă, că au fost devastate sedii ale unor partide politice sau că o categorie socială a luat două garnituri de tren și a plecat spre Capitală? Incredibil, de-a dreptul.

Și nu vom scăpa de această pată decât atunci când totul va fi deslușit și când cineva va fi tras la răspundere într-un fel sau altul, pe precedentul torționarilor comuniști, deși pare mai mult decât tardiv. Până când nu se va întâmpla acest lucru, momentul acela nu va fi uitat și ne va urmări în continuare.

Mai există, totuși, o soluție, care însă va mai dura ceva. Este cea a schimbului de generații. Pata va dispărea atunci când cei care vor fi la maturitate vor mai știi doar din cărți despre acel episod negru. Deși pare ceva mai îndepărtată, acesta pare să fie singura soluție viabilă. Așadar, vom mai sta cu pata pe obraz încă multă vreme de acum încolo.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 397, 20–26 iunie 2014

Comunicarea publică de râs

Am asistat la începutul acestei săptămâni la un exercițiu de comunicare publică organizat de unul dintre cei mai tăcuți primari din Valea Jiului, Ilie Păducel. Conferința de presă, căci despre un astfel de exercițiu de comunicare publică e vorba, a fost gândită ca un moment de sărbătoare, ca un moment de bilanț. Pe logica dacă tot organizăm o conferință de presă să spunem totul o dată. Să nu ne obosim de mai multe ori. Au fost de față toate notabilitățile Primăriei Orașului Petrila (de fapt nu toate, a lipsit chiar purtătorul de cuvânt), iar prezidiul a fost format, contrar regulilor, din patru persoane. Și, surpriză, au vorbit toate. Ba chiar numărul oficialilor a fost mai mare decât cel al jurnaliștilor prezenți. S-a văzut limpede că totul a fost forțat. Că dorința primarului Petrilei de a vorbi cu presa nu este una naturală, că este la fel ca și relația pe care acesta o are cu reprezentanții mass-media.

Cred că de undeva de la începutul acestui an primarul Păducel își tot exprima dorința de a-și îmbunătăți prestația media. I-a luat șase luni până să facă pasul, iar când l-a făcut a fost un fiasco organizatoric. Aaaa, și n-am zis nimic de conținutul transmis mediei. A fost un amalgam de cifre statistice, denumiri ciudate gen Cap de Linie Lonea, sume spuse mai mult sau mai puțin greșit, precum și nume de miniștrii care nu mai sunt de mult în funcții, dar cu care edilul s-a întâlnit „într-o audiență".

Ce n-a înțeles mai marele de la Petrila este că nu este suficient să vrei să faci ceva din Pași-n Crăciun, ci trebuie să și știi cum trebuie făcut. O comunicare publică pertinentă trebuie să fie firească, nu ca o aglomerare umană fără noimă. Trebuie să ai cu adevărat ceva de transmis, ceva care să fie interesant pentru opinia publică, chiar și pentru cea din Petrila. Categoric, nu poate fi viabilă o comunicare publică semestrială, în care oficialii să fie mai numeroși ca ziariștii, iar subiectele neinteresante să curgă fluviu. La fel ca și activitatea politică a primarului, și comunicarea trebuie să fie continuă. Pare greu, nu?

În loc de concluzie, pot să spun că am văzut ceva mai nefiresc în zona comunicării publice doar la Complexul Energetic Hunedoara, unde directorul general Aurel Niculescu a citit

de pe foaie un răspuns adresat unui ziarist care nici nu se afla în sală. Primarului Ilie Păducel îi doresc să mai încerce să comunice public. Poate până la urmă învață s-o facă și pe asta.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 398, 4–10 iulie 2014

Bună pentru România, ineficientă la nivel local

Oameni cu informații foarte bune susțin că lupta anticorupție din România și activitatea Direcției Naționale Anticorupție este sursă de inspirație pentru alte state europene. Mai ales pentru ce s-a întâmplat în ultimii ani. Doar nu credeați că până și acest fenomen numit corupție o fi vreo invenție românească. O, nu. Au și europenii corupții lor, iar premieri la pușcărie nu e chiar o originalitate românească. Însă e de remarcat că e și România sursă de inspirație pentru ceva pe vechiul continent. Nu avem noi autostrăzi și nu ne prea pricepem să atragem fonduri europene, dar suntem buni la prins corupți. Iar prin cancelariile Uniunii Europene se vorbește de România în termeni favorabili, că, în rest, în toate statisticile suntem pe ultimul loc. Sensibilitatea multor țări la corupție a crescut vertiginos în ultimii ani. Mai ales din cauza împuținării resurselor generată de criza economică. Așa s-a ajuns ca fenomenul care pune România pe primele pagini ale marilor ziare din Europa să fie considerat o amenințare la securitatea Uniunii Europene. Astfel că, e de așteptat ca pui de DNA să fie creați și prin alte state.

Această stare de fapt contrastează foarte mult cu percepția de la nivelul comunităților mici, unde cetățeanul are senzația – destul de aproape de adevăr – că de corupții de la nivel local nu se prea atinge nimeni. Presa scrie aproape zilnic despre fapte care pot fi prinse oricând între copertile unui dosar penal, dar, cu toate astea, nu se întâmplă nimic. Marea corupție este un fenomen foarte grav (și mă refer la corupția de la nivel guvernamental sau ministerial), dar corupția medie și mică este parcă și mai gravă (și aici mă refer la corupția de la nivel local). Cu atât mai mult cu cât acest gen de corupție este mult mai bine percepută de către cetățeanul obișnuit. După ani de inactivitate în structurile locale, șefii DNA par că au trecut la acțiune. Și îi înlocuiesc pe șefii structurilor teritoriale, îi cheamă la București sau îi rotesc între ei. Nu trebuie să fii Einstein ca să înțelegi că la o structură de unde n-a ieșit niciun dosar de răsunet e o mare problemă, adică acea structură fie e coruptă, fie e formată din oameni care nu se pricep. Ca multe alte lucruri și lupta împotriva corupției are un caracter dual. Adică, într-un fel se întâmplă lucrurile la nivel mare și cu totul altfel la nivel mic. Sper să nu treacă multă vreme și să putem vorbi despre același fenomen și de aceeași apreciere a europenilor și atunci când vom auzi de dosare ale DNA în care sunt prinse nume ale unor oameni cu mare notorietate locală. Abia atunci vom putea spune că DNA este o sursă de inspirație și pentru societatea românească.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 399, 25–31 iulie 2014

Tranzacții cu voturi și politică primitive

Am citit deunăzi un articol în care primarii PSD din Valea Jiului își luau singuri obiective în ce privește voturile pe care le vor strânge pentru partidul lor la alegerile prezidențiale. Ei acreditau ideea, fără nicio urmă de nuanță, că vor aduce în tolba partidului între 50% și 70% din voturile exprimate în orașele pe care le păstoresc. Într-un context în care guvernarea PSD n-a adus niciun beneficiu acestei zone, iar politicieni din vechea guvernare sunt primiți ca niște VIP-uri în Vale.

Personal, cred că, fie și doar din decență, n-ar fi trebuit să anunțe cifre, ci ar fi trebuit să aplice o formulă de discurs standard gen „voi face tot ce depinde de mine", bla, bla, bla. Dar lecția decenței n-a fost predată la școlile unde au umblat acești politicieni. Ei vorbesc despre voturile cetățenilor pentru o altă persoană decât ei de parca le-ar avea în buzunarul de la piept. De altfel, nu este prima dată când acest model de politician de tip vătaf iasă în spațiul public. Și, din păcate, nu este sancționat de electorat în niciun fel. Mai trist este că nu este sancționat nici de politicienii așa-ziși de opoziție.

Primarii fac aceste declarații și pentru că au ajuns să creadă că au de-a face cu un electorat captiv, care va face întotdeauna ce îi vor cere ei. În multe cazuri este adevărat și lucrurile funcționează în acest fel. Iar cei care folosesc astfel de instrumente nu se sfiesc să vorbească public despre ele și să își măsoare performanța politică în procente de votanți și voturi.

De altfel, am tot auzit de-a lungul vremii sintagme de genul „eu fac", „eu dau" din partea multor edili. De parcă ar da și ar face din resursele lor și cu mâinile proprii.

Unii dintre aceștia sunt de atâția ani în funcții încât au ajuns să susțină, la fel ca și Ludovic al XIV-a, „primăria sunt eu". Și nimeni nu se declară indignat de acest discurs.

Toate acestea sunt metehne ale unei politici de tip vechi, a unei politici primitive. Ale unei politici care înlocuiește instrumentele firești de comunicare politică cu cele de tipul celor enumerate mai sus. N-o să auziți niciodată un politician american spunând că, în statul său, candidatul la președinția SUA va lua atâtea voturi. Dacă ar face-o, ar fi considerată o mare jignire adusă electoratului și ar fi sancționat drastic de electori, împreună cu societatea civilă. Aceasta este o politică modernă, o politică făcută într-un spirit cu adevărat democratic. Și nu sunt deloc sigur că voi apuca să văd o astfel de politică în România și mai ales în Valea Jiului. Însă noi toți ar trebui să ne batem pentru a ajunge la acest gen de politică.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 400, 8–14 august 2014

O luminiță

Am scris în dese rânduri despre lipsa de coeziune a societății din Valea Jiului și din județul Hunedoara vizavi de o idee, o situație sau o problemă stringentă. În urma campaniei „Hunedoara suntem noi" pare să se fi făcut un pas înainte. Un pas mic, însă important. Evenimentul care s-a dorit apogeul campaniei, mitingul din fața sediului Complexului Energetic Hunedoara din Petroșani a arătat că oameni care au, dar și care nu au o legătură directă cu Complexul Energetic Hunedoara pot veni laolaltă pentru a transmite un mesaj. Și cred că mesajul a fost transmis. Cu forța a 1000 de oameni, reprezentând o parte a societății hunedorene. A societății civile, aș spune. Este clar că o cu totul altă forță ar fi avut acest mesaj

dacă ar fi fost transmis de 5000 sau 10000 de oameni. Însă este un început bun. Un început promițător pentru ceea ce poate însemna trezirea spiritului de unitate în jurul unei idei, a unei speranțe.

De față au fost politicieni și chiar un primar, cel al Petroșaniului, denumit nu întâmplător capitala Văii Jiului. Însă a lipsit sentimentul că momentul ar fi fost confiscat, așa cum s-a mai întâmplat de-a lungul vremii.

Deși separată de multe interese, presa a dovedit și ea că se poate aduna, într-un moment care poate însemna ceva pentru societatea în care trăim. Acoperirea de care s-a bucurat campania și mitingul au demonstrat acest lucru. Mai este însă loc de mai bine.

Una peste alta, într-un registrul plastic, a părut că am văzut o luminiță. Într-o negură cvasigenerală. Și nu era celebra luminiță de la capătul tunelului, atât de faimoasă spre sfârșitul anilor ’90. Dacă această vâlvătaie va devenit un far al societății hunedorene este foarte greu de previzionat. Și mult mai greu de realizat.

Mai ales că din campanie și de la miting au lipsit cu desăvârșire reprezentanții partidului de guvernământ și aliații lor, știut fiind că o mare parte a societății este fidelă politicii PSD-ului, indiferent de context. Dar de acolo se aude câte ceva doar când nu se înțeleg asupra influențelor la vârful CEH. Tot pe partea aceea este și reacția ministrului Energiei, Răzvan Nicolescu, care beneficiază de un moment oportun pentru a face curățenie la vârful mastodontului hunedorean. Asta dacă strigătele „Demisia! Demisia!” or fi ajuns până la urechile sale. Sau dacă din biroul său de la București poate vedea luminița despre care vorbesc. Vom vedea! Dacă nu se va întâmpla nimic, ca și până acum, nu prea mai sunt scuze.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 401, 22–28 august 2014

Temele publice sunt manipulate

Tot mai mulți români cred că aproape toate temele care generează discuții în spațiul public sunt aduse în prim-plan pentru a acoperi alte dezbateri pe probleme mai grave. Deși nu sunt adeptul teoriei conspirației, înclin să cred și eu să cred că lucrurile stau în acest fel. Este suficient să deschid televizorul și sunt invadat de teme care aproape că nu mă interesează, dar care prin combatanții dezbaterilor și prin numele analiștilor tind să-mi ocupe atenția.

Manipularea temelor publice este posibilă și pentru că nouă, românilor, ne place enorm să ne uităm la televizor. Aș spune că e îndeletnicirea noastră principală. Ca nație. Și mai mult ne place „să ne râdem”. Să putem zice „ce i-a zis-o”. De aceea și războiul mediatic dintre Ponta și Băsescu este atât de delicios pentru mulți. Fie că sunt susținători ai premierului sau ai președintelui, românii apreciază schimbul permanent de replici dintre cei doi. Iar adevărate urale se pot auzi în diverse discuții atunci când ba unul, ba altul sare calul.

De aceea, în România, discuțiile despre starea economică, despre recesiunea în care am intrat iar, despre pașii spre faliment a unor mari unități de genul Complexului Energetic Hunedoara nu au loc. Sau sunt foarte rare. Atât de rare, încât ai crede că nu ne afectează aproape deloc. Ori știm bine cu toții că nu e deloc așa. Însă televiziunile de știri vor show. Pentru că show-ul face rating. Dezbaterile serioase sunt plicticoase pentru marele public. Sunt seci și lipsite de haz. De aceea, în România, politicienii fac parte din showbiz. Apropo, n-am mai auzit nimic de Bianca Drăgușanu. Dar aud zilnic de Victor Viorel Ponta și Traian Băsescu.

Iar mai nou, meciul public se joacă în trei. A intrat și Călin Anton Constantin Popescu-Tăriceanu „Inimă Zburdalnică”. Și ce „ne-am mai râs”. Zile întregi am râs pe tema asta. Că doar nevestele unuia sau altuia sunt un subiect mai atractiv ca nivelul trai, creșterea economică sau card-ul de salariu. Mai ales dacă sunt șase la număr.

A, și încă ceva. A început campania. Nu, nu campania agricolă de toamnă. Campania electorală. Neoficial, desigur. Ați auzit ceva? Are cineva un proiect de țară? Unul pentru creșterea nivelului de trai? Ceva interesant? Nici Neamțul? Nici Nuți? Dar Macovei? Aude cineva?

Nu cred. E mult zgomot, dar teme importante, ioc. Asta da manipulare reușită.

Și eu cu cine votez în noiembrie?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 402, 12–18 septembrie 2014

Inflație de candidați

Funcțiile sunt foarte râvnite în România. Orice funcție. Fie că e vorba despre Primăria Petrila sau despre Președinția României, numărul doritorilor va fi mare. Nu însă și șansele fiecăruia. De altfel, e mai mult decât limpede că numărul voturilor exprimate nu se împarte, în mod egal la numărul de candidați. Ba chiar dimpotrivă. Este un principiul al invers proporționalității. Numărul cel mai mare de voturi se va împărți între primii doi clasați. Iar ceilalți vor împărți restul în numere și procente tot mai mici.

Nu găsesc însă nicio circumstanță atenuantă pentru faptul că numărul doritorilor pentru fotoliul de la Palatul Cotroceni a ajuns la paisprezece. Un număr uriaș. Un număr care exprimă și faptul că încă politica românească nu s-a maturizat. Dacă nu putem încă spera la o cursă în doi ca în Statele Unite ale Americii, erau arhisuficienți un număr de cinci candidați. Ca să fiu indulgent. Însă nicidecum n-ar fi trebuit să depășească zece.

Dar, în politică ca și în viață, nu te poate opri nimeni să te faci de râs. Și mulți dintre cei care se visează președinte se vor face. Uitându-mă la lista candidaților, am avut și un sentiment al întoarcerii în timp. Cam prin anii ’90, când Gheorghe Funar și Corneliu Vadim Tudor erau candidați eterni. Pe vremea aceea, paharele de plastic erau considerate simboluri ale branding-ului politic.

Am avut însă și un sentiment inedit, văzând că omul–televiziune, rămas fără televiziune, Dan Diaconescu, se vrea și la Cotroceni, după ce aproape a rămas fără partid. Dar ce mai contează astfel de chestiuni, dacă dorința e așa de mare. Nici seriosul domn Teodor Meleșcanu nu cred că trebuia să fie pe lista prezidențiabililor, dar probabil că e de la tema ofițerilor acoperiți. De fapt, nici nu era firesc să vorbim atât despre acest subiect, fără să avem posibilitatea să-l auzim pe fostul șef al adevăraților ofițeri acoperiți. Plus că și ieșirea la pensie trebuie să se producă într-un fel.

Sigur că aș putea scrie aproape la nesfârșit despre fiecare dintre cei paisprezece. I-am ales, însă, pe cei mai exotici. Dar la final îmi reconsider poziția și mă întreb: Ce ar mai fi în România dacă n-ar fi atâta circ? Nici dictonul latin cu pâine și circ nu se mai respectă la noi. Asta pentru că și cu TVA mic la pâine, tot mai gustat e circul. Chiar și cel electoral.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 403, 26 septembrie – 2 octombrie 2014

Căldură, profit și politică

De multă vreme se spune că mai-marii de la Complexul Energetic Hunedoara sunt puși politic și că tot ce fac e cu substrat politic. Chiar dacă faptele acestea erau de notorietate, nimeni din anturajul șefimii CEH nu confirmase public acest lucru. A făcut-o săptămâna aceasta directorul Termocentralei Paroșeni, Doru Vișan. El a spus că a fost oprit de Consiliul de Administrație al CEH să participe la licitația pentru atribuirea sistemului de alimentare cu energie termică pentru toată Valea Jiului. Vișan susține că s-a pus presiune pe el ca să garanteze că noua activitate va aduce profit încă din primul an, ceea ce nu și-a putut asuma, în mod evident.

De fapt, în spatele acestei sintagme se ascunde o decizie politică.

Pe de o parte, este o decizie care vrea să lase lucrurile nerezolvate, cel mai probabil, până când vremea se va înrăutăți, iar temperaturile vor scădea și mai mult. Ținta lor foarte probabilă este însă ca problema să se rezolve cu puțin timp înainte de alegeri, astfel încât beneficiarii de energie termică să nu uite acest lucru când vor pune ștampila pe buletinul de vot.

Pe de altă parte, deși sunt social-democrați, conducătorii CEH vor profit dintr-o activitate care are un caracter social pregnant. Nu poți lăsa oamenii fără căldură iarna. Iar, profitul nu este o paradigmă după care să funcționeze această entitate, ba chiar dimpotrivă. Pierderea și datoriile acumulate sunt paradigmele după care a funcționat CEH, încă de la înființare.

Prin urmare, e destul de straniu modul în care se face până și politică la nivelul Complexului Energetic. Asta și pentru că, o acțiune politică eficientă ar trebui să presupună și o comunicare publică exemplară, ceea ce chiar nu putem spune că are această entitate. Este însă de remarcat modul în care se pune problema, într-o zonă în care problematica socială a cântărit întotdeauna foarte greu în luarea deciziilor. Iar cu o astfel de temă nu cred că se pot face jocuri politice fără să fii sancționat.

Despre memoria scurtă a votanților din zona noastră nu cred că putem vorbi aici. Poate și pentru că orice s-a întâmplat de-a lungul vremii, partidul care guvernează astăzi România s-a putut mândri cu rezultate excelente aici. Rămâne însă important că politica, profitul și căldura din casele oamenilor pot fi puse împreună de către decidenți cu funcții înalte.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 404, 3–9 octombrie 2014

Momentul zero al reformei clasei politice

Dacă aș fi politician, aș face un afiș pe care aș scrie data de 2 noiembrie 2014, iar dedesubt aș mai scrie: Momentul zero. Și l-aș lipi în toate sediile partidelor, pentru aducere aminte. Cum nu sunt, nici afișul nu va apărea și nici ziua de 2 noiembrie nu va fi considerată Momentul zero. Explic.

Politica românească are câteva caracteristici care au adus-o în situația de astăzi. În mare parte, partidele sunt entități goale. N-au doctrine, n-au proiecte, n-au sistem și, mai ales, n-au cadre. Nu au oameni pentru că nu-i pregătesc. Iar lipsa unor oameni pregătiți se vede la alegeri prin calitatea candidaților, care vin cu tot felul de cadavre în dulap, și a staff-urilor acestora, care sunt formate din oameni slabi. Efectele se văd în numărul tot mai mare de

oameni care decid să rupă cu totul legătura lor cu politica, votul. Singurul liant între lumea politică și societate rămâne presa. Ea aduce aproape zilnic noi elemente care îndepărtează și mai mult omul de rând de politicieni. Mocirla politică este tot mai mare și mai ineficientă. Însă nu cred că vreun politician, vreun grup de politicieni sau, de ce nu, chiar un partid sesizează acest lucru.

După mine, alegerile de la 2 noiembrie ar trebui să fie momentul de schimbare al clasei politice. Momentul de schimbare a paradigmei după care funcționează această clasă. Adică, politicienii să nu mai fie, în mare parte, urechiști și speculanți, ci oameni pregătiți să ocupe funcții politice de niveluri mai mult sau mai puțin înalte, din toate punctele de vedere. Emoțional, al discursului, al carierei. Adică fără sincope și vulnerabilități, fără poticneli și gafe nenumărate.

Postura de candidat la Prezidențiale, spre exemplu, nu trebuie să mai fie o întâmplare, ci o chestiune știută cu multă vreme înainte. O chestiune pregătită. Un final de drum știut și bine apreciat. O astfel de construcție nu ar trebui să fie una particulară, ci una generală. Cu selecții și training-uri, cu internship-uri și job shadowing. În țările cu democrații avansate, există guverne din umbră, iar școlile politice de vară sunt școli politice adevărate. La noi e mult amatorism, întâmplare și discursuri sforăitoare, care nu mai interesează pe nimeni.

Fiți, așadar, fără grijă, momentul zero e doar unul imaginat de mine. Nu se va schimba nimic. Totul va fi la fel și în continuare. Deci, haideți la vot, fraților! Dacă aveți pe cine vota.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 406, 7–13 noiembrie 2014

Toleranță zero pentru politicienii aroganți

Am scris în seara alegerilor din 16 noiembrie pe blogul meu articolul „Aroganța l-a învins pe Victor Ponta". Zilele au trecut, dar premierul a ținut foarte mult să mă confirme. Și m-a tot confirmat.

De fapt, el o tine pe această parte încă de la episodul cu barca trasă de pompieri și nu reușește să iasă din această logică. Nu se dezice nici după cea mai cruntă lecție politică primită din partea românilor.

Episodul vacanței pe tărâmuri exotice vine să confirme această impresie, dar mai ales reacția după revenirea în țară. Deși a avut posibilitatea de a învăța din plata pe care a achitat-o mentorul său Adrian Năstase pentru același păcat al trufiei, Ponta pare să facă aceleași greșeli cu o nonșalanță demnă de o cauză mai bună. Nu vrea și pace să-și schimbe stilul de viață și de a face politică. Iar acest lucru înseamnă că nu a învățat nimic din lecția predată de popor la 16 noiembrie 2014.

Lecția aceea a sunat cam așa: „Toleranță zero față de politicienii aroganți" și l-a avut ca principal exponent pe premierul Ponta. Evident, nu este singurul politician cu un astfel de comportament. Însă, un bun politician va înțelege mesajul transmis și nu se va lăsa pradă sancțiunii electorilor săi.

Niciun electorat nu seamănă cu altul, însă la nivel național, în prima linie a politicii românești nu cred că aroganța mai poate fi o opțiune. Iar cine mai are o urmă de luciditate politică înțelege asta.

Aroganța a devenit și mai vizibilă după ce președintele ales Klaus Iohannis s-a comportat normal, deși mulți ar fi țopăit sau ar fi avut excese de toate felurile. Pentru că a fost ales, Iohannis nu și-a schimbat stilul de viață liniștit și nici n-a căzut pe panta aroganței, deși poate ar fi fost oarecum îndreptățit.

Primul politician român atipic a ajuns primul om în stat, fie și doar pentru că a dovedit că e un om normal, un om ca toți oamenii. Fără excese și fără epatări. Iar românilor le-a plăcut asta. În special diasporei, care este mai învățată cu modestia decât suntem noi cei care trăim aici.

Revenind la premier, am prezis în articolul amintit că, după sancțiunea electoratului, va fi sancționat și de propriul partid. Cred în continuare că așa va fi și aștept să fiu confirmat și de data aceasta. Pentru că, în politică, eșecurile se plătesc mai devreme sau mai târziu. Și nici chiar excepționalul Ponta nu face excepție.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 407, 28 noiembrie – 4 decembrie 2014

Politica de cadre

Politica românească este tributară celor care s-au angrenat în ea din 1990 încoace. Și chiar înainte. Mulți dintre cei pe care îi numim în genere politicieni nu fac cinste polis-ului, însă s-au aciuiat pe la unele partide și nu-i mai vezi plecați nicicum.

Unul dintre mesajele transmise de români pe 16 noiembrie a fost că își doresc altfel de politicieni. Și nu puțini au fost cei care l-au votat pe Klaus Iohannis, tocmai pentru că era altceva. Nu venea din politica ultimilor 25 de ani și nici dinainte.

Se pare, însă, că mesajul nu a fost pe deplin înțeles. Și chiar în echipa cu care președintele ales vrea să preia Cotrocenii s-au strecurat nume care stârnesc oprobriul public. Un oprobriu atât de important, încât o serie de intelectuali de seamă ai acestei țări au crezut de cuviință că trebuie să-i scrie lui Iohannis. Și cum să-i scrie altfel decât în văzul tuturor românilor.

De fapt, problema este una foarte importantă. Partidele sunt organizații destul de reticente la nou. Foarte puțini tineri și oameni de calitate au reușit să pătrundă în aceste organizații și au devenit notabili. Mulți tineri promovați de partide s-au dovedit mai vicioși decât „bătrânii". Partidele nu au, cum se spunea înainte de 1989, o politică de cadre. O politică bazată pe meritocrație și pe calitate. Deși au preluat multe de la Partidul Comunist Român, se pare, că aceasta a fost uitată cu desăvârșire. Sau poate nici nu s-a dorit să se lucreze la acest gen de politică.

Mulți politicieni au o frică teribilă că va veni cineva mai bun și le va lua locul. De aceea, sunt promovați mulți tineri controlabili și labili, dar capabili să execute ordinele cele mai jegoase. Mulți dintre aceștia n-au niciun Dumnezeu și asta se vede. Iar dacă cumva, printr-o neatenție a cuiva, a ajuns să conteze și vreun politician nou valoros, el va fi mazilit într-un timp foarte-foarte scurt. Iar istoria recentă cunoaște multe exemple.

Ori schimbarea clasei politice trebuie să înceapă cu o nouă politică de cadre. Una adevărată. În care să conteze alte valori și nu capacitatea de a fi un bun executant și un yesman desăvârșit. Până acolo mai e, însă, cale lungă. Mai ales că acum e iarnă și nu înmugurește nimic. Nici măcar în viitoarea echipă a președintelui.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 408, 5–12 decembrie 2014

Politică și imprevizibilitate

Literatura de științe politice ne învață că un politician bun trebuie să-și facă o strategie care să prevadă poziționări cu cel puțin două mutări înainte de situația de pe tabla de șah imaginară. În România, pare că acest principiu nu se aplică. Iar ceea ce se întâmplă dovedește tot mai des că lucrurile stau așa.

Nici nu e nevoie să ne îndepărtăm prea mult de zona noastră pentru a avea un astfel de exemplu. E suficient să aruncăm un ochi pe ceea ce se întâmplă la vârful conducerii Consiliului Județean Hunedoara, fapte ce au generat deranj și în organizația județeană a PNL.

La începutul lunii decembrie, când Direcția Națională Anticorupție decapita județul, vicepreședintele CJH Tiberiu Balint își prezenta demisia. La începutul lunii ianuarie, însă, Balint profită de faptul că forul județean nu se întrunise să ia act de demisia sa și să vacanteze locul și renunță la demisie.

Între cele două gesturi, conform principiului „Ridica-te tu, ca să mă așez eu", colegii de partid ai celui menționat au și nominalizat o altă persoană care să-l înlocuiască. Ba mai mult, noul vice, în persoana doamnei Vetuța Stănescu, o ilustră necunoscută pentru alegătorul hunedorean, se vedea deja cu prerogative de președinte de ditamai consiliu județean.

Revenirea lui Balint i-a aruncat pe liberali într-o situație din care nu prea știu cum să mai iasă. Iar cei care conduc acum partidul se joacă cu cartoful fierbinte, lipsindu-le experiența politică pentru gestionarea unei astfel de situații alambicate.

Povestea demonstrează clar că o strategie coerentă este greu de conturat, în politica românească. Că oportunitățile extraordinare de la care unii ar putea începe să se simtă politicieni adevărați se pot răsturna chiar înainte să te așezi pe scaun. Iar dacă politica românească a reușit să pervertească multe concepte bune din alte culturi politice, acum pare că nici instituția demisiei nu mai e ce a fost. Ea a devenit o treabă eminamente românească, adică poate fi depusă și retrasă după cum dorește subiectul.

Rămâne totuși idea că imprevizibilitatea politicii românești nu e deloc prielnică nici curățirii clasei politice, nici profesionalizării acesteia. Ba chiar și strategiile sunt pe termen foarte scurt, acolo unde sunt, pentru că lucrurile se schimbă cu o viteză foarte mare. Ceea ce nu se poate spune despre situația generală a acestei țări.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 410, 16–22 ianuarie 201

Avem un consiliu județean. Cine îl dorește?

Nici nu s-a uscat bine cerneala pe sentința care consfințește sfârșitul politic al lui Mircea Moloț, ca au și început unii să-și frece mâinile de bucurie. Și-le freacă așa de tare, încât a început să se audă și în spațiul public. Mai exact, abia așteptau să sune telefonul sau să apară un microfon prin preajmă să poată exhiba public dorința pentru încă o campanie electorală.

Pesediștii, liberalii, ba chiar și peremiștii văd o oportunitate extraordinară de a câștiga un post deosebit de important. Au ei însă un candidat pregătit? Nu. Niciun partid. Dar oamenii vor postul. Și, cred ei că este suficient.

Declarațiile lor triumfaliste arată cât de tributari sunt toți modului în care au făcut politică până acum. Vorbesc mult și prost despre ce vor ei, fără a se apleca câtuși de puțin și asupra a ceea ce vrea cetățeanul. Pentru că, în opinia lor, cetățeanul nu contează. El poate fi manipulat, cumpărat și folosit pentru a vota cum vor ei.

Aceasta este dovada că n-au învățat nimic din ceea ce s-a întâmplat în 16 noiembrie 2014. Și nici nu vor învăța nimic. Ei știu un singur mod de a face politică și de a comunica politic. Să revendice ce cred ei că li se cuvine. Le-a mers. Nu știu însă dacă o să le mai meargă.

Pentru ei, alegerile pentru poziția de șef de județ sunt ca un târg de țară. Un iluzoriu precupeț, care are în desagă postul, vine la târg și strigă cât îl țin plămânii că are un post înalt. Îi îndeamnă pe toți gură-cască să își exprime dorința de a avea un astfel de post. De parcă primul care își anunță dorința îl poate lua și duce acasă. Evident, nu durează mult și se aud voci. Vreau eu! Ba, vrem noi!

Metafora aceasta explică foarte bine situația actuală a scenei politice hunedorene. Și chiar dacă lucrurile stau așa, cu siguranță unul dintre aceștia sau, poate, cu ajutorul lui Dumnezeu, unul mai bun ca ei, va fi președintele Consiliului Județean Hunedoara. Iar atunci nu vom mai putea face nimic. Acum, încă putem.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 411, 30 ianuarie – 5 februarie 2015

Adio, Niculescu!

Avalanșa de știri de la nivel național și local a făcut să treacă aproape neobservată o știre foarte importantă pentru Valea Jiului. Cel mai slab director general din istoria mineritului din zona noastră și-a dat, în sfârșit, demisia. A fost nevoie de prea multă vreme, de eșecuri imense și de foarte multe articole de presă pentru ca Aurel Niculescu să se dea dus din funcție.

Cel mai probabil, acesta nu s-a gândit niciodată că ar putea ajunge pe o funcție atât de înaltă, iar când s-a văzut cocoțat acolo i-a venit foarte greu să plece. De fapt, vina sa de a se ține de scaun și de salariul de 20.000 de lei este cumva mai mică decât a acelora care l-au propulsat în acea funcție.

Și nici că s-ar fi putut o alegere mai proastă, dacă avem în vedere situația în care a ajuns Complexul Energetic Hunedoara.

Dar să fiu mai explicit. Cel mai mare angajator din județul Hunedoara este la un pas de moarte clinică, ceea ce l-a făcut foarte nepopular până și în ochii reprezentanților Fondului Monetar Internațional. Văzând cifrele, aceștia au cerut nici mai mult, nici mai puțin decât restructurarea până la lichidarea acestuia.

Totul după ce Niculescu &Co. n-au putut întocmi o documentație de viabilizare în care să prezinte soluții pertinente pentru ieșirea din situația gravă în care se găsește mastodontul. În zadar s-a chinuit Stamin Purcaru să îmbunătățească documentația, că n-a reușit. Niculescu nu putea produce mai mult. Nu avea cum. De altfel, Purcaru a cedat primul și a părăsit poziția de președinte al Consiliului de Administrație, după ce un secretar de stat a râs de documentul pregătit pentru discuțiile cu reprezentanții FMI.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 412, 13–19 februarie 2015

Globalizarea de pe strada mea

Se credea, deunăzi, că presa locală nu trebuie să scrie despre subiecte naționale și/sau internaționale. Și e foarte probabil faptul că ar fi foarte greu să găsească elemente inedite pe care să le aducă în fața publicului. Ceva de genul cămașa mi-e mai aproape de piele decât sacoul.

Cu timpul, însă, lucrurile s-au mai schimbat. Globalizarea a impus o altă stare de fapt.

Politica mare coboară deseori până la nivelul comunității locale. Arestările fac rating si în blocul meu, la fel cum întâlnirea dintre Putin și Orban (președintele rus Vladimir Putin și premierul ungar Viktor Orban) a fost interesantă și pentru vecinul de pe cealaltă scară.

Iar pentru că ne face sau nu gaură în buget, ne interesează mai mult și prețul barilului de petrol. Ne-a produs o emoție pozitivă momentul în care prețul benzinei a scăzut sub 5 lei și ne-am enervat teribil când acesta a revenit la valorile dinainte.

Fără să tropăie prea tare, globalizarea a intrat în viețile noastre și ne-a devenit a doua cămașă sau poate puloverul.

Sigur, că o groapă de pe traseul meu zilnic, în care există posibilitatea să dau cu roata, este mai interesantă decât cursul euro-leu din ziua respectivă, însă iminența unui război anulează multe dintre lucrurile mărunte. Mai ales că, acum, războiul are o caracteristică nouă. El și urmările sale pot fi vizibile pentru marele public aproape în timp real, datorită progresului tehnologic. Și televiziunilor de știri.

Imaginile din al Doilea Război Mondial nu mai au același impact emoțional ca și distrugerile generate de război în Estul Ucrainei. Donbass-ul nu este în Valea Jiului și nici măcar în județul Hunedoara. Și totuși ne interesează ce se întâmplă acolo pentru că aria noastră de interes a crescut foarte mult. Societatea s-a modificat și și-a lărgit potențialul informativ.

Din păcate, senzația mea este că nu întotdeauna politicienii înțeleg acest lucru și se adaptează mai greu la această stare de fapt. Este, de altfel, și foarte greu ca politicienii de nivel local să folosească în comunicarea lor (dacă ar exista comunicare în adevăratul sens) aspecte ale globalizării. Mai ales că mulți dintre ei nu sunt în stare să acopere subiectele de nivel local.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 413, 27 februarie – 5 martie 2015

Stigmatul continuă, prețul se plătește

Redeschiderea Dosarului Mineriadei din iunie 1990 a repus pe scena dezbaterilor publice tema mineriadelor. Fără să fi reușit să scape de acest stigmat, Valea Jiului revine pe buzele tuturor comentatorilor politici și în toate talk-show-urile momentului de la televiziunile de știri și nu numai. Imaginile de la cea de-a doua mare manipulare a începutului democrației românești (prima fiind la Revoluție) rulează cu nesaț pe toate ecranele. Am văzut deja de zeci de ori cuvântarea lui Ion Iliescu de la Romexpo, în care le mulțumea minerilor „încă o dată" pentru solidaritatea de care au dat dovadă venind să restabilească ordinea în Capitală.

Fără să vreau să mă pronunț în vreun fel asupra laturii juridice a ceea ce s-a petrecut atunci, rămâne această componentă de imagine care dăunează foarte tare Văii Jiului.

De parcă involuția care s-a produs din punct de vedere economic în ultimii ani și stigmatul de care zona a „beneficiat” în fața investitorilor români și străini, n-ar fi fost de ajuns, acum minerii Văii Jiului, rămași mult mai puțini ca în ’90, redevin subiecte de discuție în toate mediile. Se dovedește „încă o dată” (am început să iau din ticurile verbale ale lui Ion Iliescu) că socotelile neîncheiate la vremea lor și amânarea la infinit a aflării adevărului se răzbună, la un moment dat. Și întotdeauna există și victime. Unele directe, dar și unele colaterale. Iar Valea Jiului se încadrează ușor la cele colaterale. Chiar dacă au trecut deja 25 de ani de la momentul care a impus în limba română cuvântul „mineriadă”.

Cât de mare va fi prețul pe care zona noastră îl va plăti „încă o dată” este destul de greu de estimat. Spun asta pentru că deja a plătit enorm. A plătit până la ajungerea în pragul critic. Avem un urmaș al fostei regii care se află la o jumătate de pas de colaps, investitorii au ocolit zona de parcă ar fi fost blestemată, proiectele guvernamentale de infrastructură au lipsit aproape cu desăvârșire, iar, în consecință, depopularea se produce continuu de mulți-mulți ani de zile. Ce ar mai putea plăti Valea ar fi o închidere totală sau transformarea acesteia într-o zonă de relaxare fără o viață socială de sine stătătoare. Un loc în care poți veni cel mult, iarna, să-ți încarci bateriile. Dacă va mai vrea să vină cineva. Nu suntem oricum departe de acel moment.

Prețul plătit este însă mult prea mare. Și e cu atât mai trist cu cât putem susține fără frica de a greși că este plătit în urma unei manipulări. Iar manipulările au efecte adverse extrem de dureroase.

În cazul nostru aceste efecte nu au fost suferite de autori, ci de cei manipulați.

Nedreaptă țară!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 414, 13–19 martie 2015

Civilizația societății ține de cum își gestionează deșeurile

Tema deșeurilor a revenit timid în atenția publică, în ultima vreme. Fără să fi existat o dezbatere serioasă pe această temă importantă, subiectul a intrat cumva pe furiș în spațiul public. Reprezentanții Consiliul Județean Hunedoara, cel care implementează un proiect de câteva zeci de milioane de euro, nu s-au priceput să promoveze o discuție serioasă în spațiul public pe această temă. N-au făcut-o din nepricepere, în special după ce Mircea Moloț, de acum fostul președinte al CJH, a pierdut lamentabil bătălia pentru amplasarea unei gropi ecologice la Petrila. Ineficiența și imobilismul comunicațional al lui Moloț a dus la rezultatul deja cunoscut, în care politicienii din Petrila l-au bătut pe Moloț ca pe un amator de duzină.

Proiectul a mers, însă, mai departe. Iar astăzi, deși se află într-un stadiu relativ incipient, se vorbește despre finalizarea gropii ecologice de la Bârcea, în care ar urma să ajungă însă o mică parte din deșeurile generate de comunități.

După ce proiectul va deveni realitate, accentul principal va cădea pe colectarea selectivă a deșeurilor. Un demers de conștientizare a populației din județul nostru trebuie bine ticluit și va fi unul de durată. Iar cine crede ca e treabă ușoară se înșală amarnic.

Cred că problema deșeurilor și a ce se va întâmpla cu ele în viitorul apropiat ar trebui să fie într-o dezbatere aproape continuă. Asta și pentru că se spune că gradul de civilizație al

unei comunități se măsoară și prin modul în care rezolvă problema deșeurilor. Ori dacă la noi se vorbește atât de puțin, putem spune că suntem o societate civilizată?

Dacă încă ne jucăm de-a alternativele, într-o formă sau alta, putem spune că problema este rezolvată? Iar aici un senator, rămas singur pe terenul de joacă politică, încearcă să facă valuri și să ocupe spațiul public cu un așa-zis proiect considerat de mulți de-a dreptul fantezist. Însă, încercarea de ocupare a spațiului nu poate fi blamată intru totul. Omul a simțit că tema poate suscita interes și s-a agățat de ea, în speranța că va câștiga capital electoral.

Nu vreau să fiu pesimist. Însă, consider că, dacă nu ar fi fost o problema de mediu reglementată de Uniunea Europeană, am fi avut încă și ar fi fost exploatate vechile gropi de gunoi. Ceea ce nu dă o imagine deloc pozitivă comunităților și gradului de civilizație a acestora. Și mai mult decât atât. UE ne dă și banii pentru rezolvarea problemei. Ba chiar și pentru dezbaterea legată de colectare și diseminarea informațiilor proiectului. Numai că, cei care au câștigat banii aceia nu se îngrămădesc încă să-i pună să lucreze. Iar vectorii de imagine și purtătorii de mesaj nu suplinesc nici ei această lacună. Așa că senatorul amintit zburdă liniștit. Dezbaterea este însă mai mult moartă decât vie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 415, 3–9 aprilie 2015

Se pregătește gongul pentru ultimul an

Nu mai e deloc mult și vom intra în turnanta mandatelor din autoritățile locale și județene. Mai exact, intrăm în ultimul an înaintea alegerilor locale din 2016.

Un an poate fi suficient, însă poate fi și puțin. Depinde de perspectivă.

Pe de-o parte, cei care se află în funcții nu sunt prea îngrijorați. Dacă și-au organizat bine primii trei ani ai mandatului, nu au emoții aproape deloc. Mai ales că, așa-zisa Opoziție este mai mult moartă, decât vie, în marea majoritate a localităților și, de asemenea, la consiliul județean.

Aici partidele joacă un rol minimal, în special cele care dețin primari și majorități în consiliile locale. Discuția care s-ar putea purta ar fi legată doar de persoane și foarte puțin de partide.

În opoziție, unde rolul partidelor ar trebui să fie mult mai însemnat, pare să se manifeste o tendință de copiere.

De fapt, senzația mea este că, în general, partidele sunt complet nepregătite. Dacă la cele care dețin puterea rolul mobilizator le revine primarilor și celor din jurul lor, la partidele de opoziție putem vorbi cu ușurință despre o letargie cvasiunanimă. Un caz de studiat este cel al PNL-ului. Acest partid, devenit nou și mare, în viziunea unora, nu strălucește deloc în această perioadă. Deși cu toate scandalurile de corupție, încă deține consiliul județean și organizații, lipsește prelung din spațiul public.

Există, totuși, mici construcții de imagine, care sunt legate foarte mult de persoane și foarte puțin de partid, acolo unde există o cât de mică credibilitate. În rest, e mai mult liniște și pace. De fapt, liderii acestui partid par împăcați cu situația actuală, când niciun primar din Valea

Jiului nu este de sorginte liberală, și nici nu se preocupă câtuși de puțin de pregătirea unor oameni care să aibă șanse reale pentru o astfel de poziție. La PSD, lucrurile stau altfel.

Până acum, voturile au venit inerțial. În unele locuri, vor continua să vină. Însă miza acestuia ar fi o modernizare serioasă. Însă acest procedeu se lasă așteptat de ceva vreme și pare că nici nu va veni curând. Nu pare că ar avea de ce să existe sentimente de îngrijorare și nici nu cred că există. Mai ales că electoratul tradițional al pesediștilor nu poate fi schimbat prea ușor.

Când pesediștii vor înțelege și nevoia de comunicare publică, atunci vom asista cu toții la o revoluție politică cu adevărat, însă nu pare că vor fi surprize în acest sens. Controlul pe care partidul îl are în multe structuri nu previzionează schimbări de niciun fel. Mașina lor electorală a funcționat de multe ori și va funcționa și în 2016.

În loc de concluzie, aș spune că partidele nu joacă încă rolul pe care ar trebui să-l joace în societate. Participarea publică a acestora este extrem de redusă, iar acest lucru nu va atrage niciodată o potență reală a acestora. Vor avea, în continuare, nevoie de locomotive (a se citi lideri cu funcții) care să le tragă după ei. Pentru că în afara acestora, partidele reprezintă, astăzi, puțin, foarte puțin.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 416, 24–30 aprilie 2015

Sexgate-ul și politica

Politica românească are o cotă importantă de scandal. La noi, în fiecare zi izbucnește un scandal politic. Sigur că, cele mai multe sunt scandaluri de corupție, legate de sifonarea unor bani publici de către cei aflați în funcții.

Însă nu ducem lipsă nici de scandaluri sexuale. Chiar deloc. Iar cunoscătorii știu că sexgate-ul (scandalul sexual) este forma nimicitoare a scandalului. E firesc să fie așa și așa e în toată lumea. Prin urmare, trebuie să fie așa și la noi

Ultimul caz de acest gen este cel al primarului Ieșilor, Gheorghe Nichita. Un caz în care n-au apărut încă amănunte din dormitorul primarului și al amantei cu mulți ani mai tânără, însă a reieșit o practică ieșită din comun din afara cuibușorului lor de nebunii. Rănit de refuzul femeii de a se căsători cu el, Nichita folosea Poliția locală s-o urmărească și clanurile de interlopi s-o intimideze. Se pare că experiența de viața și cea de politician n-au mai valorat nimic în fața farmecelor femeii de 33 de ani.

Nu putem știi cum se va finaliza acest caz, cert e că deja edilul ieșean a plătit prețul unei vizite la DNA. Însă problemele de imagine nu se vor încheia aici. Ele vor continua și se vor mări exponențial, odată cu apariția amănuntelor din relația celor doi. Considerat un primar puternic și un politician care n-a avut până acum probleme mari de imagine, Nichita va avea de dus un scandal care îi va afecta serios cariera. Și i-o poate chiar încheia. Iar anul viitor sunt alegeri. Locale. Iar primarul va da piept cu electoratul și cu opoziția, câtă o mai fi existând.

Caracteristica principală a sexgate-ului este că acaparează rapid opinia publică, se întinde ca o molimă și se șterge foarte greu. Sexul este în top trei știri care fac audiențe importante, alături de accidente și arestări sau rețineri. În mod normal, politicienii ar trebui să știe aceste lucruri. După libertate și implicarea în scandaluri financiare, ei ar trebui să se păzească foarte bine pentru a se ține departe de scandalurile sexuale. Însă printre multe alte lucruri care le lipsesc politicienilor români se numără și acesta.

În mod cert, sexgate-urile izbucnite până acum reprezintă doar o mică parte din amantlâcurile în care sunt implicați politicienii. Amanta sau amantele sunt, de fapt, must have-ul

tuturor celor care dețin funcții importante și au pe mână putere, bani și oarecare influență. Nu ești politician adevărat dacă nu ai cel puțin o amantă care să lucreze în instituția condusă de tine, își spun, probabil, politicienii.

Până acum, acest tip de scandal n-a fost prea prezent în spațiul public românesc, însă se pare că vor fi schimbări în acest sector. Să fie oare momentul emancipării amantelor sau al societății românești?

Lucrurile nu sunt încă clare, dar e foarte posibil ca în anii viitori să avem tot mai multe astfel de scandaluri. Iar creșterea numărului sexgate-urilor va mări și mai mult apetitul publicului pentru ele. Nu că astăzi nu ar fi deja destul de gustat spectacolul.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 417, 8–14 mai 2015

Un proiect pentru societatea hunedoreană

Urmăresc de ani buni scena politică hunedoreană, însă n-am înțeles niciodată de ce nu a existat nicicând un proiect pentru societatea hunedoreană, în totalitatea ei.

Niciun lider și niciun partid n-au fost inspirați să pregătească și să inițieze un astfel de proiect, la care, în timp, să se alăture și alte forțe, fie politice, fie ale societății civile. Iar acest lucru se simte din plin.

Pentru unii simandicoși, trebuie să explicitez termenul de societate civilă. El nu înseamnă doar organizații neguvernamentale (care între noi fie vorba sunt destul de puține și destul de mici), ci cuprinde totalitatea locuitorilor județului care sunt interesați de viitorul acestuia. Fie că fac parte dintr-o organizație, un sindicat sau altă formă asociativă.

Pilonul unui astfel de proiect ar trebui să fie Complexul Energetic Hunedoara sau cum s-o fi numind și cum o fi existând. Pentru că, puțina industrie care a mai rămas în județ trebuie apărată cu toate forțele. Stingerea și acestei efervescențe economice ar transforma județul într-unul fără prea multe perspective. Astfel că, tema este cât se poate de importantă.

Pentru toți locuitorii județului nostru.

Pe lângă acesta, ar mai fi nevoie și de altele. Și nu vreau să las deoparte turismul și nici ceea ce el poate genera pentru această zonă. Cu amendamentul că trebuie dezvoltat la un stadiu care să-l facă atractiv pentru turiști. Evident, având lectura „Colțului universitarului", susținut de Eduard Edelhauser în „Jurnal", Universitatea din Petroșani trebuie să fie, de asemenea, un pilon al acestei construcții, ca un pol educațional unic în România și care să aducă plus valoare Văii Jiului și județului Hunedoara.

Consider că, momentul 22 mai 2015, în care locuitorii județului își vor striga nemulțumirea în stradă, poate fi un moment de plecare al unui astfel de proiect. Un moment în care marea majoritate a locuitorilor acestui județ să înțeleagă că nu se mai poate continua așa și trebuie făcut ceva. Ceva important.

Iar un astfel de proiect este ceva foarte important. Trebuie să luăm cu toții act de situația existentă în acest moment și să încercăm să o restartăm cumva, astfel încât situația de acum să se schimbe radical.

În scenariul nefericit în care momentul va fi ratat și un astfel de proiect nu se va naște nici acum, lucrurile sunt la voia întâmplării și a celor care decid fără o prea mare aplecare asupra intereselor zonei și a oamenilor care o populează.

Și așa lucrurile au mers din rău în mai rău în ultimii ani, iar senzația generală este de cuțit la os. O astfel de senzație naște o emoție foarte puternică, o emoție care poate fi distructivă, dar care poate genera și ceva pozitiv. Cum ar fi un astfel de proiect și o emulație pentru a scoate căruța, în cazul nostru CEH-ul, din șanțul în care se găsește.

Dacă a venit momentul unui astfel de proiect, vom afla cu toții după câteva săptămâni. Dar dacă răspunsul va fi negativ, s-ar putea ca alt moment să nu mai existe.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 418, 22–28 mai 2015

Societatea delictului de opinie

Douăzeci și cinci de ani au trecut de la Revoluție și încă nu ne-am vindecat de comunism. Ba mai trist, pare că nici nu ne vom vindeca. La noi, încă libertatea de expresie și de opinie sunt vise îndepărtate. Prea îndepărtate.

Pentru a explica cele spuse mai sus aș aduce două exemple. Unul de pe plan local și unul din sferele culturale românești.

M-am așteptat ca la mitingul din 22 mai să fie o participare fără precedent, gândindu-mă că situația extrem de complicată a Complexului Energetic Hunedoara îi va face pe oameni să iasă în stradă. Au ieșit un număr de 2000–3000 de oameni. Depinde de estimare. Am aflat atunci că numărul nu este rău deloc, ținând cont că mulți șefi de la toate nivelurile unităților miniere și energetice le-au cerut imperativ oamenilor să nu vină la miting. Motivul: să nu dea rău în fața șefilor lor și chiar la partid. Iar oamenii n-au venit. Însă, situația și momentul rămân și arată că încă nu ne-am vindecat de metehnele trecutului.

Alte sfere, aceeași poveste. Într-o ședință a Academiei Române, romancierul Nicole Breban a cerut nici mai mult nici mai puțin decât ca Horia-Roman Patapievici și Gabriel Liiceanu să fie împușcați pentru lipsă de patriotism. Vina lor este că au scris în termeni critici despre națiunea din care fac parte. Deși, de-a lungul istoriei noastre, nume uriașe ale culturii românești au scris cuvinte grele despre neamul românesc.

Dar asta e altă poveste. Constat că între șefii minerilor și romancierul Breban nu e nicio diferență. Gândesc la fel. În cel mai pur stil de sancționare a libertății de exprimare. Minerii și scriitorii nu pot face/scrie ce doresc, ei trebuie să se supună dorinței altora. Dacă nu fac asta, cineva va cere să fie dați afară din serviciu sau chiar să fie împușcați. Reacțiile lui Liiceanu și Patapievici, și aș aminti articolul „Nu sunt de acord să fiu împușcat", semnat de Gabriel Liiceanu, cărora li s-a adăugat Andrei Pleșu, au dus la delimitarea președintelui Institutului Cultural Român, Radu Boroianu, de autorul împușcării. Adică, Breban a fost dat afară pentru afirmațiile sale. Pe partea minerească nu se va întâmpla niciodată asta, deși ar fi necesar.

Cele două situații vorbesc despre o societate care încă nu se poate rupe de ceea ce existat cândva. De cenzură. Nu sunt deloc puțini cei care cred că trebuie să ia poziție, de obicei negativă, când nu sunt de acord cu altcineva. Se simt datori să cenzureze într-un fel. Să nu rămână așa. Să nu se mai poată spune nimic din ceea ce lor nu le convine. Acest primitivism n-ar mai trebui să existe în societatea românească. Și totuși există.

Dacă galeria minei nu este locul în care te aștepți să întâlnești modernitatea, la Academia Română ar trebui să vedem o altă viziune. Una cu adevărat modernă și liberă. Și mai trist

este că, deși la ședința în care Breban avea ieșirea aceea erau mulți scriitori, au fost doar unu-două cazuri de oameni de cultură care au luat poziție față de cele spuse. Să nu uităm! E vorba de Academia Română.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 419, 5–11 mai 2015

Democrația! Cum stăm cu democrația?

Mare adevăr este acela care spune că în România n-ai timp să te plictisești. Și nu pentru că spectacolele de comedie s-ar juca în sălile de teatru, ci pentru că ele se joacă în cele mai importante instituții din România. Și mă refer, în primul rând, la parlament. Sindicatul actorilor de comedie ar trebui să-i dea pe parlamentari în judecată pentru că îi lasă fără pâine. Le fură spectacolul amar din gură și îl aruncă „în direct" pe toate posturile, astfel încât sâmbătă seara, când ar trebui să mergi să vezi o piesă de teatru ești deja sătul de spectacolul penibil al clasei politice românești.

Cea mai nouă comedie politică românească a fost rostită și scrisă de Călin Popescu Tăriceanu, în ultimele săptămâni (prolific, ce sa zic!). El a inventat ceva extraordinar: Comisia pentru Evaluarea Democrației. Hai că e tare! Pe lângă zicerea românească care spune că atunci când vrei să îngropi un subiect faci o comisie, eventual și parlamentară, ca să nu existe niciun dubiu, te apucă râsul când te gândești cine va face parte din acea comisie. Colegii domnului Tăriceanu din Senat, adică. Posibil, cei care fie nu sunt suficient de vizibili, fie cei care au niște dosare în diferite faze. Pentru că, de fapt, acesta e scopul. Să nu mai fie prigoniți de Justiție cei asupra cărora planează „suspiciuni rezonabile" sau „indicii temeinice" că au comis niscaiva fapte penale. Cred că până și Caragiale ar fi invidios pe Tăriceanu. Comisia va avea posibilitatea să-și stabilească până și indicatorii după care va judeca democrația românească, dar ca orice părinte care nu-și lasă copilul de izbeliște, președintele Senatului i-a dat niște teme. Care mai de care mai ticluite, însă la loc de cinste figurează „independența și imparțialitatea sistemului judiciar". Cum ar veni să nu uităm totuși de ce facem comisie. Sau comisie, comisie, dar să știm și noi de ce o facem, ar spune cu mai mult haz Nenea Iancu.

Dacă n-ar fi trist, am putea râde mai cu poftă. Așa…

Dar mai ales când ne gândim că sunt plătiți gras din banii noștri, nu prea ne mai pufnește râsul. Ba chiar deloc. Piesa e slabă, actorii joacă prost, aproape penibil. Sau chiar penibil.

În timpul ăsta burta ne e tot mai goală, contul ne e și el tot mai gol. Nu prea mai avem pâine, nici din aceea proastă, dar avem circ destul. Am putea da și la alții. Deși nu cred că vrea nimeni. Dar chiar deloc.

La final, mi-l imaginez pe fostul premier, Tăriceanu pe numele lui, rostind obsesiv, ca-ntr-o reclamă de acum câțiva ani: Democrația! Cum stăm cu democrația?

Tristă țară, veseli politicieni!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 420, 19–25 mai 2015

Politică și vacanță

Perioada aceasta este cea în care foarte mulți români se gândesc la vacanță. Unde, când, câte zile, cât costă?, sunt întrebări care populează mintea multora dintre noi.

Pe scena politică, însă, pare că subiectele au altă logică. Știrile vorbesc despre scandaluri în coaliția de guvernare, numiri la SIE, în postul de ambasador în SUA, ba chiar și o absorbție de după-amiază. Absorbție de partid, evident. Doar nu de fonduri europene. Asta că tot sunt prea multe partide, nu? Cum ar veni, politica se joacă în continuare … de-a politica, mai ales că nici aparatele de aer condiționat de la guvern sau parlament nu prea a fost nevoie să fie pornite. Temperaturile sunt mai mari doar cu câteva grade, în sălile în care au loc ședințele PSD. Nu e exclus însă ca supărările din coaliție să se adâncească, iar până la sosirea toamnei (când am zis că Ponta nu va mai fi la Palatul Victoria, sic) să avem o nouă coaliție de guvernare, cu tot pachetul unei astfel de schimbări. Așadar, vara se anunță destul de tensionată. Însă mai puțin fierbinte.

Asta e la nivel central, evident.

În valea noastră, cea de toate zilele, vacanța pare să se fi instalat deja. Orașele și municipiile par că sunt într-o stare bună. O stare în care lucrările de prin anumite zone nu tulbură liniștea generală. Scena politică nu e agitată deloc, deși presa mai aruncă câte un subiect peste gard. Nici n-are de ce să fie. Opoziția a murit de multișor, iar partidele își văd de oamenii cu funcții de vârf și nu au nicio preocupare mai răsărită. Deși am intrat în ultimul an de mandat, nu se vede nicio efervescență. Așa cum nu s-a văzut nici în ultimii trei ani. Și probabil nici nu se va vedea prea curând.

Spre deosebire de politica de la Centru, la nivel local lucrurile sunt mult – poate mult prea mult – mai liniștite. Aici nu sunt de împărțit sau de câștigat șefii de servicii secrete, posturi de ambasadori sau altele. Prin urmare, de ce atâta agitație?

Posturile care asigură o putere importantă sunt cele de primar, însă toate sunt ocupate, iar eventualii doritori se uită cu jind, însă nu par să-și asume un război pentru preluarea lor. Ar fi de-a dreptul imposibil, în aproape toate cazurile. Iar dacă miză nu prea e, de ce să se agite oamenii?

Cazul lui Adi David, care a ajuns în fruntea județului, dărâmând multe tabuuri, nu pare să inspire pe nimeni. Mai ales că pentru el vara nu se anunță deloc relaxată, ba chiar dimpotrivă.

A mai rămas vacanța. Aici însă lucrurile țin de bugetul fiecăruia. Fie omul cât de sărac tot găsește bani pentru câteva zile de vacanță. Iar dacă e imposibilă o deplasare, măcar de un mic și-o bere la pet tot s-o găsi niște mărunțiș. Diferențele dintre cele două abordări le vom discuta mai încolo, când vara va fi cu adevărat vară, iar politica românească ar putea arăta ceva mai bine. Partea a doua e mai mult o utopie. Dar vara poate fi un sezon bun pentru utopii, nu?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 421, 3–9 iulie 2015

Regele a plecat. Trăiască Regele!

Plecarea lui Victor Ponta din fruntea PSD a deschis aproape imediat bătălia pentru poziția de număr unu în partid. Deși fostul lider părea că și-a numit succesorul, în persoana Rovanei Plumb, contele partidului, Liviu Dragnea, a întors lucrurile cu multă dibăcie.

De altfel, dorința lui Dragnea de a conduce PSD-ul nu e deloc nouă. El a lăsat să se înțeleagă că va fi succesorul lui Ponta încă de când acesta avea șanse să devină președintele României. Iar acum, obiectivul său a devenit realitate. Chiar dacă interimar. Până în noiembrie. Animal politic fiind, el nu putea rata o astfel de ocazie. Fiind sosit din talpa partidului, Dragnea a avut de partea sa o mare parte din baroni, din șefii de organizații județene. Dar și din liderii importanți de la Centru și mă refer în special la Valeriu Zgonea, cel care și-a anunțat primul susținerea pentru fostul conte, ajuns între timp rege, ca să păstrez metafora de la început.

Deși noul șef a fost cât se poate de elegant în declarațiile de după alegerea sa, este limpede că epoca lui Victor Ponta a apus, iar acum cel mai mare partid din România va intra într-o nouă eră. Un nou tip de leadership. Într-un fel sau altul, Ponta va ieși din prim-plan cât de repede, chiar dacă pentru moment scaunul de premier pare să fie destul de stabil.

De fapt, este o respectare a dictonului medieval „Regele a murit! Trăiască Regele!", orice funcție din care ai plecat sau ai fost înlocuit cu forța se pierde definitiv aproape instantaneu. Lăsarea unor succesori de orice natură nu pare să fie funcțională în politică. Aici nu funcționează regulile testamentare, ci se joacă după alte reguli, cum sunt negocierile, ofertele, calculele. Cel care are influența cea mai mare, cel care are capacitatea de negociere cea mai importantă și contactul cel mai strâns cu cei care îl pot ajuta este cel care va câștiga în politică.

Comportamentul elegant este agreat de politicieni până la un punct. Însă nu devine aproape niciodată un modus vivendi. Un partid seamănă mai degrabă cu o haită de lupi, nu cu participanții la o șuetă cu ștaif. Iar această teorie se verifică de fiecare dată. Chiar și în politica românească. Și s-a verificat și la PSD, unde, de altfel, s-a mai petrecut așa ceva.

Animalul politic cel mai puternic a câștigat bătălia și interimatul. În noiembrie vom vedea cine va câștiga războiul și câtă muniție va fi folosită pentru asta.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 422, 24–30 iulie 2015

O lege care încurcă

Apariția Legii 217/2015 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob a stârnit apele în societatea românească. A generat dezbateri, articole multe în presă, comentarii și opinii are multor oameni de seamă ai societății noastre.

Legea este în mod cert ambiguă și a reușit să stârnească această dezbatere, deoarece până acum n-a existat un moment de clarificare a ce a însemnat Mișcarea Legionară în istoria poporului nostru. Ca și negarea Holocaustului românesc, lipsa de acceptabilitate și de detașare față de ceea ce s-a petrecut în anii '30–'40 a lăsat lucrurile într-o profundă neclaritate. Deși au apărut zeci de cărți care au oferit multiple perspective asupra implicării intelectualității vremii în mișcarea legionară, pentru foarte mulți oameni lucrurile nu sunt deloc clare. Mai ales pentru cei care nu le-au citit.

A-i considera pe Emil Cioran, Mircea Eliade, Constantin Noica sau Petre Țuțea doar niște simpatizanți ai Mișcării Legionare este cel puțin o greșeală infantilă. Și denotă o crasă necunoaștere a ceea ce au reprezentat ei în cultura românească. Mai ales că ambiguitatea legii a născut deja voci care susțin că nicio stradă nu se va putea numi Petre Țuțea, la fel cum zecile de licee din România care se numesc Mircea Eliade vor trebui, conform acelorași voci, să-și schimbe numele.

A-i judeca a priori pe cei doi, precum și pe celelalte vârfuri ale culturii românești, fără a ține cont de contextul de atunci, precum și de contribuția la cultura mondială, mi se pare o eroare incalificabilă. Mai ales că preocuparea lui Eliade pentru Istoria Religiilor i-a făcut pe oficialii Universității din Chicago să dea numele scriitorului de origine română catedrei de specialitate. Să fie acesta modul în care știm să ne cinstim noi valorile, chiar și după moarte?

Dincolo de aceste rateuri, legea aduce și unele clarificări privind interzicerea propagandei și simbolurilor naziste. Ceea ce este oarecum firesc. Și se încadrează în contextul european. Toți cei care au citit sau au vizitat, cum este cazul meu, lagărele de exterminare naziste nu pot decât să fie de acord cu un astfel de demers.

Dar de aici și până la a face alte epurări postmortem pe criterii de simpatii sau poziții ale tinereții este cale lungă. Și chiar nu e cazul să fim mai catolici decât Papa în niciun domeniu. Cu atât mai puțin în acesta.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 423, 21–27 august 2015

Corupție și sistem

Am remarcat în spectacolul corupției atât de vizibil că rețelele de primire a șpăgilor sunt foarte bine organizate. Atât de bine încât au caracteristici de sistem. De sistem foarte bine pus la punct.

Îmi amintesc chiar de un caz în care pentru a fi acceptați în rândurile infractorilor, pretendenții trebuiau să absolve ceea ce presa a anumit „Academia infractorilor". Oamenii intrau în acea formă de învățământ și li se predau lecții utile în ceea ce aveau de făcut în continuare. Acea grupare era specializată pe furtul de bijuterii scumpe.

În cazul mai nou al lui Sorin Oprescu se remarcă cam aceleași lucru. Cu excepția pregătirii. Pentru că oamenii erau deja pregătiți ca și componenți ai sistemului din Primăria Capitalei. Circuitele banilor erau foarte clare. Fiecare parte lua cât trebuia, astfel încât tot sistemul să fie uns și treaba să meargă, PUZ-ul (Planul Urbanistic Zonal) să „iasă" repede.

Până și primirea banilor era organizată foarte bine. Cei care ofereau banii știau ce aveau de făcut. Lăsau telefoanele afară în foișor. Și intrau la „Șefu" curați și înarmați doar cu bancnotele. De Euro. Categoric, să primești lei nu poate însemna în niciun fel că ești mafiot. Însă la euro e altă poveste.

Frapează o organizare foarte bună. O organizare pe care rare ori o găsești în sistemele normale, care funcționează pe bani normali. De exemplu, în instituții publice, în primării. Motivele sunt multiple și n-o să le desfac acum. Nu ăsta e subiectul. Rămâne însă idea că sistemele normale ar trebui să copieze modelul de organizare al sistemelor de tip mafiot. Cu totul altfel ar arăta toate. Mult mai bine. Numai că aici nu e vorba de multe mii de euro, ci de amărâta mie de lei. Care nu-i scoate pe oameni din casă noaptea și nici nu-i prea face să aibă

chef de muncă. Așa am și ajuns în situația asta și pentru că mulți sunt tributari mentalității că, fie și o mie de lei, o iei, nu o dai. Deci tot e mai bine decât să nu iei nimic.

Putregaiul nu încetează să ne uimească. Și ne va mai uimi o vreme. Cred destul de lungă. Pentru că încă lupa este la nivelele superioare. Jos, la baza țării, e și mai și. Doar că încă nu se uită nimeni. Aici doar sisteme micuțe. Câțiva oameni. Dar treaba merge și banii vin. Când le vom descoperi și pe acestea oare?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 424, 11–17 septembrie 2015

Cartoful fierbinte al imigranților

Apariția problemei imigranților ne-a arătat tuturor, pe de o parte, cât de mare e diferența dintre România și celelalte țări europene. O astfel de problemă ne dă mari bătăi de cap și va stârni numeroase reacții în societatea românească. Mai exact în partea cea mai afectată de sărăcie și probleme sociale. Care este, de altfel, destul de importantă. Acești oameni nu pot privi altfel decât cu ură un astfel de demers de a avea grijă de alți cetățeni, când statul nostru nu poate avea grijă de ei. Și nu are. Îi folosește doar ca masă de manevră electorală din patru în patru ani.

Pe de altă parte, apartenența noastră la clubul select al Uniunii Europene nu ne ferește de astfel de situații de criză și nici de implicarea în ele. Ba dimpotrivă. Ne obligă. Și deși am tot încercat să ne sustragem de la cota ce ne revine, până la urmă a trebuit să o acceptăm. Iar acum este doar o chestiune de timp până când societatea românească se va confrunta cu acest cartof fierbinte denumit imigranți.

Încercările noastre de eschivă, ca și ale altor state din Estul Europei n-au funcționat. Pentru că, de partea cealaltă a mesei se aflau jucători grei, care n-au ezitat să scoată pe masă sancțiuni grele, precum plăți ale unor importante sume de bani sau blocarea fondurilor europene.

Cum ar veni, nu sunteți de capul vostru, băieți!

Clubul select îți și oferă, dar te și obligă să te comporți la fel ca și ceilalți membrii.

Românii se poziționează deja destul de nefavorabil acestei prezențe în țara noastră a unor oameni despre care nu știm foarte multe. În sondajele fulger realizate pe această temă, mai bine de jumătate dintre respondenți se declară împotriva acestei prezențe. Iar în perioada următoare, numărul acestora va crește și mai mult. Partidele xenofobe și extremiste ar putea reînvia, după ce în ultimii ani se cam duseseră de râpă, iar radicalizarea discursului public al unor politicieni s-ar putea produce aproape imediat. Zonele cu probleme sociale, cum e Valea Jiului, sunt locuri în care lipsa de speranță și de perspectivă ar putea crea situații complicate. România intră într-o nouă eră. O eră în care încă doar putem bănui ce se va întâmpla.

Corpul social și politic așa cum îl știm va suferi modificări majore. Modificări la care aproape nimeni nu s-a gândit și pentru care nu prea cred ca suntem pregătiți.

Dar românul se adaptează la orice, nu-i așa?

Vom trăi și vom vedea ce aduce cu el acest cartof fierbinte și, mai ales, cum îl vom putea gestiona.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 425, 25 septembrie – 1 octombrie 2015

Urâțenia politicii fără competiție

Politica românească are o parte care o diferențiază definitiv de politica europeană și mondială. Aceeași parte o face urâtă și nefrecventabilă, pentru mulți dintre cei care, în alte condiții, ar fi implicați în politică. Această parte este lipsa de competiție reală din interiorul organizațiilor politice, fie că sunt locale sau centrale. Este mai mult decât o modă ca în interiorul acestor organizații să nu existe niciun fel de competiție. Oamenilor le e teamă să arate că-și doresc să conducă. Nu dă bine deloc la șef.

Cultura politică românească nu permite ca un om aflat pe o poziție ierarhică mai joasă să-l concureze în vreun fel pe șeful lui. Dimpotrivă. Dacă șeful va simți vreodată că în organizația lui există vreun sâmbure de dorință de a avansa, îl va elimina imediat. Sau va face totul pentru a-l scoate din cursă.

De-a lungul vremii, am avut nenumărate exemple ale competițiilor cu un singur competitor. Imaginați-vă o cursă de alergare la care aleargă un singur atlet! Ce sinistru! Și totuși așa se desfășoară majoritatea alegerilor politice în România. E aproape cert că acest gen de alegeri au fost inventate la PSD. Însă, de-a lungul vremii, au fost importate și la PNL sau alte partide.

Într-o scurtă incursiune în memoria mea de scurtă durată, scot la iveală alegerea lui Mircea Moloț sau a lui Alin Simota în fruntea organizațiilor PNL Hunedoara, respective, Petroșani. La fel a fost și la PDL și, în mod cert, va fi și la UNPR. De curând, toți pesediștii din județul Hunedoara s-au declarat încântați de prestația lui Laurențiu Nistor, așa cum la București, nu a vrut nimeni să fie concurentul lui Robert Negoiță. Ambii au fost susținuți direct de el capo Liviu Dragnea. Când, însă, Negoiță s-a simțit încurajat de ușurința cu care a preluat organizația din București și s-a considerat suficient de bun pentru a candida pentru funcția supremă, i-a fost arătată pisica. De către același capo.

Acum a mai rămas ca interimatul lui Dragnea să fie înlăturat. Și e doar o formalitate. Întrucât nimeni din mulții membri și lideri PSD nu au găsit de cuviință să-și dorească să-i fie contracandidat acestuia. Nimeni. Prin comparație, situația îl face mai salubru chiar și pe Victor Ponta, care, în 2009, l-a învins totuși pe Mircea Geoană, într-o competiție. Așa cum a fost, cu păcatele ei. A fost totuși o competiție. La Dragnea nici nu se mai pune problema de așa ceva. Nici măcar de un surogat de competiție.

Nu vreau să rămân cantonat la PSD. Așa cum am spus, modelul acesta de penibilitate a fost preluat cu ușurință la toate partidele. Și va fi folosit până la epuizare. Parcă pentru a încerca să demonstreze că dictonul „Lupta din interiorul partidelor este mult mai puternică ca lupta dintre partide" nu este adevărat. Însă, a demonstrat că, dincolo de partide, politicienii români sunt multiplicări ale aceleiași mentalități. Sunt prizonierii aceleiași viziuni politice sau a lipsei acesteia. De aceea și România arată așa cum arată. De aceea și Valea Jiului și județul Hunedoara au ajuns așa cum au ajuns.

Politicienii au reușit să compromită și partea interesantă a politicii: competiția. Au ajuns să impună un model politic care face politica neagreabilă pentru oamenii care au principii și cultură. Iar asta nu e bine deloc. E, de fapt, falimentul politic al acestor oameni și al modului lor de a face ceea ce se cheamă politică. Și vine de la polis, adică cetate, comunitate.

Dar câți dintre politicieni știu asta?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 426, 9–15 octombrie 2015

Jos baronii!, noul slogan PSD

Ungerea lui Liviu Dragnea în noua postură de capo di tutti capi al PSD, la congresul de la finalul săptămânii trecute, a coincis și cu începutul acțiunii de rebranding a partidului. Noul șef vrea să schimbe radical imaginea compromisă a PSD-ului și s-o transforme într-una modernă. De fapt, Dragnea vrea să rupă blestemul pierderii alegerilor prezidențiale și să ocupe, poate, în viitor această funcție. Asta dacă scapă basma curată din dosarul în care a fost condamnat cu suspendare. Dacă nu …

Din aceeași acțiune face parte și schimbarea gărzii de vicepreședinți ai partidului. Mai mulți politicieni tineri și mai multe femei. Cum ar veni, ceva dintr-un partid modern, european. Deși și Victor Ponta a fost tânăr, dar … în jurul lui au stat tot cei din garda veche.

Mai hârșit într-ale politicii, Dragnea, care este un baron sadea, încearcă să nu facă greșeala lui Ponta. Vrea să-și spele imaginea prin schimbarea paradigmei. Dacă ar fi avut un slogan, congresul ar fi putut avea loc sub sintagma „Jos baronii!" şi impunerea unor altfel de lideri. De altfel, puținilor baroni care n-au încă probleme cu legea li s-a arătat ușa și li s-a spus să-și vadă de treaba lor la organizațiile județene. Numai că și organizațiile acelea sunt tot ale PSD, iar baronelile lor pot face încă deliciul jurnalelor de știri și nu numai.

Până și demersul de imagine al dezicerii de comunism, prin condamnarea sa și dezicerea de ce a reprezentat pentru istoria României, este tot o strategie a noul șef din Kiseleff de a încerca schimbarea imaginii partidului. Deși vorba lui Mihai Sturzu, când candidezi singur este comunism pe față. Am enumerat aceste acțiuni nu pentru a le prezenta ca pe un lucru negativ, ci pentru susține idea că, deși un an mai târziu, liderii PSD au început să-și dea seama ce s-a întâmplat în noiembrie 2014 și că este nevoie de un alt fel de a face politică. Pe Liviu Dragnea îl putem bănui de multe, dar nicidecum de lipsă de inteligență și de viziune politică. El pare să fi învățat lecția lui Ponta și, categoric, nu vrea să facă aceleași greșeli ca fostul său coleg. Și bine face.

Cum îi va determina, însă, și pe liderii locali să-și modernizeze strategia politică este o cu totul altă discuție. Imaginați-vi-l pe Laurențiu Nistor modernizând modul de a face politică al PSD Hunedoara! Nu fac parte din același film. Chiar deloc. Deși, dacă ne uităm la cum au fost aleși Dragnea și Nistor, nu văd nicio diferență, ba chiar primul l-a și susținut, prin prezența sa, pe al doilea.

Abia aștept ziua când capo îi va cere fostului primar de Șoimuș să iasă din metehnele comuniste și să modernizeze naibii organizația. Dacă o va face cu Natalia Intotero și Dacian Ciodaru, vom fi mai în comunism decât în anii 80.

Rămâne totuși începutul unui demers interesant. Dar și drumul spre Iad e pavat cu bune intenții, nu-i așa?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 427, 23–29 octombrie 2015

România tehnocrată

Multă scârbă și ură au atras asupra lor politicienii români. Atât de multă încât te și întrebi cum de nu sleiește de puteri acest popor.

Deunăzi se spunea că fiecare popor își are politicienii pe care îi merită, dar pare că politicienii noștri sunt mult mai jos decât poporul însuși. Cu toate păcatele lui, poporul nostru nu este doar cel care poate fi cumpărat în campania electorală cu o făină și o sticlă de ulei, ci și tinerii excepționali care ies în stradă când nu mai suportă ce se întâmplă în jurul lor. Dacă în ce privește poporul e destul de greu să generalizăm fără să greșim, în ce-i privește pe politicieni, lucrurile sunt mult mai simple. Procentul de corupți și de incompetenți este atât de mare încât o afirmație de genul „Politicienii români actuali sunt corupți" n-ar fi în eroare.

De aceea, manifestanții din toată țara au cerut o altă clasă politică și un guvern de specialiști, de tehnocrați. Foarte puțini sunt cei care mai au încredere în actualii politicieni. Și nici n-ar avea cum să aibă, dacă ne amintim că ne mint de 26 de ani și ne fură tot de atâta.

Rămas singurul politician în care măcar o parte dintre români își mai pun încrederea, președintele Klaus Iohannis a găsit o soluție care ar putea scoate România din gaura politică în care se găsește. Așa că l-a nominalizat ca premier pe fostul comisar european Dacian Cioloș, un om fără de partid și fără cadavre în dulap. Mandatul său este să reușească alcătuirea unui guvern de tehnocrați, un guvern care să aibă un mandat de un an, până la alegerile parlamentare din 2016.

E prematur să spun dacă Cioloș va reuși să treacă guvernul său prin Parlament. Cel mai sigur, da. Pentru că, politicienilor mediocrii le e frica ca de dracu de alegerile anticipate. Vor vota orice pentru a nu pierde încă un an de privilegii și de beneficii grase. Pentru că, dincolo de noiembrie 2016 se află totuși o necunoscută. Mulți oameni s-au lămurit ce le poate pielea și nu e deloc sigur că va mai pune cineva ștampila pe ei. Asta dacă vor avea pe cine pune. Aici este Cuiul lui Pepelea. Partidele sunt structuri învechite în vârful cărora s-au cocoțat personaje ieftine, care de teamă de a nu le lua careva locul, n-au adus și n-au pregătit nume noi. Orice s-ar întâmpla, să fie doar ei. Mai ales că au și negocierile făcute după modelul care funcționează în județul Hunedoara. Aici liberalii și pesediștii și-au împărțit județul după bunul plac. Să primească toți câte un ciolan. Să aibă ce roade.

La fel au făcut peste tot. Ori cu politicienii ăștia nu putem face din România o țară normală. Dimpotrivă. Marasmul s-ar extinde și mai mult.

Nu putem să ne entuziasmăm doar cu nominalizarea unui premier, însă putem să sperăm că e un început bun. Cât de bun vom vedea. Cert e că, așa cum am mai fost nu mai trebuie să mai fim.

Să vedem dacă o să ne și iasă.

Că politicienii nenorociți și șpăgari nu se vor da duși acasă cu una cu două.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 428, 13–19 noiembrie 2015

O diferență de teme

După 2007, am considerat că, odată cu trecerea anilor, barierele dintre noi și Europa (a se citi Uniunea Europeană) vor dispărea încet–încet. Însă, e limpede că lucrurile nu stau deloc așa. Dincolo de prăpastia nivelului de trai, a salariilor și infrastructurii, de mentalitate și multe altele, nici măcar temele discutate asiduu în spațiul public nu seamănă deloc. Deși nu ne place să recunoaștem, suntem încă departe de ceea ce se întâmplă în plan european.

Astăzi, Europa este sub psihoza atentatelor teroriste, iar această temă ocupă și dezbaterea publică din vechile democrați. De altfel, este firesc ca un pericol care poate pândi de oriunde să intereseze națiunile. La noi, însă, dezbaterile publice vizează alte teme. Unele mai importante, altele mai puțin importante. A fost tema formării noului guvern, subiect care poate părea depășit, dar care face încă prima pagină, fie prin pozițiile miniștrilor pe diverse teme, fie prin spusele premierului Dacian Cioloș.

Însă cea mai de interes temă publică românească este corupția. Aproape zilnic aflăm despre judecători, secretari de stat, miniștrii, senatori și deputați care iau sau au luat șpagă. Milioane, sute de mii, zeci de mii sau chiar mii de euro au fost pretinși și primiți de personaje cu influență pentru servicii plătite gras din bani publici sau pentru a scăpa de pușcărie. Asta în contextul în care mare parte din populație trăiește din salarii ce se învârt în jurul a 1000 de lei pe lună. Acești oameni sunt deosebit de interesați de amănuntele picante ale vieții șpăgarilor. Și cum să nu fie? Dacă în țara noastră există judecători care își cumpără apartamente din șpagă și sunt arestați abia la trei ani de la săvârșirea faptei, dacă locurile de primire a banilor sunt dintre cele mai diverse.

Deși n-are purtător de cuvânt, Direcția Națională Anticorupție este cel mai important comunicator din România. Interceptările și declarațiile din dosare fac furori în spațiul public (de altfel, sunt și haioase). De ce? Pentru că ne interesează. Ne place să știm și să comentăm situații și oameni care au făcut lucruri ieșite din comun. Și până la urmă e și firesc.

Iar până când nu vom termina cu numele grele din politica românească, nu vom putea depăși aceste teme. Nici n-avem cum. Fie acum, fie înainte, mulți dintre oamenii aceștia au deținut putere, notorietate, unii chiar și carismă. Iar oamenii obișnuiți se uitau foarte atenți la ei, la ce spun, la cum sunt îmbrăcați, cum se comportă și cum arată. Acum se uită din altă perspectivă. Ce au putut face și cum au ajuns sau urmează să ajungă.

Prin urmare, diferențele sunt clare. În Europa, corupția nu mai este un fenomen generalizat. Mai apar unele cazuri răzlețe, dar nu putem vorbi despre un fenomen. Astfel, se poate vorbi și despre altceva. Despre temele care îl interesează direct pe cetățeanul acestor țări. Iar securitatea lui îl interesează foarte mult. La noi însă, ca în orice societate încă neașezată, corupția ne ocupă tot timpul. Pentru că ea ne-a sărăcit și chiar, așa cum spunea „Strada” deunăzi, ne și omoară.

Și atunci, evident că ne interesează.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 429, 27 noiembrie – 3 decembrie 2015

O mișcare confiscată

Studenții au o caracteristică socială extraordinară. Sunt categoria cu cel mai important potențial de schimbare. Și de multe ori schimbări sociale majore au pornit de la studenți. De la studenții din centrele mari. De la foști sau actuali lideri ai studenților.

Studenții Universității din Petroșani par a nu se număra printre aceștia. Aici, mișcarea studențească este confiscată. În totalitate. Deși există trei organizații ale studenților petroșăneni, niciuna dintre ele nu are vreo urmă de independență sau de preocupare față de studențime. Rolul lor este unul singur. Să facă pe plac celor care îi coordonează, care la rândul lor sunt legați ombilical de cei care conduc destinele Universității.

Studenții care nu fac parte din organizațiile subjugate sunt, din păcate, apatici și dezinteresați de ceea ce se întâmplă la instituția de învățământ. Interesul lor este legat doar de finalizarea studiilor. Ei nu participă în niciun fel și nici nu sunt interesați de vreo reprezentare a lor în forurile de conducere.

Situația nu este deloc nouă. Confiscarea a fost vizibilă încă din 2008, când mafia și-a făcut jocul electoral și l-a înscăunat rector pe arhicunoscutul Emil Pop. Mandatul acestuia a avut două caracteristici. Gafele de exprimare ale titularului funcției supreme și ciordeala înfăptuită de șeful universitar al mafiei, Dacian Ciodaru. Rectorii s-au schimbat prin pensionare sau deces. Însă grija mafiei este, în continuare, să înscăuneze un om obedient. Un om al sistemului. Sub oblăduirea căruia să poată continua nestingherită furăciunea.

O furăciune de milioane de lei noi pe an. Iar, pentru această miză, studenții sunt masă de manevră.

Aceștia execută întocmai ordinele, primind prin liderii lor firmiturile (a se citi mărunțișul) provenit din deturnarea banilor publici ai Universității. Sistemul funcționează nestingherit. Și ca orice sistem mafiot poate fi eliminat doar de organele statului. Când și cum vom vedea cu toții. Cel mai probabil, foarte curând.

Numai că, cel mai probabil, momentul destructurării mafiei va coincide cu momentul închiderii universității. Vezi cazul Universității Eftimie Murgu din Reșița. Așa se va ajunge. Pentru că, la modul în care arată situația acum, hoția nu se va opri. Ba dimpotrivă. Se va accelera.

Revenind la studenți, deși pare o miză mică pentru mulți dintre aceștia, mișcarea studențească petroșăneană a fost, este și va rămâne confiscată. De aceea nici nu există vreun proiect sau vreo idee care să însemne ceva pentru această zonă. Generația creativă se află sub papucul intereselor mafiote. Și așa pare să rămână.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 430, 11–17 decembrie 2015

Interese divergente pe defunctul CEH

Începutul anului 2016 a adus un eveniment pe care mulți îl anticipau de ceva vreme, este vorba despre insolvența Complexului Energetic Hunedoara. Cel mai mare angajator din județul nostru a ajuns, din cauza intereselor care au gravitat permanent în jurul său, într-o situație care îi face pe mulți să vorbească despre o adevărată premieră. Datoriile CEH-ului depășesc bine un miliard de lei, deși în structura actuală nu numără prea mulți ani de viață.

Totodată, interesele nu s-au liniștit nici după ce securea insolvenței a căzut peste mastodontul hunedorean. Ba dimpotrivă. Ele sunt mai active decât înainte. Miza este cel puțin la fel de mare ca și înainte de insolvență.

Ca să înțelegi cât de mare e miza nu trebuie să fii foarte familiarizat cu metodele de manipulare și persuasiune. Ele sunt perfect vizibile și novicilor care urmăresc spațiul public. Ca și în politică, și în cazul CEH bătălia se poartă cu toate armele. De fapt, este o miză financiară, dar și politică. Cum, de altfel, a fost în ultimii 26 de ani.

Ca orice luptă cu miză mare, și această bătălie se poartă și prin intermediul presei. Cel puțin două interese sunt foarte vizibile în aceste zile. Ambele susțin că vor să salveze CEH-ul, însă modalitățile diferă.

O parte vrea ca lucrurile să meargă la fel ca și până acum, eventual să se renunțe la insolvență, iar cealaltă parte consideră că totul s-ar putea reporni după o grevă generală, care să repună lucrurile pe făgașul dorit.

În bătălie s-a interpus și Ministerul Energiei, care, prin Corpul de Control al ministrului, ar vrea să elucideze cel puțin cum și-au tras cei din Consiliul de Administrație niște sume nesimțite, chiar înainte de intrarea în insolvență. Eu consider că ar fi multe altele de deslușit. Însă trebuie început de undeva. Dincolo de toate acestea, s-a întâmplat și un lucru bun. Surogatul de manager Emil Floruț a fost înlăturat din fruntea CEH. Adică, cel puțin un incompetent a fost dat jos din fotoliul confortabil. Cu siguranță, mai sunt mulți alții. Sper să-i urmeze foarte repede.

Insolvența poate fi un moment bun pentru a cerne grâul de neghină, tot așa cum poate fi doar o stație înainte de faliment. Deocamdată, nu e foarte clar în care dintre variante suntem. Când bătălia intereselor se va fi încheiat am putea avea o idee despre calea pe care o vom lua. Numai că, încă nu știm dacă bătălia care se duce acum va putea pune capăt și războiului, în totalitatea sa. Vom vedea și vom mai scrie despre asta. Asta e absolut cert.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 431, 15–21 ianuarie 2016

Democrație și alegeri

În România, la nivel local, nu mai e democrație de multă vreme. De prea multă. Pluralismul e mort și îngropat, în multe localități. Partidele au devenit o glumă. Cam proastă. În special cele așa-zis de opoziție. Sunt doar niște organizații despre care aproape nimeni nu știe cu ce se ocupă. De fapt, cu ce se ocupă la nivel pozitiv. Că de tunuri și afaceri grase știm cu toții că se ocupă.

Societatea civilă abia supraviețuiește și nu se poate coagula pentru a fi o voce puternică. Sunt însă voci răzlețe care se fac auzite, care se remarcă în spațiul public. Nu e însă destul.

La această stare de fapt au contribuit multe lucruri, însă cireașa de pe tort a pus-o prevederea electorală cu alegerea primarului dintr-un singur tur. Atunci, interesul unor eventuali doritori a scăzut până la dispariție.

De ce a apărut o astfel de prevedere? E simplu. Pentru că primarii în funcții au făcut presiuni pentru ca legiuitorii (confrații lor) să-i ajute să nu se mai agite niciun pic. Dar chiar niciun pic. Pentru că o eventuală schimbare e imposibilă. Și atunci, ce opoziție? Ce democrație? Doar bani și arbitrariu. Cât cuprinde.

Acum, deși foarte târziu, se pune problema unei repuneri a democrației pe un făgaș care să-i mai dea o șansă. Adică, să se revină la alegerea primarului din două tururi de scrutin. Să nu mai avem primari aleși cu 30% sau chiar mai puțin, iar turul al doilea să mai ofere o șansă pentru adevăratul joc politic. Demersul nu este privit cu ochi buni de majoritatea politicienilor. Doar liberalii par că s-au trezit, după ce, în Parlament, au votat cot la cot cu pesediștii. Doar și primarii liberali sunt și ei primari și au nevoie de siguranță.

Sesizând că ideea e din ce în ce mai populară, PNL a întors armele, doar-doar vor mai câștiga niște localități, deși oamenii pe care îi scoate în față sunt în general foarte slabi.

Dezbaterea e acum îi toi. Președintele Iohannis e de acord, premierul Cioloș, însă, nu știe ce să facă. Îi e frică să nu-și piardă scaunul înainte de anul stabilit. Probabil, a început să-i

placă și lui gustul puterii, girofarurile și sepepiștii. Dacă se supără PSD? Îi bagă o moțiune și adio guvernare. Uneperiștii lui Oprea cred că mai fac jocuri doar prin teritoriu. Ei plătesc pentru aroganța șefului suprem.

Până la urmă democrația e tot o temă și o miză politică. O repunem sau nu în drepturi?

Iar democrația e legată ombilical de alegeri. Așa că aici e cheia.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 432, 27 ianuarie – 4 februarie 2016

Politica și agramații

Încep să cred că să fii agramat este o cerință supremă pentru a intra în politică. Altfel n-ai nicio șansă să devii un politician de primă mărime, de prim rang.

Cum s-a ajuns la asta?

Simplu. Aproape toți politicienii de vârf sunt agramați. Habar n-au să vorbească corect. Să nu credeți însă că din această pricină ar întâmpina vreun obstacol. Dimpotrivă! Pentru că au bani și oarecare putere îi veți vedea la față destul de des pe ecranele televizoarelor și în paginile ziarelor, pe care le plătesc. De cele mai multe ori, tot din banii noștri.

Săptămâna aceasta am făcut un exercițiu pe care vi-l recomand doar dacă stați bine cu stomacul. Am citit și ascultat o serie de discursuri de la o lansare de candidați pentru alegerile locale.

Și revin la chestiunea legată de stomac, pentru că efectiv mi s-a făcut greață. La propriu. Am auzit și citit un discurs al unei doamne considerate de unii vedeta politică a județului. Cel puțin de pe partea liberală. Este vorba despre deputata Carmen Hărău.

Tovarășa amintită are o problemă cu cuvântul scrupul. Însă n-a avut nici măcar curiozitatea să cerceteze pentru a constata că pluralul acestui cuvânt nu este scrupuli, ci scrupule. Dar ce mai contează astfel de amănunte când poziția politică te impune în primul rând, alături de unele VIP-uri politice naționale. Nu mai contează chiar deloc.

Evident, nu este singura greșeală pe care vedeta amintită o face în discursul său. Ci mai sunt multe altele. Cel puțin o duzină.

Ceea ce merită remarcat însă este că nu trebuie să fii bun nici la vorbit pentru a ajunge în vârful politicii. A politicii dintr-un județ oarecare al României.

În mod evident, nu este un caz unic. Ci unul din multe altele. La aceeași manifestare politică a PNL (ca să fie clar pentru toată lumea) au mai fost și alte discursuri de aceeași factură. Însă au fost și unele mai bune. Dar, tot cele proaste au fost mai multe și mai de răsunet.

După o astfel de experiență, se naște o întrebare simplă: Pot niște oameni care habar n-au să caute un plural să facă ceva pentru noi, pentru societatea noastră? Răspunsul este în mod clar dezamăgitor. Nu. N-au cum.

Acum că ne-am lămurit, să ne amintim ce lideri a dat PNL. Klaus Iohannis ne-a plictisit deja cu discursul său despre faptul că românii vor o altă clasă politică, o clasă politică mai bună. Formată, eventual, din tineri. Dar când ne uităm în fostul (vorba vine) partid al președintelui, ce să vezi. Considerată din valul nou, deși nu e deloc tânără, și cu o ascensiune aproape fulminantă doamna amintită nu poate fi în niciun fel considerată un altfel de politician. Ba chiar unul învechit. Ce ne facem dacă și ceilalți din noua clasă politică sunt tot ca ea?

Cât mai putem suporta agramați care să ne vorbească despre principii și valori?

Greu de răspuns. E însă aproape cert că și pe agramații ăștia îi votează cineva. Și nu puțini. Altfel n-ar ajunge să se lăfăie în birouri de primari și fotolii de deputați și senatori.

Dacă n-am conștientiza că mai suntem și unii care gândim altfel, aş spune că ne merităm soarta. Și că minoritatea nu va putea niciodată să decidă mai bine decât majoritatea căreia îi plac teribil agramații.

Am zis.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 433, 5–11 februarie 2016

Impactul coșciugului

Nu știu cine a avut ideea cu coșciugul de la mitingul din 13 februarie, dar a avut un mare impact asupra mea. Și foarte probabil, nu numai a mea. A mai contribuit și ploaia rece, iar impresia s-a instalat bine de tot în mintea mea. Se spune, de altfel, în popor, că dacă plouă la înmormântare, i-a părut rău mortului după viață. Zicerea străbunilor se potrivește de minune și în cazul Complexului Energetic Hunedoara, iar cei care au fost la miting știu foarte bine.

Numai că, orice moarte cade în uitare repede. Viața merge înainte, se spune întotdeauna. La fel a fost și în timpul mitingului, adică a înmormântării. Doar 1000 de oameni au fost prezenți la înmormântarea simbolică. Alte zeci de mii și-au văzut de viață, ca în oricare altă zi. De sâmbătă. Au fost la cumpărături, la benzinărie… Niciun eveniment nu le poate schimba acestora preocupările zilnice.

Ca să fi avut o însemnătate, la miting ar fi trebuit să fie de vreo zece ori mai mult. Atunci ar fi fost ceva. Dar, de mult, o chestiune legată de minerit nu mai strânge atâția oameni la un loc. Știu asta de la primele mitinguri. Iar asta arată clar că oamenii sunt resemnați cu sfârșitul acestei activități. De altfel, nici nu mai sunt prea multe de făcut.

Și cei mai mulți își văd de viața lor, de pătrățica lor, cum se spune. Trăiesc din ce pot și din job-urile tot mai puține care se pot găsi. Și, parcă tot mai puțini sunt cei care se uită pe geamul apartamentului lor, ca să observe și comunitatea în care trăiesc.

Ca semn că nimic nu poate opri continuarea firească a vieții, săptămâna acesta, prim-planul vieții cotidiene a fost luat de mișcările politice. Presa a găsit subiecte noi și s-a apucat să comenteze traseiști, reacții la traseism, demisii și alte jocuri politice, care fac parte din micul angrenaj local, nu ne ajută cu prea mult, dar care ne stârnește interesul de fiecare dată.

Și cred că nu e nimic peiorativ în această situație. Așa funcționează lucrurile și viața.

Și pentru că vorbeam la început de impactul coșciugului, ce impact va avea asupra fiecăruia dintre noi când te vei uita pe geam, iar, în blocul din față, nu va mai fi lumină decât la două-trei apartamente? Când situația va fi la fel pe toată strada ta? Sau vei putea număra pe degetele unei singure mâini persoanele cu care te-ai întâlnit? O să-ți mai amintești atunci de partidul la care a plecat primarul? Cel mai probabil nu.

De aia, ceea ce ne marchează în fiecare zi trebuie să ne îndemne la acțiune. Nu la contemplare. Deși o să vedem ce au însemnat toate acestea, la alegeri. La cele locale. Deși n-o să se schimbe prea mult. Sau poate chiar nimic.

P.S. Dintr-o astfel de imagine s-a născut și acest editorial. Viața merge întotdeauna înainte!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 434, 19–25 februarie 2016

Potențialul schimbării

Suntem tot mai puțini cei care credem că potențialul de schimbare al societății noastre este aproape infinit. Și poate e firesc să fie așa, mai ales dacă avem în vedere cele petrecute în fiecare zi în comunitatea sau comunitățile noastre.

Din când în când, însă, mai apare și câte o rază de lumină. În aceste prime luni ale anului 2016, această lumină o reprezintă deznodământul alegerilor pentru funcția de rector al Universității din Petroșani. Cadrele didactice ale acestei universități au decis că schimbarea societății trebuie să înceapă de la ele, asumându-și astfel un rol de vector al comunității locale. A fost prima confruntare electorală a anului. Și, din fericire, aripa retrogradă a fost înfrântă. Se deschide acum un orizont. Vom vedea ce se va întâmpla în continuare.

Se naște însă întrebarea dacă potențialul schimbării va continua și la nivelul comunității. După cum arată cadrul legislativ, dar și situația de fapt, lucrurile nu sunt deloc încurajatoare. Din păcate, alternativele la ceea ce există în fruntea comunităților din Valea Jiului sunt destul de palide. Chiar prea palide pentru ceea ce ar merita zona noastră. Și mai e și faptul că, încă e liniște. Prea liniște pentru a se produce o schimbare de paradigmă.

Am avut patru ani de liniște și liniște avem și acum. E foarte probabil că vom avea o campanie electorală extrem de liniștită. De fapt, dezbaterea de idei a murit demult în Valea Jiului. De atât de mult încât tot mai mulți îmi spun că ședințele consiliilor locale, spre exemplu, au devenit niște evenimente triste. Nu au primarii atâtea proiecte de hotărâre cât ar putea să voteze consilierii, indiferent de partidul din care fac parte. Am decretat demult că Opoziția e nulă. Și acest lucru se vede cu ochiul liber. Aproape că nici nu mai trebuie să fii observator al vieții publice ca să înțelegi complicitățile vinovate.

Despre comunicarea publică a politicienilor noștri nici nu se pot spune prea multe. Ea aproape că nu există. De fapt, nu există. Punct. Cu toate că Valea Jiului are o presă destul de numeroasă. Rolul oamenilor de comunicare (destul de puțini, de altfel) a fost și este în continuare minimalizat, iar acest lucru se vede în calitatea rarelor comunicate sau conferințe de presă. Dar cine să-și dea seama de acest lucru? Politicienii care cred că le știu pe toate doar pentru că se pricep la șmecherii? Așa-zișii candidați de opoziție, care par că suferă de autism în formă severă?

Revenind la Universitatea din Petroșani, au fost multe voci care au comentat că nu a fost bine că disputa electorală s-a văzut destul de bine în presă și că ar fi fost bine ca totul să fie cu circuit închis. Între cei din universitate și atât. Evident, o astfel de concepție este primitivă. Universitatea nu există în afara societății, cetățenii vor și trebuie să știe ce se întâmplă la universitate, pentru că e unul din pilonii comunității. Doar niște persoane care nu înțeleg pe deplin secolul în care trăim pot avea o astfel de mentalitate. Dacă lucrurile ar fi stat cum își doresc aceștia, atunci cu totul altul ar fi fost rezultatul alegerilor din 26 februarie.

Politicienii sunt ceva mai șmecheri. Ei vor să se folosească de presă, doar când le convine. Să transmită societății doar ce vor ei. În rest, ziariștii trebuie să tacă. Destul de primitiv și asta.

În concluzie, un potențial de schimbare există. Nu pare însă suficient de puternic ca să genereze o „undă de șoc" și la nivelul societății. Nu trebuie însă să ne pierdem speranța. Și chiar dacă nu le facem pe plac multora, trebuie să vorbim public despre aceste lucruri. Și să o facem cât mai des. Am zis!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 435, 4–10 martie 2016

Unde sunt independenții?

Urmăresc de ceva vreme prestația publică a lui Nicușor Dan, în ceea ce privește Bucureștiul. Recunosc, sunt plăcut surprins de modul în care acest om a crescut. A crescut până într-acolo, încât astăzi este candidat – pentru a doua oară – la Primăria Capitalei. Un candidat cu șanse bune, nu orice candidat. Și chiar dacă acum va candida din partea unui partid politic, Dan rămâne un independent. Un independent care vorbește despre un alt fel de a face politică. Un independent care nu vrea să intre în negocierile dâmbovițene pe principiul „îți dau aia, dacă îmi dai aia". Vă invit să faceți la fel ca mine și să-l urmăriți pe Nicușor Dan! Cu siguranță veți avea ce vedea! Și nici nu e singurul care face acest lucru. Mai este și Ciprian Ciucu, un om care vine, de asemenea, cu un altfel de discurs. Cu o alternativă la ceea ce există deja.

Să ne uităm acum în curtea noastră. Și vom constata că suntem – a câta oară? – în contratimp cu Capitala. Și nu greșesc prea tare dacă spun că suntem în contratimp cu multe altele și poate chiar cu România. La acest moment, în Valea Jiului, nu este dată cu șanse nicio candidatură a unui independent veritabil. A unui independent care să vorbească și să facă, la fel ca Nicușor Dan, o altfel de politică. Parcă suntem blestemați să nu apară niciun politician nou de anvergură. Și când spun nou, mă gândesc la adevăratul sens al cuvântului, cu tot ce presupune acesta, într-o preponderență pozitivă, evident.

Prin urmare, locuitorii Văii Jiului sunt văduviți de șansa de a auzi și un altfel de discurs, de a vedea altfel de fețe, eventual mai tinere și mai slabe, dar mai ales mai puțin încărcate de negativul în care trăim cu toții. Nu ascund cu niciun chip că mi-ar plăcea să văd astfel de candidați, dar după cum se vede treaba până acum (și nu mai există șanse să se schimbe ceva) vom avea tot aceeași candidați care vor avea întâietate în bătălia electorală și e foarte probabil să câștige tot aceiași oameni. Prin urmare, nu se va schimba nimic. Este o mare problemă. O problemă uriașă. Suntem condamnați să auzim aceeași limbă de lemn pe care am auzit-o în ultimii ani. Aceleași discursuri penibile, care vor începe eventual cu sintagma originală „Domnule Părinte!", ținând să marcheze că de față se află un prelat. Vom avea aceleași gropi în asfalt, în care vom da nefericiți cu mașina, deși sunt asfaltate în fiecare an. Din banii noștri. Și vom asista, în cele mai multe cazuri la împământenita campanie electorală permanentă a edilului pe banii noștri. Asta e politica pe care o merităm? Aceștia sunt politicienii pe care n-i dorim?

Eu continui să spun că nu-mi doresc o astfel de politică și, mai ales, nu vreau astfel de politicieni. În mod cert, nu sunt singurul care crede asta. E important să fim mulți. Și să spunem răspicat că nu ne place ce vedem și ce auzim. Vom fi urâți și huliți pentru asta. Însă dincolo de acest exercițiu de liberă exprimare, rămâne întrebarea carageliană din titlu: Independenții?! Unde sunt independenții?!

Când scriam acest editorial, au apărut niște muguri de independenți. Rămâne doar ca ei să se facă auziți și să fie ușor de identificat în spațiul public. Și nu e deloc treaba ușoară. Ba chiar dimpotrivă. E o treabă grea. Și știm deja că, în competiția politică, mugurii sunt striviți cel mai repede și cel mai ușor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 436, 18–24 martie 2016

Finalul unei cariere politice

Am ezitat să mă apuc să scriu acest editorial. Și îl scriu cu strângere de inimă, tocmai pentru că îl cunosc pe Constantin Brândușe. Vreau însă să fiu consecvent cu principiile care m-au călăuzit în ultimii 16 ani. Când alegi să devii persoană publică, îți pui viața sub reflector. Iar din acel moment, orice gest, orice scăpare îți va fi criticată public și va crea o oarecare dezbatere.

Evident că, așa stau lucrurile și în cazul lui Brândușe. Deși pregătirea mea psihologică mi-ar permite, nu voi specula pe marginea lucrurilor care l-au împins pe acest om la un astfel de gest. Și vorbim despre o tentativă de suicid. Voi analiza însă consecințele politice ale gestului său. Prima consecință este că orice prezență a sa pe scena politică este pusă sub semnul întrebării. Mai exact, cariera sa politică s-a încheiat. Cel mai probabil definitiv.

De altfel, eu consider că nu și-a dorit atât de mult să fie lider politic cât am crezut noi. Iar acum e clar că în mintea lui primau alte resorturi. Știu, încă de anul trecut, că era bine poziționat în sondaje, însă lunile au trecut una câte una și vocea sa politică nu s-a auzit. Aproape deloc. M-a mirat acest lucru. Pentru că, e limpede că orice politician care stă bine în sondaje se simte încurajat și se apucă de treabă, astfel încât să își maximizeze șansele de câștig. În cazul lui, lucrurile au stat așa cum le știm.

Nu știu ce vor decide liderii județeni ai PNL, dar e greu de crezut că își va menține statutul câștigat de candidat la Primăria Lupeni și președinte al PNL Lupeni. De altfel, cu câteva minute înainte, citeam mesajul de susținere al lui Cristi Roșu, cel cu care Brândușe s-a luptat pentru supremația în PNL și care îi poate lua locul.

Și poate nu e nimic de blamat. Lumea politică e o lume cinică și dură, în care greșelile se pedepsesc aspru. Sunt convins că și Costel Brândușe știa asta și era o chestiune asumată de el încă din prima zi de politică.

Când o carieră se încheie ne uităm la ea ca la un ansamblu. Poate a avut și momente de glorie, însă eu cred că și-a luat multe palme de la politică și de la politicieni. Și pare că n-a suportat la fel de bine ca alți politicieni toate aceste lovituri. E celebră zicerea cum că politica este o chestiune de stomac. Iar Brândușe pare că n-a avut stomac de politician. Și s-a văzut încă de la început.

Până și relația sa cu partidele și șefii acestora (care nu sunt deloc niște oameni cerebrali) a fost una care se poate caracteriza prin sintagma love–hate (dragoste–ură). A fost în multe partide. A plecat din toate cu specificarea că în unele s-a și întors. A căzut când era cel mai aproape de obiectiv. Și aici s-a încheiat relația lui cu politica. Și cu broasca râioasă.

Cum care broască râioasă? Aia pe care un politician de succes trebuie s-o înghită în fiecare dimineață pe stomacul gol. Și am revenit astfel tot la stomac și la cât de tare trebuie să fie ca să fi un bun politician.

P.S. Îi doresc lui Costel Brândușe însănătoșire grabnică și viață lungă! Așa cum ne e dată, viața este cel mai frumos dar pe care cineva îl poate primi.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 437, 1–7 aprilie 2016

Modelul Marian Munteanu

Dacă mai era nevoie de vreo dovadă, acum cred ca e clar pentru toată lumea. Partidele românești sunt falimentare. Și evident nu e vorba de adevăratul sens al cuvântului, deși și acolo stau cam rău, acumulând datorii imense. Mă refer în special la un faliment de resurse umane.

Zilele acestea, PNL a fost în prim-plan, dar nici PSD nu stă mai bine. Asta ca să vorbim doar de cele mai mari partide. Criza de oameni este tot mai acută. Aceste partide nu reușesc să crească în interiorul lor oameni care să dea, la un moment dat, examenul electoral.

PNL pare să fii rezolvat problema candidatului pentru București prin importul fostului lider al Pieței Universității din 1990, Marian Munteanu. Un om care nu e nici pe departe un om din interiorul partidului, ci un outsider, un om care s-a legitimat mai degrabă ca un component al societății civile. De altfel, înainte de a încheia acest editorial, am primit o reacție vehementă a societății civile față de nominalizarea sa.

Nu vreau să se înțeleagă că privesc mișcarea cu ochi răi. Dimpotrivă. Cred că PNL a făcut o alegere foarte bună. Iar șansele ca să câștige Primăria Capitalei au crescut foarte mult. Iar din punct de vedere politic, asta contează cel mai mult.

Acum, Alina Gorghiu ar trebui să țină un training despre această acțiune politică și liderilor din teritoriu. Iar Bogdan Țâmpău, regele PNL Hunedoara, ar trebui să fie neapărat unul dintre participanți, poate așa învață și el ceva … politică adevărată.

Numai că decizia amintită a venit după două eșecuri lamentabile și relativ târziu, când nu mai este foarte mult timp pentru a-l poziționa pe noul candidat. Însă cu siguranță există resurse politice și de PR care îl pot face mai vizibil pe Marian Munteanu (iar aici Realitatea TV va juca un rol important, ca și până acum). Este însă suficient? Putem vorbi despre o relansare a PNL doar prin înscrierea în partid a acestui om? Cu siguranță, nu.

Ca PNL să se poziționeze așa cum își dorește electoratul de la un partid de sorginte liberală, ar trebui ca paradigma acesta să fie generalizată. Să existe câte un Marian Munteanu la îndemâna fiecărei organizații, iar liderii acestora, altfel atât de plini de ei, să-l și observe și să-l ia în seamă. Realitatea ne-a demonstrat că doar faptul că Bucureştiul este totuși capitala țării îi mai face pe politicieni să gândească serios. Evident, o cauză importantă o are și atenția media, care este infinit mai mare decât în oricare oraș de provincie.

Cine are minte poate să învețe multe din această lecție politică. Deși tare îmi e că nici măcar liberalii nu vor învăța nimic. De altfel, exemplul lui Țâmpău, amintit mai sus, este dovada clară că nu învață niciodată nimic. Nici măcar dictonul conform căruia „cine nu învață din greșelile trecutului, riscă să le repete".

Iar la capitolul învățăminte, liberalii nu sunt deloc singuri. Le țin companie pesediștii, frați de gafe politice nenumărate.

Dacă va câștiga Munteanu alegerile în București se va mai vorbi despre modelul său, dar e aproape cert că nu va deveni un model în PNL. Și cu atât mai puțin la PSD.

Am zis!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 438, 15–21 aprilie 2016

Stradă, școală și spital

Debutul campaniei electorale a redeschis seria dezbaterilor televizate pe tema administrației locale. Este momentul în care se discută serios despre ce poate și ce trebuie să facă o administrație publică locală.

Invariabil, exigențele cetățenilor se învârt în jurul unei expresii care tinde să devină marcă înregistrată. „Stradă, școală și spital" este sintagma care definește pe scurt toate nevoile importante ale unei comunități. Și aș spune că, depinde de soluțiile și credibilitatea pe care candidații o au pe aceste subiecte. Aici se tranșează totul. Va fi însă și o discuție politică și de filozofie politică. Ea se va purta împreună cu cea așa-zis tehnică.

De fapt, se mai dovedește încă o dată cât de găunoasă este perdeaua de fum a politrucilor: „La primărie, se face administrație, nu politică". De fapt, ei folosesc steagul politic doar atunci când le convine. În rest ei fac „administrație".

Ce vrăjeală!

Probabil, în numele administrației se plimbă de la un partid la altul, de dragul cetățenilor, nu pentru buzunarul lor și al acoliților lor.

Și tot pentru a face administrație îi primesc cu brațele deschise și liderii partidelor. Este, de fapt, o aritmetică simplă cea care se practică în partide. Îi interesează doar câți primari, câți consilieri și câți deputați au în rândurile lor. Iar acestea au o foarte mică legătură cu sintagma „stradă, școală și spital".

Cred cu tărie că politica și administrația nu pot fi separate în mod onest, ci doar în scop propagandistic. Viziunea politică prinde viață doar în administrație, în cadrul unei guvernări locale sau naționale. Restul e gargară politică ieftină.

Și politică nu înseamnă neapărat partide, unanimități și frății penibile în consiliile locale, așa cum am văzut, cel puțin în ultimii patru ani, în Petroșani. Politica este despre viața cetății, despre democrație, despre guvernarea oamenilor de către oameni și pentru oameni, vorba lui Thomas Jefferson, autorul Declarației de Independență a Statelor Unite ale Americii. Iar politica cuprinde invariabil atât strada, cât și școala, dar mai ales spitalul, unde se pare că noi românii avem probleme uriașe.

Iar campania electorală este momentul prielnic să vorbim despre asta, la fel cum orice alt moment este la fel de bun. Trebuie, însă, totodată să înțelegem și cine sunt și care este filozofia politică (asta în cazul în care știu ce e) a candidaților. Deși este important să știi mecanismele și ce înseamnă fiecare element al administrației, este cel puțin la fel de important care este calitatea umană a candidatului, modul în care vede viața și relaționarea sa cu cetățeanul și sistemul public.

Abia când acest întreg a fost dezvăluit cu totul îi putem alege pe cei mai buni pentru a ne reprezenta. Fiți, așadar, cu ochii pe candidați și nu vă lăsați atrași în fumigenele unora! Urmăriți-i în tot ce fac. Și când vorbesc despre comunitate, dar și când vorbesc despre ei și despre relația lor cu societatea.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 439, 6–12 mai 2016

„Eu cu cine votez?”

Suntem în campanie electorală, deși, în ultimii ani, se simte tot mai inertă la nivelul cetățeanului. Poate și pentru că, bătălia electorală s-a mutat pe posturile de putere mai mică, în timp ce pentru posturile de primar nu prea se mai agită nimeni, cu atât mai puțin cei care sunt deja în funcție. Ca să exemplific și mai bine, uitați-vă la aglomerația de pe culoarul consilierilor independenți, în Petroșani. Aproape că nu e așa o aglomerație nici dacă vorbim despre partide. Și asta pentru că toți cei care s-au ratat în politică (vezi cazul Vioricăi Macavei), care au plecat din funcții, susținând că au ceva mai bun de făcut (vezi cazul Dorinei Niță) s-au trezit că ar vrea totuși în Consiliul local, pentru că nu strică o sinecură în plus. Acești oameni mă dezgustă profund. Mă dezgustă pentru că mint cu nerușinare.

Revenind, campania e destul de anostă, însă conform principiului fundamental al democrației trebuie să votăm. Este unul din puținele lucruri pe care le mai putem face. O dată la patru ani. De fapt, multora ne place să votăm, deși sunt tot mai mulți cei care susțin că n-au cu cine. Din noua postură de candidat, le spun oamenilor că nu pot să fiu de acord cu această idee. Mai ales dacă vorbim despre nișa pe care candidez și eu. Pe celelalte nișe, așa cum spuneam și mai sus, pare că nu e nicio bătălie, pare că nu e nicio campanie. Și nici n-are cum să fie altfel, dacă avem în vedere faptul că indivizii care își doresc funcțiile de primar au început campania extrem de târziu și nici nu se remarcă în vreun fel. Nu poți să vii cu o lună înainte și să spui vreau, dar oamenii să se întrebe cine ești de fapt.

De aceea, alegătorul se întreabă ca-n piesa de teatru a lui Nenea Iancu (I.L. Caragiale) „Eu cu cine votez?”.

Poți vota pe cineva pe care nu-l cunoști, nu l-ai văzut, nu ți-a vorbit vreodată?

Poți să votezi pe cineva care nu face niciun efort să ajungă la tine?

Cum ar trebui să fie candidatul ca să-l votezi? E nevoie de o ținută morală? De o imagine bună?

Acestea sunt doar câteva întrebări care se găsesc acum în mintea multora dintre noi. Iar acestea sunt legate de cea de mai sus. De întrebarea fundamentală a cetățeanului din Petroșani, de exemplu. Și nu a cetățeanului turmentat.

Schimbând registrul, candidații recurg la metode tot mai neconvenționale de promovare. O candidată a unui partid despre care am fi putut jura că n-o să mai auzim a reușit să devină foarte cunoscută după ce a postat pe Facebook poze sexy, dar și în care simulează stări de beție și ține în mână sticle de băuturi alcoolice. Este vorba despre Andreea Necoară candidată la un post de consilier local din partea PRM. Mărturisesc că și dacă n-ar fi contracandidata mea, n-aș putea s-o votez. Pe de o parte, pentru că e de la PRM (chiar nu mai scăpăm niciodată de partidul ăsta?). Iar pe de altă parte, pentru că în politică nu poți rezolva nimic dacă te dezbraci și pozezi provocator. Dacă, însă, sunt și unii care gândesc în contradictoriu cu mine, vom afla pe 5 iunie. Seara. Sau mai sigur pe 6 iunie.

Întrebarea din titlu ne va mai chinui încă vreo două săptămâni. Poate până atunci ne convinge totuși cineva. De preferat cineva mai îmbrăcat decât domnișoara Necoară.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 439, 6–12 mai 2016

Falimentul politicii … de partid

Tot mai mulți oameni se declară scârbiți de politica pe care au dus-o partidele, atât în Petroșani, cât și în alte orașe. Astfel că, independenții reprezintă o categorie mai frecventabilă, mai ales dacă reușim să distingem între ei și să cernem adevărații independenți de falși.

De altfel, ca să mă refer la zona mea de interes, Consiliul local, putem spune că am asistat în ultimii patru ani la un fel de frăție a partidelor. Acestea și-au dat mâna, în interesul lor exclusiv, și au reușit să ridice unanimitatea la rang de politică publică. În contextul în care niciun partid nu e în stare să formuleze o politică publică coerentă. Nici măcar cele de opoziție. Sau așa-zisă opoziție, pentru că am declarat-o nulă cu multe luni înainte de campania electorală.

Astfel că, interesele politice mărunte concretizate în posturi și sinecuri, bani și alte beneficii au dus la o moarte clinică a politicii publice locale.

Și mai ciudat e că, la mai puțin de două luni de data alegerilor, partidele par să se trezească. Însă doar par. Ele mimează un soi competiție internă, de fapt e un fel casting organizat de șefii de la județ, și își nominalizează niște așa-ziși candidați. Spun așa-ziși candidați, pentru că nici măcar notorietatea nu-i recomandă pentru această postură. Dar nici regulile unui minim bun simț.

Spre exemplu, zilele trecute m-am întâlnit întâmplător cu așa-zisul candidat al PSD, Costel Postolache. Deși nu eram singur, nici nu s-a oprit să stea de vorbă cu noi un minut, salutându-ne din mers. Ne-a tratat cu un dispreț demn de o cauză mult mai bună. Deși, nici eu, nici prietenul cu care eram, nu suntem în target-ul lui, sper ca relatarea publică a acestei lipse de respect să-i îndepărteze și pe unii dintre cei care ar fi fost printre votanții săi.

De fapt, nici candidații înșiși nu cred că au șanse reale să câștige (poate doar Dorina Pleșcan sau Francisc Gerschner) și, prin urmare, nu înțeleg de ce ar fi trebui să manifeste vreo deschidere față de doi posibili votanți. Este un soi de minciună voalată. Candidează la funcția de primar ca să prindă cel mult consilier. Deși în unele cazuri nici asta nu e plauzibil, dacă ne gândim că așa-zișii candidați sunt pe locurile 3 sau 5 și nu pe unu, vorbind despre listele de consilieri (vezi cazul ALDE și nu numai).

Această situație mi se pare un soi de politică de cadre eșuată. E clar că știu cu toții că nominalizații pentru funcția de primar nu sunt nicidecum „locomotive”, ci mai degrabă pietre de moară, care trag partidele în jos. Și atunci ce să caute în fruntea listei? Să treacă mai în spate!

Strategia e, în mod cert, de un insucces garantat. Omul în care investesc (nu vă gândiți la investiții financiare!) propagandistic nu va ajunge nici măcar consilier, el fiind din start considerat nedemn pentru postul pentru care candidează.

Asistăm împreună la tot soiul de meschinării politice. Niște meschinării în care cetățeanul nu apare deloc. Dar chiar deloc. Partidelor le plac doar numerele de consilieri și funcțiile negociate netransparent cu cei care dețin puterea. Doar atât. Nu-și propun mize mari și obțin din când în când mize foarte mici. Dar toți sunt fericiți, pentru că au acces la platoul cu bunătăți (a se citi funcții și bani) și nu dau doi bani pe noi.

De aceea spun răspicat: votați un independent adevărat!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 441, 20–26 mai 2016

Invazia pesediștilor

Doar câteva zile le-au trebuit liderilor PSD să „descindă" în Valea Jiului. Pe rând, nu împreună. Și în funcție de prietenii. Mai întâi a venit Victor Ponta, care s-a dus prima data la Lupeni. De altfel, Cristian Resmeriță a făcut deseori uz de relația sa cu fostul premier, care însă nu s-a soldat cu nimic important pentru Valea Jiului. Cum era și firesc, el a fost primit cu fast în sediul PSD din localitate și mulți lideri s-au îngrămădit să se pozeze cu el. A mers apoi la Petrila, unde Vasilică Jurca nu-și mai încăpea în piele de bucurie.

Doar ce a trecut weekend-ul, că și-a făcut apariția și Liviu Dragnea. De data aceasta, el a vizat Vulcanul și Petroșaniul. De altfel, despre apropierea dintre Dragnea și primarul Gheorghe Ile ați mai putut citi în *Jurnalul Văii Jiului*. La Petroșani, președintele PSD s-a comportat de parcă candidatul său ar fi favorit, ceea ce poate fi doar o dorință, la această oră.

După ce s-a salutat cordial cu o veche cunoștință a sa, primarul Petroșaniului, Tiberiu Iacob-Ridzi, i-a cerut de la microfon să plece de la primărie. Așa ca între politicieni, aş zice. Adică, cât ești de partea noastră ești de treabă, când nu mai ești, ar fi mai bine să pleci. Ca să vină al nostru. Eventual, pe un loc gol.

Se naște totuși întrebarea firească dacă vizitele acestor oameni de frunte ai PSD reușesc să adune în câteva ore mai mult capital decât au adunat candidații lor în luni de zile. De fapt, unii în mai puțin de o lună. Eu cred că nu. Astfel de vizite se adresează mai degrabă membrilor și simpatizanților PSD. Efectul lor este foarte modest în ceea ce privește semnalul dat celorlalți cetățeni. Pentru opinia publică, poate fi important faptul că sunt primii care au venit să-și susțină oamenii din Valea Jiului. Ceea ce liderii celorlalte partide n-au făcut încă sau nu vor face deloc, în această campanie electorală. Ce e clar, însă, este că nu îl vor putea transforma pe Costel Postolache în câștigător. În niciun caz. Și nici nu pot aduce spiritul de învingător în organizația PSD Petroșani. Oricâte vizite ar face Dragnea nu va putea să o scoată din marasmul în care se află de 16 ani. Dar ei încearcă să facă ceva, deși cu totul altceva ar trebui făcut. Ar trebui căutați lideri adevărați, iar surogatele să fie trase pe linie moartă.

Prin urmare, pot să se și mute aici. Atât Dragnea, cât și Ponta. Pentru o lună, două sau chiar mai mult. Nu vor putea decât să-i întărească și mai mult pe cei care sunt deja puternici. Dar nu vor putea face din pisici speriate lideri de anvergură, care să poată să câștige primării.

După această invazie a pesediștilor, îi aștept cu interes pe liderii PNL, că pe Mircea Geoană l-am văzut. El a trebuit să susțină un independent la Vulcan, iar la Petroșani, spun oamenii, că s-a plimbat doar pe lângă hala din Piața Dacia, fiindu-i frică să intre să nu-și murdărească cumva costumul scump. E clar însă că nici Blaga și nici proaspăta mămica Alina Gorghiu nu vor face din Alina Cârstoiu vreo Margaret Thatcher și nici din Ilie Păducel un Tony Blair. Deși ultimul, probabil, va câștiga. Așa că, ei pot doar să-și facă imagine pentru ei, să mai apară în presă și la TV. Dar cam atât.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 442, 27 mai – 2 iunie 2016

Alegeți-i pe cei mai buni!

Am spus într-un interviu că văd Valea Jiului, și implicit Petroșaniul, ca pe un om aflat la o răscruce de drumuri. Iar momentul în care trebuie ales drumul e, evident, 5 iunie 2016.

Este o alegere pe cel puțin patru ani. În 2020, Valea va arăta cu totul altfel, iar speranța mea este să arate mult mai bine. Să fie mult mai atractiv să trăiești aici, să fie locul în care standardul de viață este la un nivel ridicat.

Dacă vom accepta în continuare minciuna și ipocrizia în forurile de conducere ale municipalității, cu siguranță, ne vom îndrepta spre dezastru. Un dezastru ai cărui muguri îi putem vedea deja cu ochiul liber. Și mă refer aici la depopulare, sărăcie și lipsă de preocupare în ce privește viața comunității. Toate acestea sunt consecințe directe ale lipsei de orizont, ale lipsei de preocupare a celor care ne-au condus mulți ani. Prea mulți ani.

Sămânța minciunii și ipocriziei este sădită de multă vreme în partide. De aceea, a devenit parte din gândirea multora din cei care sunt sau au fost în ele. Oamenii ăștia mint zilnic. Mint în timpul mandatului, mint și în campania electorală. Iar ca ipocrizia să fie maximă, când se apropie campania electorală vin și ne spun că «Nici usturoi n-au mâncat și nici gura nu le miroase». Că, de fapt, ei nu s-au înfruptat din „ciolan" și că au o altă gândire, o altă viziune. Ce minciuni!

Credibilitatea lor este extrem de mică, însă ne consideră suficient de proști încât să-i credem. Numai că noi le vom arăta contrariul, nu-i așa?

Tot ipocriți sunt și cei care mint, venind pe culoarul independenților, pentru a bloca alegerea unor oameni noi, a unor oameni care vin cu gânduri bune, a unor oameni care nu s-au contaminat cu minciuna în mediul politic. Ei vin după ce până și partidele, așa slabe și ipocrite cum sunt, i-au aruncat afară din rândurile lor, considerându-i prea slabi ca să fie pe lista lor. Nu ne pot minți!

S-a vorbit prelung de înnoirea clasei politice. Pentru prima dată, acum există și o șansă ca înnoirea să se producă. Cu oameni noi, nealterați. Cu oameni care vor să schimbe ceva. Să schimbe aproape totul. Eu știu un singur caz. Eu.

Îmi doresc un succes și o infirmare a tot ce a fost negativ în comunitatea noastră până acum. Am însă nevoie de votul dumneavoastră. De votul celor care gândesc ca mine, de votul celor care vor mai mult pentru comunitatea noastră.

Pe cei care au fost până acum i-am văzut. Știm cine sunt, știm ce au făcut pentru noi. Puțin, foarte puțin. Știm și ce au făcut pentru ei. Mult, foarte mult. Acum e rândul nostru să le dăm verdictul. Să-i înlocuim. Cu alții mai buni. Cu alții mai competenți.

Îmi doresc ca data de 5 iunie să fie data în care am schimbat ceva în bine. Îmi doresc ca duminică să fie începutul unei alte ere. A unei ere a competenței, a bunului simț, a schimbării traiectoriei.

Doar în acea zi decizia e la noi.

Haideți s-o folosim cum trebuie!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 443, 3–9 iunie 2016

Electoratul și politicienii

Un citat celebru spune că fiecare popor își are politicienii pe care îi merită. Și este perfect adevărat. Încă o dovadă în plus este ceea ce s-a întâmplat pe 5 iunie 2016. Deși speram că va deveni importantă din alte motive, această dată va fi de referință prin faptul că votam pe principii care n-au nicio legătură cu o Minima Moralia.

Cea mai discutată temă este cea a penalilor care au fost aleși în funcții a căror principală atribuție este gestionarea banilor publici. Cel mai apropiat exemplu este cel al Devei. Politician ultracontroversat, condamnat și iar condamnat, Mircia Muntean n-a avut nicio problemă să se întoarcă pe postul pe care l-a părăsit de bună voie în urmă cu patru ani, pentru a se război cu fostul său prieten Moloț (atunci președinte al Consiliului Județean Hunedoara). N-a contat nici măcar că a fost artizanul unui spectacol penibil, după ce a fost prins că a condus mașina în stare de ebrietate. Așa că el a fost votat de electorii din capitala județului nostru, dacă îi mai putem spune așa. Problemele morale ale unui astfel de vot sunt uriașe, dar personajul este ales.

La numai câteva zile, în procesul alcoolului la volan s-a și dat sentința. 2 ani. Cu executare. Din fericire pentru Muntean, decizia este doar în primă instanță. Și astfel, el va fi validat în funcția de primar, ceea ce, evident, este un non-sens electoral flagrant. Dar, votul e vot, nu-i așa?

Semnalul dat de condamnare este clar. Șansele ca Muntean să-și îndeplinească mandatul sunt minime, el mai deținând în portofoliu o condamnare de patru ani, dar cu suspendare. Deci, alesul nostru va face sigur pușcărie. Însă electoratului nu-i pasă cine sunt și ce au făcut acești oameni. Filtrul electoral este extrem de ciudat.

La fel stau lucrurile și în ceea ce îi privește pe cei care s-au îmbogățit grosolan, de când sunt în funcții publice. Bogăția lor este aproape jignitoare. Dar, oamenii nu par că vor să vadă aceste lucruri. Și nici măcar faptul că bogăția edililor este strâns legată de sărăcia cetățenilor. Voturile vin, mandatele curg, iar bogăția lor crește. Crește cu o viteză care alungă orice posibilitate că s-ar putea face din surse licite. Nu e posibil. Poate o fi doar faptul că nu se vorbește prea mult despre vilele, banii și mașinile edililor. Motivele sunt importante, dar voi vorbi despre ele cu altă ocazie.

De fapt, trăim un fel de sindrom Adrian Năstase. Oamenii vorbesc pe la colțuri și prin cotloane despre casa X, care îi aparține edilului Y, la fel ca pe vremea fostului premier. Nu o face nimeni cu voce tare sau în așa fel încât informația să capete un caracter public. De frică.

Un ultim caz este cel al Dorinei Niță, proaspăt reconfirmată în postura de consilier local la Petroșani. Pe lângă alte lucruri complicate, numele său este legat de un plagiat total al unui articol de presă. Informația a fost dezvăluită de presă și reluată în campania electorală. Rezultatul acestui furt devoalat public este că doamna amintită a fost recompensată cu un nou mandat, din postura de independent.

Concluzia celor amintite și a altora este că relația electoratului cu politicienii este una de complicitate. Oamenii vor în fruntea comunităților oameni care să reflecte toate slăbiciunile societății noastre. Nu contează că molima sărăciei se întinde peste comunități, iar oamenii o duc din ce în ce mai greu, nu contează nici furturile, nici conduita. Contează doar șușeaneaua electorală și imaginea politicienilor pătați.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 444, 17–23 iunie 2016

Liniște și un nou mandat

O liniște aproape mormântală s-a așternut peste Valea Jiului. Alegerile s-au terminat, a dat și un pic căldura, așadar sunt ceva motive de liniște. Noii primari s-au așezat pe scaune, iar vechii și-au mutat pixul de pe stânga pe dreapta sau invers. Și atât. Entuziasmul unui nou mandat nu pare să-i însuflețească în vreun fel, pentru că, cel mai probabil, ei nu prea mai pot fi însuflețiți de nimic.

Nici Brexit-ul nu le poate tulbura liniștea. Nici altceva. Și îi așteaptă patru ani la fel. Despre Opoziție ce să mai zicem. Ea n-a existat până acum și nu va exista nici de acum încolo, pentru că la noi politica e altfel. În sensul rău. Adică nu se face niciun fel de politică. Nimeni nu vrea și nici nu-și permite să-i supere pe domnii și doamnele din majorități și mai ales pe primari. Până în 2020 mai e – Slavă Domnului! – destul, așa că aleșii noștri nu prea au de ce să se agite.

Plus că, în multe consilii, majoritățile sunt covârșitoare, deci nu are nimeni sorți de mari izbânzi, iar spațiul public le e încă străin multora dintre cei care au ajuns în consilii. E un soi de handicap pe care mulți așa-ziși politicieni nu reușesc să îl depășească, în special pentru că se cred foarte deștepți și nu mai pot învăța nimic. Ei bine, nu e deloc așa.

După ce au fost aleși, independenții s-au dat și ei la fund de tot. Nu pentru că înainte au fost foarte vizibili. Dar fără să generalizez, și pentru mulți dintre ei urmează patru ani de liniște. De ridicări de mâini și cam atât.

Presa e și ea destul de cuminte, pentru că rareori publicațiile își permit să iasă din rând, din cauza constrângerilor economice în care se găsesc. La fel și societatea civilă. Încă cei mai mulți dintre mai-marii orașelor privesc cu suspiciune toate organizațiile care nu sunt biserici, deși proiectele acestora ar putea aduce multă plus valoare comunităților.

Am scris și un articol extrem de sceptic în ceea ce privește comunicarea publică a aleșilor, în noul mandat. Nu e loc de optimism nici în această privință, deși comunicarea publică ar însemna mai multă imagine pentru ei. Dar cine mai are nevoie de imagine, acum că mandatele sunt câștigate? Cei care înțeleg cum funcționează politica, ar fi răspunsul corect. Dar ce mai e corect astăzi.

Cred că expunerea de până aici aduce suficiente argumente care nu ne oferă premise pentru așteptări prea mari. De altfel, poate nici n-ar fi prea bine. Pentru că marile așteptări pot naște ușor mari dezamăgiri. Constat însă că, dezamăgirea ne pândește oricum de după colț, așa că trebuie să ne căutăm resurse de optimism în noi și în ceea ce e legat strict de noi.

Dacă vom aștepta ca să găsim resurse de optimism în ceea ce vor face aleșii noștri, riscăm să nu aflăm, din cauza handicapului comunicațional, dacă se va întâmpla ceva bun sau, și mai rău, să așteptăm degeaba foarte multă vreme

Așadar, e liniște. Prea multă liniște!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 445, 1–7 iulie 2016

Pregătiri pentru toamnă

Nici nu s-a uscat bine cerneala pe mandatele primarilor, că iar ne pregătim de alegeri. Deși poate ne pregătim nu e un termen tocmai exact. Mai bine zis, se pregătesc. Adică politicienii. Cum se pregătesc, e altă discuție. Evident, pe spinarea noastră sau pe banii noștri. Tot cam aia. Și se pregătesc de la ăl' mai mare, adică Klaus Iohannis, care așteaptă încă guvernul lui, deși sondajele de opinie arată că românii care l-au votat în 2014 și-ar lua cu drag votul înapoi, până la ăia mici de prin județe.

De fapt, dacă ne uităm la rezultatele de la Locale, pare că votanții lui Klaus și-au luat deja votul. Nu mai e un secret că PSD a triumfat, iar lucrurile nu par că o să difere prea mult nici la toamnă. De altfel, locatarul de la Cotroceni se face că nu înțelege ce se întâmplă și nici de ce românii fug de el ca Dracu' de tămâie. Am spus bine acum ceva timp că e nevoie de mult echilibru să nu-ți pierzi mințile când vine unu' să-ți deschidă ușa mașinii. Așa e. Și totuși, oamenii se pregătesc. Cel mai bine par că se pregătesc liberalii hunedoreni, care au făcut o listă de posibili candidați pe care figurează opt nume pentru Camera Deputaților și șapte pentru Senat. Nume de liberali. Plus un purtător de cuvânt. Și nu știu, zău, dacă nu e o metodă de a-i mai ține pe oameni în PNL, când Mircea Moloț le cântă frumos pe la urechi imnul ALDE. Săptămânal, un liberal rupe cămașa de pe Bogdan Țâmpău și pleacă. Deși, toată mărirea lui a durat cam jumătate de vară. Doar e și el copilul lui Mircea (Moloț n.r.) care nu l-a învățat nici un sfert din politica de forță pe care a deprins-o în partidul lăsat pradă vremurilor. Dinspre pesediștii hunedoreni nu se aude nimic, deocamdată.

Acolo lucrurile funcționează altfel. Mai serios.

Însă nu cred că vom aștepta mult după noul popular (adică de la PMP) Haralambie Vochițoiu, care sigur se va trece pe vreo listă, cu gândul vădit să nu rămână pe dinafară.

Însă, ca de obicei, pregătirea asta se face „în orb". Sondajele se fac la nivel național, la nivel local și județean nimeni nu vrea să știe cum stă exact. Pentru ce? Ca să cheltuie niște bani? Nu mai bine îi țin ei, pentru chermeze și alte bairamuri. Ce politică, ce strategii, ce comunicare, mai bine o chermeză pe banii partidului, care – să nu fim naivi – sunt tot ai noștri. Doar că îi țin ei. Să nu ajungă la spitale, drumuri și școli, ci mai degrabă la biserici.

Și nici nu-i poți condamna. Acolo sunt votanții, acolo e și persuasiunea (îmi cer scuze pentru cuvântul pretențios!) și la membrii de partid (vezi sintagma peceristă!) și rudele acestora. Ba nu chiar! Mai sunt și angajații din instituții, pensionarii și ăia cărora le-ai pus o bancă în fața blocului și o roabă de asfalt rece în groapa din parcare. Restul ori sunt plecați, ori nu votează. Asta dacă nu se întâmplă vreo tragedie gen Colectiv sau vreo hoție pe față ca la Prezidențialele din 2014. Atunci e altă socoteală.

În rest, timpul trece, ursul merge. Ei se pregătesc, noi ne chinuim.

Dar suntem toți în aceeași piesă penibilă, unde nici traficații de arme nu sunt adevărați și nici o facultate ca lumea nu mai trebuie să faci ca să te angajezi coafeză. Asta dacă ai totuși noroc să te angajezi.

Of, Românie, Românie!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 446, 12–18 august 2016

Blestemul infrastructurii

O vorbă veche din popor spune că România este o țară blestemată sau că noi, românii, am fi un popor blestemat. Mulți patrioți falși au sărit, de-a lungul vremii, să spună că e o blasfemie să se spună așa ceva despre poporul nostru. Cam cum ar spune și Puric, însuși. Numai că, la un periplu prin frumoasa noastră țară, orice șofer tinde să spună cam la fel. Sau mult mai rău. Mai ales dacă periplul are loc în luna august sau măcar vara (însă nici în alte perioade nu e mai bine). Întâlnirea dintre șofer și înțelepciunea populară este dată de starea infectă a drumurilor din România, de faptul că este un test de răbdare să mergi dintr-o parte în alta a acestei țării. După ce faci câteva drumuri prin România, ai nevoie de timp să-ți revii. Și nu puțin. Ai nevoie de timp ca să înțelegi ce s-a putut întâmpla ca să rămânem în această stare de perplexitate. Ai nevoie de timp să digeri faptul că prostia și corupția unor conducători ne costă timp și bani cu nemiluita. Și ne trag pe toți în jos. În timp ce alte țări sunt la superlativ în această privință, noi suntem într-un fel de ev mediu al infrastructurii. Deși, suntem o țară UE și NATO. Și nici nu e vreo exagerare. Tot după câteva drumuri prin România, vei ajunge la concluzia că toți primii miniștri și miniștri transporturilor ar trebui inculpați și condamnați pentru că au condamnat o țară și un popor la dezastru. Un dezastru care explică perfect marasmul în care ne găsim, dar și prin numărul de morți de pe străzile României. Au spus-o marile concerne auto sau din alte domenii: vrem infrastructură. O spunem și noi în fiecare an și primim vorbe. Minciuni și vorbe goale.

Multe milioane de euro s-au pierdut zilnic de către români pentru că guvernanții noștri au vrut să fie bogați doar ei. Și noi, nu. Culmea e că le-a ieșit și le mai iasă. În continuare.

Iar investitorii se gândesc de zece ori înainte să deschidă ceva, pentru că timpul înseamnă bani pentru ei. Producția lor trebuie să ajungă rapid la clienți, nu să stea zile întregi pe șosele.

Și atunci ne mirăm că nu vin investitorii. Nu cred că trebuie.

Pe lângă costul financiar, mai trebuie exemplificat și costul vieților pierdute. Lipsa infrastructurii a omorât mai mulți oameni decât un război. Un adevărat genocid. Care ar putea fi transpus într-o acuzație serioasă la adresa celor enumerați mai sus. Dar cine s-o facă?

Cine să-i sancționeze pe aceștia măcar moral? Când românul cu discernământ stă sute de ore în mașină, parcurgând distanțe care sunt depășite în alte țări într-un timp mult mai scurt. Iar la vot ies cei care nu au treabă cu infrastructura.

În mod cert, problema infrastructurii românești este un veritabil cerc vicios. Și ca orice cerc vicios, va trebui spart. Nu pare că lucrurile se vor schimba și nici că va veni cineva dispus să facă acest gest. Cât despre blestem, el există. Se află în mintea fiecăruia dintre cei care încă mai suntem aici. Și nu poate fi îndepărtat decât prin vot.

Printr-un vot real. Pentru competență și bun-simț.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 447, 26 august – 1 septembrie 2016

Bomba infracționalității a început să explodeze

În urmă cu mai mulți ani am spus că, la cât de mare e sărăcia în Valea Jiului, e încă liniște. Mă refeream la infracționalitate. Anii au trecut, iar lucrurile încep să se schimbe. Infractorii

încep să-și facă treaba extrem de rapid și persuasiv. În doar o săptămână, în Petroșani au avut loc două furturi de mașini. Unul a eșuat, dar unul a fost reușit. Și să nu credeți că este vorba despre vreo Dacie veche. Ci despre o mașină scumpă, proprietate a unui om de afaceri prosper, și un camion. Când încep să dispară camioane, cred că e semn de îngrijorare. Și eu sunt îngrijorat. În primul rând, pentru că situația se schimbă foarte rapid, iar liniștea este înlocuită de un climat de teamă, de un climat de nesiguranță.

E semn clar că ceva trebuie să se schimbe, atât în atitudinea noastră, ca și cetățeni, cât mai ales în atitudinea celor care conduc instituțiile de forță, dar și comunitățile locale. Odată cu schimbarea paradigmei sociale, trebuie să ne păzim mai bine proprietățile, să ne montăm alarme, ba chiar să ne uităm din când în când peste umăr. Dacă se poate fără a cădea în vreo psihoză sau obsesie. Responsabilitatea cea mai mare aparține instituțiilor de forță, Poliție, Parchete și servicii secrete, dar și Administrațiilor locale. Ele trebuie să facă maximum pentru ca noi, cetățenii, să nu ne simțim în nesiguranță, să nu ne trezim deposedați de bunuri. Este destul de clar că, aceste furturi sunt doar începutul și doar vârful aisbergului. Dincolo de ce se vede și se știe la nivel public, mai sunt și altele. Iar ca orice fenomen, și starea de infracționalitate va crește. Poate chiar exponențial. Mai ales dacă răspunsul și riposta instituțiilor nu vor fi pertinente. Deocamdată, îngrijorarea mea este moderată. Pentru că sper ca lucrurile să nu rămână așa și paradigma de acțiune a celor îndrituiți să se schimbe.

Deși, dacă mă uit la dosarele de proxenetism, care au făcut furori până acum în Valea Jiului, n-aș zice că am motive de bucurie. Ba chiar de tristețe. Numai că una e proxenetismul, a cărui arie de adresabilitate este destul de îngustă, și alta e când încep să dispară bunuri sau și mai grav se atentează la viața cetățenilor.

Fiți, așadar, cu atenția crescută! Bomba infracționalității a început să explodeze în Valea Jiului. Și nu știm cine și cum o va dezamorsa.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 448, 9–15 septembrie 2016

Cum scăpăm de politicienii trăsniți?

Deși urmăresc de mulți ani scena politică, nu înțeleg pe de-a întregul cum de sunt aleși unii dintre politicienii cei mai trăsniți pe care îi are această țară. Zilele trecute a făcut furori o declarație demnă de un oligofren a senatorului Daniel Barbu, despre a cărui calitate umană s-a pronunțat însuși Andrei Pleșu, cel care i-a și pus prima demnitate în mână. Categoric, nu este singurul exemplu. De-a lungul anilor, au fost mulți cei care au „dat-o în gard", fie că vorbim despre politica mare (a se citi la nivel național), fie despre cea mică (de la nivel local). Barbu are un corespondent aproape identic la nivel local. Și e femeie. Numele ei este Dorina Niță. Fostă și actuală colegă de partid cu Barbu. Adică încă o confirmare a faptului că spiritele joase, ca și cele înalte, se întâlnesc. Ei au fost colegi la PNL, pe vremea când cineva a avut nefericita idee de a-l face pe primul ministrul Culturii, deși e mai degrabă incult, iar pe cea de-a doua viceprimar al Municipiului Petroșani. Dacă senatorul se crede pe frontul din Afganistan, semn că legătura lui cu realitatea este destul de scăzută, Niță se crede pe centura municipiului Petroșani, unde face traseul nestingherită, sperând că o să-i prostească pe petroșăneni de câte ori vrea ea, cam cum fac și fetele care își fac veacul în locul amintit. După ce i-a mințit că e independentă, așa cum mint și fetele respective în ce privește experi-

ența lor „restrânsă”, acum și-a mutat tabăra la ALDE, ca și deja cunoscutul senator, de unde speră să-i mai mintă o dată pe cetățeni cu privire la buna sa credință. Tot fără a avea vreun corespondent cu realitatea, Dorina de Aeroport se visează acum senatoare, probabil după modelul Cristianei Anghel, o altă „politiciancă” trăsnită, asemeni celor doi deja nominalizați. Un semn de sănătate a societății noastre ar fi ca toți trei să devină doar o amintire tristă a nefericitului sistem electoral românesc.

Dar nu putem uita că ei au ajuns pe funcții ridicați de această societate, care s-a dovedit mai bolnavă decât am fi putut crede. Putregaiul nu este aruncat în margine, ci scos în față și promovat, iar atunci astfel de exemple devin vizibile. Și dacă n-ar fi atât de penibile și nu ne-ar trage atât de mult în jos, poate am putea râde de ele. Din păcate, și Barbu și Niță ar trebui să se regăsească pe listele de subiecte ale umoriștilor și nicidecum pe cele electorale. Astfel de politicieni trăsniți trebuie aruncați la groapa de gunoi a istoriei recente, împreună cu toți ceilalți care sunt de teapa lor. Și sunt mulți. Prea mulți.

Ca și altă dată, pe 11 decembrie, decizia va fi la noi. Va fi pentru o singură zi. Atunci trebuie să nu-i investim pe cei care au transformat politica într-un show asemănător cu o emisiune care făcea furori în urmă cu câțiva ani, este vorba despre emisiunea „Copiii spun lucruri trăsnite”. Emisiunea a dispărut, dar politicienii care spun și fac lucruri trăsnite încă nu. Haideți să-i ajutăm să dispară și ei!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 449, 30 septembrie – 6 octombrie 2016

Efervescența căldurii (sau a frigului)

Începutul săptămânii a aruncat în aer Valea Jiului. Primarul Tiberiu Iacob-Ridzi i-a cerut demisia mai-marelui de la Complexul Energetic Hunedoara (CEH), Cosmin Chiuzan. Bomba acestei declarații i-a luat pe foarte mulți prin surprindere, pentru că de multișor deja se așternuse o acalmie mormântală. Aproape că ai fi putut crede că nici n-o să vină o nouă campanie electorală. Anunțul public al primarului a stârnit niscaiva valuri chiar și pe la CEH, unde s-a mai învigorat puțin atmosfera de priveghi și de pomană în viu. Spun pomană în viu pentru că mănâncă toți ca la pomană, deși CEH-ul n-a murit încă de tot. Luat prin surprindere, atât de declarație, cât și de adresa prin care se solicita căldură, mai-marele CEH a replicat stângaci la declarația care îl viza, aș spune chiar frontal. Trezit ca din somn, mai ales că se vorbea și de salariul său de zeci de mii de lei, el a scos de la naftalina datoriile și a încercat să facă pe omul care știe câte ceva, dar pe care îl cam ocolesc până și adresele care ajung la CEH.

Este bine știut faptul că, la noi, orice minune ține cam trei zile. Iar efervescența căldurii a ținut cam o zi și jumătate, hai două, că mă simt generos. După care ne-am întors iar la starea de latență cu care ne-am obișnuit, mai ales că nimeni nu prea mai înțelege exact de ce să agite vreun pic apele. Problema e dacă, totuși, va fi căldură în case. Deși pune puțin sângele în mișcare, efervescența publică nu ține totuși de cald. Și atunci trebuie să știm și noi: avem căldură sau n-avem? Asta deși numărul celor care mai sunt încă branșați la sistem e tot mai mic, pentru că nu vrea nimeni să stea în frig până când se trezesc cei de la CEH. Și atunci, de nevoie, oamenii au ales soluții tranzitorii care au devenit permanente, cum sunt centralele de apartament pe gaz. Tema este una importantă și va continua să fie și de acum încolo.

Pe de o parte, este încă activă discuția despre stocurile de cărbune necesare funcționării Termocentralei Paroșeni pe perioada rece. Și iar ne întoarcem la povestea jignitoare a importului de cărbune, deși noi stăm la propriu pe ditamai zăcământul. Pe de altă parte, dacă nu se va reuși pornirea sistemului, dar și dacă nu va exista o constanță în furnizarea de căldură, efervescența căldurii (sau a frigului) din case va continua și în campania electorală. De altfel, între noi fie vorba, campania a cam început, deși nimeni nu recunoaște direct asta. Am păstrat pentru final o întrebare care a fost lansată tot săptămâna asta. Suntem noi, petroșănenii, cetățeni de mâna a doua? Evident, întrebarea e retorică. Adică, nu aștept răspuns. Asta e pentru pudibonzii de serviciu care s-ar putea grăbi să-mi răspundă.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 450, 14–20 octombrie 2016

Criza de premieri sau cât de slabe sunt partidele

Știrea că PNL și-a găsit premier face înconjurul site-urilor de știri deja de câteva zile. Nu, nu în interiorul partidului. Păi ei n-au putut găsi un candidat pentru primăria Bucureștilor, apoi pentru o țară. L-au găsit pe cel pe care îl știm și noi de aproape un an. Pe numele său Dacian Cioloș, premier și azi, dar premier și mâine. În varianta optimistă că PNL va reuși să strângă un număr de voturi suficient pentru ca, împreună cu USR-ul lui Nicușor Dan – despre care am aflat că are filială și în Hunedoara, deși n-a auzit nimeni de șeful ei – și alții, să facă majoritatea. Ce nu am citit însă este cât de slab este un partid care n-are în interiorul său un om care să poată prelua o astfel de înaltă demnitate, sau ce fel de partid e ăsta. Sigur, e mai ușor să iei ceva ce există și să-l treci, direct sau indirect, în barca ta, decât să îți faci dracului curățenie și să mai aduci în partid și oameni de Doamne-ajută.

Dacă liberalii s-au grăbit să anunțe premierul lor, la PSD e încă o liniște mormântală pe acest subiect. Aici încă se rumegă anunțul lui Klaus Iohannis că nu va nominaliza un premier cu probleme penale. De atunci, se tot uită prin interior, prin debaralele din Kiseleff să găsească un lider de anvergură națională care să nu aibă probleme cu legea. Și e al naibii de greu! Mai ales că ei au și presiunea faptului că numărul de voturi s-ar putea să fie destul de mare ca, împreună cu aliații tradiționali de la ALDE și ce-or mai găsi între timp, să facă de-o majoritate. Dar ce-o face cu îndărătnicul de Iohannis care s-a trezit din somnul prelungit vreo doi ani și revine iar la „vreau guvernul meu", idee care le dă fiori reci pesediștilor. Încă patru ani în opoziție sunt încă patru ani de secetă grea, iar asta ar fi echivalent cu o temniță neagră și nicidecum cu plajele preferate de Liviu Dragnea din Brazilia.

Dincolo de toate acestea, eu aștept încă ziua în care liderii partidelor de mai sus și ai celorlalte se vor trezi la realitate și vor înțelege că e nevoie de oameni noi, de oameni curați, de lideri cu carismă, fără probleme penale sau de altă natură. Importurile pot fi soluții de criză, iar despre criza partidelor am tot vorbit, dar nu pot ține la infinit. E nevoie să se schimbe ceva în comportamentul lor, în modul în care fac politică de 27 de ani. Trebuie să vină cu altceva.

Altfel vom ajunge să ne alegem conducătorii cu doar 20% dintre cei cu drept de vot, pentru că restul sunt prea scârbiți și prea sătui să mai facă drumul până la secția de votare la care sunt arondați. Iar o democrație în care doar minoritatea votează nu e deloc o democrație. Poate le spune și lor cineva asta. Dar așa cum avem primari votați de o minoritate, putem avea și parlamente votate de o mână de oameni, nu-i așa?

Doar că ei nu se pot culca la infinit pe urechea că vor veni să ne voteze doar pentru că nu suntem atât de răi ca și ceilalți. Deși 27 de ani s-au tot culcat pe ideea asta. Și, culmea, le-a și mers! Iar pentru asta vina e a noastră. A cetățenilor.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 451, 27 octombrie – 3 noiembrie 2016

Programe și promisiuni extraordinare

Nici n-a început încă campania electorală că au și început să curgă mitingurile și programele peste noi. Dacă la mitinguri se mai vede și o parte urâtă, la programe toate partidele sunt un fel de Moș Crăciun venit înainte de termen, vorba lui Rareș Bogdan.

Prezentate la televizor sau în pliantele electorale, aceste programe sunt absolut extraordinare, la fel și promisiunile. Numai că nu de promisiuni am dus noi lipsă până acum, ci de fapte. Aruncând un ochi pe aceste programe și pe promisiunile partidelor, ai putea crede că, în 2017, România va fi un fel de paradis.

Că nivelul de trai va exploda. Că firmele românești vor fi tot mai prospere, că salariile vor crește, despre pensii nici nu mai vorbim, corupția va dispărea, aranjamentele din licitații și concursuri vor fi și ele istorie.

Dar rațiunea se întoarce din scurta vacanță și ne face să ne întrebăm cum de nu s-au întâmplat aceste lucruri până acum, că doar partidele astea au mai guvernat România și până acum.

Și noi am dus-o tot rău. Din ce în ce mai rău. Nivelul de trai a luat-o la vale, în loc să crească vertiginos.

Numai că, pe lângă activele de partid, care vor vota ca la un semn, politicienii români mizează pe memoria noastră scurtă.

Și până acum aș zice că le-a ieșit destul de bine. Pentru că, din mandate în mandate, românii – e drept că tot mai puțini, cu excepția Prezidențialelor din 2014 – votează. Votează după cum le sună mai bine serenadele politicienilor din talk show-urile de seară.

Fiți, așadar, în gardă! De acum toți politicienii cântă pe voci. Și cântă bine, la sentiment, de inimă grea, plăcut urechii. Doar-doar vor avea ce număra mai mult în seara zilei de 11 decembrie, când va fi frig și urât.

Despre cum au cântat în perioada asta, vom tot vorbi de acum încolo, dar și mai abitir după 11 decembrie, când vom ști și rezultatele cu care ne-au cântat, dar și câți dintre noi au fost mobilizați într-o zi de decembrie să meargă să-i pună pe scaune pe îmbuibați.

Atunci, vor fi fost uitate și programele și promisiunile, ba chiar și vorbele dulci. Tonul discursurilor va fi altul, sepepiștii vor fi tot mai numeroși, după modelul vizitei lui Dacian Cioloș la Petroșani, iar limuzinele și elicopterele tot mai luxoase și mai scumpe.

Nu știu de ce, dar de când am început să scriu acest editorial îmi răsună în urechi două versuri celebre.

„Nu mai votez pe nimeni,
Nici dacă mă bateți!"

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 452, 11–17 noiembrie 2016

Atenție la populiști!

A început și la noi campania. Cea electorală. Deși mai nou nu prea îți dai seama decât după pozele de pe panouri sau din unele ziare. Însă, dincolo de aspectele de campanie, a noastră e ultima. Și chiar nu mai înțelege nimeni pe ce logică se aleg datele scrutinurilor în România. Ne-au luat-o înainte până și moldovenii, ca să nu mai zicem de americani. Iar rezultatele lor nu par deloc încurajatoare. Dar chiar deloc.

Populismul e noua doctrină politică de succes. Iar anii care vor veni vor sta sub imperiul acesteia, mai ales că s-a dovedit deja în mai multe cazuri că politicienii care se folosesc de ea pentru a ajunge la putere au succes.

Și așa cum avem și noi faliții noștri, avem și populiștii noștri. Aș spune chiar că avem mai mulți decât alții și mai populiști decât populiștii lor. Ei se dau acum în stambă mai mult ca oricând, deși nici până acum nu ne-a fost prea dor de ei. Și au tolba plină de promisiuni. Unele mai realiste, dar multe de-a dreptul fantasmagorice. De fapt, întotdeauna granița populismului a fost subțire și tot mai mulți politicieni au sărit-o de milioane de ori. Să găsești un politician nepopulist e o adevărată aventură.

Promisiunile sunt mărețe, programele puse pe hârtie și mai și, asta dacă au bunul simț să le citească înainte de a le spune cu voce tare, însă, din păcate, realitatea ne arată că sunt doar vorbe. Multe vorbe, dar fapte puține. Prea puține. Cei mai mulți dintre ei au mai venit cu aceste promisiuni și acum patru ani, au ajuns în funcții. Și… nimic. Acum vin din nou. Cu aceleași, sau poate cu altele, dar fără legătură cu realitatea. Cu ce au făcut. Și doar cu voturile. Cu voturile noastre.

Dincolo de ce se spune, mai este vorba și despre cine spune. Ce credibilitate au acești oameni? Ei bine, n-au. Dar nici nu pare că le-ar trebui. Pentru ce?

Oricum, sunt unii care îi vor vota. Depinde doar de cât de frumos au reușit să mintă. Și mulți dintre ei au și exercițiu. Îndelungat.

Întorcându-mă la cine vorbește, avem traseiști și ultra-traseiști (chiar, cum se numește cineva care e la al cincilea partid? Vezi cazul Vochițoiului!), ba chiar avem și traseiste (fără nicio aluzie la fetele care practică cea mai veche meserie din lume. Nu de alta, dar ele sunt cu siguranță mai morale decât politicienii). Avem penali, hoți dovediți, plagiatori, doctori în hoții și multe alte categorii extraordinare. De fapt, când e câte o dezbatere electorală (foarte rar, de altfel) nu știi sigur dacă e vreun congres al infractorilor sau un bal al criminalității organizate. De fapt, e câte puțin din ambele.

Se spunea pe vremuri că unii merg la pușcărie ca la facultate, de fapt, Academia Infractorilor e politica. Odată cu prezența pe o listă ești obligat să te califici într-ale hoției și populismului, altfel cu siguranță vei fi exclus mai devreme sau mai târziu. Ce interesul cetățeanului, ce economie, ce locuri de muncă, ce industrie.

A mai rămas doar vorba lui Nenea Iancu: Minte-l frumos și papă-i tot! Cum pe cine? Pe cetățean.

Așadar, fii cu băgare de seamă, moncher!

Au ieșit populiștii pe stradă!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 453, 18–24 noiembrie 2016

PNL e în criză. Gravă.

S-a tot vorbit despre degringolada din PNL. Mult s-a vorbit. Însă peneliștii s-au făcut că plouă. Torențial, chiar. În stilul lor caracteristic, ne-au spus: spuneți voi ce vreți, ca pe noi nu ne interesează. Lucrurile au fost evidente și atunci când s-au lipit de premierul Dacian Cioloș, ca marca de scrisoare, după ce s-au făcut de râs în vară când n-au putut găsi un candidat bun pentru București.

E o criză gravă de leadership (proștii care nu știu cuvântul să caute pe net) în PNL. E clar ca lumina zilei. Însă toți se fac că nu văd asta. De la Gorghiu, care s-a lipit de Cioloș, la liberalii hunedoreni care s-au lipit de Florin Roman. Numai că banii nu sunt suficienți în politică.

Oamenii ăștia nu înțeleg că trebuie să vină cu altceva. Că vedeta Carmen Hărău n-a luat voturi nici în orașul ei, pentru că și hunedorenii disting prostia și aroganța. Că Oana Frânc nu are discurs nici pentru un post de portar, dar pentru o poziție de purtător de cuvânt. Că nu poți să batjocorești imnul țării și să-l pui când îți vine ție pe chelie. Nu înțeleg și pace. Iar strategia lor a fost sancționată de minoritatea care s-a dus la vot. Ceilalți, vreo 60% dintre cei cu drept de vot, i-au scuipat între ochi pe toți și nu s-au mai dus.

De fapt, PNL a mizat pe un cal, pe care l-au crezut ei câștigător, dar, de fapt, a fost mârțoagă. Este vorba despre Dacian Cioloș, omul care una ne-a spus și cu totul alta a făcut. Și lui i-a plăcut atât de mult puterea. Atât de mult încât nu s-a mai văzut plecat de la Palatul Victoria, deși în urmă cu un an a spus că va pleca. Iar pentru a rămâne a fost dispus să se transforme în politician dâmbovițean. Și asta a făcut. Ori exact asta nu au mai vrut oamenii să vadă.

În această criză de leadership, probabil Klaus Iohannis îl va instala, într-un final, în fruntea PNL pe Cioloș însuși, însă nu cred că va mai putea schimba mare lucru. Poate doar o reformă în perspectiva alegerilor prezidențiale din 2019. Dar nici Cioloș nu pare omul care să reformeze partidul și să scape de dinozaurii învechiți ai partidului. Alina Gorghiu a plecat după ce s-a făcut de râs cu sintagma „Jocul se joacă până la capăt”. Nici nu prea mai avea cum să rămână. Vasile Blaga a plecat o dată, dar a fost tot pe la butoane, acum însă se poate ocupa în liniște de problemele pe care le are cu legea. Până și restul dinozaurilor au fugit ca potârnichile. A venit însă Raluca Turcan, despre care putem spune clar că e omul lui Iohannis, fie și pentru că vine din același oraș ca și președintele.

Dar ce se facă liberalii dacă implicarea președintelui îi trage, de fapt, în jos?

Are cine să i se opună în partid?

Nu știm încă ce va fi, dar cert e că PNL a luat o bătaie grea, iar o astfel de pată se șterge foarte greu.

Rușinea nu se duce nici cu detergentul scump din baia Ralucăi Turcan și nici cu ifosele istorice ale Alinei Gorghiu.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 454, 16–22 decembrie 2016

Cum poate PSD să eșueze

Tocmai a început un nou an și o guvernare PSD. A PSD-ului, plus ALDE, ca să fiu riguros și să nu minimalizez deloc prezența la putere a partidului condus de Tăriceanu și Constantin.

Numai că, de la bun început, tema corupției și a justiției libere a și fost repusă în discuție. Ceea ce reprezintă un semn clar că va fi una dintre principalele teme ale acestui mandat. De altfel, împingerea în prim-plan a subiectelor legate de corupție și justiție nu este deloc nouă la PSD. Ceea ce mă frapează este faptul că par a nu fi învățat mai nimic din alegerile pe care le-au pierdut pe această temă. Sigur, vorbim mai mult de alegeri prezidențiale, acolo unde personalizarea este evidentă, fiind un singur candidat. Și e destul de evident că lucrurile au stat așa, atât în eșecul lui Adrian Năstase, cât și în cel al lui Victor Ponta.

Nu pot cataloga decât ca o greșeală politică impardonabilă deschiderea aproape instantanee a discuției despre o posibilă lege a amnistiei și grațierii, imediat după instalarea noului guvern. Exista destul timp pentru o astfel de discuție, dar, înainte de toate, faceți ceva din deja multpreapomenitul program de guvernare! Ceva mai mult decât o creștere a salariului minim.

Cum s-ar spune, fie sunt foarte grăbiți cu această temă, fie ar trebui să-și concedieze strategii. Și asta repede. Discuția din spațiul public a făcut posibilă și pronunțarea celor mai importanți reprezentanți ai Ministerului Public, procurorul general Augustin Lazăr și șefa DNA, Laura Codruța Kovesi, împotriva acestui demers. Acum lucrurile sunt destul de clare. Numai că, știindu-i bine pe cei de la PSD, nu cred că se vor opri aici.

Deși, cel puțin pentru moment, ar trebui s-o facă. Vor forța tema în continuare. Iar opinia publică îi va sancționa drastic pentru asta. Deja o face, mai ales după pronunțarea celor doi enumerați mai sus.

PSD a primit o mare încredere pe 11 decembrie 2016, mai ales în contextul în care lucrurile au stat cum știm foarte bine deja. Marile încrederi se pot, însă, transforma în mari dezamăgiri. Iar acesta este un pericol pentru toți și chiar pentru democrație. Dacă se vor agăța de temele corupției și ale justiției, mandatul care tocmai a început poate semăna izbitor cu mandatul 2000–2004. Aviz și celor de la nivel local!

Eu cred însă că Liviu Dragnea nu e Adrian Năstase. Și nu va face aceleași greșeli, deși câteva ieșiri autoritare a avut deja și el. Iar faptul că nu și-a asumat și poziția de premier s-ar putea să îi fi făcut mai mult bine decât rău.

E mult prea devreme pentru a trage concluzii, însă premisele pot și trebuie comentate. Astfel, cine are urechi de auzit va auzi, cine nu … poate să repete la infinit păcatele trecutului.

Dar dacă PSD „o dă de gard”, cine vine în loc?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 455, 13–19 ianuarie 2017

Bomba și războiul politic

Este destul de limpede că PSD n-a estimat nici pe departe ce război politic va stârni cu ordonanțele pentru amnistie și grațiere și modificarea Codului Penal. Asta dacă nu cumva și-a propus să-l scoată din amorțire pe președintele Klaus Iohannis, acea amorțire despre care am fi putut să pariem că va ține tot mandatul.

Numai că, nici măcar molcomul nostru președinte nu a putut sta deoparte în această fierbere generală generată de punerea în discuție a celebrelor ordonanțe. Așa că, războiul a fost declanșat. Războiul politic, căci despre el vorbesc. Iar, în acest moment, președintele pare că are un mare avantaj. Iar PSD a intrat acum în defensivă, fie că îi place sau nu.

Mutarea cu declanșarea referendumului este una bună, mai ales că tema grațierii este destul de nepopulară. Cine își dorește ca niște mii de borfași să fie din nou pe stradă?!

Orice student de anul doi la Drept știe că o mare majoritate dintre cei eliberați cu astfel de prilejuri se reîntorc în penitenciare, nu înainte însă de a mai comite fapte antisociale. Adică, fapte din care au de suferit cetățenii. Continui să cred că PSD s-a grăbit să comită această greșeală politică majoră și, ca și altădată (vezi Prezidențialele din 2014 n.r.), nu a estimat deloc corect reacția populară față de această temă.

Noi, românii, ne inflamăm greu și doar în cazuri de emoții puternice, însă știm destul de bine deja că și mămăliga poate exploda.

Ca într-un joc de șah, PSD trebuie acum să mute și el. Pentru a reveni în prim-planul dezbaterii. Trebuie să o facă destul de puternic. Plus că nu cred deloc în persuasiunea temei loviturii de stat, care pare absolut nefericită.

Acum e momentul în care trebuie să se vadă măiestria celebrilor consultanți ai lui Liviu Dragnea. Acum și nu mai târziu, trebuie răscumpărată imaginea pierdută.

Au încercat ceva timid cu lansarea în dezbatere publică a bugetului pentru acest an, însă este o temă mult prea seacă – deși extrem de importantă – ca să reușească o oarecare reparație.

S-a dovedit însă că ordonanțele sunt niște bombe cu napalm. Iar de la declanșarea unei astfel de bombe au izbucnit războaie crunte, chiar și politice.

Dar, până la urmă, războiul politic face rating în România.

Poporul nostru privește extrem de mult la televizor, iar de câteva zile rulează un nou serial, care într-un fel sau altul ne interesează pe toți. Pe unii ca spectacol, iar pe alții, mai îndoctrinați, ca și combatanți pe frontul de luptă politică.

Cu siguranță nu ne vom plictisi în perioada următoare

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 456, 27 ianuarie – 2 februarie 2017

Cetățenie românească, cetățenie europeană

Am sperat că începutul de an va fi dedicat celor zece ani de prezență a României în Uniunea Europeană. De altfel, *Jurnalul Văii Jiului* a început o campanie în acest sens, o campanie care își dorește să facă, împreună cu actorii politici români și europeni, un bilanț al deceniului care s-a încheiat. Numai că situația politică românească este extrem de instabilă.

În doar o luna de mandat a Guvernului Grindeanu s-au întâmplat atât de multe de parcă ar fi trecut un an. De altfel, eu am avertizat într-un editorial din luna ianuarie că temele corupției și justiției vor ține capul de afiș în mandatul PSD. Confirmarea a venit foarte repede. Mult mai repede decât am crezut.

Am plecat în analiza mea de la cele întâmplate în mandatul 2000–2004 și chiar în perioada de vârf a lui Victor Ponta, 2012–2015, când lucrurile au stat în același fel. Ce mă intrigă foarte tare este încăpățânarea PSD de a nu învăța nimic din cele petrecute. Este ceva incredibil. Și totuși lucrurile stau așa.

Și totuși s-a întâmplat un lucru extraordinar, românii, o bună parte a lor, au descoperit cetățenia. Au descoperit cultura protestului, o cultură atât de creativă încât a început să se vorbească despre asta în toată Europa. Au descoperit cetățenia românească, dar și cetățenia europeană. Și au început să o exercite în fiecare zi. De fapt, cetățenia și valorile europene au devenit parte din noi. E drept după zece ani de apartenență la Uniunea Europeană. E greu de spus dacă e mult sau puțin. E așa cum e. Și tot e bine că s-a întâmplat.

Acum, pentru că, din păcate, România este cam singura țară est europeană în care europenismul și democrația (șchioapă cum e ea) mai există, în adevăratul sens.

Lucrurile sunt pe cale să se schimbe și la noi. Deja sunt lideri politici care spun sus și tare că UE e cam enervantă, deja marile companii sunt țintele unor atacuri politice, ceea ce nu va rămâne fără ecou. Pentru că liderii politici sunt copiați imediat. În cea mai euro-optimistă țară europeană își fac loc încet-încet antieuropenii și euroscepticii.

Fragilitatea democrației românești îi face pe unii europeni să susțină public că România și alte state est europene ar trebui să plece din Uniune, după modelul britanic. E clar că problemele pe care Comisia Europeană, dar și Parlamentul European trebuie să le gestioneze sunt deja numeroase. Iar o țară problematică nu e privită neapărat cu ochi buni la Bruxelles.

Așadar, situația europenismului românesc este destul de neclară, la un deceniu de la aderarea la UE. Este un foarte bun moment de dezbatere a ceea ce a fost până acum, dar și a ceea ce vrem să fie de acum încolo. Care va fi relația noastră cu Europa și ce va însemna România pe acest continent.

Despre toate acestea veți putea citi pe larg în edițiile viitoare ale *Jurnalului Văii Jiului.*

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 457, 10–16 februarie 2017

Nevoia de dușmani

Recunosc că în ultima vreme am auzit numele lui George Soros puternic legat de orice lucru care nu convine unora sau altora. Și conform principiului Lui Lenin, orice zicere repetată la infinit devine adevăr. Cel puțin pentru unii. Între aceștia, cu siguranță sunt și cei numiți de Andrei Pleșu „telespectatori". De ce telespectatori? Pentru că ei sunt educați de anumite posturi de televiziune, constant și aproape profesionist. Dacă ne gândim la o manipulare la scară mare.

Nu de puține ori am întâlnit chiar și eu oameni care citează din zicerile unor televiziuni ca din Scripturi.

Înțeleg acum că, nici măcar nu suntem singurul popor în care unii îl înjură pe Soros. Și ungurii o fac, deși omul e maghiar. Dar și alții. Este vorba de fapt despre o metodă de

aruncare a vinei asupra cuiva. Este o identificare a inamicului. Pentru că nu poți să spui că tinerii sunt cei care vor răul acestei țări. Acei tineri au părinți, iar între guvern și copii, poate mulți părinți aleg copii. Și atunci e nevoie de altceva. De alt inamic. De fapt, este o metodă de mistificare care se poate numi nevoia de dușmani. Oamenii au nevoie să urască pe cineva și să-și reverse ura.

Ea e strâns legată de acea retorică a urii, care este tot mai prezentă în secolul XXI. Vezi alegerea lui Trump, dar și alte evenimente politice.

Cei mai buni dușmani sunt cei din exterior, deși nici cei din interior nu sunt uitați chiar de tot. Iar notorietatea lui Soros îl face oricând și oriunde dușmanul preferat al guvernelor și politicienilor.

Metoda prinde foarte bine și are foarte mulți adepți. Pentru că e mai ușor să spui că sunt unii care ne vor răul, decât să te uiți în curtea ta și să te apuci să schimbi ce e de schimbat. Mai bine stai și te lamentezi vizavi de dușmanii ocazionali.

Cât va mai ține asta? E foarte greu de estimat. Cert e că metoda pare acum la apogeu, fiind atât de mult folosită, încât e foarte probabil să fie predată pe la întâlnirile de partid.

Când ai dușmani, se aplică regula războiului. Te aperi prin orice mijloace. Fie ele democratice sau nu. Dar te aperi. Devine verosimil și acceptabil. Acesta e probabil scopul principal.

Și atunci politicienii și nu numai ei pedalează pe dușmani. Îi pronunță des, astfel ca lumea să știe. Dar mai ales adepții. Să știe pe cine să urască.

Dușmanii sunt buni și în caz de eșec. E o scuză care poate fi acceptată. Nu am reușit pentru că ne-am bătut cu dușmanii. Sună acceptabil și digerabil.

Ba chiar folosința dușmanului este mult mai amplă. Un dușman puternic e bun oricând la casa politicianului și a altora. El poate fi util.

Este un must have modern. O sculă pe care trebuie să o deții și să știi să o folosești în orice moment îți va pica bine. Este o nevoie aproape primară a politicianului român sau de aiurea.

Mă și întreb cum ar mai arăta discursurile, dacă metoda nevoii dușmanului ar fi interzisă. Pe cine ar mai da vina. Cu siguranță s-ar găsi altceva. E facil și persuasiv. Așa că dați înainte, băieți.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 458, 24 februarie – 2 martie 2017

Culisele puterii

Nu, nu scriu despre cartea premierului albanez Edi Rama, „În culisele puterii", care este cel puțin la fel de interesantă ca și autorul ei. Scriu despre dezvăluirile ziaristului Dan Andronic denumite Operațiunea „Noi suntem statul!".

Încep prin a spune că e dreptul ziaristului să scrie despre aceste lucruri, chiar dacă nu sunt deloc puțini cei care suspectează o comandă politică sau de altă natură. Iar publicul are dreptul să știe absolut totul despre cei pe care îi alege în fruntea țării.

Dincolo de aceste aspecte, articolele lui Andronic prezintă o lume despre care nu am crezut nicio secundă că ar fi altfel. Despre privilegiile puterii am scris și eu, de-a lungul anilor. Ele există și chiar dacă nu le știm exact, le bănuim. Cel puțin unii dintre noi.

Nici încrengătura dintre capii serviciilor secrete și mai-marii politici nu mi se pare o bombă, chiar dacă nu este normal ca ei să fie așa de apropiați. Interesant e însă că la aceste întâlniri erau și unii dintre cei care îi conduc pe cei care strigă cât îi țin bojocii la adresa Binomului SRI-DNA. Asta deși ai lor erau la masă cu reprezentanții acestor instituții. Din toată pleiada lipsește totuși Călin Popescu Tăriceanu, cel mai mare adversar al DNA și al Justiției. Dar el nu pare deloc sportiv. Așa cum nici Gabriel Oprea nu pare. Dar el era mai mult gazda, la schimb cu Coldea, ultimul cu o vădită alură de sportiv.

Și să nu uităm că oamenii ăștia jucau totuși tenis. Un sport solicitant și frumos, deși Victor Ponta, atunci premier în funcție, se lăuda ca e mai bun la baschet și nu la tenis. De altfel, aflăm că nici nu era prea bun, dacă Liviu Dragnea spune că-l lăsa să câștige, ca să nu se „oftice".

Culisele puterii se prezintă astfel: lux, vile de protocol, partide de tenis cu VIP-uri, discuții, schimb de informații, chermeze și șprițuri. Cum ar putea fi altfel?

Doar dacă suntem naivi putem crede că oamenii puterii își duc viața în apartamente minuscule de două camere, beau bere la pet și joacă cărți cu vecinii de scară. Nu e așa. N-a fost niciodată și nu va fi. Nici n-ar fi normal să fie.

Ideea e dacă la aceste întâlniri s-au comis ilegalități, dacă și-au dat mâna pentru miile de afaceri oneroase care s-au petrecut în România. Dacă Horia Georgescu conducea Agenția Națională de Integritate după cum îi spunea Ponta sau Dragnea.

De altfel, Georgescu nu avea ce căuta acolo, dar dacă am lua-o așa poate niciunul dintre cei prezenți n-ar fi trebuit să fie acolo. Și totuși erau. Și nu doar acolo.

Politica înseamnă influență și putere, iar informația este cea mai puternică marfă. Putem să ne dăm pudibonzi și să considerăm că dezvăluirile lui Andronic sunt singurele întâlniri din culisele puterii. Spun însă clar că nu e deloc așa.

Au fost sute sau poate mii de partide de tenis, șprițuri și discuții despre care nu știm și poate nici nu vom știi. Însă garantez că au existat. Ba chiar pot să spun că soarta noastră a fost decisă la astfel de întâlniri de culise.

Nu întâlnirile și partidele de tenis mi se pare grave, ci faptul că în urma acestor întâlniri România arată așa cum arată și noi trăim așa cum trăim. Astea ar trebui să fie adevăratele dezvăluiri din culisele puterii.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 459, 17–23 martie 2017

Canibalismul liderilor PSD

Ceea ce se întâmplă în politica românească ne trimite destul de des la vorbele lui Silviu Brucan din anul 1990, despre învățarea democrației. Și zău dacă nu a fost ultraoptimist. De fapt, avem nevoie de mult mai mult pentru a înțelege cum funcționează democrația. Cei 20 de ani au trecut de mult. Și totuși…

Sigur, Brucan se referea la democrație în general, dar m-aș uita astăzi la democrația din interiorul partidelor. Aici, e jalea cea mai mare.

Ce libertate de opinie, ce pluralitate, cine iasă din linia partidului, să fie ars pe rug! Și dat afară! Cam asta e democrația din partidele românești. Iar linia partidului este preaslăvirea liderului suprem. Mai ales dacă el te-a dus la guvernare.

Miroase cam urât, ce-i drept!

Cea mai mare pedeapsă a delictelor de opinie e la PSD. Aici funcționează un soi de canibalism al liderilor. Când cineva critică liderul, trebuie executat. Rapid, tăios. Nu se acceptă opinii diferite sau critici, ci doar soldați disciplinați ai partidului. Sper că ați recunoscut sintagma preferată a fostului secretar de partid ajuns acum mare liberal, Ilie Păducel.

De-a lungul vremii, foștii lideri au cam plătit prețul. Vezi cazul lui Mircea Geoană, care a tot fost critic, după ce n-a mai fost președintele PSD, iar Victor Ponta l-a aruncat afară din partid.

Acum, a venit rândul lui Ponta. Fostul premier s-a trezit pe niciunde, după ce de bună voie i-a predat partidul lui Liviu Dragnea. A trecut în fosta barcă (sintagma e foarte la modă în această perioadă) a lui Geoană, de unde joacă ceva mai bine, fiind și mai hârșit în ale politicii.

N-aș trece cu vederea faptul că nici măcar Ion Iliescu n-a scăpat de canibalismul din PSD (vezi perioada de după 2005) sau chiar Adrian Năstase însuși, liderul suprem al perioadei 2000–2004, care e astăzi mai mult de partea lui Ponta, decât a lui Dragnea.

Partidul nu iartă. Ci pedepsește. Își spintecă foștii lideri cu sălbăticie. Și cel mai probabil asta va fi și soarta lui Victor Viorel (cunoscute prenume, nu-i așa?). El pare pregătit. Ba chiar vrea să mai culeagă și alți proscriși (vezi cazul lui Daniel Constantin) într-o nouă construcție politică.

Canibalismul, însă, rămâne o stare de fapt în PSD. Mult mai mic ca și anvergură, Mihai Chirica a rămas simplu membru, deși e primarul Capitalei Moldovei. Ceea ce e încă o dovadă de canibalism al criticilor, lideri de anvergură sau nu.

Cel mai probabil, până și Liviu Dragnea știe că va fi „mâncat" de îndată ce nu va mai avea ce să ofere sau ceilalți lupi îl vor simți slab. Poate și de aceea vrea să pară destul de indulgent cu Ponta. Dar oare chiar e?

Partidele funcționează după dinamica haitei de lupi. Masculul alfa e liderul suprem, dar când nu mai e puternic, nu-l iartă nimeni. Haita în totalitate sau vreun coleg mai răsărit îi iau viața fără nicio tresărire.

Mulți scapă vii din partide, dar cu orgoliul frânt și cu anvergura diminuată. Iar dacă puterea absolută corupe în mod absolut, ce se întâmplă când pierzi politic absolut totul, chiar și statutul de soldat?

Probabil, te repliezi în altă parte. Dar niciunde nu-i ca în fruntea PSD, nu?

Jurnalul Văii Jiului, jvj.ro, 3 aprilie 2017

Politică și trădare

Cu cât aflăm mai multe din culisele puterii (vezi editorialul meu din 17 martie 2017) cu atât ne dăm seama mai bine că voturile noastre sunt doar o marfă care se vinde și se cumpără în funcție de interesele celor puternici. De altfel, vorba lui Lenin, că e mai important cine numără voturile decât câți votează, capătă tot mai mult contur în politica românească.

Dincolo de traficarea voturilor (nu efectiv, ci ca și număr, gen procese verbale), apare tot mai frecvent și idea trădărilor la cel mai înalt nivel. Subiectul zilei este rateul lui Mircea Geoană din 2009, rateu care să fi fost datorat unor trădări de la palierele cele mai înalte din

PSD. Printre cei considerați trădători de unii se numără nume grele de oameni puternici din PSD, precum Ponta, Dragnea, Hrebenciuc.

Eu nu sunt un adept al teoriei conspirației, dar cred că multe dintre lucrurile inexplicabile din politica românească ascund trădări sau, dacă vreți, înțelegeri de culise. Ele au ascuns interesele reale ale celor care se afișau ca și susținători ai lui Geoană.

Ponta l-ar fi putut trăda pe Geoană, ca să-i ia locul. Ceea ce s-a și întâmplat. La fel și Dragnea, care a ajuns și el mai apoi șeful PSD. Deconspirarea totală ar putea veni doar de la cei care au fost parte în aceste trădări, emițători sau receptori de informații strategice și confidențiale.

Ca în teoria comunicării.

Până acum, acest lucru nu s-a întâmplat și nici nu știm dacă se va întâmpla. Dar suspiciunea planează, iar istoria știm cum s-a scris.

Dar, dacă în 2009 alte lucruri și oameni au decis sau nu rezultatul votului, putem crede că așa au stat lucrurile și în 2014?

E doar o întrebare.

Cât despre trădare și înțelegeri, ele există cu duiumul în politică. Nici nu e nevoie să mergem până la nivelul cel mai înalt. E suficient să ne uităm în zona noastră, în județul nostru.

Cum pot fi unele organizații atât de slabe mulți ani la rând, cum pot alții să câștige mandate la infinit?

Explicația este în aceste înțelegeri și trădări despre care vorbim acum. Înțelegeri care se duc până sus de tot. Atât de sus, încât putem lesne să acredităm idea unei împărțiri a tortului din vârful piramidei. Cred că se dau un fel de garanții. Vă lăsăm acolo, ca să ne lăsați aici. Să aibă fiecare câte ceva. Și evident, nu chiar la fel. Depinde de moment.

Revenind însă la voturi și ceea ce se poate întâmpla în urma numărării lor. Este clar că serviciile și alte instituții ale puterii statului își fac propriile calcule și acționează de o parte sau de alta. Și, conform spuselor unora care au fost prin culisele puterii, vezi dezvăluirile lui Dan Andronic, o fac decisiv.

Și în funcție de asta se înclină balanța într-un fel sau altul. În 2009, s-a înclinat pentru Băsescu, iar în 2014, pentru Iohannis. Deși în 2014, jocurile păreau făcute pentru Ponta.

Nu știu să spun care a fost ajutat mai mult sau mai puțin, dar ce pot să spun sigur este că în politică vor exista întotdeauna trădări și trădători. Și chiar și înțelegeri pe voturile noastre.

De aia unii se întreabă sincer dacă votul lor contează cu adevărat.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 460, 14–20 aprilie 2017

Sindromul finanțistului

Liberalii hunedoreni și-au ales șeful. Respectând sindromul finanțistului, desigur.

Adică, fiecare partid cu sindromul lui, nu?

Liberalii o știu pe a lor. În vremuri de criză o dau pe finanțiști. Așa au făcut-o la începutul anilor 2000, când l-au înscăunat președinte, satisfăcându-i și toate capriciile, pe Theodor Stolojan. E drept că la Hunedoara până și sindromul a ajuns mai greu, doar în 2017, și aici a fost înscăunat un finanțist.

Istoria se repetă, semn că sindromul e serios, ascensiunea fulminantă în PNL fiindu-i caracteristică și lui Lucian Heiuș, așa cum acum mulți-mulți ani i-a fost caracteristică lui Stolojan, dar în spațiul public.

Și nu știu, zău, dacă e un lucru bun.

Despre moment, ce să mai spun. PNL Hunedoara e într-o criză profundă de multă vreme, reușind contraperformanțe extraordinare. A pierdut mult și a pierdut rău. Speranțele se îndreaptă acum spre finanțist, căruia îi vor seconda Marcel Goia și Adrian David, primul un primar de succes în Hațeg.

Succesul lui Heiuș nu este deloc unul răsunător. Dimpotrivă. Deși a avut un contracandidat de nivel mic, un primar de comună – Ovidiu Furdui – elitistul (doar prin prisma meseriei de finanțist, care nu e accesibilă oricui) președinte nu a câștigat deloc detașat, deși se putea și mai strâns.

De aici pot rezulta două previziuni. Fie va fi un președinte de fațadă, iar puterea le va reveni celor doi prim-vicepreședinți, neavând o susținere prea bună din partea partidului. Scenariul este plauzibil, mai ales că este venit din fostul PDL, ceea ce nu-l face prea digerabil de membrii PNL cu state vechi. Dacă lucrurile vor sta așa, atunci cea mai mare autoritate o va avea primarul Goia, fiind conducătorul cu autoritatea vechiului partid.

Fie Heiuș va încerca să exercite puterea, trecând peste toate cele enumerate mai sus. Și să construiască ceva. Ceva nou și ceva serios. Fiind și deputat, nu-i va fi prea simplu, dar așa cum am spus mai spus, are și ajutoare. Nu se știe încă ce poziție va avea Furdui, ceea ce e de luat în calcul.

În acest moment, lucrurile sunt absolut neclare. Deși în opoziție față de un PSD dominant și total necomunicativ, PNL nu s-a grăbit să umple golul de comunicare. Iar Heiuș e orice, numai un comunicator strălucit nu. Prin urmare, va fi destul de complicat. Chiar foarte complicat. Mai ales că liberalii hunedoreni nu mai sunt de mult „updatați" la cerințele noi ale politicii. Și mă refer la atragerea în partid a unor oameni credibili, a unor oameni serioși.

Se constată de mult o îmbâcsire și o ciolăneală la care iau parte aceiași oameni. Iar acest cerc vicios ar trebui spart. Va avea Heiuș forța asta? Îl va bloca fostul său contracandidat, Ovidiu Furdui? Sunt multe chestiuni la care doar timpul și Heiuș & Co. vor putea răspunde.

Dincolo de toate aceste necunoscute, se remarcă totuși plecarea cu coada între picioare a lui Florin Roman, cel care se vedea împărat peste PNL Hunedoara. Mentalitatea sa primitivă de vătaf nu pare să fi ajutat deloc PNL-ul, chiar dacă omul era destul de agresiv, atât în exterior, cât mai ales în interior. Iar pentru asta, Heiuș ar trebui să-i dea cel puțin o masă lui Mihai Voicu, care a schimbat statutul și astfel a putut ajunge el în frunte.

Nu prea e timp de chefuri, deși e destul de clar că au fost.

Primul examen electoral, care are șanse uriașe să fie și prima înfrângere, se apropie vertiginos. Este vorba despre alegerile pentru funcția de primar al Lupeniului, unde Cristi Roșu este declarat absent din peisaj. Total.

Acum că alegerile s-au terminat, se apucă cineva și de treabă, totuși?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 461, 28 aprilie – 4 mai 2017

Primitivism și involuție

Multă vreme m-am întrebat de ce comunitățile din Valea Jiului au avut soarta pe care au avut-o. O posibilă explicație este că multe dintre ele au preferat să pună în fruntea lor oameni primitivi. Foarte primitivi.

Cel mai nou-venit în fruntea unei comunități locale este și cel mai primitiv politician pe care l-am putut vedea în ultimii ani. Necioplit, butucănos, lipsit de carismă și discurs. Ceva absolut abominabil.

Pe lângă toate acestea, colac peste pupăză tronează apucăturile staliniste. Dacă nu l-ați recunoscut, este vorba de primarul Petrilei, Jurca Vasile, botezat pe bună dreptate Vasilică Incompetentu'.

Nici cu Ilie Păducel, fostul primar și mentor al actualului, Petrila nu a ieșit din cenușiu. Deși acesta a condus urbea 20 ani postdecembriști și câțiva înainte de '89. Orice discipol vrea să-și depășească maestrul, iar Jurca a respectat dictonul și l-a scos pe maestrul său la pensie, deși ar fi vrut să moară în funcție.

Numai că Vasilică al nostru își va depăși maestrul în rele. Deja a început.

Pentru că defilează singur de un an (cu sacoul descheiat, desigur, ca să vadă lumea cât de needucat e), Jurca a ajuns să se creadă împăratul Petrilei.

Opoziția a murit înainte de a se apuca de treabă, iar presa fie a fost cumpărată, fie a abandonat esticul oraș al Văii.

Când însă am arătat cine este cu adevărat acest Vasilică Incompetentu' un miros pestilențial de jeg îmbâcsit mi-a ajuns la nări.

Abuzuri, acte ilegale, șmenuri și matrapazlâcuri, amenințări și cenzură. Adică toate caracteristicile unui om primitiv ajuns într-o funcție înaltă. Absolut toate.

Aplaudacii și lacheii iasă cu injurii din spatele unor identități false și spun că a fost ales și poate fi oricât de primitiv vrea burta lui. Numai că enunțul are în componența sa o fractură logică de dimensiunile viloiului lui Vasilică.

Faptul că a fost ales ar trebui să-l facă pe edilul Petrilei mai bun, nu mai primitiv. Ar trebui să îl scoată din categoria agramaților și să-l aducă în cea a oamenilor cu un discurs elegant.

Sigur că e greu să fii bun. Trebuie să citești să-ți angajezi oameni deștepți și nu slugi penibile, care te pupă în partea dorsală.

E mai simplu să conservi primitivismul. Să rămâi la fel. Ba chiar să mai cobori ceva.

Nu ești primitiv pe deplin dacă nu ești și violent. Dacă nu îți arăți și cea mai urâtă față. Doar ești primar, Vasilică, trebuie să fii lăudat, nu criticat.

Cum să-și permită cineva?! Tu ești împăratul Petrilei! Iar păcatele tale sunt virtuți, pe care noi ceilalți trebuie doar să le observăm, fără să le atingem.

Ce film prost!

În tot acest timp, împărăția lui Jurca este condamnată la involuție. La involuție și depopulare masivă.

Și chiar dacă se spune că fiecare comunitate își are conducătorul pe care îl merită, eu continui să cred că Petrila merită mai mult.

Merită să iasă din primitivism și involuție.

Are cine s-o scoată de acolo?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 462 462, 19–25 mai 2017

Manipulare și profit

Douăzeci și șapte de ani au trecut de la mineriada din ’90, cunoscută și sub numele de 13–15 iunie 1990. Rana nu e închisă cu totul și nici nu e clar când se va închide cu adevărat. Poate doar atunci când cei care au orchestrat-o, marea lor majoritate profitori politici ai acesteia, dar nu numai, vor ajunge la închisoare sau vor dispărea din această lume. A fost prima manipulare de proporții naționale care a avut loc după 1989. Cei implicați sunt atât la București, cât și în Valea Jiului. Însă ei există, iar procurorii Parchetului General îi vor acuza. Iar instanța îi va trage la răspundere.

„Cafteala”, după cum se exprimă un politician local, Valeriu Butulescu, un om care activează astăzi tocmai în Partidul Național Liberal (!!!), a fost cea mai gravă încălcare a libertății de opinie văzută în România postdecembristă. Și aplaudată de personaje triste, care mai există încă în spațiul public.

O categorie socio-umană față de care am toată prețuirea – minerii – s-a lăsat atrasă într-un mecanism grotesc al lipsei de democrație, pentru a lovi alți oameni. Toți români. Și, culmea, toți împinși în această acțiune de spiritul cetățenesc care îi anima.

Atunci a devenit celebră „vânătoarea de intelectuali”, adică, în accepțiunea vremii, a celor care poartă ochelari și/sau barbă. „Lupta de clasă”, cum spune același politician local, în anii aceia parlamentar de bază al regimului lui Ion Iliescu. Adică clasa muncitorească împotriva clasei intelectuale. Ce odios!

De fapt, Mineriada n-a fost organizată decât cu scopul de a securiza puterea în mâinile lui Iliescu și Petre Roman precum și a celor care se așezaseră la butoane încă din decembrie 1989, iar minerii din Valea Jiului au fost gărzile pretoriene ale acestora, vânzându-li-se ideea salariilor mari pe care le primeau pentru munca în subteran.

Și ca în orice mișcare de acest gen, politicienii vremii au încasat profitul (Petre Roman, doar puțin peste un an din acel moment), însă Ion Iliescu a profitat până în 1996, când a fost înlocuit la Palatul Cotroceni chiar de un reprezentant al celor care manifestaseră în Piața Universității până în 13 iunie 1990.

Și minerii s-au ales cu ceva. Cu stigmatul. Cu o catastrofă la nivelul imaginii care a adus Valea Jiului în stadiul pe care îl știm astăzi. Imaginile mineriadei au rămas până astăzi în conștientul colectiv al românilor și nu numai al lor.

De fapt, dacă povestești cuiva care n-a trăit momentul sau generației tinere, ai putea fi acuzat că ai o imaginație foarte bogată. Dar aceste lucruri s-au întâmplat și ne-au marcat viețile multora dintre noi.

După 27 de ani vorbim cu mai multă detașare despre acele evenimente, deși exact când se împlineau 27 de ani, Dosarul Mineriadei a luat calea instanței. Ecoul lor nu e însă estompat cu totul. Mai ales că încă există în spațiul public oameni care laudă cele petrecute, având ca singur argument profitul propriu.

Deși pare târziu, chiar foarte târziu, speranțele mele se îndreaptă către cei care i-ar putea trage la răspundere pe responsabili. Poate doar așa se va așterne tăcerea și peste ideile celor care propovăduiesc și astăzi lipsa de toleranță față de semenii care au altă opinie.

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 463, 14–22 iunie 2017

Titluri și subiectivism

Decernarea titlurilor de Cetățean de Onoare al Municipiului Petroșani pare că a intrat într-o zonă a controverselor. Poate și pentru că există o dorință nestăvilită ca posesorii acestor titluri să formeze o masă și nu o elită.

De altfel, se recunoaște că frații unguri de la Varpalota fac un cetățean de onoare pe mandat. Acolo, cred eu, putem vorbi despre o elită. La noi, ca la noi.

Numai că, pare că lucrurile nu mai merg ca unse. Cel puțin nu acum.

După ce m-a certat rău de tot, pe Facebook și nu numai, pentru că am îndrăznit să ridic suspiciuni în cazul acordării titlului domnului Septimiu Krausz, acum a venit rândul lui Valeriu Butulescu să se opună acordării aceluiași titlu, de data asta lui Ion Ranța. Acesta din urma a fost propus de consilierii PSD, iar obiecțiile lui Butulescu i-au deranjat profund pe pesediști. Numai că opoziția domnului Butulescu este una de considerent personal, pur subiectiv și nu obiectiv, cum ne-am aștepta din partea sa, ca ales al comunității.

Ranța l-a turnat și l-a lăsat fără serviciu, zice Butulescu.

Din considerente de colegialitate, ceilalți consilieri au manifestat empatie față de pățania liberalului, care a avut loc în urmă cu mai multe decenii, iar titlul lui Ranța a fost pus pe „hold". Discuția lansată de mine, care l-a deranjat profund pe domnul Butulescu (mă întreb în continuare de ce), n-a avut la bază chestiuni personale, ci lucruri care se cunosc foarte bine din biografia profesorului Krausz.

Nu aș vrea să cred că titlurile de cetățean de onoare sunt împărțite în funcție de relația pe care cei propuși au avut-o cu Valeriu Butulescu. Adică Septimiu Krausz, care i-a fost și îi este prieten, merită, iar Ranța, care l-ar fi turnat, nu.

E oricum cam ciudat.

Nu-mi dă pace nici mărturisirea lui, conform căreia ar mai fi ridicat mâna și pentru alți turnători. Adică, prin această zicere recunoaște că a aprobat acordarea de titluri onorante unor oameni care au probleme grave în trecutul lor. Numai pentru că nu l-au turnat pe el, nu e nicio problemă, chiar dacă i-au turnat pe alții. Cât subiectivism!

Există, așadar, turnători buni și turnători răi, în funcții de relația lor cu Valeriu Butulescu. E la fel ca în povestea cu securistul bun și securistul rău. Pentru cei care nu știu, securistul rău te bătea „de-ți mergeau fulgii", iar securistul bun venea cu angajamentul „la semnat".

Până și recursul la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) e nepertinent. Există securiști și turnători notorii care au certificat de „bună purtare" de la CNSAS. Ca să nu mai spun că apelul la instituția amintită vine într-un moment în care pârghiile acesteia sunt inexistente.

Ca un pronostic, Ion Ranța va primi certificat „de băiat bun", chiar dacă Butulescu are amintiri triste.

Atunci să te văd, domnule!

Îi vei face laudatio lui Ranța?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 464, 7–13 iulie 2017

UE – farul românilor

Zece ani au trecut de când România a aderat la Uniunea Europeană și poate cel mai mare câștig este faptul că mulți români și-au găsit un far. Un far al speranței. Un far pentru viitor.

Am spus de multe ori, chiar și în ziar, că românii sunt euro-optimiști, într-o măsură importantă. Și constatăm chiar din ultimul Eurobarometru că euro-optimismul nostru este în creștere. Într-o creștere susținută, de 5% față de 2016.

57% dintre români susțin că au încredere în UE, adică cu 15% mai mult față de media europeană.

Ba chiar românii au mult mai multă încredere în UE decât au în propriul nostru guvern, care se poate mândri doar cu o încredere de 33%. Nici parlamentul nu stă mai bine, ci se bucură doar de încrederea a 27%. Și suntem abia la opt luni de la alegeri. Ca să întăresc și mai mult cifrele trebuie să spun că suntem sub media europeană, în privința ambelor instituții (37% și 36%).

Nu știu cum sunt privite aceste date pe holurile Casei Poporului sau ale Palatului Victoriei, însă nu îi pune în valoare pe niciunul dintre reprezentanții instituțiilor care își fac veacul în cele două clădiri.

De fapt, pe lângă tot mai slaba prezență la vot, este semnalul clar că românii sunt nemulțumiți de cei care îi guvernează și îi reprezintă.

Datele din Eurobarometru continuă să facă lumină în percepțiile românilor. Doar 29% dintre ei consideră că situația economică a țării este bună, înregistrându-se o creștere de doar 3% față de anul trecut. Asta deși România înregistrează cea mai mare creștere economică din UE, de peste 5%, iar multe salarii în zona publică au crescut vertiginos.

Dovezile despre modul în care văd conaționalii noștri Uniunea Europeană nu se opresc aici. 60% susțin că adoptarea monedei euro, procentul fiind cel mai mare din estul Europei, 81% apreciază libera circulație a cetățenilor, iar 66% se simt cetățeni europeni.

Deși europeni convinși, românii gândesc altfel decât majoritatea europenilor. Ei pun pe primul loc preocuparea pentru sistemul de sănătate și securitate socială (32%), iar topul continuă cu situația economică și costul vieții (28%, respectiv 23%).

De fapt, este consecința faptului că foarte mulți români au fost în celelalte țări europene și au remarcat diferențele colosale în ce privește sistemele de sănătate, nivelul de trai și chiar faptul că unele produse sunt mai ieftine în alte țări ca la noi, deși salariile sunt departe de a fi egale. De aceea și încrederea este mai mare decât în guvernul nostru. Se consideră că instituțiile europene sunt cele care pot face din România o țară cu adevărat europeană, în timp ce, de 27 de ani, guvernul (oricare a fost el) nu a reușit să facă acest lucru.

Interesant este că, deși este un flagel la nivel european, românii nu sunt atât de preocupați de șomaj ca și alți europeni, fapt care poate fi o consecință a faptului că raportările oficiale ale șomajului au fost întotdeauna modeste în România. Și totuși 19% dintre români sunt preocupați și de acest aspect, în timp ce media europeană este de 29%.

Ca o previziune, este de așteptat ca șomajul să capete o importanță … mai mare pentru români, mai ales în momentul în care o parte dintre cetățenii români care lucrează în alte state vor reveni în țară.

Până atunci însă, Uniunea Europeană rămâne farul românilor. Iar încrederea în viitorul ei este de 67%.

Oare guvernanții noștri nu sunt invidioși?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 465, 11–17 august 2017

Ce facem cu generația NEET?

Zilele acestea s-a vorbit des-pre școală. E poate și firesc, ținând cont că în prima zi a săptămânii s-a dat startul noului an școlar. S-a vorbit însă mai mult despre starea clădirilor, despre situația manualelor, care este încă una precară, ba chiar și despre manualul unic. Doar o găselniță odioasă care să suplinească lipsa manualelor.

Nu s-a vorbit însă aproape deloc despre ce învață tinerii noștri la școală, despre cum îi pregătește școala pentru viață, pentru a-și putea găsi un job, după ce vor termina studiile.

De altfel, nu sunt prea multe de spus, mai ales după ce ni s-a confirmat că un sfert din tinerii români de până în 26 de ani trăiesc din banii părinților, adică nici nu studiază, nici nu muncesc. Iar unii au chiar și propriile lor familii, adică au la rândul lor copii. Iar după această vârstă situația este și mai gravă.

Acești tineri au primit chiar și un nume. Li s-a spus generația „NEET", adică not in education, employment or training. Cu alte cuvinte, nici nu lucrează, nici nu studiază și nici nu se află într-o formă de training (de pregătire alternativă). Ori prima zi de școală și prima zi de studenție, de peste câteva săptămâni, ar trebui să fie prilejuri perfecte pentru a se vorbi despre această situație.

Deși au trecut mulți ani de la Revoluție, încă suntem captivi festivismului, laudelor și refuzăm să vorbim serios despre problemele pe care le avem și să căutăm soluții.

Deși ne e tot mai neclar pentru ce îi pregătește pe tinerii noștri, educația formală este însă foarte cunoscută.

Nu de aceeași notorietate se bucură, din păcate, educația non-formală. Adică acea formă de educație care ar putea completa excelent educația formală. Cei care fac astfel de educație sunt considerați ceva întâmplător și sprijiniți extrem de slab.

Sunt însă cazuri de oameni care se încăpățânează să facă asta, chiar și în condiții tot mai vitrege. Prin acest gen de educație, care funcționează în mare parte pe proiecte, mulți tineri pot fi scoși din titulatura „NEET" și conectați la comunitate, conectați la viața reală, la competențele necesare pentru a putea trăi în societate și a face fiecare ce îi place și în ce se regăsește.

Fără să vreau să fiu prăpăstios, trebuie să spun că situația precară a tinerilor nu este doar o caracteristică românească. Generația NEET este prezentă la scară mare și în alte state europene mult mai dezvoltate, dar și în țări precum Bulgaria și Grecia. Diferența este însă că în țările respective se caută soluții. Și se găsesc. În aceste țări, educația non-formală nu este cenușăreasa finanțărilor și nici aruncată deoparte la fiecare construcție a bugetelor locale. Ea este folosită la maximum pentru ca tinerii să aibă la dispoziție toate posibilitățile de a acumula competențe, de a învăța și de a face voluntariat. La noi, aceste teme sunt încă străine multora. Multora dintre tineri și multora dintre adulți, care poate sunt chiar părinți.

„Copilul care nu plânge nu primește țâță", spune o vorbă străveche. Acești tineri încă nu-și strigă disperarea și lipsa de perspectivă. O fac eu, într-un editorial, în numele lor.

Dar dacă o vor face altfel de cum știm noi?

Adică cu fețele acoperite și aruncând cu pietre spre cei care i-au lăsat în mocirla lipsei de viitor. Poate atunci ne vom întreba sau se vor întreba și decidenții: Ce facem cu generația NEET?

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 466, 15–21 septembrie 2017

Când și de ce descoperă unii politicieni conferința de presă

Am criticat în multe rânduri modul în care unii politicieni înțeleg să comunice public. Pentru că o fac într-un mod prostesc și ineficient. Încă se bazează pe „pilele" pe care consideră că le au la un ziar sau altul, pe procesele verbale scrise de unul sau altul. Trebuie să se întâmple ceva important cu adevărat (cel puțin în mintea lor) ca să se obosească să facă un demers firesc de comunicare, cum e de pildă o conferință de presă.

Gândirea acestor oameni este cu atât mai ciudată cu cât conferința de presă este, pe lângă posibilitatea de comunica cu cetățenii prin intermediul mass-media, și prevedere legală. Dar credeți că acești analfabeți funcționali au auzit de Legea Transparenței Decizionale? Nici vorbă. Singura lor abilitate alfabetică este că știu banii și că pot cumpăra câte ceva cu ei.

Dar să trecem la chestiune.

Ultimul politician (deși nu cred că ar putea fi vreodată) care a descoperit conferința de presă este primarul orașului Petrila, Jurca Vasile, botezat de subsemnatul Vasilică Incompetentul. Lui i-a trebuit aproape un an și jumătate să descopere comunicarea publică prin conferință de presă. De fapt, cred că Incompetentului de la Petrila îi e total străin conceptul comunicare publică. Îi pare probabil a înjurătură sau a posibilitate de înavuțire, fiind similar în mintea lui cu banul public pe care îl gestionează după bunul plac. Noroc că doar pe cel din Petrila.

În singura conferință de presă de când s-a cocoțat în fruntea banilor petrilenilor, Incompetentul a vorbit, evident, tot despre bani. Altceva oricum nu știe. Despre banii care vor fi, cel puțin în parte, ai lui. Ați ghicit, sub formă de comision! Doar el împarte, nu.

Banii în discuție sunt tot de la noi, chiar dacă nu suntem petrileni, adică din bugetul statului, unde cotizăm toți și de unde alți șmecheri împart. O fac pe criterii politice, evident. Iar Incompetentul e pesedist. Așa că, curg banii peste el. Mai bine de 12,5 milioane de lei.

Din aceștia, își va crește și mai mult burta deja umflată la maximum posibil. Iar acest lucru trebuie comunicat. Trebuie să se laude, omul. Să știe și prietenii lui politici și afaceriști că are bani de dat, dar și de încasat.

Iar pentru că burta mare merge foarte bine cu mintea scurtă, Vasilică Incompetentul s-a mai făcut o dată de cacao, dovedind că cititul este foarte greu pentru el, iar vorbitul coerent îi e de-a dreptul străin. Nicio surpriză pentru mine, dar poate pentru cei care nu știu pe cine au pus ștampila în urmă cu aproape un an și jumătate.

Descoperirea Incompetentului este ceva de domeniul fantasticului, dacă ne gândim cât i-a trebuit pentru ea, astfel că nu sper la mai mult de încă două astfel de descoperiri în primul și ultimul său mandat în fruntea banilor. Sigur, nu la fel vor sta lucrurile și în ce privește buzunarele sale, care se vor tot mări. Poate până la nivelul burții. Iar atunci s-ar putea să-l vedem în cucu' gol. Chiar dacă la figurat. Sau în locuri unde cititul se poate învăța și după 40 de ani.

În rest, mai citește Vasilică! Măcar o lege, dacă nu o carte. Crede-mă, îți poate destupa măcar puțin mintea, deși în cazul tău e de-a dreptul imposibil. Zău așa!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 468, 24–30 noiembrie 2017

Omagiu ultimului aristocrat

A plecat și ultimul aristocrat al României, Regele Mihai. Ultimul aristocrat dintre cei care se pretind lideri ai României. A plecat discret, așa cum a trăit, vrând parcă să mai dea o ultimă lecție de decență. Dar oare pricepe cineva? Senzația mea este că nu.

A părăsit această lume în ajun de Sfântul Nicolae, iar de atunci este omagiat de români. Este omagiat pentru ce a fost, pentru cum a trăit și cum s-a comportat. Este omagiat, acum, cum nu a fost niciodată, atunci când ar fi putut percepe asta. Dintr-o dată, a devenit de bon-ton să fii recunoscător față de cel care a fost, deși înainte de a fi fost, nu era atât de apreciat. Nici pe departe.

A fost, de fapt, batjocorit într-un hal fără de hal, după 1989, când a crezut, la fel ca și noi, că lucrurile se vor normaliza. N-a fost așa. Și la fel este și astăzi. Exact la fel.

Ceea ce se petrece acum pare că este o transpunere în fapte a proverbului popular care spune că, la noi, ești întotdeauna mai apreciat, după ce nu mai ești. Nu mai ești în viață. Nu-i mai poți privi distant în ochi pe cel care te-a înjurat, iar acum te laudă.

Apogeul zicerii populare „despre mort numai de bine" a fost ședința omagială a Parlamentului României, care trebuia să existe fără tăgadă, dar în care spiritul fostului suveran trebuia să fie respectat mai mult. Și pus în practică.

Au fost discursuri laudative. Unele mult prea laudative pentru a le bănui de sinceritate. Printre cele mai folosite momente din viața Regelui a fost lupta sa cu Regimul Comunist, atât la instaurare, cât și după aceea. Dar cred oare rostitorii acestor vorbe că Regimul Comunist a fost abominabil?

Și dacă cred măcar puțin, măcar unii dintre ei, cred pentru că nu s-ar fi putut îmbogăți în halul în care au făcut-o în acel regim. I-ar fi turnat cineva și ar fi înfundat pușcăriile, în baza celebrei Legi a Ilicitului. Dar așa, în libertate, altfel se pune problema. Acum e cu cercetări, cu proces, cu avocați, cu imunitate. Iar în curând nu va mai fi nimic din toate acestea. Nu va mai fi nevoie pentru că nu va mai fi cazul de nicio acuzație.

Întorcându-mă la Regele Mihai, cred că ar fi fost bucuros doar de omagiul oamenilor simpli și sinceri și nu de bufonii care n-ar fi avut loc la curtea sa imaginară. Se știe că era încântat de contactul cu oamenii și că nu punea atât de mare preț pe protocol, în prezența acestora. Contactul cu politicienii români n-a fost pe placul său niciodată, de la Ion Iliescu și până astăzi. I-a lăsat însă să se folosească de el, pentru că știa că zicerile sale din parlament vor rămâne istorice și vor ajunge la oameni.

Este aproape cert că i-ar fi plăcut să fie condus pe ultimul drum de Corneliu Coposu, un alt aristocrat, de data aceasta politic. La fel cum Regele și-a dorit, dar nu i-a fost permis să-l conducă pe Coposu pe ultimul său drum, în 1995. Din păcate, cum nu s-a putut atunci, nu se poate nici acum. Motivele sunt însă diferite, foarte diferite.

La sfârșitul săptămânii, Regele Mihai va fi înmormântat în țara lui. Acasă. În aceeași casă din care a fost izgonit de mai multe ori. Acum, nu-l mai poate izgoni nimeni niciodată. Nu se mai poate. Este însă târziu. Prea târziu.

Din păcate, ne-a părăsit și ultimul aristocrat.

Rămas bun, Majestate!

Articolul a apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 468, 15–21 decembrie 2017

Despoții morții

Spun cunoscătorii că istoria nu este ciclică, ci infinită. Dar totuși, temele par să revină. La o perioadă de 10 ani sau chiar mai repede.

Un prieten mi-a trimis o poza cu un articol pe care l-am scris acum mai bine de zece ani, într-un ziar la care lucram atunci. Vorbeam despre asemănările dintre România și țările din America Latină.

La peste un deceniu, scriu despre un concept care face legătura între cele două: România și Columbia de exemplu, pentru că tot sunt la modă filmele cu Pablo Escobar.

Ce era, de fapt, Escobar?

Era un despot.

Dar doctorul Mihai Lucan nu e și el un despot?

Ba e.

La fel ca Escobar, și Lucan decidea cine trăiește și cine moare. Din considerente diferite, evident.

Un copil dintr-o familie săracă nu avea nicio șansă, pentru că nu avea bani de oferit nici cu chitanță, nici fără. Nu se uita la el.

Dar un VIP, o celebritate (vezi cazul lui Alexandru Arșinel), un procuror, un politician primea alt tratament. Iar tratamentul era un rinichi sănătos, nu o aspirină. Iar asta e doar una dintre laturile despotismului său.

Pe lângă banii primiți de la pacienți, Lucan spolia agresiv și Clinica de Urologie, cu ajutorul clinicii sale private. Crease o cârdășie care a produs milioane de euro pentru vestitul doctor. Totul sub privirile complice ale ștabilor din Sănătate, Servicii și alte structuri care ar fi putut să intervină, dar n-au făcut-o.

Procurorii DNA vorbesc despre un prejudiciu spre milionul de euro. E limpede că totalul e mult mai mare. Dar o viața cât valorează? Putem cuantifica?

Aaaaa, și încă o asemănare cu Escobar, îi plăceau laudele. Aparițiile mediatice, premiile.

De fapt, deși se visa un despot de teapa lui Escobar, cred că era mai aproape de Josef Mengele, doctorul-ofițer nazist, care a făcut experimente cumplite la Auschwitz, dar care participa deseori și la selecția celor care erau aduși cu trenul în cunoscutul lagăr. De fapt, ca și Lucan, decidea pe loc cine merită să trăiască și cine să moară, având ca și unic criteriu interesele sale.

Mengele n-a plătit niciodată pentru faptele sale. La finalul războiului, a fugit tot în America de Sud. Dovadă că lucrurile se leagă și chiar și spiritele răului se întâlnesc. În jurul lui Lucan se strânge acum lațul.

Despotismul rezistă vremurilor prin indivizi de teapa celor enumerați mai sus. O face însă în societățile slabe, în democrațiile strâmbe, unde vorba fostului ministru al Sănătății, Vlad Voiculescu, nu există reguli.

Nu există nu pentru că nu ar fi necesare, ci pentru ca despoții să nu se mai chinuie să le ocolească.

Din păcate, suntem în plin despotism. Iar cazul Lucan e doar un exemplu. Mai sunt și multe altele.

Vom trăi și le vom comenta. În ciuda despoților.

Articolul a apărut în ediția electronică a *Jurnalului Văii Jiului*

Premiere, premiere

Nu! Titlul nu vine de la cunoscutul cântec „Portofele, portofele", deși în România tot ce se întâmplă la nivel politic se reflectă apoi în portofelele noastre. Dar despre asta într-un viitor editorial.

Am ales acest titlu pentru că prin nominalizarea, inclusiv de către președintele Klaus Iohannis, a Vioricăi Dăncilă, dar și prin demisia lui Mihai Tudose, se marchează mai multe premiere.

De fapt, pot spune fără frica de a greși că, doamna Dăncilă este premierul României. Ce urmează de acum sunt simple formalități.

Remarc cu bucurie premiera primului prim-ministru femeie din istoria României. Deși nu sunt obsedat de corectitudinea politică, cred că s-a ridicat o barieră, iar de acum femeile vor avea drum deschis către funcțiile înalte în stat. Aș spune chiar că România a luat-o puțin înaintea Americii, adică a Statelor Unite ale Americii. Deși a candidat la președinție, Hillary Clinton nu a câștigat. La noi nu a candidat în mod direct cu succes, însă Viorica Dăncilă a ajuns premier. E o premieră, care însă nu garantează și pentru competența domniei sale. Dar chiar deloc.

O altă premieră este că, în sfârșit, avem un premier din Teleorman (cred că i se face o reclamă uriașă acestui județ). Asta pentru că întâiul teleormănean n-a putut fi premier. N-a putut de facto, că de jure a fost o bună bucată și pare că de acum începe adevărata epocă de aur pentru Liviu Dragnea. Asta în caz că nu v-ați prins că despre el e vorba. O să trec tot la premiere și faptul că noul premier (o mai despart doar formalități de această funcție) a primit aprecieri destul de proaste.

Ca să nu spun general proaste. Iar scepticismul manifestat în spațiul public de foarte mulți este de o mai mare amploare decât la cei doi predecesori ai săi.

O importantă premieră, dar care a trecut în planul doi, este faptul că pentru prima dată, foarte probabil, în lume. Un premier a fost învins de un ministru. Asta ca să simplificăm situația la unul din pretextele de la care a plecat criza. Carmen Dan, care va fi din nou ministru, l-a învins pe Mihai Tudose, care s-a dus acasă. Sigur, cu ajutorul lui Liviu Dragnea. Dar l-a învins. A ieșit câștigătoare. Așa cum câștigător a ieșit și Dragnea de cel puțin două ori în trei zile. L-a făcut knockout pe Tudose și a obținut și nominalizarea noii sale protejate de la Președintele României. Politician, nene.

Închei cu premiera care ne-a adus o notorietate negativă și excesivă nouă tuturor. Este vorba despre gafele uriașe care s-au succedat înaintea vizitei primului ministru japonez, Shinzo Abe. Foarte probabil, deși este longeviv în funcție, își va aminti toată viața de modul cum a fost primit în România. Sau mai degrabă n-a fost primit. Criza politică, dar mai ales amatorismul cu care se face politică la București este de acum proverbial prin toate cancelariile din Asia și nu numai. Dincolo de modul în care și-a umplut timpul, premierul japonez a dat ordin ca vizita în România să nu fie pomenită pe niciunul dintre canalele oficiale pe care le folosește. Adică ne-a trecut pe lista celor pe care n-are rost nici să-I vizitezi, dar să faci afaceri. Japonezii sunt oameni cu un foarte dezvoltat simț al onoarei, iar jignire mai mare nu cred că au văzut, poate niciodată.

Am senzația că la noi politica conține o uriașă doză de teatralitate. Poate prea mare. Și ca în orice teatru unele premiere sunt bune, altele însă nu.

Dar ele se comit oricum.

Articol apărut în *Jurnalul Văii Jiului,* numărul 470, 19–25 ianuarie 2018

Eterna și fascinanta prostie

Vă mai aduceți aminte de unul dintre primele șmenuri postdecembriste? Se numea „Eterna și fascinanta Românie". Era un album, care fusese editat în condiții grafice deosebite, dar care a costat multe zeci de milioane de dolari. Pentru că dolari erau la vremea aceea.

Pornind de la titlul șmenului, ajung ușor la concluzia că era un concept corect. La noi prostia și hoția sunt eterne și pe alocuri fascinante.

Avem cei mai proști miniștri din lume. Și nu de azi de ieri. Ci aproape din totdeauna. Despre hoții nici nu mai vorbesc. La noi, hoția este baza societății. La fel ca prostia. Nu vei ajunge niciodată nimic, dacă nu ai dat măcar un tun de proporții considerabile. Doar atunci te vor respecta ceilalți borfași (a se citi colegi de partid). Dar va trebui și să demonstrezi cât ești de prost. Să te faci de râs. Să te compromiți.

Și mai avem ceva mioritic. Autentic. Găsim întotdeauna scăpări penibile din cele mai clare situații.

Citiți și vă cruciți!

Un profesor de Religie a fost filmat cum se masturba în timpul orei, de față cu elevii săi, pe care ar fi trebuit să-I învețe despre cele sfinte. S-a întâmplat la Copșa Mică. Au fost valuri de anchete și consilii, ba chiar însuși noul ministru al Educației, Valentin „Pamblică" Popa s-a aplecat asupra cazului.

Decizia făcută publică este însă halucinantă, nu doar fascinantă. Vinovate sunt elevele care au filmat și difuzat filmarea. Pentru gestul reprobabil de a filma grozăvia profesorului, elevele au primit mustrare, dar li s-a scăzut și nota la purtare.

Acuzația este de fi ales o „soluție incorectă" de rezolvare a problemei. Iar pentru ca noul ministru să iasă bine, adică să fie bunul samaritean, a propus, iar conducerea liceului a acceptat (a se citi executat), fără să se mai gândească că se va face și mai mult de râs, să suspende sancțiunile.

Adică, dacă descoperi o faptă reprobabilă, nu trebuie să o dezvălui, ci să te faci că nu vezi și că nu s-a întâmplat nimic. Cam așa ar suna lecția pe care elevele din Copșa Mică au învățat-o pe propria piele.

Aproape sigur, fetele respective nu vor mai lua poziție împotriva unei fapte negative niciodată. Și uite așa, Sistemul (da, da! cu S) a mai corupt niște spirite, dar și-a dat și în petic.

Ca să vadă toată lumea că la noi prostia și neghiobia sunt eterne, dar aproape deloc fascinante.

Articol apărut în *Jurnalul Văii Jiului*, numărul 471, 9–15 februarie 2018

Ponta se visează Macron

Fostul premier și candidat la Președinția României, Victor Ponta, și-a găsit un model în politică. Nu, nu este Adrian Năstase, cum ați putea crede. Este președintele Franței, Emmanuel Macron.

Ponta vrea să transforme noul său partid, Pro România, într-o Mișcare „En Marche!", asemănătoare celei care l-a propulsat pe Macron la Palatul Elysee. Ponta este animat de faptul că mișcarea lui Macron este considerată a treia cale, adică nu e nici de stânga și nici de dreapta.

Abordarea aceasta pare să fie strategia cu care Ponta și partidul său înțeleg să intre în anul electoral 2019.

Numai că, spre deosebire de Macron, Ponta a pierdut alegerile prezidențiale, la prima participare. Poate încerca din nou în toamna lui 2019, însă șansele de reușită sunt mult mai mici. Iar pentru a avea succes cu noul partid și noua abordare, Ponta și ceilalți trebuie să țină cont de specificul local. Adică, suntem noi, românii, francofoni, dar nu cred că suntem chiar francezi.

Nu știu dacă, după ce a făcut anunțul privind noua abordare, Ponta a mai urmărit știrile. Ar fi aflat că, fermierii francezi l-au primit cu huiduieli pe liderul de la Elysee, la un târg de profil.

Dar, ca orice copil, și Victor Ponta se poate visa orice. Chiar și Emmanuel Macron.

Deși cred că e cam bătrân pentru asta.

Articol apărut pe pagina electronică a *Jurnalului Văii Jiului*

Nistor și tinerii. Aștept faptele!

De-a lungul anilor, n-am avut ocazia să-l laud pe Laurențiu Nistor, șeful PSD Hunedoara și deputat cu vechime. Poate prea multă vechime. Și nici n-am crezut că o voi face vreodată.

Am citit, însă, un mesaj al cărui semnatar este (sunt sceptic ca e și autor), care m-a surprins. E drept că era adresat tinerilor social-democrați și nu tinerilor în general. Dar totuși…

Nu am crezut că Nistor va vorbi, în timpul vieții mele, despre democrația participativă și nici că îi va îndemna pe tineri să: „construiți diferite proiecte, prin care să creați o punte între tineri și factorii de decizie ai județului".

Nu pot să dau niciun fel de garanții dacă Laurențiu Nistor și cei pe care îi conduce chiar gândesc așa. Ba chiar pot să mă îndoiesc.

Dacă aș crede că deputatul și staff-ul său au lecturi zilnice, aș spune chiar că mi-au furat ideile sau că sunt printre urmăritorii Asociației Niloran.

Îl felicit, însă, pe șeful pesediștilor hunedoreni pentru mesaj!

Și chiar și pe autorul *de facto* al acestuia.

Așa trebuie să arate un mesaj politic din partea unui politician, în 2018.

Îl îndemn însă pe Nistor să facă mai mult. Și să verifice câți dintre primarii PSD au prins în bugetele localităților pe care le conduc bani pentru proiecte de tineret. Și va avea o MARE surpriză.

Mesajul e bun, domnule Nistor! N-ar fi rău să vedem și fapte care să susțină acest mesaj.

Mă ofer chiar să vă fiu ghid, dacă veți vrea să și faceți ce ați spus.

Articol apărut pe pagina electronică a *Jurnalului Văii Jiului*

Nicolae Tașcă a tradus 15 ani de viață politică

Nicolae Tașcă și-a asumat în acest material editorial să traducă 15 ani de viață politică, economică și socială prin 400 de editoriale publicate în *Jurnalul Văii Jiului.* Este o încercare curajoasă prin care și-a asumat rolul de observator sau critic al celor 15 ani, dar și de sau formator de opinie. Mare parte a celor 400 de editoriale sunt dedicate Văii Jiului sau Petroșaniului, dar problematica e una totuși una globală.

Lucrarea îndeplinește condițiile unei lucrări din categoria cărților de analiză a vieții socio-politice și este vizibilă experiența autorului în această materie. Autorul știe și „despre ce" vorbește și „cui" se adresează. Apreciez că o persoană care citește această lucrare recunoaște că evoluția României și a Văii Jiului a urmat de multe ori previziunea autorului. Intermediarul care mijlocește comunicația este un om care are abilitatea de a observa, analiza și sintetiza viața socială și politică a ultimilor 15 ani. Lucrarea se vrea un manifest publicitar foarte sugestiv, iar în partea cealaltă, ca un ghid pentru tinerii tot mai puțin implicați în viața socio-politică actuală.

Am colaborat cu Nicolae Tașcă pe parcursul ultimilor 7 ani, atât din perspectiva editorială prin cele 15 editoriale reunite sub cupola *Colțul universitarului,* cât și din perspectivă relațiilor publice, și am văzut în sociologul și economistul Nicolae Tașcă un fin observator al realităților actuale, un jurnalist curajos și incisiv, dar și un formator de opinie.

Consider că cele 400 de editoriale s-au impus în mod cert în conștiința publică locală, lucru punctual ce ar putea fi dovedit și prin aportul adus de *Colțul universitarului,* dar și prin cele peste 15 editoriale dedicate de Nicolae Tașcă, Universității din Petroșani, în schimbarea percepției membrilor comunității dar și a universitarilor, percepție ce poate a condus la schimbarea din Universitatea din Petroșani. Sunt sigur ca acest exemplu nu este singular și că rolul de formator de opinie pe care Nicolae Tașcă și l-a asumat în aceste editoriale, a influențat puternic comunitatea locală a Văii Jiului.

Apreciez concluziv că dl. soc. Nicolae Tașcă este un publicist autentic, care și-a făcut o rațiune existențială din activitatea de analiză a vieții sociale și politice. Analiza pe care a realizat-o este, și de această dată, o analiză cu tendință, adică cu impact în realitate și nu o analiză de dragul analizei. D-nul Tașcă începe astfel să-și confirme pe lângă valoarea de specialist în relații publice și de sociolog și pe aceea de analist. Sper să-și conserve cât mai mult timp dinamismul de care dă dovadă atât în folosul devenirii personale cât și în sensul binelui comun.

Eduard V. Edelhauser
prof.univ.dr.habil.ing.dr.ec.
Prorector Management Universitar
Universitatea din Petroșani

„Nicolae Tașcă și-a asumat în acest material editorial să traducă 15 ani de viață politică, economică și socială prin 400 de editoriale publicate în *Jurnalul Văii Jiului*. Este o încercare curajoasă prin care și-a asumat rolul de observator sau critic al celor 15 ani, dar și de sau formator de opinie. Mare parte a celor 400 de editoriale sunt dedicate Văii Jiului sau Petroșaniului, dar problematica e una totuși una globală.

Lucrarea îndeplinește condițiile unei lucrări din categoria cărților de analiză a vieții socio-politice și este vizibilă experiența autorului în această materie. Autorul știe și „despre ce" vorbește și „cui" se adresează. Apreciez că o persoană care citește această lucrare recunoaște că evoluția României și a Văii Jiului a urmat de multe ori previziunea autorului. Intermediarul care mijlocește comunicația este un om care are abilitatea de a observa, analiza și sintetiza viața socială și politică a ultimilor 15 ani. Lucrarea se vrea un manifest publicitar foarte sugestiv, iar în partea cealaltă, ca un ghid pentru tinerii tot mai puțin implicați în viața socio-politică actuală."

Eduard V. Edelhauser
prof.univ.dr.habil.ing.dr.ec.
Prorector Management Universitar
Universitatea din Petroșani

ISBN: 978-606-37-0362-1